

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Litt.
Sv.

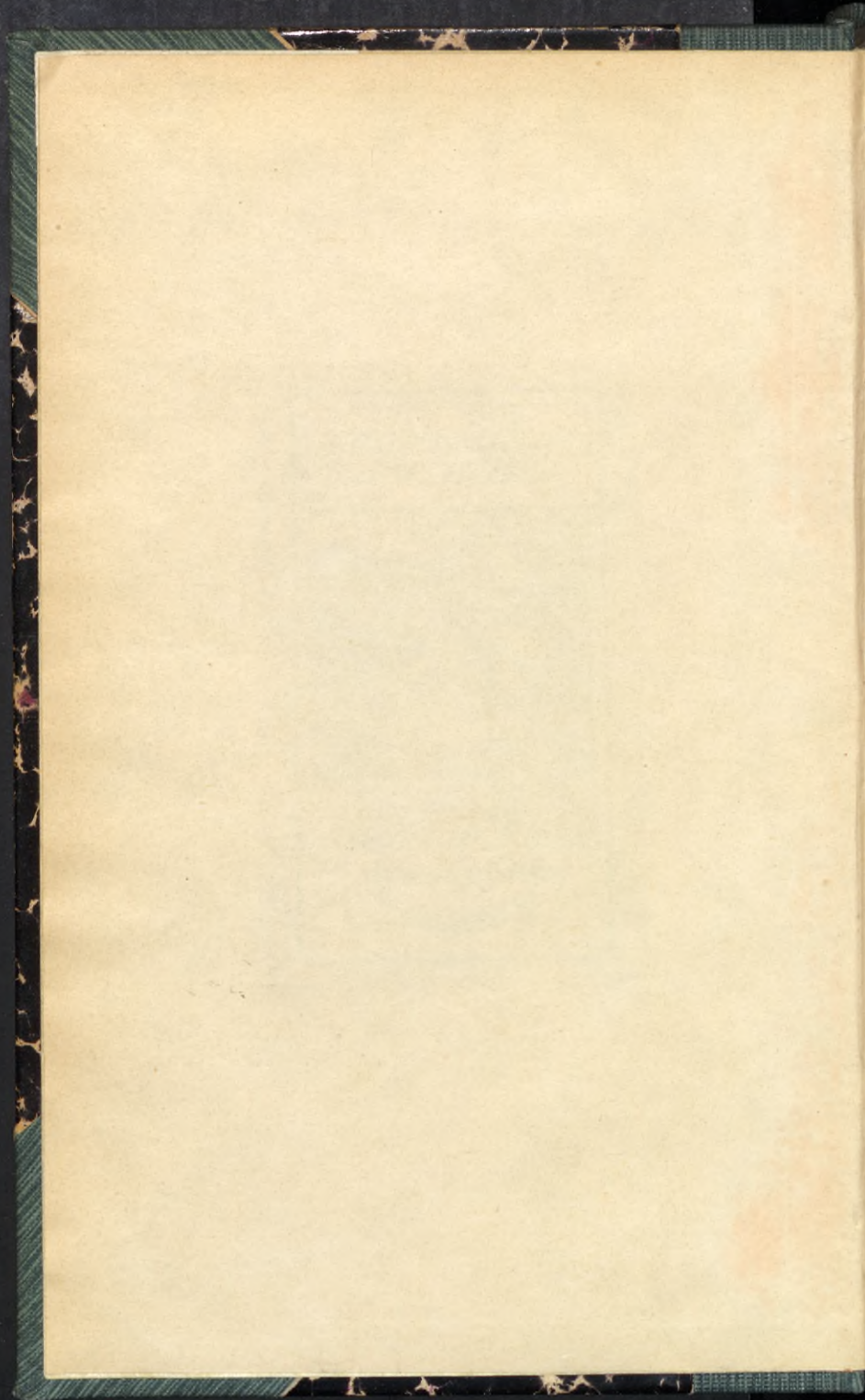
TRANEMÅLA
SAMLINGEN

SKÄNKT TILL
GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK
AF
AUGUST RÖHSS

HISTORISKA ROMANER AF SYLVIA. IV.

FRÅN GUSTAF III:s TIDEHVARF!

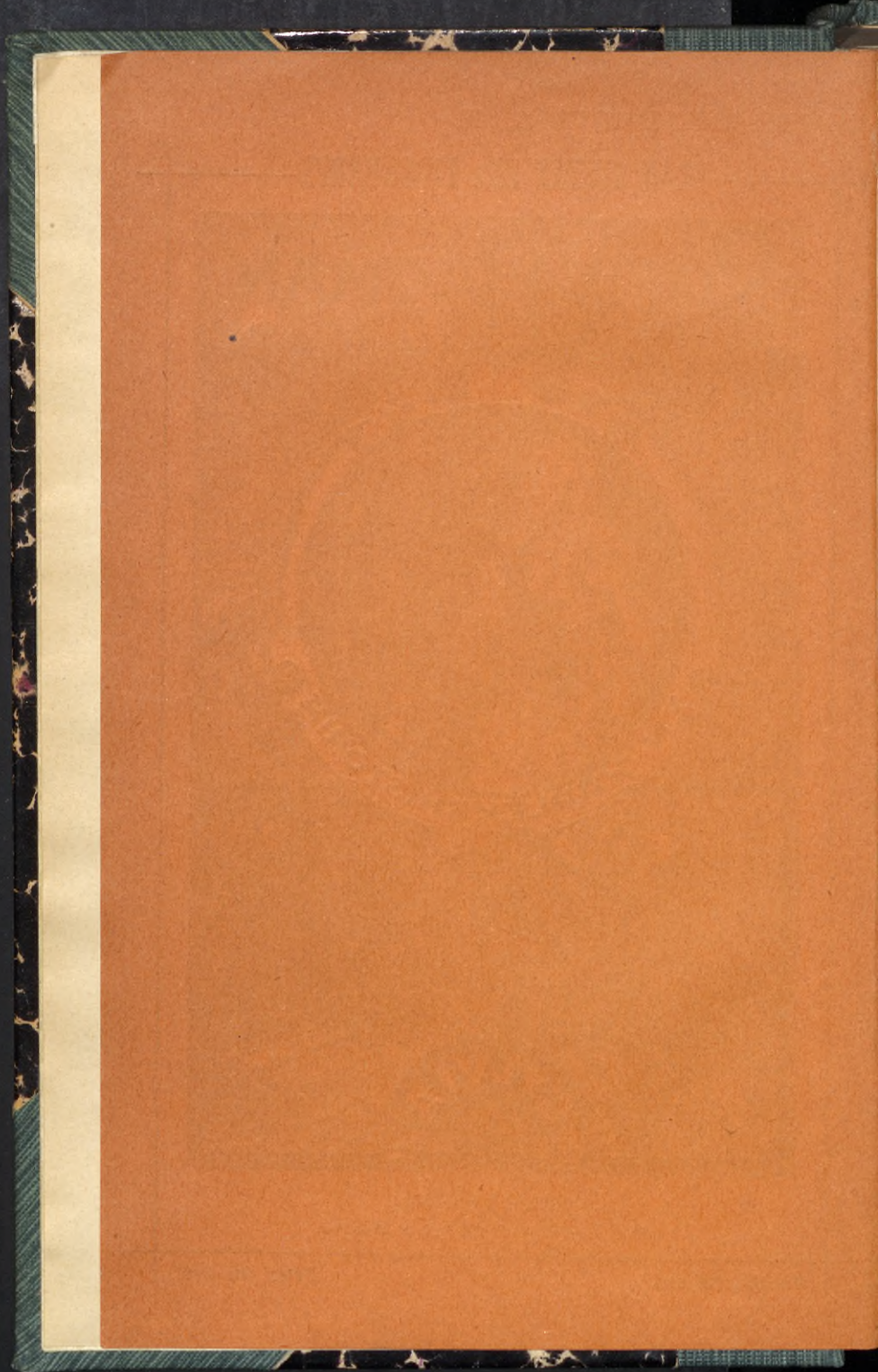

STOCKHOLM

LOOSTRÖM & KOMP:S FÖRLAG.

Första häftet.

Pris: 35 öre.

SOFIE HAGMAN.

EN KÄRLEKSHISTORIA FRÅN GUSTAVIANSKA TIDEN.

SKILDNING

AF

SYLVIA

[Sara Pfeiffer]

STOCKHOLM
LOOSTRÖM & KOMP:S FÖRLAG.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1887.

FÖRSTA KAPITLET.

Drottningholmsparken var liksom genomsilad af sol-sken. Ett och annat af slottsönstren voro öppnade och morgonvinden skakade gardinernas tunga draperier samt blåste bort daggen ur höstblommornas kalkar.

Vattenkonsterna spelade högt. Vid en af deras bassiner stod en ung flicka och blickade bort till de gnistrande kaskader, som lekfulla tritoner sprutade ifrån sig eller fångade upp.

»Man kan inte se något vackrare, inte sant!»

Flickan spratt till och vände sig om. På några få stegs afstånd stod en ung man.

»Blef ni rädd?» sade han.

»Jag är inte så lätt skräm-d.»

Mannen bar en enkel dräkt och flickans kofta egde icke en rosett och hennes blommiga kjortel icke en fal-bolan.

Om en man af börgarklassen språkade ett par ord med en flicka af folket, låg deri icke någon synnerlig dristighet, och då han fortfor: »Ni är tidigt ute», upptog hon icke illa denna anmärkning. Hon gjorde endast en liten beskrämmande rörelse med sina händer.

»Åh, jag hade så nära glömt, att man väntar mig hemma!» utbrast hon och berättade nästan i samma andedrag, att hon varit borta för att beställa skjuts till ett stort flyttningslass. Hon var endast en tjenarinna, och hon erkände sig vara mycket nöjd att nu få flytta till staden. Under sommaren hade hon just icke haft synnerligt roligt. Dödsfall i huset och dylikt. Huru hennes eget öde egentligen skulle gestalta sig visste hon icke så noga, ty matmodern i sin tur var också endast en tjena-rinna, som haft sin husbondes tillåtelse att under sommar-månaderna vårda sig om den afiidne anförvanden.

Hon pratade om allt detta på ett barnsligt och oförbehållsamt sätt, och hon gaf honom till afsked en liten nick.

»Hvad heter du?» sade han.

»Anna Stina.»

»Anna Stina? . . .»

»Ni finner de der båda namnen just icke vackra . . . det gör jag ej heller sjelf . . .»

»Den som bär dem är desto vackrare . . .»

Groparna i flickans kinder blefvo djupa och hennes stora, smäktande, blågrå ögon fingo ett skälmskt uttryck.

»Jag skall tala om för er, att jag nästan är betänkt på att döpa om mig . . . jag har ett tredje namn, ser ni . . .»

»Låt höra . . .»

Den landtliga skönheten var måhända icke utan sina små nycker. »Jag har ju glömt att hemta morgonmjölken», ropade hon och alltjemt leende, skyndade hon bort, utan att på hans upprepade fråga genmäla ett ord, under det han stod orörligt kvar och såg efter henne.

»Kunde hon måhända vara en förnäm dam?»

I dessa tider af upptåg och förklädnader var en sådan förutsättning icke otänkbar.

Hon hade ju talat om ett tredje namn, och det var klart, att hon icke var den, hon gaf sig ut för.

Hvilken fri och stolt hållning! En sådan kunde endast insupas i den förnäma barnkammарluft. Men hon hade spelat sin roll ganska bra, fastän han genomskådat henne. Han kunde icke tillbakahålla ett småleende, hvilket behag i hennes rörelser och detta anlete af en underbar fågning! Om hon varit en prinsessa eller till och med en gudinna, skulle den unge mannen icke känt någon förvåning. Han fann sig blott allt mer och mer förvirrad öfver djerfheten att hafva tilltalat henne. Med en suck kastade han sig ned på den första bästa gräsplan, som fans i hans väg och beredde sig att drömma, med den sköna okända som hjeltinna och en mjältsjuk trånad efter att ännu en gång få möta henne.

Flickan hade emellertid helt och hållet försvunnit ur hans åsyn, i det hon vikit om en hagtornshäck, hvilken i en lång sträcka garnerade en af parkens gångar, och hade

nu hunnit fram till landsvägen, der hon, alltjemt skyndande framåt, i en något afsides liggande bondgård hemtat en mjölkbytta. Detta var icke någon tung börda och nästan halfspringande sökte hon på detta sätt återtaga den bortspråkade tiden. Men hvilken hvirfvel af dam rullade der icke emot henne! Med en rykning på näsan steg hon åt sidan. Fy, så obehagligt, hon var ju nästan qväfd!

Hon hade emellertid nu uppnått stentrappan till ett oansenligt hus, och i förstugudörren vände hon sig om för att blicka på de tvenne ryttare, som i galopp hade närmat sig. Flickans ögon hade fäst sig vid den främste af de båda ryttarne — ack, det var ju *han!*

Blossande röd, vågade hon i den stunden knappast se upp, under det hon gjorde en djup nigning.

Så här, nästan ansigte mot ansigte, hade hon aldrig stått med honom, och det var dock *han*, som hon tänkt på så länge hon kunde minnas tillbaka.*

Han höll inne tyglarna och hans strålande ögon hvilade med ett uttryck af välbehag på henne.

»Hvad heter du?»

Man hade nyss gjort henne samma fråga, men det gamla, fula »Anna Stina» kunde icke komma öfver hennes läppar. En sekund fäste hon sina blickar på den unge mannens nobla och fina ansigte. Tiden att »döpa om sig», såsom hon nyss hade sagt, var troligen kommen, en hjertklappning betog henne andedrägten, och hon hviskade knappast hörbart: »Sofie!»

»Och du bor här?»

Hennes förvirring var alltjemt i tilltagande och hon förmådde blott göra en böjning på sitt hufvud.

»Nå, au revoir, ma belle Sofie!»

Med ett småleende gaf han hästen sporrarna, och i samma ögonblick var han långt borta.

Hvad hade han sagt? Hon hade ej förstått de sist uttalade orden, men hon hade sett hans leende, och hon tryckte handen mot sitt bröst.

* Mamsell Hagman hade varit anställd hos grefvinnan Piper f. Ekeblad. »Hon var då en liten flicka och man skrattade åt henne för att hon var kär i hertig Fredrik.» Lars von Engeströms anteckningar. Del 1, sid. 72.

»Sofie», upprepade hon, »Sofie Hagman, det låter ju ganska bra» och ännu alltjemt upprörd och utom sig skyndade hon genom förstugan ut i en trädgård, som bakom boningshuset intog en temligen vidlyftig inhägnad, och der, i ett aflägsset hörn, kastade hon sig ned på en gräsbänk.

»Ja, det var han, det var han!»

Huru hade man icke skrattat åt henne, då hon som barn sagt: »Den vackre prins Fredrik . . ., jag skall aldrig tycka om någon annan än honom!»

Och nu hade han talat till henne; sett på henne med blickar, som hon aldrig kunde glömma.

Och denna morgonstund hade hon på förhand känt, att något underbart skulle hända!

»Det var en gång en prins och en fattig bondflicka», sade hon rodnande och skrattande till sig sjelf, »eller om hon varit född i närheten af en tron då, ja då . . .»

Hon smålog alltjemt och tänkte sig ett lif, långt skildt från hennes eget, ett glänsande lif med lysande fester. I detta paradiset skulle hon dock sjelf aldrig få lustvandra. Åh, huru lyckliga voro icke de förnäma och högt uppsatta!

Hon hade på afstånd åskådat månet kungligt gästbud med dess bländande glans; hon hade i en undanskynd vrå åsett några af hofvet gifna skådespel, hon hade hört Karsten sjunga och sett den sköna grefvinnan Höpken sväfva högt uppe i en sky — så der skulle hon sjelf vilja sväfva omkring för att lyckliggöra världen, men framför allt, sjelf vara lycklig.

»Anna Stina!» ropade en sträf qvinnoröst och en bredaxlad matrona visade sig på trädgårdsgången. »Att först bli borta en evighet och sedan stanna på förstugustrappan för att språka med den förste bästa . . .»

Flickan hängde med hufvudet, hon måste erkänna inom sig, att hon varit försumlig och helt brydd invände hon: »Det var prins Fredrik, den vackre prins Fredrik.»

»Än sedan? Tror du detta förbättrar saken? . . . Raska nu på och kom in samt hjälp till att släpa fram de här lärarne och möblerna . . . jag har ärligt fått ärfva allt och har inte lust att lemna något efter mig . . . Rulla mattan hårdare tillhoppa. Huru kan du bära dig så venster-

händt åt? Du ser precis ut som du vore kollrig... hvem har inte varit ung och ändå behållit sitt vett samt framlevat sina dagar i ärbarhet.»

»Jag tror inte att jag ensam orkar lyfta den här tunga dragkistan...»

»Du är alldeles som förvissnad... då jag som du var sexton år, kunde jag som ett intet bära en börda på tio pund... jaha!... Men inför den lefvande, har du inte spräckt min kinesiska potpurrikruka... jag tror den onde regerar dina fingrar! Tänk om jag bräckte och knäckte allt hvad jag kom öfver! Jag är glad vi flytta härifrån, för här får jag ingen ordning på dig.» Den aktningsvärda qvinnan skörtade upp sin kjortel, skakade på hufvudet och fortfor: »Jag tog dig till mig, därför att vi äro födda i samma socken och därför att jag stått fadder åt dig... jag tog dig till mig, därför att du varit barnkammar-tärna hos grefve Pipers; och jag trodde att du der i huset lärt dig skick och seder. Men med den saken är det nog både si och så. Nu ber jag dig emellertid komma i häg, att jag endast är hushållerska hos brygggar Fagerlin, och då jag, under hans bortovaro i sommar, fick vistas härute för att sköta om min salig bror, så är jag dock inte min egen herre och kan inte se genom fingrarna med dig. Det är nog, att jag på eget bevåg tar dig med mig... i ett stort hus är mycket att sköta och du kan sy om inte annat, tills jag får en anställning åt dig. Men först som sist: intet slams och språkande med manspersoner, inte ens prinsar en gång!»

Ett förstulet leende smög sig härvid öfver flickans läppar. Trots alla bannor och tillrättavisningar var hon lycklig och med en känsla af en upplefvad fröjd, som kanske aldrig skulle förnyas, men det oaktadt aldrig kunde förgätas, rustade hon sig i ordning för den tilltänkta färden.

ANDRA KAPITLET.

Den första höstskymningen hade börjat falla, då en man, hvars hatt djupt var nedtryckt öfver pannan, skyn-dade uppför den trappa, der den vackra flickan för ett par dagar sedan några ögonblick dröjande hade stannat. Om denne man hade för afsigt att icke allt för lätt blifva igenkänd, så kunde han här vara fullkomligt lugn. Förstugudörren var tillbommad, luckor skrufvade för fönstren, hela huset syntes öde.

»Parbleu!» mumlade han och blickade spanande omkring. Nej, icke något boningshus fanns i närheten, icke några grannar! Han kastade den korta kappa han bar vårdslöst öfver sina axlar, i det han långsamt började gå framåt vägen.

Det var en stilla qväll, icke ett blad rörde sig och fullmånen glindrade emellanåt fram mellan molnen. På ett tankspridtt sätt utan att synnerligen akta på den vackra belysningen hade mannen omsider hunnit till Drottning-holmsparken, der han vek af i en af de alléer, hvilka föra genaste vägen till slottet. I samma ögonblick trädde en vandrare hastigt emot honom från en sidogång.

»Ers höghet är ute och njuter af aftonluften», sade den sistkomne efter en vårdslös helsning.

»Du kommer alldeles som du vore kallad, Badin!» *

»Jag har alltid den turen ... jag är född för att vara högheterna till behag.»

»Eh bien, hör på ... du skall gå i den här riktnin-gen rakt fram till landsvägen, förstår du, sedan vika af till venster, följ derpå vägen fram en god sträcka omkring en fjerdedels mil ... det första boningshus du sedan träffar på är också på venster hand ...»

»Der skall jag gå in och hvila ...»

»Icke så alldeles ... huset är tillbommat ...»

* Badin-Couchi var en neger, hvilken som barn af en sjöfarande blef fördd till Stockholm och, förärad till drottning Lovisa Ulrika, uppfostrades vid hofvet, vid hvilket han alltjemt förblef fästad.

»Der skall jag då vända om . . . det är vid den punkten högheten anser mig hafva fått tillräcklig motion.»

»Just så, och sedan skall du skaffa mig att få reda på hvilka som bott derinne och hvarthän dessa personer sedan tagit vägen.»

»Qvinnor . . . unga flickor?»

Månljuset föll i denna stund öfver Badins mörka, skrattande ansigte. »Måhända fanns derinne dussinet fullt», fortfor han, »men det är väl någon särskild högheten önskar, jag skall underrätta mig om.»

»Du har rätt . . . den jag intresserar mig för heter Sofie.»

»Nå, jag lofvar söka upp henne . . . det skall bli ett kärt nöje . . . Högheten har god smak.»

»Diable», prins Fredrik ångrade nästan, att han valt negeru till förtrogen. »Nej, min käre Badin, du understår dig icke att söka upp henne! Jag gör det sjelf, blott jag vet, hvar hon är att finna.»

»Ja, det är knuten!»

»Du skall få riklig belöning . . .»

»I så fall känner jag nog till höghetens goda vilja . . . men»

»Coquin, har jag inte alltid hållit hvad jag lofvat! . . .»

»Jo jo, jag flyger! Lycka till, min prins, jag flyger som en vind!» Och Badin gjorde några lustiga skutt samt försvann snart ur synhåll.

Få ögonblick härefter hade prins Fredrik uppnått slottet, der han jemte en af sina kavaljerer inträdde i ett rikt upplyst, i rödt orneradt rum.

»Min svaga sida är hvarken att kunna räkna eller beräkna», sade prinsen, i det han tog plats i en hög karmstol. »Sitt ned herr baron», och han sköt en fullskrifven pappershög fram till sin kavaljer. »Ja, bäste Leijonhielm, mina affärer, min hofhållning och min kassa sköter ni på ett sätt, som jag måste admirera. Ni kan ordna ett kaos, baron. Men tror ni då verkligen icke, att Hans majestät?»

»Omöjligt . . . från det hållet kan Ers höghets gäld icke blifva betäckt . . .»

»I himlens namn, baron, hvad skall jag taga mig till!» Prinsen hade sprungit upp och betagen af ångest fort-

for han hastigt: »Jag har väntat på er hela dagen i förhoppning, att ni skulle finna en utväg...»

»En sådan har jag också funnit», inföll Leijonhielm, i det han med ett godmodigt uttryck började ögna igenom en del räkenskaper. Genom min borgen har jag skaffat Ers höghet ett större lån...»

»O, mon cher, från hvilket bekymmer räddar ni mig icke!» Med ett uttryck af liflig erkänsla lade prinsen sin hvita hand på kavaljerens axel. »Ni har alltid varit mig till nytta, mer än en gång har ni hindrat mig från onödiga utgifter och härtill räcker ni mig nu en hjälpsam hand!»

»Det gläder mig att ha varit i stånd härtill», genmälde Leijonhielm, i det han med en blick af uppriktig tillgifvenhet betraktade prinsens upprörda ansigte. »Emellertid vågar jag anhålla, att Ers höghet för nödiga mått och steg, som måste tagas, redan i morgon förmiddag anträder resan till Stockholm.

»Är min närvaro behöflig?»

»Alldeles oundgänglig.»

»Jag har lofvat Gustaf att i morgon afton uppträda i en tableau», sade prinsen, som icke syntes särdeles hägad för att anträda den föreslagna färden. »Nå ja, detta kan ändras, fastän det kanske väcker ett visst uppseende. Det är icke utan jag märkt, att man med nyfikenhet observerar mig.»

»Ers kungl. höghet har ju också under sistförflutna åren endast högst sällan...

»Varit konungens gäst», inföll prinsen, »och som jag nu dröjt här några dagar, så finner man detta vara ett ämne till en del utläggningar...

»Fulla af förhoppningar öfver att Hennes majestät enke-drottningen äntligen känner sig bevekt till försonlighet...»

»Nej, mon cher, tiden till någon ändring härutinnan är ännu icke kommen», inföll prinsen med en lätt suck. »De misshälligheter, som finnas mellan min höga fru moder och konungen, äro af en allt för djuptgående art för att låta bortresonnera sig, fruktar jag, och mitt vistande härstädes är henne icke synnerligen behagligt. På eget bevåg har jag infunnit mig för att negociera om ett förhöjdt understöd, detta har misslyckats, men ändå så...»

»Tyckes Ers höghet trifvas ganska väl med ringränningar och utflykter», tillfogade Leijonhielm, i det han med ett litet leende betraktade prinsen. »Föreläsningarna om aftnarna, några parti vingt un, cavagnole och ...

»Ja, hvad skall man göra», sade prinsen skrattande. »Men ändå så erkänner jag för er, min bäste baron, att jag finner, att allt är tråkigt, platt och dufvet ... det var inte dessa förströelser, som höllo mig qvar ... uppriktigt sagdt är jag trött på allt. En tredje prins är en öfverflödigt person ... hans bana är utstakad allt ifrån vaggan ... hela hans uppfostran går ut på att vara sysslolös. Nå, jag har också grundligt lärt mig den konsten, men meniskosjälen förmår knappast i längden hårda ut med ett ändamålslost dagdrifveri ... jag finner min tillvaro konstlad, mina nöjen sminkade.»

Fredrik, som stödt hufvudet mot handen, i det han med ett uttryck af trötthet sjunkit tillbaka mot stolsryggens mjuka dynor, reste sig nu hastigt och fortfor lifligt: »Jag längtar efter något naturligt, något friskt ... något åt hvilket jag kunde hänge mitt hjerta ... det är icke riktigt utbrunnet ännu. O, mon cher, midt i ett dåsigt enahanda, med nöjen, liknande bär vuxna på samma stjelk, känner jag mig stundom betagen af en namnlös längtan ... vore jag privat man, skulle jag skaffa mig en enkel, anspråkslös hustru ... ett hem ... se omkring mig upp växande barn ...»

Fredriks ögon strålade och läpparne logo. »Men som det nu är så ... så måste jag vara nöjd med mina små svärmerier», tillade han dröjande, »och just ett sådant har varit anledning till att jag glömt mig qvar här ... Emellertid går jag nu direkte till konungen för att avertera om min afresa ... det är för resten tid på, tror jag, att vi tänka på supén.»

»I så fall är det bäst att vi skynda oss, ty vid dessa små supéer här på Drottningholm händer det understundom, att man mera tänker på att tömma fat och karotter, än man aktar på etiketten. Nå, man har också om dem fått ordspråket: »så går det till i krig».

»Gustaf tröttnar ibland vid det stela ceremonielet», sade hertigen leende. »Och hofvet omfattar med nöje er-

bjuden frihet. Detta är också i min smak ... bort med konstlade nöjen! ... Ni kan inte föreställa er, huru under-skön den der flickan var ... rätt och slätt ett naturbarn ... jag är helt och hållet fångslad. Innan jag funnit reda på henne, skulle jag också inte gärna vilja resa härifrån ...»

»Ers höghet kan ju med snaraste vända tillbaka igen!»

»En så mulen uppsyn ni sätter på er, min bäste baron», inföll hertigen skrattande. »Ja, jag är nu en gång sådan! ... Emellertid öfverlemnar jag mig åt ert godtfinnande och fattar fullkomligt hela nödvändigheten af en snar uppgörelse samt inser värdet af er omtänksamhet och hjälpsamhet».

Fredriks lifliga ansigte hade under de sist uttalade orden fått ett allvarligt uttryck, hvilket hastigt förbyttes till ett leende, i det han förtroligt fattade sin kavaljers arm. »Utom detta ger jag er rätt i alla edra påståenden», tillade han skämtande. »Förslaget att med snaraste återvända hit har synnerligen behagat mig. Få se om jag inte på mitt vis kan finna lyckan!»

TREDJE KAPITLET.

Badin, som allt sedan sin barndom hade tillåtelse att oanmäld göra besök hos alla medlemmar af kungliga familjen, infann sig följande morgon i god tid hos hertigen, som med nådigt småleende och intresserad blick vände sig till honom:

»Nå, hvad har du att förtälja?»

»Just ingenting af betydighet», genmålde negern, i det han, på en vink af Fredrik, slog sig ned midt emot honom, och intagande en bekväm ställning, fortfor han på det fria och obesvärade sätt, hvarmed han var van att tilltala de kungliga prinsarna. »Det är en ambitionssak hos mig att till högheternas nöje uträtta de uppdrag, som i nåder blifva mig anförtrodda, men denna gång har jag stött på stora svårigheter ...»

»Låt höra!»

»Angående det tillbommade huset, så har det bebotts af en gammal, pensionerad trädgårdsmästare, hvilken fått det som ett slags undantag af salig kungen. Den åldrige mästaren har emellertid nyligen gått till sina fäder . . . under sin sista sjukdom har han blifvit vårdad af en syster, som till sin uppässning haft en ung slinka, hvars namn var Anna Stina . . .»

»Dumhufvud!»

»De båda fruntimren lära innehafva tjänst hos en bryggare . . . en ung man, som lefver temligen frinkt och gentilt, öfver sina tillgångar, säger man . . .»

»Allt det der hör ju inte hit!» afbröt prinsen otåligt.

»När jag uträttar något, gör jag det särdeles grundligt.»

»Jag märker det . . .»

»Bryggarens far skulle vända sig i grafven, derest han visste huru unga herrn huserar . . .»

Prinsen gjorde en rörelse af otålighet, hvilken särdeles tycktes roa Badin, som utan att låta hejda sig fortfor:

»Hela sommaren har unge herr Fagerlin vistats utrikes . . . skött sina nöjen, medan hans tjänstfolk fått ledighet till att sköta egna angelägenheter. Högheten hör att jag gjort mig all upptänklig möda för att af små detaljer sammanfoga ett helt . . .»

»Som inte har med saken att göra», sade prinsen med stigande otålighet.

»Det kan man ju inte veta på förhand», inföll Badin skrattande. »Men så mycket är visst, att jag slitit ut ett par halfsulor . . . snokat igenom hela Lofön och antingen Högheten vill tro mig eller ej, så har jag blott funnit en enda flicka med namnet Sofie . . .»

»Det är hon!»

»Förlåt, att jag tviflar», invände negern, som fortfor att visa sina bländhvita tänder, »ty den enda, som här på en mils omkrets bär namnet Sofie, är en tjock ladugårdspiga om sina fyrtio år.»

»Der är dörren!»

»Jag ber om nåd! . . . Högheten kan ju för säkerhets skull ta' henne i ögonsigte . . .»

»Monsieur Badin, jag har verkligen inte tid att längre uppehålla mig med dumt snack.»

»Emellertid har jag gjort en kanske inte helt och hållet oviktig upptäckt ... Den der Anna Stina ...»

»Angående henne är jag icke nyfiken ...»

»Men hon har häromkring väckt stort uppseende för sin ovanliga fägring och lär ha varit artig nog.»

»Artig nog», upprepade prinsen förtörnad. »Den jag söker är en Venus och heter Sofie.»

Prinsen vände sig till skrifbordet, der han började ordna en del räkenskaper, hvilka han inneslöt i en portfölj.

»Om högheten är förtörnad är det utan min förskyllan», återtog Badin, som icke syntes känna sig särdeles berörd öfver det missnöje han åsamkat sig. »Hvad rår jag för att denna Venus synes vara aldeles bortblåst. Jag börjar tro, hon varit en synvilla, uppkommen för att göra högheten och mig ett fördömt bryderi.»

Badin kastade en förstulen blick bort till hertigen. »Var hans kapolis af en mer än vanligt allvarlig art? Vid denna tanke gjorde negern en lätt axelryckning och bytande om den skämtsamma ton han hittills begagnat återtog han: »Härute lönar det icke mödan att göra några vidare efterforskningar ... jag kommer att vända mig åt annat håll. Jag har mina egna funderingar ...»

Hertigen bibehöll sin tystnad. »Han är som förhexad», tänkte Bodin, »det här var verkligen mindre treffigt.»

»Emellertid hoppas jag», fortfor han högt, »att Ers höghet icke skall få skäl att en gång till kalla mig »dumhufvud». Inte för att jag precist känner mig träffad, men högheten kan lätt nog få några enfaldiga inbillningar ...»

»Vagnen väntar», anmälde en bugande kammarherre.

»I förhoppning att snart kunna komma med goda nyheter samt att återvinna Ers höghets gunst och mera välvilliga föreställningar om mina förståndsegenskaper, har jag äran i all underdånighet säga: au revoir!»

»Att göra den der Anna Stinas bekantskap är kanske icke så oäfvat», tänkte Badin, i det han småleende drog sig tillbaka. »Jag inbillar mig, att den käre Fredrik snart skall upphöra att spela stum.»

FJERDE KAPITLET.

»Draken med sin skatt!»

Dessa ord tänktes af en ung man, der han stod vid ett öppet fönster i bottenvåningen till ett långsträckt hus, beläget långt upp på södermalm. Anmärkningen tycktes gälla jungfru Lovisa Petterson, som nu jemte sin fagra guddotter kom hem från kyrkan och i detta ögonblick vandrade öfver gården.

»Nå, draken skall jag nog kunna lura.»

Den aktningssäva jungfru Lovisa tycktes emellertid i denna stund icke vara vid särdeles godt lynne.

»Till och med i Guds hus skall man ha förargelse», sade hon. »Jag visste icke hvart jag skulle vända mig, så bekikade voro vi. Du kunde ha dragit din hufva längre ned i ansigtet.»

»Jag kan väl icke leka blindbock heller», menade flickan tyst för sig sjelf, och hennes ögon glänste till af ett leende.

»Du var också så enträgen att komma i Storkyrkan, du är som du vore besatt, så snart det gäller att få bekika förnämt folk. I dag har du då fått nog af den saken. Den der herrn i sammet med guldbroderierna ... betedde han sig icke så oförsynt, att jag riktigt skämdes, och följde han icke till på köpet efter oss ...»

»Han hade kanske samma väg som vi ...»

»Och du tror då, att en af de utländske herrarne ... en som är anställd vid någon beskickning ... du tror då, att någon af dessa herrar bo så här aflägsset? ...»

»En riktigt god äppelkaka skulle smaka till middagen, eller hvad säger Lovisa», ropade den unge mannen vid fönstret, i det han lutade sig ut.

»Herr Fagerlin är alltid full af infall», sade Lovisa synbart smickrad, »jag har emellertid tänkt på den saken sjelf och kakan är färdig.»

»Återigen skall hon då öfvervaka dukningen», muttrade den unge mannen och drog fönstret igen med en ed.

»Om husbonden icke satte så högt värde på mig som

han gör», sade jungfru Lovisa, i det hon småleende trippade in i sin kammare, dit den unga flickan följde henne, »så skulle jag aldrig ha vågat att taga dig hit. Nå, hans far före honom förstod också att värdera den omtänksamhet och nit, hvarmed jag skötte hushållet . . . vid julbaket arbetade jag som en slaf, och fjorton dagar å rad sof jag inte en blund, och att salta in kött och fläsk samt göra korf, deri är inte så lätt att finna make till mig i duglighet, ja, jag säger det rent ut, och fast jag nu bär några år mer på nacken, så ger jag ännu inte tappt. Om gamle herrn hade fått lefva så skulle jag kanske på annat sätt än som tjenarinna varit fästad här i huset. Detta vet också husbonden och behandlar mig alltid som vore han mitt eget barn, och när han nu ser att jag gynnar dig, så visar han deröfver icke ringaste ovilja, din sömnad blir gillad och utom dukningen och uppässningen vid bordet, slipper du undan alla husliga göromål. Jag har också ett vaksamt öga på, att allt skall gå ordentligt till, och uppför du dig fortfarande till min belåtenhet, så kan du kanske en gång få öfvertaga min plats, ty jag har sparat tillsammans åtskilliga årslöner och dertill fått ärfva icke så obetydligt och kan när som helst slå mig till ro samt nere i hemorten lefva ett bekymmerslöst lif.»

Jungfru Lovisa satte en nål i den blommiga halsduk, som ärbart låg i kors öfver hennes bröst, under det hon såg på flickan med ett uttryck, som fordrade tacksamhet på samma gång hon tydligt visade det hon ansåg sig sjelf vara en ganska efterföljansvärd mönsterbild.

»Men stryk då håret ur pannan, Anna Stina», fortfor hon, »se på mig, inte är jag kammad på det sättet.»

»Håret krusar sig så, jag kan aldrig bli riktigt slätkammad.»

»Blöt på med vatten!»

»När det torkar, lockar håret sig ännu värre . . .»

»Blöt bara oupphörligen på . . .»

»Jag kan väl inte dagen om gå våt i pannan . . .»

»Hvad i Herrans namn skrattar du åt? . . . Aldrig gör du annat . . . inte skapar jag till mig så der . . . Är det meningen att göra narr rakt i ansigtet på mig? Inte . . . nå, sluta då upp en gång och börja raska på med dukningen.»

Vid dessa ord skyndade flickan bort, dervid följd af Lovisa, som icke en sekund lemnade henne ensam i den stora, ekpanelade sal, i hvilken herr Fagerlin börjat promenera fram och tillbaka.

Husbonden behagade denna dag skämta med jungfru Lovisa samt kalla henne sitt allt i allom, ett bedyrande, som försatte henne i det bästa lynne.

»Medan herr Fagerlin tar sig en middagslur, så gå vi ut i trädgården», föreslog nådigt Lovisa, sedan måltiden var öfverstökad och den unge mannen dragit sig tillbaka. »På de åtta dagar du varit här har du aldrig satt din fot i den vackra planteringen, du må tro den är stor och rar.»

Härutinnan hade Lovisa onekligen rätt. På rabatter samt cirkelrunda kullar prunkade höstblommor och fruktträden hade höstens bjertaste skiftning. Här och der hängde ännu grenar fulla af vinterfrukt, och solen göt klara och varma strålar.

Den unga flickan hade stannat, i det hon begärligt insöp en svag blomdoft.

»En fransysk trädgårdsmästare har ordnat allt det här ... husbonden är inte den som knusslar. Jag tycker bara, han borde se litet mera på de kostnader, som följa med alla sådana här förbättringar ... de ge ju intet igen och äro endast en fröjd för ögat. Hans far brydde sig endast om det, som kunde medföra en reel vinst, och dertill hade han något och lemnade något. Unge herrn tycker om att se sällskaper hos sig och är lite svag för, att man skall beundra hans anläggningar och dylikt ... han tycker om att lefva i stora verlden och mången tror jag söker honom bara för att lura sig till hans penningar och borgensförbindelser ... Mer än en af de unga adelsmännen håller sig inte för god att sällskapa med honom, och på hans kalaser spela de ifrån honom stora summor ... ja, mig rör det ju inte, jag får det som tillkommer mig och blandar mig inte i andras angelägenheter. Gud låte det räcka!»

»Jag skulle gerna vilja bryta den vackra blomman der borta», sade flickan, som såg sig omkring, medan Lovisa

oupphörligen pratade, under det de vandrade gångarna framåt.

»Det går nog an, men fäst inte blomman så der vid bröstet, det ser inte ärbart ut och den lede frestaren ... aj, der är han!»

Härvid skrek Lovisa så gällt till som om hin onde hade uppenbarat sig, i det hon stirrade bort till det rödstrukna plank, som inhägnade planteringen, och der, alldeles midt emot de båda fruntimren, syntes nu ett svart ansigte med rullande ögon och hvita tänder.

»Det är för din högfärds skull, Anna Stina!» Jungfru Lovisa fick mål i munnen, så snart det svarta ansigtet var försvunnet.

»Åh, Badin, du är inte dum, du!» tänkte negern, som denna söndagseftermiddag fallit på idén att begifva sig till bryggare Fagerlins gård. Så vida icke Anna Stina var den han sökte, så skulle han kanske genom henne få reda på den sköna Sofie. Under dessa spekulationer hade han strukit förbi bryggarens egendom, och då han hört röster i trädgården, hade han gjort ett skutt mot planket, gripit fast i kanten samt höjande sig på armarna, på detta sätt, under några sekunder fått en öfverblick af trädgården.

»Icke dum», tänkte han och var med ett språng nere på backen igen. »Jag skulle inte ha emot att ta den lilla till en andra hustru ... Anna Stina ... denna är, min själ, en 'Venus' så god som trots någon!»

Jungfru Lovisa fortfor att stirra på den plats der Badin nyss visat sig, medan flickan hjertligt skrattade: »Det var ju en neger», sade hon, »endast en neger!»

I detta ögonblick skrockade det till bakom dem och detta skrockande var åtföljdt af ett gällt galande. Lovisa hade vänt sig om som en blix. Uppe i ett äppleträd satt en grönglänsande tupp och nedanför trippade några gråspräckliga höns, hvars antal oupphörligen förökade sig.

»Jag tror den onde är lös», skrek den gamla jungfrun. »Hvem har öppnat dörren till hönshuset? Ut, ut! Hela trädgården blir förstörd. Mota dem du på andra sidan, Anna Stina, jag gör det den här vägen.»

Lovisa började härvid en jagt, hvori flickan var i

begrepp att deltaga, men just som hon skulle svänga omkring en häck, mötte hon den unge husbonden.

Herr Fagerlins ansigte hade ett skälmskt uttryck och för första gången föll det flickan i ögonen, att han hade ett ganska fördelaktigt utseende.

»Bry er inte om hönsen, låt jungfru Lovisa sköta om dem», sade han leende. »Hon har nu fått något, som riktigt kommer att ge henne sysselsättning. Nå, huru trifs ni här?»

»Jag kan inte nog tacka för all godhet.»

Flickan rodnade till, och på ett förläget sätt snodde hon halsdukssnibbarna mellan fingrarna. Jungfru Lovisa hade på det ihärdigaste inplantat i hennes sinne, hvilken beroende ställning hon intog der i huset och i känslan häraf vek hon blygt åt sidan för att låta honom passera förbi.

»Tala inte om godhet», inföll herr Fagerlin, som var ytterst belåten öfver att äntligen med henne hafva arrangerat ett närmande, i hvilket de med hvarandra kunde vexla några ord. »Jag skulle önska», fortfor han ifrigt, »att ni riktigt kunde känna er nöjd. För att främja detta har jag tänkt på att ge er ett eget rum, der ni efter behag kunde inrätta er . . . göra riktigt prydligt och nätt.»

Hvilken oerhörd vänlighet! Hon kunde icke annat än småle.

»Det vore mig kärt, om ni icke hade något emot mitt förslag . . . således afgjordt! . . . Jag har en del fina krås, som jag gerna ville ni skulle sy åt mig . . . battisthalsdukar och dylikt . . . ni skall välja ut spetsar och broderier, sådant förstår jag inte sjelf.»

Hon ville det gerna, blott hon kunde arbeta och utföra allt till hans fullkomliga nöje. Detta drog han alls icke i tvifvel, hvarpå han bad henne, att, så ofta det föll henne lägligt, hon skulle promenera i trädgården samt njuta af höstens få solskensdagar.

Detta var icke första gången som flickans vackra ansigte hade gifvit anledning till ett vänligt bemötande. Den artighet husbonden utvecklade gaf henne, under det han talade, ett allt mera glädtigt utseende. Med en ökad verksamhet skulle ju hennes beroende kännas mindre tungt.

Hon skulle berätta för sin gudmor hvartenda ord herr Fagerlin hade sagt, och härvid höjde hon en blick af tack-samhet mot den unge mannen.

»Anna Stina, Anna Stina!»

Det var jungfru Lovisas röst, som otåligt kallade. Med en nigning skyndade flickan förbi husbonden.

Om hon hade kommit några sekunder tidigare bort till uthuslängan, så hade hon fått höra, huru Lovisa, under det hon stängde dörren till den stora hönsgården, på ett snöpligt sätt affärdat Badin:

»Jag känner inte någon som heter Sofie», sade hon vresigt, »åtminstone inte här på stället. Någon med det namnet får han söka på annat håll än här ... hör han inte! I sommar på Lofön ... prat ... tillsammans med mig fanns inte någon annan än Anna Stina.» Härvid slängde hon gårdsporten igen efter frågaren, i det hon muttrade några ord om en fysionomi, som rent af kunde skrämma lifvet ur folk.

»Anna Stina», skrek hon ännu en gång, »hvar i all världen håller du hus? ... Jag skulle just vilja veta hvem som släppt ut hönsen, någon har gjort det af pur elakhet, det kan jag svära på. Bara jag vänder ryggen till, så sker det genast något sattyg!»

FJERDE KAPITLET.

Lovisas guddotter hade nu fått en egen kammare, och som den låg innanför det rum hushållerskan bebodde, hade hon icke det ringaste att anmärka häremot. Den gamla tjenarinnan tog denna anordning blott som en uppmärksamhet mot henne sjelf, och hon sade mer än en gång:

»Jo, så är jag uppburen här i huset, att du också får en släng af slefven, min docka!»

»Och mitt rum är ett riktigt dockskåp!»

Härvid blickade flickan sig småleende omkring. Der inne funnos fina, perlfärgade bord med vridna fötter, för-

gylda sirater och marmorskifvor samt en ekkista full af utskurna bladverk! der funnos en nätt soffa och stolar med höga, spensliga ryggar och en spegel med en slipad glasram.

Man måste erkänna att herr Fagerlin icke varit njugg, då han lät ordna detta rum. Möblerna hade en gång prydt hans moders förmak och jungfru Lovisa var nöjd öfver att hela anordningen icke förorsakat några utgifter. »Han låter nog minsann eljest lätt nog penningarna rinna mellan fingrarna på sig», sade hon. »Här i huset finnas för öfrigt icke några fruntimmer, som äro för mer än vi, och lika så väl som möblerna stå obegagnade, kan man nyttja dem. Jag skall nog se efter att de icke förfaras.»

Hvad den unga flickan beträffar, så hade hon med gladt sinne gjort sin inflyttning och hon hade hunnit göra sig fullkomligt hemmastadd, der hon denna morgonstund blickade genom fönstret, utanför hvilket trädgården bredde ut sig och der höstvinden nu som bäst huserade samt kom de vissnade löfven att prassla. I motsats till förstörelsen utomkring huru nätt och ordnad var det icke omkring henne, och dertill så luftigt och friskt, att hon helt lätt hemtade andan. Hon önskade sig icke den ringaste ändring i sina förhållanden. Visserligen förespeglade henne Lovisa, att hon en gång i tidernas längd skulle få ärfva den myndighet, hvarmed denna var beklädd der i huset. Men efter denna myndighet längtade icke flickan . . . hon längtade icke efter att åldras, att blifva gammal och gnatig.

Med en liten skakning på hufvudet hade hon närmast sig spegeln, framför hvilken hon löste upp sitt hår, som föll i mjuka bucklor nedanför hennes midja, och höjande sina båda händer samlade hon upp nackhåret, hvarvid rundningen af hennes hyst framträdde och hennes blottade hals lyste till ibland vågor af guld.

Var hon då verkligen så fager, som mer än en ungersven hade hviskat?

Hon rodnade och log i medvetandet af sitt behag och hennes blickar flögo härvid liksom mönstrande kring rummet.

Ja, här var prydligt, det anstod henne att bo så här!

Men i samma stund fingo hennes ögon ett drömmande uttryck. Hon tyckte sig se höghvälda gemak med guld och purpursammet och mattor med ett bräm af hermelin. I dessa gemak skulle hon gerna ha vandrat ... skulle hon velat finna ett hem. Hon snodde tillsammans sitt gyllene hår och lade det på sin hjessa i form af en krona.

Om hon skulle varit prinsessa, så skulle *han* ha fört henne vid handen, och man skulle ha burit en bröllopspell öfver honom och henne.

»Fredrik», sade hon, »min Fredrik!»

Hon sänkte de fina ögonlocken, lyfte dem derpå sakta och afslöjade en öm och genomträngande blick.

»Så der såg han på mig», tänkte hon med en suck. Hvilken barnslighet!

Hon ryckte hastigt ned den gyllene kronan, och håret svallade åter omkring hennes axlar samt blef nu hastigt upplagdt på det enkla sätt, som jungfru Lovisa gillade och sjelf bar kammadt. Hon vände sig härvid bort från spegeln och undrade, om det låg något orätt i, att såsom hon gjorde dyrka prins Fredrik. Hon föresatte sig att jaga bort dessa ständigt återkommande tankar, denna längtan att ännu en gång få komma i hans närhet, denna åtrå efter en glans, som hon icke ens på afstånd skulle få skåda.

Tankfull och drömmande stod hon ännu qvar framför spegeln, då dörren rycktes upp bakom henne och in tittade jungfru Lovisas välbekanta ansigte, med dess egenkap att kunna jaga alla obehöriga tankar och drömmar på flykten.

»Ännu inte klädd ... hvad tänker du på?» ropade hon. »Och jag som hade tänkt skicka dig till skomakaren för att hemta mina skor. Dem jag nu bär äro alldeles för trånga ... jag har visst inte stora fötter, men den som får trampa och gå så mycket som jag behöfver något som inte sitter för trångt öfver tårna.»

»Jag är färdig i blinken», ropade flickan, och ett par minuter härefter ilade hon öfver gården i akt och mening att fullgöra det uppdrag jungfru Lovisa anbefallt åt henne. Få ögonblick voro emellertid knappast förgångna, innan

hon springande återkom, med ett förskrämdt uttryck i sitt vackra ansigte.

»Hvad är det . . . hvad har hänt?» sade herr Fagerlin, som trädt ut på förstugutrappan och nätt och jemt hann fånga upp den nästan andlösa flickan, som halft vanmäktig dignade ned.

»Åh, jag blef så rädd», stammade hon, »och när jag sprang skyndade han efter . . .»

»Han, hvilken han?»

»Jag vet inte . . .»

Hon hemtade några gånger djupt efter andan, medan herr Fagerlin höll hennes skälvande hand.

»Ni skall inte vara så lättskrämmd . . .»

»Han talade till mig på ett så oförsynt sätt», gemälde hon samt drog sig blygt undan det stöd den unge mannen skänkte henne. »Han sade att en förnäm herre hade sett mig . . . åh, min Gud! att man utspanat min hemvist, att jag kunde bli rikare än den rikaste qvinna i staden och att jag endast behöfde följa med honom. Dervid fattade han mig om armen, men jag ryckte mig loss och sprang ifrån honom . . . jag höll på att dö af förskräckelse . . .»

»Vår bostad ligger afsides och det är en lång sträcka innan man hinner till en mera bebyggd stadsdel . . . ni bör icke gå ut ensam . . .»

»Bevara mig», sade Lovisa, som nu hade tillkommit, »hvem skall väl ha tid att gå och hålla vakt öfver henne? . . . Hon är väl inte en fin fröken skulle jag tro . . . jag har också varit ung, men oantastad fick jag gå . . . hon måste bete sig på något opassande sätt, eftersom folk tror sig till att kunna ta sig friheter», muttrade hon för sig själf, »men jag lofvar att ha ögonen på henne!»

Och nu följde hon efter Anna Stina, som herr Fagerlin på det artigaste vis, liksom vore hon hans jemlike, förde in i salen, der han nödgade henne dricka ett glas vin.

»Det här är onödigt fjesk», sade Lovisa och spände ögonen i guddottern, utan att kunna upptäcka något, som kunde anmärkas mot hennes uppförande och det oakadt

såg det ut som om herr Fagerlin rent af vore frestad att sluta henne i sin famn.

»Kanske vore det så godt, att jag med snaraste sökte till att skaffa henne bort härifrån?» tänkte Lovisa, der hon satt rak i ryggen som ett ljus och stirrade på flickan, »men hvar hon kommer, blir det nog samma historia och i så fall är det klokast att behålla henne under egen uppsigt.» Den gamla jungfrun skakade härunder tvehogset sitt hufvud, under det hon i sitt stilla sinne fortfor att begrunda, hvad som väl kunde vara orsaken till den uppmärksamhet Anna Stina ådrog sig. »Inte tycker jag hon är stort vackrare än annat folk», härvid påminde sig Lovisa sin egen ungdom, om huru röd och hvit och tänd hon sjelf varit, men ändå hade minsann ingen behandlat henne som en fin dam och funnit henne för rar till att ensam traska omkring på gatorna.

Under dessa Lovisas tankar, funderingar och jemförelser hade flickan snart nog återhemtat sig och det dröjde icke länge, innan hon öppet och gladt språkade med herr Fagerlin. De talade med hvarandra om obehagligheter, om den sömnad hon hade för handen, om det rum hon bebodde, om sommarvistelsen på Drottningholm och det blåsiga höstvädret, hvarvid flickan drog sig till minnes, att hon lemnat sitt kammarfönster öppet och, rädd att vara orsak till en utgift för en krossad ruta, reste hon sig upp för att aflägsna sig, hvarvid han skämtande sade: »Nu har jag bedt, att ni icke måtte ge er allena ut, och ni har lofvat att vara försigtig . . . det är nu er tur att be mig om något.»

»Då önskade jag», svarade hon i samma glädtiga ton, »att ni kallar mig Sofie, och att ni anhåller, det min gudmor också måtte göra det.»

»Hvad är detta för dumheter», inföll jungfru Lovisa, »jag skall säga dig, min kära Anna Stina . . .»

»Sofie, Sofie», upprepade husbonden glädtigt.

»Men det här är ju en stor fäfänglighet . . . att inte vara nöjd med det ärliga namn, med hvilket man en gång blifvit kallad!»

»Kära Lovisa, gör er guddotter till viljes! . . .»

»I synnerhet som jag blifvit uppkallad med det nam-

net efter jungfru Lovisa», tillade flickan, i det hon riktade på denna en bönfallande blick.

»Då är det ju allt skäl i världen», menade husbonden, »att man gör den der lilla namnförändringen . . .»

»Men jag kommer aldrig att lära mig den», och Lovisa vände tvärt ryggen till herr Fagerlin, som i det samma för sig sjelf halfhögt upprepade: Sofie!»

Ack, med hvilket annat tonfall hade ej prins Fredrik uttalat det namnet! Flickan höjde en lätt suck och gick tyst och stilla förbi den unge mannen, som såg efter henne med en lång och beundrande blick.

FEMTE KAPITLET.

»Förr i världen brukade herr Fagerlin hvarenda dag och stund riktigt jaga efter nöjen och förströelser», sade Lovisa en aftonstund, der hon jemte Sofie tagit plats framför brasan.

»Det är ju väl att han trifs hemma . . .»

»Åh ja, han . . . men jag tycker inte om, att han oupphörligen söker till att få språka med dig.»

»Gudmor var ju i början så nöjd, att han visade sig vänlig.»

»På vänlighet kan vara en måtta. Genskjuter han dig inte så fort du sticker näsan utom dörrarne här? Åh, jag har nog lagt märke dertill. Och hvad tror du blir slutet på ett sådant spring och kurtiserande? Man kommer att klandra min efterlåtenhet, jag blir en visa öfver hela staden, och man skall påstå mig ega dåliga grundsatser . . . sedeförderfvet bland nutidens ungherrar är en känd sak, så jag har ingenting att undskylla mig med, och hvad dig sjelf beträffar, så kommer hvar ärlig meniska att vända dig ryggen.»

»Men han säger aldrig något, som på minsta vis är sårande», sade flickan, i det hon fäste en ångestfull blick på jungfru Lovisas bistra ansigte.

»Nej, nej, bevars, jag tviflar inte alls på, att han är en ulf i fårakläder!»

»Jag skulle önska, att han aldrig talat mig till», utbrast Sofie gråtfärdig.

»Jag önskar detsamma. Men inte nog med denna husliga förargelse, också på annat håll finnes ämne till förtret, har jag inte flera gånger märkt, att man på gatan följt efter oss, och kring husknutarna här synas ofta riktigt misstänkta personer. Medan det ännu är tid, måste det bli en ändring . . . Det är inte lönt att här i staden skaffa dig en plats, utan bäst är, att du kommer till landsbygden igen . . . din gifta syster kan nog ta emot dig . . . jag skall låta någon skriva till henne, och när hon blir underrättad om förhållandet, bjuder hon dig säkert ett hem, ty jag kan inte längre stå i ansvar för dig!»

Ett hem hos systemen på landsbygden!

Det nätta rum hon bebodde skulle då icke längre vara hennes, det var slut med de lätta sysslor man anförtrodde henne. Hon visste hvad ett fattigt hem på landsbygden har att bjuda och det trälaktiga släp, som nu skulle börja.

Hon dolde ansigtet i sina händer och en djup snyftning arbetade sig upp ur hennes bröst.

»Ja, det finnes icke någon annan råd, såvida du icke en gång skall ha orsak att gråta ännu bittrare än nu! . . . Och hör riktigt på, min flicka, den lilla tid du ännu kommer att stanna, skall du så mycket som möjligt hålla dig undan på din kammare.»

Till följd af denna uppmaning såg herr Fagerlin nästan sällan eller aldrig till den vackra flickan, som icke ens under julhelgen blef mera synlig. Blott en och annan gång i ett hastigt förbigående hade han tillfälle att vexla några ord.

»Hvad i all världen går åt er, Sofie?» sade han en gång, men fick endast en skakning på hufvudet till svar.

»Jag tror, ni har föresatt er att leka kurra gömma?»

Ja, Gud gifve hon kunde gömma sig, det vore nog bäst för henne!

Och härvid var hon borta, medan han stod kvar och svor mellan tänderna en liten ed. »Jag kan ge mig tu-

san på, att det är Lovisa, som trakasserar flickan! . . . Hon hålles ju formligt inspärrad», tänkte han vidare, »hon bleknar och magrar samt ser snart ut som en hamn.»

Efter denna stund gick han formligen på vakt, men hur han än posterade här och der i gångar, trappor och sidorum, så påträffade han alltid jungfru Lovisa, men aldrig Sofie.

Den unge mannen började känna en feberaktigt otårlighet, blef vid dåligt lynne och gaf rytande befallningar samt snäsande svar.

Jungfru Lovisa vandrade emellertid omkring och hade det mest förnöjsamma sinne samt en orubblig segerglädje i miner och åtbörder.

Förhållandena började blifva sådana, att herr Fagerlin rent af bringades från de mera tvetydiga principer han dittills hyllat, och han började, inför sig sjelf, hålla en hel hop moraliska föreläsningar. Det var under denna sinnesstämning af ett allvarligt begrundande och föresatser om ett dygdigt lefverne som han i en skymningsstund helt oförmodadt träffade på Sofie inne i salen, der Lovisa befallt henne hemta nyckeln till silfverskrinet, hvilken hon qvarglömt i låset.

»Hvad i all världen går åt er, Sofie», sade han enträget och fångade en af hennes händer. »Är ni bekymrad . . . ledsen för något? . . . Hvarför håller ni er undan på det här sättet?»

Ja, hvarför kunde det inte vara som i förstone då hon kom hit! Hvarför nu ändring i det lugna hemlif hon då förde? . . . Hon drog sig hastigt undan honom och var på väg att skynda bort, när han åter hejdade henne.

»Svara mig», sade han häftigt. »Jag vill veta hvad som kommit åt er, och hvarför ni skyr mig som pesten?»

»Låt mig gå», sade hon darrande, »jag blir rent olycklig, om man träffar er och mig här tillsammans . . . jag kommer då genast ur huset . . . på ögonblicket jagad härifrån . . .»

»Inte så länge jag har ett ord med i laget, och ni sjelf önskar stanna . . . ni skulle göra mig lycklig, Sofie,

om ni för alltid ville dröja här . . . om ni ville blifva min hustru?»

Hans hustru!

En ångest, plågsam som en dödlig förskräckelse, förtog henne nästan andedrägten.

Hvilket oväntadt anbud. Hvilken omstörtning i alla förhållanden låg icke i denna fråga, om den jakande besvarades. Hon tryckte båda händerna mot sitt bröst, hennes läppar skälfd. »Vänta», bad hon, »låt mig tänka!»

Hon skyndade förbi honom och rusade in i sin kammar, der hon, med sammanknäppta händer, kastade sig ned på den lilla soffan och gömde sitt ansigte mot en af dess kuddar.

Hvarföre kunde icke allt förblifva så lugnt och gladt som den dagen, då hon för första gången fick denna kammararen upplåten åt sig? Hvarifrån kom denna dödande ångest, då hon i denna stund egentligen borde känna sig lycklig och nöjd? Det gjorda anbudet var ju öfver höfvan fördelaktigt. Hon upprepade detta för sig gång på gång, men fortfor att känna sig beklämd.

Om hon egt en mor, skulle denna säkert tillrådt detta giftermål som en fördel, hvilken medförde åt henne en i allo afundsvärd lott. Hon sökte tala till sig sjelf så som denna mor säkert skulle ha talat, och hon böjde med ett undergifvet uttryck sitt hufvud. Detta giftermålsförslag var sådant, att det icke rimligtvis kunde förkastas.

Egentligen var hon otacksam, som icke kände någon glädje, och hon försökte småle och prisa den oväntade lycka, som tillfallit henne.

Hennes barndoms dåraktiga drömmar, hvilka voro lika så omöjliga som bedårande, skulle nu aldrig mera gyckla för hennes inbillning. Hennes öde var gifvet. Hon borde bli en god hustru åt en god man, och det låg ju också något angenämt i föreställningen om att blifva matmoder i ett gammalt gediget borgarhus. Det blef nu att taga dagen som den kom utan några förvirrande bitankar. För en ringa flicka ur folket var den erbjudna ställningen rent af afundsvärd. Hon skulle blifva behandlad med all aktning och ega ett stöd, och det kunde nu inte mera blifva fråga om att behandla henne som ett viljelöst

föremål. Ju mera hon vande sig vid det oväntade anbud man gjort henne, ju lugnare kände hon sig. Till följe häraf var all tvekan borta, då hon omsider reste sig från soffan samt skyndade in till jungfru Lovisa, som ropade mot henne: »Hvarför springer du in i din kammare utan att först ge mig nyckeln.»

»Den har jag glömt!»

Flickan var till hälften skrattande och till hälften gråtande, der hon nu hastigt gömde sitt ansigte vid den åldriga qvinnans bröst. »Något har händt», hviskade hon, »och först och främst bör jag tala om det för gudmor...»

»Skräm inte lifvet ur mig barn!»

»Jag tror, att ni tvärtom, efter detta, skall känna er lugn», sade Sofie, och med ett leende och en rodnad berättade hon om sitt oförmodade sammanträffande med den unge husbonden samt det anbud han då hade gjort.

Jungfru Lovisa såg ut som hon drömde. »Och detta var hans allvar», sade hon, »hans rena allvar? Han är då inte en sådan spelevink som jag trodde... fast han nog inte synnerligen är att lita på... annat till karl var fadern. Om han inte fallit ifrån så som han gjorde, så hade kanske också jag fått ett ord med här i huset och jag skulle då förstått att hålla tummen på ögat på gunstig herrn... Inte skulle han förslösat sina egodelar, det är säkert... jag önskar...» den gamla afbröt sig här samt tillade efter en liten paus, »nå nå, det är kanske bättre än jag föreställer mig.»

»Hvad jag tycker det här frieriet i alla fall skall ge ämne till prat», återtog Lovisa. »När en fattig och ringa flicka som du kommer sig en smula upp i världen, har hon tusen fel och brister och friaren kallar man minst sagdt: en galning. Men hvad man än må säga, heder och ära kan man ändå inte riktigt röfva bort, fast jag nog får skull för, inte allenast att ha sammanfört er, utan också att ha narrat honom till detta giftermål och...» härvid fick jungfru Lovisa ett illparigt utseende, »då jag riktigt noga tänker på saken, genom att hålla så strängt i tygeln som jag gjort, har jag kanske fört honom till den punkt han kommit.»

Lovisa nickade och snörpte en smula på munnen, men hastigt mulnade hennes ansigte. Denna flicka, som hon hittills beskyddat, skulle snart nog stå på egen botten och der i huset hafva ett ord med i laget, som skulle hafva större gällande kraft än hennes egna befallningar.

Måhända anade flickan hvad som föregick i gudmoderns själ, ty med ett uttryck af barnslig underdånighet sade hon: »De nya förhållandena oroa mig en smula . . . Jag är ju så oerfaren . . . därför är jag riktigt glad att ha någon att rådfråga och rätta mig efter.» Och härvid kysste hon jungfru Lovisa ödmjukt på handen.

»Dit ha vi emellertid ännu inte kommit», sade den gamla kärft, »ännu är det väl jag som styr och ställer . . .»

»Och jag hoppas det fortfarande skall förblifva derved.»

»Du kan alltid trygga dig till mig, min flicka», sade Lovisa, som vid detta erkännande, att hennes förmynderskap icke skulle få ett alltför snöpligt slut, ändtligen kände sig bevekt till mildhet.

SJETTE KAPITLET.

Med blossande kinder och harmfulla blickar betraktade den unga fästmon ett etui af sammet och guld, der ett garnityr af juveler blixtrade emot henne, medan hon föraktfullt kastade ifrån sig en sirlig skrifvelse, som öfverst var utsmyckad med en greffig krona.

»Men det är oerhört», ropade hon, »att så vilja förolämpa mig . . . skicka tjenare med nesliga förslag, och då dessa gång på gång blifva afvisade, formligen öfverhopa mig med gåfvor!»

»Jag har aldrig velat oroa dig, Sofie», inföll herr Fagerlin, som förstämnd vandrade fram och tillbaka öfver golfvet, »jag har aldrig velat oroa dig med att berätta, det grefve Kaunitz mer än en gång låtit bjuda mig stora penningssummor, derest jag skulle vilja afstå från dig.»

»Liksom hon vore en handelsvara», beskärmade sig

jungfru Lovisa. »Det är precis som om vi lefde i Sodom och Gomorrha.»

»Den värde grefven synes högligen betvifla mina redliga afsigter, han ger sig sken af att anse mig som en förförare . . .»

»Det har jag också hört glunkas om», mumlade Lovisa, »Gud tröste mig för allt elände! . . . Men de utländske herrarne måtte emellertid vara riktigt förryckta och hvad de fått i sina hufvuden, tro de prompt skall ske . . .»

»Att vara österrikisk ambassadör och icke bättre taga sin värdighet i akt! Gif mig hit briljanterna, jag vill återsända dem med den helsning en dylik gåfva är värd.» En rodnad af vrede flög öfver herr Fagerlins ansigte. »Då du blir min hustru, Sofie, hoppas jag att dessa slags förolämpningar skola upphöra.»

»Det är hennes egen skuld», sade Lovisa, »hon kunde ha dragit ner hufvan i pannan på sig den gången vi voro i Storkyrkan . . . den der apan, som följde efter oss, var nog greve Kaunitz . . .»

»Se så, Sofie, det är inte värdt att hänga hufvudet», inföll herr Fagerlin, som med små afbrott fortfarit att vandra fram och tillbaka och nu stannade framför den fagra flickan, »förnäma herrar tro sig om att kunna ta sig hvarjehanda friheter, ett frivolt lefnadssätt hör ju till god ton . . . hvad vidare förolämpningar beträffa så skall jag nog skydda dig . . . han fattade hennes händer och såg henne djupt in i ögonen: »Du blir ju snart min hustru . . . vi gifta oss så fort ske kan . . .» Han slöt hennes smärta gestalt nära intill sig samt fortfor: »Om jag icke, som du vet, Sofie, redan i morgon vore nödsakad att resa till Norrköping, der jag med en släkting till mig ingått kompaniskap om en bryggeriaffär, hvars resultat oroar mig, ty det är egentligen med mina penningar, som hela rörelsen bedrifves . . . och derest jag förlorar de insatta medeln så . . . nog af, vår tillkommande existens beror på en lycklig utgång. — Jag hade tålt vid denna förlust, om jag inte, dumt nog, iklädt mig en del borgensförbindelser och dylikt, på hvilka jag med säkerhet vet mig komma att förlora stora summor», tillade han efter en tankfull tystnad, »men allt det der förstär du icke . . .»

»Treffliga utsigter», tänkte Lovisa, »det är sju resor värre än jag förestälde mig! . . . Och så går han åstad och friar . . .»

»Jag hoppas att allt skall gå bra», fortfor herr Fagerlin, »och sedan . . . sedan, min Sofie . . . ja, vårt bröllop skall då firas med så mycken pomp och ståt, att ryktet derom till och med skall nå grefve Kaunitz! . . .» Han sade dessa ord med den glädtiga röst, hvarmed han ofta talade till henne och hans ögon strålade dervid, medan Lovisa vände ryggen åt det unga paret.

»Nutidens ungdom har godt om stora ord», sade hon.

Herr Fagerlin tycktes emellertid icke gifva akt på denna anmärkning, ty han hade kommit i fart med att beskrifva det dyrbara tyg, Sofie skulle bära som bruddrägt, den rikliga utstyrsel hon skulle sömma åt sig samt det gästabud, som skulle följa. Han hade satt sig bredvid den unga flickan och höll hennes hand sluten i sin. »Det skall nog komma lyckliga och lugna dagar för oss . . . jag vill riktigt ta i tu med mina affärer», tillade han energiskt.

Det var icke i dag för första gången som han talat med henne om att ordna sin ekonomiska ställning, men hvad han än i denna stund började språka om, återkom han städse till detta ämne. Förut hade han visserligen berört dessa förhållanden med ett uttryck, liksom ansåg han sig af en eller annan orsak hafva begått en dumbet, som han ångrade, men i närvarande ögonblick syntes han emellanåt betagen af en oro, som han med muntert prat var angelägen om att resonnera bort, dock utan att riktigt lyckas, derom vittnade hans alltmera nedstämda utseende.

Detta ofta återfallande i en dyster oro, tycktes likväl knappast observeras af den unga flickan. Sedan hon ingått på att blifva herr Fagerlins hustru, hade stundom en känsla af isande tråkighet kommit öfver henne, och hon lyssnade vanligtvis helt förströdd till hans ord.

»Åh ja, allt blir nog bra», sade hon, i det hon kände ett verkligt nöje, att detta bröllop, som han med ett så lyckligt leende talat om, ännu vore uppskjutet på en tid. Icke heller tänkte hon med synnerlig saknad på att han

skulle lemna henne, och följande morgon sade hon sitt farväl till honom utan tårar och utrop på ett sätt, som jungfru Lovisa fann fullkomligt passande, men dock var tillräckligt vänligt för att tillfredsställa den unge mannen.

»Se så», sade den gamla, »stå inte och kika längre, nu är han borta . . . usch, så mörka spår hjuldonen lemna efter sig!»

»Derför att snön rinner bort i vatten», sade flickan leende. »Det är ju ett så tunnt snölager, att jordskorpan tittar fram . . .»

»Jag vet någon, som på detta sätt for sin väg och bars hem som död . . . om han lefvat, hade här varit annan ordning med saker och ting . . . men som affärerna synas ha blifvit riktigt intrasslade, så får du efter detta lära dig att vara sparsam och hålla igen, detta är mitt råd.»

Med detta syfte för ögonen blef Sofie ålagd att vara med om alla husliga göromål, och så ilade hon från vinden och ned i källaren samt sökte dessutom visa intresse med att tala om stekar, såser och bakverk. Det var ett rörligt lif, som medförde en känsla af tillfredsställelse. Hon hade ju föresatt sig att taga dagen som den kom . . . att aldrig önska något omöjligt . . . något som aldrig skulle kunna ske. »Dumheter!» sade hon dervid afsnäsande till sig sjelf, då hon midt i sysslandet och springet hade funnit sig stå framför en spegel inbegripen i att undra, om prins Fredrik hade funnit henne vacker och om han väl någon gång hade tänkt på henne? Åh, hvilka oerhörda dumheter!

Rodnande öfver sin dårskap, skyndade hon med större ifver än någonsin till sina sysslor, mottog undergifvet jungfru Lovisas tillrättavisningar, beredd att lyda hennes minsta vink.

På detta sätt, utan någon synnerlig förändring i de husliga förhållandena, hade ett par veckor förgått och jungfru Lovisa hade mer än en gång yttrat sin förvåning öfver att husbonden icke lät höra af sig.

»Jag förstår inte att du kan vara så obekymrad, kära barn», sade hon emellanåt till Sofie, »i ditt ställe skulle jag inte ha någon ro hvarken natt eller dag . . . tänk om allt bär på tok!»

»Det är inte värdt att se lifvet i svart . . .»

»Inte så rosenrödt heller. Jag bara säger, om unga herrn skulle få gå ruinerad från sina egodelar, då vet jag sannerligen inte någon råd . . . inte hvad mig sjelf beträffar, ty jag kan knoga och träla för honom, och skulle jag vara öfverflödig, hvilket jag inte förmodar, så har jag både sparat och ärft en smula och kan flytta till hemorten igen samt med klok hushållning någorlunda berga mig. Jag kan också», härvid höjde hon hufvudet, »om det gäller hjälpa till att arbeta, men hvad dig angår så står nästan mitt förstånd stilla. Det klokaste blir kanske att du flyttar till din syster . . . När han visste med sig sjelf, huru han suddat in sig», fortfor hon, efter en tankfull tystnad, »så förstår jag inte, huru han kunde gå och förlofva sig. Ty tro mina ord, att det kanske är långt värre stäldt, än vi ens kunna ana . . . Ja, att den meniskan aldrig har kunnat lärt sig att tänka längre än näsan räcker! Något giftermål blir inte utaf, såvida hans ställning ej är temligen tryggad . . . fattigdom, barn och elände är inte att eftersträfv.» Och jungfru Lovisa satte sin näsa i vädret samt syntes besluten att låta förståndet och icke känslan få föra någon talan.

Sofie hade fått tårar i ögonen. Det sträfsamma lifvet på landsbygden var något, som hon rent af fruktade. Hon tänkte på sin syster, som fick gå och arbeta i jorden, på de skrikande barnen i den fattiga stugan, och det kom en känsla af mörker, bitterhet och tyngd öfver henne.

»Det är ju tids nog att tala om detta till dess man finner, att det verkligen gått så illa», sade hon med darande läppar.

»Bäst att vara förberedd!» inföll jungfru Lovisa kort och till följd af denna åsigt var hon snart åter i färd med att afhandla samma ämne. Midt i detta ordsvall afbröt sig den gamla qvinnan med att påminna flickan, det hon väl omsider skulle tänka på att mata hönsen, eftersom hon påtagit sig detta göromål, och inte inbilla sig att hennes enda sysselsättning der i huset var att stå och hålla långa tal.

Med en känsla af lättnad skyndade flickan bort till

bakgården. Det hade varit en kall vinter och fastän det redan var långt skridet fram mot vårsidan, kändes just icke någon mildring i väderleken, och varmt klädd, med en duk öfver hufvudet, inandades hon med en känsla af välbehag den friska luft som strömmade emot henne samt gjorde sig icke någon brådska med att återvända till de föreläsningar om kommande pröfvotider, hvilka jungfru Lovisa, mer än vanligt, denna dag syntes vara benägen att hålla. Hennes tankar hängde emellertid fast vid de olycksprofetior hon nyss hört, och det var med en obestämd oro öfver kommande bekymmer, som hon nu närmade sig boningshuset.

I detta ögonblick nåddes hennes öron af en sakta jämmer. Hon blickade sig spanande omkring. Den med suckar blandade klagan fann hon komma från det håll, der inkörporten var belägen.

Det hade varit mycket snöfall och tö, och derpå hade följt flera graders köld.

»Kunde någon på den långa, knaggliga isgatan utanföre hafva halkat och skadat sig?»

Vid denna föreställning skyndade hon fram till porten, hvares rigel hon sköt ifrån, samt trädde ut.

Ett gällt rop skar i detsamma genom luften. Den unga flickan var fattad af ett par starka armar, duken neddragen öfver hennes ansigte, och hållen som i ett skrufståd, kände hon sig upplyftad i en vagn, som i rask fart rullade den öde gatan framåt.

SJUNDE KAPITLET.

Vaxljusens sken bröt sig mot gyllene tafvelramar, mot facetterade glas och glänsande speglar. Ett skimmer, i hvilket möblernas mörka sniderier och golfmattans inväfda herdestycken, framträdde på ett behagligt sätt.

Der, midt i denna lyx, stod Sofie Hagman. Hennes upphettade kinder, hennes vårdslöst hängande hår och

mörka ögon återspeglades, hvarthän hon än vände sig, utan att hon syntes akta derpå.

Från att dagen i ända hafva behandlat henne som fånge, syntes betjeningen i denna stund anse henne som gäst, och i det man vördnadsfullt drog sig tillbaka, anmäldes grefve Kaunitz.

I samma ögonblick trädde en smärt, mörkhyad man artigt fram mot den unga flickan.

»Ändtligen gör ni mig den äran, mademoiselle», sade han på bruten svenska. »Ni har då ändtligen lyssnat till mina böner . . . kommit hit och . . .»

»Jag har hvarken lyssnat till edra böner eller godvilligt kommit hit», afbröt Sofie Hagman, som i grefve Kaunitz igenkände samme man som för några månader sedan så ihärdigt betraktat henne i kyrkan. »Eller kallar ni det godvilligt, då man med våld släpat mig upp i en vagn, hvars utifrån tillreglade dörrar och fördragna träjalusier hindrat mig från att tillropa förbigående personer om hjälp och befrielse . . . en vagn, som var lik ett fängelse och . . .»

»Och nu är ni fri, och jag måste ännu en gång prisa min lycka öfver nöjet att få välkomna er.»

»Och sedan att bli inspärrad här», fortfor hon, utan att akta på hans ord, »att utöfva en förföljelse, som går öfver både lag och rätt . . .» En djup snyftning steg härvid upp ur hennes bröst, medan hon ångestfullt vred sina händer: »åh, huru skall man icke söka efter mig och hvad skall man tänka, då man inte finner mig!»

Grefve Kaunitz lyssnade till hennes ord med ett uttryck, som ansåg han det vara vanlig qvinnosed att ge ett sken af våld, då de kanske i grunden icke hade något emot att skänka en ynnest. »Att ni måhända på annat håll», svarade han leende, »finner er ganska nöjd och lycklig . . . om icke genast, så åtminstone efter någon tid . . .»

»Någon tid! . . . Min ofrivilliga närvaro här måste ögonblickligen ha ett slut . . . var af den godheten och låt föra mig hem!»

Hon vände sig hastigt ifrån honom och hennes hållning, full af medfödd stolthet, kom det tvetydiga småleende hvarmed han betraktade henne att förintas.

»Tror ni jag så lätt släpper er ifrån mig?» sade han med mera aktningsfull ton, i det han stälde sig i hennes väg. »Ni är här, må vara motvilligt, men detta ögonblick som jag så länge längtat efter är nu kommet . . .» Han hemtade djupt efter andan och fortfor lifligt: »Detta ögonblick, då jag får säga, huru högt jag älskar er . . . jag lägger min förmögenhet för edra fötter . . . er vilja skall bli min lag, och allt hvad jag ber er om är, att ni i utbyte stannar qvar och någon gång skänker mig ett vänligt leende.»

»Jag kommer aldrig att slösa några leenden på er, grefve Kaunitz . . . ni borde långt förut ha förstått det ringa värde jag sätter på er rikedom, för mig skall ni odelad få behålla den . . .»

Den unga flickans ansigte lågade, och höjande hufvudet betraktade hon grefven med ett uttryck af en så oförstäld harm, att hon dermed hejdade de glödande kärleksord han bar på tungan.

»Ännu en gång, mademoiselle», återtog han med dämpad röst, »ber jag er betänka det anbud jag nyss gjort . . . penningen är en mäktig talisman . . . ni är kanske ännu för ung för att rätt kunna fatta detta . . . Jag ber er höra mina ord! . . . Låt oss ta plats för att så lugnt som möjligt språka med hvarandra . . .»

Han inbjöd henne att sätta sig på en låg, stoppad soffa, och då han, på ett aktningsfullt afstånd ifrån henne, sköt bort en liten förgyld taburett, på hvilken han omedelbart slog sig ned, följde hon detta exempel, ty upprörd och darrande som hon var, hade krafterna börjat svika henne.

»Ni känner mig icke, mademoiselle», fortfor han, »om ni det gjorde, skulle ni icke frukta mig . . . ni borde då veta, att jag mot er vilja icke skulle fatta så mycket som er hand. Jag har med skänker och artighetsbevis sökt vinna er», fullföljde han efter en liten tystnad. »Kanhända är jag af en ärelysten natur, ty jag har alltid sträfvat att nå det högsta», tillade han med ett leende, »och då jag älskar, väljer jag gerna den skönaste qvinnan. Min största ärelystnad skall hädanefter bli att söka vinna ert hjerta.»

»Nej, nej, aldrig!»

»Ni torde dock betänka hvad jag sagt. Den ställning jag bjuder er skall sätta er i stånd att icke behöfva böja ert hufvud för någon. Tro mig, det ligger ett stort behag i ett oberoende lif, i hvilket ni lugnt kan sätta er öfver, hvad man än må säga om er.»

»Jag hoppas man aldrig skall få skäl att fälla något hårdt omdöme om mig.»

»Åh, man har på intet sätt skonat er.»

»Jag förstår inte», hon gaf honom en på en gång öppen och förvånad blick. Hvad hade man då kunnat säga, eftersom detta tal hunnit till en främling, och var detta måhända orsaken till det djerfva sätt, hvarpå han närmat sig henne och den brist på undseende, som han visat?

Han gjorde icke högt denna fråga, men han läste den kanske i hennes ansigte, som lifligt uttryckte den obestämda oro hon började känna. Ack, hennes gudmor hade nog rätt, verlden var full af onda tungor och belackare!

»Hvad man sagt», återtog han. »Man visste att jag intresserade mig för er, och man fälde inför mig en del omdömen, som . . . jag erkänner det öppet . . . kastade en viss skugga öfver edra förhållanden . . .»

»Det onda blir lättare trodt än det goda», inföll hon med bitterhet. »Jag har icke lefvat länge, men jag är inte helt och hållet utan erfarenhet.»

Ännu så godt som ett barn hade hon icke den mogna qvinnans eftertanke och med ett barnsligt sinnes häftiga vexlingar kände hon för honom icke längre förakt och vrede, utan snarare en uppriktig ledsnad öfver att man förledt honom till att tänka allt möjligt ondt om henne. »Och hvori består då den skugga man kastat öfver mig?» sade hon blygt. »Jag ber er icke dölja något, på det jag till fullo må kunna rättfärdiga mig.»

»Ni frågar så enträget, må ni därför icke misstycka ett uppriktigt svar . . . Den ställning ni innehaft — jag talar om den som hörande till det förflutna — den ställning ni innehaft hos en ung man, som kanske icke gjort sig känd för att precis vara ett dygdemönster . . . eh bien, en ganska tvetydig ställning . . .»

»Åh, jag visste, det jag skulle kunna skudda af mig den der skuggan», sade hon lifligt. »Jag är hans trolofvade och blir snart hans hustru», tillade hon på ett lugnt sätt och med en viss sjelfkänsla, under det greve Kaunitz med ett tvifvelaktigt leende betraktade henne.

Sofie Hagman kände sig i denna stund djupt tacksam mot den man, hvars val, utan förnedrande bialsigter, fallit på henne. För första gången önskade hon af hela sitt hjerta, att hennes tilltänkta giftermål icke måtte blifva uppskjutet, medan tanken på jungfru Lovisas olycksprofetior gaf åt hennes uttrycksfulla ansigte en prägel af oro, som ökade greve Kaunitz småleende.

»Jag skulle vara den förste att lyckönska er», sade han, »derest ni sjelf vore riktigt säker på detta giftermål.»

»Åh, min Gud, huru vet ni? . . .»

»Ni har talande ögon, mademoiselle, ögon, som förläda mig till att anse er fri . . . därför kommer jag fortfarande bemöda mig om att vinna er kärlek.» Han hade nalkats henne på ett höfviskt och ridderligt sätt, i det han tillade: »Tro, att jag menar er väl, att jag af hela mitt hjerta önskar bereda er lycka.»

»Om jag kanhända nyss icke kunde dölja en viss oro, som jag hyser öfver att mitt tilltänkta giftermål, till följd af ogynnsamma affärsförhållanden, kanske måste uppskjutas någon tid, så vet jag dock att den ingångna förbindelsen icke döljer något, öfver hvilket jag behöfver blygas», inföll hon och hastigt resande sig upp tillade hon lifligt: »Och nu, herr greve, ha vi talat nog med hvarandra.»

»I denna åsigt kan jag inte öfverensstämma med er!»

»Ni finner ett nöje i att gäckas, tror jag», utbrast hon och vreden färgade åter hennes ansigte med en stark rodnad. »Låt mig gå!» tillade hon med blixtrande ögon, i det hon förgäfves sökte tränga sig förbi honom.

»Äfven med fara att falla er misshaglig», sade han, »kan jag icke ingå på er önskan, ty jag fortfar att hoppas, det ni vid lugnare eftertanke icke skall stöta tillbaka en kärlek, alltför djup för att icke omsider väcka ert deltagande.»

Med en helsning var grefve Kaunitz borta, och störtande efter för att följa honom, fann hon den slutna dörren tillreglad. Hon ruskade i låset och gaf upp höga rop, hvarpå hon lopp rundt omkring några ögonblick, liksom hade hon förlorat all besinning. På detta sätt skyndade hon in i närgränsande rum, men utan att finna någon utgång samt störtade fram till fönstren, der de innanför sittande luckorna voro hårdt tillbommade. Finande sig icke kunna undkomma och utom sig af ångest, kastade hon sig gråtande ned på soffan. »Åh, mitt hem, mitt hem», ropade hon. »Huru skall jag väl komma hem!»

ÅTTONDE KAPITLET.

»Alltsedan du i höst, gång på gång, for till Drottningholm och der tycktes trivas så väl», talade enke-drottningen vänd till prins Fredrik, som nyligen hade inträdt i ett kabinett, dit Lovisa Ulrika jemte prinsessan Sofia Albertina dragit sig tillbaka, »så visste jag, att du här skulle bli en mera sällsynt gäst och att våra små förtroliga samqväm snart skulle upphöra. Nej, gent emot mig behöfvas ej några ursäkter», ropade hon, då prinsen fattade hennes hand, som han ömt kysste. »Det är i Gustafs smak, att man negligerar mig . . . att jag skall förtrampas — och han är konungen!»

»Det är sant att jag ett par dagar å rad varit tillsammans med Gustaf», genmälde prinsen, hvars nyss så leende ansigte hade fått ett nedslaget uttryck. »Det är fråga om, då han icke kan lemna mig den begärda penninghjelpen, att mina inkomster skola ökas genom forskaffandet af något regemente. Det är dock icke uteslutande af denna orsak som Gustaf söker mitt sällskap, utan mera till följd af den lifliga oro han känner öfver att ha ådragit sig vår mors misshag, och han har besvurit mig . . .»

»I fråga om de misshälligheter, som uppstått mellan honom och mig, undanber jag mig, en gång för alla, din inblandning!» sade Lovisa Ulrika, i det hon med en befallande åtbörd höjde sin hand.

»Någon uppenbar fiendskap», fortfor hon lugnare, »är det ju för resten icke mellan oss . . . förbjude Gud en sådan någonsin uppstå! . . . Vid alla offentliga tillställningar sammanträffa vi med hvarandra . . . vi hälsa och samtala med leende läppar», tillade hon ironiskt. »Jag håller mig endast undan de förtroliga samqvämen vid det unga hovvet, der jag visserligen förr var en ofta sedd gäst, men kännaude der en större vantrefnad tillsammans med Sofia Magdalena, har jag helt enkeit dragit mig tillbaka. Gustaf visar sig häröfver allarmed, påstår man, men han är sjelf skuld till den ovilja, som uppstått hos mig. Har jag icke år efter år, dag efter dag blifvit tillbaka-satt? . . . Har han icke städse lemnat försteget åt sin gemål, denna Sofia Magdalena, öfver hvars inskränkta förstånd och obetydliga egenskaper jag mången gång behöft rodna.»

De båda syskonen uthytte en orolig blick och prins Fredrik, som börjat detta ömtåliga ämne i förhoppning att kunna föra Gustafs talan så, att ett förtroligt närmande skulle blifva en följd, insåg hela hopplösheten af denna sträfvan. Han lutade sig med ömhet fram mot Lovisa Ulrika, som några sekunder försjunkit i tankfull tystnad, medan de sistförflutna åren för hennes inre blickar passerade ett slags revy.

Uppfödd i ett despotiskt hof, uppammad i despotiska grundsatser och i ett land der undersåtars välfärd så att säga hängde svigtande på herskarens värjspets, hade hon sjelf en gång hoppats tillvälla sig en oinskränkt makt. Ett hopp hade hon sett halka sig ur händer för att beskåras en son, som för sin del, mot hennes beräkning, icke visat sig hågad för något medregentskap. Detta tillbakablickande i tiden kom henne att häftigt vända sig till prinsen och vredgad utbrista:

»Hvad vore Gustaf, om jag icke hade verkat för det mål han vunnit? . . . Han har upphemtat frukten af mina beräkningar. Det är jag, som dragit de dugligaste männen,

de utmärktaste snillena på tronens sida . . . det är jag som satt ordning och lif i vårt parti. Och under alla dessa mina sträfvanden huru ifrigt betydade han icke, det han bygde sin förtröstan på min vishet . . . huru innerligt bad han icke, det jag skulle upplysa och leda honom! . . . I motsatt fall», härvid höjde hon sitt hufvud, »i motsatt fall skulle jag icke understödt hans äregiriga och hersklystna planer.»

»Jag har många gånger undrat», fortfor hon något vekare stämd, »huru han kan ha hjerta till att oupphörigen motsätta sig mina önsknigar och ge dementi åt mina befallningar. Har han inte nyligen, då jag utnämnde grefvinnan Cronhjelm till min statsfru och hon som sådan blef antecknad i almanackan, låtit införa i avisorna, att detta var ett misstag och att inga andra voro statsfruar, än de som hade hans bref deruppå. Till och med denna makt och myndighet öfver min egen hofstat har han nekat mig, och han begär, att jag med tålmodighet skall fördraga detta förbiseende, att jag skall vara underordnad hans vilja . . . att han från det minsta till det största är den allenastyrande.»

»Han har naturligtvis något skäl för den vägrade tillåtelsen», inföll prinsen, »och anser kanhända en annan statsfru . . .»

»Skäl», upprepade drottningen och hennes mörka ögon blixtrade af vrede, »han har härvidlag icke något annat än det nöje han finner i att förolämpa mig, hans egen moder. Men alltid skall man häntyda på något hemligt, förträffligt skäl, då Gustaf begär en låghet . . . alltid någon djup, viktig bevekelsegrund för den eller den dårskapen; något nyttigt mål, hvilket han genom mindre vackra omvägar söker vinna. Han älskar intriger, låter folk spela omkring sig som marionetter och när han kan göra storartad effekt, uppträder han sjelf som en allsmäktig välgörare, lagstiftare och dylikt. Han har sällan eller aldrig fört mig bakom ljuset, till och med då han lismade sig till min hjälp, misstrodde jag honom. Men då han kan undvara mig, vill jag ej heller sakna honom.»

Lovisa Ulrika undertryckte en suck och fortfor lugnare: »Kanske om han fått en annan gemål skulle han

varit annorlunda, men därför att han helt och hållet beherskar Sofia Magdalena, dömer han alla efter hennes halt. Må hon kunna tillfredsställa honom och låta hans hopp förverkligas, ty det är ju nu ett särdeles godt förhållande mellan de båda makarna! . . . I stället för talet om skilsmessa har det blifvit den ömmaste försoning . . . en uppstående förtrolighet, hvilken jag dock en smula betviflar», tillade hon med ett leende och en skakning på hufvudet. »Men låtom oss lemna dessa ömtåliga ämnen och återkomma till hvad jag i förstone ville säga dig, Fredrik . . . låt icke det unga hofvets nöjen komma dig att glömma, huru högt du är efterlängtd här hos oss.»

Drottningen vxlade härvid en kärleksfull blick med sin son och med föresats att skjuta alla obehagliga tankar ifrån sig började hon tala om sin ungdomstid och det glädtiga hof, erinrande om Kristinas, som hon samlat omkring sig. Hon kom från detta ämne in på en hop små tilldragelser under de båda syskonens barndom, som muntert skämtande drogo sig till minnes än den ena, än den andra händelsen, och då Sofia Albertina serverade the, tycktes trefnaden ha nått en höjd, som bibehöll enkedrottningens goda lynne.

Måhända var det hennes mening, att sonen skulle finna lifvet i denna undangömda vrå, dit hon dragit sig tillbaka, fullt ut lika så angenämt som de lysande hof-fester, han nyss lemnat.

Icke på länge hade den tillkallade uppvaktningen på Fredrikshof upplefvat ett behagligare samqväm. Lovisa Ulrika var oemotståndlig, då hon ville intaga någon, och var det hennes mening att göra sin moderliga dragningskraft gällande, så lyckades hon fullkomligt, ty prinsen dröjde långt öfver den sedvanliga tid han eljes brukade uppehålla sig i enkedrottningens krets.

Till följd häraf var det temligen sent, då han på aftonen inträdde i sin våning, der Badin leende och bugande kom honom till mötes.

»Det är en evighet som jag väntat Ers höghet!»

»Ber tusen gånger om ursäkt», sade prinsen leende.

»Nå ja!» skrattade Badin. »Tiden förefaller alltid lång, då man brinner af begär att berätta nyheter . . . de

jag har att förtälja angår någon, som högheten intresserar sig för eller åtminstone har gjort det.»

»Mitt intresse är temligen kringsväfvande . . . och nyheten skulle således röra? . . .»

»Det är öfver ett halft år sedan jag gjorde högheten min uppvaktning. Visserligen har jag nu en passant hos någon af de andra kungabarnen haft nåden hälsa Ers höghet, men jag har aldrig dristat mig direkt hit, sedan jag, i höstas på Drottningholm, hade den oturen att misshaga Ers höghet, så att jag blef kallad dumhufvud och . . .»

»Hvad är det för nonsens ni pratat, Badin!»

»Jag föresatte mig att icke söka högheten förrän det der ordet i nåder kunde bli tillbakataget», fortfor negern, i det han härmade hofherrarnes sätt och nu gjorde en djup bugning. »Man har naturligtvis sin lilla ambition och det blef för mig en verklig hederssak att spåra upp, hvarthän den der skönheten från det tillbommade huset tagit vägen.»

»Åh Sofie! . . .»

»Just så . . .»

»Huru har jag inte sjelf förgäfves sökt att finna henne.» Hertigens bleka ansigte hade fått en svagrodnad. »Fortfar, mon cher!»

»Jag hade ju fått reda på att de båda qvinnor, som nyligen flyttat från Lofön, tillhörde bryggare Fagerlins husfolk och därför en vacker söndagseftermiddag föll det mig in att söka upp dem. Det bar nu af långt bort på söder och efter en smula besvär hade jag hunnit mitt mål. Att göra ett besök hos tvenne för mig obekanta qvinnor hade nog varit i min smak, och jag funderade just på att skaffa mig tillträde, då jag från en med ett högt plank omgifven trädgård hörde samtalande qvinnoröster . . . med ett språng lyckades jag svinga mig upp på planket, och strax under mig såg jag en gammal qvinna och en helt ung flicka. Denna senare var en ljuslett skönhet med lockigt hår, ögon på en gång skalkaktiga och smäktande, en hy af ros och lilja . . .»

»Visserligen är du särdeles vältalig, men . . .»

»Jag vågar påstå», fortfor Bodin, oberörd af detta afbrott, »påstå, att nordén aldrig frambragt mera klassiskt

danade qvinnoformer, att det för en konstnär skulle varit ett fynd att i marmor eller på duken fästa hennes anletsdrag . . . taga hennes hand, hennes fot till mönster. Med verklig häpnad betraktade jag detta skaparens mästestycke . . . jag tänkte på Ers höghet och fann, att det måste . . .»

»Ja, Badin, ja, det var hon!»

»Jag trodde det också, men i detsamma skrek den gamla qvinnan till liksom hon blifvit förryckt och jag fann det vara klokast i att ge mig bort från min utkik . . . innan jag emellertid begaf mig ned från planket, hörde jag, att man ropade »Anna Stina» samt att flickan hörsammade namnet. Kanske har hon en lika skön syster, tänkte jag och begaf mig till en uthuslänga, der jag sökte smyga mig in genom en bakport. I samma ögonblick gensköts jag af den gamla qvinnan, jag nyss sett i trädgården, blef snäsigt afvisad och upplyst om, att man der i huset icke kände någon, som kallades Sofie.»

»Vidare!» Prinsen hade sprungit upp, tonfallet i hans röst var befallande.

»Jag är icke den, som släpper tråden till en härfva», genmälde Badin med ett sjelfföfnöjdt skratt. »Det måste vara någon namnförvexling, tänkte jag. Högheten har kanske inte hört rätt eller . . . också jag. Nå, den der saken var väl inte så svår att taga reda på och till följd häraf slog jag mina lofvar der i trakten, utan att en enda gång lyckas komma i samspråk med den vackra flickan . . . slutligen blef jag smått trött på att ständigt springa åstad i ogjordt väder . . . fick också en del intressen att sköta på annat håll, men i dag föll det mig åter in att göra en rekognosering . . . det var inte så lätt att glömma den vackra flickan . . . jag menar Ers höghets uppdrag . . . jag anlände således till den välkända utkanten på söder, då jag från gården ömsom hörde ropas: Anna Stina, ömsom Sofie . . .»

»Och således?»

»Ja, Ers höghet, Anna Stina lär förmodligen funnit de båda namnen alltför fula, hon låter nu kalla sig Sofie . . . hennes namn är Anna Kristina Sofia Hag-

man . . . det är namnförändringen, som försvårat hennes upptäckande . . .»

»Badin, du skall tidigt i morgon bära till henne en bukett från mig . . . de utsöktaste blommor, som kunna anskaffas . . .»

»Jag fruktar, att Ers höghets blommor skola vissna, innan buketten träffar henne . . .» inföll Badin, som leende skakade sitt ulliga hufvud. »Den sköna har nu på allvar försvunnit; hela gården var i uppror, medan man skrek »Sofie» . . . jag talade sjelf med den gamla qvinnan, troligtvis hennes släkting, som var alldeles utom sig . . . flickan är som sagdt borta . . . spårlöst . . . utan att man har någon aning om hvarthän hon tagit vägen.»

»Icke någon aning?»

»Sista gången man såg till henne var ute på bakgården . . . man vet inte något vidare . . . tycker sig emellertid ha hört skri . . . men . . .»

»Parbleu! Har man då inte sökt . . . kan någon olycka ha träffat henne? Badin, mon cher, du måste återvända dit hon försvunnit . . . du måste . . .»

»Jag har ju sagt Ers höghet, att jag icke så lätt släpper tråden till den härfva, jag håller i hand . . . den börjar bli allt trassligare, men desto större intresse att visa min förmåga att kunna reda den . . .»

»Goda nyheter skola kungligt belönas!»

Med högt klappande hjerta och med feberrodnad öfver sitt ansigte blickade prinsen efter Badin. Den sköna Sofie, som så högt väckt hans intresse — hvilket måhända förökta sig just till följd af svårigheterna vid att åvägbringa ett återseende — hade vid det nytända hoppet, att han äntligen skulle lyckas finna henne, nu återigen försvunnit.

Huru ofta hade han icke ströfvat genom Loföns lunder och parker i den förhoppning, att ödet skulle arrangeras ett tillfälligt möte. Huru ofta hade icke hans fantasi, med styrkan af en nytänd kärlek, jagat fram hennes bild och fyllt hans själ med en längtansfull trånad.

Att sjelf skynda ut för att söka den försvunna hade varit hans första känsla, men i nästa ögonblick kom hans ställning i samhället, hans rang med sitt tvång och han

måste qväfva detta begär. Med en suck började han en rastlös vandring öfver golfvet. Han tyckte sig se hennes fladdrande blonda hår, hennes mörka, underbara ögon med ett bönfallande uttryck fästade på sig.

»Hvad kan ha händt henne? . . . När kan Badin återkomma?» voro de frågor, som han denna natt oupphörigen upprepade.

NIONDE KAPITLET.

Uttröttad af ångest hade Sofie Hagman småningom inslumrat. Hon hade gråtit sig till sömns, utan att i sömnen finna glömska för den oro, som tyngde hennes sinne. Drömmen förde henne ännu en gång in i den tillslutna vagnen, der hennes skrik om hjälp öfverröstades af de rasslande hjuldonen, hvarpå hon plötsligen befann sig i de präktigt möblerade gemaken, der hon förgäfves sökte rycka upp tillslutna dörrar och fönsterluckor. »Hvarthän har jag blifvit förd?» ropade hon och spratt till, för att vaken åter en gång springa omkring utan annat resultat, än att detta förgäfves sökande efter en utgång ännu mera ökade hennes oro. Nattens timmar föreföllo henne långa som år. Skulle väl den redan gryende morgonen medföra ett hopp om befrielse ur den obehagliga och tvetydiga belägenhet, hvori hon råkat? — Skulle man i hemmet ana, att det var grefve Kaunitz, som från att öfverhopa henne med dyrbara gåfvor och kärleksförklaringar nu sträckt sin djerfhet så långt, att han låtit bortföra henne?

Men hvad kunde man väl företaga gent emot det dåd man öfvat mot henne, när hennes trolofvade befann sig långt borta och icke kunde uppträda till hennes skydd? Hon råkade in i en labyrint af obestämda farhågor, utan att finna en säker utväg till befrielse, och utmattad till både kropp och själ tryckte hon händerna mot sina bulande tinningar samt dignade halft medvetlös ned på den plats, hon för en stund sedan hade lemnat. Så låg hon

örörlig lyssnande till hvarje knäpp, medan tankarne oupphörigen vände sig kring det våld man öfvat mot henne. Öfver de svullna ögonlocken hade småningom börjat falla en tyngd, tankarna började blifva orediga, hon liksom tappade bort sitt eget jag, bekymren döko under i ett dimhöljdt fjerran och hon somnade in denna gång djupt drömlöst och tungt.

Då hon vaknade var det full dager, som strömmade in mellan gardinernas tunga veck, bakom hvilka fönsterluckorna nu voro undanskjutna. Vaxljusens sken var slocknadt, men några solstrålar lekte öfver golfmattan och gaf något gladt och hemtrefligt åt det stora, eleganta rummet.

Föregående dagens händelser med den nästan genomvakade natt, som följt derpå, stodo åter lifligt för Sofies själ och med en blick af förfäran, såg hon sig omkring. Hennes blickar stannade vid en af fönsterfördjupningarna, der en dam, iklädd en pryddlig dräkt, satt sysselsatt med ett handarbete. Vid den rörelse Sofie nu gjorde blickade damen upp, i det hon sände flickan ett småleende.

»Ni har tagit en grundlig morgonlur, min söta!» sade den okända, i det hon artigt helsande gick fram emot Sofie. »Jag har blifvit engagerad af grefve Kaunitz för att hålla er sällskap. Kanske ni har lust att bese de rum och bekvämligheter, som stå till er disposition? . . .»

»Jag behöfver här hvarken rum eller bekvämligheter, inföll Sofie lifligt, »ty jag tänker med snaraste ge mig härifrån.»

»Allt annat, men icke komma härifrån», sade damen, i det hon småskrattande tog plats i en hvilstol, och stödande sin sminkade kind mot handen, betraktade hon granskande Sofies nästan barnsligt rundade ansigte, ännu blekt efter utstånden sinnesrörelse och i hvilket en omisskännelig oro stod att skönja. »Jag antar, att ni aldrig haft en angenämare bostad samt att ni aldrig blifvit erbjuden en mera lysande existens än den herr grefven nu offererat er och . . .» hon afbröt sig sjelf med ett klingande skratt, i det Sofie, under det hon talat, först hade skyndat fram till dörren, som hon funnit tillreglad, och sedan bort till fönstret, hvilket tycktes ligga flera våningar högt från

marken. »Ni beundrar utsigten», fortfor damen, »vacker och vidsträckt är den, det kan inte nekas . . . om man inte har vingar, kan man inte flyga härifrån, ty jag förmodar att ni har ert lif alltför kärt för att störta er utför . . .»

Sofie Hagman stod ett ögonblick utan att röra sig, och synbart röjande en stor förvirring, sade hon sakta: »Så högt . . . jag gick ju endast en trappa upp, då jag i går fördes hit?»

»Mycket riktigt . . . baksidan af huset är bygd mot en bergvägg, det var från den sidan ni blef hitförd . . . förmodligen», fortfor hon skrattande, »är det för att riktigt låta er få beundra utsigten, herr grefven har bestämt den här våningen för er . . .»

»Men det är ju afskyvärdt att . . .»

»Att vilja hindra er rymma, min sköna . . . se så, gråt inte, ni förstör endast edra vackra ögon, utan att dermed vinna er afsigt . . . Vid er ålder, skulle jag skattat mig lycklig, derest någon förnäm och rik herre behagat bli så pass förälskad i mig, att han varit färdig begå hvilka dårsaker som helst för att vinna mitt tycke. Foga er nu med tacksamhet i ert öde, detta är mitt välmenta råd.» Härvid gaf hon Sofie en liten nick, stödde sin breda rygg på ett bekvämt sätt mot hvilstolen och sträckande en af sina stora, hvita, ringbeprydda händer mot flickan tillade hon lifligt. »För att inte förbittra lifvet för oss båda, låt oss vara vänner . . . ni vänder er ovilligt bort! . . . Nå, var då åtminstone så aimabel mot er sjelf, att ni inte, genom ett evigt gråtande och sörjande, förstör ert utseende . . .» härvid tystnade hon, medan hon återigen sände en granskande blick bort till den unga flickan, i hvars stora gråblå, tjusande ögon det ännu låg den ångestfulla häpnad och förvirring hon kände vid att på detta sätt befinna sig i en fångenskap, som hon på en gång fruktade och afskydde. Damen måste erkänna inom sig, att hon sällan eller aldrig skådat ett skönare ansigte och en mera helgjuten gestalt. Den barnsliga rundning, som ännu fans i hennes anletsdrag, förökade dess mildhet och gaf något rörande åt den oro, som røjde sig i hvarje hennes rörelse. Strykande undan det långa, lockiga håret,

hvars uppfästning lossnat under natten och nu i gyllene vågor föll ned öfver hennes upphettade kinder, och med ännu af gråt skälfvande läppar vände hon sig tvekande till den pudrade och brokigt klädda qvinnan.

Hvad kunde hon vänta af denna . . . skulle hon lyckas vinna något deltagande?

»Jag förstår inte riktigt allt det här?» sade hon blygt. »Skall man kunna drista sig till att qvarhålla mig mot min vilja?»

»Ja, helt säkert, ni gör klokt i att vänja er vid denna föreställning . . .»

»Men ni kan säkert hjälpa mig att komma bort härifrån», sade Sofie, i det hon bönfallande blickade upp. »Ack, låt mig . . .»

»Jag är inlåst, lika så väl som ni», inföll damen, men i motsatt fall . . .»

»I motsatt fall», upprepade Sofie nästan andlöst.

»Skulle jag, uppriktigt sagdt, kanske ändå icke hjälpa er . . . Jag kunde visserligen hyckla den största beredvillighet att gå edra önskingar till mötes, så vida jag trodde, ni icke hade fullt allvar med att företaga en flykt, så vida jag trodde, ni genom ert motstånd endast spelade en komedi för att sätta ett ännu större pris på ert egande än det grefve Kaunitz möjligtvis erbjudit er . . .»

»Åh, det är oerhördt!»

»Men då jag verkligen tror», fortfor damen, utan att genom några utrop låta störa sig, »att ni är tillräckligt dåraktig för att vilja undfly den lycka, som står er till buds, så vill jag inte dölja för er, att jag å min sida icke är nog dåraktig att skjuta undan de fördelar denna min anställning erbjuder åt mig.»

»Ni är således ett slags vakterska!» ropade Sofie Hagman, i det hon drog sig ett par steg tillbaka.

»Det qvittar mig lika hvilken benämning ni må ge åt mitt vistande härstädes, men jag är angelägen om att ni nogsam känner vår ömsesidiga ställning. Ja, vakterska, om ni så vill!», tillade hon muntert, »men ni kan vara lugn för att jag inte oupphörligen skall sitta och stirra på er . . . Jag språkar gerna, när ni så har lust, läser högt för er, i fall ni tycker om lektyr, vill undervisa er

i fina arbeten, vara er behjelpig vid er toilette och i väljandet af smakfulla drägter. Kom skall ni få se, icke den förnämsta grefvinnan har vackrare drägter än dem grefve Kaunitz låtit sända till er ... här ser ni ert toilettrum», hon slog härvid upp dörrarna till ett med blå siden-sammet orneradt rum, der guld- och silfverpjeser voro uppställda på små bord, mellan hvilka en stor spegel var placerad, hvars slipade glas återgaf rummets dyrbara prydnader samt de på soffa och stolar utbredda rika drägterna, hvilka icke voro de minst glänsande föremålen i denna förtjusande lilla hemvist.

»Nej, nej», ropade Sofie, »jag vill ingenting se!»

»Åh, så det här garnityret passar er väl», bedyrade damen, som med ett skickligt måttadt kast slingrat en mängd spetsar prydda med i guld infattade turkoser kring hennes hals. »Är ni tokig ... skall ni slita sönder spetsarna! ... En annan gång är ni kanske mera intresserad att betrakta edra tillhörigheter. Ni är kanske hungrig ... att jag inte har tänkt på detta förut! ... För min del har jag frisk aptit och det är verkligen på tiden att få sig lite frukost. Mitt söta barn, ni tänker väl inte att hungra i hjä! ... ni har en gruflig åtrå efter att plåga er sjelf. Kanske ni står ut ett par dagar med att neka er allt, det vill jag visst icke betvifla, men ni skulle ju bli totalt kraflös och till slut knappast kunna röra er från stället. Ja, jag visste väl, att jag nu använde talande skäl», tillade hon leende och genom toilettrummet förde hon Sofie in i en matsal, der hon genom en ringklocka tillkallade betjeningen, som omedelbart började servera chokolad och bakverk samt en del mera bastanta anrättningar.

I valet af rätter tycktes Sofie Hagman hafva samma smak som hennes följeslagerska, hvilken efter en liten stund gaf henne en leende blick. »Ni skall få se ni icke skall bli sjuk af det ni förtär ... ni är ett barn ... inbillar ni er kanske, att man vill förgifta er! ... Grefve Kaunitz är säkerligen lika rädd om er helsa som ni sjelf ... han skulle icke vilja kröka ett hår på ert hufvud ... dessutom är han den mest belevade och artige kavaljer i verlden ... han har fått den idén att vilja vinna er kärlek

och ni kan vara lugn för, att han endast kommer att närma sig er på det mest vördnadsfulla sätt. Så vackert ni rodnar! ... Af det vi språka med hvarandra förstår vår betjening icke ett ord. Och min söta, jag önskar ännu en gång, att jag vid er ålder hade haft någon, som på detta aimabla sätt velat omhulda mig! Jag var förälskad i en obetydlig, men rätt hyggelig köpman och inbillade mig, att han hade hederliga afsigter ... jo, vackert! Då han öfvergaf mig, gjorde jag lyckligtvis bekantskap med en ung man, engagerad vid franska legationen ... ni kan inte tänka er huru glad jag blef, då han en dag föreslog, det jag skulle följa med honom till Paris ... drick för all del ett glas vin, det skall stärka er! ... Ja, jag har sett mig omkring, och ni får nog också göra det ... föra ett riktigt muntert och lysande lif till på köpet ... så här innesluten, som snäckan i sitt skal, kommer grefven naturligtvis inte att hålla er ... blott ni aldrig så litet lägger bort edra dystra miner och bemöter grefven på ett något mera uppmuntrande sätt. Skål, låt mig för all del få klinga med er! Inte en enda droppe vin ... ja, tycke och smak äro olika.» Med ett smackande ljud tömde hon sitt glas och sköt stolen från bordet.

»Har ni lust att hvila efter maten eller är ni kanske mera hågad för att göra en promenad?» fortfor hon. »Jag visste väl att jag med mitt sistnämnda förslag skulle göra er ett verkligt nöje. Ni må dock inte inbilla er, att ni kan springa er väg ... trädgården är omgifven af höga plank, men är särdeles vidsträckt och som det i dag är soligt och skönt, ett omslag i väderleken, riktigt vår-luft, så skall det göra oss godt att komma ut.»

Under det hon talade, hade hon fört Sofie ut i en mörk korridor, upplyst af ett svagt ljussken, som kom från en spiraltrappa, hvilken delad i små afsatser, förde direkt ned till bottenvåningen, der en dörr gick ut till en bergplåtå, från hvilken en trappa förde ned till trädgården.

»Nu ser ni hvarför huset, som är bygd på en bergshöjd, synes ligga så högt ... Just för sin enslighet och aflägsna läge har det fallit greve Kaunitz i smaken ... det var bra nog förfallet, då han förhyrde det, men han

har inte sparat reparationskostnader. Jag är säker på ni kommer att trivas. Grefve Kaunitz skall hålla er räkning därför . . . en uppmärksamare och mera älskvärd man än han finnes inte på Guds gröna jord.»

Under det hon språkade på detta sätt, hade Sofie Hagman med spanande blickar sett sig omkring.

Huset bestod endast af ett par våningar, men var bygd på en berghäll, som stupade rakt ned i trädgården. Till följd af denna höjd hade Sofie Hagman nästan fått intrycket af, att hon varit innesluten i ett torn. Det var för öfrigt ett rätt vackert boningshus, fullt af en mängd sirater och ett smalt utbygge, som gick kring öfversta våningens fönster, der man sommartiden kunde placera blomkrukor, som skyddades från att falla ned genom en liten uppskjutande knut och der regnet var afledt genom en smal ränna. För tillfället låg på denna utbyggnad en massa mjuk snö, hvilken nu som bäst höll på att smälta bort och med ett sakta plaskande ljud rann ned i den urgräfnings, som för detta ändamål fanns vid bergets fot och som vartiden, lik en liten munter rännil, sorlade fram, följande trädgårdsplankets gång.

Den unga flickan tänkte sig redan möjligheten att kunna smyga sig ned i trädgården, der planket visserligen var högt, men här och der var det stödt med temligen bastanta stolpar, på hvilka det väl icke skulle vara någon omöjlighet att få fotfäste, och vig och lätt som hon var, skulle det nog lyckas henne att svänga sig omkring samt hoppa ned.

»Ni ser er så noga omkring, min söta», sade Sofies följeslagerska, som under promenaden höll sig nära intill flickan, när som helst beredd att hålla henne fast. »Trädgården lär förr ha varit ett moras . . . nu kan man inte ge något omdöme, men man påstår den skall vara en särdeles vacker plantering. Utanför planket är ett kärr och», tillade hon leende, »och jag råder ingen att på vinst och förlust hoppa dit ned.»

»Men äfven den sumpigaste mark kan frysa till», inföll Sofie och kunde icke tillbakahålla ett leende.

Det var som om en morgonsol hade tittat fram ur hennes ögonvrår och damen, som hade skarpt öga för

qvinnlig skönhet, kände sig nästan häpen öfver det nya behag hon varsnade.

»Jag hoppas vi få frost och att våren må låta vänta på sig!»

»Men det töar», invände damen ironiskt. »Håller det på så här några dagar, ha vi snart full sommar. För att komma från våra väderleksfunderingar, så förstår jag nu på hvad sätt, ni rent af kollrat bort...

»Jag ber er», afbröt Sofie, »tala inte oupphörligen om greve Kaunitz... jag är sannerligen trött på att ni ständigt återgår till samma ämne. Hvilka utmärkta egenskaper och förtjenster han än må ega, så har han behandlat mig på ett så oförsynt sätt, att jag aldrig kan förlåta honom detta. Att rent af låta rövva bort mig från mitt hem... om min fästman varit...»

»Fästman!» afbröt qvinnan hånande. »Jo, det var något att skryta med! Åh, jag känner nog till sådant der! Var inte också jag förlofvad med den unge mannen, i hvars sällskap jag kom till Paris, och öfvergaf han mig inte redan ett par månader efter vår bekantskap. Sedan har jag väl haft öfver hundrade inklinationer och alla talade om giftermål. Man trängdes en tid i min våning... ja, ma chère, madame Ernestine de Mirancourt... à propos tycker ni inte att det namn jag valde riktigt låter charmant?... Det namnet bär jag ännu... som sagdt: Ernestine de Mirancourt var under årtal en ganska känd personlighet», hon höjde härvid sitt hufvud, i det hon lade tonvigt på de sist uttalade orden, hvarpå hon nästan omedelbart återtog det lätta sätt, hvarmed hon hittills språkat. »Nu, min söta, känner ni någorlunda till såväl ett och annat hvad mig själf angår som också den angenäma framtid, hvilken väntar er... Jag har med flit inte dolt för er det omöjliga i att återvända till forna förhållanden, och ju förr ni fogar er i nya omständigheter, desto förr stå nöjen och ett muntert lif er till buds. Jag är den uppriktigaste människa i verlden... allt hvad greve Kaunitz åstundar är ett leende och en vänlig blick. Mon dieu, ni ser ut som skulle ni ha lust att slita mig i stycken!» Hon gaf till ett litet glädtigt skratt, gensköt Sofie och jagade henne in i förstugan, hvars dörr hon hastigt

tillreglade. Den unga flickan, som tycktes fasa för hennes vidrörande, flög som en vind uppför spiraltrappan, medan Ernestine de Mirancourt med knarrande steg småsjungande följde efter henne.

TIONDE KAPITLET.

»Detta är mer än en kan stå ut med», suckade Lovisa. »På rama landbacken, der man hvarken är i närheten af sjöar eller bråddjup, har hon då inte träffats af en olycka, som kan låta henne spårlöst försvinna.»

Det var till Badin den gamla qvinnan stälde denna utgjutelse. Sofie Hagmans märkvärdiga försvinnande var ett ämne, som Lovisa ordade om för hvem som ville höra på henne, och negern var en särdeles artig och uppmärksam åhörare. Under första sökandet efter Sofie hade hon träffat på honom strax utanför bakporten. I den stunden qvittade det henne lika, om hon anförtrodde sina bekymmer åt svart eller hvitt folk.

»Det är inte första gången vi se hvarandra», hade Badin sagt, då hon utom sig sjunkit ned på förstugutrappan.

»Nej bevars, jag har ofta sett er stryka förbi . . .

»Alltsedan jag växte upp i skogarne», inföll Badin skrattande, »har jag tyckt om att göra långa ströftåg . . .»

»Och flyga upp på plank och kika in i trädgårdar . . .»

»Det är det roligaste jag vet . . . sådant påminner mig om urskogarne.»

»Usch, att han kan prata sådant tok till en stackare, som i sin ångest är färdig sjunka genom jorden!»

»Innan hon sjunker, så låt oss först ta reda på flickan!»

Jungfru Lovisa gaf honom ett af sina mest förkrossande ögonkast, men i motsatt verkan, att vanligtvis skrämmande folk, tycktes hennes blängning endast försätta honom i ännu bättre lynne, hvilket föranledde henne att i ett slags ursinne rusa upp och slänga förstugudörren igen efter sig.

Denna började bekantskap hade dock under följande dagar öfvergått till en nästan vänskapsfull förtrolighet, ty Badin, som icke hade anlag för att låta förbluffa sig, antog omedelbarligen sitt mest älskvärda sätt, bedyrade att han oaktadt sitt skämt deltog i hennes bekymmer samt var beredd att stå henne bi med råd och dåd. Kanske skulle han icke vunnit ett sådant insteg hos den gamla qvinnan, om han icke frågat henne, huruvida hon ej hört omtalas att enkedrottningen vid sitt hof låtit uppfostra en afrikanare och att han just vore denne prinsarnes mörkhyade lekkamrat.

Det var ju klart, att jungfru Lovisa, som gammal Stockholmsbo, skulle hört talas om den der Badin, och dertill om honom som en riktig vildhjerna. Hon gaf honom visserligen en misstrogen blick, men tanken på hofvet och kungligheten kom henne på samma gång att känna ett slags respekt, och detta fastän han var svart som en sotare, dock lyckligtvis utan att svärta ned den eleganta dräkt, som han onekligen bar med ett visst behag.

»Herr Badin kan nog få trefligare sällskap . . .»

»Det vill jag visst inte neka till.»

Vid detta erkännande kunde jungfru Lovisa knappast tillbakahålla ett litet leende, medan hon undrade, om han väl kunde anses vara en fullt vettig personlighet. Ehuru hon härutinnan icke kom till ett bestämdt resultat och nästan ansåg honom midt emellan apa och människa, som gaf honom något otillräkneligt i anseende till sina svar, så måste hon dock erkänna, att han var ganska slug i att framkasta gissningar, ty då hon nu beskärmade sig öfver omöjligheten för Sofie att spårlöst försvinna, sade han:

»Antingen har hon rymt sin kos, eller har någon fört bort henne . . . ett af de två!»

Detta var ju att slå hufvudet på spiken, tyckte jungfru Lovisa. Icke desto mindre kände hon sig förnärmad till följd af det förstnämnda antagandet. »Rymt», upprepade hon, »tycker ni, hon skulle ha skäl att rymma? Stod hon inte under min omvårdnad och skulle hon inte gifta sig med husbonden, unge herr Fagerlin, som var färdig att bära henne på sina händer.» Derpå uttalade hon sin lifliga önskan, att unga herrns förstånd och födgeni varit

lika så högt utveckladt som hans salig fars samt att, om denne icke med döden hade afgått, man kunnat motsett en tid af gyllene dagar der i huset och att hon sjelf i denna stund då icke hade uppträdt i en tjenares skepelse. »Nej», fortfor hon, »flickan har inte haft någon orsak att skena öfver skaklorna. Jag önskar husbonden vore hemma . . . åh, hvad skall han säga!»

Det qvittade Badin temligen lika huru unge herr Fagerlin skulle upptaga sin fästmöds försvinnande, hvarför han direkt förde samtalet från honom till den andra punkten af det förmodande han nyss uttalat, nemligen huruvida icke en möjlighet kunde förefinnas, att Sofie på ett eller annat sätt blifvit bortförd.

»Något sådant måste det vara . . . det går rundt omkring i mitt hufvud, när jag tänker derpå!»

»Jungfru Lovisa, med sin klokhet och sitt stora förstånd», sade Badin inställsamt, »har naturligtvis någon anledning till grund för ett sådant förmodande.

»Genast hon var borta slog det mig för pannan, att det kanske kunde vara den der . . .

Lovisa hejdade sig. »Jag önskar husbonden vore hemma», sade hon och vaggade med hufvudet. »Han är den ende som kan drista sig till att göra några anklaganden och efterspaningar . . . jag är ju endast en ringa tjena-riinna . . . men annat hade det kunnat vara!»

»Ni intar dock en så aktad ställning», inföll Badin, »att ert uppträdande i denna mystiska sak endast kan anses som fullt berättigadt.» Det låg mycken vördnad i det tonfall hvarmed han talade, hvilket särdeles behagade jungfru Lovisa, och dock fortfor hon att skaka sitt hufvud.

»Man bör akta sig för att utan full bevisning anklaga någon. Jag vet en stackare, som skyllade en person för att ha stulit några gamla klädesplagg och som för sina misstankar sjelf fick sitta inne . . . åh nej, jag betackar mig för att uppträda, innan jag känner huru allt har tillgått och kan dra fram vittnen för att intyga sanningen af mina ord. I annat fall, hvem vet hvilket straff jag kunde få gent emot . . .»

Badin spetsade öronen. Jungfru Lovisa tryckte beslutsamt tillsammans de tunna läpparna.

»Ja, bättre tåga än illa tåla!» sade Badin, som brann af åtrå att förnimma det namn hon bar på tungan. »Det är inte af nyfikenhet jag i förbigående tittat in för att höra, om ni sport till er unga slägtinge . . .»

»Jag har endast stått fadder åt henne . . .»

»Er guddotter då . . . inte, som sagdt, af nyfikenhet, utan för att fråga, om jag på något sätt kunde stå er till tjänst . . . kanske intressera lagman Liljensparre . . .?»

»Liljensparre», upprepade Lovisa, i det hon knyckte på nacken, »hvem vet inte huru han ser till person . . . nej, jag vill inte ha något med polisen att sköta!»*)

»Gud vet, om inte den först och främst bör inblandas just i en affär som denna!»

»Mer än gerna, herr Badin, i händelse ni har lust», svarade Lovisa, i det hon återigen gjorde en sväng på sitt aktningvärda hufvud. »Att man öfvat något våld mot flickan, derom är jag säker, men *hvem* som öfvat detta, derom har jag inte en aning.»

Hon kastade en skarp blick bort till Badin, som insåg, att han för tillfället icke skulle vinna annat svar, och därför begaf sig direkt bort till prins Fredrik, hvilken med största otålighet åter jagade honom till bryggargården igen.

Allt som vanns genom denna enträgenhet var endast alltmera undvikande svar af den gamla tjenarinnan, i händelse man hade den turen att träffa henne i hemmet, ty alltsedan Sofie Hagmans försvinnande hade hon börjat göra en mängd hemlighetsfulla utflykter, hvars mål hon icke förtrodde åt någon. Hennes sätt hade härunder blifvit allt förbehållsamare, i synnerhet sedan polisen blifvit satt i rörelse och en rättsenlig undersökning börjat vidtagas.

»Vore unga herrn hemma, så kunde han möjligtvis ge någon ledning åt hvad håll det bäst vore att vända sig», var hennes stående svar. »För min egen del vet jag rakt ingenting.»

*) Det hände att nattvakten fick skrapa för att han tagit i förvar några nattsvärmare, som funnos vara adelsmän. Strindberg, Gamla Stockholm, sid. 575.

Härvid gaf hon ordningens upprätthållare en temligen ringaktande blick, i det hon muttrade något om, att då hon sjelf icke kunde göra några upptäckter, som ändå kanske hade en smula hum om rätta sammanhanget, hvad skulle ett spioneri på vinst och förlust väl kunna uträtta?

För hvar dag som gick syntes hon blifva allt mera orolig och grubblande, och vid de utflykter hon gjorde dröjde hon allt längre och längre borta. I hemmet, der hon förut varit sjelfva verksamheten, kunde hon ofta sitta med armarna i kors och syntes icke fästa det ringaste hopp vid de efterspaningar, som gjordes. Hon nickade blott, liksom visste hon denna utgång, liksom hade hon sjelf förgäfvets sökt genomtränga det hemliga i detta bortförande.

»Spårlöst försvunnen», sade hon missmodigt till Badin, som fortfor med sina besök och var den ende, till hvilken hon, en och annan gång, kunde fälla ett förtroligt ord.

»Och de efterforskningar ni på egen hand gjort?» . . .

Vid dessa Badins ord blickade Lovisa hastigt upp, i det hon syntes mindre behagligt öfverraskad.

»Hvad är det ni pratar», sade hon snävt.

»I förhoppning att kunna vara er till nytta har jag ett par gånger följt efter er . . .»

»Hvem har anmodat er derom?»

»Se för all del inte så förbittrad ut . . . och misstyck inte min välmening!» tillade han hastigt, då Lovisa vände honom ryggen. »Men som jag nu vet åt hvilket håll edra misstankar ha riktats, skulle jag gerna vilja veta orsaken härtill.»

»Derför att han öfverhopat henne med nesliga anbud, följda af dyrbara gåfvor och låtit bjuda stora penningssummor åt herr Fagerlin, derest han ville afstå från henne», *) ropade Lovisa, i det hon lät den knutna handen hårdt falla mot bordet.

»Jag har talat med en och annan af tjänstepersonalen», sade Badin eftertänksamt.

»Liksom inte jag också gjort det», afbröt hon häftigt,

*) Engeströms anteckningar 1 del, sid. 72, 73.

»det finns väl icke en dag, som jag ej frågat efter den stackars flickan, men ingen har sett till henne.»

»Huru kan ni tro, att han fört henne till sitt hem . . . slugare än så, är han nog . . .»

»Men hvarthän då i himlens namn!»

»Ja, detta är just knuten . . . de efterfrågningar jag gjort ha icke fört till något resultat . . . angående grefvens små äfventyr äro hans tjenare stumma som fiskar.»

»Kallar ni nidingsdåd för små äfventyr?»

»Förnäma herrar räkna inte så noga, då det gäller en liten nyck för en vacker flicka . . . enleveringar och galanta äfventyr äro pikanta förströelser och ju öfverdådigare ju bättre samt höra rent af till dagordningen . . .»

»Gud förlåte mig, jag tror ni skrattar, herr Badin!»

»Skrattar?» upprepade han menlöst. »Jag tycker ett sådant lefnadssätt inte just är ett ämne för löje . . . Sanna mina ord, jungfru Lovisa, gent emot en romersk kejsarlig minister kommer rättvisan att blunda, äfven om vi rördre upp himmel och jord!»

»Det är ju det jag också tänkt . . . men för hvar stund, som går . . . ack, herr Badin, öfvergif mig icke i mitt trångmål!»

»Enda sättet är att söka utforska hvar han har gömt henne och sedan hjälpa henne att rymma derifrån . . .»

»Åh, jag darrar så jag inte kan stå . . . hvad skall man taga sig till!»

»Jag har ju lofvat högheten . . . jag menar, jag har ju gjort ett heligt löfte inom mig själf att stå er bi med råd och dåd . . . snart hoppas jag komma till er med goda nyheter!»

Jungfru Lovisa såg efter honom med en skakning på hufvudet. »Det var ett ömkligt tidehvarf,» menade hon, »man lefde precis som om man vore bland turkar.»

Efter detta utbrott försjönk hon åter i ett tyst grubbereri. Icke nog med att guddotterns öde oroade henne, äfven herr Fagerlins affärsställning och bortovaro var något, som djupt tyngde på hennes sinne, och då, knappt en vecka efter Sofies försvinnande, nyheten spred sig, att han för gälds skull hade måst lemna land och rike, då fann hon, att måttet var rågad på hennes olycksöde. Med

ett öfvergifvet och nästan förvirradt uttryck slog hon händerna för sitt ansigte och grät bitterligen.

Hon hade visserligen länge anat att allt var stäldt på tok, men att det skulle gå så galet det hade hon ändå icke kunnat föreställa sig. Alla bekymmer för Sofie veko i denna stund liksom bort i fjerran och nästan förintade sig i jemförelse med vissheten, att det var slut med den gamla, aktade Fagerlinska firman; att allt var lemnadt vind för våg samt att den unga husbonden saknat kraft att genom ökad verksamhet och kloka inbesparingar söka återvinna hvad han lättsinnigt förslösat. Hon hade tänkt sig förluster, bekymmer samt derigenom uppståndna tusen obehag; hon hade tänkt sig, att ett giftermål med Sofie kanske skulle gå om intet eller uppskjutas till kommande bättre tider. Hon hade varit beredd på inskränkningar, minskning af tjänstepersonalen och dylikt samt att hon sjelf skulle få arbeta dubbelt mot förut. Men att man icke vidare skulle behöfva hennes omtänksamhet, detta var något, som helt och hållet tycktes hafva brutit hennes kraft. Ty, om hon också talat om att, i värsta fall, draga till hemorten igen, så hade hon icke haft någon mening med dessa ord. Hon kände sig som en drunknande, hvilken man ryckt undan det stöd hon gripit om, hon kände sig utan förmåga att vidare kämpa mot strömmen och liksom om vågorna högt slagit öfver hennes hufvud, dignade hon tillintetgjord ned, i det hon gång på gång ropade: »det är slut! . . . Herre, varkunna dig öfver mig!»

ELFTE KAPITLET.

»När de mest förtjusande drägter stå er till buds, kan jag inte förstå, att ni fortfarande begagnar den der hemväfda klädningen», sade Ernestine de Mirancourt, som makligt placerat sig i en soffa, medan Sofie tagit plats på en taburett invid fönstret, der hon med tankspridt uttryck

än betraktade några lätta aprilskyar, än de vidsträckta skogar och fält, hvilka bredde sig ut framför henne och som från ett vinterlandskap antagit en vårlig färgton med en skiftning i brunt af svällande knoppar och i grönt af groende gräs. »Ni är den envisaste unga dam jag någonsin lärt känna», återtog Ernestine, som sällan eller aldrig kunde förmå Sofie till ett samtal, men tyckande om att tala sjelf, icke led brist på ämnen och med små afbrott fortfor att språka, utan att låta flickans tystnad på ringaste sätt nedstämna sig. »När jag antog sällskapsplatsen hos er, kunde jag inte föreställa mig, att ni var ett sådant der litet tjurhufvud . . . ja, pardon, jag säger hvad jag tänker! Men om ni inte ledsnar att vara instängd som en nunna, så försäkrar jag er, det jag för min del icke heller kommer att ledsna derpå . . . att på detta sätt lefva ett bekymmerslöst, isoleradt klosterlif, är ganska beqvämt . . . huruvida grefve Kaunitz återigen icke i längden tröttnar på att betrakta er som klostersistersyster, derom blir nog tu tal», tillade Ernestine småleende, i det hon med en ironisk blick betraktade Sofie, som oroligt vände sitt hufvud och under några sekunder endast med svårighet tycktes kunna draga andan.

»Låt se, vi ha nu omkring fjorton dagar varit tillsammans», återtog Ernestine, »och ni fortfar att påstå, det man begått våld emot er. För min del kan jag dock icke finna annat än, att ni varit nog vänlig att låta er föras hit. Det är visserligen sant att vagnen fick vänta på er några dagar samt att betjeningen åtskilliga gånger med oförrättadt ärende måste vända om . . . men slutligen . . . grefve Kaunitz har inte gjort någon hemlighet af den beundran han hyste för er, ni tillbakavisade honom i början, men vid närmare eftertanke stöter man inte gerna bort sin lycka . . . således lät ni slutligen beveka er. I motsatt fall, hvarför sprang ni inte er väg i stället för att rusa rakt upp i vagnen?»

Sofie, som återtagit sitt tankspridda sätt, stödde hufvudet mot handen, utan att bevärdiga henne med ett genmäle.

»Ni betyder, att innan ni hunnit sansa er, var ni redan på färden hit. Men hvem skall tro, att ni icke

godvilligt följde med? Icke en ibland tusen! . . . Kom för resten i håg att allt, hvad som stöter på ett litet äfventyr, städse nedsätter qvinnan, hon må nu ha godvilligt börjat intrigen eller anse sig genom våld hafva blifvit inblandad i den.»

Hon hade fortfarit att betrakta Sofie med ett litet retsamt leende, hvilket stundom hade förmåga att framkalla den unga flickans ifriga protester och väcka vredesutbrott, hvilka på det högsta brukade roa den värda damen, som derunder skrattande hviftade sig med sin solfjäder. Men i dag tycktes Sofie icke fästa synnerlig uppmärksamhet, hvarken vid hennes ord, eller hennes utmanande sätt. Kanske var det den oro, hvilken så länge och grymt hade plågat henne, som nu gaf åt hennes ljufva ansigte detta förströdda uttryck, denna prägel af mattighet åt hennes rörelser. Måhända var det också någon tanke, en tanke hittills dold i själens hemligaste gömma, hvilken i denna stund liksom trädde fram och gjorde sig gällande, med kraften af en förespeglade lockelse. Hon tvang sina blickar i denna stund att icke längre stirra utåt och liksom rädd att hennes ansigte skulle förråda hennes känslor, dolde hon det bakom fönsterdraperiernas tunga veck.

»Ert hår kommer ju alldeles i oordning», sade Ernestine, som städse var uppmärksam på hennes minsta rörelser. »Låt mig få fästa upp det . . . jag är rätt skicklig i den konsten . . . och snart ha vi väl vår artige grefve här . . .»

Utan att svara drog sig flickan snävt undan.

»Ni har riktiga bondmanér», sade Ernestine skrattande. »Vore jag i grefvens ställe, så skulle jag snart lära er en smula skick och seder. Men ni får oupphörligen er vilja fram och blir ett bortskämdt barn . . . nå ja, gerna för mig! Tyrannisera! . . . Begagna väl er tid. Glöm inte», härvid höjde hon en suck, »glöm inte, att med första skrynklan i ert ansigte är er makt borta, ma belle!»

»Ma belle», upprepade Sofie blygt, i det en rodnad sprang upp på hennes kinder. »Hvad betyda de orden?»

»Mon dieu, så har jag då slutligen kunnat väcka ert intresse!» ropade Ernestine, i det hon med låtsad förvåning höjde sina händer. »Således har ni lust att få franska

lektioner? . . . Med största nöje vill jag gå er önskan till mötes. Ni kommer nog att få resa och en smula språkkunskap är särdeles behöflig. Ni börjar ge med er något litet, fortfor hon lifligt, »det gläder mig sannerligen, ty uppriktigt sagdt, man kan verkligen tröttna på det som bättre är, än den här ensligheten . . . Jag har fått löfte att vara ert sällskap, och denna plats kan vara fullt ut lika så inbringande som om jag, på annat sätt, måste söka min existens, ty om jag också fört ett muntert lif, så har jag aldrig träffat någon, hvilka visat lust att för min skull låta ruinera sig . . . men om ni rätt förstår saken, så kan ni riktigt grundligt plocka grefve Kaunitz. Hvad i all verlden går åt er», afbröt hon sig, under det hon missbilligande skakade sitt hufvud, »hvad har jag nu sagt, som kan misshaga? . . . Nå, för att återkomma till er fråga, de orden betyda: min sköna.»

»Min sköna», upprepade Sofie, i det hennes ansigtsuttryck åter blifvit blygt och drömmande. »Och sedan: au revoir?»

»Vi återse hvarandra.»

»Au revoir, ma belle Sofie!» hviskade flickan sakta, ja, så hade prins Fredrik sagt, men hon hade icke återsett honom och skulle kanhända aldrig göra det. Hon borde icke ens önska sig något sådant. Det var drömmar, barnsliga, dåraktiga drömmar, och lifvets verklighet var så bitter, medförde så mycken ångest, så många otaliga bekymmer. Den innevarande stunden, med dess äfventyrliga ställning, upptog åter hennes tankar och begäret att vinna friheten vaknade med dubbel kraft i hennes själ.

Efter de första promenaderna i trädgården hade hon uppgifvit hoppet att osedd smyga sig ned för spiraltrappan; så fort hon endast gjorde en rörelse, var hennes vakterska beredd att följa henne och Ernestine de Mirancourt, med sina viga rörelser, stora händer, breda rygg och kraftiga gestalt var en motstånderska, som hon endast genom list förmådde att besegra. Nyckeln till korridoren hade denna qvinna icke gjort någon hemlighet af hvarest den förvarades. Hon hade med en liten hänfull blick hängt upp den på dörrposten till salen, väl vetande att spiraltrappan och korridoren icke stod i någon förbindelse med

den vidsträckta byggningens öfriga våningar och utgångar, att denna var den enda väg som förde ned till trädgården, som, omgifven af ett högt plank, icke erbjöd något lätt tillfälle till flykt. Grefve Kaunitz och husets tjänstepersonal begagnade ingången från baksidan af huset och trädde in i den våning, som var upplåten åt Sofie, genom en i förmaket utifrån tilläst och förbommad dörr, intill hvilken grefvens rum stod i omedelbar förbindelse. Innersta rummet i den af de båda fruntimren begagnade våningen var Sofies sofrum, utanför hvilket sällskapsdamen hade sin sängkammare. Den värda damen tycktes dock icke hafva stort behof af sömnens vederqvickelse, ty Sofie hade mer än en natt, med aftagna skor och tillbakahållen andedrägt sökt smyga sig förbi henne, men alltid funnit henne vaken, klädd, påpasslig och genast beredd att muntert skämta öfver att de mötte hvarandra så här kringvandrande i mörkret.

»Sofver ni då aldrig, madame!» ropade en gång Sofie vredgad, då hon lyckats smyga sig ända ut i salen, ryckt till sig nyckeln och just höll på att föra den till låset i samma stund som hon kände sig fasthållen.

»Jag har alltför stora fördelar af att vaka», sade damen, i det hon, liksom om Sofie varit ett gensträfvigt barn, förde henne tillbaka i det nyss lemnade sofrummet, »ni skall alltid finna mig påpasslig, bered er så godt först som sist härpå», tillade hon allvarligt, »ni gör därför en stor dumhet i att inte njuta en lugn sömn . . . ni vinner inte er åstundan och plågar er endast onödigtvis . . . Genomvakade nätter förstöra ert utseende, min söta, och ni kommer endast att skaffa er en obehaglig förkylning på halsen!»

Efter denna natt drog madam Mirancourt sin säng framför dörren till Sofies kammare, och då hon sedan hvarje afton hörde, sedan flickan skjutit för regeln, huru denna suckade samt otåligt vandrade fram och tillbaka, så nickade hon belåtet.

»Fångad i bur», tänkte hon och ropade glädtigt: »God natt lilla fågel!»

Kanske var det detta rop som först väckte en åtrå i Sofies själ, en åtrå att kunna flyga bort, långt bort, hvilken

åtrå nu plötsligen under hennes stirrande utåt antagit formen af en bestämd tanke. Endast ett sätt återstod för henne att vinna friheten — endast ett, men först ville hon allvarligt söka beveka grefve Kaunitz att låta henne få återvända till sitt hem.

Var hennes trolofvade återvänd till hemmet? Hvad ämnade han företaga för hennes räddning? Anade han då icke det nidingsdåd man begått mot henne, eftersom han icke gjorde bruk af de bevis, han hade i sina händer, bevis tillräckliga för att låta honom förstå hvem som fört bort henne, ty om hela världen, såsom Ernestine nyss sagt, skulle tänka, att hon godvilligt begifvit sig från hemmet, så borde den man hon skänkt sin tro veta, hvilken orimlighet det låg i en dylik förutsättning.

Allt det ovissa, som fanns i dessa förhållanden, kom henne några sekunder att känna en nedslagenhet, som nästan gränsade intill en hopplös förtviflan. Hon kände sig bragt till en ytterlighet, som hon dittills aldrig erfarit, och med brinnande blickar och lågande kinder sprang hon upp och skyndade fram mot madame de Mirancourt.

»Låt det nu vara slut på detta godtyckliga behandlingssätt», ropade hon. »Jag fordrar, madame, att ni ögonblickligen låter mig gå!»

»Är det redan slut med vår franska lektion?» sade damen, i det hon höjde ögonbrynen och långsamt lade bort den sömnad hon hade för händer. »Det börjar redan att skymma, tror jag . . .»

»Hör ni inte hvad jag säger?» frågade Sofie, i det hon utom sig fattade om en stolskarm, som hon häftigt stötte åt sidan. »Jag vill bort . . . låt mig gå!»

»Äro vi nu åter vid detta ämne? Jag tycker ni borde vara trött på att ständigt afhandla ett och detsamma. Mon dieu, så ni ser ut! . . . Om ni bar ert hår på samma sätt som jag och lade er till en liten mouche på kinden . . .»

»Sluta då upp en gång med ert nonsens!» inföll Sofie, men madame de Mirancourt fortfor utan att låta störa sig:

»En smula behagsjuka skadar aldrig . . . er liknöjdhet sätter mig verkligen i bryderi. Grefve Kaunitz har ju ålagt mig, att jag skall sörja för er toilette. Hvad skall han tänka, då han nu kommer hit, och vi ha honom

här snart . . . Jag har redan hört honom slå upp fönstren i sina rum . . . han är alldeles tokig efter frisk luft och brås i det fallet inte på sin far, som ej lär tåla en enda pust, utan låter behandla sig som en mumie. Nå, det är just inte ovanligt att barn ej brås på sina fäder», tillade hon skrattande. »Jag är emellertid riktigt nöjd att grefven nu är här, ty ni betar er på ett sätt, att om jag vore lättskrämd», härvid afbröt hon sig och gjorde mot den inträdande greve Kaunitz en ödmjuk helsning.

»Men ni, madame, betar er på ett sätt, att jag gent emot er förlorat tålmodet!» ropade Sofie. »Jag fordrar», härvid vände hon sig till greve Kaunitz, »jag fordrar, att ni omsider måtte känna förbarmande öfver min olyckliga belägenhet! Jag ger mig icke en dag . . . icke en timme till freds i det här eländet . . . jag stannar här icke . . . ni måste låta mig gå!»

Sofie höll händerna sammanknäppta, hennes feberglödande ansigte var vändt uppåt och, der hon nu högre stod framför honom, föll den aftagande dagens sista ljusning öfver hennes smidiga gestalt. Hennes fågning hade kanske aldrig framstått mera förtrollande. Nästan med häpnad hängde greve Kaunitz' blickar vid dessa ljufva anletsdrag, i hvilka bönfallande ångest och vrede oupphörligen vaxlade.

Madame de Mirancourt höjde sina axlar med en åtbörd, som ville hon säga: »ni ser nu hurudan hon är.» Derpå skakade hon sitt hufvud. De stunder hon upplefde der i huset voro minsann inte för treffiga och med ett småleende ville hon kanske ge tillkänna, att man aldrig nog kunde ersätta alla de obehag, hon fick utstå.

Denna pantomim, som madam de Mirancourt utförde, i det hon aflägsnade sig, tycktes dock icke observeras af greve Kaunitz, hvars hela intresse var fästadt vid Sofie.

»Och ni fortfar alltjemt att hysa ovilja för mig?» frågade han sorgset.

Flickan svarade icke. Ord voro otillräckliga att tolka hennes afsky, men den blix, som sköt ur hennes ögon, talade bättre än ord.

Blodet hade härvid rusat upp i hans ansigte. Den smärta han känt hade blifvit förbytt till harm. »Må så

vara», sade han, »att jag icke lyckas vinna er, men låta er gå . . . aldrig! . . .»

»Kanske skall ni omsider ändra tänkesätt», återtog han lugnare, »kanske, då ni kommer långt bort härifrån . . . så långt bort, att all tanke på ett återvändande blir omöjlig.»

»Jag har ju sagt er, att jag inte stannar en dag längre», återupprepade Sofie. »Jag dör, förr än jag utsätter mig för att ännu en natt stanna under detta tak!»

Hon hade skälfvande dignat ned på en stol, och sträckande sina feberheta händer mot honom, fattade hon hårdt om hans arm, medan hennes torra läppar framstötte några osammanhängande ord om, att han måtte hysa förbarmande. »För mig finns intet annat än döden eller friheten», mumlade hon.

»Ni är sjuk», sade han hastigt, »ni bör gå till sängs . . . en lugnande dryck skall återställa er . . . i morgon hoppas jag få återse er frisk och kry.» Han slöt hennes händer en sekund ömt emellan sina, hvarpå han skyndade ut för att tillkalla madame de Mirancourt.

TOLFTE KAPITLET.

»Hvad går åt er, kära barn?» sade madame de Mirancourt, som efter en stunds förlopp hade infunnit sig. »Grefve Kaunitz är utom sig af bekymmer.» Härvid lutade hon sig ned öfver Sofie, som, plågad af hennes närhet, vände sig bort ifrån henne. »Ni har ju stark feber. Låt mig nu vackert få sköta om er», fortfor damen. »Jag har, som man säger, god hand med sjuka och ni skall snart bli frisk, endast ni lugnar er en smula. Ni är ett litet brus-hufvud . . . detta är hela er åkomma . . . Lyckligtvis har grefve Kaunitz en särdeles tålmodig natur. Han hoppas att ert dåliga lynne omsider har en öfvergång och att när ni kommer till Spanien . . . dit han snart tänker anträda färdens . . .»

»Till Spanien», upprepade Sofie. »Det var då på denna resa han hänsyftade, då han nyss nämnde, att jag skulle komma så långt bort, att ett återvändande icke skulle bli möjligt?»

»Troligtvis . . . han har nyss antagit en beskickning till Madrid. Ni kan inte föreställa er hur jag gläder mig vid tanken på de förströelser och det vexlande lif, som nu skall börjas. Tänk er tjurfäktningar, serenader, hemliga möten . . . Ah mon dieu! Och herr grefven har varit så nådig och gifvit mig löfte att få följa med er som sällskap.»

»Kommer ni inte till Madrid utan i mitt sällskap, madame», sade Sofie med ett litet ironiskt tonfall, »så ber jag er icke alltför mycket hänge er åt glädjen öfver detta vexlande lif med dess tjurfäktningar och serenader.»

»Menar ni, min söta, det ni icke tänker följa med oss?»

Hon gjorde ett litet uppehåll, och då Sofie icke svarade, återtog hon lifligt: »Vi äro beredda på att förekomma alla scener . . . på baksidan om huset, i händelse vi hade utsigt åt detta håll, kunde jag visa er en vik af saltsjön . . . dit kommer en slup för att afhemta oss, och ni blir förd ner till den lika lätt som om ni vore ett lindbarn . . . om ni skriker? . . . à la bonheur, hvem hör väl edra rop? . . . åtminstone icke någon, som kommer att hindra er färd till Spanien!»

Damen framstötte ett litet kort, hänfullt skratt, hvilket i denna stund icke hade förmåga att reta Sofie, som tankspridt stödt hufvudet mot handen, men nu höjde det på ett så beslutsamt sätt, att det kanske hade oroat madame de Mirancourt, derest icke den inbrytande skymningen hindrat henne att alltför noggrant iakttaga den unga flickans rörelser.

»Jag vill gå in i mitt rum för att hvila en stund och återhemta mig», sade Sofie, i det hon reste sig upp.

»Vill ni inte först gå in i salen?» frågade damen inställsamt. »Jag har tändt ljusen i kronan och framsatt en del förfriskningar . . . det skulle lugna grefve Kaunitz, att få återse er några ögonblick.»

»Nej nej, inte nu, men . . .» Sofie tystnade och syntes tveka några ögonblick, »men bed grefven dröja i salen

en stund . . . om en quart . . . kanske en halftimme . . . skall jag infinna mig hos honom.»

Madame de Mirancourt, som tyckte sig spåra ett stort bryderi såväl i Sofies ord som hennes sätt, hade svårt att icke slå sina händer tillsammans och ropa: »Nå ändtligen!»

»Ni tyckes börja bli förständig, mitt söta barn», sade hon högt, i det hon från salen hemtade ett brinnande ljus, och med ett förstulet leende följde hon flickan, som nu närmat sig den dörr, hvilken från förmaket förde in till de båda sofrummen.

»Jag behöfver ordna mitt hår . . . min drägt . . . ni anmärkte ju sjelf nyss, madame . . .»

»Att en smula behagsjuka skadar aldrig. Ni ser verkligen högst derangerad ut . . . om ni inte vore illamående, skulle jag föreslå er att profva någon af de många, charmanta rober . . .»

»I morgon kan ni bära hit in så många »charmanta rober» och smycken, ni har lust»

Innan madame de Mirancourt satte staken ifrån sig på toilettebordet, höjde hon den och lät skenet af det flammande ljuset falla öfver Sofie, i det hon gaf henne en misstänksam och mönstrande blick. Men den unga flickans sänkta ögonlock och det bryderi, som alltjemt fanns i hennes ansigte, samt den tveksamhet, som låg i hennes rörelser, fördref omedelbart den obestämda misstanken om, att Sofie, på ett eller annat sätt, gäckades med henne.

»Hon är endast den nyckfullaste varelse under solen», tänkte damen. »I dag har hon riktigt visat sig under sin rätta gestalt. Ena stunden funderar på hon att lära franska med hemlig tanke på resor och förströelser, sedan då resan verkligen kommer i fråga, vill hon inte följa med, dess- emellan ropar hon som er ursinnig efter friheten och nu synes hon plötsligen helt medgörlig. Bäst att draga nytta af denna tillmötesgående sinnesstämning!»

Med ett tve tydigt leende och ett rop, att Sofie icke måtte låta alltför länge vänta på sig, begaf hon sig in till grefve Kaunitz, der hon, vördnadsfullt stående vid nedersta ändan af det bord, der han tagit plats, omförmälde, att Sofie plötsligen hade lugnat sig och nu tycktes foga sig i sitt öde.

»Och hon har bedt mig vänta», inföll grefven, »hon vill komma hit», tillade han med leende läppar och blixtrande ögon. »Hon har då slutligen kommit att inse, att den ställning jag bjuder henne eger något värde . . .»

Ljudet af de båda samtalande rösterna i salen trängde som ett svagt mummel in till Sofie, som, så fort madame de Mirancourt aflägsnat sig, skyndade att skjuta rigeln för sin dörr. Det rum, i hvilket hon nu för en stund var lemnad åt sig sjelf, låg på en af husets yttersta ändar och stötte intill salen, utan att dock med den ega någon direkt förbindelse.

Detta var den tillflyktsort der flickan, en och annan af dagens timmar, kunde söka ensamheten och fly undan sällskapsdamen, som, trogen på sin post, då dröjde utanför.

Hållande handen på låset stod Sofie några sekunder orörligt stilla, med tillbakahållen andedrägt, lyssnande utåt, under det hon i sitt sinne liksom granskade våningens lokalförhållanden.

Utom den dörr, som stod i förbindelse med grefvens våning, egde förmaket tvenne dörrar, af hvilka den ena förde genom toiletterummet in i salen och den andra direkt till de båda sängkamrarna, hvilkas fönster, liksom de i förmaket belägna samt i grefvens våning, vette utåt trädgården, medan salsfönsterna voro på husets ena gavel.

Det var egentligen till grefve Kaunitz' våning hennes tankar kände sig dragna med oemotståndlig makt. Hon visste, att han, enligt sin vana, hade tillreglat dörren bakom sig och att låset skulle motstå alla försök att rycka det upp.

»Ja ja, inte den vägen», tänkte hon, »endast ett sätt återstår för mig!»

Hennes ansigte hade icke längre detta tveksamma uttryck, som sällskapsdamen tagit för ett gryende tecken till eftergift. Hon hade åter höjt sitt hufvud på detta energiska sätt, hvarmed hon nyss förut tillkännagifvit sin önskan att en stund i enslighet få återhemta sig. Med vidgade ögon och rörelser, som anstodo en drottning, vände hon sig långsamt bort från dörren. All tvekan, all räddhåga var borta.

Hon hade dag efter dag genom öfvertalningar och

böner gjort fäfannga försök för att återfå friheten; hon hade förgäfvit mer än en gång sökt smyga sig bort från sin vakterska — det återstod henne nu blott att begagna sig af en sista utväg till flykt — hon ville sätta sitt lif på spel för att vinna friheten.

Genom att vädja till grefve Kaunitz' barmhertighet hade hon sökt undvika denna sista utväg, hvars plan lik en blyxt slagit ned öfver henne denna eftermiddag, då hon från fönstret betraktat utsigten.

»Flyg lilla fågel, flyg!» hade det liksom ropat till i hennes själ, medan hennes blickar hade fäst sig vid den strax nedanför henne belägna utskjutande kanten, på hvilken nu, befriad från sitt snöhölje och sin isskorpa, grefven nyligen talat om att man i det vackra vårvädrat skulle låta sätta ut blomkrukor. Denna smala utbyggnad var det, som drog hennes ögon till sig, medan hon kände sig betagen af en häftig svindel.

Hon hade förfärad rusat upp från sin plats, rädd att man i hennes ansigte skulle spåra hennes tankar, på samma gång hon fasade för sin egen feberaktiga åtrå att våga ett försök, som skulle blottställa hennes lif.

Utom sig af ångest hade hon sökt beveka grefve Kaunitz att låta henne gå — tillbakavisad, hotad att blifva förd långt bort från fosterlandet, fann hon, att endast flykten återstod för henne och hon hade sagt: »Jag stannar icke här . . . hellre dö!»

Och hon stod nu orubbligt fast vid detta beslut. Hon ville offra allt, eller vinna allt.

Utan darrning, utan att ett enda ögonblick rygga tillbaka, beredde hon sig till det vågsamma utförandet af sin föresats och hastigt iklädande sig den tjocka, vida, fodrade kofta hon, vid bortförandet, burit öfver det trångt åtsittande klädningslifvet, aftog hon derpå sina skodon, som hon knöt in i den yllna hufvudduken, fastknöt det lilla byltet på ryggen, blåste ut ljuset och öppnade ett fönster.

Den kalla luft, som strömmade emot henne, blåste uppfriskande öfver hennes glödande ansigte, medan den feberspänning hon nyss känt gaf vika för ett beräknande lugn. Hon blickade utåt några minuter, hennes ögon vande sig vid mörkret, utan att hon vid stirrandet nedåt kände

den svindel, som vid första tanken på denna äfventyrliga flykt betagit henne med en onämbar förfäran.

Att från förmaket gå direkt in i grefvens rum hade varit en småsak i jernförelse med den vandring hon nu måste företaga, men hade hon begifvit sig till förmaket, skulle måhända sällskapsdamen hört henne och hon riske- rat en öfverraskning, innan hon ens haft tid att börja sin föresats.

Hon hade trenne fönster att passera förbi och hon hade icke någon tid att förlora. Madame de Mirancourts gälla röst, som just dog bort i ett glädtigt skratt, liksom elektriserade den unga flickan. Hållande sig fast vid fönsterkarmen gled hon sakta ut, under det hon med fötterna trefvade efter det smala stöd, på hvilket denna äfventyrliga vandring skulle fullbordas. Hon visste icke i detta ögonblick, om hennes hjerta bultade eller det stod stilla, hon visste blott att hon instinktmässigt sträckte ut båda sina armar; skrapande dem mot väggen, tryckte hon sig hårdt intill muren, medan hon fot för fot flyttade sig framåt.

Hon skred på detta sätt långsamt framåt . . . hon hade tillslutit sina ögon, hennes sinnen hade koncentrerat sig i känslan. Den skrofliga väggen strök tätt förbi hennes ansigte, hennes kläder skrapade med ett prasslande ljud mot murbruket och hennes genomisade fötter förmådde endast långsamt röra sig framåt.

Ändtligen vidrörde hon första rutan! Hon hade anlänt till madame de Mirancourts sängkammare. Sofie öppnade till hälften sina ögon, mörkret i detta rum utöfvade en lugnande verkan . . . hennes spänstighet fördubblades på samma gång hennes försigtighet ökades. Nu hade hon hunnit förbi den första rutan. Utan att vackla, utan att tveka, fortsatte hon vandringen. Milde Gud! Den andra rutan var passerad . . . samma mörker i förmaket, samma tystnad, endast det prasslande murbruket omkring henne. Andedräkten hade börjat komma flåsande och mödosamt öfver hennes torra, brännande läppar, hjertat började bulta med fart; det var som om hon sprungit fort och häftigt och ändå rörde hon sig knappast.

Tredje fönstret! Hon räknade på ett något obestämdt sätt. Det hade kommit öfver henne en känsla, liksom om

hon vore under inflytandet af en dröm, en ohygglig dröm med gapande afgrunder, och ett mörker, i hvilket milliarder stjernor hade börjat gnistra. Hon föreföll sig som en sömngångerska . . . allt långsammare gled hon framåt . . . hennes kropp var genomträngd af köld.

Skulle hon då icke uppnå sitt mål?

Den glatta ytan af det fjerde fönstret strök mot hennes hand, derpå följde ett tomrum. Det fönster grefve Kaunitz vid sin ankomst slagit upp på vid gafvel var ännu icke stängdt. Krampaktigt grep hon om fönsterposten i det hon sjönk ned på karmen med fötterna hängande utåt. Under några sekunder kände hon sig fullkomligt maktlös och egde icke förmåga att röra sig. Plötsligt höjdes hennes bröst af ett djupt andetag och hennes spåda kropp skakades af några konvulsiviska snyftningar.

I denna stund spred sig ut i mörkret ett ljussken. Det kom från förmaket — man hade troligtvis funnit hennes dröjsmål alltför långvarigt och man sökte henne.

Nu var icke tid för ett känsloutbrott. Alltjemt snyftande och darrande sökte hon intala sig mod. Med en kraftansträngning drog hon sig in i rummet, gjorde en svängning med kroppen och med ett lätt hopp nådde hon golvet samt varnade i samma ögonblick tvenne dörrar. Hon öppnade sakta en af dem, och trefvande omkring sig, påträffade hon kring väggarna en mängd upphängda klädesplagg. Finnande sig hafva inträdt i en garderob, var hon just i begrepp att söka den andra dörren, då hon från detta håll hörde afmätta, knarrande steg, medan ett ljussken lyste till från nyckelhålet. Hon qväfde det ångestrop, som hon ofrivilligt höll på att framstöta, och, åter skyndande att nå garderoben, lyckades hon utan buller gömma sig i dess affägsnaste hörn.

Utanför detta gömställe hördes nu en stund ljudet af dessa knarrande, afmätta steg, skjutandet af några stolar, igensmällandet af det öppna fönstret, derpå kringvridandet af ett dörrlås och allt blef tyst igen.

En evighet af den största spänning hade härunder förgått för Sofie. Hon började åter tycka sig liksom vara under inflytandet af en dröm, medan en brinnande feber, omvexlande med frosskakningar, försatte henne i ett mat-

tighetstillstånd, som gjorde henne oförmögen att redigt tänka och obehindradt röra sig.

Långt sedan allt blifvit åter tyst, stod hon orörligt lyssnande. »Det var en tjenare», tänkte hon. Stödjande sig ömsom mot väggen, ömsom mot rummets möbler, nästan släpade hon sig fram mot dörren, försigtigt vred hon om låset, passerade en del rum, nådde en upplyst korridor, gled ned för en trappa, stötte upp förstugudörren och stod lyckligt och väl på den bergsklint, mot hvilken husets baksida var vänd.

Vinden piskade det lösta håret i hennes ansigte, hon strök det ur sin panna, löste mekaniskt det knyte hon bar på sin rygg. »Ja, mina skodon, det är sant, och det var skönt», mumlade hon, »och hufvudduken sedan . . . seså! Åt hvad håll? Räddad, lofvad vare Gud!»

I detta ögonblick ljöd ett högt skri bakom henne.

»Hade man saknat henne . . . förgäfves ropat . . . slagit in hennes dörr?»

Så frågade hon sig. Hennes tankegång hade blifvit redigare. Den öfverhängande faran väckte hennes kroppskrafter till ny verksamhet. Hennes spanande blickar sökte vägen och ömsom springande, ömsom stannande för att hemta andan, ömsom stapplande och fallande öfver några utskjutande trädrötter eller något stängsel, hörde hon hojtande och skrikande röster alltmera aflägsat, medan hon skyndade allt längre bort på den öde stigen.

TRETTONDE KAPITLET.

»Jag förstår inte, hvarför du ständigt skall motsäga mig», sade en klagande qvinnoröst, »jag har i afton icke kunnat göra den ringaste anmärkning, utan att du genast haft något att invända.»

»Käraste Emerentia», genmälde en annan stämma, mild som en döende flöjtton, »det vore bäst för mig, om jag kunde vara stum.»

»Ja, se der ha vi det! . . . Jag visste, att jag inte kunde säga det ringaste, utan att du, Agneta, för det minsta skulle komma fram med ett impertinent svar.»

De båda talande kvinnorna, ännu klädda i vinterdrägt, voro väl ombonade samt trippade i hämlarna på en tjennrinna, som bar en lykta, i hvilken ett brinnande talgljus kastade ett svagt sken öfver den knaggliga stensättningen på Gamla prestgårdsgatan.

»Om någon skulle försöka att inte säga ett ord, så vore det jag», fortfor Emerentia, »jag skall be vår Herre ge mig kraft till att tiga . . . men hör, hur man skriker och skrålar . . .» härvid vände Emerentia på hufvudet, utan att hvarken framför eller bakom sig kunna upptäcka någon lyktas irrande sken till tecken att fredliga vandrare voro i närheten. »Det här är ju förfärligt . . . säkert nattsvärmare, som komma från Gröna Jägarn eller Björngården.»*)

»Inte behöfver du vara rädd; kära syster, vi ha ju lyckligt och väl oantastade hunnit hit . . .»

»Du är minsann eljes inte så modig, Agneta . . . för att jag nu tycker det der skriket är obehagligt, så finner du, att det låter riktigt småtrefligt. Jag önskar vi väl voro förbi Jungens trädgård . . . sådana här långa, obodda sträckor ha någonting riktigt hemskt med sig . . . lyckligtvis äro vi snart hemma . . .»

»För min del», anmärkte Agneta skyggt, »så finner jag den här trädgården riktigt härlig . . . det kommer redan från den en ljufvig vårdoft», härvid steg hon helt nära planket, i det hon drog några djupa andetag, hvarvid hon oförmodadt höll på att falla framstupa öfver ett föremål, som hon till sin förfäran fann vara en orörlig menniskokropp.

»Stanna, lys hit», ropade båda systrarne med en enighet, som icke på mången god dag försports mellan dem.

»Det är ett fruntimmer . . . så förfärligt! . . . Är hon död? . . . Håll lyktan längre ned, Beata . . . usch, så smutsig hon är . . . det är ju nästan bara ett barn!»

*) Tvenne källare, som funnos på St. Paulsgatan, den förra i n:o 23, den senare i hörnet af Björngårdsgatan.

På detta sätt ropade man om hvarandra, medan man knappast vågade röra vid denna till utseendet liflösa varelse, som man till en början icke visste, om man borde beklaga eller förakta. Slutligen tog den första känslan öfverhanden i Agnetas bröst; »Stackars varelse», mumlade hon, »hvad skall man taga sig till med henne? Om här ändå kom någon förbi . . .»

»Kanske du skulle ha lust att öfverlemna henne åt de der skojsande fyllbultarna, som komma allt närmare hitåt?» frågade Emerentia ironiskt. »Ja, af dig kan man då vänta allt och icke en enda af dina åtgöranden kommer hädanefter att förvåna mig . . .»

»Jag tänkte . . . jag tänkte, att möjligtvis nattvakten», stammade Agnetta förvirrad.

»Har du någonsin funnit den närvarande, när den behöfdes? . . . Att låta henne ligga tills vakten möjligtvis kommer, det vore att ha ett mord på sitt samvete i händelse hon icke är död. Låt oss skynda undan de der skrikhalsarna . . . Tag du i hennes hufvud, Beata, så tar jag i fötterna . . . bär lyktan Agnetta! . . .»

»Hvart i all världen tänker du bära henne?»

»Hem! . . . Nej, jag skall visa dig, min kära Agnetta, att jag inte är så omenskelig som du . . .»

»Om jag hade legat på mina bara knän och bedt henne låta oss bära hem flickan, så hade hon nekat dertill», tänkte Agnetta, i det hon med lyktan i hand vandrade förut de få steg, som återstodo innan hemmet var uppnådt. — »Tala om att lemna henne åt den förste bäste gatstrykare eller låta henne ligga och omkomma som ett oskäligen djur», mumlade Emerentia, i det hon köksvägen inträdde i ett litet lågt trähus, som egdes af de båda systrarna och der man på en rödmålade pinnsoffa nedlade den alltjemt liflösa flickan, hvars skodon tjenarinnan af-tagit, medan de båda fruntimren befriat sig från sina ytterplagg.

»Full af gatsmuts . . . min pelis kommer att se riktigt snygg ut . . . du aktar dig minsann för sådant obehag, Agnetta . . .»

»Du bad mig ju sjelf bära lyktan . . .»

»Kanske du också vill påstå att det är jag som tillställt hela det här spektaklet? . . . Hjelp mig att dra af henne koftan . . . så der ja, bort med den der förfärliga kjorteln . . . väl att hennes underkläder äro snygga . . .»

»Jag tror hon är död», hviskade Agneta med ett förskrämdt uttryck, under det hon var behjelpig att gnida flickans fötter och händer, att hålla ättika under hennes näsa och andra huskurer, som Emerentia anbefalde.

»Död» . . . upprepade denna. »Nej, hon rörde nyss ena handen och hjertat slår svagt.»

I detta ögonblick höjde en djup suck flickans bröst, derpå följde med små afbrott några häftiga andetag, lifsvärmen började återvända.

»Svep täcket om henne», kommenderade Emerentia. »Gör upp eld i spiseln, Beata, lite fläderté skall göra henne godt.»

»Om vi skulle söka till att hålla i henne några droppar vin», föreslog Agneta.

»Jag har sagt té . . . gif henne ett par skedblad vatten, så qvicknar hon nog till, och tvätta sedan hennes händer och ansigte, medan jag sjelf gör mig ren. Detta var då ett mindre behagligt arbete. Du talar jemt om, att du har hjerta, Agneta, men hädanefter är det bäst du är tyst med den saken. Glöm aldrig, att jag räddat dig från att ha ett mord på ditt samvete.»

Härvid sväfvade Emerentia in i sängkammaren, medan Agneta fortfarande tog vård om flickan, som nu lyfte på de tunga ögonlocken, i det hon förvirrad såg sig omkring.

»Har ni blifvit skrämmd, stackars flicka?» sade Agneta.

»Ja skrämmd . . . skrämmd till döds.»

»Var det här på gatan?»

»Nej borta, långt borta . . . åh, min Gud!»

Flickan hade hastigt satt sig upp, hon tryckte händerna för sina ögon, och hennes kropp skakades som af frossa.

»Hvad står på?» sporde Emerentia, som klädd i brokig natttröja och konstrikt stickad stubb nu visade sig i dörren. »Skrämmd? . . . Det är inte svårt att bli, men

hvarför skulle ni också ge er ut så sent? ... Hvem skickade ut er ... hvad är ert namn?»

»Jag heter Sofie ... Sofie Hagman ... och ... och var stadd mot hemmet, mot Liljeholmsvägen till bryggare Fagerlins gård ... jag visste inte åt hvilket håll jag sprang» härvid höjde en djup snyftning flickans bröst. »Man skyndade efter mig ... man ropade, jag var liksom jagad ... och jag kan knappast fatta, att jag lyckades undkomma.»

»Nu är ni emellertid i godt förvar», afbröt Emerentia. »Sitt inte och skärpa upp er, det tjänar ingen nytta till. Här i köket på Beatas plats kan ni inte få ligga. Således är ni från Fagerlins gård och tillhör hans husfolk?» tillade hon med en mönstrande blick. »Ja, jag kan kanske låta bädda åt er i salen ... upprör er inte med att tänka på hvad som passerat, vi kunna tala om detta i morgon ... tacka i stället Gud, som förde mig i er väg», härvid gaf hon Agneta en liten menande nick, »var nöjd, att ni inte föll i händerna på svirande ungherrar eller blef gripen af nattvakten, jag säger inte mer.»

»Se så», fortfor Emerentia en smula barskt, »låt nu bara vackert bli att skapa till er med skakningar och sådant der otyg. Ni vill hem, säger ni ... men har jag fått er under mitt tak, stannar ni kvar, tills det är tid för anständigt folk att ge sig ut. För resten raglar ni ju och kan knappast röra er ur stället ... länge har man saknat och säkert med oro sökt er? ... Nå, man blir nog tröstad i morgon, då man får veta hvar ni uppehållit er samt att inte något värre händt än en svimning på gatan. Drick nu ett par koppar té», fullföljde hon och såg till, att Sofie kom in i salen samt ordentligt gick till sängs, »nu blir ni varm och sofver godt.»

Denna förutsättning gick endast till en del i fullbordan, ty varm blef hon nog, hon blef till och med feberhet, men någon sömn slöt icke hennes ögon.

Under detta vakande, vridande och vändande sökte hon bibehålla det lugna medvetandet om, att hon var räddad ... att hennes flykt var verkställd så som hon blifvit nödgad att utföra den.

Var hon redan sjuk, då hon klef ut om fönstret? ... Var det febern som ingaf henne mod, som hon kanske

icke skulle egt, derest hon lugnt och sansadt hade öfvertänkt sitt vågsamma företag?

Hon kände sig yr i hufvudet, då hon tänkte på huru hon på det smala utbygget fot för fot hade skridit framåt, hon tyckte sig gång efter annan upplefva detta ögonblick och med en hissnande känsla förmådde hon knappast draga andan. Huru noga kom hon icke ihåg denna stund med dess känsla af en egendomlig klokhet och styrka, dess feberheta spänning såväl af kropps- som själsförmögenheter — hon kom i håg mörkret och djupet under sig, och om och om igen i tankarne gjorde hon denna vågsamma vandring med ett begär att kunna glömma, men fasthöll det oaktadt samma föreställning om, att hon fortfarande var i färd med sin flykt.

Var det af ansträngning som hon kände denna ömhet i sina lemmar, var det till följd af oro denna plågsamma hufvudvärk?

Hon tyckte sig åter höra de rop och det skrik, som ljödo efter henne, då hon lyckats komma undan, och inbillade sig ännu känna huru hon snafvade och föll, reste sig upp igen och sprang öfver obanad mark med andlös brådska, liksom bevingad. Hon visste icke om detta framåträngande hade dröjt timmar eller minuter, hon visste blott att trädgrupperna plötsligt hade upphört, att en ljusning i det becksvarta mörkret hade inträdt och att hon befann sig på en banad väg. Men hon hade icke saktat sina steg, hon rusade alltjemt framåt och med en onämbar känsla af fröjd hade hon på afstånd varsnat liksom ett svagt sken på himlahalvvet. »Det är från staden», hade hon sagt till sig sjelf, »staden!» Och hon hade känt en förnyad kraft samt raskt vandrat vidare, tills en plötslig påkommen mattighet nästan hade fastnaglat henne på stället. Endast med möda, ansträngande sig med en viljekraft, som kom henne att ännu några minuter hålla sig upprätt, förmådde hon släpa sig fram ett par steg, derpå hade hon maktlöst dignat ned som en hjälplös, skälfvande stackare. Så låg hon stilla en stund, med händerna tryckta mot sitt flämtande bröst.

»Nej, hon måste hem, hon måste skynda vidare!»

Detta begär dref henne upp igen, och med en förnimmelse som om marken gungat under henne återtog hon med stapplande steg denna vandring under tröstlös känsla af, att den icke skulle ega något slut. Det hade kommit en domning öfver hennes sinnen, hon uppfattade icke längre tydligt omgifvande föremål, hon visste icke på hvad sätt eller när hon kommit in på stadsgatorna, hon hade blott sett lyktor likt irrande sken, som mångdubblat sig på ett underligt sätt och bländat hennes matta ögon; hon hade hört talande röster, som förvandlat sig till ett doft sorl, hon stötte emot och vacklade tillbaka igen, förlorade fotfästet och medvetandet af den åtrå, som dittills uppehållit hennes krafter.

Men var hon verkligen räddad? Var hon icke under inflytande af en dröm? . . . Tyst, hörde hon icke madame de Mirancourts röst!

Hon hade satt sig upp i sängen och sökte iakttaga de omgifvande föremålen. Den svaga ljusning, hvilken inträngde genom de runda, utskurna hål, som funnos på fönsterluckorna, kom henne att finna några ögonblicks lugn. De »perlfärgade» pinnstolarne, stoppade och med läderöfverdrag i sitsen, en lika utrustad pinnsoffa, en hvit skänk, ett stort hvitt fällbord samt Moraklockan i vrån vid den grönglacerade kakelugnen. Huru olika den lyx hvarmed hon nyss varit omgifven. Men med ett litet småleende och ett: Gud vare lof! sjönk hon tillbaka mot hufvudkudden. Hon var räddad . . . hon ville icke längre plåga sig sjelf. De tunga ögonlocken slöto sig småningom och hon försjönk i en feberaktig dvala, emellanåt afbruten genom knarrandet i någon dörr, genom tassandet af steg och halfhögt talande röster.

»Flickan är bestämdt sjuk», sade Agneta, som lutat sig öfver Sofie, i det hon länge betraktade hennes purprade ansigte och halföppna ögon. »Tänk om hon dör, hon ser redan ut som en engel . . . jag har väl knappast sett ett vackrare ansigte . . .»

»Hm», muttrade Emerentia, som öppnat fönsterluckorna, och som hon icke direkt kunde förneka, hvad hon fann vara den påtagligaste sanning, anmärkte hon blott: »skönhet förgår.»

Väckt af dagsljuset kastade Sofie sina ögon på de båda kvinnorna: »Jag vill hem», hon talade kort och hastigt, i det hon förgäfvets sökte resa sig upp. Hennes hufvud kändes som bly och hon orkade icke lyfta det från kudden.

»Jag vill hem . . . låt mig gå . . . jag måste först öfver bråddjupet» sade hon fort och halfhögt. »Hellre dö än jag stannar här!»

»Tacka ni Gud för att vi tagit upp er från gatan», sade Emerentia lika kort och med en liten befallande nick.

»Gatan», upprepade Sofie. »Jag vet inte huru jag slutligen kom dit . . . jag sprang . . . åh, huru jag sprang!» Med ett uttryck af förvirring såg hon sig omkring. »Jag skulle önska, att jag vore hemma», tillade hon lugnare.

»Orkar ni ta på er och gå hem, så vill jag låta vår tjenstflicka följa er.»

Men Sofie orkade icke röra sig ur stället. »Jag fruktar, det jag är sjuk», sade hon ångestfullt.

»Nå, ni ligger ju inte i sjön», återtog Emerentia. »Ni har väl grundligt förkyllt er, då ni i går svimmade. Oroa er inte, hvad man i ert hem skall tänka om er fördröjda bortovaro . . . naturligtvis vill jag lemna under rättelse om er . . .»

»Ni är mycket god», hviskade Sofie, som alltsedan Emerentia börjat tala mer och mer kommit ur det förvirrade och feberaktiga tillstånd, hvarmed hon uppvaknat.

»Jag har lust att gå sjelf», fortfor den gamla damen, som icke hade något emot att säga ett par sanningens ord om det oförlåtliga i att, sent på qvällen, låta flickan springa ut. »Således är det till hushållerskan, jungfru Lovisa, jag skall vända mig, säger ni . . . godt, allt skall bli riktigt utträttadt. Agneta, gif flickan ett par koppar fläderté, medan jag är borta.»

»Jag vill hellre ha vatten, jag är så törstig», sade Sofie, så fort Emerentia, åtföljd af tjenstflickan, hade aflägsnat sig.

»Ni skall i stället få lingonsaft och vatten», svarade Agneta, »det läskar så skönt och stillar febern. »Men», tillade hon tvekande, »men ni får inte tala om för Emerentia att . . .»

»Jag försäkrar, att jag inte skulle stå ut med det der téet», sade Sofie med feberaktig otålighet, »jag känner mig så het, som om jag skulle brinna upp.»

»Hvar hade ni varit i går?» frågade Agneta, med en liten smula nyfikenhet och en portion deltagande.

»Varit i går», upprepade Sofie dröjande.

»Ja, hvarifrån kom ni, då . . .»

»Jag vet inte . . . vet inte från hvilket håll jag kom», inföll Sofie med en eftertänksam blick. »Det var säkert inte långt borta från någon af stadens utkanter, tänker jag, men obebodt och öde rundt omkring.» Hon drog en djup suck och en känsla af förvirring återkom, en stund sökte hon förgäfvos uppfatta de ord den välmenande Agneta talade till henne, men härunder tyngdes alltmera hennes ögon och hon återföll i den oroliga dvala, hvarur hon nyss blifvit uppväckt.

Emellertid hade Emerentia hunnit till bryggaregården, der hon efter litet sökande påträffade jungfru Lovisa inne i hennes kammare. Den gamla tjenarinnan såg trött och bekymrad ut, der hon med mönstrande blickar betraktade den främmande, som genast vid inträdet högtidligen förklarade, att hon icke ensam, på ljusa dagen, skulle våga ge sig ut åt dessa utkanter, långt mindre en aftonstund, och att det vore högst oförståndigt att härifrån gården sända bort unga flickor i hvad ärende som helst, ty man kunde ju veta på förhand, att de skulle blifva vettskrämda.

Lovisa gaf den inträdande en af sina mest utmanande blickar, i det hon frågade hvad detta tal egentligen mände betyda?

»Mände betyda?» upprepade den tillfrågade. »Då flickan icke kom igen i går qväll, måste ni naturligtvis oroat er, såvida ni eger ett hjerta», hvilket Emerentia syntes böjd att betvifla; lyckligtvis var hon dock själf i besittning af ett sådant, hvarför hon från gatan tagit upp det stackars afsvimmade barnet, som till följd af skrämself nu låg sjuk i hennes eget aktade hem. Emerentia hade emellertid infunnit sig för att lugna de hemmavarande, som hon antog voro stadda i ett oroligt sökande.

»En flicka bortskickad i går qväll?» sade Lovisa med ett ansigtsuttryck som om hon vore en idiot.

»Kanske hör hon inte hit? . . . Men hon sade så tydligt bryggare Fagerlins gård . . . att jag skulle vända mig till hushållerskan jungfru Lovisa . . .»

»Kan det vara Sofie?» Lovisa hade rusat upp, och hon sträckte i häpenheten båda händerna högt öfver sitt hufvud.

»Ja Sofie . . . Sofie Hagman tror jag hon kallar sig.»

»Funnen på gatan», suckade Lovisa. Allt annat hade hon kunnat föreställa sig, men icke detta och dertill sjuk af skrämnel. »Hvad får man inte upplefva för elände! . . . Huru har jag inte förgäfves sökt och forskat efter henne. Och när man som bäst tror, att man inte ens skall finna det ringaste spår, så får man plötsligen höra: här är hon. Ja, denna underrättelse har kommit så oväntadt öfver mig . . . jag darrar så jag knappast kan stå . . .»

»Menniskan måtte vara litet döf», tänkte Emerentia, nu fullt tillfredsstäld med den effekt hennes underrättelse hade väckt. »Annars skulle hon väl först som sist hafva fattat mina ord.»

»Hvar har hon varit och hvad har hon tagit sig till?» frågade Lovisa. »Hvarför har hon inte kommit hem och hur kom hon bort?»

»Sannerligen», inföll Emerentia och höjde ögonbrynen. »Sannerligen jag vet någonting.»

»Detsamma kan det också vara», tänkte Lovisa, som hastigt började utgjuta sig i tacksägelser för den välgerning man utöfvat mot Sofie.

»Jag är nu en gång sådan», sade Emerentia mildt, »och därför har jag ibland små stridigheter med min syster, ty hon uppfattar inte alltid saker och ting så som jag.» Hon erkände sig dessliques vara af en särdeles fredsälskande natur, hade för sed att ständigt gifva vika, tänkte allt godt om sina medmenniskor samt kunde icke ens göra en mask för när.

Tillsammans med denna engel i människohamn vandrade nu Lovisa sedesamt framåt och gömmande i sitt stilla sinne den oro hon kände för guddottern, en oro som ingalunda var dämpad genom hennes återuppträdande, be-

rättade hon om det aktade Fagerlinska husets fall. Hon tillstod det hon själf icke precis stod blott och bar, men att hon dock måste söka annat tak öfver hufvudet samt att det djupt gripit henne att till fordringsegare öfverlemna det bohag och husgeråd, hon under så många år förstätt bevara. Härunder undvek hon helt och hållet att tala om Sofie och med några utbytta åsichter om, att man i allmänhet träffades af den ena ledsamheten efter den andra, inträdde hon i den sal, der flickan fortfarande låg nedbäddad.

»Gudmor!» Sofie hade satt sig upp i det hon sträckte fram sina båda händer. »Åh, huru har jag inte sörjt!»

»Tala om för mig alltibop, från det minsta till det största . . . dölj ingenting!» Lovisa sjönk ned på en stol, hon egde icke kraft till att hålla sig upprätt.

»Agneta, låt oss bjuda vårt främmande en kopp kaffe. Nej, Beata är inte att tillgå, jag har sändt bort henne», sade Emerentia, som kände en innerlig förnöjelse vid att kunna hindra systemen lyssna till de ord, som vexlades. Med denna uppmaning följde hon henne ut i köket och försakade gerna att tillfredsställa sin egen nyfikenhet för nöjet att se Agnetas förlängda ansigtsuttryck.

Sofie hade under tiden åter dignat ned mot hufvudkudden, utmattad af den sinnesrörelse, hon vid Lovisas inträdande hade erfarit. Hon återhemtade sig dock snart och med små afbrott samt sakta röst berättade hon om sitt bortförande och sin flykt.

Ömsom nickande och ömsom skakande på hufvudet lyssnade Lovisa till hennes ord och härtill skrottade hon till och med, då Sofie, ännu helt uppskakad, beskref sätet för sin flykt. »Du kan ju gå på tak värre än en sotare eller en plåtslagare, min flicka! . . . Du skulle bara inte ha dröjt så länge, innan du begaf dig åstad och dertill inte gått och ramlat omkull på gatan . . . detta är det enda jag kan ha att anmärka . . . allt det andra hade jag inte gjort bättre själf.»

»Då du lyckligt och väl kommit undan, är det inte lönt att vidare röra i den här saken», fortfor den gamla efter några minuters besinnande. »Förnämt folk får alltid rätten på sin sida . . . den der madamen sade nog sannt,

då hon påstod, att det inte är särdeles hedrande att som du bli indragen i ett kärleksäfventyr . . . mången har fått en skamfläck för mindre än så. Och nu tala vi inte vidare härom . . . åtminstone icke i dag . . . ligg nu stilla och sköt om dig. Det känns alldeles som om en sten fallit från mitt bröst!»

Med en rörelse af deltagande strök hon med handen öfver Sofies panna. Utom alla de tråkigheter flickan upplefvat hade hon ju sjelf så många bekymmersamma saker att förtro henne. Men i dag hade hon beslutat sig för att skona henne och med en ovan känsla af vekhet vände hon sig hastigt bort.

FJORTONDE KAPITLET.

Den sinnesoro Sofie erfarit och den själsspänning hvarunder hon utfört sin nattliga flykt samt en dertill ådragen förkylning kommo henne att endast småningom återhemta sig. Sjukdomen hade gjort hennes ansigte blekare, men ögon och läppar logo, der hon fullt påklädd satt inne i de båda systrarnas sängkammare, der den enkla möbleringen med dess hårda, stoppade stolar, den obehöfvade soffan, spegelns tre hopskarfvade glas inom förgylld ram, öfverst prydd med svarta gripar på vitmålad grund, och potpourrikrukans doft af rosor, som trängde bort till henne, — ja, der allt var ju liksom ett intyg på, att hon lyckligt och väl sluppit undan det granna fängelse, der hon utkämpat så mången bitter stund.

Hon hade skäl att vara nöjd och leende blickade hon upp till Emerentia, som klagande bedyrade, att hon knappast kunde uthärda lifvet tillsammans med Agneta.

»Jag älskar frid», sade hon, »men systemen har motsatt smak. Kålrötterna kunde vi knappast förtära i går och hon påbördade mig att sjelf ha pepprat dem. Så är det med allt från det minsta till det största . . . lyckligt-

vis är jag tålmodig och förstår att fördraga», och läggande hufvudet på sned med blicken af en martyr skred hon ur rummet för att i salen stöta på Agneta, som tålig som ett lam satt med stickstrumpan i hand och endast förstulet dristade sig till att se efter Emerentia, som drog en djup suck i det hon passerade förbi.

»Det var ju i dag Lovisa skulle komma», sade Agneta, »hon skall väl afhemta Sofie, kan jag förstå.»

»Jag förstår inte annat än att du brinner af begär att jaga flickan härifrån . . .»

»Åh nej, herre Guds!» . . . Agneta släppte en mängd maskor, som hon ifrigt trädde upp igen.

»I Fagerlinska huset är ju allt upp- och nedvänt och en riktig förstörelse, så dit kan hon väl näppeligen komma . . . tills vidare stannar hon här, vare sig du tycker om det eller ej.»

»Jag har visst ingenting häremot, tvärtom», sade Agneta saktmodigt. »Och jag riktigt oroar mig för huru Sofie skall taga allt . . . fästmannen borta . . . förbindelsen bruten.»

»Ån sedan? Jag skulle tro att flickan är lyckligare utan en odåga till man, men du har förstås andra åsigt, det vet jag af gammalt.»

En suck höjde härvid Agnetas bröst, och hennes tankar flögo till flydda tider, då hon gjort bekantskap med en fattig landtprest, som Emerentia icke kunnat fördraga, utan målat för honom ett äktenskapligt lif i så svarta färger, att han omsider dragit sig tillbaka.

»Det skall bli min sak att göra flickan nöjd med en återvunnen frihet», sade Emerentia själfbelåtet. »Hon kan ju arbeta, en plats skall man väl finna för henne . . . här kan hon naturligtvis inte stanna, snart kommer Hedvig hit och att ha två unga flickor under uppsigt är inte i min smak, och detta skulle för resten bli alltför kostbart med våra små tillgångar. Det arf föräldrarna lemnade efter sig har inte blifvit förkofradt, åtminstone har du, Agneta, inte förtjenat en enda daler.»

»Men jag ville ju . . .»

»Mycket riktigt, du ville ut på bygden för att lära landthushållning, men du hade inte varit der många vec-

kor, innan du gjorde bekantskap med den der presten. Sedan jag väl afspisat honom ville du bort igen, för att störta dig i nya förhållanden, kan jag tro. Nå, jag afstyrkte det också. Det räcker nog till åt oss, sade jag, och den beräkningen har inte slagit fel. Detta har varit min förtjenst, som vändt och tittat på styfrarna, innan jag gifvit ut dem. Jag ser på dig, att du vill anmärka, det jag ej heller bidragit med någon arbetsförtjenst, men var så god och glöm inte, att en sparad penning är vunnen . . . Det är jag som hållit huset vid makt och så inrättat oss, att vi aldrig saknat något, att vi kunnat njuta ett rätt bekvämt lif, umgås med ett par af våra gamla vänner samt hållit vår ära och vårt anseende vid makt så, att inte ens en halfdragen anda om något opassande har blifvit hviskadt om oss . . . inte, fastän du kom hemsläpandes med en fästman och gjorde allt för att störta oss i vanrykte!»

Emerentia stirrade härvid på Agneta, som lät arbetet sjunka i sitt knä. »Störta oss i vanrykte», upprepade hon. »Huru kan du tala så hårda ord?»

»Derföre att jag alltid strängt håller mig till sanningen . . . likväl inte nog med detta: Hedvigs dumma tycke för den der von Jacobsson, som stort ingenting är, fast han studerat juridiken en smula, men ingenting blir, det är tvärsäkert. Räknar man dertill riktigt noga, så eger han kanske knappast kläderna på kroppen, och med honom ville du Hedvig skulle förlofvas, oaktadt man kunde förutse, att ett giftermål aldrig skulle komma till stånd.»

»Nog hade de kanske fått vänta på hvarandra, men om han med tiden kunde få en domsaga . . .

Emerentia skrattade. »En sådan får den karlen i tid och evighet aldrig! . . . Utan relationer, med ett adelskap utan anor, en fattiglapp som han . . . Ja, sucka du . . . det är naturligtvis högst beklagansvärdt, att vi varit så förståndiga och inte rent af kastat bort vår kära brorsdotter! . . . Tror du inte jag såg, huru du grät öfver min vaksamhet . . . du skulle gerna ha velat varit med om att ställa till hemliga möten, som hade skandaliserat oss. Men jag var dig för klok och sände flickan att öfvervintra i Mariefred hos vår kusin . . . nu kan hon komma till-

baka igen, ty den kärlekskranke kavaljeren har rest till annan marknad. Ett säger jag dig emellertid — haf ingenting bakom min rygg!»

»Att bli så misskänd!» klagade Agneta.

»Nu tårar igen! Du har sannerligen icke längre någon ro än då du får ställa till uppträden. Detta är din fröjd, men jag för min del tycker bäst om lugn. Dagligen och stundligen får jag öfva mig i tålmod. Detta är min jordiska lott», och Emerentia höjde ögonen mot taket samt syntes anse sig fullt värdig en himmelsk sällhet.

Agneta snyftade djupt och häftigt. Hon hade blifvit försatt i en sinnesstämning, som föranledde Emerentia att göra jemförelser, hvilka fylde henne med belåtenhet, så att hon icke kunde annat än småle der hon nu gick jungfru Lovisa till mötes. Denna hade också ett sätt att visa den skilnad hon fann mellan de aktade borgardöttarne och sig sjelf, den ringa tjenarinnan, så att den granntyckta Emerentia kände sig fullkomligt tillfredsstäld.

»Stig på och krusa inte så der», sade hon nedlåtande, i det hon förde den ödmjuka gästen in till Sofie, och tagande plats vid hennes sida beredde hon sig att under samtalets gång säga sin mening angående den förrymde fästmannen, derest flickan skulle visa sig alltför otröstlig.

Ett dylikt utbrott kom dock icke till stånd, ehuru det var med uppriktig oro och sorg, som hon åhörde de icke helt och hållet oväntade nyheter gudmodern hade att förkunna. Under de dagar af oro Sofie upplefvat hade tanken på en tryggad framtid mer än en gång lugnat henne. Hvad som hittills endast varit en obestämd fruktan, hvilken hon gerna bortvisat, røjde sig emellertid nu som en visshet — det stöd hon önskat trygga sig till var borttryckt, hon fann sig liksom utkastad i världen, en värld, i hvilken hon redan gjort rätt bittra erfarenheter, och en känsla af ångest sammanpressade hennes bröst.

»Du ser, jag inte hade så orätt, då jag sade att affärerna voro tillkrånglade», slutade Lovisa, »samt att ett giftermål mellan dig och unga herrn kanske aldrig skulle bli utaf.»

»Detta var då ingen förlust», inflickade Emerentia, medan Agneta, som helt sakta smugit sig in till sällska-

pet, öppnade läpparne för en deltagandets suck, utan att likväl drista sig till att ge ett ljud ifrån sig.

»Men», fortfor Lovisa, »att det skulle gå ända derhän, att allt hvad den gamle sparat och jag knogat för att sammanbålla skulle roffas bort af kreditorer, det trodde jag i tid och evighet aldrig! . . . Ja, min tös, vi äro nu likställda. Det återstår oss blott att draga till hemorten igen.»

Sofies bleka ansigte hade fortfarande ett ångestfullt uttryck och öfver hennes läppar flög en ryckning, liksom vore hon färdig att brista i tårar.

»Jag tänker i morgon taga ut våra pass och sedan ge vi oss af med det första, men som jag åter sett en del misstänkta personer stryka kring gården, är det kanske klokast att du inte nu följer med mig, utan vore jag särdeles tacksam, om mamsellerna Juringius ville tillåta dig stanna ännu några dagar? . . .»

Detta förslag rönt icke hinder och Emerentia proponerade, att om flickans tillhörigheter kunde sändas, så ville hon sjelf tillse en ordentlig inpackning samt trodde sig till och med för detta ändamål ha en kista att öfverlåta.

»Så hemtar jag dig då med skjuts», återtog Lovisa. »Jag är riktigt nöjd, att du kommer bort från Stockholm . . .»

»Ack ja, landsbygden är bäst!» sade Agneta.

»Deri instämmer jag inte», inföll Emerentia.

»Staden är ett syndens näste», afgjorde Lovisa. »Man begår här strafflöst den ena nedrigheten och dårskapen efter den andra.»

»På rama bondlandet är man minsann inte heller befriad från synd», återtog Emerentia. »I hela min tid har jag knappast varit utom Stockholms tullar, men jag tror mig inte vara värre än andra för det . . .»

»Goda mamsell Juringius, inte menade jag», inföll Lovisa förbryllad, »jag menade . . .»

»Min käraste», sade Agneta, som gerna önskade föra talet på ett annat ämne och som vände sig till Sofie. »Min käraste, jag hoppas, när ni riktigt kommer i lugn, att ni skall glömma alla de ledsamheter, som träffat er, om inte genast, så åtminstone småningom. Jag gläder mig

å edra vägnar, när jag tänker på de härliga skogarna och doftande ängarna . . .

»På landsbygden kan man också begå dårskapery», afbröt Emerentia, i det hon höjde ögonbrynen och gaf systemen en nick. »Är det för att skydda flickan från sådana, så vet jag en och annan, som just i de der »härliga skogarna» börjat rätt allvarliga kärleksförhållanden. Men för att återgå till Sofie, så är det ju till systemen hon skall återvända, denna har, efter hvad jag hör, stugan full af barn och är i betryckta omständigheter — enligt mitt förmenande blir flickan snarare en börda än en hjälp. Jag hade därför tänkt skaffa henne en plats. Hon har ju som barn varit hos grefve Pipers och har goda vitsord, och om jag nu dertill rekommenderade henne, så tror jag detta skulle föra till en önskelig utgång. Vi äro kanske inte helt och hållet utan relationer», härvid höjde Emerentia sitt hufvud, »vår far var visserligen inte rik, men aktad af alla och som köpman stod han till och med i en del affärsförbindelser med Grillska handelshuset.»

Här tystnade hon några ögonblick och såg bort till Lovisa, som med ett uttryck af tvehågsenhet satt och rullade näsduken fram och tillbaka.

»Fru Grill för stor stat», återtog Emerentia, »och har städse utvecklats så mycken lyx, att hon en gång i tiden rent af fördunklade drottning Lovisa Ulrika, hvilken deröfver lär ha varit mäktigt förgrymmad . . . nå, den höga damen skall, efter hvad man säger, lätt nog vredgas . . . det är icke allom gifvet att kunna lägga band på sitt humör», Agneta fick härvid åter en liten nick, »men hur ursinnig drottningen än var, vågade hon sig dock icke på en täflan med den mäktiga fru Grill.» Emerentia gaf till ett litet skratt, i hvilket systemen pligtskyldigast instämde, medan Lovisa fortfarande hade ett obeslutsamt uttryck. I akt och mening att likväl till slut helt och hållet förblända henne fortfor den talande.

»Jo, det är säkert en bland stadens rikaste och anseddaste familjer . . . när kung Gustaf till exempel för en fem, sex år sedan ansåg sig böra göra regementsförändring och icke hade några penningar, var det Grill, som försträckte honom hvad som behöfdes. Penningarna skickades

upp till slottet i baljor . . . det är evig dagsens sanning, öfverst hade man fyllt dem med murbruk, hvarigenom misstanken aflägsnades om baljornas egentliga innehåll. Tänk, kära jungfru Lovisa, om man i ett så rikt och utmärkt hus kunde få någon passande plats för Sofie, då vore riktigt hennes lycka gjord.»

»Ja, det är godt och väl, men . . .»

»Men säger ni, då det gäller möjligheten att få en anställning hos Johan Abraham Grills hustru!»

»Kan nog så vara, men dit i huset kommer säkerligen mycket folk . . . nutidens unga kavaljerer ha icke mycken försyn gent emot en fattig, ringa flicka . . .»

Emerentia gaf den gamla tjenarinnan en bifallande blick, i det hon eftertänksamt stödde hufvudet mot handen.

»Om jag hade tillräckligt att lefva af», fullföljde Lovisa, »men det blir knappt nog, fruktar jag . . . dertill bruten till både själ och kropp, kan jag för egen del icke åtaga mig Sofie. Nog kunde hon med någon arbetsförtjenst bidraga till vårt uppehälle, men sjuklig som jag har blifvit, är det mig omöjligt att ge henne behöflig tillsyn och mest för denna orsaks skull är det som flickan på annat håll får söka sin utkomst.»

Lovisa gjorde en liten sväng på sitt hufvud. Hon hade upplefvat tillräckligt många oroliga stunder för Sofie och hade icke håg att åsamka sig flera. Hade icke flickan i hemmet blifvit rent af förföljd, och fastän hon denna gång sluppit undan, hvem visste om hon vid ett annat tillfälle skulle vara så lycklig. När ett hem inte hade skyddat henne, så skulle säkerligen en plats, äfven i det mest aktade hus, icke värna henne, och hvem visste om hon ej slutligen skulle duka under för frestelsen.

Medan dessa tankar sysselsatte Lovisa, upprepade hon halfhögt: »Bäst att komma långt bort härifrån.»

»Jag får ännu en gång förklara», sade Emerentia, »att jag icke ingår på denna åsigt. Må vara att en plats i ett stort hus icke passar för henne, den är ej heller så lätt att ernå, men det finnes ju mycket arbete, som hon kunde lära och sedan derigenom försörja sig.»

Sofie, som under detta samtal orolig och sorgsen blickat från den ena till den andra, såg nu hastigt upp med

ett leende och sade blygt: »Jag skulle så gerna vilja lära mig något . . .»

»En af våra bekanta, fru Holgerson, gör särdeles omtyckta broderier med guldtråd, hon har flera beställningar, än hon och hennes dotter kunna medhinna. Det var just hos henne vi voro på en kaffebjudning, då vi vid hemgåendet träffade på Sofie . . . kanske att hon skulle behöfva någon hjälp . . .»

»Ack, att få brodera med guldtråd!» sade Sofie.

»Fint skall det vara, förstås!» muttrade Lovisa.

»Fru Holgerson är enka efter en skrivvare i Kommersrätten och en särdeles exemplarisk person, hvilken verkligen gifvit en god uppfostran åt sin dotter . . . som till och med spelar klaver. Detta har egentligen fadern lärt henne, han var riktigt skicklig i musik och efter hans död fick flickan behålla instrumentet, hvilket nog var en stor dårskap, ty mycket annat fick säljas, som varit till större nytta att behålla än det der klinket. Nå, jag lägger mig inte i andras görande och låtande, det må vara aldrig så dåraktigt.»

Det flög en ljusning öfver Sofies ansigte . . . att få höra musik och sysselsätta sig med broderier! och dertill att slippa från landets enslighet och ett tungt och sträfsamt arbete. Med en känsla af förhoppning vände hon sig till Emerentia, utan att dock drista sig till att blanda sig i en öfverläggning, som hon nu tyckte börja arta sig till hennes fördel.

»Jag vill tala med fru Holgerson, såvida ni, jungfru Lovisa, inte har något deremot?»

»Hm . . .»

»En fattig enka, som försörjer sig med arbete, lever naturligtvis inskränkt och stilla . . . har högst få bekantskaper, endast några gamla vänner som vi till exempel. Om hon emellertid skulle kunna göra sig någon nytta af Sofie, så får hon sin bostad och sitt uppehälle af fru Holgerson och detta vore säkert likaså bra eller bättre än något annat.»

»Ja kanske . . . om ni därför skulle vilja vara så god och fråga henne . . . i motsatt fall kommer jag och

hemtar Sofie, i alla händelser skall jag ombesörja, att hon får hit sina tillhörigheter.»

Lovisa, som fasthöll sina föresatser lika bestämdt som Emerentia, kände sig ganska missbelåten. Hon skulle dock icke gifvit vika, derest icke de bekymmer hon på sista tiden iråkat så hade tillintetgjort henne, att hon icke hade kraft att sträfva emot. Dyster och vresig hade hon nått hemmet, och hon kände sig på intet sätt gladare till lynnes, då hon inträdde i sin kammare och der fann Badin väntande på sig. Sängliggande sjuk några dagar efter underrättelsen om den olycka, som träffat Fagerlinska huset, hade hon icke mottagit något främmande besök och hon kände sig helt oberörd af det deltagande, som nu lades i dagen.

»Jag reser till hemorten igen», sade hon kort, »och hvad Sofie beträffar, har jag sport, att hon lyckligt undkommit all förföljelse.»

»Således kan man få det nöjet hälsa på henne», inföll Badin, hvars mörka ögon och hvita tänder gnistrade emot henne.

»Flickan är borta . . . rest till hemorten igen», genmälde den gamla, som i hast kände sig misstrogen. »Var det ledsamt, säger ni? För er kan det väl inte vara synnerligen ledsamt, ni känner ju henne inte . . . hvad mig sjelf angår, är jag nöjd, att hon inte finns här . . .»

»Gud förlåte mig», tänkte Lovisa, »tror jag inte, att den der svarte också springer efter henne . . . min själ jag vet, om jag skall skratta eller gråta!»

»Trifs hon i hemorten?» frågade han. »Den ligger ju . . . ligger? . . .»

Lovisa beslöt sig för att skratta. Men som hon icke kom i håg, om hon nämt för honom eller ej den ort, dit hon tänkte på att draga sig tillbaka, började hon finna sig rätt belåten med, att Sofie stannade der hon var. »Det skall bli lustigt att se, om han en vacker dag träder upp i vår by . . . han skrämmer då vettet af folk och får sjelf lång näsa.»

»Jag kan inte låta bli att skratta», sade hon, utan att synas akta på hans fråga, »då jag tänker på det spratt Sofie spelade den höge grefven . . . om det fanns rättvisa

till i verlden, så borde han haft näpst, men man får min-sann vara nöjd, om man sjelf kan hitta på en utväg att dra sig ur fara och förlägenhet.» Och som Badin varit hennes förtrogne under de dagar af oro hon upplevat för Sofie, berättade hon omständligt flickans bortförande och flykt.

»Grefven tror väl rent af att hon sjunkit under jorden, eftersom hans utskickade inte här i huset funnit ett spår af henne, och inte heller har jag sagt till någon om hennes räddning. Det klokaste man kunde göra var att hålla henne undan.»

»Ja, ja», sade Badin. »Och hon har nu rest till? . . .

»Hemorten . . . mycket riktigt.»

Några vidare förtroenden stod icke att vinna af Lovisa, som med en småslug blick såg efter honom, der han långsamt aflägsnade sig. »Din räf biter inte min gås», sade hon småleende. »Det är värre än om det inte fanns mer än en vacker flicka till i verlden . . . jag förstår inte hvarför alla förgapa sig i henne. Mer än en skönhet har gått sin väg oantastad fram», och hon tänkte på sin egen ungdom och huru röd och hvit och rund hon sjelf en gång hade varit.

FEMTONDE KAPITLET.

»Må vara, att herr Fagerlin med fog kunde kallas en odåga och en svirare», tänkte Emerentia, »och att det var lyckligast för Sofie att ha blifvit honom qvitt», så fann hon det oaktadt, att förbindelsen med honom en smula höjt flickan ur en tjänande klass — om allt gått väl, hade hon ju kunnat blifvit en aktad borgares hustru. Med hänsyn härtill fann Emerentia vid närmare besinning, att en plats som tjenarinna äfven i ett så aktadt hus som det Grillska vore mindre passande, och som hon desslikes icke var blind för Sofies ovanliga fågring, så insåg hon

att Lovisas motvilja för ett vistande i ett stort hus hade talande skäl, då det kunde medföra stora faror.

»Jag är visst den, som gerna rättar mig efter andras åsikter, men hvarför Sofie skulle gräfva ner sig i fattigdom och elände på landet, kan jag icke inse», sade Emerentia, som, sedan hon gjort en passande jemkning angående olämpligheten af den först föreslagna platsen, fann sig högst tillfredsstäld öfver att hennes vilja, gent emot Lovisas önskningsar, blifvit den öfvervägande. Hon erkände inom sig med sjelfaktning, att när hon föresatt sig att genomföra en sak, så förstod hon rödja ur vägen mötande hinder. Sådana uppreste sig likväl icke vid förfrågan om den sökta anställningen hos fru Holgerson, ty denna hade långt förut varit betänkt på att förskaffa sig ett biträde och då ett sådant, genom den aktade mamsell Juringii rekommendation, nu stod att erhålla, var saken snart uppgjord.

Lovisa syntes temligen undergifvet mottaga denna underrättelse. Hon förmanade guddottern att främja sin egen välfärd och så mycket som möjligt hålla sig inom fyra väggar, och sedan hon derpå förvissat sig om, att fru Holgerson var en särdeles exemplarisk qvinna med ett godt rykte för flit och ärbarhet, så begaf sig den gamla qvinnan med någorlunda lättadt sinne på hemvägen.

»Sofie», sade Emerentia vid afskedet, »tar den brutna förbindelsen högst förståndigt . . . hon ser visserligen nedstämd och allvarlig ut, men man varsnar aldrig några utbrott, som rent af stöta på galenskap.» Stackars Agneta fick härvid den blick, som kom henne att famla efter strumpstickorna. »Jag vet en och annan», fortfor den talande, »som jag sett gråta värre än en förryckt öfver en fästmans förlust, som noga taget kanske inte var bättre än Fagerlin . . . Jag kan derföre inte säga annat än, att Sofie förefaller mig som en högst förständig flicka, och jag vill derför sjelf ledsaga henne till fru Holgerson samt ge henne de bästa vitsord.»

Till följd af detta löfte anlände Sofie en vacker vårdag väl eskorterad af Emerentia till ett på Klarasidan beläget boningshus, bakom hvilket, tätt utmed sjöstranden

en trädgårdstappa var belägen, hvars fruktträd här och der skymtade fram bakom takåsen.

Då Sofie inträdde i salen, slogo solsken och blomdoft emot henne, medan de i ljusst polerade björkmöblerna väl öfverensstämde med den glada färgton, som öfverallt tycktes vara den rådande. Ett vänligt leende uteblef heller icke vid det välkomnande, som fru Holgerson hade uttalat, och då den fryntliga matronan förde henne in i det närbelägna arbetsrummet för att göra bekantskap med den unga dottern, under det hon sjelf vexlade några förtroliga ord med Emerentia, flög en känsla af tillfredsställelse och glädje genom Sofies själ.

»Mor har tänkt ut, att jag behöfver ett jemnårigt sällskap», sade Ulrika Holgerson, en täck, brunett flicka, som kommit Sofie till mötes och nu satte sig bredvid henne i en hvitmålad soffå, som nästan fylde ena väggen, medan broderier, uppspända i bågar, hade sin plats framför kammarens tvenne fönster, från hvilka dagern spred sig bort till ett klaver, hvilket jämte några högkarmade stolar utgjorde en möblering, hvilken af Sofie betraktades som höjden af trefnad. »Hon har inbillat sig», fortfor Ulrika, »att jag skulle känna mig alldeles för ensam och derigenom bli tungsint och otreflig . . . jag är naturligtvis hvarken det ena eller det andra, hvilket ni snart skall få erfara», tillade hon leende. »Mor är så mycket upptagen med att mottaga beställningar, att inför sina kunders ögon rita upp mönster, göra inköp och allt sådaat . . . mången dag får därför gå förbi, utan att jag ens ser en skynt af henne, och till följd häraf vore det mig kärt, om ni kunde trifvas och hade håg för att deltaga i vårt arbete.»

Sofies skönhet förhöjdes af en blyg och glad rodnad. Hon kunde endast framstamma några osammanhängande ord, som Ulrika med skäl kunde antaga vara liktydiga med ett samtycke, och hon förevisades de verkligt konstnärliga broderier man hade för händer, hvarunder Ulrika uttalade sin förhoppning om, att de snart skulle blifva vänner, en förutsättning, som genast tycktes gå i fullbordan, ty då Emerentia kort härefter sade farväl, språkade redan de båda flickorna helt förtroligt med hvarandra.

Liksom ett nytt tidsskifte hade börjat för Sofie. Med

ifver och lust egnade hon sig åt det erbjudna arbetet, och när qvällen kom, sjöng och spelade Ulrika till klaveret eller sprungo de ut i den lilla trädgården för att nere vid stranden gå arm i arm. Hon hade aldrig egt någon väninna och nu hade hon vid sin sida ett likstämmigt väsen, som stod högt öfver henne i bildning och hvars samtal mången gång hade en lärorik anstrykning. Detta hade till påföljd, att Sofie började stiga upp med solen för att under de lediga morgontimmarne inhemta en del kunskaper, och snart började Ulrika uppträda i en lärarinns kall, till och med klaveret blef icke lemnadt oberördt.

»Hvad i all världen skall detta läsande och spelande tjena till», sade Emerentia, då hon en dag tittade in till fru Holgerson för att efterhöra, huru hennes skyddsling artade sig.

»Kunskaper skada aldrig . . .»

Men Emerentia skakade sitt hufvud. Hon hade dragit sig fram utan att hafva studerat något annat än bibel och psalmbok och derefter lefde hon samt hade sitt rättensnöre och hon ville se den som ansåg sig behöfva något annat för att föra en ärbar vandel. »Inför min skapare», fortfor hon, i det hon fattade en bok, med hvars läsande Sofie nyss varit sysselsatt. »Jag tror ni också läsa fransyska! Och detta en söndagseftermiddag till på köpet . . . går sådant väl, så går allting väl . . .»

»Detta är en liten förströelse för flickorna», sade fru Holgerson undfallande. »De hålla sig ju oupphörligen vid hemmet . . .»

»Ja, det felades bara att de ströko omkring på förlusteställen och Vauxhallsbalerna . . .»

»På dem kan man sammanträffa med rätt fint folk», inföll fru Holgerson leende.

»Sådana sammanträffanden skulle nog vara i smaken», genmålde Emerentia med en sursöt dragning i mungiporna. »Men så länge som jag har ett ord med i laget angående Sofie, hoppas jag, hon förstår hålla sig på sin plats samt att hon inte för inlärandet af en hop onödiga ting åsidosätter . . .»

»Låt det här broderiet få lemna ett nöjaktigt svar», afbröt Ulrika glädtigt, i det hon visade ett nästan färdigt

arbete, hvars finhet och konstrikhet lemnar ett öfvertygande bevis på Sofies skicklighet. »Och nu skall hon spela ett litet stycke, så får ni höra att vi ganska nöjaktigt använda våra fristunder.

Med klappande hjerta hade Sofie närmat sig klaveret, hon sände en blick, bedjande om förskoning, bort till Ulrika, men denna skakade på ett skalkaktigt sätt sitt hufvud.

»Att spela efter noter», sade Ulrika skrattande, »är kanske ännu alltför mycken hackmat att bjuda på, men Sofie har godt gehör och hon har tagit ut några småstycken . . .»

Det susade för flickans öron, der hon nu tagit plats vid klaveret, med darrande händer gjorde hon de första anslagen, likväl hade hon snart hämtat sig så pass, att hon ganska korrekt kunde föredraga en på den tiden modern och melodios menuett.

»Hm . . . åh ja», sade Emerentia, »men hvad sådant egentligen skall tjena till, förstår jag inte . . . det är ju endast att spilla en tid, då man kunde företaga sig något nyttigare.»

Emellertid hade hon icke något vidare att invända och som Sofie ej blifvit förbjuden att enligt sin håg använda mången ledig stund, så fortsattes de började studierna, hvilka försorsakade ett visst jemlikhetsförhållande mellan de båda flickorna. Och härunder såg det så hemtrefligt ut inne i det skyddande huset. Än sutto de båda flickorna i arbetsrummet lutade öfver sina sybågar och fingrarna rörde sig så flinkt, som om sömnaden gäلت en kär öfverraskning och ett nöje i stället för en förtjenst till ett mödosamt förvärfvadt dagligt bröd. En flit, som dag ut och dag in var lika oförtruten från klockan sju om morgonen till sju om aftonen; en flit, som icke blekte flickornas kinder, eller på ringaste sätt tycktes skada deras helsa, ty det var med gladt lynne, under skämt och skratt man verkade, utan att å ömse sidor pågra bitande anmärkingar fäldes, så att bittra känslor derigenom väcktes till lif.

Det var en tid af frid, som Sofie Hagman aldrig skulle förgäta, som kom henne i fullt mått känna ungdomens oskyldiga glädje och nästan glömma, att det fanns

en verd utomkring dem som redan hade visat henne sina skuggsidor, frestelser och faror.

Dessa ljusa, långa sommandagar med en sträfsamhet, som aldrig föreföll tröttande, och med små förströelser som till exempel ett af fru Holgerson i trädgården dukadt kaffebord, hvars varma vofflor eller pösande hvetebröd helsades med jubel och kom sömnaden en stund att hvila för att återtagas med ännu större munterhet och ihärdighet; eller då söndagsensamheten afbröts genom något eftermiddagsbesök af mamsellerna Juringius, som medförde sin brorsdotter Hedvig, eller en dylik visit besvarad af Holgersons, hvarvid Sofie af de båda systrarna behandlades som en kär gäst; — allt detta var en omvexling, som förorsakade nöje och kom de tvenne unga flickorna att utbyta förtroenden, som förde dem allt närmare hvarandra.

Hedvig, hvilken nyss återvändt till sina fastrar, var den minst glädtiga i »klöfverbladet», som Agneta kallade de unga flickorna, och der de nu sutto tillsammans i Holgersons trädgård, var det ofta med en suck i stället för ett leende som hon lyssnade till deras muntra prat.

»Jag tycker ibland att dagarna äro långa som år», sade hon suckande, »du, Sofie, förstår mig nog, du, som sjelf har upplefvat sorgen af en bruten förbindelse.»

»Nog hoppades jag få gå till mötes en bekymmerfri framtid, men jag har ju allting så bra och kan visst icke klaga, tvärtom känner jag mig, för hvar stund som går, allt lyckligare och nöjdare.»

»Jag menade», sade Hedvig med en förvånad blick, »jag menade den smärta du måste känna öfver att ha förlorat *honom*.»

»Hm», framstötte Agneta, som gerna höll flickorna sällskap och som tagit plats bredvid dem i löfsalen, »smärtan att ha gjort en oersättlig förlust tror jag aldrig Sofie har erfarit.»

»Jo, naturligtvis är jag ledsen öfver alla de bekymmer han har fått gå till mötes.»

»Min tro är», inföll Agneta, »att du aldrig i ordets rätta bemärkelse älskat din fästman, hade du gjort detta, skulle du icke så lugnt och sansadt mottagit den stora jobsposten.»

Sofie rodnade och vände sig bort. »Man kan inte alltid tänka på att gifta sig med den man älskar», sade hon halfhögt.

»Nej, hör på henne», ropade Ulrika skrattande, »kan-ske du vill inbilla oss, att du hyser en olycklig kärlek!»

»Icke olycklig», genmålde Sofie med ett svagt leende, som höjde det ljufva uttrycket af hennes bländande skönhet. »Icke olycklig, men dåraktig . . . om den kommit önsknigar att uppstå, har den aldrig närt något hopp.»

»Utan önsknigar vinnes icke någon lycka», inföll Hedvig. »För min egen del så önskar jag först och främst, att faster Emerentia icke fattat en afgjord motvilja för Magnus . . .»

»Han är inte den ende, mot hvilken hon varit afvogt stämd», suckade Agneta.

»Och sedan önskar jag, han måtte erhålla en indrä-gtig syssla, så att han först och främst kunde säga till fa-strarna: jag har en riklig utkomst . . .»

»Tag icke mig i beräkningen», sade Agneta smickrad.

»Och derpå till mig», fortför Hedvig: »jag har ett ordnadt hem . . . dela det med mig!»

»I tidens längd gå kanske dina önsknigar i full-bordan . . .»

»I tidens längd, kära faster, då jag är gammal och grå», afbröt Hedvig bittert. »Man fäster intet afseende vid, att jag, tillsammans med honom, skulle vara nöjd med äfven den tarfligaste utkomst . . .»

»Ack fattigdomen, barn, den är svår att bära . . .»

»Nå, jag skall under åratat gerna vänta . . . tåligt vänta på ljusare utsigter, endast jag haft tillåtelse att nå-gon gång sammanträffa med honom, men att icke ens få ega detta lilla hopp . . .»

»Ja, att få se honom», hviskade Sofie, »det tycker jag man skulle unnat dig.»

»Der sitta ni och klaga i kapp om att få se och återse», inföll Ulrika, »men jag är den beklagansvärdaste bland oss — ty jag har ännu aldrig sett».

»Den utvalde?» frågade Agneta leende.

»Just så! Emellertid har jag sammanträffat med herr von Jacobsson och gillar din smak, Hedvig, men hvem

Sofie dyrkar så der hopplöst, är för mig en gåta. Kära-
ste, du måste lösa den för mig? . . . »

»Tror du jag har lust att bli utskrattad?» frågade Sofie rodnande, i det hon reste sig från sin plats och med ett muntert skratt skyndade gångstigen fram.

»Således», ropade Ulrika, i det hon sprang fatt sin väninna, »således en ytterst löjlig personlighet?»

»Med detta angrepp kan du ändå inte locka fram en bekännelse», sade Sofie skälmskt.

»Nå från angrepp då till beröm! Han är en framstående varelse . . . vacker, rik, bildad . . . en ung man med de högsta fullkomligheter? . . . Du ser ut, som om jag träffat hufvudet på spiken! . . . Han är kanske . . . låt mig tänka . . . kanske en för högt uppsatt personlighet, så att du därför icke vågar önska en förening? . . . Du suckar . . . der ha vi således orsaken till din hopplöshet! . . . Men i ditt ställe skulle jag ändå drista mig till . . . »

»O nej, nej, aldrig!»

»Det måste då vara en gift man! . . . Du skrattar . . . ja, en fri varelse, vore han än aldrig så högt uppsatt, så kunde ju ödet föra er tillsammans och — hvem vet? I denna lilla fråga ligga ju tusen ämnen till hopp.»

»Icke för mig.» Sofie hade tankfullt stannat nere vid sjöstranden, utmed hvilken trädgårdens gångar slingrade sig. Hon stod några ögonblick orörligt stilla, under det hon med drömmande blickar betraktade den krusiga vattenytan. »Icke för mig», upprepade hon.

»Åh jo, min söta, låt öfvertala dig till att bli lycklig», bad Ulrika, i det hon leende fattade om Sofies lif och svängde henne omkring. »Tror du, han älskar dig?»

»Huru skulle han väl kunna det . . . »

»Orsaken är inte svår att gissa!» Härvid böjde hon Sofies hufvud fram mot vattenspegeln.

»Du visar mig just på ett vackert ansigte», sade hon skrattande åt den skälfvande, otydliga bild, som tycktes blicka upp från djupet.

»Men jag förstår inte, när du kunnat fatta detta tycke . . . »

»Jag förstår det inte heller sjelf . . . »

»Eller när du kan ha träffat honom?»

»Endast en gång helt flyktigt . . . men jag har sett honom många, många gånger och har hört så mycket godt talas om honom . . .»

»Och denna enda gång hvad sade han dig då?»

»Au revoir, ma belle Sofie!»

»Det låter ju lofvande . . . och har han sedan sökt att få träffa dig?»

»Huru kan du tänka något sådant . . . ack, det är ju endast dårskap!» Och rodnande kysste hon Ulrikas kind samt skyndade in i boningshuset, der aftonmåltiden var uppdukad och dit fru Holgerson kallade dem.

SEXTONDE KAPITLET.

För Ulrikas fantasi hade Sofie plötsligen framstått som ett slags hjeltinna, hvilken bar ett hemlighetsfullt tycke för en viss onämnd och okänd personlighet, något som på en gång väckte hennes nyfikenhet och intresse samt föranledde många små förtroliga samtal.

»Jag skall nog locka hans namn ifrån dig», sade hon, »och sedan vill jag utfundera ett sätt att föra er tillsammans. Jag slutar inte förrän du blir gift med honom.»

Sofie skrattade gladt och barnsligt. »Detta är så omöjligt som att ta ner sjustjernen», sade hon.

»Det är åtminstone väl, att du inte suckar i kapp med Hedvig.»

»Derför att jag aldrig vaggat mig in i några förhoppningar.»

»Till följd af dem blir stackars Hedvig emellertid blek och mager.» Och nu började man tala om hennes kärleksförhållanden, som man nogsamnt kände till alltifrån första stund herr von Jacobsson sammanträffat med henne intill det ögonblick Emerentia konsiderationslöst öppnat sin dörr för att låta honom försvinna, då Agneta i häpenheten dristat sig till att säga:

»Om han varit så rik som gubben Grill, så skulle du kanske ändå inte ha gillat honom.»

»Det skulle naturligtvis göra dig en ogemen fröjd, om vi finge se det dåraktiga paret ge sig ut med tiggars-taf i hand», hade Emerentia svarat. »Om du har smak för att gå omkring med påsen, så tycker jag om ett anständigt lefnadssätt och har intet deltagande för landstrykare.»

»Men man kan väl inte säga att herr von Jacobson . . .»

»Jag förstår nog att göra skilnad på folk och vet den vördnad jag är skyldig gamla, oförvitliga slægter . . . du håller emellertid strängt på detta nyss ditskrifna 'von', hvars bläck knappast hunnit torka och som jag inte högre värderar än mina utslitna skosulor. Tror du, att ett nybakadt adelskap föder sitt folk eller har något inflytande på mig? I fall du har denna föreställning, hoppas jag nu ha tagit dig ur en sådan villfarelse . . . lemna därför åsido alla lönlösa förböner . . . låt det bli slut på dina klagovisor och låt mig då ändtligen få åtnjuta den frid, efter hvilken jag sträfvar!»

Dessa slutord i det afbrutna frieriet hade de båda flickorna mer än en gång upprepat och de tillstodo högt och öppet för hvarandra, att de funno Emerentia vara en tyrann, men sprutto dervid häftigt till, då den gamla damen andtruten uppenbarade sig midt emot dem i den smala trädgårdsgången.

»Har hon hört oss?» hviskade Ulrika och på en gång förfärade och färdiga att brista i skratt, tryckte de unga sig hårdt intill hvarandra. De blefvo emellertid snart lugnade, ty Emerentia hade troligtvis annat att tänka på än att lyssna till tvenne flickors dåraktiga prat.

»Jag söker Agneta och Hedvig», pustade hon.

»Vi ha inte sett till dem . . .»

»Du milde förbarmare, att man jemt skall ha ett sådant här bråk!»

Emerentia sjönk ned på en bänk samt syntes några ögonblick helt och hållet förbi.

»Hvad i all verlden står på?» frågade fru Holger-son, som skyndat efter sin gäst, hvilken rusat henne förbi,

då hon inne i rummen icke såg till systemen och brorsdottern.

»Jag trodde . . . jag hoppades finna dem här . . . Agneta har något rackartyg bakom min rygg, det är säkert, men mig skall hon inte lura så lätt».

»Säkert misskänner du Agneta», sade fru Holgerson.

»Gör jag?» hänskrattade Emerentia. »Vänta, skall du få höra! . . . Hedvig började i dag på förmiddagen tala om ett mönster, som hon ville låna af Ulrika . . . Jag skall följa dig till Holgersons, men vi ge oss inte af förrän efter sex, för då hinna vi dit, just som flickorna ha slutat sitt arbete och vi störa dem inte, sade Agneta, och som jag inte är misstänksam af mig, lät jag saken härvid bero. Nå, de hade väl inte gått sin väg, innan gamla mamsell Jung kom trippandes in till mig från sin trädgård och bland annat började hon språka med mig om Hedvigs dumma tycke för den der Jacobsson. »Utsigterna ljusa nu för de båda unga», sade hon, »han lär ha fått plats som sekreterare hos prins Fredrik».

En stark rodnad göt sig öfver Sofias ansigte. Det var första gången hon här i huset hörde hans namn och med en känsla af intresse lutade hon sig framåt, utan att märka huru Ulrika med uttryck af undran betraktade henne.

»Att ha fått en dylik plats var ju rätt lyckligt», inföll fru Holgerson.

»Rätt lyckligt», härmade Emerentia. »I hvilket afseende, det skulle jag önska lära känna?»

»Alltid en början till befördran . . .»

»De flesta få gråna i en dylik lönlös sysselsättning . . . jag säger lönlös, ty om den också inbringar något, räcker detta inte till mera än behöfliga kläder och brödet för dagen. För en framtida bergning ger den intet — platt intet. Och jag som prisade min lycka, så länge den gunstig herrn höll sig borta! Men med sin återkomst skall han inte ha vunnit något, det svär jag dyrt och heligt! . . . Inte ett ögonblick skall jag lemna Hedvig på egen hand eller i sällskap med Agneta, och tro mina ord, när de nu begåfvos sig bort, var ett sammanträffande med i beräkningen, eljest skulle jag funnit dem här . . . jag hann knappt

att taga farväl af mamsell Jung, innan jag skyndade efter dem, och jag har nästan sprungit i hjäl mig . . . »

»När du sprang så fort, kära Emerentia», sade fru Holgerson godmodigt, »är det inte underligt, att de ännu inte hunnit hit . . . kom i håg huru svårt Agneta har för att gå, hon är ju så andtruten om hon skyndar sig . . . men se der borta komma ju de förlorade fären!»

Agneta kom nu trippandes menlös som en dufva och Hedvig hängde hufvudet lika sorgset som vanligt.

»Jag tror du är alltför misstänksam, käraste Emerentia», hviskade fru Holgerson.

»Väl om jag misstagit mig», sade den gamla damen, och fastän hon kanske kände sig en smula skamflat, draperade hon med värdighet saloppen kring sina axlar och hastigt vinkande de båda flickorna till sig hviskade hon befallande: »Nämn inte ett ord till Hedvig om hans återkomst, ni förstå hvem jag menar . . . inte till Agneta heller . . . hvilka tråkigheter man skall behöfva upplefva!»

»Nej, det var då en öfverraskning att träffa dig här», sade Agneta, i det de äldre damerna placerade sig i salen.

»Hm . . . om också jag får lust att ge mig ut, behöfver jag väl inte skrifva det dig på näsan . . . »

»Nej, bevara mig väl!» ropade Agneta förskräckt.

»Jag bara förundrar mig öfver att finna dig här före oss.»

»Efter detta bereder jag dig på att kanske träffa mig, der du minst väntar.» Härvid sände hon ett hvasst ögonkast till systemen, som på ett nervöst och oroligt sätt började flytta sig på stolen samt snart begaf sig ut till flickorna, som tagit plats nere vid sjöstranden, dit hon anlärde i samma ögonblick, som Hedvig högtidligt förklarade, att hon icke hade något emot att sörja sig till döds.

»Jag önskar, det jag vore i stånd till att bota dig», inföll Ulrika skulmskt. »Vore jag en allsmäktig drottning, så skulle jag nog finna rätta läkemedlet.»

»Ack ja», ropade Sofie lifligt, »jag skulle säga: tag detta gods i förläning, förenen er, mina barn, och varen lyckliga!»

»I förväntan på denna sälla stund, bör du skaffa dig god aptit och god sömn, så att när din riddare för dig i brudstolen, du inte ser ut som ett åkerspöke . . .»

»Du är särdeles artig, kära Ulla . . .»

»Men liknelsen gjorde god effekt, eftersom den förmodade dig att småle . . .»

»Jag är färdig att gråta när som helst . . .»

»Och att träka ut dina vänner . . .»

»Tack! . . .»

»För att såväl å egna som andras vägnar komma till ett bättre resultat, skulle jag först och främst i ditt ställe värda mig om min yttre människa . . . eller tror du han skulle känna någon synnerlig kärleksfröjd vid att en vacer dag helsa en gråblek skugga som sin käraste?»

»Ack, han är långt borta . . .»

»Jag skulle inbilla mig att han kommit tillbaka, att jag när som helst kunde möta honom . . . att han kanske fått en anställning till exempel hos en god och ädel prins.»

Ulrika skrattade härvid högt, i det hon gaf Sofie en liten nick.

»Är detta allvar eller skämt?» hviskade Hedvig andlöst.

»Jag skulle som sagdt föreställa mig möjligheten af ett tillfälligt möte», fortför Ulrika, »derutöfver skulle inte mina förhoppningar sträcka sig, ty anställningen är nog icke synnerligen inbringande och kommer i tid och evighet aldrig att gillas af faster Emerentia . . . Ja, så der ungefärligen skulle jag låta min fantasi flyga omkring och i förbidan på ett lyckligt ögonblick, skulle jag pryda min hals med ett förtjusande fräs, min kofta med rosetter och min hatt med en blomsterranka.

»Du tycker således, att jag vårdslösar mig samt borde bli en smula behagsjuk?» Hedvig såg upp med en tankfull och forskande blick.

»Just så», genmålde Ulrika, som alltjemt med ett skälmskt leende betraktade sin väninna. »Jag skulle finna det vara på tiden att lefva upp igen.»

»Om jag endast visste, det låg någon verklighet under dina ord?»

»Du kan tryggt taga dem efter bokstafven!»

Ett rop af glädje flög härvid såväl öfver Agnetas som Hedvigs läppar.

»Men Gud nåde er, om ni icke inför faster Emerentia visen ett surmulet ansigte! . . . Kommen i håg, att jag ingenting sagt med bestämdhet . . . endast hvad jag i ditt ställe skulle göra, Hedvig . . . men der dansar hon ju som en förryckt nedåt gången och drar den stackars Agneta med sig! . . . Kanske jag kan få äran att vara din kavaljer, Sofie?» Med en ceremoniös bugning tillade hon: »Jag har nyss bedt Hedvig inbilla sig hvarjehanda, nu är det din tur, Sofie . . . tillåt mig få föreställa prins Fredrik! . . . Så vackert du rodnar . . . jag har ju sagt, att jag för eller senare skulle gissa den utvaldes namn!»

Och skrattande, lyckliga och skämtande, svängde man omkring på den vid sjökanten slutande gräsplanen.

»Alla mina drömmar om att föra dig tillsammans med den du älskar, Sofie . . . hvilken dårskap! . . . Lika så ogörligt som att ta ner sjustjernen, har du alltid påstått . . .»

»Nå, ligger det någon öfverdrift häri? . . .»

»Olyckligtvis kan jag inte ge ett nekande svar . . . det är nu så en gång . . . men menniska som menniska . . . det höga värdet af en kunglig börd går öfver mitt förnuft . . .»

»Huh, tyst! . . . Hvad är det du pratar Ulrika», ropade Agneta förskräckt, i det hon beredde sig att träda inför Emerentias ögon. »Sådana der förlugna ord bör du akta dig för . . . min söta, jag förstår nog, att du inte menade något ondt. Ären öfverheten, står det . . . glöm aldrig detta.»

»Jag önskar det inte varit prins Fredrik», tänkte Ulrika med en liten missnöjd skakning på sitt hufvud. »Nu har man ju alls inte några framtidsutsigter.»

SJUTTONDE KAPITLET.

Oaktadt denna brist på framtidsutsigter språkade de båda flickorna nu ofta om prins Fredrik.

»Han är Europas skönaste prins», sade Sofie.

»Om ödet så fogat, skulle ni i fägring kunnat vara ett passande par», sade Ulrika leende, hvarpå hon framdrog mer än ett bevis på hans ädla hjerta och utmärkta egenskaper, och Sofie lyssnade härtill med rodnande kinder och glänsande ögon.

Dagarna hade emellertid börjat aftaga, men ännu hade icke qvällsarbetet börjat, ty först skulle, enligt häfdvunnen vana, en liten fest firas, och medan fru Holgerson gjorde förberedelser härtill, vandrade de båda flickorna i skymningsstunden ute i trädgården.

»När man håller sig inom fyra väggar eller kring husknutarna, är det precis som om den yttre verlden inte fanns till», sade Sofie med en qväfd suck.

»Och längtar du bort härifrån?»

»Åh nej, nej! Jag tänkte blott . . . jag önskade . . . om vi någon gång hade gått till storkyrkan eller lustvandrat i Kungsträdgården, så . . . så skulle jag kanske fått se en skynt af honom, du förstår . . .»

»Detta är en fröjd, som väl må förunnas dig . . . jag vill tala med söta mor, att hon följer oss ut en dag . . .»

Vid detta löfte smög sig Sofie smekande intill Ulrika.

»Det finnes ingen, som kan jämföras med dig!»

»Derför att jag håller med om dina dumbheter», sade Ulrika skrattande. »Men uppriktigt sagdt, så önskar jag, att dina svärmerier gäلت någon annan som stått oss en smula närmare . . . På ett eller annat sätt hade ett sammanträffande kunnat ske . . . om aldrig så högt uppsatt eller af förnämlig börd skulle han kanske glömt detta . . . man vet ju exempel på att borgarflickor gjort lysande giftermål . . .»

»Då dessa varit rika och af en ansedd borgerlig släkt, men jag . . .»

»Du är på annat sätt begåfvad och kan förtrolla . . . jag skulle just unnat dig att ha gjort ett godt parti, då hade du kunnat föra mig ut i världen . . . så roligt det skulle ha varit . . . först och främst skulle man ha kommit på ett muntert bröllop och sedan haft en fin familj att umgås uti . . .»

»Det är du som kommer att göra ett dylikt giftermål och det blir genom dig jag får ett angenämt umgänge . . .»

»Jag säger inte nej», sade Ulrika glädtigt. »Huru våra öden än må vända sig, är du, näst söta mor, den käraste för mig.»

De båda flickorna smålogo mot hvarandra och Ulrika, som alltid var böjd för framtidsdrömmar, började nu bygga en mängd luftslott för en framtida sammanlefnad. »Du skall bo hos mig», sade hon, »och jag skall föra dig ut i verldsvimlet, så att du emellanåt kan få se den du dyrkar . . .»

»En vacker dag får man nog höra nyheten om hans förmålning . . .»

»Man har en gång redan talat härom», genmälde Ulrika och med armarna slingrade om hvarandras lif vandrade de nu fram och tillbaka öfver den smala trädgårdsgången, öfver hvilken fallit en matta af gulnade blad, och medan höstvinden temligen omildt huserade mellan de gamla frukträdens aflöfvade grenar, förtäljde hon, huruledes prins Fredrik en gång hade älskat den sköna Sofie Fersen.

»Och hon stötte honom tillbaka!» sade Sofie med af ovilja blixtrande ögon, hvarpå hon dröjande med en liten suck tillade: »jag undrar, huru prinsen bar denna motgång? . . .»

»Han var då ännu blott en vek yngling och han tog den så nära att han blef sjuk af grämelse. Konungen, som blef rörd till medlidande eller kanske också, efter hvad man påstod, kände sin fäfänga sårad . . . alltnog, han uppträdde nu sjelf för att föra broderns talan, men förgäfves — Axel Fersen ansåg det öfverensstämma med sin värdighet att låta dottern ge korgen åt en furste.»

»Men det är ju oerhördt . . .»

»Det var ett bevis på klokhet, säger man . . . men du, Sofie, du skulle säkert inte låtit prinsen gå ohörd bort från dig . . .»

»Jag skulle sökt hålla honom qvar», sade Sofie med ett leende, som dock snart försvann, i det hon tänkte: »Han skall aldrig glömma denna sin första kärlek.»

»Det är kallt, låt oss gå in», tillade hon hastigt, hvarefter hon tog plats vid klaveret samt började sjunga ett par vemodsfulla visor.

Det hade kommit öfver hennes sinne en oro och ångest, som hon ej kunde jaga ifrån sig, och då hon följande dagen satt vid arbetet, kunde hon icke underlåta att framkasta en förmodan, som aggade henne, och hon sade halfhögt: »prins Fredrik glömmet nog aldrig fröken Fersen.»

»Men inte sörjer han sig till döds för hennes skull», gemälde Ulrika leende. »Till en början artade det sig kanske till något sådant, men konungen sände honom på en utrikes resa, och dess nöjen och förströelser botade honom säkerligen . . .»

»Du småskrattar? . . .»

»Då du ännu inte var här, stod alltid dörren öppen till salen och jag hörde hvarjehanda, som de eleganta kunderna språkade sins emellan eller berättade för min mor . . .»

»Och du hörde då . . .»

»Det var ofta endast häntydingar . . . halfqväfda visor, du förstår, men jag hör till dem, som endast behöfva uppfatta ett ord för att sedan göra i hop en hel historia . . .»

»Skapad till sqvallersyster», sade Sofie skrattande.

»Detta är min jordiska kallelse, genom hvilken jag hoppas förtjena himlens välbehag . . .»

»Och mitt också . . . nå, lilla Ulla, hvad har man sagt om prinsen?»

»Jo, jag har hört skildras mer än ett galant äfventyr, i hvilket han är hjälten. Den eldskärm till exempel, som du håller på att öfversälla med paljetter och är bestäld af generalskan von Dehnen . . . hon lär vara en af hans senaste flammor.»

Att sömma på ett arbete åt en af de qvinnor han älskat!

De framför henne utbredda perlorna började oredigt glindra. För första gången fann hon sitt arbete tungt. »Lyckligtvis är det snart färdigt», tänkte hon.

»Och har du sett generalskan?»

»Mer än en gång . . . det är en strålande brunett. Hon anses för en bland de elegantaste damerna i staden . . . hennes dyrbara dräkter lära till och med väcka uppseende vid hofvet . . . dertill är hon enka efter någon gammal tysk general, som lemnat efter sig en oerhörd rikedom . . . efter hans död har hon bosatt sig här . . . förbindelsen mellan prinsen och henne lärer datera sig från hans utrikes resa . . .»

»Åh nej, nej, jag kan inte tro detta!»

»Ja, har man narrats för mig, så narras också jag . . .»

»Han skulle då omedelbart ha glömt fröken Fersen . . .»

»Sannerligen Sofie, så tror jag det skulle vara i din smak om han sört sig ihjäl för hennes skull!»

»Ja, hellre detta än . . . än . . .»

»Än hvad? En smula fjärl kanske?»

»Jag skulle inte vilja tro detta om honom . . .» Huru perlorna glindrade för Sofie, hon kunde endast med möda fästa dem öfver de glänsande paljetterna.

»Du är en toka», sade Ulrika med ett sorglöst skratt. »Männen lära i allmänhet fladdra omkring lite här och der, och stora världens kavaljerer i synnerhet. Men vi språka och glömma dervid, att det är tid på att städa upp en smula . . . det är ju den stora »ljusinbrinningens» fest hos oss i dag och sedan är det slut med våra trefliga, långa skymningsstunder och vi få börja att sy vid ljussken.»

Sofie hade hastigt rest sig och sköt nu bågen åt sidan, hvarest de båda flickorna voro fru Holgerson behjelpiga att duka ett trefligt kaffebord, omkring hvilket de båda mamsellerna Juringius, Hedvig och ett par enkefruar snart togo plats.

»Det är en evighet sedan du var här sist», hviskade Ulrika till Hedvig, som lika tyst försäkrade, att alltsedan de i trädgården hade dansat tillsammans, så hade hvarken hon eller Agneta fått komma utom dörren. »Sedan dess

har jag inte sport det ringaste om den du vet», tillade hon och knaprade på en klenät samt hängde hufvudet.

»Men jag har en gång sett honom på afstånd.»

»Hvad står på?» sade Emerentia, som varnade brorsdotterns rodnande ansigte.

»Kaffet är visst för varmt . . . Om jag träffar honom, vill jag berätta att du lefver så godt som i ett kloster . . .»

»Så ni båda tissla och tassla med hvarandra», anmärkte Emerentia.

»Jag talar om en så vacker sammetsrob med broderier, som en af hofdamerna har bestält af oss.»

»Nutidens ungdom sysselsätter sig nästan endast med moder och dårskaper», muttrade Emerentia.

»Hofdamerna gå väl nu riktigt galaklädda», anmärkte en af enkefruarna, »på slottet har väl aldrig varit en större fröjd än i dessa dagar.»

»Ack ja», inföll fru Holgerson, »glädjen är stor öfver kronprinsens födelse. Mer än ett ögonvittne har berättat för mig, huruledes vid detta tillfälle slottets rum voro fullproppade af all slags folk: embetsmän, officerare, prester, skaldar, konstnärer, borgare, till och med ur handverksklassen, possessionater från landsorten och Gud vet allt hvilka och huru många. Sjelf passerade jag af en händelse borggården och det var mig omöjligt att tränga mig fram . . . det stod som en molnsky af menniskor ända från slottshvalfven och långt ut åt Lejonbacken, Slottsbacken och Kyrkobrinken, ja, till och med på andra sidan muren vid Trångsund var trängseln så stor att all samfärdsel var hämmad och det är rent af förunderligt att ingen blef ihjälklämd . . .»

»Ja, när man är nog galen att ge sig ut i ett dylikt vimmel, så må man gerna få ett och annat knäckt reffben.»

»Så grym du låter, kära Emerentia», sade fru Holgerson skrottande, »välförtjent näpst undsluppo vi dock lyckligtvis . . . dertill hade jag en särskild tur, ty framför mig armbågade sig några hofkavaljerer fram mot slotts-trappan, jag blef skuffad efter dem och, hur det rätt bar till, förstår jag sannerligen inte, men jag befann mig snart hastigt och lustigt inne i galleriet.

»Nå, söta du», ropade Agneta samt de båda enkefruarna, och till och med Emerentia gaf henne ett nyfket ögonkast.

»Smått hufvudyr beredde jag mig på att andas ut, då i detsamma tronarfvingens födelse förkunnades . . . hurraropen utanför blefvo dervid så starka och uthålliga, att det lät som om folket velat öfverrösta kanonerna, hvilkas dunder fortplantade underrättelsen till dem, som vistades längst bort på malmarna.»

»Nå ja, medan du stod och kippade efter andan, höll jag på att grädda vofflor och fick nyheten utan allt krångele och besvär . . .»

»Ja prisad vare din klokhed Emerentia, men utan min dårskap skulle du saknat all detaljbeskrifning . . . skänk uti varmt kaffe, Ulrika . . . jag hoppas det smakar.»

»Förträffligt! . . . Nå, har du vidare detaljbeskrifningar?» Öfver den stränga damens ansigte flög ett litet uppmuntrande leende.

»Ja . . . om jag skulle lefva i hundra år, glömmer jag aldrig den stunden! Den var på en gång så högtidlig och dertill full af en jublande hänryckning. Personer, hvilka kanske aldrig förr varit under samma tak, omfamnade, kysste och lyckönskade hvarandra . . .»

»Bevare mig väl», sade Emerentia skrattande, »och hvem utsatte du för dina karesser?»

»Det vete vår Herre . . . jag hoppas emellertid det minst var ett riksråd . . . man gret, skrattade och skrålade så att örhinnorna kunnat spricka . . . när öfverhofmästarinnan bar omkring barnet, blef ett sådant väsen, att jag undrade, om icke den nyfödde skulle skrämmas i hjäl. Jag förstår ej, huru drottningen, som låg helt nära, kunde slippa ifrån detta tumult, utan att tillsätta lifvet . . .»

»Men det var ju därhusmässigt . . .»

»Må så vara . . . det låg likväl något sublimt och storartadt i denna fröjd, som gick djupt till hjertat, och man knäppte ovilkorligen sina händer tillsammans och mången läste högt böner för den spåde prinsen . . . När dertill konungen nu visade sig i galleriet, var hänförelsen så tror, att man af luttet välmening nära på klämt honom förderfvad. Man kysste hans händer och hans kläder och

för sin del tog han i famn hvem som kom i hans väg samt talade med alla, och hans stora ögon blixtrade dervid af glädje . . . jag har sett honom många gånger, men aldrig så strålande upphöjd och majestätisk . . .»*)

»Mors entusiastiska beskrifning kommer herrskapet att glömma vårt småbröd . . .»

»Vi förse oss, kära Ulrika . . . Ja, den som ändå en gång fick vara med, när det tilldrager sig något af intresse!»

»Dina liktornar hade nog i synnerhet haft ett kännbart nöje», skrattade Emerentia. »Jag kan föreställa mig, huru du under jubelropen grinat som en solvarg, Agneta.»

»En vet jag, som blir ursinnig öfver all denna fröjd», sade en af enkefruarna, medan den andra tillade: »Ja, vi ha just talat med hvarandra om enkedrottningens harm . . .»

»Jo jo, hon har nog på mer än ett sätt sökt ställa till oenighet . . . jag förstår inte att folk i allmänhet så mycket söker efter kif och strid», sade Emerentia i det hon salvelsefullt såg mot taket.

»Det lär riktigt vara hennes lifselement», inföll fru Holgerson, »och kungaparet har ju på allt sätt varit utsett för hennes förföljelse . . .»

»Hon har till och med velat smutskasta tronföljden, ni förstår?» Härvid sände Emerentia en betecknande blick bort till flickorna, hvares närvaro hindrade henne att tala tydligare. »Men så lär hon också inför konungen ha fått göra afbön för sin obetänksamhet, och detta var inte mer än rätt». Härvid nickade den värda damen och i det hon såg på en pepparkaka, fullföljde hon: »Från säkert håll har jag sport huru allt tillgick och ståtligt var det som alltid, ty konungen var omgifven af sin stora vakt och åtföljd af sju riksråd för han så i den stora riksvagnen Burmannia till Fredrikshof. Der blef naturligtvis ett väsen och en uppståndelse utan like, och under förbannelser öfver hertig Carl, som skall ha stått till hela spektaket, lät hon slutligen beqväma sig till att träda inför de samlade riksråden samt underteckna en skrift, hvori hon på

*) Ur Morianen af Crusenstolpe 2:a delen sid. 111—12.

det högtidligaste förklarade alla uppkomna misstankar i anseende till drottningens tillstånd ogrundade.»

»Ja bevars, och mycket mera dertill», sade de båda enkefruarna, som då Emerentia ändtligen drog andan, kommo i tillfälle att säga några ord. »Hertig Fredrik, som alltid håller med modern, lär ha varit så förgrymmad på sin bror, att han sagt honom sitt hjertas tankar öfver det kärringartade sqvaller han fört samt dervid till hälften dragit värjan mot honom.»

»Storfolk har också sina bekymmer», inföll Agneta, som kände en tillfredsställelse öfver ett gemensamt skoningslöst öde. »Man vet bäst sjelf hvar skon klämmer.»

»Fall inte i grubblerier», sade fru Holgerson glädtigt, i det hon tände de hemstöpta ljusen. »Men medan vi i qväll ännu hålla oss till kungligheten, så föreslår jag, att vi tillsammans skola ge oss ut för att åskåda den storartade illumination, som blir vid prinsens dop? Jag har fått smak för folkträngsel och festlig sinnesstämning . . .»

»Hvarken jag eller någon af oss kommer att göra dig sällskap», genmålde Emerentia, som obevekligt motstod Hedvigs bedjande blickar, »jag vet ingenting värre än folkskockningar och larm samt blir rädd bara någon sjunger eller skriker bakom mig på en gata, den må vara aldrig så bred, huru mycket mera då man kanske blir sammanträngd som packad sill . . .»

»Vi följa med», försäkrade de båda enkefruarna och den ena tillade: »jag kommer att föra en kavaljer i släptåg . . . det kan minsann nog behöfvas ett skydd.»

»Nå, det är afgjort», sade fru Holgerson, och »kavaljeren är välkommen hit . . . en ung studerad man, säger du, godt . . . och för hvars exemplariska uppförande du ansvarar . . . nå, ännu bättre . . . ja så, det är han som hyr ett rum af dig och som för sin existens sökt sig in på ett handelskontor? . . . fattig således som en skåprätta, detta generar mig inte, ty jag tänker inte anlita hans börs . . .»

»I mitt hus skulle en dylik person aldrig få komma», muttrade Emerentia vresigt.

»Men jag tänker inte portförbjuda en ung man, hvars artighet vi säkert nödgas anlita, och jag blir särdeles tack-

sam derest han vill eskortera flickorna . . . man behöver då icke oroa sig för dem», genmälde fru Holgerson med ett obekymradt leende i det hon kanske fann ett nöje i att motsäga Emerentia, medan hon med Ulrikas hjälp var sysselsatt att duka det stora slagbordet i salen, der gästerna nu läto sig väl smaka en del bastanta anrättningar, fräsande öl samt bakverk.

»Du har allting så fint och öfverdådigt», sade Agneta, som icke var missbelåten öfver det mothugg systemet.

»Det är ju bara 'ljusinbrinning' en gång om året och en liten fest är en välbehöflig uppmuntran, innan det långa och mödosamma vinterarbetet börjar . . . jag betraktar flickorna som mina små gesäller.»*)

»Och du har all heder af dem . . . gamla hofbrodören Kristofer Sörgell gjorde, en gång i tiden, icke finare arbeten.»

»Sätt inte högmod i flickorna, Agneta», uppmanade Emerentia, som kände sig stött på värdinnan och genom denna tillrättavisning ändtligen fick ge luft åt sitt misshumör.

»Det kan nog gå galet för dem ändå.» Och härvid nickade hon med utseendet af en profetissa.

»Flickorna har säkert tillräckligt förstånd för att inte ta sig några obehöriga inbillningar öfver ett par vänliga ord», sade Agneta mildt.

*) I handverksfamiljer firades hvarje höst s. k. »ljusinbrinning». Under sommaren arbetades på verkstäderna till kl. 8 eller 9 på qvällen kanske något senare, om stor brådska fordrade det. Under sept. afslöt man arbetet vanligtvis i skymningen, men så snart man kommit in i okt., kunde man ej göra arbetstiden så kort och ej heller gick det för sig att börja de långa höst- och vinteraftnarnas mödor, utan att man haft en högtidlig invigning.

Först efter en sådan ljusets fest kunde man förmå sig att vid smala, illa lysande och ständigt rykande talgljus anstränga sina ögon flera timmar hvarje afton, sedan man först hela dagen mödat dem kanske vid det knappa dagsljus, som krånglade sig ned i en liten, mellan höga murar sammanklämd gård och silade sig genom de små i bly infattade rutor, hvilka utgjorde fönstren i mästarens verkstad.

Den finare verlden firade sin »ljusinbrinning» kanske med en bal . . .

»Gamla Stockholm» af Claës Lundin och August Strindberg, sid. 493—94.

»Har du någonsin hört att ungdom och visdom följas åt?» frågade Emerentia. »Jag vet många öfverårig, som är fullkomlig vettlös.»

»Det är sant», ropade de båda enkefruarna, hvarvid den ena af dem med ett litet förnöjdt småleende hade den tillfredsställelsen att kunna anföra ett par bevis på sitt grannfolks dårskap, och snart följdes denna historia af små upptråkande klanderfulla anmärkningar öfver vänner och bekanta. Härunder skämtade man samt åt och drack, och då värdinnan sköt sin stol från bordet, erkände man högt, att detta varit en särdeles treflig ljustinbrining.

»Så tyst du varit i qväll», sade fru Holgerson under afdukningen vänligt till Sofie.

»Hm», muttrade Emerentia, »jag tycker inte om, när flickor börja se tankspridda och glämliga ut».

»Har jag?» frågade flickan rodnande och var glad att uppmärksamheten nu drogs från henne till gästerna, som betackade sig och rustade sig för aftåg.

»Jag önskar», tänkte Sofie, i det hon gick till sängs, »jag önskar han inte vore lik de andra höga herrarne, inte en fjärl, nej!» En suck smög sig härvid öfver de halföppnade läpparna, utan att lätta hennes oro. »Han borde inte så der hastigt ha glömt Sofie Fersen . . .»

ADERTONDE KAPITLET.

»Jag har sett honom», ropade Ulrika, som klädd i ytterdrägt med rodnande kinder och glänsande ögon inträdde till Sofie, som lik en flitig myra satt lutad öfver bågen.

»Honom . . . prinsen!»

»Min prins, inte din . . . toka», skrattade Ulrika ystert, »du ser precis ut som förryckt!»

»Och du talar i samma genre . . .»

»För att vara lite tydligare då», fortfor Ulrika i det hon aftog kappan, »jag har sammanträffat med vår kavaljer för aftonens promenad . . .»

»Den som fru Berg lofvade ha i släptåg?»

»Han och ingen annan . . . Jag hade köpt det här silket och skulle just vika om hörnet vid Drottninggatan, då jag mötte den lilla gumman, som nödgade mig att följa med sig hem . . . hon ville nödvändigt bjuda en kopp chokolad . . . nå, jag är lätt att öfvertala och hade inte väl slagit mig ned hos henne, förrän en ung, ljushårig man inträdde . . . man presenterade herr Jouffroi . . . namnet låter utländskt eller hur? . . . Lika godt . . . utseendet var nordiskt och som jag tycker om blondt folk, så helsade jag honom med ett leende . . . och, ack, Sofie, om du visste hur älskvärd han var, och han sade, att det skulle göra honom ett stort nöje att ledsaga oss, samt att han ämnat sig hit på visit . . . det låter ju fint och belevadt? . . . Men att han inte visste huruledes man skulle upptaga ett dylikt steg. Jag svarade, att han derigenom säkerligen skulle tillskyndat söta mor en angenäm öfverraskning, och han utbad sig då tillåtelse att få komma hit så tidigt i eftermiddag, att han, förrän den beramade spatser-turen företogs, kunde göra hennes bekantskap.»

»Och fortsätta din», sade Sofie skalkaktigt.

»En biasigt, som jag ej skulle ogilla . . . Det var riktigt uppfriskande att prata med honom och så han visste allting . . . Drottningens kyrktagning i går lär ha varit särdeles högtidlig, hon var klädd i full kunglig skrud och ändan af släpet uppbars af grefvinnan Piper . . . de tjänstgörande statsfruarna ha fått hvar sin juvelring af flera tusen dalers värde . . . Det skulle varit roligt, om vi fått se på stäten, och vi hade säkert fått mors löfte härtill, såvida vi inte haft så stor brådska för galaspektaklet . . . jag talade om för honom, att vi just för denna brådskas skull höllo på att springa oss till lungsot för att hinna ned till operahuset . . .»

»Men kommo ändå för sent för att ens se en skynt af den kungliga sviten och de förnäma åskådarne.»

»Du suckar . . . ja, det är ett fatalt missöde, så snart det gäller hoppet att få se prins Fredrik . . .»

»I afton är han naturligtvis . . .»

»Inte i folkvimlet . . . nej, sådant är endast för så anspråkslösa personer som vi till exempel, men icke förty,

så skola vi nog roa oss . . . Illuminationen kommer att bli särdeles vacker, i synnerhet på riddarhuset, och i den stora nybygda salongen på Norrmalmstorg*) lär för allmänheten bli en fest, om hvilken man i mannaminne skall få höra talas. Jag ger mig inte någon ro, förrän jag kommer dit och får mig en liten sväng . . . » och muntert gnolande gjorde Ulrika en piruett, i det hon skyndade söka upp sin mor för att med små moderationer ungefärligen upprepa, hvad hon nyss hade sagt, hvarpå hon smekande tillade:

»Låt oss äta lite tidigare än vanligt, så att vi kunna hinna ordna arbetsrummet och snygga oss en smula . . . »

»För att värdigt kunna taga emot herr Jouffroi? . . . inte sant?»

Ulrika vände sig rodnande bort, medan fru Holgerson skakade på sitt hufvud. »Kanske Emerentia hade rätt i, att det är en dumbet låta en ung man få inträde här i huset», tänkte hon, men lugnade sig med, att det var första och kunde bli sista gången.

Decemberskymningen hade nyss börjat falla, då man nätt och jemt hade medhunnit förberedelserna till gästernas mottagande och ändå hade Ulrika med större ifver och brådska ordnande farit fram, men det dröjde ut på tiden, ty hon hade dervid alltid funnit något att ändra och bättra. Hon hade gnidit och torkat de ljuspolerade möblerna så att de skeno, en ny vippa påfågelfjädrar hade hon stuckit mellan spegelramen och väggen samt bredt konstrikt sömmade dukar öfver bord och soffor, och hvad kaffebordet beträffar var det ordnad så prydligt, att hon måste gilla det med ett litet mysande ögonkast.

»Jag tror han skall finna det rätt trefligt här», men hann icke få Sofies samtyckande svar, innan de båda enkefruarna jemte herr Jouffroi anlände, och fast Ulrika fann, att det icke skulle ha skadat derest de små silfverteskedarna blifvit gnidna ännu ett par gånger om, så måste hon nu lemna städning och putsning åt sitt öde samt i stället uppträda som dotter i huset och utöfva ett vice värdinneskap, som hon sanningsenligt gjorde på det mest förtjusande sätt.

*) Nuvarande Gustaf Adolfs torg.

Hon fogade så till, att herr Jouffroi efter presentationen en lång stund uteslutande kom att samtala med modren, på hvilken hans glada lynne och skrattande sätt gjorde ett så fördelaktigt intryck, att fru Holgerson snart nog glömde, att detta kanske borde vara den unge mannens första och sista besök, samt bad honom helsa på, när sådant någon gång vore honom lämpligt och behagligt.

Ulrika, som underhöll de båda enkefruarna, hade dock ett halft öra till modrens ord och då herr Jouffroi på höfviskt sätt svarade på den gjorda inbjudningen och der-till med en blick af beundran och nöje sökte hennes egen lilla person, kände hon sig så sprittande glad, på samma gång hon blygt slog ned sina ögon. Det kom härvid öfver henne ett så förtjusande uttryck af bryderi, att den unge mannen skulle varit värre än en stock eller en sten, derest han icke senterat detta och, med en åtbörd af gammaldags galanteri, satte han fram hennes stol till kaffebordet samt tog med en frågande åtbörd plats vid hennes sida, sedan han fångat upp ett leende som en jakande tillåtelse. Här- under talade man om alla de vedermälen af gunst och nåd, hvarmed kung Gustaf hade lyckliggjort kronprinsens faddrar, om den allmänna glädje den höge nyfödde snart ett par månaders tid beredt landets trogne undersåtar, och som fru Holgerson icke var mindre entusiastisk än flertalet af öfrige innebyggare, så lät hon servera vin och under stort jubel tömdes Gustaf Adolfs skål.

Det hade emellertid blifvit nästan skumt och framför en liten brasa hade man under muntert glam slagit sig ned och tiden flög fort åstad till den stund, då uppbrott borde ske.

»Hvad du i qväll har hållit dig i skymundan, Sofie», sade Ulrika leende, under det de båda flickorna, i sitt rum klädde sig till den efterlängtnade promenaden.

»Jag känner mig så ångestfull . . . precis som om en olycka skulle inträffa . . .»

»Och jag känner precis som om en stor lycka redan hade inträffat . . . som om jag när som helst vore beredd att fara mot himlen . . .»

»Ja, far du», sade Sofie skrattande, »jag vet du kommer dit i godt sällskap . . .»

»Är inte Jouffroi en bra älskvärd ung man?»

»Något bestämdt omdöme kan jag inte lemna, men tror det knappast», genmålde Sofie glädtigt, »jag har ju inte talat två ord med honom, och jag får uppriktigt tillstå, att jag skulle vara mer än en engel, om jag hyste sympati för en person, som helt och hållet ignorerar mig . . .»

»Gud signe dig lille Fia! . . . Tror du inte jag har märkt, huru du dragit dig undan för att lemna mig fältet i odelad besittning . . . Nå, hvad tror du? . . . Tror du jag skall finna mig lycklig vid att vänta en tio, tjugo år på en säll förening? . . . Kanske, men jag är inte ännu fullt öfvertygad härom . . . Det var jag som skulle göra ett briljant parti och föra dig in i stora världen . . .»

»Det var ju öfverenskommet . . . såvida du inte föredrager en koja och ett hjerta?»

»Få se huru det går». Och med ett litet bekymmerslöst leende trippade Ulrika före sin väninna ut i salen, derifrån sällskapet omedelbart begaf sig ut.

Mörkret hade längesedan inbrutit. De långa husrarnas rikt upplysta fönster glindrade nära och fjerran och ljusskenet föll starkt öfver de snöhöljda gatorna, som ända till trängsel voro uppfyllda af åkande och gående skådelystna, hvilka ömsom med jublande bifall, ömsom kritiserande betraktade de girlander och transparenter, som här och der förhöjde effekten af den storartade illuminationen.

Fru Holgerson, som med de båda enkefruarna gingo framför flickorna samt deras kavaljer, såg sig emellanåt leende och nickande om efter dem. På detta sätt hade de tagit i betraktande illuminationen på Riddarhuset, hos danske ministern, på Myntet, målarakademien samt särskildt beundrat några deviser på Nygatan hos Adelcrantz samt hos polismästaren, då de några minuter stannade i ett gatuhörn för att vidare öfverlägga hvart kosan nu borde ställas.

»Jag föreslår salen vid Normalmstorg», sade Ulrika, hvars åtrå stod att få lyssna till de musikstycken, som der skulle utföras. »Man har redan gifvit signal från Skeppsholmen, så att festen är börjad.»

»Men vi hålla oss utanföre . . .»

»Åh, vi ha ju en försvarare», sade Ulrika, i det hon blickade upp till herr Jouffroi, som leende uppmanade de äldre damerna att helt och hållet förtro sig till hans starka arm, i händelse trängseln skulle bli för svår.

»Jag tycker den emellanåt redan här är rätt obehaglig», sade Sofie, som nyss obarmhertigt blifvit trampad på foten och nu hastigt drog sig undan. I detta ögonblick kom hon att stå, så att ljusskenet från ett par fönster skarpt belyste hennes sköna ansigte, vid hvars åsyn en i närheten stående ung man syntes betagen af den största öfverraskning, och trängande sig fram några steg kom han helt nära det lilla sällskapet samt helsade Jouffroi med en bekant nick.

»Nej, se Hahr! . . . Är du allena ute i vimlet? . . .

»Men skulle inte ha något emot på att få komma i godt sällskap», sade den tilltalade halfhviskande.

»Om damerna kanske tillåta, får jag presentera en af mina barndomsvänner, brukspatron Hahr . . .»

»Jag hörde nyss att Jouffroi bad herrskapet förlita sig på hans starka arm . . . en förstärkning skadar dock måhända ej . . .»

»Nej, visst inte», sade fru Holgerson, som kände sig rätt nöjd öfver utsigten att de båda flickorna skulle få hvar sin ledsagare, och dertill hade den nykomne ett ganska behagligt yttre samt tycktes ega lefnadsvett och ett tillvinnande sätt. »Ju flere män, ju bättre lycka, säger det gamla ordspråket.»

»Skola vi nu styra kosan mot Norrmalmstorg?» frågade Ulrika.

»Ja, gå ni unga förut, så vilja vi gamla följa efter.»

»Låt oss bana vägen», sade brukspatronen, som höll sig vid Sofies sida. »För den frihet jag nu tager mig», tillade han halfhögt, i det hans beundrande blickar dröjde vid Sofies ansigte, »åberopar jag gammal bekantskap.»

Den unga flickan blickade frågande upp till sin följeslagare, som fullföljde: »Det är visserligen ett par år sedan jag såg er, men efter den stunden har jag oupphörigen tänkt på er och nästan väntat på, att ödet skulle vara så gunstigt, att det, förr eller senare, skulle unna mig ett återseende.»

»Men jag vet aldrig», sade Sofie blygt, »att vi förr än nu ha sett hvarandra.»

»Jag är icke så egenkär, att jag törs antaga, det ni behållit mig i minnet . . . men jag kan uppge tiden och stället der jag träffade er . . .»

»Nå låt höra», inföll Sofie, som endast fot för fot kunde tränga sig fram och nu med tacksamhet fattade den arm han bjudit henne.

»Det var en höstmorgon på Drottningholm . . . ni stod och betraktade de gnistrande springvattnen och . . .»

»Och ni talade till mig . . .»

»Och jag skrämde er . . .»

»Visst inte», sade Sofie skrattande samt tillade i tanke med en qväfd suck: »den morgonen glömmet jag aldrig!»

»Och ni berättade för mig, att ni skulle flytta till staden, att ert namn var Anna Stina, men att ni hade ett annat namn . . .»

»Och att jag snart tänkte döpa om mig . . . det gjorde jag också . . . nu kallar man mig Sofie . . .»

»Sofie rätt och slätt?»

»Sofie Hagman . . . men låt oss hålla utkik på vårt sällskap, så att vi inte bli trängda bort ifrån det.»

»Och ni var den ni gaf er ut för?»

»En så besynnerlig fråga», sade Sofie skrattande, »hvad inbillar ni er då?»

»Att ni stod så högt öfver mig, att våra vägar aldrig vidare skulle stöta tillsammans, och ändå har jag ständigt hoppats på ett återseende.»

»Der far prins Fredrik!» ropade Ulrika.

Sofie vände sig hastigt och med en dröjande blick uppfångade hon prinsens milda, vackra ansigte, der han i den öfvertäckta släden lutade sig fram mot en kavaljer, troligtvis för att anbefalla kusken den största varsamhet under färden, ty de ystra hästarna började nu endast långsamt röra sig framåt.

»Nu kan du riktigt få bekika honom», hviskade Ulrika, i det hon skalkaktigt betraktade Sofies leende och rodnande ansigte, der denna, på ett tankspridt sätt, be-

svarade de artigheter, hvarmed herr Hahr fortsatte sin konversation.

»Jag vet inte om den lycka jag känner är en verklighet eller en dröm», fortfor den unge brukspatronen, som icke märkte Sofies förströdda blick eller det föremål, som ådrog sig hennes uppmärksamhet. »Jag vet endast att jag aldrig tillförene . . .»

»Raska på, godt folk!» ropade några sjömansklädda gossar, som på ett vildt och uppsluppet sätt armbågade sig fram och oförberedt skilde Sofie från hennes följeslagare samt skingrade sällskapet åt spridda håll.

Efter att hafva snurrat rundt ett par gånger återfann man hvarandra, och skämtande öfver möjligheten af det äfventyrliga i att totalt kunna förlora hvarandra ur sigte, uppådade man torget, der Stockholms borgerskap gratis undfägnade menigheten med mat och dryckesvaror i en åttio alnars lång sal af bräder, som, till firandet af denna festlighet, blifvit uppbygd framför Castenhoff och Leijelska huset, med hufvudsidan åt slottet.

»Åh, så vackert!» ropade damerna långdraget och rundt omkring upprepades dessa ord i alla möjliga tonarter, under det tusentals blickar hängde vid den stora byggnadens transparent, der orden: »Amor urbis et orbis», strålade i bländande färgbrytning.

Den menniskomassa, som hela aftonen vimlat genom staden och oupphörligen rört sig framåt likt ett böljande haf, tycktes här antaga formen af ett sakta strömdrag, som omärkligt, men säkert förde åskådarne bort till den upplysta salongen.

»Låt oss vända om», manade fru Holgerson, »under inga vilkor ge vi oss in bland mängden.»

»Vända om», upprepade de båda herrarna, »detta är lättare sagdt än gjordt.»

Det lilla sällskapet befann sig i detta ögonblick liksom qvarhållet med domkraft. De omgifvande åskådarne tycktes plötsligen sakna all lust eller förmåga till ett vidare framåtskridande.

»Bäst att vi lugna oss», sade enkefruarna, som kastade förskrämda blickar omkring sig. »Om ni vill tro oss . . . våra fötter röra inte marken.»

»Här blir nog snart bättre plats», sade herr Jouffroi lugnande. »Folket kommer naturligtvis en efter annan att tropa bort . . .»

Men i denna förutsättning tycktes han hafva miss-tagit sig. Det tillkom allt flera åskådare. Icke någon bland dem tycktes vara hägad begifva sig bort och det sakta framträngandet, som nyss blifvit hämmadt, hade återtagit sitt gilla lopp. Jubelropen, skrattet, sorlet, var i tilltagande och öfver allt detta ljud festmusiken från den storartade lokalen.

»Jag tycker stadsvakten borde hindra folket från att upphörligen skynda hit», sade fru Holgerson.

»Vakten är härvid otillräcklig», anmärkte herr Hahr, i det han med vännen vexlade en hastig, orolig blick.

»Nödiga försigtighetsmått äro icke vidtagna», klagade enkefruarna, hvilka, trängda framför det öfriga sällskapet, våldsamt skuffades än hit och än dit. »Vi ville inte in i salongen . . . men sanna våra ord, vi bli ditträngda ändå . . . ack, den som kunde hålla emot!»

»Omöjligt», bedyrade herrarna, »vi äro nödgade följa med strömmen. Låt oss försöka att inte släppa hvarandra ur sigte . . .»

»Akta flickorna!» bad fru Holgerson ångestfullt. »Åh, om vi varit så kloka och hållit oss hemma!»

»Här skall svängas!» ropade en mängd pöbel. »Ur vägen!»

Att vika åt sidan var icke tänkbart. Våldsamt stötta framåt, nästan utan att beröra trapporna, fann sällskapet sig plötsligt förflyttade in i den jettstora salen.

»Ändligen kan man andas ut!» ropade damerna, i det de ordnade sina derangerade toiletter.

»En sup med tilltugg!» skränade några hessa karlar, under det en mängd nya gäster trängde sig fram öfver trappan.

»För att inte den sista villan må bli värre än den första», hviskade Hahr till Jouffroi, »så måste man här söka till att sätta en damm för det påträngande folket.»

Härvid skyndade båda bort till den afdelning af stadsvakten, som fått order att hålla ordning vid ingången, men undanstötta af den instörtande människohopen hade

måst draga sig tillbaka samt syntes nu helt och hållet förlorat fattningen.

»Skynda att vakta ingången!» sade Jouffroi befalande, och med den makt en beslutsam man eger öfver en tvekande skara var ordningen småningom återställd.

»Någon dans är inte att tänka på», sade Ulrika, »så vida man inte har håg att utsätta sig för att bli nedtrampad . . . åh, derborta föll ett par och flera stupa öfver dem! . . .»

»Kung Gustafs skål!»

Öfver hundra gånger denna qväll hade detta rop genljudit i salen — ett rop i hvilket tusentals röster instämde med skallande: hurra!

Bägarne klingade, musiken blåste fanfarer och den med flaggor, förgyllningar, byster och granträd dekorerade salen liksom darrade på sin grundval, då folket betaget af glädjersel skriade: »Gud bevara kronprinsen . . . länge lefve Gustaf Adolf!»

»Man kan nästan bli vettskrämd i detta sorl!» klagade enkefruarna, hvilka, i förhoppning att kunna vara bland de första, som skulle bana sig ut, sökte hålla sig nära dörren. »Jo, detta var en skön tillställning! Borgerskapet har inte synnerlig heder af sina gäster . . . aj!»

»I morgon skall hofvet företaga en promenad i släde», sade Jouffroi, som med glädtigt prat sökte förströ flickorna, hvilka nästan tycktes hafva förlorat fattningen och i detta ystra tumult höllo sig tätt slutna intill hvarandra.

»För att åse den ståten går jag inte två steg», inföll fru Holgerson. »Jag har fått mitt lystmäte i afton och väl vore . . . Mätte vi inte bli trängda ifrån hvarandra!» afbröt hon, då ett par ungdomar, uppslupna af förplägning, började en lekfull brottning bakom hennes rygg. »Aldrig har jag varit ute för något värre . . . snälla flickor hållen väl fast vid edra kavaljerer!»

»Lita på oss!» uppmanade de båda herrarne.

»Hofvets slädparti blir nog storartadt», anmärkte Sofie, som funderade på huruvida icke hon och Ulrika skulle kunna få åse ståten, äfven om fru Holgerson saknade lust att åtfölja dem.

»Det blir festligt», försäkrade brukspatronen. »Med fru Holgersons tillåtelse kunna Jouffroi och jag eskortera herrskapet! . . . Kanske dertill några af de andra fruarna får lust att göra sällskap? . . .»

»Jag hoppas att min älskvärda värdinna låter öfvertala sig att vara med», sade Jouffroi enträget.

»Det är god tid att tala derom i morgon», gnälde den lilla enkefrun, som knappast orkade hålla sig upprätt.

»Emellertid blir det något, som är värdt att se», sade Jouffroi, som kände sig helt upprymd vid tanken på att ödet kanske skulle så foga, att han redan morgondagen skulle få åter träffa den täcka flicka, som nu så förtroendefullt smög sig intill hans sida. »Utom hofvet», fortfor han lifligt, »blir det en mängd allegoriska figurer, i ofantliga med sex hästar bespända slädar . . . en aktris kommer att föreställa svenska sällheten . . .»

»Få vi inte slippa in», hojtade några basröster, »låt oss då storma rucklet, gossar! Ned med stadsvakten!»

Ett starkt buller, rop och stampningar uppstodo vid ingången.

»Elden är lös!» skrek en gäll röst från trappan.

»Transparenten brinner . . . huset står i låga!» var det utrop som nu ljöd från salongen.

Den glädjedruckna mängden slungade bort fyllda bägare, dansmusiken tystnade, och likt vansinniga rusade alla mot ingången.

»Intet tecken till fara! Falskt allarm!»

»Jag dör . . . jag qväfs!» ropade man om hvarandra, utan att lyssna till några lugnande föreställningar.

Ulrika och Sofie, som jemte sina följeslagare blifvit trängda tillbaka in i salen, höllo sig med förtviflans kraft fast vid hvarandra.

»Mor . . . hvar är mor?» framstötte Ulrika.

»Der till höger . . . låt oss söka komma till henne», sade Jouffroi.

»Fru Holgerson faller», ropade Sofie, »hon blir nedtrampad . . . rädda henne, herr Hahr!»

»Håll er här i hörnet!» manade den unge mannen. »Förlita er på mina ord: någon eldfara är det icke!» och han gaf henne ett litet lugnande småleende, i det han

sökte arbeta sig fram till den plats, der fru Holgerson nyss varit synlig.

I samma stund knuffades Sofie bort från den skyddande vrå, der hon nyss fått skydd.

Ett ihållande tjut höjes vid ingången . . . det fortplantar sig in i salen.

Med sönderslitna kläder och dödsångest i vanställda anletsdrag söker man fortfarande bana sig väg — men de flyende stå orubbliga likt en ogenomtränglig mur. Plötsligt börjar muren svigta . . . ge med sig och öfver fallna människokroppar fortsättes flykten.

NITTONDE KAPITLET.

Prins Fredrik hade nyss anländt till Fredrikshof, der enkedrottningen trädde emot honom i dörren till det kabinett, dit hon jemte prinsessan Sofie Albertina dragit sig tillbaka.

»Och du kunde således slita dig från de festligheter, som i afton äro anordnade på slottet», ropade Lovisa Ulrika, i det ur hennes nyss af vrede flammaande ögon en liten glädjeblixt sköt fram. »Således eger du nog mod för att äfven i denna stund visa mig en oförändrad tillgifvenhet!»

»Nu som alltid, i alla tidens skiften», inföll Fredrik, i det han med ömhet slöt sig intill modern, »och jag skyndade just hit, derföre att . . . att . . .»

»Tala ut . . . du behöfver ej stamma . . . men din synbara blygsel öfver dina bröders beteende gör emellertid mitt hjerta godt. Gud har i sin nåd låtit mig behålla åtminstone en son! . . .» Enkedrottningens röst darrade af rörelse, men hastigt tillbakaträngande denna svaghet fortfor hon: »Låt vara att jag verkligen fält några ord till Carl om halten af den försoning, som egt rum mellan Gustaf och Sofia Magdalena, samt om den ömma pant som deraf blef en följd . . . låt vara att jag uttalat en smula misstro

till hela detta arrangement, men Gustaf stälde deraf till ett uppträde, som på det högsta skandaliserade mig . . . dref sina påståenden till och med så långt, att han tvang mig skriftligt erkänna äktheten af kronprinsens börd . . . Nå, må så vara! Men sjelfva grunden till alla trakasserier är Gustafs begär att förödmjuka mig . . . det har alltid varit hans åtrå, från den stund han sjelf fick herskaremakt . . . men att det skulle gå ända derhän, att jag blir hällen så godt som fången, här i mitt eget slott . . . ett krönt hufvud, Fredrik den stores syster i arrest! . . .

Enkedrottningens ord nästan qväfdes af de bittra känslor, som upprörde hennes sinne, och hon sjönk några sekunder helt och hållet utom sig ned i ett soffhörn, utan att lyssna till de trösteord, som hennes båda yngsta barn affattade i de ömmaste och vördnadsfullaste ordalag.

»Er förtrytelse är billig, min mor», suckade prins Fredrik, i det han gång på gång kysste hennes hand.

»Jag vet icke om min smärta eller min harm är öfvervägande . . . jag vet endast, att jag aldrig tyckt mig hafva upplefvat en bittrare stund än den, då jag mottog de båda skrivelserna från Carl och Gustaf . . .»

»Ack, min mor, för er egen välfärds skull, sök att ur edra tankar jaga bort alla dessa plågsamma . . .»

»De grymma förolämpningar jag lidit kunna icke glömmas», afbröt enkedrottningen häftigt. »De stå liksom inristade i mitt hjerta . . . alla . . . från den första till den sista, ja! då Gustaf ber mig icke visa mig vid hofvet *eller ute*, så länge högtidligheterna fortfara i anledning af kronprinsens födelse . . . af omtanke för drottningen, på det mitt uppträdande icke skulle oroa henne . . . af omtanke för mig sjelf, på det att folket, som han gjort sig mån om att underrätta om de misstankar jag hyst och som i mig ser upphofvet till alla kabaler — på det att detta lättrogna folk icke måtte förgripa sig på min person. Hvad tycker du? . . . Den hycklaren! Och i hvilka ordalag sedan . . . fulla af honungsöt artighet besvär han mig, att jag tillsvidare må hålla mig inne, och säger att han, af skyldig omtanke för min personliga säkerhet, låtit förstärka hedersvaken här vid Fredrikshof . . . en vink, som jag icke kan missförstå . . . Jag hålles bevakad!»

»Och Carl», fortfor enkedrottningen efter en liten paus, »Carl som med sitt sqvaller animerat Gustaf att ställa till dessa obehag, han söker som vanligt dra sig ur spelet och ber mig ursäkta, det han icke gör mig några besök, så länge jag i kraft af konungens begäran nödgas hålla mig inne, samt att jag, under denna tid, för att ej kompromettera honom, måtte underlåta att sända honom något bref eller budskap . . .»

»Gustafs uppförande kan svårligen ursäktas, men Carls är skändligt!» ropade Fredrik, »det har jag mer än en gång sagt honom, då denna fråga varit på tal!»

»Nu är det min tur att be, det du ej måtte förifra dig . . . en allvarlig brytning med dina bröder skulle endast skada dig sjelf, utan att gagna mig. Jag är nog den, som sjelf kan ta mitt försvar, derest sådant skulle vara af nöden . . . derest våldsamma åtgärder vidare skulle företagas . . .»

»Något sådant faller säkerligen icke Gustaf in», sade prinsen lifligt. »Och när jag närmare tänker på saken . . . kanske ligger det verkligen välmening till grund för den förolämpande tillsägelsen att ni må hålla er inne, älskade moder! . . . Åh, vredgas icke för den uppriktighet, hvarmed jag nu dristar mig till att tala! . . . Men Gustaf är folkets afgud och det jublar öfver kronprinsens födelse. Det känner till tvisterna inom vårt eget hus . . . och skulle lätt kunna gå till ytterligheter, om det skulle falla någon in att antaga, det min höga moder, under festligheterna, endast visade sig för att håna den allmänna hänryckningen . . . det skulle kunna vara som den tändande gnistan vid ett krutfat . . . Värdes Ers majestät tillgifva mig de kanske för starka ord jag nu begagnat, men min oro drifver mig att öppet vidröra hvad som tvifvelsutän jäser på djupet . . . med sitt förbud, att min ömma mor i dessa dagar ej måtte visa sig, har Gustaf säkerligen icke åsyftat något annat, än att till hvad pris som helst förhindra alla oroväckande demonstrationer . . . detta har också lyckats . . . glädjen öfver kronprinsens födelse är allmän och liflig . . . den har i afton riktigt nått höjdpunkten . . . folket jublar af hänförelse . . . öfverallt på gatorna är en

oerhörd trängsel . . . min vagn kunde knappast arbeta sig fram . . . »

»Och du tror således», sade drottningen, i det hon med en ironisk blick betraktade Fredrik, »att det är af verklig omtanke för min välgång som han yrkat, att jag ej må visa mig ute? . . . Ja, han förstår i grund konsten att vinna tvenne olika ändamål! . . . Medan han förödmjucar mig med att behandlas som ett slags fånge, så tror folket det är af sonlig ömhet som han håller mig undan . . . han kastar skuggan af att ha varit en dålig mor öfver mig och framhåller sig sjelf som en god son . . . oviljan stegras mot mig och entusiasmen för honom!»

I detta ögonblick hördes ett sorl från det rum, dit uppvaktningen dragit sig undan, och hvilken personal nyss förut under butter tystnad tycktes hafva delat enkedrottningens dåliga lynne.

»Hvad står på?» ropade Lovisa Ulrika, i det hon sprang upp och kastande dörren till uppvaktningens rum på vid gafvel, fortfor hon vredgad: »Hvem glömmar min närvaro och att jag befalt, det jag ej får störas?»

»Värdes tillgifva oss, Ers majestät», sade fröken Rudenschöld, hvars sköna ansigte bleknat af ångest. »En af löparna, som varit ute för att åse illuminationen, har nyss halft vettskrämd återkommit . . . en stor olycka tyckes vara å färde . . . »

»Olycka . . . hvar . . . på hvad sätt?»

»På Norrmalmstorg . . . någon panik lär ha uppstått i den af borgerskapet bygda salongen . . . der lär ha varit en förfärlig trängsel och man har klämt eller trampat ihjel hvarandra, då de förskrämda människorna sökte rusa ut . . . lemlästade, döda och druckna, lära ligga framför ingången och totalt spärra till den . . . åh!»

»De arma varelserna!» ropade enkedrottningen. »Jo, det var en skön glädjefest!» tillade hon halfhögt, vänd till prinsen. »Man har naturligtvis vidtagit vettlösa arrangementer . . . icke tillräckligt många ingångar . . . man borde ha förutsett hvad som kunde hända och på klokt sätt sökt förekomma det . . . »

»De olyckliga . . . att på detta sätt omkomma!» inföll prinsessan Sofia Albertina, i det hon tryckte näsduken för sitt tårdränkta ansigte.

»Min vagn!» befalde prins Fredrik. »Kanske jag kan vara till någon nytta eller tröst . . .»

»Rätt så!» sade Lovisa Ulrika, i det hennes ögon med kärlek och stolthet hvilade på sonen. »För att i någon mån lindra nöden för de olycklige sänder jag tusen plåtar!»

»Ert ädla hjerta förnekar sig aldrig, min ömma mor!» sade Fredrik, under det han slöt enkedrottningen i sina armar, hvarpå han hastigt begaf sig ur rummet.

Få minuter härefter skyndade prinsen ur sin öfvertäckta slåde, som höll i närheten af operahuset. Efter en kort helsning ilade han jemte sin kavaljer förbi konungen, som med svit nyss hade anländt, och vidt omkring ljöd Gustafs vredgade röst:

»Huru har ni uppfyllt er skyldighet, öfverståhållare Sparre», ropade han. »I främsta rummet är ni den, som bör öfvervaka ordningen i hufvudstaden, och det är en brist mot ordningen att denna olycka inträffat! . . . Mon dieu, hvilken förfärlig händelse! . . . Castenhoffsalarna måste öppnas, de döda och sårade transporteras dit . . . läkare anskaffas . . . skynda!»

Folkträngseln hade emellertid icke synnerligen aftagit och endast med svårighet kunde prinsen komma fram till olycksstället, der skenet från några fladdrande bloss föll öfver en nästan orörlig menniskomassa, som var hopad på salongens trappor. *)

»Mitt barn, hvar är mitt barn!» ropade en qvinna, hvars sönderslitna kappa fladdrade omkring henne, der hon med obetäckt hufvud, från salongen sökte klättra öfver den hög af sårade och lik, som spärrade vägen.

»Jag dör, jag qväfs!» stönade en mansröst från de fallne.

»Gif plats för polisen och bårarne, godt folk!» uppmanade prinsen, som i vimlet blifvit skild från sin ka-

*) Flera hundra personer till tre alnars höjd lågo på hvarandra utom porten, somliga döda, andra trampade och blesserade, andra druckna. G. J. Ehrensvärd, andra delen, sid. 335.

valjer och nu lutade sig ned för att resa upp och stödja en qvinna, hvars ansigte var öfversköljdt af blod samt nu blef en af de första, som transporterades bort.

»Huru länge skall man plågas utan att få hjälp . . .»
mumlade en qvinna, i det hon sökte stödja sig på sin krossade fot, men med ett gallskrik sjönk tillbaka.

»Vore vi förnämt folk, skulle man få se på annat . . .»

»Hvad är det hon bråkar om, lilla sötunge», sade en hes mansröst. »Ligger hon inte bra på min arm? . . .»

»En sådan fyllhund! . . . Han och hans gelikar äro skuld till olyckan . . .»

»Jag ligger så mjukt som på bolstrarna blå . . . inte förnämt, sa' hon . . . jag håller mig lika förnämlig som en kejsare!»

»Min mor . . . hon rör sig inte . . . ögat är utträngdt!»
Och med ett gällt ångestskri kastade sig en ung flicka på knä framför en lifös kropp, som hon sökte lyfta i sina armar.

Och härunder voro bårarne i ständig rörelse, under det några sent omsider anlända fältskärer ifrigt sysselsatte sig att skilja döda och sårade. Jämmer och klagan hördes nära och fjerran, medan öfver denna scen af död och fasa strålade borgerskapets transparent i oförminskad färgprakt.

TJUGONDE KAPITLET.

Förvirringen och tumultet inne i salongen fortforo.

Sofie, ömsom trängd framåt, ömsom tillbakaskuffad, såg sig förgäfvos om efter sina följeslagare. Man skrek, man svimmade samt kände sig nära döende omkring henne, och nära att duka under för sin egen sinnesoro lyckades hon slutligen komma längst in i salen, der hon halft vanmäktig sjönk ned på musikläktarens trappsteg. Men äfven här blef hon snart undanträngd, och å nyo inföst ibland mängden fann hon sig bland en del druckna personer,

som höllo sig kring bälarna och nu sparkade och slog omkring sig för att erhålla så pass plats, att de under skratt och sorl kunde tömma sina bågare.

»Min Gud, min Gud, hjälp mig!» suckade Sofie, »hjälp oss alla!»

»Ur vägen med bönsystem!» skrek en karl, i det han hårdt grep om hennes arm och stötte henne tillbaka, hvarvid hon ännu en gång blef trängd längst in mot läktaren igen, som, öfverfylld af folk, brakade och knarrade i sina fogningar samt i hvarje minut hotade att störta ned.

Under de talrika nödroppen höjdes en och annan röst, som bönföll mängden att i lugn afbida det ögonblick, då ingångarna icke längre skulle vara spärrade, samt påminde om att ett framåtträngande endast kunde förorsaka egen undergång och död. Om också en och annan hade nog sans att lyssna till dessa uppmaningar, så var dock flertalet så fullt af ångest, att man med ett slags raseri sökte armbåga sig förbi hvarandra.

»Vi måste ut! Luft!» skrek man ursinnigt. »Hela rucklet ramlar ned öfver oss! Jag trampar på någon, som fallit!» Och sargad, klämd, gaf man till höga tjut samt utstötte förbannelser.

»Sakta, sakta!» ropade ett par varnande röster från ingången, der några polismän nu visade sig, sedan de omkullstörtade till en del blifvit bortskaffade. »Här är fri passage, men endast för två och två . . . om ni fortfara att stöta undan hvarandra, sker en ny olycka! . . . Se så, endast två och två . . . om en timme är salen utrymd . . .

De sista orden tycktes medföra en någorlunda lugnande verkan.

»Vi komma ut!» skrek man till hvarandra, i det den ene efter den andre lät föra sig bort, nästan maskinmässigt lydande uppmaningen att följa vägen rakt fram mot operahuset, der posterade polismän åter drogo försorg om att vägen var fri, att mötande och passerande höllo sig till vänster om hvarandra.

Äntligen kunde ordningsmakten jemte läkare inträda i salen, der afsvimmade, sårade och döde här och der lågo utsträckta.

Prins Fredrik, hvilken verksamt tagit del i räddningsarbetet, var en bland de sista, som nalkades detta förstörelsens hemvist. Med sorgsen blick såg han sig omkring, i det han befalde, det bårarne skulle ställas midt på golfvet så att de sårade kunde förflyttas, utan att, som ämnadt var, först bäras ut på gatan.

Under det hans ögon deltagande sväfvade omkring, lyfte han några sekunder sin blick mot läktaren, der ett ungt ansigte med det blonda håret böljande kring axlarna tilldrog sig hela hans uppmärksamhet. Dödsblek, lik en andeuppenbarelse stod hon orörlig några ögonblick, hvarpå hon med vacklande steg begaf sig framåt och långsamt gled ned för trapporna.

»Sofie», ropade prinsen: »Sofie!»

Den unga qvinnan spratt till och med ett halfqväfdt rop sjönk hon tillbaka, orörlig och med slutna ögon.

»Sofie», hviskade prinsen, som skyndat bort till henne och nu på en gång betagen af glädje och ångest lutade sig ned öfver henne. »Åh Sofie, så har jag då återfunnit dig! . . .» Han lyfte henne ömt i sina armar och tryckte det bleka, liflösa ansigtet mot sin kind.

En dödlig förskräckelse intog honom i samma stund.

»Doktor Martineau», ropade han och vinkade en inträdande läkare fram till sig. »Hvad tror ni?»

»Hon är endast afsvimmad . . . kanske bröstet har blifvit klämdt en smula . . . låt oss lossa på korsetten samt lägga henne på bären derborta . . .»

»Nej, nej . . . inte på bären . . . låt bära henne ned till min täcksläde, som håller framför trappan . . . jag vill föra henne hem, der kan hon få bättre vård än i Castenhoffsalarna . . .»

»Men jag måste skynda dit», genmälde läkaren, som kanske icke fann, att den unga flickans svimning var ett tillräckligt intressant kasus, för att ens för några minuter, nu, när så många lif stod på spel, fjättra honom vid hennes sida. »Med hjälp af lite luktsalt qvicknar hon nog till», fortfor han, i det han tillsåg, att man varligt bar bort henne. »Ers kungl. höghet må tillgifva mig, att jag för tillfället är förhindrad att följa med, men om Ers höghet nådigast vill uppgifva för mig hennes bostad . . .»

»Den känner jag inte till», sade prinsen, i det han svepte en björnhud öfver den unga flickan, som understödd af prinsens arm halffåg i släden, »jag för henne till slottet . . . och ni är säker på att ingen fara . . .»

För första gången kastade läkaren en granskande blick på den unga flickans ansigte, hvars sköna, liksom i marmor mejslade anletsdrag belystes af den bländande illuminationen.

»Hon är inte lifsfarligt skadad», inföll läkaren, i det han med en lång blick såg efter släden. »Till slottet . . . hm . . .» muttrade han . . . »Det hade varit bäst för henne att ha fått komma till Castenhoff . . .»

»Ingen fara . . . Gud vare lof!» hviskade prinsen; utan att dock kunna jaga bort en tilltagande oro, och skyndande på betjeningen var Sofie snart inburen i prinsens våning, der hon, i ett inre kabinet, blef nedlagd på en hvilsoffa, under det uppvaktning och tjenare fjäskande sprungo omkring.

»Hon andas knappast», ropade prinsen bestört.

I detta ögonblick inträdde lifmedikus Dalberg, som en af uppvaktningen spårat upp i samma stund han var på väg att begifva sig till olycksstället.

»En djup svimning», sade han bekräftande doktor Martineaus utsago. »Vatten, några droppar vin . . . lugn . . . detta är allt som behöfs . . . luktsaltet börjar göra verkan . . . hon rör sig redan . . .» och vinkande med handen anmodade han de närvarande att draga sig tillbaka. Endast prinsen stannade kvar dold bakom några fönsterdraperier.

»Jag qväfs», mumlade Sofie, i det hon gjorde en rörelse för att resa sig upp, men utmattad sjönk tillbaka. »Ulrika, hvar är Ulrika!»

»Drick några droppar vatten.» Läkaren, som slagit ett pulver i glasets, höll det nu för hennes läppar.

»Jag kan inte», blott med svårighet förmådde hon svälja några droppar.

»Det blir snart bättre . . . försök att sätta er upp, så andas ni lättare . . . så der . . . Ni har säkert blifvit klämd i trängseln . . .»

»Min Gud, ja! . . . så förfärligt», hviskade Sofie, i det hon tryckte händerna för sina ögon, medan en djup snyftning arbetade sig upp ur hennes beklämda bröst. »Hvilka gräsligheter! . . .» Den unga flickan blickade upp med ett förskrämdt uttryck och medan hennes kropp konvulsiviskt skakade upprepade hon ännu en gång: »Ulrika, hvar är Ulrika?»

»I godt förvar . . .»

»Och fru Holgerson?»

»Likaledes . . .»

»Ni känner då dem?»

»Ja, ja», genmälde läkaren kort, i det han kanske icke gjorde sig några synnerliga samvetsförebärrelser öfver, att han ej alldeles strängt höll sig till sanningen, blott ändamålet vanns att för tillfället lugna en uppskakad patient.

»Och de ha lyckligt och oskadade kommit hem?»

»Naturligtvis . . .»

Ett litet leende upplyste Sofies ansigte. »Gud vare lof!» hviskade hon och tillade: »Men jag . . . hvarför har inte jag blifvit förd till dem?»

»Derför att ni är sjuk och behöfver vård . . .»

»Men nu kan jag få komma till dem . . . inte sannt?»

»Om en liten stund . . . ni behöfver först lugna er en liten smula . . . ju förr ni återhemtar er, ju förr kan ni tänka på att träffa edra närmaste.

En suck af lättnad höjde Sofies bröst, den skälfning som då och då hade genomfarit hennes lemmar upphörde småningom. »Jag känner mig nu bättre och andas lättare . . . aek, om också jag direkt hade blifvit förd hem.

»Ni är otacksam mot den som räddat er . . .»

»Räddat . . .»

»Den som fann er afsvimmad . . .»

»Ja . . . nu minnes jag . . . sedan trängseln minskats, gick jag upp på läktaren för att derifrån möjligtvis få sigte på fru Holgerson och Ulrika . . . jag såg dem inte . . . rundt omkring endast främmande ansigten och på det stora salsgolfvet låg en mängd människor . . . blodiga . . . söndertrampade . . .»

»Ni lugnar er vackert», afbröt läkaren buttert. »Dessa människor voro endast döfvade och halfqvädda af trängseln.»

Sofie såg upp med en tvifvelaktig blick. »Tror ni?» frågade hon häftigt.

»Jag är fullkomligt säker derpå. »Ni var upprörd och sjuk . . . det var allt.»

»Ja, jag var sjuk . . . mitt hufvud svindlade . . . jag sökte släpa mig ned för trappan . . . då ropade någon mitt namn . . .»

»Bland dessa främmande, hvem skulle väl ropa er?» sade läkaren leende. »Der kan ni sjelf finna, att ni var under inflytandet af feberaktiga föreställningar, och dessa orsakade en hop oroväckande syner . . .»

»Ni har kanske rätt», genmälde Sofie, hvars hufvud matt sjönk ned mot soffans dynor.

»Drick ännu några droppar, det skall göra er godt . . . hvila er sedan i lugn en stund . . . er höge och ädelmodige räddare drar nog försorg om, att ni säkert blir förd till ert hem.»

»Höge och ädelmodige räddare», upprepade Sofie, under det en svag rodnad började färga hennes kinder. Bland alla de syner, som hon tyckt sig skåda från läkaren, var det måhända en och annan, som icke helt och hållet hörde till feberfantasiernas antal.

»Och ni kan sjelf frambara edra tacksägelsor för det skydd han egnat er», tillfogade läkaren halfhögt.

Med en djup bugning för prins Fredrik, som hastigt skjutit undan fönsterdraperiet, drog sig lifmedikus Dalberg vördnadsfullt tillbaka.

»Sofie», sade prinsen sakta, »så har jag då återfunnit dig! . . .»

Den unga flickan hade rest sig upp. De stridiga sinnesrörelser, för hvilka hon varit ett rof, kommo henne dock åter att vackla, men rodnaden dröjde på hennes kinder, der hon sjönk tillbaka mot soffan.

»Ers kunglig höghet!» hviskade hon.

»Så har jag då återfunnit dig», återupprepade han samt slöt hennes händer mellan sina. »Min älskling, huru har jag ej sökt dig . . . hittills alltid förgäfvos . . .»

Hon lyssnade med nedslagna ögon, under det groparna i kinderna blefvo allt djupare. Således hade han tänkt på henne och besvarat hennes längtan efter ett återseende.

»Men nu . . . nu lemnar du mig aldrig mera!»

»Ers kunglig höghet!» Hennes hjerta slog hårdt och hennes sinne var fullt af sällhet.

»Jag behöfver dig», fortfor han, »utan dig är mitt lif tomt och glädjelöst . . . aldrig har jag älskat en qvinna så högt som dig!»

Hon blickade in i hans ögon, i det hon tänkte på Ulrikas ord att han varit hjälten i månet galant äfventyr. Men huru många qvinnor han än måtte ha dyrkat, så läste hon i hans blickar en försäkran om, att hon nu var den enda för honom.

»Du stannar . . . icke sant, min älskling!

»Men fru Holgerson . . . Ulrika . . .» En plötslig beklämning hade stört hennes sällhet . . . ofrivilligt flög en suck öfver hennes läppar.

»Jag skall bönfalla dina anförvandter . . .»

»Jag har icke några . . . ack jo», ändrade hon sig förvirrad, »jag har en syster . . . en fattig, stackars syster, som bor långt borta på landsbygden.»

»Nå, jag hoppas du snart skall bli i tillfälle att kunna hjälpa henne . . .»

Ett gladt leende blixtrade en sekund i hennes ögon, hvarpå hon plötsligt sänkte dem med ett tvehågset uttryck. »På hvad sätt skulle jag väl kunna det?»

Prinsen skrattade gladt. »Det skola vi nog en dag tillsammans fundera ut.»

»Nej, jag kan inte stanna», sade hon hastigt. »Hvad skulle väl Ulrika och fru Holgerson tänka om mig . . . de ha behandlat mig som om jag hörde dem till . . . gifvit mig arbete och hem . . .»

»Uppväger jag då inte för dig allt annat? Älskar du mig då inte?»

Hon satt svarslös framför honom, utan att våga se upp, knappast att andas.

»Och jag som hoppades, att då jag funnit dig, så skulle jag också vinna ditt deltagande, väcka din medkänsla . . .»

Hon gaf honom en liten flygtig blick, hans bleka, vackra ansigte hade ett sorgset uttryck. Huru högt älskade och tillbad hon honom icke, men ändå . . .

Hon hade ju endast önskat att en gång få återse honom samt trängt efter några kärleksfulla ord. Denna hennes åstundan hade nu blifvit tillfredsställd och långt derutöfver — höll han icke hennes händer slutna mellan sina och kände hon icke från dem en förunderlig värme sprida sig in i sitt hjerta. Hvad behöfde hon väl mera för att sedan under ett långt lif vara lycklig? Hon egde ju vissheten om, att han en gång hade älskat henne.

Det kom ett svagt leende på hennes läppar, i det hon sökte bemanna sig för att säga, att huru det än var med deras känslor, så borde de dock skiljas åt för evigt.

Hon hviskade halfhögt dessa ord med känslan af att liksom begå ett brott mot honom, då hon sökte hålla sig till det som var rätt.

Men han ville icke mista henne och liksom hade hans själs välfärd stått på spel, besvor han henne, att hon måtte stanna hos honom. Om icke nu genast, detta ville han icke fordra, så skulle hon komma, då han kallade henne, och hon skulle då för alltid dröja hos honom. Hon stod ju så godt som allena och värnlös — ville hon icke betänka detta? De dagar, de kommo att tillbringa med hvarandra, skulle vara ett lif utan skuggor. Hvad behöfde hon bekymra sig om de tankar man hyste angående den hängifvenhet hon visade? Ansåg hon icke, det han kunde skydda henne — var han icke nog för henne?

Han drog henne nära intill sig, medan han skildrade den längtan han hyste att i sitt hem, vid sin sida finna en älskande qvinna, åt hvilken han kunde delgifva sina tankar och som skulle blifva liksom en del af honom sjelf.

»Jag behöfver dig», upprepade han, »jag har lefvat tillräckligt länge för att inse tomheten af konstlade nöjen . . . jag längtar efter ett hem . . . ett hem som förljufvas genom närvaron af den man älskar . . . Fattar du då icke, att jag ej kan lefva dig förutan . . . är jag då intet för dig?»

»Allt, allt!» jublade det till i hennes själ. Hon kunde ej motstå längre. Med blossande kinder och klappande hjerta smög hon sig närmare honom.

»Vi ha nu funnit hvarandra . . . inte sant, min älskling!»

Det kom icke ett ord öfver hennes läppar. Begynnelsen af en ny tillvaro hade börjats för henne och hon kände sig betagen af en dittills ej anad hänförelse, medan hon såg upp till honom på en gång blyg och full af förtroende.

»Från det ögonblick jag såg dig på Drottningholm, min Sofie, har jag oupphörligen längtat efter ett återseende . . . männe du någongång tänkt på mig?»

»Alltsedan . . . alltsedan . . .»

»Den stunden?»

Med en tjusande åtbörd skakade hon sitt hufvud. »Sedan jag var så här stor.» Härvid höll hon handen omkring en aln från golfvet. »Alltsedan . . . alltid . . . o, min Gud!»

Han slöt henne i sina armar och lutade hufvudet mot hennes barm.

»Det är som i sagan», sade hon leende. »Det var en gång en prins och en fattig bondflicka . . .»

»Och de älskade sa. nt tillhörde hvarandra . . .»

TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

»Jag måste nu göra mig försäkrad om att mina vänner lyckligt och väl kommit hem.»

Sofie hade plötsligt rest sig upp. Ögonblickets sällhet hade några minuter tillbakaträngt den sinnesoro, för hvilken hon nyss varit ett rof.

»Och du vill redan bort?»

»Jag behöfver öfvertyga mig om, att Holgersonska familjen icke drabbats af någon ofärd.»

»Naturligtvis . . . Jag fordrar mycket», tillade prinsen leende, »men jag är icke helt och hållet en tyrann och tänker icke sätta dig en black om foten . . . endast du lofvar att vända tillbaka.»

Hon gaf detta löfte alltjemt förvirrad af sällheten att slutas i hans armar. I den nya tillvaro, som randats för

henne, tänkte hon med hans tankar, delade hon hans önskingar, var hon icke längre sig själf, utan en del af den älskade och det låg något heligt i den tillbedjan, hvarmed hon såg upp till honom.

»Förlita dig på mig, min Sofie», sade han ömt. »Låt intet i verlden orsaka dig någon oro. Du skall blifva mig nära, min älskling, och jag vill ordna ditt lif så, att du skall trivas och känna dig nöjd . . . var öfvertygad om, att min högsta sträfvan skall vara att trygga din ställning.»

Hon trodde blindt på hans ord, som klingade för henne olik t andra människors tal — den halfhöga stämman hade något från hjertat gående. Och han själf sedan — hvilket mildt uttryck i detta vackra ansigte, som han nu lutade fram emot henne. Hvilken underbar fröjd skänkte henne icke lifvet!

Hon blickade in i hans mörka, tankfulla ögon, hvilkas ljufva mildhet liksom drog henne till sig, och med känslan af ett barns bekymmerslöshet lofvade hon att tro och lita på honom.

»Du kommer då jag kallar dig . . . snart? . . . Du låter icke dina vänner ställa sig som en skiljemur emellan oss? . . .»

»Intet kan skilja oss åt!»

Hans smala, fina händer, blixtrande af juveler, sträckte sig ut mot henne och slutande henne ännu en gång i sina armar, förde han henne genom en sträcka rum, hvilka vid vaxljusens sken föreföllo henne som ett lysande kaos. Blyg och rodnande stannade hon några steg ifrån honom, i det den uppvaktande kavaljeren bugande trädde dem till mötes.

»Den unga damen har nu så pass återhemtat sig», sade han, »att hon kunnat uppgifva sin bostad . . . min tacksläde står till hennes disposition . . . låt den genast köra fram . . .»

Med en vördnadsfull helsning för henne aflägsnade sig prinsen, hvarefter kammarherrn under artighetsbetygelser ledsagade henne till den väntande släden.

Då Sofie en stund härefter anlände till hemmet, fann hon der en stor uppståndelse. Ulrika, halft ihjälklämd

och nervöst uppskakad af de uppträden hon nyss bevittnat, låg nästan medvetlös på soffan i salen, medan fru Holgerson, svårt skadad i axeln, hade blifvit förbunden af en fältskär, och, till råga härpå, var man stadd i stor oro för Sofie. Till följd häraf hade herr Jouffroi mer än en gång sökande ilat genom Castenhoffssalarna. Hvad han än hade vänt sig, rådde jämmer och klagan, och han kände därför verklig lättnad, då han bland de sårade och döda icke upptäckte den unga flickan. Med dessa nyheter skyndade han till Holgersons, då han till sin stora glädje mötte Sofie i dörren.

»Nu kan jag gå hem någorlunda trygg», sade han hjertligt. »Er närvaro, hoppas jag, är ett verksamt medel för att lugna Ulrika . . . mamsell Holgerson menar jag . . .»

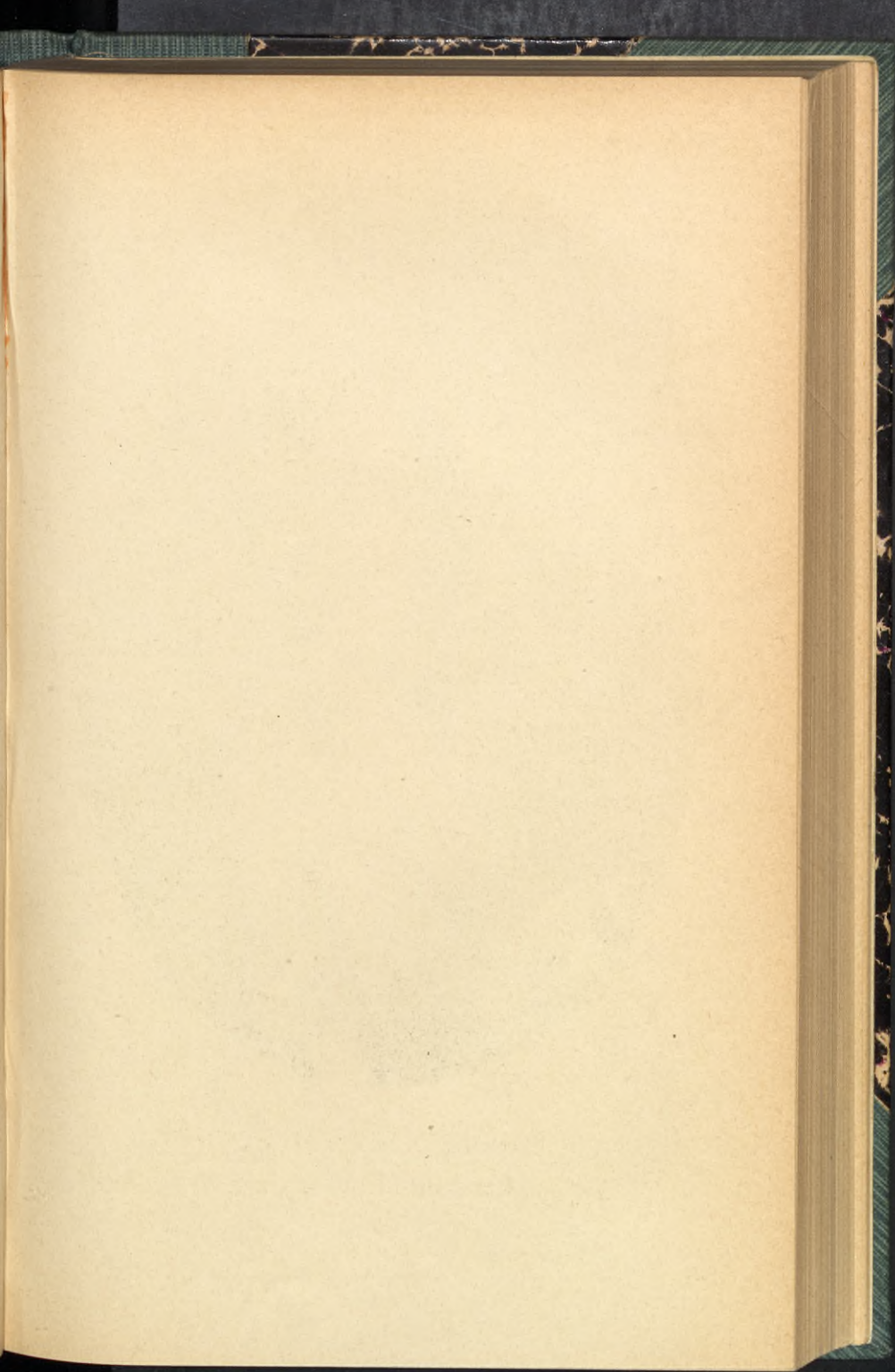
»Jag har er att tacka för mitt lif», hviskade Ulrika, i det hon till afsked matt räckte honom sin hand.

»Det är mig omöjligt att soffa i natt», sade fru Holgerson, »inte för att jag vill narra er till samma odygd, Sofie, men om ni skulle vilja hjälpa mig att vaka en stund öfver Ulrika, tror jag hon förr skall få någon ro . . . hon har inbillat sig, att allt möjligt ondt träffat er, kära barn . . . det är egentligen detta, som i synnerhet skrämt upp henne . . .»

»Med ett vilkor vill jag sitta hos Ulrika . . . det är, att ni också sjelf går till sängs fru Holgerson . . . om ni inte kan soffa, är dock hvilan behöflig . . . sträfva nu inte emot», bad hon hjertligt.

Härvid tog Sofie plats på en pall invid Ulrikas säng, och med den unga flickans hand sluten i sin, lutade hon sitt hufvud mot hennes örngått, lyssnande till hennes klagan öfver, att man i trängseln förlorat hvarandra ur sigte.

»Du skulle inte blifvit skild från oss, Sofie», sade hon, »derest inte herr Hahr, då han skyndade bort från dig för att hjälpa upp stackars mor . . . derest han inte sjelf då blifvit onkullskuffad . . . när han så omsider lyckades resa sig upp, försträckte han dervid någon sena i foten, eller vrickade den på något svårt sätt . . . jag vet inte rätt . . . alltnog, han kunde inte röra sig ur stället och till vår ångest, blef det honom därför omöjligt att tränga sig bort till den plats, der han lemnat dig.»

SOFIE HAGMAN.
Efter J.F. Martins gravyr.

»Och min oro sedan», inföll Sofie, »att inte finna er . . . inte ens upptäcka en skynt af er då salen började utrymmas . . .»

»Vi skyndade ut, därför att de båda enkefruarna påstodo, att de sett dig ligga blödande på en bår, som transporterats till Castenhoff. Dit blef också herr Hahr förd, han yrkade ifrigt härpå, troligtvis i förhoppning att kunna spåra upp dig. Han var rent af utom sig öfver att ha förlorat dig ur sigte. I honom har du gjort en eröfring, Sofie . . . en rik ung man . . . det blir nog du, som snart får fira bröllop och sedan kommer att föra mig ut i verldslifvet . . .»

En brännande rodnad glödde några sekunder på Sofies ansigte. »Nej, nej», sade hon hastigt, »intet bröllop!»

För första gången sedan hon lemnat prinsen, kände hon, att det löfte hon gifvit liksom förde henne ut på en farlig seglats, der hon måhända skulle lida skeppsbrott. Hon suckade ofrivilligt, medan hon svagt tryckte Ulrikas hand. Denna skulle kanske snart nog vända sig ifrån henne — men intet skulle ju få ställa sig emellan henne och den älskade, hon hade gifvit sig helt åt honom — något annat band fanns icke för henne.

»Och jag som hade så stor lust att ställa till en liten festlighet», sade Ulrika, medan en skynt af hennes vanliga glädtiga lynne flög öfver hennes förgråtna ansigte. »Du vet, att jag tycker om att göra upp framtidsplaner . . . nå, i denna stund äro de kanske mindre lämpliga, deri kan du ha rätt», tillade hon med en suck. »Hvilken natt! . . . Jag trodde, det jag skulle mista mitt förstånd, då jag en gång skuffad åt sidan kom till att trampa på ett mjukt, qvidande föremål . . . en människovarelse, Sofie . . . Jouffroi lyckades, med fara för sig sjelf, resa upp den sargade . . . en ung qvinna . . . jag tycker mig ännu känna henne under mina fötter . . .»

Ulrikas ansigte hade fått en feberaktig rodnad, hon kramade hårdt Sofies hand, medan hennes kropp skakades af konvulsiviska snyftningar. Ångrande att icke ha gått in på hennes lilla nyck angående samspråket om ett tilltänkt bröllop med herr Hahr, sökte Sofie bringa henne

bort från hågkomsten af dessa uppskakande scener med att åter leda samtalet på den unge mannen.

»Jag hoppas, sade hon, »att den intressante brukspatronen snart är återställd!»

»Jouffroi har lofvat att komma med underättelser om honom», snyftade Ulrika, och utan att längre finna någon håg att vidare orda om honom, fortfor hon: »Tänk om jag trampat någon till döds!»

»Men du frågar mig inte», sade Sofie orolig öfver att icke kunna föra hennes tankegång bort från dessa sorgliga ämnen, »men du frågar inte efter, huru jag sjelf välbehållen kan sitta här? . . . Seså, torka nu vackert dina ögon! . . . Du må tro jag också varit i trängsel . . . varit vittne till riktiga orgier midt i det omgifvande eländet . . . och dertill kände mig helt och hållet tillintetgjord öfver att rundt omkring mig endast se obekanta ansikten . . . Huru spanade jag inte efter en enda skymt af din nätta hufva . . . jag började också slutligen känna ett illamående, som alltmera tilltog, jag förlorade sansen . . . svimmade och . . .

»Och någon hade då lyckligtvis medlidande med dig . . . och när du qvicknade till, förde man dig hit.»

»Då jag återfick sansen, var min första tanke på er . . . läkaren försäkrade, att ni oskadda sluppit undan . . .»

»För att lugna dig . . . obestämd fruktan är nästan värre än sjelfva vissheten om en fara. Angående ditt öde gjorde jag mig för min del åtminstone de hemskaste föreställningar . . . de båda enkefruarna äro nog skuld till, att jag fick den ena nervattacken efter den andra . . . jag förstår nu, hvarför de skildrade dig på bår . . . med denna uppgift visste de, att vi jagades ur salen . . . Nå, hvilken var den barmhertige samariten, som förbarmade sig öfver dig?»

»Det skall du få veta en annan gång . . .»

»En annan gång är en skälm . . .»

Sofie hade vändt sig till hälften bort. Nej, hon kunde icke tala! I denna stund var det henne omöjligt att tillstå sanningen, och dessutom skulle den kanske alltför mycket uppröra Ulrika. Hon skakade på hufvudet och tryckte tillsammans sina läppar.

Denna hemlighetsfulla åtbörd verkade hvad hennes ord icke förmått. Ulrika rycktes från allt grubbleri öfver utstånden fara och skräck.

»Du måste ha upplefvat ett riktigt äfventyr?» sade hon, och då Sofie icke svarade, fortfor hon lifligt. »Det har jag också på sätt och vis. Jag kände en outgrundlig dragningskraft till Jouffroi, alltifrån första stund jag såg honom.» Hon tystnade förvirrad några sekunder, hvarpå hon halfviskande återtog: »Tänk bara, att jag endast träffat honom tvenne gånger och jag tycker, att jag känt honom hela mitt lif . . . och nu . . . nu tycker jag mig icke kunna lefva honom förutan . . .»

»Jag är glad, att vår Herre höll sin hand öfver mig», fullföljde hon, medan ett leende strålade fram ur hennes ögon och förskönade hennes täcka ansigte. »Kanske . . . jag en gång kan motse sällheten att ständigt få vistas i hans närhet . . . Det kommer nog att dröja många år, inna enna lycka blir mig beskärd, men nu känner jag mig nöjd med den der kojans och hjertats, som vi i går språkade om, då vi gjorde vår toilette för den der olycksaliga promenaden . . .»

»Han har inte sagt ett ord, hvartill jag kan hålla mig», fortfor hon skrattande. »Jag följer bara mitt gamla begär att bygga luftslott. Inte ett ord, käraste . . . men . . . tror du jag skall ega förmåga att bringa honom till att föra en efterlängtd talan?»

»Jag tror, du eger förmåga till att riktigt kunna förtrolla honom!»

»Jag önskar din tro icke måtte komma på skam», sade hon leende, »men kanske delar han ej min hänryckning», tillade hon missmodigt, »jag är riktigt förbryllad öfver, huru man såsom jag kan hänge sig åt någon . . . tänk dig», fortfor hon rodnande, »midt i ångesten och villevallan slöt jag mig helt nära intill honom och tyckte, att döden icke skulle vara så bitter, om jag fick utandas min sista suck vid hans bröst . . .»

»Om den du älskade vore prins Fredrik . . .»

»Jag visste du skulle komma med honom . . .»

»Nej, skämta icke, Ulla», bad Sofie med darrande läppar och lösgörande sin hand fortfor hon: »antag att

den du älskade vore prins Fredrik . . . hvad skulle du göra, om han sade till dig . . . kom och dröj . . . dröj för alltid hos mig?»

»Han skulle svårt fresta mig . . .»

»Och du skulle vända dig från honom?»

»Jag fruktar min svaghet . . . nej, Sofie, plåga mig inte . . . Jouffroi är lyckligtvis inte någon prins!»

»Men den jag älskar . . .» Sofie var nästan andlös.

»Jag förstår dig inte», sade Ulrika, betagen af en obestämd oro.

»Tänk dig om . . .»

»Det är prinsen du har träffat», ropade Ulrika, bestört öfver denna tanke, som lik en blyxt träffat henne.

»Det var han, som fann dig afsvimnad! . . .»

Sofie mötte icke Ulrikas blick.

»Det är prinsen, som förde dig hit?»

»Sedan jag först varit i hans hem . . . jag har lofvat tillhöra honom!»

Ulrika sträckte gråtande sina armar mot Sofie, och de båda flickorna slöto sig snyftande intill hvarandra.

TJUGUANDRA KAPITLET.

Feberhet och orolig orkade Ulrika icke de följande dagarne stiga upp och fru Holgersons skadade axel fortfarande att plåga henne. De båda sjuklingarna hade denna eftermiddag slumrat in, under det Sofie drömmande satt framför brasan.

Hvilken omstörtning hade icke inträffat i hennes förhållanden!

Hon hade tänkt sig en framtid, då hon med träget arbete nätt och jemt skulle förvärfva sig ett dagligt bröd, hvars enformighet någon gång skulle afbrytas af en eller annan utflykt, der hon kanske skulle få skåda en skynt af den älskade och nu hvilken underbar vaxling — var det icke precis så som man i den gamla berättelsen hade

förtäljt för henne, när hon var barn och hvilken då så högt hade hänfört henne — nästan så, blott med den skilnaden, att man icke skulle bära pellen öfver henne.

Hon var ett landsbygdens barn, utan någon synnerlig erfarenhet, fastän lifvets skuggsidor icke voro helt och hållet obekanta för henne. Då hon därför befann sig ansigte med ansigte med den älskade, var hon på en gång skrämnd och tjusad. En häpen förvirring, liksom upplefde hon något utom möjlighetens gräns, hade intagit henne. Hade hon icke råkat ut för en förtrollning? Hon sträfvade emot för att icke låta sig dåras af hans lidelsefulla tal; i sitt stilla sinne sökte hon hålla en moralpredikan för sig sjelf med resultatet af ett evigt farväl, men hennes invändningar tystnade småningom, den oro hon kände vek alltmera i bakgrunden och en fullkomlig sällhet gjorde henne trygg.

Känslan af att det låg något otillbörligt i detta närmande mellan honom och henne hade dock återtagit sin rätt, så snart hon kom i Ulrikas närhet. Men föreställningen om att bryta sitt löfte föll henne dock icke in — dertill utöfvade vissheten om att i all framtid få vara i hans närhet alltför mycken lockelse och, full af dåraktig hänförelse, lofvade hon sig sjelf att med undergifvenhet bära den ringaktning, som kanske skulle falla henne till del, de uppträden, som måhända skulle bli en följd — en stor sällhet kunde icke vinnas utan strid.

Med fruktan för att alltför häftigt uppskaka Ulrika hade hon tvekat att skänka henne sitt fulla förtroende, på samma gång hon kände samvetsförebråelser öfver att tillägna sig vänskapsbetygelser, som, derest man kände de sista timmarnes tilldragelser, säkerligen icke skulle falla henne till del. Det ena ordet följde emellertid efter det andra, tills hela förhållandet stod klart och tydligt för Ulrika, som i stället för att stöta henne bort sträckt sina armar mot henne. Beredd att höra föreställningar, böner och klander, upprördes Sofie af det ömma deltagande som egnades henne — ja, Ulrika kunde fatta den tillbedjande dyrkan hon egnade prinsen och hviskade blott gång på gång: »Mätte du inte dyrt få ångra din hängifvenhet!»

Då Ulrika icke hade haft några förebråelser att göra, så rörde henne föga världens dom. För öfrigt var hon ju så

obetydlig och ringa, att man säkerligen icke skulle sysselsätta sig med henne. Med en suck gjorde hon sig qvitt all oro och leende beredde hon sig att gå till mötes en temligen ostörd lycka. Men när hon nu plötsligen hörde Emerentias röst, kunde hon likväl icke värja sig för en känsla af förfäran, och hon var glad öfver att kunna sysselsätta sig med de sjuka, så att hon emellanåt kunde undvika den gamla damens genomträngande blick.

»Så vänligt att titta hit», sade fru Holgerson, som jemte Ulrika spratt upp ur sin slummer. »Ja, här är fullt sjukhus».

»Ett sådant elände», suckade Emerentia, som icke kunde förneka sig nöjet att känna en smula skadeglädje, då hon betraktade sin gamla barndomsväns medtagna ansigte. »Vi ha varit så oroliga och uppskakade öfver er», fortfor hon, i sitt stilla sinne väl unnande de kära vännerna en riktig kännbar minnesbeta. »Utom svårt skadade personer öfver sjuttio döda . . . man säger likväl, att det är dubbelt så många . . . naturligtvis gör man allt för att tysta ned saken».

»Man hör den ena uppskakande beskrifningen efter den andra», suckade fru Holgerson.

»Hela staden har varit som slagen med skräck . . . man har icke några andra samtalsämnen och man börjar förespå idel olycka för den späda prinsen . . . mer än ett missöde har också timat under dessa festligheter, alla som varit nog dåraktiga att vara deltagare, det vill säga nästan allt folket här har fått snufva, bröstvärk och ännu svårare förkylningar . . . Och tänk er . . . vid det slädparti, som anställdes af hovvet och hvilket för öfrigt skall ha varit öfver måttan lysande med en mängd sinnebilder uttryckande nationens fröjd . . . nå deribland uppträdde också en aktris föreställande 'svenska sällheten' . . . den stackars människan lär emellertid ha dött knall och fall . . . Man kan riktigt bli mörkrädd när man tänker på allt elände . . . Nej, jag kan inte vara annat än nöjd öfver, att jag och de mina höllo oss stilla i vår lugna vrå . . . men förståndigt folk höra nu för tiden till undantagen!»

Med ett belåtet leende öfver egna förtjenster, hemtade Emerentia ändtligen anden, hvarpå hon fortfor:

»Kungen skall vara mycket upprörd öfver olyckan på Norrmalmstorg och vid hofvet mottogos icke några nyårskomplimenter . . . Borgerskapet lär ha sett snopet ut på sin börsassemblé och inte mer än välförtjent, om det får uppbära misshag öfver sina dåliga arrangementer. Hvem går väl gerna ut på ett nöje och sätter lifvet till . . .»

»Det var hardt nära . . .»

»Jag hoppas att du inte blir lam i armen . . . måtte du inte få kallbrand så att den behöfver amputeras, mindre skräma än så har blifvit mångens ofärd . . . och Ulrika, som har blifvit så skrämnd . . . du bör slå ifrån dig alla grubblerier, min flicka . . . en stackars perukmakare har blifvit spritt galen till följd af att han trampat i hjäl ett barn . . .»

»Men jag trampade icke den unga qvinnan till döds . . . jag rörde henne knappast», ropade Ulrika skakande i hela kroppen. »Det kommer emellanåt öfver mig en sådan ångest . . . åh, jag tycker nu återigen, att jag känner henne under mina fötter! . . .»

»Tänk på den olycklige perukmakaren!» Emerentia smålog huldrikt. Hon var måhända icke missbelåten öfver att hafva ävägabragt en nervattack, hvilken gjorde den stackars modern utom sig och kom Sofie att springa med luktsalt och stärkande droppar. »Han är ett varnande exempel . . . jag hoppas du förmår ta ditt förnuft till fånga . . .»

»Sådana här anfall kunna när som helst komma tillbaka», var den angenäma förespegling, hvarmed Emerentia, då Ulrika något återhemtat sig, beredde sig till af färden. »Jag har emellertid några särdeles präktiga droppar . . . af hvilka jag alltid gaf Agneta en liten dosis, då hon höll på att sörja sig förderfvad öfver den der välsignade presten . . . medicinen är en sammansättning af de mest stärkande kryddor . . . om Sofie följer med mig hem, kan jag lemna henne receptet . . . det är ett gammalt godt bepröfvadt medel . . .»

»Om du skulle vilja vara så snäll, min flicka», inföll fru Holgerson, som blek och orolig satt utmed dotterns hufvudgård. »Inte för det är någon fara med Ulrika»,

hon tryckte uppmuntrande hennes hand, »men hon behöfver verkligen något som lugnar . . .»

»Framför allt att inte bli uppskrämd», tänkte Sofie, under det hon med hastiga steg följde Emerentia.

Fram och tillbaka mellan Klaratrakten och Söder är en lång sträcka väg och dertill fick Sofie dröja en stund hos Hedvig och Agneta, som hade tusen frågor att göra angående den upplefda olyckan och deras vänners befinnande.

Under detta dröjsmål hade vinterskymningen redan börjat, då Sofie begaf sig bort från Gamla Prestgårdsgatan, och det var nästan redan mörkt, då hon nalkades hemmet. I samma ögonblick hon skulle skynda in genom porten trädde en manlig gestalt emot henne från motsatta sidan af gatan.

»Stanna Sofie, stanna ett ögonblick!»

»Var det en möjlighet, att det kunde vara *han!*»

För att komma på detta sätt måste han hafva längtat som hon, och på en gång häpen och hänförd kände hon sig slutet i hans armar.

»Skrämde jag dig», sade Fredrik, »ja, du väntade inte att se mig här . . . men medan jag går utanför och tror, att min älskling skall finnas någonstädes innanför ett af dessa fönster, ströfvar hon omkring utomhus . . .»

»Jag har varit långt upp på söder för att hemta ett recept åt Ulrika . . . såväl hon som hennes mor blefvo rätt illa tilltygade den der aftonen . . .»

»Den aftonen glömmet jag aldrig, min Sofie . . . kom, låt oss vandra en stund fram och tillbaka», härvid lade han hennes hand under sin arm. »När jag tänker på den aftonen och kommer ihåg, att jag hardt nära hade begifvit mig till Castenhoff i stället för att inträda i salen . . . jag skulle då inte fått se dig . . . kanske aldrig . . . min längtan efter dig skulle på detta sätt icke ha blifvit tillfredsstäld och mina dagar skulle hafva försvunnit i missmod . . . Gud vare lof, den känslan är borta, Sofie, min lefnad har fått ett mål . . . min dröm har, som jag sagt dig, alltid varit ett hem och ett sådant finnes icke, om ej en älskande qvinna der sprider trefnad . . . Du vill ju detta . . . du låter dig ju inte hållas qvar här? . . .»

Nej, hon hade icke ens haft den aflägsnaste tanke ditåt! . . . Hon viste att hon var felaktig, som lyssnade till honom och sitt hjertas maning, men hvarken förståndigt folks föreställningar eller hennes vänners ömmaste böner skulle kunna verka en ändring i det beslut hon fattat — ett beslut, som skulle medföra så mycken sällhet. Hon såg beundrande upp till honom. Under den slokiga hatten uppfångade hon endast otydligt en skymt af hans vackra ansigte, som med en viss oro var vändt mot henne, men under hennes blyga försäkningar om oförändrad tillgifvenhet antog ett alltmera leende och strålande uttryck.

»Tro mig, Sofie», sade han, »tro mig, att min högsta glädje skulle vara, att din hängifvenhet icke skulle kunna kallas felsteg . . . Men vi måste taga vårt öde sådant som vi finna det . . . om vi äro hvarandra trogna, skall man kanske inte alltid betrakta vårt förhållande genom klandrets förstoringsglas. Detta blir nog fallet, åtminstone till en början . . . och i detta afseende göra vi klokt i att icke invagga oss i några illusioner . . . vi måste genast ställsätta oss mot ett eller annat mötande obehag och finna så riklig ersättning i att tillhöra hvarandra, att hvarken trakasserier eller intriger kunna verka störande på vår sällhet.»

»Trakasserier . . . ja!» upprepade Sofie med tanken på Emerentia och jungfru Lovisa.

»Vi äro vid en vändpunkt i vårt lif», fortfor Fredrik, i det han ömt tryckte hennes hand. »Andra dagar skola varda kommande. Vi älska hvarandra . . . oupplösligt. Från första stund vi utbytte en blick, kände vi oss betagna af en oförklarlig längtan, kände vi oss dragna till hvarandra. Hoppet att städse ega dig i min närhet har liksom omskapat mig. Då jag mötte dig, var jag så utledsen vid allting i verlden, men en ny skapelsens dag har liksom gått upp för mig . . . ännu icke trettio år kände jag mig så trött i mitt sinne som en åldring . . . genom dig har jag blifvit ung på nytt . . . fattar jag ännu en gång de svärmerier, som hänförde mig som yngling . . . därför har du nu funnit mig i din väg . . . därför åträdde jag att nalkas den plats, der du dvaldes, äfven om jag icke skulle få se en skymt af dig.»

Han tystnade, men hans ord ljödo ännu för hennes öron och härunder såg hon ovilkorligen upp mot vinterhimlen, der stjernorna en efter annan tindrade fram. Förde han henne icke mot högre rymder . . . kunde någon qvinna, äfven förutsatt att hon bar krona och hermelin, vara lyckligare än han? Icke ens om man burit brudpellen öfver henne och ett helt folk hade gått jublande emot henne, hade hon kunnat vara mera hänförd. Hans kärlek var en lysande verklighet och hon trodde på dess oförgänglighet.

Vinden svepte omkring dem och hon smög sig närmare honom, hon tyckte, att hon så hade kunnat vandra med honom till världens ände utan att tröttna, utan annan önskan än vissheten af hans närhet.

»Det var en lycklig slump, att jag mötte dig i qväll», återtog han, »efter detta kan du gerna i skymningen passa på mig och gå mig till mötes, om du har tillfälle der till . . .»

»Åh, det är sant, man väntar mig hemma!» ropade hon med ett plötsligt samvetsagg öfver att hafva glömt Ulrika.

»Dina vänner behöfva dig kanske nu», sade han med en känsla af nöje öfver denna glömska. »Jag vill icke öfvertala dig att lemna dem, förrän de äro fullt återställda, men då, min älskling, följer du med mig . . . jag hemtar dig en sådan stjernklar qväll som denna!»

TJUGUTREDJE KAPITLET.

»Jag tror det inte . . . nej . . . åh!» muttrade Emerentia oupphörligen för sig sjelf, der hon med bevingade steg skyndade öfver de gator, som förde till fru Holgersons bostad, och hastigt inträdande i salen, upprepade hon: »Nej . . . åh!» samt kastade sig handlöst på soffan, i hvars ena hörn Ulrika, ehuru ännu blek och matt, dock satt flitigt sömmande vid en båge, som hon i denna stund en smula häpen sköt ifrån sig.

»Hvar är Sofie?» sade Emerentia.

»Hon . . . hon är inte längre här . . .»

Den gamla damen kippade efter andan. »Inte längre här? Skulle det då kunna vara sant hvad man sagt? Låt mig sansa mig en smula!» Emerentia ryckte upp kappan och kastade den stoppade hufvan ifrån sig. Hon kände sig färdig att qväfvas.

»Jo, det är just sköna saker, jag fått höra! Just sköna saker», upprepade hon. »Och jag som trodde henne så väl samt anförde henne inför Hedvig som ett efterföljansvärdt exempel. Hvem kunde också tänka annat? . . . Då hennes förlofning med Fagerlin tog ett snöpligt slut, fälde hon ju inte så mycket som en tår en gång . . . därför sökte jag också på allt sätt främja hennes välfärd i den fasta öfvertygelsen, att hon delade mina grundsatser.

Emerentia gjorde en paus, under hvilken Ulrika satt tyst och orörlig, nästan utan att våga blinka.

»Jag känner mig riktigt vimmelkantig», återtog den gamla damen, i det hon skakade sitt hufvud. »Hon har i sanning förstått konsten att förvända synen på folk . . . Såg jag henne inte några dagar efter den der olycksnatten, och syntes hon inte så deltagande för dig, Ulrika, samt sprang omkring med kompresser och plåsterlappar, precis som om hon i hela sin tid ämnade bli sjuksköterska, och när hon sedan följde hem med mig, anmärkte den tokan Agneta: »Hon ser alldeles ut som en engel!» Ja, hvem kunde väl då tro, att den onde redan hade fått makt med henne!»

»I tre följande dygn, då jag var alldeles utom mig, vakade hon trofast vid min sida», sade Ulrika halfhögt, »och mor, som också var sjuk, skulle dukat under, om icke Sofie med råd och dåd stått henne bi . . .»

»Allt detta har jag sagt till mig sjelf och mera der-till . . . jag har granskat hennes uppförande från första stund hon kom till oss, men inte funnit ringaste skäl till anmärkning.»

»Det är sant!» inföll Ulrika, i det hon med en tack-sam blick såg bort till Emerentia, som fortfor:

»Visst tyckte jag, att hon vid »ljusinbrinningen» syntes en smula förströdd och gerna höll sig undan i en vrå

och tanken på Hedvig rann mig ovillkorligen i sinnet . . . så der började ju hon gå och liksom sky folk, när de der kärleksgrillerna började kollra bort henne. Men hvad är vår flickas fantasier mot Sofies felsteg? Den enas dumbhet kan, i värsta fall, få ett anständigt slut, medan den andra störtat sig i ett elände, som åratals ånger och sorg icke kunna lindra.»

Emerentia suckade och återtog nästan i samma andedrag:

»Så fort mamsell Jung har något obehagligt att förkunnat, är hon inte sen att komma in till oss, och jag behöfde i dag bara se en skymt af henne för att veta, det hon riktigt föresatt sig att ge oss ett dråpslag. När hon så började tala om prins Fredrik, tänkte jag hon som vanligt skulle språka om herr von Jacobsson och den plats han fått hos prinsen — ett ämne, som hon mer än väl vet är ytterst plågsamt för mig, men i stället började hon göra ett förhör angående Sofie Hagman. Anande en list under det här svarade jag icke många ord, då hon plötsligt utbrast: »Hela staden talar för närvarande om henne!»

»Tokprat!» sade jag.

»Om ni så vill», ropade hon skrattande och med en infernalisk blinkning tillade hon: »Ja, hennes skönhet väcker det största uppseende!»

»Jag finner henne i allt som folket är mest», sade jag afsnäsande.

»I allt som folket är mest . . . Min Gud, så skarp ni är, mamsell Emerentia! . . . Som folket är mest», upprepade hon och nickade och vinkade mot mig. »Ja, vi lefva just inte i en tid af de bästa seder!»

Derpå kom hon fram med den mest skandalösa historia . . . men jag kunde inte sätta tro till ett enda ord . . . inte ett enda . . . och nu: »inte längre här! har du sagt . . .»

Utför Ulrikas bleka kinder rullade den ena tären efter den andra.

Om Emerentia väntat ett annat svar, fann hon sig besviken, tårarne voro en bekräftelse på det sätt, hvarpå Sofie för alltid hade lemnat dem.

»Och vi som ha haft henne i vårt hus . . . hvilken skamfläck! . . . Vi bli derigenom en visa i hela staden . . .»

men om jag så skulle lefva i hundra år, är det mig dock omöjligt att fatta, huru hon kunde glömma sig derhän . . . kunde lyssna till den förste bäste, som gjorde henne förnedrande anbud.»

»Hon . . .»

»Tyst, min flicka, du kan inte anföra något till hennes försvar!»

»Hon älskar ju prinsen så högt . . .»

Dessa halfhögt uttalade ord, kom Emerentia att spritta till. »Älskar», ropade hon föraktligt.

»Hon har svärmat för honom alltsedan hon var barn.»

»Svärmat», härmade Emerentia, »som ett bi kanske . . . var flickan förryckt!»

»Och när han så en gång på Drottningholm, för något öfver ett år tillbaka, talade med henne, så kände Sofie, att hon aldrig skulle kunna älska någon annan, och hennes högsta åstundan var att emellanåt få se en skymt af honom . . .»

»Allt det der kan jag förstå hon varit nog oblyg att förtro åt dig . . . det är sköna historier man får höra.»

Ulrika, som mer än en gång under Emerentias besök fäst sina ögon på dörren med längtansfull förhoppning, att hennes mor, som var utgången i och för några uppköp, snart måtte återvända, började känna en viss oro, vid att finna den gamla damens sorg öfvergå till en häftig vrede, i det hon nästan gallskrek:

»Tror du, att det du anfört länder henne till försvar?»

»Åtminstone till stor ursäkt», inföll flickan lifligt. »När jag tänker på den förfärliga natten . . . min ångest då mor blef nedtrampad . . .»

»Allt det der känner jag till . . . har väl hört det tusen gånger», afbröt Emerentia otåligt. »Galna kattor få rifvet skinn! . . . Hvarför följde ni inte mitt råd och stannade hemma? . . .»

»Och när prinsen då fann Sofie afsvimmad», fortfor Ulrika, som ifrig att försvara icke aktade på något afbrott. »Fann henne och förde henne med sig . . .»

»Hvarföre satte hon sig inte till motvärn? Om jag varit svimmad och till och med skendöd, så . . .»

»Och då hon i sin räddare såg den man, hon så högt älskade, kunde hon ej längre motstå hans böner och sitt eget hjerta . . .»

»Man kan riktigt bli sjuk vid att höra dig prata en sådan gallimattias! Om du emellertid är full af oförstånd, så tycker jag åtminstone, att din mor skulle förmått hindra henne att fortgå på den syndiga stråt, hon slagit in . . .»

»Min mor hade icke en aning . . .»

»Således endast du, min docka», sade Emerentia hånande, i det hon kände en viss lisa att hafva funnit ett föremål, öfver hvilket hon kunde tömma sin vredes skålar. »Fortsätt . . . det är rätt intressant, att få en inblick i den moral, som hyllas af nutidens ungdom.»

Ulrikas ansigte lågade, hon tryckte tillsammans sina läppar och återhöll ett allt annat än undergifvet svar, men som Emerentia icke skulle haft något emot att med ett ännu skarpare utfall öfverflygla den unga flickan, kände hon sig en smula besviken öfver en tystnad, som för ett ögonblick nästan afväpnade henne. Hon började sakta vagga fram och tillbaka och sade med jämrande röst: »Jag säger ännu en gång, det jag inte kan förstå, att flickan så kunde glömma sig som hon gjort . . .»

»Men jag kan förstå det!» Föresatsen att tiga var glömd, hvilken Ulrika fattat af skyldig vördnad att införa äldre personer iakttaga ett passande och tillbakadraget sätt.

»Du!» sade Emerentia på en gång föraktligt och utmanande.

»Just jag!» ropade flickan och orden flögo hejdlöst öfver hennes skälfvande läppar. »Om jag älskade någon af hela min själ, skulle denna kanske lätt nog inverka på mitt handlingssätt och den dag han sade: kom! . . . Hvem vet om jag ej skyndade till honom . . . om jag ej ingick på en föreslagen förening . . .»

»Också utan vigsel?»

»Också utan vigsel!»

Emerentia hade blifvit gul i ansigtet, under det hon med oförstäld fasa betraktade Ulrika, som, upprörd och ifrig att försvara sin väninna, icke hade skytt att i en möjlig frestelsens stund anförä sig sjelf som ett exempel af svaghet.

»Ni båda flickor utgören tillsammans ett skönt par!» ropade damen, i det hon svepte kappan omkring sig. »Jag kommer naturligtvis att underrätta din mor om dina grundsatser . . . Såvida hon icke ur samma synpunkt som du betraktar en mans och en kvinnas förbindelse, skall hon nog förstå att hålla dig till det som är rätt. Vore jag i hennes ställe, satte jag dig helt enkelt inom lås och bom . . . men när allt går omkring, delar hon kanske inte mina åsikter . . . de äro måhända allt för gammaldags . . . nutiden räknar inte så noga med en kvinnas fall. För min del skulle inte tusen prinsar kunnat locka mig till att blunda för ett felsteg . . . inte ens om de lågo framför mig på sina bara knän och svärmade och älskade som tokar!»

Med dessa ord skyndade Emerentia ur huset och hem till sig, der hon förbjöd Hedvig att vidare umgås med Ulrika.

»Jag har varit alltför mild i mina åsikter om menskligheten», sade hon, »men efter detta hoppas jag ha fått mina ögon upp.»

Derpå började hon orda om jungfru Lovisa och att denna fått vatten på sin qvarn angående sina tankar om stadslifvet. Hon blygdes att underrätta henne om hvad som skett, men det var Emerentias grymma pligt att icke få skona någon.

»Vårt goda namn och rykte kommer att lida, då man får veta, att det är vi som från första stund omhuldat henne. Jag ångrar, att jag inte lät flickan dra så långt vägen räcker», fortfor hon. »I skydd hos Holgersons? . . . Jo, dessa voro just de rätta! Jag ångrar», härvid gaf hon sin syster ett förkrossande ögonkast, »jag ångrar, att jag den der qvällen trädde emellan och släpade in flickan hit i huset . . . jag borde låtit din omensklighet segra öfver mitt goda hjerta . . . ja, sannerligen borde jag låtit dig behålla ett mord på ditt samvete Agneta!»

TJUGUFJERDE KAPITLET.

Efter att hafva ordnat en hög böcker på ett bord, tog Sofie Hagman plats i en bekväm hvilstol och dragande en eldskärm mellan sig och brasan, sväfvade hennes ögon några sekunder kring rummet.

Den himmelsblå mattan, mjuk som mossor vid hennes fötter, med sin inväfdade bård af mattröda rosor, öfverensstämd i färger och mönster med de sidenklädda möblerna och de draperier, hvilka i rika veck hängde för dörrar och fönster. Ofvanpå den breda kaminfrisen, som var uppburen af behagfulla karyatider, stod en pendyl, hvars urverk hvilade på en jettelik porslinsros, omgifven af en skara amoriner, hvilka omfamnade eller stredo sins emellan eller klättrade uppför blommans stängel för att gömma sig bland bladen. Spegelne kring väggarna med facetterade glasramar gnistrade i brasans sken, medan förtjusande målningar på elfenben och porslin här och der voro grupperade och höjde det behagfulla i rummets ordning. Det låg ett leende i det ögonkast, hvarmed hon betraktade dessa enskildheter med en mängd tillsatser af sniderier, perlemoinläggningar, antika vaser och lyxartiklar. Ett leende — ty allt detta hade *han* hopat kring henne.

Präktiga och vackra saker voro i hennes smak. Det sköna hade alltid tilltalat henne och hon hade omgifvit sig med det, som var pryddigt. Till och med vid den tid, då hon, ett outveckladt barn, lefde i hyddan, hade hon gerna om vintern skylt golf och spisel med enris; och om sommaren icke sparat på löfruskor och ängsblommor.

Kanske tänkte hon på de varma och ljusa lördagsqvällarne, då hon sjungande dragit ur byn för att, långt sedan solen gått ned, vända tillbaka med ryggen böjd under den doftande bördan . . . eller då de snöhöljda fälten någon söndag föranledde till kalkåkning utför backarna — kanske tänkte hon på de svunna dagarna, ty i stället för att fatta en bok stödde hon hufvudet begrundande mot handen. Fattigmans sträfvan och bekymmer hade

hon i sitt barnsliga sinne till fullo uppfattat och lärt sig frukta och fastän det, äfven för ringa folk, gafs stunder af nöje, så visste hon, att dessa betydligt öfvervägdes af tunga omsorger — och det oaktadt kände hon plötsligen en trånadsfull längtan efter dessa oskuldens dagar.

Hvad gick åt henne? Huru kunde hon önska tillbaka landtilfvets enformiga och sträfsamma lefnadsätt, på hvilket hon för kort tid tillbaka tänkt med en viss förfäran, då det var fråga om, att hon skulle återvända till sin systers tarfliga hem.

Var hon då icke lycklig?

Hon skakade hufvudet öfver sig sjelf. Huru kunde, ens för en sekund, en dylik önskan uppstå i hennes själ? En önskan, som hon för resten i grund och botten icke hyste.

Det var också icke efter kojan eller fattigdomen hon längtade. Det var efter skogen, fälten, tystnaden och samvetsfriden. Men hvaröfver oroade hon sig egentligen?

Egde hon icke hans kärlek . . . ersatte den icke allt annat? Och dragande ned i pannan en liten kokett lock, helsade hon prinsen med en strålände blick.

»Hvilken mängd böcker», sade han leende, i det han började bläddra bland dem.

»På alla fristunder har läsning varit mitt största nöje . . . nu, när jag kan företaga mig allt hvad som faller mig in, tänker jag roa mig med besked.»

»För att bli 'en lärd i stubb'.»

»För att bli ett angenämt sällskap åt Ers höghet!»

Han drog henne till sig, i det han erkände att han för hvarje dag upptäckte någon ny sida af hennes karakter och fina smak, hvilket alltmera tilltalade honom; gaf henne råd i hvad hon borde läsa och fann sig angenämt öfverraskad vid att finna henne icke vara utan en smula språkkunskap samt ega anlag för musik.

Efter detta hände det ofta, att han talade med den oerfarna flickan om böcker, målningar, utländska städer, om märkvärdiga menniskor, lefvande och döda, om hvilka hon aldrig hört ett ord förut.

»Ers höghet vet allting!» sade hon en dag beundrande.

»Jag önskar, att mina gamla lärare hörde detta öm-döme», sade han skrattande. »Jag tror det skulle förväna dem en smula. Mina kunskaper fruktar jag omfatta nått och jemnt orden: till husbehof. Det är med små medel jag söker göra mig intressant.»

»Desto större förtjenst att lyckas!» sade hon och flyttade sig närmare honom, under det han talade om Kellgren, Leopold, Adlerbeth och Rosenstein samt emellanåt föreläste ett eller annat utdrag af deras skaldeverk. Hennes hänryckning steg emellertid till sin höjd, då han en dag gaf henne till läsning Lidners Spastaras död. »Jag känner mig helt högtidlig till mods», sade hon rörd, »jag eger icke andra ord för att tolka hvad jag känner.»

Det är omöjligt att som uppmärksam läserska så att säga liksom lefva i ständigt sällskap med stora författare, utan att vinna i bildning och karakter genom deras allvarsamma och snillrika umgänge. Verkan är måhända långsam och omärklig, förbättringen omedveten, men den infinner sig icke desto mindre.

Sofie Hagmans sätt hade småningom fått en finhet och ett behag, som icke allenast förtrollade prins Fredrik, utan också hänförde alla, hvilka kommo i beröring med henne.

Det är nog sant, att hennes största dragningskraft för prinsen från första stund hade bestått deruti, att han i henne önskade vinna en okonstlad varelses oskrymtade tillgifvenhet. Då han emellertid fann, att hon med det natursanna kunde förena en bildad qvinnas angenäma sätt, kände han sig stolt öfver hennes eröfring och lät eftersända de bästa lärare för de ämnen, som intresserade henne. Insigter och åsigter utvecklades på detta sätt och hon lyssnade nu icke allenast till hans ord, utan hade ett så klart begrepp och ett så träffande omdöme, att han vid förtroliga meddelanden ofta började inhemta hennes råd.

Endast få veckor voro förgångna sedan den stora vexlingen i hennes öde hade inträffat, och redan ansåg hon sig ha skäl att säga till sig sjelf: »Man har inte förstått min kärlek . . .»

Den för henne oförgätliga aftonen, då prinsen med ungdomligt svärmeri sökt hennes närhet, hade han talat

med henne om, att de måste stålsätta sig mot ett och annat obehag samt att hon borde göra sig beredd på, att man skulle betrakta hennes hängifvenhet genom klandrets förstoringsglas — obehag, som skulle motvägas af deras ömsesidiga kärlek.

Han hade haft rätt såväl i det ena som det andra afseendet.

Men huru bitter var icke erfarenheten. Det fordrades, i sanning, hennes gränslösa dyrkan för den älskade, på det hon skulle glömma vissa smärtsamma sår, förorsakade af småaktighetens nålstyg. Ett tillfälligt möte på gatan med Emerentia, då denna vänt bort sitt hufvud — eller då Agneta en skymningsstund i största hemlighet, drifven af sin medkänsla, smugit sig till henne för att gråtande kasta sig i hennes famn — detta och mera dertill hade tydligare än hans ord lärt henne, att den rådande meningen var skymflig och förödmjukande för henne. — Skymflig, fastän hon i prinsens hem bemöttes med vördnadsbetygelser, som kunde hafva anstått en furstinna — skymflig, fastän hon af prinsens bröder behandlades med den största ynnest. Dessa bröder, af hvilka den ene var en oinskränkt herskare, som, intagen af hennes fina vett och tjusande fägring, redan mer än en gång yttrat, det hon skulle vara en eröfring för sjelfva hofvet.

Det sköna som omgaf henne hade förädlat hennes smak, allvarliga böcker framkallade oroliga tankar öfver den ställning hon intog, som stundom fylde henne med en oro, hvilken hon icke alltid förmådde tillbakavisa. »Vi måste taga vårt öde sådant som vi finna det!» hade den älskade sagt, och då det band, som förenade dem, icke inför verden hade något värde, sökte hon hålla det inför sig sjelf i ära, och i det hon tillegnade sig kunskaper, ville hon blifva det han önskat finna i henne — en pålitlig väninna och ett behagligt sällskap.

De egde hvar för sig förmåga att angenämt sampråka, och många gånger kände de sig öfverraskade vid att finna en tidig eftermiddagsstund hastigt förbyttas till skymning, eller en morgonstund plötsligt förvandlas till en sen middagstimme.

Han talade då vid dessa tillfällen ofta med henne

om den första stund han sett henne och hon darrande
hviskat sitt namn.

»Alltifrån den stunden då du slog ned ögonen för
min blick, lockade du mig till dig. Jag kände, att du
var för mig någonting som ingen annan qvinna varit eller»,
det var hans fasta öfvertygelse, »någonsin kunde blifva.»

Hon lyssnade alltid till dessa bedyranden, rodnande,
med tillbakahållen andedrägt och giriga öron. Det var
omsägningar af samma känslor, endast ordställningen var
olika, hvilket gaf åt dem för henne nyhetens behag.

»Och då jag sedan förgäfves sökte dig», sade han,
»samt inte hade stort hopp om ett återseende, så kunde
jag likväl inte jaga din bild ifrån mig. Jag tyckte emel-
lanåt, du kom till mig och hviskade: jag kan inte lefva
utan dig . . . jag kan inte!»

»Jag kan inte!» upprepade hon som ett svagt eko
medan hennes ögon strålade, och hon knäppte händerna
om hans arm samt drog honom till sig.

»Vi äro som två stora barn», sade hon leende, »men
det är en barnslighet, som skänker mig en odelad fröjd.»

De började härvid vandra fram och tillbaka bredvid
hvarandra arm i arm genom de stora gemaken, hvilka
bildade en lång sträcka af glans och prakt, der Sofie emel-
lanåt stannade framför någon målning, som hon särskildt
beundrade, eller sköt till rätta något bord af trämosaik med
japansk förgyllning eller någon utkrusad ebenholtsstol.

»Jag tycker om din ordnande hand», sade han. »Det
här är ett riktigt hemlif . . . enkelt, flärdfritt, tilltalande . . .
ett sådant som jag alltid längtat efter . . .» Och han bör-
jade tala om den tid, då han stått vid sin moders knä,
lekande med den späda system; om det hem Lovisa
Ulrika skapat åt sin familj och den gläntighet och tref-
nad, hon förstätt sprida omkring sig, midt under de rege-
ringsomsorger hon delat med sin gemål. »Vårt hem, min
Sofie, liknar denna urbild för allt fullkomligt . . . det
skiljer sig endast i några små enskildheter . . .»

»Och dessa?» sade hon med ett litet oroligt uttryck.
»Och dessa äro?»

»De lekande barnen!»

TJUGUFEMTE KAPITLET.

De rum, som på slottet i hertigen af Östergötlands våning hade blifvit anvisade åt Sofie Hagman, genljödo i detta ögonblick af glädtigt skämt och prat. Det var dock icke något furstligt samqväm som nu var samladt, i hvilket Sofie såväl vid tebordet som under måltiderna brukade uppträda som värdinna och hvars glans och nöjen hon förhöjde med sin utmärkta skönhet, sitt okonstlade, älskvärda umgängessätt, sina lediga, qvicka samtal och sitt behagliga väsen,*) nej, kring henne fanns i denna stund icke en skara af beundrare, utan endast en ung flicka, hvars nätta hufvud lutade sig fram emot henne.

»Mor har skänkt mig en half fridag och den kunde jag inte använda bättre än att komma hit för att gråla på dig . . .»

»Jo, ännu bättre . . . för att komma hit och vara älskvärd, Ulrika . . .»

»Något sådant förtjenar du inte . . . att helt och hållet glömma dina gamla vänner! . . . Hvarför kommer du aldrig hem?»

Ett litet moln gled öfver Sofies leende ansigte. Visste hon väl, om man fortfarande ville se henne?

»Tror du att vi kunna undvara dig, så misstager du dig storligen . . .»

Sofies ögon och läppar hade återtagit sitt leende uttryck.

»Mor har just sagt, att då vi ha så fullt upp med arbete som nu, så kunde du nog en och annan dag komma hem för att hjälpa oss.»

»Det vill jag gerna», inföll Sofie förtjust åt förslaget.

»Inte för mycket, om flickan hjälpte till en smula, till tack för alla trefliga stunder du beredt henne, Ulrika!» återtog denna ystert, i det hon sökte återge sin mors röst och åtbörder. »Det är alldeles omöjligt för dig att hinna

*) Crusenstolpe. Morianen, 3 delen, sid. 85.

med allt, min engel . . . du är ändå så flitig som en myra . . . så flitig, ja . . . med tiden blir du nog krokryggig vid din båg! . . .»

»Sköna utsigter!» skrattade Sofie.

»Det är en bekymrad mors egna utlåtelse, som jag upprepat, på det du må behjerta min belägenhet. Ack, lilla Fia, jag längtar efter dig! . . . Du måste komma snart . . . redan i morgon, säg? Vi skola sitta i vårt arbetsrum och leka alldeles, att det är som förr . . . mor bereder under tiden en öfverraskning . . . nybakadt småbröd och kaffe . . . så bli vi ropade ut i salen och vi visa pligtskyldigast vår fröjd och förvåning öfver den inbjudande trakteringen. Derpå skynda vi till arbetet igen och i skymningen slå vi oss ned vid klaveret samt sjunga duetter . . . eller också sätta vi oss bredvid hvarandra på den lilla soffan och hviska förtroligt, du, om din prins och jag om en viss någon, som jag troligtvis aldrig kan förmå att tala ett enda kärleksfullt ord.»

Vid denna skildring af det arbetsamma, enformiga lif, hon nyss lemnat, smög sig en känsla af beklämning öfver Sofie, och Ulrika, som säkert märkte denna vexling i hennes lynne och med vänskapens klarsynthet förstod dess orsak, fann, att hon berört ett grannlaga ämne, hvarför hon omedelbart öfverflyttade samtalen på de arbeten hon hade för händer och började en lång öfverläggning, om hvilka färger som bäst passade tillsammans och om plattstygn icke vore att föredraga framför tambursöm.

»Vi skola nog välja smakfulla mönster», sade hon. Mor är ännu skral i axeln och har svårt att röra högra armen . . . men om vi slå våra kloka hufvuden tillsammans, skola vi säkert komponera något riktigt charmant.»

»Jag vill gerna», sade Sofie tveksamt, »men . . . men . . .»

»I denna fråga får inte finnas något »men».

»Jag vet inte, om jag kan komma», hon vände till hälften bort sitt rodnande ansigte. »Jag har kommit till att tänka på något och skulle därför inte gerna vilja sammanträffa med . . .»

»Med faster Emerentia», gissade Ulrika. »I detta fall kan du vara lugn, hon har blott en enda gång varit hos oss sedan . . .»

»Jag lemnade er», inföll Sofie liffigt. »För min skull ha ni således förlorat en gammal vän!»

»Hon har nog sina förtjenster, men jag skulle hyckla, om jag påstod, att vi synnerligt saknade henne . . . det är inte första gången, kära du, som hon varit förgrymmad på oss . . .

»Mot er har hon intet skäl att vara ovänligt stämd . . . jag önskar att hennes vrede uteslutande drabbat mig . . . att jag felat kan inte resonneras bort . . .»

»Men frestelsen borde hon också taga i öfvervägande . . . och Sofie, om det kan ge dig någon tillfredsställelse, så vet du ju att jag . . . men inte nog härmed . . . Agneta har kommit öfverens med mig, att vi kanske skulle ha åsidosatt allt annat för att följa den vi älska.»

De båda flickorna höllo sig hårdt slutna intill hvarandra. »Om mångens klander drabbar dig», hviskade Ulrika, »så finnes säkerligen en och annan, som fattar din hängifvenhet och tänker i sitt stilla sinne: hvem vet om icke också jag? . . .» Det låg en starkare glans än vanligt i den blick, hvarmed hon såg upp till Sofie. Hennes sprittande lynne jagade likväl hastigt bort denna rörelse och hon fullföljde skrattande: »Hörde Emerentia mig, så skulle hon fasa och utbrista: just en moralisk trio . . .» jag, du och Agneta! A propos denna senare, så kommer hon hem en och annan gång . . . hon smyger sig till oss med ett ansigtsuttryck som vore hon en brottsling . . . och straff undgick hon icke, derest systemen träffade på henne . . . Stackars Hedvig sörjer sig till döds, påstår Agneta . . . hon sitter dagen i ända och spinner i det lilla gårdsrummet, sida vid sida med Emerentia . . . der, i den tränga kammaren kommer hennes ungdomstid att förflyta . . . rummen åt gatan får hon sällan eller aldrig beträda . . . herr von Jacobsson kunde ju taga sig det orådet före att göra en fönsterparad . . . till kyrkan följes hon af Emerentia . . . af fruktan att Agneta kan föra något budskap till henne hör ett förtroligt samspråk numera nästan till det omöjliga. Den gamla damen hoppas emellertid, att systemen skall ångra sin stränghet, om icke förr så — när Hedvig ligger på bår. I den utsigten kan visserligen ligga någon tröst», fortfor Ulrika leende, »men så länge den stackars

Hedvig andas här på jorden och icke har någon annan utsigt än sin fasters ömma skydd, så skulle jag inte vilja vara i hennes ställe, det är säkert!»

Sofie hade med ett något tankspridit uttryck lyssnat till sin väninnas utgjutelse, och då hon omsider tystnade med en afgörande nick, följde i förstone icke något svar.

»Hvad funderar du på?» frågade Ulrika, som kände sig otålig öfver att den beskrifning hon nyss gjort icke tycktes väcka den ringaste sensation.

»Funderar på», upprepade Sofie. »Det var ju så du frågade?»

»Jag börjar tro, du inte tänker på någon annan än dig sjelf», inföll Ulrika med ett lifligt uttryck af ovilja.

»Deri har du kanske rätt», sade Sofie skrattande. »Men det var sant, det var ju om Hedvig vi talade?»

Ulrika höjde sina runda axlar. Väninnan var sannernigen icke värd ett svar.

»Vet du om herr von Jacobsson fortfarande besvarar Hedvigs tycke?»

»Hvad rör det dig?»

»Men säg ändå . . .»

»Du är ohjelpig!» utbrast Ulrika, som icke längre kunde motstå den leende blick, hvarmed Sofie lutade sig fram emot henne. »Grymma kärleksqval ha förvandlat den intagande unge mannen till ett lefvande skelett.»

»Jag är nu fullt öfvertygad», inföll Sofie skrattande, »fullt öfvertygad om de båda kontrahenternas ömsesidiga böjelse . . . det skulle naturligtvis göra dem öfvermåttan lyckliga, om alla svårigheter kunde öfvervinnas . . .»

Ulrika gjorde stora ögon. Hade Sofie något mål till hvilket hon ville komma?

»Svårigheter, ja!» upprepade hon med eftertänksamt uttryck.

»Hedvig har haft bra ledsamma dagar», sade Sofie.

»Och så har hon inte den ringaste kraft till motvärn . . . hon dukar snart under.»

»Hvad tror du Emerentia skulle säga, om herr von Jacobsson vore i tillfälle att rikligen försörja en hustru?»

»Om det lilla ordet *rikligen* med skäl kunde användas, skulle hon naturligtvis ge sitt samtycke . . . Det är

endast den unge mannens fattigdom och hans ringa utsigt till befordran, som gjort henne avvogt stämd. 'Jag försörjer Hedvig', har hon sagt, 'men en hel familj är ett för stort påhäng' . . . »

»Således skulle Emerentia i grund och botten bli ganska nöjd, derest herr von Jacobssons lefnadsställning kunde förbättras? . . . Godt! . . . Hör på Ulrika . . . jag har sport, att en lagmanssyssla i Södermanland är ledig . . . jag vill göra mig närmare underrättad om den, och du skall få vidare besked . . . nämn emellertid att denna syssla är ledig, så snart du träffar Agneta, och bed henne uppmana den unge mannen att anmäla sig som sökande.»

»Och du tror då?» sade Ulrika, hvars ansigte hade blifvit ett fullt leende solsken.

»Jag tror ingenting», genmälde Sofie, »men jag lofvar bönfälla hertig Fredrik om hans förord och hoppas, att jag inte förgäfves skall vända mig till honom. Delgif emellertid inte Agneta ett ord härom . . . ett enda oförsigtigt yttrande kunde vålla motsatsen af hvad vi önska . . . »

»Du tänker då inte uteslutande på dig sjelf som jag nyss så orättvist påbördade dig!» ropade Ulrika, i det hon kysste Sofies kind. »Jag skulle likväl så gerna vilja ge Agneta en vink om, att Hedvig kan börja hoppas . . . »

»Och derigenom förderfva alltsammans», inföll Sofie liffigt.

»Nåväl, jag tiger och lider!»

TJUGUSJETTE KAPITLET.

Vaxljusen voro tända i de stora kandelabrarna, vin och frukter framsatta på ett bord framför en soffa, på hvilken prins Fredrik och Sofie förtroligt tagit plats. Den i silfvergrått skiftande roben, förhöjd af hjertröda puffar, framhöll den unga qvinnans fulländade byst medan den gaf åt finheten i hennes hy en blekhet, som snarare förhöjde än minskade det tilldragande i detta undersköna

ansigte, hvilket nu med ett uttryck af tacksamhet vände sig till Fredrik.

»Jag har något, som ligger mig om hjertat», sade hon med en lätt suck.

»Min högsta önskan är att städse ega ditt fulla förtroende.»

»Mätte blott min framställan icke illa upptagas!»

»Det låter ju riktigt allvarligt», sade han leende.

»Så är det också» . . .

Hon tystnade och besvarande hans leende blick förtfor hon: »Högheten har i sin tjänst en ung sekreterare med namnet Jacobsson . . . jag känner honom icke personligen, men det oakadt intresserar jag mig för hans välgång och vägar anhålla, det han måtte omfattas med den största ynnest».

»För att säga sanningen, Sofie, så har jag nyligen rätt skarpt afspisat honom, ty uppriktigt sagdt har han för få dagar sedan betett sig på ett ganska oförsynt sätt . . . jag är nästan öfvertygad om, att han icke förtjenar ditt intresse.»

»På hvad sätt har han då förgått sig? . . .»

»Inte någon direkt förseelse mot mig . . . men det finnes personer utan takt, utan ringaste känsla för det passande och han har visat en påflugenhet . . . nå ja, du skall få höra! . . . Han har anmält sig som sökande till en af Sveriges största och indrätigaste domsagor . . . detta utan att ega några embetsförtjenster och dertill har han vändt sig till mig för att bönfälla om mitt förord, utan att kunna referera till en enda högt uppsatt förespråkare, som kunde rekommendera honom hos mig.»

»Han har djupt felat, om det är ett fel, att en fattig man med ifver och kraft söker erhålla sin utkomst.»

»Nå ja . . . hm . . . det kan så vara . . . men, min söta Sofie, jag förstår inte på hvad sätt han kan ha väckt ditt deltagande . . .»

»Ack, min prins, det har funnits en tid för icke så länge sedan, då jag värlös flydde undan förföljare och skulle dukat under . . . omkommit, derest icke medlidsamma människor förbarmat sig öfver mig. De uppträden som

föregingo min svimning på gatan, kan jag icke minnas utan sinnesoro och fasa . . .»

Sofie tystnade, hennes läppar darrade och ansigtets blekhet hade fått något genomskinligt bländande. »Ers höghet känner till det förflutna», fortfor hon lugnare, »och kommer kanske i håg, att det var mamsellerna Juringius, som påträffade mig i detta sanslösa tillstånd och förde mig till sitt hem?»

»Ja visst, ja . . . men herr von Jacobsson? . . .»

»Han är förlofvad med deras brorsdotter . . . eller rättare han och hon älska hvarandra utan hopp om en förening, såvida det icke kan lyckas den unge mannen att vinna en mäktig beskyddare . . .»

Med bönfallande blick och åtbörder blickade hon härvid upp till prinsen, i det hon fortfor: »Om herr von Jacobsson har förgått sig, så är det egentligen jag som har förledt honom dertill . . .» Hvarefter hon berättade om sitt samtal med Ulrika och den åtrå hon kände att i någon mån godtgöra sin tacksamhetsskuld. Med lifliga färger beskref hon derpå Hedvigs undergifna lynne, Emerentias hersklystnad och den gråtmilda Agnetas deltagande. Den ifver, hvarmed hon hängaf sig åt denna skildring, kom hennes ögon att stråla och en engels mildhet kunde icke vara ljufvare än det leende, hvarmed hon betraktade Fredrik, då han, bevekt af hennes värtalighet, lofvade att till konungen framställa hennes skyddslings ärende.

Aldrig hade Sofie synts mera älsklig än i denna stund då hon utöfvade en värdinnas pligt och fyllande prinsens och sitt eget glas med ljusgult perlande vin, som svagt doftade af päron, lät hon en bit is halka ned i det grunda glaset och, höjande det till sina läppar, drack hon en skål för en lycklig utgång.

»Gör dig icke för säker om, att jag skall lyckas, Sofie», sade prinsen och slöt henne ömt intill sig. »Min högsta sträfvan är att villfara dina önsknningar, och jag vill göra allt för att göra Gustaf benägen att lemna den sökta platsen åt Jacobsson . . . men är den bortlofvad åt någon annan, så bryter kungen icke sitt ord och alla förböner och öfvertalningar äro då fruktlösa.»

»Låt mig ännu en liten stund behålla hoppet ogrumladt», bad Sofie. »Jag har för resten en förkänsla af, att Högheten skall lyckas . . . jag tror på aningar . . .»

Hon tystnade en stund. Männe det inte nästan var en aning, som en gång hade drifvit henne den vackra sommardagen i Holgersons trädgård att hysa en förkänsla af, att derest hon egde makt, så skulle hon skänka de älskande åt hvarandra. Denna stund af skämt och glädje trädde framför hennes minne och hon log af tillfredsställelse öfver att, om ock icke direkte kunna öfva ett maktspråk, så dock som förespråkarska kanske kunna främja Hedvigs framtida sällhet.

»Att kunna lyckliggöra är ändå bra skönt!»

Med dessa Sofies ord ännu ljudande för sina öron, skyndade prins Fredrik följande morgon till konungen och resultatet af detta besök blef, att herr von Jacobsson erhöi den sökta domsagan.

»Jag hade förr trott, att han som tiggare skulle draga land och rike omkring, än att han skulle bli i tillfälle att bjuda Hedvig dela ett så präktigt brödstycke», sade Emerentia, då den så i hast burgne friaren hade gjort sin uppvaktning hos mamsellerna Juringius för att högtidligt anhålla om deras brorsdotters hand. Hon häntydde då i förblommerade ordalag på, att det icke hängde rätt ihop med hela utnämningen och att den tillkommit på orättfärdiga vägar. Men då den »flax» han haft satte honom i tillfälle att försörja en hustru och hon lofvat att i detta fall ge sitt samtycke, så hade hon ej skäl att vidare göra några invändningar, fastän hon motvilligt muttrade för sig sjelf, att hon nog visste hvem som hade sin hand med i spelet.

Under detta erkände Agneta och Hedvig jublande för hvarandra, att de visste hvem de egentligen hade att tacka för en så oväntad lycka. Om icke Emerentia gått omkring som en vaktande drake öfver Hedvig, så skulle hon skyndat till Sofie för att utgjuta sitt af tacksamhet öfverfulla hjerta.

Emellertid hade herr von Jacobsson, efter en vink af prins Fredrik, gjort Sofie sin uppvaktning för att betyga den erkänslan, han var henne skyldig. I största hemlig-

het bakom Emerentias rygg måste han gång på gång beskrifva detta besök, som hardt nära liknat en audiens hos en furstlig person. Det var dock endast i det ceremoniösa sätt hvarmed han fått tillåtelse att nalkas henne, ty hvad Sofie angick, hade hon synts honom så okonstlad och hjerteglad öfver den lyckade utgången af hennes förslag med dess tryggade framtidsutsigter.

»Den kära, kära Sofie», suckade med tårar i ögonen Hedvig och Agneta, hvarpå den gamla damen gjorde sig beredd att utan Emerentias vetskap skynda till Holgersson för att meddela dem de senaste dagarnes stora tilldragelser, i synnerhet som hon ansåg sig behöfva höra några tröstefulla ord till följd af Emerentias ovänliga beteende i denna sak.

»Det är Sofies verk», ropade Ulrika glädjestrålade, »hennes goda hjerta förnekar sig aldrig! . . . Detta är inte det första gunstbevis hon utverkat . . . hon har mer än en gång vänt sig till prinsen för att i befordringsväg bönfalla om hans förord hos kungen . . .»

»Ni må tro, att Emerentia riktigt blef snopen öfver Jacobssons utnämning», inföll Agneta, hvilken som sagdt var särdeles missnöjd öfver systemens uppfattning. »Hon gick nästan omkring som en våt hund, Gud förlåte mig den liknelsen, men i går sedan hon talat med mamsell Jung, som ständigt för till torgs allt möjligt sqvaller, hvilket inte alltid förut fallit Emerentia på läppen, så blef det helt annat ljud i skällan . . . det var oupphörligen »söta du» och »jo, jo, men!» då hon fick höra, att en riktigt framstående person läser haft anspråk och förhoppning på att få den till Jacobsson bortskänkta sysslan. Men inte nog härmed, hela hofvet och alla gunstlingar lära dessutom kommit i rörelse, då de upptäckte att denna oväntade befordran var utverkad af hertigen af Östergötland, som af Sofie blifvit lockad att intressera kungen för saken. Denna Sofies inblandning lär i synnerhet satt myror i hufvudet på baron Armfelt, hvilken anser hvarje förord från annan person som ett obehörigt intrång på hans rättigheter. Såväl han sjelf som hans vänner började till följd häraf inför majestätet häntyda på Sofies list, ränker och hersklystnad . . . man gycklade öfver att hon förde prins Fre-

drik i ledband samt påstod, att det bland allmänheten glunkades om, att hon ingenting mindre åsyftade än att medelst sin höge älskare äfven inverka på konungen för att blanda sig i regeringsärendena . . .»

»Men det är ju oerhördt», sade fru Holgerson med en suck, »det är ju en riktig förföljelse man börjat mot henne, såvida dessa uppgifter icke sakna all grund.»

»Åh nej, de öfverensstämma nog med sanna förhållandet», inföll Agneta, som bekymrad vaggade hufvudet fram och tillbaka. »Mamsell Jung har ett par qvinnliga anförvandter, hvilka äro anställda vid hofvet som städerskor, silfverpolererskor eller något dylikt och vår Herre vet hvarifrån de snappa upp sina nyheter, men hon känner alltid till mer än annat folk och om hennes historier ibland förefalla en smula öfverdrifna, så äro de dock aldrig gripna ur luften.»

»Mätte Sofie inte få obehag till tack för sin välmening!»

»Emerentia hyser emellertid en sådan önskan. 'Lästig, ja, det vet Gud!' ropade hon. 'Sofie borde riktigt med besked få välförtjent näpst!'»

Agneta gaf med en nick bättre kraft åt dessa ord, och hon fortfor:

»Må vara att Emerentia i ett och annat anser sig ha skäl att klandra Sofie, men att önska ofärd öfver henne för en välmening, som åtminstone för Hedvig medför utsigten till en framtida riklig bergning och en ansedd lefnadsställning, det är rent af oädelt och jag kunde inte låta bli att vända ryggen åt henne, då hon med oförställd skadeglädje berättade, att fastän kungen med ett skämt afvisat alla insinuationer, så hade han likväl uppmärksamt lyssnat till hvad man sagt och slutligen, ehuru alltjemt leende, hade han ganska allvarsamt förbjudit sin omgifning att röra vid den strängen.»

»Jag skulle gerna velat stoppa bomull i mina öron», återtog Agneta, »för att slippa höra Emerentias försmädliga skratt då hon ropade: 'Jo jo, det är kanske inte alltid så angenämt att vara en högt uppsatt herres favorit . . . kungen ger henne nog sina fiskar varma, men så

behöfde hon inte blanda sig i sådana angelägenheter, som rakt inte angå henne!»

»Och jag som trodde, att denna utnämning skulle glädja Emerentia», sade Ulrika.

»Men icke genom Sofie och om det inte nu skulle vara en galenskap att visa bort en sådan friare som Jacobsson, så skulle hon göra det för att slippa att ha henne att tacka för något.»

»Sofie skall aldrig få veta detta, aldrig!» bedyrande Ulrika. »Om hon frågar mig, hvad Emerentia tyckte om utnämningen, kommer jag att svara, det hon visat sig särdeles nöjd . . . en osanning, som icke skall göra mig några samvetsskrupler.»

»Inte mig heller», sade Agneta, som vid afskedet från sina vänner kände sig färdig att till Sofies fromma, med diktens hela blomsterspråk, smycka ut Emerentias känslor från en angenäm förvåning till en oerhörd hänryckning.

I denna sinnesstämning passerade Agneta förbi slottet och funderade just på, att det kanske inte skulle vara ur vägen att titta upp till Sofie — så godt först som sist kunde hon ju utföra sin föresats.

Den deltagande gamla damen kom emellertid fortare utföre än uppför trapporna, i det hon af hertigens betjening blef upplyst om, att konungen just i detta ögonblick höll på att samtala med mamsell Hagman.

Agneta kände sig riktigt hufvudyr, och hon frågade sig sjelf, om detta konungens besök var ett lysande bevis på nåd, eller om Sofie nu skulle ställas till ansvar för detta tilltag i befordringsväg, som i så hög grad förtretade den mäktige baron Armfelt.

Den gamla damens oro skulle dock ögonblickligen blifvit stillad, om hon i denna stund sett det leende ansigtsuttryck, hvarmed konungen hade nalkats Sofie. Svårigen skulle hon väl hafva förestält sig, att Gustaf nyss låtit underrätta sig om, att hertigen gjort en utfart samt att mamsell Hagman stannat hemma och att han just gått öfver till sin brors våning för att mellan fyra ögon säga henne några allvarliga ord angående rykten, hvilka gjort honom både flat och förtörnad.

»Hertigen har rest till Fredrikshof», sade Sofie, som full af behag hade trädt konungen till mötes, »och jag beklagar, att Ers majestät således förgäfves fått söka honom . . .»

»Min tid räknar jag ingalunda förlorad», sade konungen förbindligt, »då den användes till samspråk med en så intagande dam som ni, mademoiselle.» Alltjemt leende satte Gustaf sig på en soffa och, inbjudande Sofie att taga plats bredvid sig, fortfor han: »Efter tillfället nu tycks vara gynnande, har jag något att bedja er om, och ni måste lofva att ej afslå min bön.»

Öfverraskad blickade hon upp till honom, men hon blef likväl ej förlägen eller förskräckt, ty det var Gustaf och ej Carl, som förtroligt lutade sitt hufvud mot hennes, medan han höll hennes urbildligt sköna hand sluten i sina.

»En bön af Ers majestät är en befallning», svarade hon till hälften skämtsamt och till hälften vördnadsfullt, »och Ers majestät kan ej önska annat, än hvad hvar-enda undersåte i Sveriges rike skulle skatta sig lycklig att i ögonblicket få lyda. Mätte det endast vid detta tillfälle bero af mig!»

»Af er ensam beror det, *ma belle* . . . och eftersom ni redan haft den godheten att lofva på förhand, vill jag, utan vidare omsvep, anhålla, att ni hädanefter aldrig ger ert förord hos min bror åt någon tjänstesökande. Han kan icke vägra er något, jag slipper honom sedan aldrig, och edra löften bringa mig ofta i bryderi för uppfyllandet af mina egna. Om i stället ni har någon gång en enskild önskan i afseende på befordringar och statsärenden, så vänd er omedelbart till mig själf. Ni kan räkna på min beredvillighet, så snart statsnyttan och föregående löften ej binda mig.»*)

»Ers majestät värdes tillgifva . . .»

»Hvad som är skedt är skedt», föll henne konungen lifligt i talet, »och som detta så att säga väckt ond blod, önskar jag förekomma alla misstydingar af ert handlingssätt. För min enskilda del vet jag det vara förestafvadt af ert goda

*) Ofvanstående samtal är anfördt af Crusenstolpe i Morianen 3 del. sid. 93.

hjerter . . . ert deltagande, er tacksamhet mot gamla vänner. Nå, jag litar på ert löfte, mamsell Hagman, eljes», tillade han skämtande, i det han med strålände blickar, full af ridderlig beundran, lutade sig fram emot henne, »eljes kunde lätt nog er vilja bli min lag».

»Ers majestäts tillrättavisning är på samma gång en upprättelse», sade Sofie, i det hon med ett hänförende leende vände sig till honom.

TJUGUSJUNDE KAPITLET.

Sofie, som mer än en gång efterkommit fru Holgersons önskan att sällskapa med hennes dotter, fann i känsulan att vara nyttig såväl en tillfredsställelse som en lockelse.

Precis på det gamla sättet brukade då de båda flickorna sitta samspråkande vid sitt arbete eller i skymningen förtroligt vandra i trädgården, der de gamla fruktträden sköto blom och gräset spirade fram öfver den slutande planen vid sjöstranden. Här hade Sofie fått reda på huru flitigt Hedvig sömmade på sin utstyrel, de nya dräkter hon som ungmor skulle bära och den praktiga brudklädning, hvilken fästmannen hade köpt. Enskildheter, som kommo hennes ögon att stråla, i det hon sade till sig sjelf: »kungen är kanske en smula missnöjd med mig, men mitt förord lyckades — det var hufvudsaken!» Och när härtill Agneta på frågan, om Emerentia var belåten, gifvit det mest nöjaktiga svar, då kände sig Sofie så fullt tillfredsstäld, att hon icke kunde underlåta att kyssa den gamla damen, som dervid fick tårar i ögonen af rörelse öfver sin egen utmärkta uppfinningsförmåga, medan hon gaf Ulrika en menande nick.

Tillsammans med sina vänner tillbragte Sofie på detta sätt rätt många angenäm dag, hvarförutan hon sökte sina nöjen i läsning, vid klaveret och på spatserfärder. Vid dessa utflykter följdes hon vanligtvis af hertigen, som un-

der de varma sommarmånaderna stundom förde henne till ett eller annat af de lustslott, der hofven för tillfället icke uppehöll sig och der han tillstälde för henne små fester samt angenäma öfverraskningar.

»Jag önskar kunna föra henne med mig öfverallt, der jag sjelf är sedd», tänkte hertigen, der han en afton under hemfärden från ett lustparti slöt Sofie nära intill sig. Detta var en åstundan, som han länge hade hyst och för hvilken han sökt intressera konungen, men för första gången häntydde han för henne på denna önskan.

»Ers höghet vill kanhända, jag skall bli presenterad på hofvet», sade Sofie skämtande, i det hon qvafde en suck.

»Just så, min älskling och . . .»

»Väck icke min ärelystnad!» bad hon alltjemt leende och tillade med ömhet: »Jag är nöjd att lefva undangömd, förutsatt att högheten stundom delar min enslighet . . .»

»Men det är en enformighet, som slutligen skall trötta dig . . . i sällskapslifvet, i de högsta kretsar . . .»

»Oh mon dieu», inföll hon skrattande. »Hvilka svimningar och hvilken uppståndelse, derest jag skulle föras tillsammans med hofvets damer!»

»Du öfverträffar dem alla i allt!»

»I så fall är det yttermera ett skäl för mig att ej vinna tillträde . . .»

»Ja, nog spelar afundsjukan en stor roll . . .»

»Utom afundsjukan finnes det för mig så många *om* och *men*, som . . .»

»Som du icke kan anföra, utan att få dem vederlagda. Du har en älskare, det är sant, medan hofvets damer kanske icke nöja sig, förrän de fått dußinet fullt . . . nå ja, från det ena till det andra . . . Gustaf är dig särdeles bevågen . . .»

»Oafsedt det der förordet? . . .»

»Han tänker icke vidare derpå . . . och hvad Carl beträffar, har du så intagit honom, att en viss tjusande grefvinna lär vara färdig att dö af jalousi . . .»

»Ja ja, man skulle allt se mig med nöje i den förnäma kretsen.»

»Nej, utan skämt, Sofie! . . . Jag vill endast säga

dig, att om du först och främst gunstigt omfattas af min familj, så är jag öfvertygad om, att också adeln småningom skall helsa dig med blida ögon».

Sofie skakade endast sitt hufvud, men fastän prinsen förde talet på andra ämnen, öfvergaf han icke en förhoppning, som borde försätta den älskade i en ställning, hvilken han ansåg tillkomma henne. Till följd af denna diktan och traktan begaf han sig ett par dagar härefter till Drottningholm, der konungen syntes angenämt öfverraskad af hans besök.

»Jag trodde knappast, du kunde slita dig lös», sade han leende, då han jemte hertigen i vagn färdades till Kina. »Nu hoppas jag du stannar här några veckor . . . foi de gentilhomme, du kom just lagom för att vara oss behjelpelig med vår karusell! . . . Jag begär likvisst icke någon öfvermenslig försakelse . . . hemta hit ut din Sofie . . . jag vill att alla skola vara à leur aise och Munchen som gouverneur du chateau har jag befalt att låta ge henne ett konvenabelt rum.»*)

Med liflig erkänsla betygade Fredrik sin tacksamhet, hvarpå han började orda om den unga flickans fina vett och lyckliga naturanlag. Åberopande dertill det höga skydd Gustaf egnade henne, dristade han bönfälla, att det måtte sträcka sig ända derhän, att hon kunde införas i kretsar, der hennes älsklighet rätt kunde göra sig gällande.

»Något sådant är icke tänkligt, mon frère», inföll Gustaf lifligt. »För att göra dig till viljes har jag låtit ett och annat ord undfälla mig om att hon vore en conaissance à faire, men vis à vis denna fråga har mitt tal varit som för döfva öron.»

»Jag begär naturligtvis inte, att man brådstörtadt skulle föra henne in i hofkretsen, men om hon småningom kom in i sällskapslivet . . .»

»Ja, à la bonheur, vi skola kanske framdeles fundera ut något medel, som kan göra hennes ställning mindre isolerad och mera behaglig såväl för dig sjelf som henne. För min egen del så vet du, jag icke är prude och skulle med nöje mottaga din vackra älskarinna i min

*) Ehrensvärds Dagboksanteckningar, del. 1, sid. 264.

krets . . . jag har ju ej förskjutit Carls grefvinna och hvad dig sjelf beträffar . . . à propos, den intagande grefvinnan von Dehnen är för närvarande min gäst och kommer att stanna härute öfver festligheterna.»

Fredrik höjde en smula ringaktande de penslade ögonbrynen. För honom var det temligen likgiltigt hvem han än måtte träffa på af sina gamla flammor.

»Å propos dessa grefvinnor», fortfor konungen leende. »Det är skada att din Sofie saknar det väsentligaste för att göra henne fullkomlig . . .»

»Och det skulle vara?»

»Börde», sade Gustaf kort och, lutande sig ut genom vagnfönstret, gjorde han en anmärkning öfver nödvändigheten att påskynda arbetet till det af bräder under byggnad varande slottet, utanför hvilket man höll på att ordna barrieren kring en ridbana, der tornérspelell skulle försiggå vid den fest han den 3) Aug. tänkte ge till drottningens ära. »Vi ha mycket att rida och repetera», fortfor han, riddardrägterna äro ännu icke ordnade . . . och balletterna sedan! . . . De eldsprutande drakarna komma att bli af stor effekt . . . I min kadrilj tänker jag ha bulgarisk musik, turkiska pager, grekiska stallmästare och franska riddare. Ja, ordna nu dina angelägenheter i staden, så att du kan stanna här en rund tid . . . jag tar din hjälpsamhet i anspråk . . . au revoir!

Få timmar härefter återsåg Sofie prins Fredrik. Han hade återkommit förrän hon väntat och nu skulle hon följa honom.

»Jag är glad häråt», sade hon, »lifvet är outhärdligt der du ej finnes!»

Detta var en förklaring, som aldrig nog ofta kunde upprepas, och med ett lyckligt leende rustade hon sig i ordning för den tilltänkta sejouren. Hon hade icke varit på Drottningholm sedan den morgonen, då han för första gången talat till henne och hon förvirrad gömt sig i trädgården. Den ena hågkomsten efter den andra dök upp i hennes själ. Hvilken skilnad mellan då och nu — hennes längtan var förverkligad, hon tillhörde honom, och med klappande hjerta närmade hon sig slottet samt vandrade

snart vid hans sida genom de korridorer, som förde till den för henne bestämda bostaden.

Från en del närgränsande rum ljödo ut till henne fras af siden, prat och skratt, och genom en på glänt stående dörr såg hon en skymt af herrar och damer, som voro samlade kring ett bord, der en mängd teckningar och gravyrer lågo kringstridda.

Just i det ögonblick Sofie passerade förbi, öppnades dörren för en utträdande dam, som vid prinsens åsyn icke dolde en glad öfverraskning. »Ers höghet har hela dagen varit väntad», sade hon efter en vördnadsfull blickning. »Vi äro samlade härinne för att öfverlägga om de dräkter, som skola bäras vid karusellen. Vigtiga öfverläggningar», tillade hon skalkaktigt, »man strider om alla regnbågens färger och för att få en god utgång på vår tvist äro goda råd behöfliga. Jag vågar därför bönfälla, att Ers höghet med sin fina smak täckes afgöra. . .»

»Med största nöje skulle jag efterkommit er önskan», inföll prinsen, »men för tillfället är jag hindrad att uppträda som skiljedomare!»

Damens grå ögon, som dittills tindrat med en nästan bländande glans, slocknade nu i en smäktande trånad. De fina blå ådrorna vid hennes tinningar och den svarta skuggan kring hennes ögonlock ökade hennes tjuvningskraft, då hon fann för godt att visa sig melankolisk, hvilket hon i denna stund icke underlät. Med en suck såg hon upp till prinsen, utan att synas akta på Sofie, som gått fram några steg och stannat oviss åt hvilket håll hon borde vända sig.

»Ers höghet afslår således min bön?» sade hon med ett så sorgset uttryck, som om frågan rört sig kring ett utslag öfver lif och död i stället för afgörandet, om couleur de rose vore att föredraga framför purpurödt.

»Icke afslår», sade han artigt, »jag anhåller endast om uppskof.»

»Tills i afton då», föreslog hon med sänkt röst.

Med en helsning skyndade han förbi henne och, bjudande Sofie armen, sade han, så snart han kommit utom hörhåll: »Det var grefvinnan von Dehnen . . . hon är enka efter en gammal tysk general. För några år sedan

flyttade hon till Stockholm . . . hon har sympatier för vårt land . . . på mödernets härstammar hon från en gammal förnäm svensk släkt, hvilken sedan långa tider tillbaka bosatt sig i Liffland och som under tidens lopp till och med blifvit befreundad med ett och annat furstehus.»

Medan hon lyssnade till prinsens ord, drog hon sig till minnes, att Ulrika nämnt det grefvinnan von Dehnen var en bland de många damer prinsen egnat sin hyllning. Hon skulle gerna velat kasta ännu en blick tillbaka på detta lilla oregelbundna och täcka ansigte, der kanske den första ungdomen blomstrat ut, men som ännu var tillräckligt tilldragande för att intaga. Dertill hade hennes rörelser en lätthet, en mjukhet och ett förnämt behag, som kommit Sofie att betrakta henne med en känsla af beundran och med en oro tänkte hon på att man sagt henne, det prins Fredrik hade varit hjälten i mer än ett kärleksäfventyr. Denna oro var dock af en hastigt öfvergående natur — prinsen hade ju knappast med en blick uppmärksammat den sköna, under det de i förbigående vexlat sina ord, och Sofies goda lynne hade helt och hållet återvändt, långt innan hon till fullo gjort sig hemmastadd i det på en gång hemtrefliga och eleganta gästrum, man ordnat åt henne. Alla gamla hågkomster från flydda tider döko åter upp i hennes själ, hon liksom återlefde den barnsliga bekymmerslöshet, hvarmed hon för några år sedan hade tillbragt de vackra sommarmånaderna på Drottningholm. Hon berättade, huru hon andlös hade sprungit för att få se en skymt af prinsen, huru hon hade lyckats att osedd smyga sig till att få åskåda en del af hofvet uppförda tablåer och teaterföreställningar, och huru jungfru Lovisa bannat henne, då hon vid hemkomsten önskat sig vara en vacker fé med den afundsvärda lotten att evigt få sväfva bland rosenmoln. Hon gaf en liflig skildring af det enkla anspråkslösa lif hon härute på bygden hade fört, hvilket med dess bestyr, dess nödtorftiga bergning, som kanske en gång i tiden kunde ge ett öfverskott till en anständig begrafning, dess försakelser, dess stilla glädje, strider och sorger hade för prinsen något tilltalande, som nästan fylde honom med rörelse, på samma gång som småfolkets äflan kom honom att småle.

En munter språksamhet flödade från Sofies läppar. Hon hade åter blifvit den obekymrade varelse, som den ödesdigra morgonen hade gått ur vägen för det dammoln, hvilket hvirflade kring den furstliga ryttaren, innan han höll inne sin häst för att bli i tillfälle att tala till henne.

»Kom, låt oss göra en utflykt, Sofie», sade prinsen, »låt oss återse det ställe, der jag första gången träffade dig.»

Härmed fattade hon sin hatt, men hejdade sig i det samma samt frågade om han icke var väntad på annat håll?

»Kanske», sade han leende, »aftoncirkeln hos drottningen börjas om några minuter, men denna dag tillhör dig och våra gemensamma minnen.»

I korridoren rådde ett lifigt virrvarr, bugande kavalerjer stammade vördsamt då prinsen passerade förbi dem, livréklädda tjenare jägtade, sminkade damer utförde graciösa nigningar och sväfvade, med en darrande rörelse likt fladdrande fjärilar, bort på högklackade skor, i det de sånde prinsen ett leende och Sofie en förstulen blick. Det var ett virrvarr af frasande tyger, en doft af blommor, under det sorlet från det glädtiga sällskapslif, som rörde sig inom slottet, ljud alltmera aflägsat.

Så omedelbart som nu hade Sofie aldrig varit i närheten af landets högaristokratiska krets — så nära och ändå så långt aflägsnad.

Det hade kommit öfver henne en beklämning, som hon dittills aldrig erfarit. Först när hon kommit ut i parken och der vandrat en lång sträcka framåt, tyckte hon sig kunna andas fritt, men i hennes blickar låg ett tankspridit uttryck, der hon betraktade de löfklädda kullarne, öfver hvilka den nedgående solen kastade ett rödgult sken.

»Här har jag mången gång vandrat med en half förhoppning att oförberedt möta dig», sade prinsen och den blick, hvarmed han betraktade henne, hade en förunderligt lugnande makt. »Der borta mötte jag Badin, då jag den der qvällen förgäfves sökt dig . . . jag hade drömt mig ett månskensvärmeri i ditt sällskap», tillade han och fattade hennes hand.

De gingo en stund tysta bredvid hvarandra, medan hon smög sig nära intill honom, och vandrande öfver vägar och stigar, vexlade de ett och annat ord om den lycka, som kommit dem till del.

»Der borta», sade Sofie och visade med handen på en liten hvithårig pilt, som stod på samma ställe, der hon gått till sidan för att låta de båda ryttarne passera. Gossen stod bredbent och tvärsäker samt körde fingrarne i munnen, medan han med runda ögon stirrade på det eleganta paret, »derborta var det», sade hon och nickade leende mot barnet, som prinsen skänkte en silverslant, hvarvid det som en pil sköt in i huset, under hvars tak Sofie, af den stränga jungfru Lovisa, blifvit tillhållen skick och goda seder. Kanske tänkte hon på den afvikelse hon gjort; en afvikelse, hvilken gudmodern säkerligen icke skulle förlåta henne, ty leendet försvann. »Ja, så kan ett tillfälligt möte afgöra vårt öde», anmärkte hon tankfull.

»Men du ångrar dig ju inte, min älskling», inföll han.

»Nej nej», sade hon lifligt och gaf honom en öppen blick: »det har medfört en oblandad sällhet», och hon tilllade i tankarna: »en oblandad sällhet — åtminstone hittills.»

Den onämnbare ångest hon nyss känt föll åter som en skugga öfver hennes ansigte. Med en orolig ömhet lade han hennes arm under sin och vände långsamt om samt började vandra i riktning mot slottet. Han förstod, att hon kanske känt sig sårad af de kritiskt granskande blickar, för hvilka hon nyss varit utsatt — af att blifva tillbakasatt just för den »oblandade sällhet» de beredt åt sig.

»Vi ha ju föresatt oss att taga dagen som den kommer», sade han med ett uppmuntrande leende. »Men då jag ser dig nedslagen, gör jag mig förebråelser öfver att ha ryckt dig ur en sfer, der du kanske kunnat blifva lyckligare än...»

»Åh nej aldrig, aldrig så som nu», afbröt hon eldigt.

»Jag tror dig så gerna», sade han leende. »Mina anförvandter», fortfor han efter några ögonblicks tystnad, »hofvet, mina vänner, hela landet känner den kärlek jag huser för dig. Vi ha icke liksom det vore en skamfläck sökt dölja våra känslor, utan som andra lyckliga, hvilka

funnit hvarandra, visa vi världen med öppen panna, att vi tillhöra hvarandra . . . att vi äro fast beslutna att lefva för hvarandra, tills döden skiljer oss åt. Jag hoppas, att världen med tiden skall respektera vårt förbund och att du skall intaga en ställning, som öfverensstämmer med mina önskningar.»

Han teg öfverväldigad af sin rörelse och då Sofie till svar endast såg upp till honom genom tårar, fortfor han vekt: »Lagens former kunde vi icke använda för att tillhöra hvarandra, men fastän icke en vigsel helgat vår förening, så anser jag dig icke desto mindre för min maka, hvilken jag i allt vill ära, och jag vet ju, det vi oupplösligt äro fästade vid hvarandra. Här under Guds himmel känner jag det icke vara förmätet af mig att bedyra, det vårt förbund är lika heligt, lika oupplösligt, som om det varit oss möjligt att i allt iakttaga lagens fordringar. Måtte du känna dig trygg i medvetandet häraf, min Sofie!»

Han drog henne intill sig. Solen hade nyss gått ned och de gröna löfmassorna blefvo allt dunklare, under det de allvarliga, tigande, högtidligt stämda vandrade framåt, liksom hade en helig akt stadfäst deras kärlek och han och hon vore ett sällt brudpar.

TJUGUÅTTONDE KAPITLET.

Grefvinnan von Dehnen fann sitt mörka hår på ett förtjusande sätt uppfästadt, der hon med granskande blickar betraktade sig i den stora spegel, som från golf till tak visade hennes smärta gestalt. Hon måste tillstå för sig själf, att hon på ett förtjusande sätt uppbar släp och falbolaner, och medan hon ordnade den dyrbara roben kring sina runda höfter, lyckönskade hon sig till att hafva låtit sällskapsdamen medfölja i stället för den näpna kammarjungfrun, som endast skulle ha sprungit i trappor och korridorer för att söka äfventyr. Sällskapsdamen hade en stadgad figur och en stadgad ålder och ett sämre val ansåg hon sig kunna ha gjort än att engagera Ernestine

de Mirancourt, som visserligen anmält sig hos henne utan såväl skriftliga som muntliga rekommendationer, ty ehuru svenska till börden var hon dock enka efter en fransk adelsman och under sitt lyckliga föregående lif hade hon naturligtvis icke konditionerat.

»Högt uppfästade hår är enligt sista modet», sade Ernestine, som med välbehag låtit det ena smycket efter det andra glida mellan sina stora händer. »Dessa mattgula perlor och denna agraff öfver lockarna och rosen der, huru förtjusande och så den doftar . . . Hvad säger högvälborna fru grefvinnan, om vi skulle låta en paradissfågel sväfva öfver det hela? Oh mon dieu, skulle det bli för mycket! . . . I Frankrike ha hovets damer annan smak och drottning Marie Antoinette föregår med godt exempel . . . Men den der lilla plymen? Ja, jag visste väl det . . . ack, ma comtesse, ni ser ut som skönhetsgudinnan!»

Med ett småleende skakade den vackra grefvinnan sitt hufvud. Hon höjde afvärande venstra handen, öfver hvars armlid var virad en tung guldkedja, på hvilken dinglede en medaljong, som inneslöt ett på elfenben måladt porträtt af salig generalen. »Jag afskyr smicker!» sade hon kort.

Ett nyfött barn kunde icke se menlösare ut än Ernestine, der hon vände sitt fetlagda, sminkade ansigte mot sin herskariinna. »Smicker», upprepade hon. »Nå, jag tiger . . . spegelglaset talar i mitt ställe», tillade hon halfhögt, i det hon ödmjukt böjde sig ned för att ordna grefvinnans släp.

Ja, spegelglaset talade och förde troligtvis ett mycket angenämt språk, ty den sköna damen fortfor att småle. Det förtrodde henne, att hennes rörelser voro fulla af oemotståndligt behag, att hennes grå ögon hade ett djup och en glans, som kunde förtrolla, samt att hennes skönhet i förening med hennes höga börd gjorde henne, främlingen, till en af de mest firade gäster vid Gustafs hof. Hon hade höjt sitt hufvud — vore icke von Uhlenhorstarna sedan århundraden befryndade med regerande tyska furstehus, räknade hon inte en enkefurstinna, mor till en regerande furste, som grandtante. Genom sitt giftermål

med den gamle generalen hade hon på sätt och vis gjort en mesallians, men den högförnäma, fattiga fröken hade, genom denna förbindelse, kommit i besittning af en oerhörd rikedom och det fanns mången ättlägg efter regenter, som var i stort penningbryderi och kanske skulle skatta sig lycklig, derest salig generalens millioner räddade honom från ekonomiskt betryck samt satte honom i tillfälle att lefva enligt sitt stånd.

En prins hade ju nyligen legat för hennes fötter och medan hon skänkte honom sina ljufvaste leenden, hade hon icke aktat som en omöjlighet, att hennes mest ärelystna drömmar kunde förverkligas. Hon var ju rik nog för att kunna köpa ett furstendöme och vacker nog för att kunna fjättra äfven en fjärl i människohamn. För tillfället slog denne tillbedjare sina kretsar åt ett annat håll, det hade han så ofta gjort, men alltid återkommit till henne — så skulle han göra ännu en gång. Hon hade aldrig låtsat sig märka, att han stundom gjort små afvikelser, också nu ville hon visa, det hon icke fäste den ringaste uppmärksamhet vid, att han korat sig en älskarinna — att besegra denna, deri låg en lockelse, som fortfarande kom henne att småle, fastän hennes penslade ögonbryn en smula ovilligt drogo sig tillsammans, då hon tätt utanför sitt fönster upptäckte sina tankars föremål långsamt promenerande fram och tillbaka, inbegripna med hvarandra i ett lifligt samtal.

På sätt och vis kunde man ju kalla detta vandrande på denna inskränkta plats för en fönsterparad. Vilde han dermed uppväcka hennes svartsjuka? Hon dröjde vid denna föreställning med en jublande känsla. En obehaglig förnimmelse smög sig dock småningom öfver henne och för första gången erfor hon ett tvifvel på sin allmakt. Kunde han ha glömt att hon här hade sin bostad? Leendet hade nu helt och hållet försvunnit, men ögonbrynen drogo sig allt tätare tillsammans, ett uttryck, som gjorde hennes ansigte i hast ett tiotal år äldre än det, som nyss visat sig i den stora spegeln och kom Ernestine de Mirancourt att med ett nyfiket ögonkast söka upptäcka det föremål, som så plötsligt väckt den sköna grefvinnans ovilja. Öfver Ernestines läppar flög ett litet rop, men

hur qväfdt det än var väckte det hennes herskarinnas uppmärksamhet.

»Hvad nu, hvad står på?» sade hon och gaf sällskapsdamen en skarp blick: »Känner ni *den der damen?*» tillade hon med så ytterligt förakt, att Ernestine af häpnad ryggade tillbaka. »Mon dieu, men så svara då?»

Den värda sällskapsdamen fann att här icke gafs någon undflykt. Medan hon inom sig förbannade sin egen brist på sjelfbeherskning, svarade hon med ett förakt, som fullt ut kunde mäta sig med det hvarmed grefvinnan lagt sin tonvigt på orden: »den der damen», att denna ej vore helt och hållet obekant för henne, såvida det icke i verlden funnes tvenne personer som egde den mest förvillande likhet med hvarandra.

Derest grefvinnan von Dehnen varit i besittning af sin vanliga kallblodighet, skulle hon kanske icke nedlåtit sig till att ge någon upplysning, men en dof vrede liksom tvingade orden fram till hennes läppar och hon inföll stråft: »Det är Sofie Hagman, prins Fredriks förklarade älskarinna.»

Ernestine höjde blickarne med ett beskärmande uttryck mot taket. »Sofie Hagman», upprepade hon. »Det är ett vulgärt namn, som man hör och glömmar . . . jag har visst hört omtalas prinsens älskarinna, men då trodde jag inte . . . tänkte jag sannerligen inte, att hon kunde vara den Sofie Hagman med hvilken jag till min blygd verkligen har sammanträffat. Min nådigaste grefvinna, då jag var nog lycklig att få den plats jag innehar, hade jag för kort tid sedan kommit från Paris, derifrån jag genast vid min mans fränfälle begaf mig.» Sällskapsdamen hade lagt sina båda armar i kors, under det orden flöto liksom en jemu ström öfver hennes läppar. Hon hakade icke upp sig, hon syntes icke eftertänka. Det var som om sjelfva sanningen vælde fram i ohejdad fart och med obetinglig makt dref henne att tala, äfven om den förnäma matmodern skulle finna det vara mindre behagligt att hafva fått henne i sin tjänst, sedan hon sällskapet med en tvetydig person. »Min man hade kort före sin död förlorat en process och på samma gång en anseelig förmögenhet», fortfor Ernestine med en suck.

»Ack, fru grefvinna, jag har upplefvat ett förgånget lif fullt af välstånd och i min ungdom motsåg jag en mera betryggad framtid än den osäkra lott, som tillfaller en tjenare. Under år af ett lyckligt äktenskap lefde jag helt och hållet för min man och mitt hem, därför egde jag, i det främmande landet, icke några vänner, till hvars råd och hjälp jag kunde trygga mig, och nästan i saknad af respennningar för att färdas till hemlandet, var jag dertill i stort bryderi, då jag ankom till Stockholm, der jag hoppades finna några aflägsna släktingar, hvilka, derom var jag öfvertygad, skulle med välvilja omfatta mig. Emellertid påträffade jag icke några anförvandter, dessa hade nyligen flyttat till annan ort och jag saknade alla medel för att följa dem.»

Ernestine gjorde en liten paus för att förbereda grefvinnan på att dessa ord endast varit en nödvändig inledning till de meddelanden, som närmare rörde det egentliga ämnet.

»Jag hade tagit in hos ett anspråkslöst folk», återtog Ernestine, under det grefvinnan en smältigt började ordna de spetsar, som garnerade hennes skiftande sidenrob. Den talande syntes henne alltför omständlig, men resultatet af detta prat skulle kanske medföra någon nyhet, som icke skulle vara så oäfvnen att taga reda på, hvarför hon fortfor att bibehålla tystnaden, medan hennes vackra grå ögon emellanåt sköt en frågande blick bort till sällskapsdamen, som med flytande lätthet fortfor: »På detta sätt kom jag att bo långt bort på söder och hade der uppehållit mig omkring en veckas tid, då en dag min värdinnas bror anlände på besök. Han skulle för sin husbondes räkning uträtta ett ärende i våra trakter och genom den tunna, endast halft igendragna dörren hörde jag, att han var i tjänst hos en rik och förnäm herre, österrikiska sändebudet, greve Kaunitz. Betjenten sade sig vilja hvila en liten stund, ty den person han nyss sökt hade han icke påträffat. Detta kunde endast ske längre fram på dagen . . . han ville icke återvända hem med oförrättadt ärende. Det ena ordet tog det andra och jag förnam, att hans uppdrag gälde att söka ett bildadt, medelålders fruntimmer, till hvilket greve Kaunitz fått rekom-

mentation och som han tänkte engagera som sällskap åt en ung dam.

»Detta var en plats, som jag tyckte mig kunna antaga, och jag fann det nyss åhörda samtalet liksom vara en vink från försynen, att jag skulle räddas ur ett betryck, som för hvar dag blef allt känbarare. Efter en liten tvekan kunde jag inte motstå frestelsen att ge mig tillkänna . . . att hjälpligt spela klaver och konversera på fransyska, dessa voro de hufvudvilkor, som fordrades och hvilka jag ansåg mig kompetent att uppfylla.»

Ernestine gaf härvid grefvinnan ett frågande ögonkast och mottog af henne som svar en erkännande nick, medan hon fullföljde: »Efter få minuter var jag beredd att låta tjenaren ledsaga mig till ministerns bostad, blef anmäld för grefve Kaunitz, som genast antog mitt erbjudande och lofvade mig så fördelaktiga vilkor, att jag var utom mig af glädje, då jag satte mig upp i en vagn, som omedelbart skulle föra mig till den dam, som var i behof af mitt biträde.

»Det måste vara ett bortskämdt barn, tänkte jag vid första ögonkastet, ty så muntert och ystert kom hon mig till mötes . . . att hon dock icke var af förnäm börd, märkte jag genast, men jag var långt ifrån att ana den förfärliga sanningen eller ens misstänka den ringaste tve tydighet . . . icke förrän jag ett par dagars tid dröjt i hennes närhet, fattade jag, att jag fått en anställning, som uppfylde mig med rättmätig harm . . .»

Sällskapsdamen tryckte tillsammans sina fylliga läppar, i det hon antog en min af att vara till det yttersta förnärad.

»Eh bien», sade grefvinnan, i det hon på ett nervöst sätt grep efter sin solfjäder och, görande med densamma en häftig vink, afbröt hon en pantomin, som sällskapsdamen utförde sig sjelf till fromma och stor heder som dilettant inom skådespelarekonstens område.

»Jo, tänk er, nådig grefvinna, den unga flickan, som säkert icke var öfver sexton år, lät mig en dag helt framt förstå, att hon redan gjort en rätt brokig karriär . . . hade haft älskare till höger och venster, senast en bryggare, som gjort min af att vilja gifta sig med henne . . . nå,

man känner till sådant!» Ernestine höjde sina axlar och gaf till ett litet hånfullt skratt. »Grefve Kaunitz hade emellertid köpt henne af den der fästmannen, betalt ut till honom stora summor . . . men när denne vid närmare eftertanke ändå icke ville släppa henne ifrån sig, så hade den sköna en vacker dag rymt med grefven . . . oh mon dieu . . . och hon berättar detta som den naturligaste sak i verlden, medan jag trodde, det jag af blygsel skulle sjunka genom jorden! . . . Aldrig tillförne hade jag varit i beröring med dessa förtappade qvinnor . . . jag häpnade och bäfvade, men sökte tala några bevekande ord om, att hon måtte ändra och bättra sitt lefnadssätt. 'Det var en ropandes röst i öknen' som det står i bibeln. Hon skratade mig midt upp i ansigtet . . . jag skuddade stoftet af mina fötter och skyndade åter till den vrå jag nyss lemnat. Mitt värdfolk var utom sig. På sätt och vis genom deras förskyllan hade jag råkat ut för detta mer än ledsamma äfventyr och som en ersättning lofvade man söka till att vinna upplysningar om någon plats, som kunde anstå ett hederligt fruntimmer . . . Min värdinna kunde knappast ursäkta sin bror, som dock var helt och hållet okunnig om hvilken dam man bestämt åt mig att sällskapa med. Han sökte nu på allt sätt godtgöra det obehag jag upplefvat . . . Det var genom honom jag sporde, att nådig fru grefvinnans sällskapsdam hade insjuknat och att sjukdomen fått en dödlig utgång . . . Jag dristade då anmäla mig hos fru grefvinnan . . . värdes tillgifva, att jag endast uppgaf det jag nyligen hade anländt från Frankrike, att min enda rekommendation var den att ha varit en ärbär hustru samt att jag var enka efter en aktad man.»

»Ah, den der flickan, som var grefve Kaunitz' älskarinna?» inföll grefvinnan. Hon hade ett par gånger sökt inkasta denna fråga, men Ernestine fann troligtvis, att hon borde tala, tills hon berört den punkt, som antyde hennes egen aktningvärda ställning.

»Jag kan taga på min ed, att det var för denna flicka», härvid visade hon med handen på Sofie Hagman, som stannat vid sin älskares sida för att invänta prins Carl, hvilken med hastiga steg skyndade dem till mötes

»att det var för denna flicka», upprepade hon, »grefve Kaunitz engagerade mig som sällskap. Ett förhållande», tillade hon ödmjukt, »hvilket jag hoppas i betraktande af iråkade omständigheter icke måtte kasta en fläck på mitt goda namn och rykte.»

Ehuru grefvinnan von Dehnen på förhand visste det ungefärliga svar, som skulle följa hennes fråga, kände hon det oakadt nästan en angenäm öfverraskning.

»Och hon har varit invecklad», sade hon leende, »invecklad i mer än ett kärleksäfventyr?»

»Hon, liksom penningen, har gått hand ur hand», genmälde Ernestine, som fann den liknelse hon gjort så lyckad, att hon icke kunde tillbakahålla ett småleende, hvilket dock hastigt försvann, då grefvinnan von Dehnen, efter att ha kastat ännu en mönstrande blick på Sofies sköna gestalt, anmärkte:

»Men penningen, huru ringa den är, kastar man inte gerna bort.»

»Prinsen är känd som slösare», invände Ernestine, »han är inte en drake, som rufvar öfver sin skatt.»

Grefvinnan höjde sina axlar som svar, der hon ännu en gång i den stora spegeln skärskådade sin paryr, innan hon skyndade ur rummet. Nästan i samma ögonblick stod Ernestine åter vid fönstret. Nu såväl som förut sökte hon dölja sig bakom de veckrika gardinerna. Hon åtrådde för ingen del att blifva igenkänd af Sofie, hvars oförmodade åsyn nyss hade bragt henne ur den fattning, hvarmed hon eljes förstod att bära mindre behagliga sinnesrörelser, ty detta återseende hade väckt till lif all den harm hon en gång känt öfver att hafva blifvit öfverlistad af ett »våp», genom hvars försvinnande hon förlorat en angenäm plats och en indräktig inkomst med framtidsutsigt att vinna en tryggad existens.

»Nu vet jag, hvar du är att finna», tänkte hon, »och vid lämpligt tillfälle . . .» Ernestines breda händer knöto sig hotande tillsammans, under det hon lutade sig fram för att bättre kunna taga Sofie i skärskådande, der denna nu syntes vara i begrepp att aflägsna sig. På detta sätt uppfångade den värda sällskapsdamen en skynt af den unga qvinnans luftiga sommardräkt, hvars smakfulla sam-

mansättning hon egnade en på en gång gillande och afundsjuk blick.

»Åh, hvilken tur, hvilken gränslös tur!» mumlade hon mellan de sammanbitna tänderna. »Somliga äro så att säga födda med silfversked i munnen, medan andra återigen . . . anamme!»

Med detta rop fortsatte Ernestine de Mirancourt en tankegång full af jmförelser, hvilka troligtvis icke inneburo särdeles uppmuntrande ämnen för henne själf, ty hon började fäktas med armarna och utstöta små gälla skrik. Hon var en stark person, och blef icke så lätt uttrötad, hvarför det dröjde en rund tid, innan hon kände sig så pass medtagen, att hon fann behof af att sjunka ned på en soffa. Det tycktes skänka henne en lisa att bita sig fast i de mjuka kuddarna; ty hon syntes fullkomligt hafva återhemtat sig, då grefvinnan von Dehnen, omedelbart efter intagen soupé, inträdde. Hon ville ögonblickligen gå till sängs, plågad som hon var af en olidlig hufvudvärk. I drottningens cirkel hade varit stelt och dödligt tråkigt, hon hade varit färdig att qväfvas.

»Tag bort alla onödiga prydnader och lös upp mitt hår», befalde hon sällskapsdamen . . . »på det här sättet vill jag inte en gång till bli friserad . . . ett lätt puder, à la bonheur, men jag har ju varit alldeles hvitmenad . . .»

Ernestine de Mirancourt var alltför väl dresserad för att tillåta sig påminna om, att toaletten blifvit besörjd enligt den högvälborna grefvinnans egen föreskrift. »Jag ber tusen gånger om ursäkt», sade hon lågmäldt och, mild som en vestanflägt, flög hon omkring sin herskarinna, i det hon tänkte: »prinsen har fortfarande att lustvandras med sin sköna.»

»Denna drägt är afskyvärd och misspyrdande», återtog grefvinnan, i det hon kastade den glänsande sidenroben ifrån sig. »Ni måste hjälpa mig att utfundera några färger, som passa till min hy och mitt hår. Den här smaklösa Ekolsundskostymen behöfver jag inte bära . . . Må de svenska damerna låta befalla sig att vara klädda enligt den eller den föreskriften . . . hvad rör det mig . . .»

»Det är värre än ett uteblifvande», anmärkte Ernestine i sitt stilla sinne, der hon från golfvet plockade upp

de smycken grefvinnan slitit från sitt bröst och sina armar. »Prinsen har varit i societeten, men icke uppmärksammat henne.»

»På promenaden i morgon vill jag bära rödt och silfvergrått . . . couleur de feu vore charmant, men . . .»

»Om nådig grefvinnan befäller, kan jag nog hinna med att göra uppslag och rosetter . . .»

»Kan ni . . . åh, det vore särdeles aimabelt», sade grefvinnan, hvars dåliga lynne hastigt blifvit förbytt till en blid vänlighet. »Ni är oöfverträfflig, min bästa . . . Låt oss nu välja . . .» Och tagande plats framför spegeln, lät hon sällskapsdamen draperera tygstycken, band och spetsar omkring sig, medan man höll en viktig rådpläging, som nästan i lika hög grad intresserade de båda kvinnorna. Hoppet att blifva intagande gycklade åter för grefvinnans inbillning och dref den fatala hufvudvärken på flykten. Hon hade omsider funnit en sammansättning af de mest förtjusande färger och kunde därför lugnt gå till hvila, men under den långa nattens timmar satt Ernestine orubbligt kvar vid sin sömnad. Hennes ögon värkte och blefvo rödsprängda, det oaktadt fortfor hon att vara lika ifrig och oförtruten. Hon hade i hast blifvit fullt ut så intresserad som grefvinnan att få paryren till ett non plus ultra af smak och elegans. Den förnäma damen var dock för henne endast ett medel att hämnas. Hon måste blifva hänförande och förtrollande, på det prinsen skulle lockas återknyta gamla förbindelser.

»Hvilken fröjd det skulle vara att rycka honom undan Sofie!»

TJUGUNIONDE KAPITLET.

Under följande morgons promenad ansåg sig grefvinnan von Dehnen hafva uppfångat ett beundrande ögonkast af prins Fredrik. Detta föranledde henne att med nöje omfatta hofvets förströelser, som i dessa dagar mest

bestodo i repetitioner till det blifvande storartade torner-spelet med dess balletter, arier och deklamationer, i hvilka inöfningar såväl konungen som prinsarne med lif och lust deltog.

Det glada sällskapet uppehöll sig nästan uteslutande på Kina, derifrån man ömsom red i sporrsträck till le château de la roche Galtare,*) utanför hvilket var en ridbana, der man öfvade sig i de för karusellen ordnade kadriljerna, eller på den uppförda teatern bemödade sig att som nymfer sväfva fram på tåspetsarna eller som furier stampa med klackarna. Man sjöng och deklamerade samt uttalade högljudt den hänryckta beundran man hyste för hvarandras konstnärlighet, medan man skratade i mjugg åt hvarandras otymplighet samt endast hyste beundran för egna prestationer.

Bland de rollinnehafvande var ej grefvinnan von Dehnen. Härmed kände hon sig icke missbelåten, ty hon kunde nn helt och hållet följa prins Fredriks görande och låtande. Hon stälde sig efter detta ofta i hans närhet samt utbytte med honom skämtsamma infall, och då han som riddare Amadis de Gaule visade en mäterlig färdighet att föra häst och vapen, lutade hon sig fram öfver barriären samt hviftade beundrande mot honom med sin spetsprydda näsduk.

»En borgfröken», sade hon kort derefter, der hon stannat vid en trång väg, som han måste passera, »en borgfröken skulle icke hafva funnit en tappare riddare än Ers höghet.»

Om hon väntat att han skulle stanna för att besvara denna artighet, så misräknade hon sig, ty med en leende helsning skyndade han bort, under det hans ögon likgiltigt halkade öfver hennes smärta gestalt. Detta förbiseende tycktes dock icke väcka den vackra grefvinnans vrede. Snarare kunde man finna, att hon aldrig haft ett mera ljuft ansigtsuttryck, än då hon kort härefter åter sammanträffade med honom.

»Det blir en charmant tillställning», sade hon. »Slottet ser ju på afstånd så respektabelt ut som en veritabel

* Det för festen improviserade slottet.

riddarborg . . . ack, dessa gamla för alltid flydda tider!» På ett förtjusande sätt blickade hon härvid upp på de i grått målade tornen, i det hon lifligt fortfor: »Deruppe tycker jag mig se, huru en hvit hand vinkar mot den tappre, som bryter en lans för att befria sin inspärrade sköna . . .»

Hon afbröt sig med ett lätt skratt och frågade, om prinsen fann henne oförlåtligt dåraktig, samt tillade med en halfqväfd suck: »Under dessa flydda dagar, hvilket högt värde hade icke qvinnan.»

»Att sitta innesluten i ett torn, äfven förutsatt, att den sköna eger nöjet att ha hvita händer, tror jag skulle vara mindre angenämt», sade prinsen leende. »Nutidens damer skulle säkerligen spjerna emot ett alltför omildt handlingssätt . . . ja, till och med gå in på att ega mindre värde och mera frihet!»

»Hvilken elakhet!» sade hon glädtigt. »Men det oaktadt», fortfor hon suckande, »det oaktadt öfva gamla, flydda minnen en oemotståndlig tjusningsmakt . . .» Hon vände härvid mot honom sitt vackra ansigte och riktade på honom en på samma gång eldig och trånande blick. »Men från flydda århundraden till den stund som inne är . . . lite hvar ha vi oförgätliga hägkomster . . .»

»Det är sant», sade prinsen tankspridd, utan att synas lägga märke till den min af hemligt förstånd, hvarmed hon smålog emot honom. »Men vi talade om festen och komma alldeles bort från vårt ämne.» Härvid vände han sig till en åldrig enkegrefvinna, för hvilken han med synbart nöje förklarade de särskilda scenerna i det stora karusellspelet.

»Jag förstår inte, hur jag en gång har kunnat låta fångsla mig af henne», tänkte han och gaf grefvinnan von Dehnen en mönstrande sidoblick, i det han med nöje tog första bästa tillfälle i akt för att skynda bort från hofcirkeln till Sofie, som väntade honom i närheten af Floras kulle. Der slog han sig ned bredvid henne på en bänk, muntert språkande om de kabaler och intriger, som utspunno sig inom det aristokratiska sällskapet i och för ernäendet af någon kunglig favör, eller den rangsjuka, som kom hvar särskild individ att genom list söka vinna

ett och annat försteg vid den tilltänkta festen, der han nu lyckats skaffa Sofie en plats bland en mängd utvalda åskådarinnor.

»Och dessa utvalda åskådarinnor, skola de väl finna sig i att . . .»

»Hvarför vill du ständigt plåga dig sjelf och mig», afbröt prinsen, i det han fattade Sofies hand. »Jag erkänner, det är mindre behagligt för dig att tills vidare sakna qvinliga bekantskaper, men genom Gustafs gunst skall du småningom komma i en ställning, der du blir lika uppburen som afundad . . . senast i dag häntydde han på, att han funderat ut ett medel, genom hvilket du skall införas i hofcirkeln . . .»

»Och detta medel skulle vara? . . .»

»Vårt samtal blef afbrutet, men vid första lägliga tillfälle vill jag återkomma till detta ämne . . . bäst är det dock att vänta dermed tills efter festen . . . han har emellertid uppmanat mig att visa mig särdeles artig mot de damer som omge Gustaf Adolf . . . till en början skall du föreställas kronprinsen . . .»

»Ack, det söta barnet», sade Sofie med rodnande kinder och en glädjeblixt i sina ögon, »jag har sett det på afstånd, men icke vågat närma mig . . .»

»Nå, detta är då ett nöje, som jag kan tillskynda dig», sade Fredrik, angenämt berörd af den synbara glädje, Sofie tycktes känna vid att få närma sig det spåda kungabarnet. »Men solen går snart ned och vi måste väl bege oss mot slottet, så att du kan göra tillbörlig toilette . . . bror Carl bjuder på en storartad soupé . . . dessa fransyska traktörer äro oöfverträffliga i att arrangera . . . Hvarföre tar du den der omvägen? Undvika att möta en mängd promenerande, säger du? Nej, min Sofie, vi behöfva icke söka undangömda vägar och stigar!»

»Det förvånar mig, att man i vår närhet tolererar en dylik person», sade grefvinnan von Dehnen, i det hon på afstånd varnade Sofie och prinsen. »Åh, det är en horrrör att man ständigt skall möta den der damen!»

»Och att prinsen ständigt skall söka hennes sällskap», sade den gamla grefvinnan, med hvilken Fredrik nyss hade samspråkat. »Han tycks föredraga henne framför

alla andra», tillade hon samt gaf den vackra grefvinnan ett ironiskt ögonkast.

»Den der flickan tar sig en min, liksom hon vore sjelfva oskulden», sade en liten hoffröken. »Jag mötte henne i går afton på slottstrappan . . . hon hade en formelig svit af kavaljerer . . .»

»Hon är också en skönhet af första rangen och sådant lockar», inföll den äldriga aristokratiska damen, som med detta erkännande riktigt hoppades förtreta den tjuvande grefvinnan, som rodnande genom sminket dervid knappast förmådde beherrska sin vrede. »Hertigen lär med särdeles blida blickar se det uppseende hans älskarinna väcker och oupphörligen ställer han till åt henne nöjen och förströelser . . . våra värdshus härute lär han ifrigt frequentera . . . i går eller förgår hade han för henne en större tillställning, som skall ha varit särdeles animerad . . . våra traktörer rosa nog marknaden, ty här på slottet dristar han sig nog inte . . .»

»Då är fru grefvinnan inte riktigt underrättad», inföll grefvinnan von Dehnen spetsigt, »ty så snart hans majestät blifvit underrättad om dessa små extranöjen, lät han tillsäga sin hofmästare, assessor Hedman, att ifall hertigen för att fira sin mamsell skulle vilja tillställa en soupé, så skulle han ur kök och källare furnera honom med allt hvad som behöfdes.»*) »Jag tror knappast mina öron!» ropade den gamla damen, hvars tur det var att känna sig oangenämt berörd.

»Och hertigen lär till och med intrigera för att vid hofvet presentera sin sköna!» inföll grefvinnan von Dehnen, i det hon lifligt hviftade sig med solfjädern.

»En oadlig person och dertill allt annat än välfrejdad! Vi ha visserligen här fått sammanträffa med en del grefvinor och friherrinnor af ofrälse börd, men öfver hvars kondui man icke precis . . . ja, hm . . . i alla fall sprida dessa damer ej mycken glans öfver hofkretsen, och gjorde man rätt, drog man sig småningom bort från densamma . . . i detta fall har ju redan en mängd framstående damer föregått med godt exempel», sade den äl-

* Ehrensvärds dagboksanteckningar, I del, sid. 297.

driga enkegrefvinnan, som blifvit både echaufferad och altererad.

»Men antag nu att den der mamsell Hagman . . .»

»Jag antar ingenting», afbröt den gamla. »Nej, ma chère, c'est impossible!» tillade hon halfhviskande, i det hon var färdig att storkna samt måste anlita en svampdosa, som grefvinnan von Dehnen tjenstfärdigt räckte henne och hvars uppfriskande doft tycktes hafva en välgörande verkan på hennes nerver, ty hon höjde hufvudet energiskt, i det hon ropade: »Om ett dylikt propos ifrågasättes, hoppas jag, att vi samt och synnerligen öppet visa vår indignation . . .»

»Ni kan räkna på mig . . . jag lofvar förbereda hofkretsen på detta événement, och jag svarar för, att man skall förstå taga sådana mått och steg, att frågan förfaller af sig sjelf.»

»Åh, ni är mer än god!» De båda grefvinnorna, som nyss förut icke hade något emot att ge hvarandra stickord, tycktes plötsligen hafva blifvit de sätaste väninnor samt började nicka och småle mot hvarandra. »Det är precis, som om vi lefde i Sodom och Gomorrha. Ja, mon dieu, om dagarne spelas teater, dansas och kurtiseras och om nätterna, hvilket spring genom korridorer, rop och skrik . . . och dessa oanständiga sånger sedan än utanför den ena, än den andra damens fönster . . . ju lättsinnigare man lefver, dess mera comme il faut . . . Annat var det i Lovisa Ulrikas tid . . . tror ni hon kommer till festen? Den lär helt och hållet vara tillstäld för att förmå henne infinna sig som konungens gäst . . . genom hennes infinnande skall man inför allmänheten ge ett sken af, att det är hon, som gör första steget till en försoning . . . prins Fredrik lär i går ha varit på Svartsjö för att tala med sin mor . . .»

»Men hon skall hafva svarat, att hon trifs godt i sin enslighet och icke längtar efter några förströelser . . . Var det för att vinna ett tillmötesgående af enkedrottningen, som kungen arrangerat denna fest, så har han förgäfves kastat ut sina hundratusen daler kopparmynt . . .»

»Det är hårdt emot hårdt», skrattade enkegrefvinnan.

»Men se dit bort, se! Kan jag tro mina ögon eller ej?

Är det inte kungen, som stannat framför mamsell Hageman . . . hon är då verkligen mjuk i lederna, då hon helsar . . . majestätets ynnest mot henne är odisputabel . . . ack, ma chère, det är en oblyghet utan alla gränser.»

»Det är i enlighet med franska hofvets etikett!» skratade grefvinnan von Dehnen.

»Men för hvad som der är passande, skall man också blunda för hos oss.»

»Jag skall draga försorg om, att man skall *se* . . . hofvets damer äro icke angelägna om att i sin omedelbara närhet finna en rivaliserande skönhet med utsigt att vinna venuspriset.»

»Ni har rätt», ropade den gamla damen. »Hon kommer aldrig in i vår krets.»

TRETTIONDE KAPITLET.

I slottsgemaken var ett lifligt vimmel, ett frasande af de rikaste drägter, ett lågt sorl af röster, då och då afbrutet af en qvinnas klingande skratt eller en mans djupare tonfall. Toilettebestyren voro i det närmaste öfverståndna, andlösa och förut jägtade kammarjungfrur, färdiga att digna af mattighet, böjde sig för hundrade gången för att ordna något släp, någon rosett, någon blixtrande agraff eller en blomsterguirland. Bland dessa påpassliga och anlitade tjenstandar var Ernestine de Mirancourt en af de verksammaste. Då hon icke sjelf kunde vara festens drottning — och i hvilka yrande nöjen hade hon icke en gång deltagit —, så fann hon ett visst behag i att smycka sin herskarinna och med små utrop af beundran valde hon bland prydnader och juveler, bland sammet och siden, tills grefvinnan von Dehnen med en gillande blick betraktade sig i den stora spegeln och framkastade en nedlåtande anmärkning om, att hon skulle förskaffa sällskapsdamen en plats bland åskådarne. Men stora världens nöjen voro icke för Ernestine de Mirancourt,

hon skakade med en liten melankolisk suck sitt hufvud. Alltsedan hennes man låg på bår, hvilket inträffat en augustidag, hade hon alltid under denna månad helst hållit sig inom fyra väggar samt egnat sig åt hägkomsten af sina dyrbara minnen.

»Nå, hur ni vill», sade den vackra grefvinnan, som naturligtvis icke kunde annat än respektera dylika skäl, hvarpå hon sjelf högtidligt skramlade med den medaljong, som inneslöt salig generalens porträtt. »Jag fattar fullkomligt edra känslor . . . emellertid skulle jag gerna sett, att ni varit med för att observera hvad man i allmänhet skall göra, då en viss tvetydig dam kommer att uppträda . . . jag tänkte detta kanske kunde intressera er . . . ty ni känner ju henne . . .»

»Ack, min nådigaste, högvälborna fru grefvinna, värdes glömma, att jag någonsin varit nog olycklig att komma i hennes närhet!»

»A la bonheur!» sade grefvinnan, i det hon fäste en mouche på kinden samt tänkte, att hon lyckligtvis sjelf hade ögon för att observera. »Men klockan är öfver fem, och vi skulle ju redan vara samlade för öfver en timme sedan . . .»

»Som en fänge skall jag sitta härinne», muttrade Ernestine, då hon nu blef ensam, i det hon, för att ge luft åt sitt dåliga lynne, började slänga omkring sig en mängd grannlätsartiklar, som för tillfället blifvit kasserade, och detta just för den der Sofies skull. För att inte bli igenkänd af henne, har jag knappast vågat mig utom dörren. Hon skulle sqvallra för prinsens», fortfor hon att resonnera med sig sjelf, »och denne sedan kanske för grefvinnan berätta en del dumheter angående mitt vistande hos grefve Kaunitz . . . genom den der flickan skulle jag då för andra gången förlora en inbringande plats . . . åh nej, jag betackar mig och utsätter mig inte för en dylik risk! . . . Hvilket lyckans skötebarn är inte denna Sofie, medan en annan stackare endast råkat ut för knusslare, som, då nöjena äro slut, icke ha råd att depensera en enda dukat för framtidens betryggande. Man börjar sin bana som tjenare, lyckas så vinna beundrare . . . inta en viss ställning, roar sig sedan tappert några

år, njuter af lifvet och sjunker sedan tillbaka till det mörker, hvarifrån man kommit . . . Mon dieu, det är så att man kan bli förryckt! . . . Jag önskar att Sofie må få genomgå mitt öde . . . bli öfvergifven . . . öfvergifven . . . min grefvinna skulle nog inte ha något emot på att försätta henne i detta predikament, men hon misslyckas, det märker jag af hennes dåliga lynne och tusen kapriser . . . hvilket tålmod får jag icke ega och jag som tänkte, att här på Drottningholm skulle finnas någon omvexling i det infama slaffif, jag måst ikläda mig. Jo, vackert, på sin högsta höjd dristar jag mig till att från fönstret kasta en blick på dessa fina herrar och damer, som kråma sig som påfoglar . . . och nu, att till den stora festen bli erbjuden en plats som åskådare, men icke våga! . . .»

Ernestine slog sina knutna händer mot fönsterbrädet, medan hon bakom gardinen stirrade utåt.

Hvilket rörligt lif tedde sig icke framför henne. Der sprungo galonerade tjenare, tjenare i hoflivré, timmerkarlar, som ännu hade något ogjordt arbete vid det förtrollade slottet, kläddrängar och halförryckta operaskräddare; hofdamer och kavaljerer, som hörde till drotnningens svit, och der bland dessa förnåma spektatörer Sofie Hagman, följd af prins Fredriks uppvaktande kavaljer.

Ernestine kände sig färdig att qväfvas, der hon med en glänsande blick som en huggorm såg efter Sofie, som rodnande besvarade de artigheter, hvarmed hennes följeslagare öfverhopade henne. Det var första gången hon nu skulle komma i något slags beröring med denna förnåma krets och hennes hjerta slog af oro, medan hon med det intagande behag, som så högt utmärkte henne, långsamt vandrade framåt, ehuru hon kanske helst velat stanna för att obemärkt vända om. Med en känsla af motvilighet besteg hon den läktare, som var bestämd för de gäster, hvilka voro inbjudna från staden och på hvars främre bänk en mängd damer redan slagit sig ned. Det var bland dessa man reserverat en plats för Sofie. Genom den långa raden af eleganta damer lopp vid hennes närmande en hviskning, solfjädrarna fläktade med häftighet och lik en flock skrämnda höns, som visserligen

gera flyga upp på öfversta pinnen, men vid en öfverhängande fara ögonblickligen skynda undan den position de nyss så högt eftersträfvat, så flaxade man bort för att tränga sig tillsammans på en mera undanskymd bänk, der man hade den oskattbara lyckan att icke allenast fröjda sig åt sin egen ofelbarhet, men i synnerhet öfver det sätt hvarigenom denna flykt verkställes — en flykt, som var en seger för de flyende och ett nederlag för inkräkterskan.

Vid att finna omkring sig en allt rymligare plats, hade en matt blekhet fallit öfver Sofies ansigte, medan andedrägten liksom tröt henne. Hon hade lofvat den älskade att icke alltför djupt gräma sig öfver ett eller annat obehag, och hon sade lugnande till sig sjelf, att hon ju icke hade väntat sig något tillmötesgående . . . hon visste på förhand att man skulle undvika henne, men att man skulle gå ända derhän och liksom utpeka henne inför allmänheten, det var en grymhet, som hon hade svårt att fördraga. Hon tryckte händerna konvulsiviskt tillsammans, pulsarna i hennes tinningar bultade hårdt och hon kunde endast med svårighet uppfatta omgifvande föremål. Midt i det töcken, hvilket omgaf henne, skönjde hon ett par ögon, som blickade fram fulla af ironi och skadeglädje. Det var en skärpa i dessa ögon, som kom Sofie att nästan omedelbarligen återhemta sig, och, uppjudande hela sin viljekraft, qväfde hon de frambrytande tårarne, för att med ett mildt lugn besvara det utmanande uttryck, hvarmed grefvinnan von Dehnen betraktade henne.

Den smärta Sofie kände ville hon sluta djupt i sin egen barm. Icke en min fick förråda, att den isolerade ställning, hvori hon blifvit försatt, orsakade henne det ringaste obehag. Sansad och lugn ville hon bevista samma fest, dit hon begifvit sig till följd af prinsens uttryckliga önskan och der hon hade till mål att se och beundra den älskade, som i denna stund med drottningen vid sin sida inträdde på den bredvid belägna läktaren. Vexlande med honom ett leende kände hon sig lugnad genom hans närhet, som kom henne att icke uteslutande fästa sig vid den lidna förödmjukelsen, medan den kavaljer, hvilken

följt henne till sin plats och som kanske en smula häpnat öfver den uppståndelse hennes inträdande hade väckt, nu så pass återhemtat sig, att han slog sig ned vid hennes sida samt började orda om den lyx och den glans, som utvecklades af drottningen, hennes hof och de främmande ministrarna.

Det chevalereska sagospelet hade emellertid tagit sin början med sina féer, trollkarl, förtrollade fångna riddare och damer, till hvars befrielse en mängd tappra riddare uppträdde med ringrännningar och envig. Hvar och en af dessa kämpar medförde ståtlig musik och hade sin dam vid sidan samt väpnare, standarförare och ett talrikt följe. De stridande blefvo alla öfvervunna och marscherade med all sin ståt in i slottet, då en fé framträdde till Amadis de Gaule, (prins Fredrik), och besvor honom strida mot trollkarlen.

Amadis lemnade nu drottningens sida och besteg en stridshäst. Solens nedgående strålar föllo öfver den glänsande rustning han bar och medan hans häst stegrade sig samt gjorde små volter, helsade han upp mot läkarna, der damerna, hänförda af det ridderliga behaget i hans rörelser och betagna af sagospelets gång, jublande vinkade mot honom.

Sofie kände sitt hjerta liksom svälla af stolthet öfver den hyllning man egnade den älskade och för några sekunder glömde hon nästan den smärta man tillfogat henne. Med andlös uppmärksamhet lutade hon sig framåt samt följde hans rörelser, och då platsen kring henne blifvit fylld af en mängd skådeslystna kavaljerer, var hon nöjd öfver att prinsen troligtvis icke märkt det obehagliga uppseende hon nyss ådragit sig och helsade honom med ett ljuft leende.

Det var liksom han väntat på denna uppmuntran, ty fjäderbusken i hans hjälm böjde sig djupt, hvarpå han först nu tycktes egna sig åt det uppdrag han åtagit sig. Med skicklighet gjorde han några anlopp, tog ringar och huvuden, hvarpå han i envig besegrade tvänne mäktiga kungasöner samt slutligen tog sig en dust med sjelfva trollkarlen. De båda stridande svängde härvid så häftigt

sina hästar och slog så ifrigt tillsammans sina sablar, som om vore detta en strid på lif och död. Härunder utvecklade de en vighet, skicklighet och styrka, som framkallade en fullkomlig storm af bifallsrop, då trollkarlen slutligen fälde sin sabel till tecken, att han var öfvervunnen, samt derpå flyende red in i slottet förföljd af Amadis. Trollkarlen sände der till sitt skydd mot honom en hop förtjusande nymfer, som dansade och sjöngo i det de sökte förleda riddaren att afstå från sin hämd, men den vaksamma fé, som tagit Amadis under sitt hägn, väckte vid en svag och stilla musik en mängd riddare ur den djupa trollsömn, hvarunder de slumrat i öfver hundra år; yrvakna rusade de till sina vapen och följde Amadis samt hjälpte honom att besegra de eldsprutande drakar och furier, som försvarade innersta slottstrappan.

Riddarnes rustningar blänkte mot de kaskader af eldgnistor, som vid mörkrets inbrott fullkomligt upplyste den lifliga och brokiga scenen. Det var en kanonad af fyrverkeripjeser, ett vapenskrammel och ett skiftande färgspel, hvars utomordentliga prakt kom konungen att bifallande småle, medan åskådarna med hurrarop gaf luft åt sin tillfredsställelse. Och då Gustaf nu vid bländande fackelsken under bulgarisk musik, höljd i en smaragdprydd sidendrägt, öfver hvilken han bar ett förgylt harnesk, och med den plymagerade hatten öfversållad af perlor och juveler, visade sig på sin springare, anförande den kontradans till häst, hvarmed festligheterna afslutades, då tycktes jubelskriet fördubblas och det dröjde länge, innan ekot dog bort ibland berg och dalar.

»Detta kallar jag att lefva, mon chère», sade han, i det han skrattande fattade prins Fredrik under armen för att skynda in i slottet, der hofvet, på en för tillfället uppbyggd teater, omedelbart härefter skulle uppföra: »Soliman ou les trois sultanes.» Men hvad går åt dig? Foi de gentilhomme, du måste ha stora pretentioner på nöjen, då du ej nu är tillfredsstäld.»

»Ett för mig särdeles smärtsamt uppträde har förbittrat detta nöje», sade prinsen, »och jag måste uppbjuda hela min själsnärvaro för att fullgöra den roll jag åtagit mig.»

»Det låter ju riktigt seriöst», inföll konungen med en tviflande min. »Nå, hvad är det som gått dig emot?»

»Min stackars Sofie har blifvit utsatt för den skymfen, att alla de damer, som fått sin plats på första bänken, flyktat bort ur hennes närhet. Då jag inträdde på drottningens läktare, observerade jag genast det tomrum man lemnat kring henne . . . en af mina kavaljerer gaf mig sedan upplysning om hvad som skett . . .»

»Hvad skall det heta?» ropade konungen. »Vet man då inte, att alla platser stå under min omedelbara kontroll?»

»Det vet man nog, men icke desto mindre . . .»

»Det är en djerfhet utan like», inföll konungen vredgad. »Då jag godkänner, tillåter jag icke ett underkännande! Emellertid tillstår jag uppriktigt, det jag nästan befarade en dylik opposition, och detta är din egen skuld, Fredrik, din egen svaghet för det täcka könet kommer detsamma att icke tåla ett rivalskap af denna din älskarinna . . . du har vant damerna vid ett kringfladdrande, hvilket varit dem särdeles behagligt, och det är dem ytterst missagligt detta ditt stadigvarande tycke för Sofie. I synnerhet tror jag en viss grefvinna är särdeles uppbragt . . . det är nog hon som stält till hela skandalen . . .»

»Det står i Ers majestäts makt att ge Sofie upprättelse, som . . .»

»Du menar hennes presentation vid hofvet», afbröt konungen, »jag har ju sagt, att jag med nöje skulle emottaga henne . . . enda sättet för att komma till önskligt resultat är att gifta bort henne. Det hade visserligen varit bäst, att ett giftermål, redan från första ögonblicket af er bekantskap, lagt en slöja öfver ert förhållande. Då hade saken lätt nog kunnat arrangeras. Vi ha ju flera damer vid hofvet, hvars ofrälse börd öfverskyles af deras ingångna förnåma förbindelser. Låt någon fattig adelsman i brudstol låna henne sitt namn, och vi skola sedan talas vid om sättet att så upphöja honom, att alla hinder bli undanröjda. Den der utvägen är antagen af Bourbonerna. Senast har Ludvig XV lemnat oss sin föresyn.»

Fredrik stod svarslös, medan Gustaf skyndade bort. Det gjorda förslaget kom hertigen att känna sig illa till

mods. Tanken på att Sofie, om också blott till namnet, skulle bli förenad med någon annan föreföll honom som ett ohelgande af det förbund, han knutit med den älskade. Detta var således den plan Gustaf uttänkt och på hvilken han nyligen häntydt. Skulle detta då vara det enda medel man hade att tillgå?

»Om förlåtelse, att jag stör Ers höghet», sade en blid qvinnoröst och grefvinnan von Dehnens sammetsläp sväfvade i detsamma vid hans sida, »men troligtvis var det här, som jag för en stund sedan tappade ett af mina armband.»

Prinsen steg med ett mulet ansigtsuttryck ur vägen för henne, utan att ens med en blick hjälpa henne vid sitt sökande.

»Här har jag då den funna skatten», sade hon glädtigt, i det hon lutade sig ned. »Den eger stort värde för mig», tillade hon hviskande, »ty låsets ametist gömmer en förgätmigej . . . vissnad liksom gifvarens tillgifvenhet, är dock i friskt minne hos mig den stund då blomman skänktes.»

Kanske väntade hon en bedyrande motsägelse om, att denna tillgifvenhet var lika varm och öm som den stund, då han vid hennes barm, med en bön om evig hågkomst, hade fästat dessa ängsblommor. Visserligen skulle han måhända erkänna, att hans hängifvenhet varit en smula på afvägar — detta hade han ju otaliga gånger förut tillstått, men nu liksom förut, ville hon ursäkta hans förseelse, och hårdare än någonsin skulle hon förstå att draga till det band, som ofta varit slitet, men alltid blifvit återknutet igen.

»Men blommor liksom qvinnor tyckas vara skapade att förtrampas», sade hon med ett bittert leende, då han fortfarande bibehöll tystnaden och lugnt, nästan begabbande mötte hennes lidelsefullt flammande ögon. »Det lönar sig dock icke att klaga för döfva öron», och i hennes djupa, halfqväfdä röst ljödo dödlig oro och en vild ångest, »jag skall förstå att ohörd bära min smärta», tillade hon sammanbitande de små spetsiga tänderna, medan hennes nätta fötter nervöst rörde sig så, att de hög-

klackade skorna, med sina juvelprydda rosetter, blixtrade till under sammetsdräktens guldsömmade falbolaner.

»Men här i korridoren är korsdrag och vi utsätta oss onödigtvis för en stark förkylning.» Hon sade detta på sitt vanliga sorglösa sätt, i det hon kastade hufvudet stolt tillbaka. Skilnaden var så stor mellan den djupa, ohejdade smärta hon nyss visat och det likgiltiga lugn, hvarmed hon nu vände sig till prinsen, att han förvånad betraktade henne, under det han kände sig lätt om hjeratat öfver att ha undgått den stormfulla scen af klagan och förebråelser, hvarpå han gjort sig beredd. »Spektaklet tror jag är redan börjadt . . . det skall bli intressant att se prins Carl utföra Solimans roll . . . men», tillade hon leende, »af hela denna storartade festlighet var Amadis de Gaule den, som i slutscenen vann första priset.»

»Såvida icke ni, min grefvinna, i ert hjerta tillerkänner detta pris åt den personen, som på en af läktarna arrangerade första scenen, i hvilken en mängd flyende damer gjorde ganska stor effekt.»

»Mon dieu, Ers höghet har då gjort några iakttagelser, som undfallit mig», sade hon lifligt. »Att från en afundsvärd plats skrämman bort en hop skådeslystna qvinnor, det måste vara något ännu värre än de farligaste eldsprutande drakar . . .»

»Naturligtvis, ty det var en dam, som icke är nog lycklig att liksom min nådiga grefvinna ega höga släktförbindelser, hvilka kunna vara henne behjelpiga att öfverskylda det hon låtit sitt hjerta tala.»

»Pauvre petite!» Den vackra damen höjde de penslade ögonbrynen, i det hon lät solfjädern långsamt fläktas fram och tillbaka. »Hvad mig beträffar har Ers höghet rätt . . . ehuru främling, eger jag tillräckligt förnämliga förbindelser, för att såväl i det ena som i det andra afseendet fritt låta mitt hjerta tala, och jag dristar mig därför fästa Ers höghets uppmärksamhet på att jag nogsamst förstår hvem som åsyftas, såväl i ena som andra afseendet. Jag trodde», fortfor hon efter kort tystnad, »det jag gjort mig känd för att ega behöflig takt, hvilken synes mig saknas af den, som inblandat sig i den på läktaren skeddä opinionsyttringen.» Hon gjorde en djup böjning

på sitt hufvud och efter ett förstulet ögonkast på prinsens ansigte, lät hon det soliga och obekymrade leendet åter framstråla på sina läppar, i det hon fäste en så oskuldsfull blick på honom, att han med en viss tvehogsenhet såg efter hennes försvinnande gestalt, hvars värdiga hållning och mjuka, behagliga rörelser kommo honom att, med en känsla af den beundran han en gång hyst för henne, sakta mumla för sig sjelf: »kanske jag gjort henne orätt.»

Med en hastigt påkommande ånger skyndade han efter henne. »Min nådiga grefvinna», hviskade han, »om jag tillfogat er en orättvisa, är ingen villigare än jag att be er om tillgift.»

»Ers höghet känner mitt sinnelag», genmålde hon mildt. »Och vet att intet af edra åtgöranden hvarken har väckt eller kan väcka mitt ogillande . . .»

Hon skyndade ännu en gång förbi honom, medan en strålände triumf förklarade hennes vackra ansigte och gjorde uttrycket deri verkligen hänförande, i det hon nästan andlös tänkte: »om han skulle återkomma? . . .»

En sådan önskan tycktes dock vara fjärran ifrån honom, ty sedan han framfört sin ursäkt, ansåg han sig hafva uppfyllt all rättfärdighet samt begaf sig till konungens loge, der man i en upprymd sinnesstämning skämtade öfver det fiasko, som var resultatet af det af hofpersonalen samt prins Carl inöfvade skådespel, efter hvars slut man begaf sig till den sal der supén serverades. Midt i detta glada och lifliga samqväm kände sig prins Fredrik orolig öfver den sinnesstämning, hvari Sofie troligtvis befann sig. Så snart ett tillfälle yppades, smög han sig bort och, kommen från vaxljusens sken, steg han ut i soliga morgonen en smula bländad, men uppfriskad af den ljumma vind, som förde mot honom dofter af ny-slaget hö, hvilket man för andra gången denna sommar räfsat tillsammans, på det att gräsmattan måtte vara jämskuren under de lummiga löfträden. En behaglig känsla af friskhet och ungdom genomströmmade honom och, skyndande raskt framåt, såg han på afstånd de öppnade fönstern i Sofies sängkammare samt hennes eget kära ansigte liksom innefattad i den ram af murgröna, hvilken slingrade sig kring de veckrika gardinerna.

»Jag kan inte sofva», sade hon och mötte honom i dörren, »den vackra morgonen har väckt mig.»

»Såvida du fått en blund i dina ögon . . . de äro farliga sqvallrare och du har gråtit . . . jag känner orsaken till dina tårar . . .»

Sofie smög sig intill honom och gömde sitt ansigte vid hans bröst. »Jag kunde ju knappast vänta mig något annat», hviskade hon.

»Det är jag, som har utsatt dig för detta obehag», sade han och slöt henne kärleksfullt i sina armar. »Jag hoppades förskaffa dig en välbehöflig förströelse», fortfor han, »men i stället har jag utsatt dig för ett uppträde, öfver hvilket du blifvit alltför smärtsamt upprörd. Men jag svär att försätta dig i en ställning, som skall göra alla småaktiga angrepp om intet!»

»I en sådan ställning kommer jag aldrig», inföll Sofie och med en bitterhet, som han aldrig förr varnat hos henne, fortfor hon: »Ers höghet har sagt, att man i stora verlden betraktar äktenskapet som en institution, bakom hvars skydd man fritt kan hänge sig åt sina nycker. Om jag vore en lagvigd hustru, rik och af förnämlig börd, så skulle man icke fästa sig vid Ers höghets och mitt förhållande . . . det skulle endast öfverensstämma med konvensansens fordringar . . . men därför att jag är fattig, ringa och icke eger så att säga ett manligt förkläde, räknar man som ett brott att jag helighåller vår förbindelse . . . åh, min gud, hvilket hyckleri! . . . Allt för skenet . . . det är det enda, som har gällande kraft . . .»

Prinsen drog sig tillbaka en sekund, under det han nedstämd och begrundande stödde hufvudet mot handen.

Nåväl, huru motbjudande det än var för honom, skulle hon göra detta giftermålsparti . . . Gustaf hade rätt, det fanns icke något annat medel för att åt Sofie vinna ett visst anseende. Genom att öppet förklara henne för sin älskarinna hade han ej åt henne vunnit den favör han hoppades, utan i stället dragit smälek öfver henne. Huru heligt de båda än betraktade sin förbindelse, var och förblef den inför verlden endast ett brottsligt förhållande, som skulle bereda Sofie tusen förödmjukelser, äfven om hon skulle sluta sig inne som musslan i sitt skal.

»Du har rätt», sade han, »skenet är det enda, som har gällande kraft. Låt också oss göra vårt offer.»

»Hvad menar Ers höghet?» Sofie såg förvirrad, nästan skrämmd upp till honom.

»Yrka icke på en förklaring . . . jag är ännu icke riktigt ense med mig sjelf, men var säker på, att jag vill göra allt för att du skall bli tillfredsstäld, min Sofie . . .»

»Nej, nej», ropade hon liffigt. »Låt oss icke bekymra oss om skenet!»

»Jag bekymrar mig endast om att ega din trogna kärlek . . . hvad som än må komma litar jag på dig.»

»Lita på mig», upprepade hon och smög sig lugnad intill honom,

TRETTIOFÖRSTA KAPITLET.

»Borta är bra, men hemma är bäst», sade Sofie leende, då hon jemte prinsen, ett par dagar efter denna morgonstund, anlände till Stockholm. Hon tyckte trivas så väl, att hon med ett slags ängslig oro afböjde att deltaga i de offentliga nöjen, som stodo henne till buds.

Umgänget med Ulrika var den enda förströelse hon eftersträfvade. Vid ett af sina besök i den Holgersonska familjen erfor hon, att hennes gudmor, jungfru Lovisa, var död.

»Säg Sofie, att hennes uppförande tagit lifvet af den gamla», var Emerentias helsning genom Agneta, som först framförde detta budskap till Ulrika, men sedan omedelbart förtäljde, att Lovisas kraft varit bruten, alltsedan unge Fagerlin för gäld måste rymma ur landet, samt att hon dertill på hemfärden ådragit sig en svår förkylning, hvilken under månader hållit henne sängliggande.

»Och hon blef så upprörd, att hon dukade under för sin sinnesrörelse, när Emerentias underrättelse kom att Sofie lemnat oss?» sade Ulrika.

»Åh nej», inföll Agneta. »Då systems skrifvelse anlände, hade hon redan varit död ett par timmar. Gud

förlåte, men jag kan inte tåga! Kan inte . . . fast jag strängeligen blifvit förbjuden att orda om dessa detaljer . . . Emerentia tycker, att Sofie skall ha något att grubbla öfver . . . om flickan sörjde sig till döds, vore detta just lagom åt henne.»

»Emerentia är således lika oförsonlig?»

Agneta vaggade fram och tillbaka sitt runda hufvud. »Jag märker inte någon ändring», suckade hon. »Hvad Lovisa beträffar, var hon nog en ärans människa, som man på förnuftigt vis har skäl att sakna, men att ta hennes fränfalle som orsak till att belasta folk med samvetsqual . . .»

»Var obekymrad, kära Agneta», bad Ulrika och då Sofie knappast hörbart hviskade:

»När hon dog . . . visste hon, att jag? . . .»

Då ropade Ulrika med en nästan jublande känsla:

»Hon visste inte det ringaste om dig, som kunde oroa hennes sista stunder!»

»Jag skulle inte gerna ännu en gång velat sammanträffa med min gudmor, det tillstår jag uppriktigt för dig, Ulrika, men det oakadt känner jag djupt, det jag i henne förlorat en vän, som menat mig väl.»

Det kom härvid en djup snyftning ur Sofies bröst, under det hägkomsten från barndomstiden trädde fram för hennes minne och med den lifserfarenhet hon gjort satte hon ett högre värde än någonsin på det skydd den gamla en gång lemnat.

Fortfarande låg det en känsla af vemod öfver Sofie, när hon denna eftermiddag begaf sig bort från Ulrika och, fördjupad i tankar på det förgångna, skyndade hon vidare. På detta sätt hade hon uppnått lejonbacken, der hon vid en krökning oförmodadt sammanstötte med ett beslöjadt fruntimmer, som vid Sofies åsyn kastade slöjan tillbaka, och nu visade sig Ernestine de Mirancourts hänleende ansigte.

Sofie vek med en känsla af förskräckelse åt sidan. Hennes enlevering, fångenskap och flykt flögo som en blyxt genom hennes hägkomst. Alla dessa uppräden i den undgängömda bostad, dit grefve Kaunitz lätit föra henne; dessa uppräden, till hälften glömda, liksom återupplefde hon i denna stund och, qväfvande ett rop af förskräckelse,

påskyndade hon sina steg, medan hon före sig med glädje varsnade några fotgängare, hvilka hon halfspringande lyckades uppnå. Kanske hade Ernestine, som vänt sig om efter Sofie, ärnat följa henne, men observerande, att det fanns folk i närheten, fann hon måhända rådligast att icke nu fullfölja denna sin afsigt.

»Slyna, jag skall nog finna dig!» hväste hon mellan de sammanbitna tänderna, medan Sofie fortfor att skynda framåt, och nu andlös och uppskakad nådde prins Fredriks våning och inkommen i sina enskilda rum var hon nöjd att der i ensligheten återhemta sig.

Efter denna stund önskade hon högre än någonsin tillförene att sluta sig inom fyra väggar. En obestämd fruktan för Ernestine tillika med den förödmjukelse, för hvilken hon varit utsatt under torneringsfesten på Drottningholm, ingaf henne en åtrå att draga sig tillbaka, som icke ens prinsens öfvertalningar kunde öfvervinna. Han tycktes också för sin del trifvas så väl i hemmet, att han många gånger, förebärande ett lindrigt illamående, undandrog sig hoffester och sällskapsnöjen, för att tillsammans med Sofie tillbringa dessa aftonstunder. Genom sin älsklighet och sitt behagfulla väsen fortfor hon att som värdinna förtrolla de gäster, hvilka deltog i de samqväm, som stundom arrangerades, och hennes skönhet och tillvinnande sätt stego allt högre i pris.

Den hyllning man egnade henne framkallade ofta på prinsens läppar ett litet gillande småleende, medan han med allt större oro tänkte på konungens förslag, att man till Sofies fromma borde gifta bort henne. Han hade dock aldrig inför henne berört detta ömtåliga ämne, hvilket han fortfarande med en känsla af obehag sköt bort ifrån sig. Detta var för resten en plan, som man kanske gjorde bäst i att afgöra utan att tillspörja henne — hon skulle måhända bli otröstlig öfver en dylik framställning och, uppriktigt sagdt, hoppades han detta; men huru hon än skulle larma och väsnas, så måste hon foga sig under nödvändigheten, hon måste skonas från att förtrampas och detta å hans sida skenbara afstående från henne var det enda medel, hvarigenom man kunde ernå åt henne en aktad samhällsställning.

Tiden hade emellertid flytt undan, medan han oupphörligen funderade utan att handla. Vecka efter vecka hade förgått och man var i början af December månad, då ett lindrigt, men ihärdigt illamående började hålla Sofie fängslad i sin hvilstol, der hon satt blek och sysslolös, i stället för att med lif och lust fullborda de broderier, hvarmed hon tänkt öfverraska hertigen.

»Jag känner mig håglös och trött», genmälde hon på prinsens oroliga frågor. »Jag känner mig, som skulle jag vilja sova bort hela mitt lif. En läkare skall tillkallas, säger högheten . . . nå ja, om jag inte snart repar mig . . . jag måste bli frisk, det går inte an», tillade hon leende, »att man känner sig så här dåsig midt i julbrådskan.»

»Det är till följd af det instängda lif du för . . . ja, Sofie, jag fattar nog, att du fruktar ett förnyande af det fördömda upprådet på Drottningholm . . . neka inte, min älskling», förtföro han med ömhet, »tror du inte jag förstår hvarför du håller dig undan?» Och han tillade energiskt i sina tankar: »det är på högsta tiden, att det blir en ändring.»

»Hör på, Badin», sade prinsen några timmar senare, då han jemte negern förtroligt slagit sig ned i ett kabinett. »Du som känner hela verlden, kan du anvisa mig en fattig, hederlig adelsman, som man kunde . . . kunde . . .»

Prinsen tycktes söka efter några lämpliga ord, då Badin skrattande inföll: »Fattiga adelsmän är det godt om, men hvad hedern beträffar, så bör den kanske vara af något tånjbart ämne . . . I hvad syfte tänker högheten använda honom?»

»Jag tänker föreslå honom ett giftermål med en ung, skön dam . . . en förbindelse, som skall medföra åt honom all tänklig utmärkelse och välmåga . . . med ett ord, han skall gifta sig med Sofie . . .»

»Högheten har således tröttnat på henne.»

»Dumheter!» skrek prinsen, så att Badin förskräckt spratt till och med stora ögon stirrade bort till den forne lekkamraten, beredd att ögonblickligen taga till flykten. »Jag ber om nåd», stammade han, »men då högheten talar om att gifta bort, så . . .»

»Så är det därför, att jag älskar henne så högt, att jag vill bereda henne all möjlig favör och söka undanrödja en mängd obehag, för hvilka hon är utsatt. Det skulle vara en förbindelse, der mannen, mot att skänka henne sitt namn, får i utbyte en så aktad och upphöjd ställning, att Sofie får tillträde till de högsta sällskapskretsar och ett för hennes vett och fina seder passande fruntimmersumgänge.»

»Högheten hänsyftar då på ett slags skenförbindelse?»

»Just så», inföll hertigen lifligt. »Jag afstår från att offentligen lefva tillsammans med Sofie . . . det är ett stort offer att sakna behaget af en daglig samvaro, men jag måste försaka, såvida hon icke oupphörligen skall känna sig förbisedd af sitt eget kön . . . ett förbiseende, som jag inser förr eller senare skall undergräfvat hennes helsa och sinnesfrid. Nu känner du till hela förhållandet . . . det är en ömtålig affär . . . Vet du någon, som du kan föreslå?»

Badin skakade sitt ulliga hufvud. »Detta förslag tarfvar ett slags rekognosering . . . men jag vill beflita mig om att snart och till nöjes uträtta höghetens uppdrag.»

»Eh bien, dröj inte att låta höra af dig», sade prinsen, som, sedan han beslutsamt tagit detta steg, kände sig betydligt lättare till sinnes, hvarpå han begaf sig in till Sofie för att möta lifmedikus Dalberg, som han eftersändt för att rådfråga angående hennes helsotillstånd.

»Ers höghet», sade läkaren leende. »Mamsell Hagman blir nog återstald i sinom tid . . . det är ett illamående af långvarig natur, men som har en öfvergång . . .»

Och härunder såg Sofie upp till honom leende och rodnande, hvarpå hon hastigt brast i tårar samt begrafde ansigtet i sin spetspryddas näsduk.

Också prinsens ansigte flammade till i en rodnad, också hans ögon fylles af tårar, medan hans bröst liksom vidgade sig för en förnimmelse af ren, fullständig, helig sällhet. »O, min Sofie, hvilken lycka är oss icke beskörd!»

Han slöt henne ömt intill sig nästan med vördnad.

Hvilken ändring hade icke kommit i hans framtidsplaner. Det uppdrag han nyss gifvit Badin var utför-

bart. Sofie skulle som mor till hertigens barn få en rang, som gaf henne tillräckligt skydd mot förödmjukelser. Ja, man behöfde icke anlita ett svek för att nå ett önskligt resultat! Han ville tala med Gustaf — brodern skulle ömma för honom och konungen bevilja en upphöjelse.

Aldrig hade Fredriks ögon strålat så som i denna stund, der han kallade sig den lyckligaste bland dödlige, under det han med muntert skämt fördref tiden vid den älskades sida.

Han lät härunder på ett festligt sätt upplysa Sofies lilla våning, der hon, alltjemt en smula upprörd, lyssnade till hans tal om den pant, som ännu innerligare skulle förena dem, under det han serverade henne förfriskningar och sköt hennes hvilstol fram till brasan.

»I vårt hem få vi snart se uppväxande barn», sade han, »på gamla dagar blir det liksom ett återupplefvande igen af vår egen ungdom.»

Hon svarade honom ömsom med ett leende, ömsom med en suck. »Framtiden var ju ännu så oviss», tyckte hon.

»Du har anlag för att se lifvet i svart, men vänta tills jag i morgon har talat med konungen! . . .»

Och verkligen hade Sofie efter detta samtal orsak till att se lifvet i rosenrödt.*

»Konungen upphöjer vårt barn i furstligt stånd», sade hertigen, »och du sjelf . . . du sjelf, Sofie, kommer att tilldelas en rang som är dig värdig . . . Nej, gråt inte, min älskling, . . . du vet inte, hur djupt det smärtat mig, att jag inte långt förut har kunnat bereda dig dessa fördelar.»

Prinsen hade fattat hennes händer, under det han lutade sig intill henne, och, alltjemt målande framtiden i ljusa färger, fortfor han: »Nu måste du krya på dig, så att du snart kan resa till Gripsholm. Du vet, att jag talat med dig om att bli förestäld kronprinsen . . . härmed är inte värdt att vänta, tills hofvet åter flyttar hit till Stockholm. Detta är en början till vidare distinktioner för dig . . . i detta afseende kan man inte gå bröst-

* Engeströms anteckningar del. 1, sid. 72, »konungen blef utom sig af glädje, ty han ville illustrera en bastard af svenska konungahuset . . .»

gånges tillväga . . . du vet, etikett i allt», tillade han leende. »Alltsedan i höst har jag varit så klok och följt kungens råd, och så ofta ett tillfälle erbjudits, har jag kurtiserat alla de damer, som omgifva Gustaf Adolf. Vid bordet har jag städse placerat mig bredvid fru von Stauden och till grefvinnan Rosens resonnement om barnuppfostran har jag lyssnat, som om hon tolkat all världens vishet. Nå, den högsta visdom bevisar man nog också, då man på ett klokt sätt uppfostrar sina afkomlingar . . . lyckligtvis har jag godt om tid och kan sysselsätta mig med vårt barn.»

Leende och lycklig betraktade Sofie honom, under det han fortfor: »En tredje prins är en öfverflödsperson . . . du känner att detta medvetande ofta varit tryckande nog, men vår son, om han också får rangens förstfödslo rätt, blir dock icke genom sin börd ansedd att ha ärelystna planer eller vara benägen för riksfarliga konspirationer med afsigt att vinna högsta makten . . . ett begär, hvilket man säkert skulle misstänkt mig hafva hyst, derest jag med lif och själ blandat mig i statsangelägenheter. För att undvika obehagligheter kommer inte en tvungen sysslöshet att binda vårt barn, om han en gång skulle få håg och förmåga att arbeta sig till något af landets främsta embeten . . . du skrattar . . . à la bonheur, må det bli en flicka, så skall ingen dam i Svea rike . . .»

»Ers höghet», inföll Sofie, »låt oss afvakta hvad framtiden beskär, innan vi uppgöra några planer.»

»Du har rätt», sade prinsen en smula konsternerad öfver den ifver, hvarmed han förfäktade sina påståenden, för att dock om några minuter återkomma till samma ämne, byggnad alltjemt nya luftslott om den familjelycka, som skulle komma dem till del.

Hvilka fridfulla, lugna dagar upplefde de icke med sitt skymningsprat framför brasan och sina framtidsdrömmar.

Deras kärlek hade liksom blifvit starkare och djupare och deras samtalsämnen, som förr mest vände sig kring den hvirfvel af nöjen, hvori han rörde sig, kring hofflivets intriger och de galanta äfventyr, i hvilka de högt uppsatta emellanåt störtade sig, dessa ämnen fann man liksom utslitna och, huru dåraktigt det än var, ta-

lade man helst om den sällhet, som den kommande stunden skulle innebära.

Under det den mest glädtiga sinnesstämning herskade mellan de båda älskande, öfvervann Sofie sitt illamående, hennes forna liflighet hade återkommit, hennes vackra ögon strålade och hennes läppar krusades af småleenden. Då männen sågo henne, undrade de icke på hvad kvinnorna kallade: »hertig Fredriks oerhörda dårskap.»

En gammal grefve, som ett par gånger varit hertigens gäst, var nog svag att säga till sin hustru, som var en af de tongifvande damerna i sällskapslifvet: »Denna Sofie Hagman är förtjusande . . . hon är en bland de finaste och mest bildade kvinnor jag träffat . . . jag har hört, att prinsens önskar presentera henne vid hofvet, och jag undrar, parole d'honneur inte, derpå. Kunde inte du, Margareta, som har så stort inflytande, kunde inte du förmå några damer att intressera sig för att föra henne in i vår krets? . . .»

»Jag? Den der varelsen!» Och den värda grefvinnan vände mannen ryggen med en hastig sväng på sitt sammetssläp, liksom ville hon skydda till och med detta att råka ut för den obehagliga besmittelsen att snudda vid en person, som kunnat framställa ett så opassande förslag.

Men medan männen uttryckte sin beundran och kvinnorna sin afsky för Sofie, rådgjorde hon, deraf temligen obekymrad, om den drägt hon borde bära inför kronprinsen vid den tilltänkta presentationen. Detta var en viktig fråga icke utan ett visst bryderi. De afundsvärda dödlige som blefvo föreställda kungaparet buro hofärmar, men inför den spåda prinsen, som visserligen redan åt utmärkta ministrar gifvit högtidlig audiens, borde hon kanske icke, för att på sin sida vinna privilegierade damer, begagna sig af detta företräde, hvilket ju möjligen kunde undvikas, när föreställningen hade en enskild natur.

»Jag blir alldeles kollrig på dessa ärmar», sade hon skrattande till Ulrika, som var indragen i denna öfverläggning. »Kommer jag utan, stöter jag kanske etiketten obarmhertigt för hufvudet, och med — börja hofvets damer måhända röra upp himmel och jord . . .»

»Låt oss söka till att vinna damerna på din sida och slå in på en medelväg . . . hvad säger du, om jag skulle tänka ut en fantasimodell?»

Under skämt och prat förfärdigade nu Ulrika ett par de mest förtjusande puffar, hvilka i stället för gallerverk voro utsirade med smala finrynkade spetsar, som gäfvo ett utseende af att hon dristat sig till att följa det utkorades exempel, men i händelse en sådan efterföljelse kunde bli ansedd som djerfhet, så kunde man vid närmare påseende öfvertyga sig om hennes modesti, på samma gång hon varit angelägen om att söka följa etikettens fordringar.

»Det är bra, det är charmant», sade hertigen, som vid denna tid var i en sinnesstämning, att han gillade allt, och således kunde den vackra dräkten tills vidare hängas undan i någon af garderoberna, under det att Sofie började tillrustningarna för att tillsammans med Holgersonska familjen fira julhelgen, ty hertigen, angelägen att stå väl med konungen, hade lofvat att vara hans gäst.

Första dagen på nya året var klädningen emellertid åter framtagen, inpackad i en koffert och jemte Sofie på väg till Gripsholm, der hon vid urstigandet af den öfvertäckta slädan möttes af hertigen.

Det var redan mörkt och fackelskenet kastade små lågor ofver snöfalten, hvarvid de långa, svagt upplysta korridorerna gäfvo henne intrycket af något hemskt och spöklikt.

»Hofffolket hafva just inte varit förtjusta i Gustafs fantasi att flytta hit», sade hertigen, i det han förde Sofie in i en liten kammare, der några tända vaxljus förgäfves bemödade sig att kasta en ljusning öfver de tafvelprydda väggarna. »Här är trångt om utrymmet, men jag har varit nog lycklig att, näst intill mitt rum, kunna föranstalta detta lilla gemak åt dig . . . Du kan här vara tämligen tryggad, utan att behöfva frukta upplefva grefvinnan Rosens äfventyr, som, då hon en afton skulle gå in i kronprinsens rum för att lägga sig, fann framför dörren en drabant afklädd i skjortan, färdig att stiga i säng. Nå, lifvet är fullt af små missöden, det har jag erfarit som en så lång tid måst sakna dig. Emellertid hända också stora fröjder», och härmed slöt han Sofie i sina armar.

De mörka rummen gäfvö dock ett mindre trist intryck, då vintersolen lyste in genom de många fönstren, och Sofie, iklädd den hvita, dyrbara, släpande dräkten, tycktes liksom samla omkring sig alla solstrålarna, der hon, förd af baron Leijonstedt, nalkades kronprinsens rum, dit hertigen förut begifvit sig för att till grefvinnan Rosen ge tillkänna, »att han fått Hans majestäts tillstånd att låta henne blifva admitterad att se kronprinsen».

En svag rodnad kom och flydde öfver Sofies fina ansigte, då Leijonstedt gick in för att anmäla henne. I samma ögonblick trädde hertigen ut till henne, och förd fram till kronprinsen, presenterades hon för den lille Gustaf Adolf och de honom omgifvande damerna.

Den skära rodnaden låg ännu kvar öfver Sofies kinder och med en åtbörd, full af blygsamhet och vördnad, kysste hon den späda prinsens hand.

Med en naturlig enkelhet i sitt sätt, utan blyghet eller undergifvenhet, stod hon framför dessa damer, som nyss känt sig i högsta grad skandaliserade öfver denna visit, men sedan de fläktat sig några ögonblick med sina solfjädrar, måste de erkänna, att det låg något verkligt taktfullt i hennes uppträdande samt att hennes drägt var högst comme il faut.

Det låg något lugnande i detta resultat af denna första granskning. Solfjädrarna slogos tillhopa med en känsla af lättnad.

På ett kritiskt sätt började man derpå syna denna helgjutna skönhet, hvars fina ansigtsoval, genomskinliga hy, guldglänsande hårmassor och mörka, färgskiftande ögon man hört så mycket omtalas och måhända skådat på afstånd, utan att man dock vid närmare påseende kunde finna att dessa formfulländade enskildheter väckte ämnen till kländer. Man skulle kanske icke haft något emot på att med fog göra en och annan anmärkning, och man kände sig därför möjligtvis en smula besviken. Men då hon stod der, från hufvud till fot en helgjuten bild af nordisk fägring, intogs man småningom af en oemotståndlig beundran, och när nu dertill kom denna ädelhet i hållning, denna mjuka och varma vekhet, som låg utbredd öfver hennes väsen, så visste man icke ordet om, förrän

man som väluppfostrade qvinnor voro inbegripna i en liflig konversation med Sofie och till och med för några sekunder glömde, att hon för begånget felsteg ej hade förstätt bevara skenet.

Detta nästan ofrivilliga tillmötesgående började småningom harma grefvinnan Rosen. Hon ville visa denna felaktiga qvinna, att hon på intet sätt vore likställd med kronprinsens omgifning, äfven om man för några minuter måste tåla henne i sin krets. Att göra märkbar denna skilnad skulle gå lätt nog för sig. Hon skulle bli förödmjukad på ett rätt iögonfallande vis och man skulle få nöjet att skratta på hennes bekostnad.

Med en blix af skadeglädje i sina ögon närmade sig grefvinnan prins Fredrik och, inlåtande sig i ett behagligt samspråk, gjorde hon med handen en intagande rörelse, i det hon vördnadsfullt frågade, om hans kunglig höghet icke behagade taga plats.

Den plan hon önskade sätta i scen skulle här omedelbart följa. I samma ögonblick, prinsen sjönk ned på den af henne framskjutna tabureten, skulle de förnäma damerna sätta sig. Sofie skulle vara den enda, som i kronprinsens närvaro fortfarande måste förblifva stående.

Men Fredrik, som var på sin vakt, låtsade icke höra hennes fråga, utan blandade sig i samtalet, än ställande sig framför grefvinnan Rosen än framför fru von Stauden eller de dem omgifvande hoffröknarna, och tvang dem på detta sätt under den halftimme besöket varade att mot honom sjelf iakttaga samma formalitet som den hvar till Sofie ovilkorligen var hänvisad.

Samtliga damerna voro emellertid uppgiften vuxna »att hålla god min i elakt spel», och, under ömsesidiga artighetsbetygelser, aflägsnade sig Sofie, åtföljd af prins Fredrik, sedan hon till slut lyckats vinna de närvarande damernas verkliga bevågenhet.*

* Ehrensvärds dagboksanteckningar, del. 2, sid. 4.

TRETTIOANDRA KAPITLET.

Träden voro fullhängda af rimfrost och solsken låg öfver de snöhöljda fälten, då Sofie i den öfvertäckta slädan, inhöljd i dyrbart ryskt pelsverk, satt vid prinsens sida, medan hennes leende ögon ömsom uppfångade en blick från den älskade eller dröjde vid det omgifvande bländande sceneriet. Det låg solsken i hennes ögon och sol låg öfver hennes lif, ty hon hade börjat räkna på en framtid af idel ljus och fröjd, och under det hon talade om det älskliga barn hon nyss skådat, tänkte hon på den pant, som ännu fastare skulle tillknyta det band, hvilket förnade henne med prinsen.

Af alla de lyckliga dagar, som förflutit sedan hon tillhörde honom, syntes henne denna vara den, som bådade det bästa för framtiden, ty i den krets, der han så lifligt önskade hon skulle bli hemmastadd, hade hon ju gjort sitt första inträde och detta under det hon erfarit det mest välvilliga mottagande. Dertill kunde hon icke underlåta att betänka, det hon som mor till hertigens barn säkerligen skulle röna ett visst deltagande. De heliga pligter hon skulle uppfylla kunde möjligtvis i världens ögon något mildra omdömet angående hennes felsteg, och man skulle kanske slutligen till och med blunda för, att den plats hon intagit vid hertigens sida icke med rätta tillkom henne.

Hon hade aldrig varit lättare till sinnes än i denna stund. En munter pratsamhet kom de hvita tänderna att lysa fram och groparna i kinderna blefvo djupa, och medan hästarna hurtigt trafvade åstad, förekom henne bjellerklungen som ett glädtigt instämmande i de förhoppningar och önsknningar, hvilka gömde sig i hennes själ och som hon stundom icke kunde afhålla sig ifrån att uttala, under det prinsen höll hennes hand sluten i sin.

»Du förebrår mig alltid», sade han leende, »att jag bygger alltför skyhöga luftslott . . . nu är det din tur . . . fortsätt, jag lyssnar så gerna.»

»Gör jag?» frågade hon skrattande. »Det förefaller mig ibland liksom syndigt att helt och hållet lita på en ogrundad lycka, och det är i sådana ögonblick som jag hindrar högheten att alltför hjärt måla ut hvad som bör ske, men i dag tycker jag, att mitt bröst liksom vältrat ifrån sig en stor börda», och nu förtrodde hon honom, att lika belåten som hon var öfver de förnäma damernas bemötande, lika belåten var hon att i denna stund kunna räkna presentationen som väl öfverstånden. »Jag känner mig till mods, som om hädanefter intet ondt kunde drabba mig», fortfor hon, »ty jag tillstår, att jag varit gruffligt orolig öfver den granskning, för hvilken jag nyss utsatte mig . . . det var precis som om det skulle hända mig något . . . något . . .»

»Lifsfarligt», föreslog prinsen.

»Nästan så», inföll hon glädtigt. »Åh, jag skulle så gerna velat taga den lille kronprinsen i min famn . . . han räckte flera gånger händerna mot mig och drog på munnen samt visade sina små söta tänder . . . men grefvinnan Rosen höll honom så hårdt, att jag inte kunde, och ändå måste han varit tung nog, då hon hela tiden stående måste samtala med högheten . . .»

Fredrik skrattade. »Ja, hon fick stå, hon som de andra damerna», sade han och drog Sofie intill sig. »Jaså, du tycker det var synd om henne, men parole d'honneur, hon skulle icke beklagat, om du . . .»

»Om jag?»

»Nej, jag menar ingenting . . .»

»Jo, det är något . . . högheten ser riktigt brydd ut. Nå, om jag?»

»Om du . . . ja, om du till exempel ett par timmar å rad hade fått släpa omkring, bärande den tunga pojken . . .»

»Det hade just varit i min smak . . . men om jag ryckt honom från grefvinnan Rosens arm i välmening att lätta hennes börda, förstås, då hade jag väl för evigt syndat mot det passande, säg? . . . Hon skulle gifvit mig en blick, så att jag sjunkit genom jorden, inte sant . . . åh, jag kan så väl föreställa mig det uppträde, som skulle ha följt . . .»

»Det hade kanske inte blifvit det angenämaste», sade prinsen en smula tankspridd, i det han kom i håg att greffinnan under deras besök hela tiden belastat sig med den dyrbara bördan, troligtvis i afsigt, att hindra honom från att komma i beröring med Sofie. »Lifvet är fullt af småaktigheter, min älskling, det är inte värdt, att man fäster sig vid dem.»

»Lifvet är likväl skönt», sade Sofie, i det hon blickade ut i vinterskymningen, der en och annan stjerna började glindra fram, under det mörkret omkring dem gjorde henne mera tankfull och drömmande. »Men tiden flyr på olika sätt», återtog hon. »Då jag i går färdades den här vägen till Gripsholm, tyckte jag dagen aldrig hade något slut, men nu har skymningen kommit helt å propo . . .» En känsla af vemod föll plötsligt öfver henne.

»Du suckar», sade han, »medan jag smickrar mig med att det är mitt sällskap, som förkortat tiden . . .»

»Så är det också . . . men det rann mig i sinnet att på den klaraste dag följa natt och mörker . . .»

»Du skulle kanske vilja ändra naturlagarna?»

»Icke precis detta», sade hon skrattande. »Endast hindra, att icke en natt af sorg måtte följa den ljusa glädjen i spåren.»

»Åmen!» Prinsen drog henne till sig och började nu glädtigt språka om dagens små händelser. Snart var också det lilla moln af hastig oro åter bortblåst ur Sofies sinne, och då man sent omsider anlände till Stockholm, trädde hon in i sin våning med lättare hjerta, än hon nyligen begifvit sig bort.

»Jag är nöjd att den här färden är väl öfverstånden», sade hon ännu en gång till sig sjelf med en liten belåten suck. Och då hon trött sträckte ut sig på de svällande kuddarne, började hon åter i sina tankar trygga sig till den lyckliga framtid, som skulle stunda.

Det var redan långt lidet på morgonen, då hon vaknade, och som prinsen begifvit sig till Fredrikshof för att helsa enkedrottningen, ville Sofie genast efter frukosten besöka Ulrika. Hennes sinne var öfverfullt af glada föreställningar och dessa skulle hon nu delgifva den trofasta väninnan, som dertill säkerligen var nyfiken att få

höra skildringen på det mottagande hon rönt af kronprinsens uppvaktnig.

En furstlig dam kunde af sin omgifning icke behandlas förnadsfullare än det bemötande Sofie rönte i hertigens hem. Vid fotpromenader följdes hon på tre stegs afstånd af en betjent och hertigens vagnar stodo henne till buds. I förstone hade hon visserligen undvikit att låta en tjenare följa sig, och ännu tillät hon detta först i allmänhet då mörkret hade inbrutit, men genom sin skönhet och sin ställning som prinsens älskarinna drog hon så mycken uppmärksamhet till sig vid sina utflykter, att hon för att undvika uppseende helst anlidade ett täckt åkdon. Äfven i dag hade hon begagnat sig af denna bekvämlighet och stigande ur slådan bestälde hon den närmare middagstid efter sig till hemtning.

Hon skulle nu öfverraska Ulrika, som mot vanligheten icke hade skyndat henne till mötes, och springande in i förstugan trädde hon hastigt i salen. Den syn, som der mötte henne, jagade leendet ur hennes ansigte och kom henne att retirera ett par steg. Kanske skulle hon ilat tillbaka och aflägsnat sig lika fort som hon kommit, derest icke Ernestine de Mirancourt, ty det var hon, som Sofie vid sitt inträdande fann stående midt på golfvet, nu hade störtat fram och med handen på läsvredet till dörren, som förde ut till förstugan, med sin breda kropp der stängde återtåget.

»Ändtligen kommer ni i min väg», sade damen, i det hon med neddragna mungipor slungade på Sofie en föraktlig blick. »Jag har mycket otaladt med er och har riktigt längtat efter ett sådant möte som detta.»

»Ulrika, Ulrika», framstötte Sofie, i det hon flydde in i det närbelägna arbetsrummet, dit Ernestine i samma sekund följde henne.

»Det är inte värdt ni stirrar på några fönster . . . ehuru i bottenvåningen, så att ni inte här riskerar att bryta armar och ben af er, skall ni ändå inte kunna tvinga er ut . . . jag skall veta att hindra er, åtminstone tills jag sagt mitt hjertas tankar.»

Härvid fattade hon Sofie om armen och drog henne förbi det lilla klaveret med sådan hastighet, att de på

ställningen uppsatta notbladen fladdrade till och föllo till golfvet, och bedöfvad, utan att hemta sig från sin förskräckelse, fann Sofie sig sittande på den hvitmålade spjalsoffan, ansigte mot ansigte med Ernestine, som höll hennes arm så fast som om den varit surrad i ett skrufståd.

»Om jag ertappat er under det ni rymde, skulle ni allt fått krypa till korset», skrek Ernestine, i det hon skakade Sofie. »Jag skulle förstått hålla er fast, så som jag nu gör, och vid det här laget skulle ni och jag varit i Spanien . . .»

Vid dessa ord flög genom Ernestines hjärna tanken på alla de nöjen, det öfverflöd och det muntra lif, som skulle fallit henne till del, då hon som sällskap till grefve Kaunitz' älskarinna skulle färdats land och riken omkring. Härigenom skulle hon varit liksom i en hvirvel af intriger, af kärleksäfventyr och på detta sätt skulle hon genom Sofie ännu en gång hafva återupplefvat sin egen ungdom och på ålderdomen erhållit ett rikligt understöd.

»När jag tänker på huru jag kunnat haft det», hväste hon mellan de sammanbitna tänderna, »och det slafveri jag får hålla till godo med, då . . . då känner jag mig färdig att krossa er under mina fötter . . .»

»Huru dristar ni er», inföll Sofie, som endast med svärighet fick dessa ord öfver sina läppar, »huru dristar ni er att bete er på detta sätt?»

»Ja, är det inte förvånansvärdt», ropade Ernestine, i hvars våldsamma vredesutbrott blandade sig ett uttryck af gäckeri, »förvånansvärdt, att jag vågar närma mig till er! Men min lilla vän, inte är det värdt, att ni tar en prinsessmin på er gent emot mig. Eller inbillar ni er, att ni är bättre än jag? . . . Oh, mon dieu, vi äro båda af samma skrot och korn! . . . Om också ingen bland mina älskare burit en hertiglig krona i sitt vapen, så skilja sig våra felsteg inte en hårsman . . .»

Ernestine nickade och skrattade gällt. Hennes ansigte syntes upphettadt bakom sminket och hennes kraftfulla händer, som hon låtit falla ned i sitt sköte, voro beredda att vid minsta rörelse från Sofie åter gripa henne för att tvinga henne behålla sin plats.

»Jag känner till ert förgångna och de äfventyr, i hvilka

ni störtat er, innan ni rymde till grefve Kaunitz ... att ni gjorde er en smula oåtkomlig och satte ett så högt pris som möjligt på edra favörer, kunde jag inte annat än gilla ... ju svårare att öfvervinna, dess större jubel väcker segern ... men huru ypperligt ni än spelade en förfördelad oskuld ... mig förde ni aldrig bakom ljuset. Men då ni ville fortgå på er bana, hvarför, i himlens namn, stötte ni tillbaka grefven? Inbillar ni er, att ni nu gjort ett bättre kap? I så fall vill jag upplysa er om, att ni gjort ett stort missgrepp. Grefve Kaunitz är rik, oerhördt rik, medan er prins lär vara belastad med en hop skulder och, då han en gång tröttnar på er, får ni platt ingenting ... utan öfverdrift är detta sanna förhållandet.»

»Ja, ni har varit dum, så dum som en gås», fortfor Ernestine, som fann ett verkligt nöje i denna föreställning, »jag skulle i ert ställe inte varit så oförnuftig ... om ni därför i tid hade lyssnat till en klok människas råd, så skulle ni ha kunnat motse en briljant framtid, när ni en gång blir förskjuten ...»

»Åh, min Gud, min Gud», mumlade Sofie, som darande och skrämnd förgäfvets sett sig om efter sina vänner, och under det hon frågade sig hvar dessa tagit vägen och hvilken ond ödets slump det var, som fört henne tillsammans med denna qvinna, kände hon sina sinnen småningom omtöcknas. De ord, hvarmed Ernestine öfveröste henne, dånade i hennes öron emellanåt likt brusets af ett vattenfall. Hon började känna sig som under inflytandet af en dröm, der hvarje enskildhet stod som en förfärlig sanning, och höjande sina händer med en afvärande rörelse upprepade hon: »Förskjuten ...»

»Förr eller senare blir det er lott ... det är alltid slutet på en kärlek, sådan som vår! ...»

»På en sådan kärlek som vår», upprepade Sofie entonigt, i det en rysning skakade hennes fina lemmar. »En sådan kärlek som vår ...» Hon stirrade förfärad upp mot Ernestine, som lagt sin hand tungt på hennes arm. »Ja, min sköna ... vi äro temligen likställda, ni är hvad jag en gång varit, och ni blir det jag är! ...»

Ett kort, skarpt skri kom öfver Sofies bleka läppar, i det hon sjönk tillbaka mot soffans ryggstöd. »Han för-

skjuter mig aldrig!» mumlade hon svagt, med ett nästan döende uttryck.

»Vi få se!» Med ett hånfullt leende stötte Ernestine undan Sofies arm, som slappt föll ned utmed hennes sida, under det hennes sköna ansigte hade fått marmorns hvithet och stelhet.

Möjligtvis fann Ernestine, att hon åtminstone för ögonblicket hade tillfyllest sagt sitt hjertas tankar eller kanske att det icke lönade att vidare tala för döfva öron samt att det klokaste hon kunde göra vore att så hastigt som möjligt aflägsna sig. Naturligtvis var det rådligast att undvika det man skulle finna Sofie afsvimmad i hennes egen värda närhet och med en vighet, som man knappast kunde tilltro denna korpulenta dam, stod hon med några språng midt på gatan.

Sedan hon ett par gånger djupt hade dragit efter andan, erkände hon inom sig, att detta varit ett sammanträffande, som riktigt lättat hennes sinne. »Sådant läder skall sådan smörja ha», tänkte hon, qväfvande ett litet gäckande skratt. »Jag ångrar bara, att jag inte ordentligt tvålade till henne». Hennes händer knöto sig hotfullt tillsammans och hon stannade tvekande en sekund. Måhända skulle hon gifvit efter för begäret att ännu en gång låta sin vredes skålar ösa öfver Sofie, om hon icke framför sig på gatan varsnat Ulrika och fru Holgerson, hvilka med skyndsamma steg närmade sig hemmet.

Antagande ett lugnt och värdigt utseende, nalkades Ernestine de båda qvinnorna, i det hon leende sade: »Nästan alltsedan ni gick för att hemta er mor, mamsell Holgerson, har jag vandrat här fram och tillbaka. När jag har svår hufvudvärk, är frisk luft det enda, som kan återställa mig . . . men från mig sjelf till nådig grefvinnan . . .» Härvid började hon tala med fru Holgerson om ett egendomligt broderi på en sammetsrob, hvilket den förnäma damen hade beställt och som hon önskade få ändradt, hvarpå hon ännu en gång tackade Ulrika, som varit så tillmötesgående, att hon, för att göra en kund till viljes, hade hemtat sin mor.

»Jag brukar eljes icke vara borta», sade fru Holger-

son, »men det var ett sjukdomsfall... en af mina gamla vänner...»

»Åh, ni var då mer än god som kom... och eftersom grefvinnan von Dehnen uttryckligen ålagt mig att till er sjelf uträtta hennes ärende, skall hon bli särdeles tillfredsstäld», hvarpå Ernestine åter började tala om guld- och silkesbroderier och nämnde derpå i förbigående att herrskapet Holgerson hade gäster i sitt hem, ty innan hon lemnat salen — hon var naturligtvis alltför försigtig för att lemna främmande dörrar vind för våg — hade ett medelålders fruntimmer infunnit sig och kort derefter hade hon sett ett hofekipage, ur hvilket stigit en dam af oförlägen skönhet.

»Jag inbillar mig, att det var mamsell Hagman, prins Fredriks älskarinna... jag har sett henne på afstånd en gång förut», fortfor Ernestine, »och jag tyckte mig känna igen henne... förmodligen en af edra kunder»... sådana damer bruka vara goda kunder... tillade hon med ett tvetydigt leende, i det hon beklagande skakade sitt hufvud.

»Hon är en af mina vänner», sade Ulrika kort och kallt.

»Vänner... jag må säga!... Nå, min lilla söta mamsell, inte för jag vill tillåta mig någon anmärkning, men i ert ställe skulle jag hellre vilja ha den sköna damen till kund, än jag räknade henne som en väninna. Men hvar och en har sina åsikter... jag medger gerna att mina äro alltför stränga och gammaldags. I alla fall, ytterst förtjusande var hon, det är säkert, och, för att tillstå sanningen, kunde jag inte motstå begäret att se en skymt af henne ännu en gång samt vände därför tillbaka in i salen, men jag måste aflägsna mig med oförrättadt ärende, ty de båda damerna hade dragit sig in i ett närbeläget rum... Jag skulle kanske ha stannat, men fann det ogrannlaga, ty det vexlades rätt hårda ord... Ja, jag har den äran att rekommendera mig... Bården på roben bör som sagdt vara öfversållad af högröda rosenknoppar med blad af äkta guldtråd...»

Med en af sina charmantaste böjningar på hufvudet aflägsnade sig Ernestine, inom sig förtjust öfver det sätt, hvarpå hon gifvit sken af att hon icke varit den person,

som ordvexlat med Sofie, medan fru Holgerson och Ulrika gåfvo hvarandra en blick, under det båda plötsligen ropade:

»Det måste vara Emerentia Juringius!»

»Men hon skulle ju aldrig sätta sin fot öfver vår tröskel», tillfogade Ulrika, under det hon och modern begåfvo sig till salen samt skyndade in i det lilla arbetsrummet.

Af Emerentia syntes emellertid icke ett spår, medan man fann Sofie tillbakalutad mot soffans hårda ryggstöd, utan tecken till lif i sitt färglösa ansigte.

»Emerentia har dödat henne!» Och med ett rop af förfäran kastade sig Ulrika på knä framför soffan.

»Hon är endast afsvimmad», lugnade fru Holgerson, »lägg en dyna under hennes hufvud... så kall hon är... tag hit vatten, fort... att detta obehag skulle hända henne!»

»Och jag som gick hemifrån», klagade Ulrika, i det hon aftog Sofies hatt och kappa samt öppnade hennes rob. »Hon andas... Gud vare lof!... Hade jag varit här, skulle jag förstått hålla faster Emerentia på distans... det är så likt henne att med hårda ord öfverfalla folk!... Nej, jag borde inte ha gått, men grefvinnan von Dehnen tror ju aldrig, att jag på egen hand kan uträtta något... att förlora hennes arbete skulle varit en svår förlust... och så tänkte jag... tänkte, att jag kanske skulle få se en skynt af Jouffroi», tillade hon gråtande, ty fru Holgersons sjukbesök hade gällt den af de båda enkefruarna, hos hvilken den unge mannen fortfarande var hyresgäst.

»Emerentias beteende har varit öfver höfvan hjertlöst», bedyrade fru Holgerson. »Att först och främst framkalla en scen och sedan lemna den arma flickan i ett så hjälplöst tillstånd... Sofie, käraste Sofie... hur är det? Drick några droppar vatten... så ja... låt henne lukta på litet ättika... jag känner mig sjelf alldeles förbi...»

»Sofie, se då upp... hon är borta... det är endast jag, Ulrika... och stackars mamma, som liksom du är färdig att svimma, tror jag.»

Ur Sofies bröst kom några djupa suckar, i detsamma hon såg upp till Ulrika, som öfverljuddt gråtande slöt henne till sitt bröst.

»Hvilken frosskakning hon har, stackars barn . . . svep om henne ett täcke, Ulrika.»

»Ni känner ju faster Emerentia», fortfor fru Holgerson, och strök håret ur Sofies ansigte, »och ni vet, att hon inte menar så illa, om hon också inte sparar på förebräelser.»

»Faster Emerentia», upprepade Sofie, medan hennes tänder skallrade mot hvarandra, under det hon förvirrad såg sig omkring. Dittills hade hon kanske icke fullt klart för sig hvad som skett, men i samma ögonblick stod det nys genomledda uppträdet för hennes minne. »Är hon borta . . . är den förfärliga qvinnan borta?»

»Ja ja . . . var lugn . . .»

Fru Holgerson skakade sitt hufvud. Epitetet »den förfärliga qvinnan» fann hon måhända vara ett väl starkt uttryck, när det gälde Emerentia.

»Åh, att jag skulle träffa henne här!»

»Hon är borta och förstugudörren reglad . . . du behöfver inte frukta för ett nytt sammanträffande», sade Ulrika.

»Hon har alltid väckt en sådan fasa hos mig . . .»

Återigen skakade fru Holgerson på hufvudet och invände mildt: »Men min söta, glömmet ni då alldeles den tacksamhet, ni är henne skyldig.»

»Tacksamhet», ropade Sofie, »för att hon skymfligt behandlat mig allt ifrån första stund, då hon vaktade mig som om jag varit en fånge . . . och nu i dag nästan skrämde mig till döds!»

»Emerentia Juringius?» frågade mor och dotter, i det de med häpnad betraktade Sofie.

»Nej nej, Ernestine de Mirancourt!»

»Och hvar har du träffat henne?»

»Då jag kom in i salen, stod hon midt på golfvet.»

På dessa ord följde några ögonblick af djup tystnad.

Den qvinna, grefvinnan von Dehnens utskickade hade sett inträda, var således denna Ernestine de Mirancourt, om hvilken Sofie talat, då hon för Ulrika beskrifvit sin flykt från grefve Kaunitz.

»Hade hon någon aning om, att du tänkte infinna dig här?» undrade Ulrika. »En gång förliden höst mötte du henne, eller hur?»

»Det var vid slottsbacken ... jag var sedan så rädd för att möta henne, det jag knappast vågade mig utom dörren.»

»Hvilken oerhörd djerfhet att på detta sätt tränga sig in till obekanta människor ... på ett eller annat vis har hon säkerligen haft reda på, att du tänkte dig hit ... Hvem vet huru många gånger hon har patrullerat här för att passa på dig. Det har naturligtvis varit hennes plan att på öppen gata antasta dig ... möjligtvis har hon någonstädes sett oss tillsammans ... och då hon först observerat min mor, som aflägsnat sig, och sedan jag, så ... antagligen har det tillgått ungefärligen så här ...»

Under det Ulrika språkade, hade Sofie slutit till ögonen, sedan hon förgäfvets gjort en ansträngning för att följa med de förmodanden, som hennes väninna uttalade.

»Jag blef så skrämde», sade hon svagt.

»Den der oförsäkmda varelsen är naturligtvis ursinnig öfver, att du slapp bort ur hennes klor ... men du skulle inte låtit öfverrumpla dig af henne, du skulle ... men hvad går åt dig, Sofie ... hör du inte hvad jag säger?» ropade Ulrika, i det hon fattade Sofies iskalla händer. »Hon är utan medvetande igen», snyftade hon tröslös.

»Nej nej», mumlade Sofie, »jag hör hvad du säger, men det susar för mina öron och ...» hon gjorde en rörelse för att besvara Ulrikas handtryckning, derpå föll hennes hufvud matt och tungt ned mot hufvudkudden.

Då den täckta släden kom för att afhemta henne, orkade hon hvarken röra hand eller fot. Tjenarne blefvo tillsagda att varsamt bära henne ut, och hon följdes af den gråtande Ulrika, som tog plats vid hennes sida och, under det hon nästan kände sig tillintetgjord af oro, stödde Sofies hufvud mot sitt bröst, medan hon höll henne ömt i sina armar.

Prinsen hade emellertid ännu icke hemkommit från sitt besök hos enkedrottningen, så att Sofie blef inburen i sin våning och läkare eftersänd, innan han fick del af

den skrämsel, som hade träffat henne och det illamående, som deraf blifvit en följd.

»Och detta i ert hem, mamsell Holgerson!» Med häftig vrede hade prinsen vändt sig bort från Ulrika, som tillbjudit sig att stanna för att vårda Sofie. Hon stod förstummad och nedslagen samt blickade efter honom, utan att drista sig till ett urskuldande genmäle. Derpå smög han sig på tå fram till Sofie, som låg der med slutna ögon, nästan lika hvit som de spetsar, hvilka böljade kring henne.

»Jag skulle just vilja råka den der Ernestine de Mirancour», tänkte Ulrika, utan att ana det de nyss hade sammanträffat med hvarandra, då denna, från höjden af sin moraliska ståndpunkt, erkände sig icke vilja räkna Sofie bland sina vänner. »Råka henne för att säga en osminkad sanning!»

»Jag anade», hviskade Sofie, »jag anade, att den ljusa glädjen skulle följas af en natt af sorg.»

TRETTIOTREDJE KAPITLET.

Det hopp, som skänkt Sofie och hennes älskare så mycken glädje, var förbi, likt glimten af ett stjernskott.

Tillintetgjord, kraftlös, låg hon dagen om utsträckt på sin hvilsoffa. Hennes gestalt fick ett alltmera eteriskt utseende, hennes bildsköna ansigte ett mera förklaradt uttryck.

»En ändring måste ske . . . jag svarar eljes icke för följderna», hade läkaren afgörande förklaradt inför prinsen. »Säkerligen oroar hon sig för återuppreandet af ett likartadt uppträde, som det hon nyss upplefvat, och dertill kommer sorgen af den förlust hon gjort. Först och främst måste hon komma i en annan omgifning, se nya föremål, tvingas till verksamhet och sysselsättning, och då hon småningom lugnat sig, skall hon återhemta krafter.»

Till följd af detta råd började hertigen låta göra tillrustningar för att med sitt lilla hof öfvervintra på Tull-

garn, och Sofie orkade knappast resa sig från sin hvilande ställning, då flyttningen företogs.

»För att göra riktigt beqvämt åt oss, låter jag föra våra möbler från slottet», sade prinsen, som sjelf nedslagen sökte antaga ett hurtigt och gladt sätt. »Vi skola skapa omkring oss liksom ett paradís . . . jag lemna åt dig att ordna allt efter behag.»

En halfqväfd suck var Sofies enda svar, medan hon likgiltigt betraktade de möbler, hertigen låtit köpa eller uppputsa och som nu en efter annan rymdes bort. »Här har jag varit så lycklig», sade Sofie med en suck, i det hon vid aflägsnandet kastade en blick omkring sig.

»Vi föra lyckan med oss, min Sofie», hviskade hertigen. »Låt mig stödja dig . . . så, det går ju ganska bra», fortfor han uppmuntrande, då hon med möda släpade sig framåt. »Du skall se att du blir nöjd och kommer att trifvas . . . ombyte af luft skall återställa dig.»

»Och när dertill kommer höghetens aldrig tröttande godhet», hon såg på honom med tårade ögon. »Det har kommit en omstörtning i våra framtidsplaner», fortfor hon med darrande läppar, »men jag vill lära mig undergifvenhet. Mina käraste önskningar äro förintade. De hade rotat sig så djupt i min själ, att jag känner, liksom hade jag tappat bort mig sjelf . . .»

»I en labyrinth, så att du ej kan finna återvägen», sade han skämtande i hopp att rycka henne ur den sorgbundenhet, som i denna stund lik en täreslöja låg öfver hennes ansigte.

»Jag vill bjuda till att finna en återgång till det, som har varit . . .» sade hon, och kallade sig sjelf »otacksam», som icke fann hela sin lycka i den kärleksfulla uppmärksamhet prinsen egnade henne. Hon gjorde ett försök att intressera sig för dagens tilldragelser och den flyttning, man stod i begrepp att företaga, samt lyssnade uppmärksam till Fredriks beskrifning om Tullgarn, som af rikets ständer blifvit inköpt, upphöjdt till kungsgård och föräradt till honom, då han ännu var barn.

»Slottet har tvänne borggårdar», sade han, »den yttre utgöres af en sandad, ifrån slottet något sluttande fyrkant,

hvarmed sammanhänger en slät plan . . . till våren, när gräset der spirar upp, skall du se huru förtjusande den tar sig ut mot de rundt omkring planerade sandgångarna, och allt sammans är inneslutet af vackra häckar och alléer af löfträd i dubbla rader. Till venster följa dessa alléer sjöstranden, och på den högra är mellan borggården och saltsjön en promenadplats, med sköna boskéer och så kallade engelska gångar i alla riktningar, omgifna af mångdubbla alléer och häckar . . . riktiga irrgångar. Den platsen är mig företrädesvis kär, ty jag har sjelf anlagt den . . .»

Han tystnade några sekunder, hans mörka ögon glänste till och en svag rodnad gled öfver hans vackra ansigte.

»Jag önskar, det vore sommar», sade Sofie, i det hon för första gången, efter sin sjukdom, besvarade hans leende.

»Denna plantering är af samma längd som hela borggården samt hänger tillsammans med den egentliga lustparken, till hvilken den kan anses utgöra ingången . . . Ja, platsen är verkligen skön», fortfor han lifligt, »i dess slut har jag anordnat en fullständig teater, hel och hållen bildad af planterade häckar och löfträd.* Der har jag mången qväll varit med om muntra upptåg . . . och ännu en gång blir det sommar och vackra dagar . . .»

Fredriks röst ljöd full af förhoppning, och den hade en lifvande verkan, ty Sofie betraktade honom med ett leende, då han fortfor: »Först och främst skola vi njuta af ensligheten och lugnet omkring oss, men sedan du återhemtat dig, är det inte min mening att vi skola sluta oss inne som ett par enstöringar . . . vi skola resa omkring i grannskapet, se gäster hos oss . . . att skaffa dig angenäma förströelser är för närvarande mitt lefnadsmål . . .»

Det fina, veka behaget hos Sofie, så värdigt och likväl så smekande, hade aldrig i högre grad tilltalat Fredrik, än när hon nu tryckte hans hand, under det hennes hufvud med en rörelse af trötthet lutade sig mot vagnsdynorna.

»Ännu en gång blir det sommar och vackra dagar», upprepade han glädtigt.

»Ja, låt oss hoppas . . .»

* Beskrifning öfver Hölö socken i Södermanland och kongl. lustslottet Tullgarn, af I. E. Petri. Stockholm 1828.

Då de ett par timmar härefter anlände till Tullgarn, syntes Sofie lugnare till lynnet än hon varit på lång tid, och sedan hon hvilat ut några dagar, tog prinsen rådet i akt att oupphörligt sysselsätta henne. På detta sätt, ehuru hon till en början icke orkade gå omkring, var det enligt hennes smak de höga, luftiga gemaken finga sin anordning, och då hon hade att besvara otaliga frågor och deltaga i en lika oberäknelig mängd öfverläggningar, fans det för henne icke något synnerligt tillfälle att öfverlemna sig åt mörka tankar. Efter ett par veckor förmådde hon skärskåda denna sammansättning af förgyllda möbler, kostbara mattor och draperier, konstrikt sirade skåp och speglar med dess facetterade blomsterramar, en lyx, som förhöjdes af en mängd marmorstatyer, antika vaser och konst saker, hvilket gaf ett intryck af ett så förtjusande helt, att Sofie med leende blickar såg sig omkring.

»Här skall du trifvas?»

»Flickan i sagan hade icke ett vackrare bo . . .»

»Och högre än du var hon icke älskad af sin prins . . .»

Fredrik betraktade henne några sekunder. Klädd i en hvit morgonrock, under hvilken de högklackade tofflornas koketta rosetter stucko fram ur en sky af spetsar och musslin, framhäfde denna dräkt med dess genomskinliga och skimrande finhet hennes skönhet och gaf den ett elffikt utseende. Med en eldig åtbörd drog han henne intill sig, i det han fortfor: »Jag har trott mig bereda dig en angenäm öfverraskning, och innan vi se något främmande hos oss, resa vi därför in till Nyköping . . . nå, gissar du, hos hvem vi der skola bli gäster?»

Sofies ansigte täflade i hvithet med den dräkt hon bar, i det tanken på Hedvig och förgångna tider föll öfver henne som en blyxt.

»Ja», återtog prinsen och, i det han märkte den unga kvinnans sinnesrörelse, fullföljde han hastigt: »Ja, jag har i ett egenhändigt bref till von Jacobsson underrättat honom, att jag i ditt sällskap tänker tillbringa en kort tid i Nyköping samt taga kvarter i hans hem, så vida vi ej äro honom och hans hustru till för stort besvär. Jag har undanbedt mig alla utomordentliga anstalter för mitt mottagande, nöjd med de rum, som kunna upplåtas åt oss . . .

min egen kock skall förse köket och herr och fru Jacobsson skola under vårt vistande spisa vid vårt bord . . . min enda önskan är att du med din väninna må återknyta en gammal bekantskap . . . se här har jag hans svar . . . »

»Brefvet är ännu obrutet . . . hvem vet om . . . om det konvenerar Hedvig att återknyta denna bekantskap . . . »

»Jag förstår ej huru du kan betvifla detta . . . var det icke på din förbön jag skaffade domsaga åt herr von Jacobsson . . . är det icke genom dig, de äro försatta i tillfälle att föra ett stort hus och motse en betryggad framtid . . . det är dig de hafva att tacka för sin lycka . . . och herr von Jacobsson har mer än en gång sagt att han aldrig nog kan betyga dig sin erkänsla . . . »

»Men Emerentia Juringius vistas för närvarande hos de nygifta och jag anar . . . jag tror, att hon skulle . . . »

»Plåga dig inte onödigtvis, min älskling», inföll prinsen, i det han bröt förseglingen till det bref, som hos Sofie väckt en outhärlig oro. Han ville med svart på hvitt bevisa henne de onödiga farhågor hon hyste, men lugnet i hans ansigte förbyttes hastigt till den häftigaste förtrytelse, då svaret innehöll ett underdånigt, men bestämdt förklarande, att så smickrade och hedrade de båda markarne skulle finna sig att få upplåta sitt hus åt hans kongl. höghet *personligen*, så nödgades han desslikes uppriktigt tillstå, att hans hustru måste afsäga sig återknytandet af mamsell Hagmans angenäma bekantskap, emedan detta skulle tillintetgöra eller åtminstone störa hans hustrus öfriga umgängesförhållanden, emedan fruntimmerskretsen der i orten var öfver höfvan nogräknad och ömtålig. Den vördnad och tacksamhet han hyste för hertigen, hvars nådiga förord han hade att tacka för hela sin lycka, och sin personliga förbindelse till mamsell Hagman, som härvid understödt honom med sina förböner, gjorde, att denna öppenhet föreföll honom särdeles tung och svår, men den var oundviklig till följd af iråkade omständigheter, i hvilka han måste taga hänsyn till de önsknigar, som en del af hans familj hade uttalat . . . »

»Du har rätt, Sofie», utbrast härvid prinsen, i det han skrynklade tillsammans sin forne handsekreterares

bref, »herrsskapet von Jacobssons äro hindrade att mottaga oss . . .»

En hög rodnad hade sprungit upp på Sofies bleka ansigte. »Jag visste detta på förhand», sade hon, »men ändå . . . ändå, min prins!» Och hon dolde sitt ansigte snyftande mot sina händer.

»Det är en skymf mot oss båda», mumlade hertigen mellan de sammanbitna tänderna. »Den svartaste otacksamhet mot dig, min Sofie . . . du har mer än godtgjort den vänlighet fru von Jacobssons familj visade dig . . .»

»Men Emerentia Juringius kan icke glömma . . . icke förlåta att jag . . . jag . . .»

»Att du egnat ditt lif åt mig, älskade! . . . Skall man då icke lära sig att respektera det band, som förénar oss . . . sätter jag dig icke främst bland alla . . . aktar och ärar jag dig icke som min maka? . . .»

»Men Ers höghets ovigda maka är ett mål för klander och vanära.»

»Din billiga harm öfver dina vänners beteende kommer dig att döma en smula förhastadt om din ställning», inföll prinsen. »Jag svär att du skall få upprättelse! . . . Min plan att resa till Nyköping uppger jag icke . . . vi skola der låta hyra ett möbleradt hus . . . Badin har nyligen infunnit sig här, han kom just lagom för att uträtta detta uppdrag . . . jag hade tänkt att uppträda i all enkelhet, men ha ändrat plan . . . genom att omge dig med kunglig glans och ståt, visar jag kanske bäst det värde jag sätter på dig. Men gråt icke, min älskling, gråt icke, låt icke några dumma fördomar gå dig för djupt till sinnes!»

»Fördomar ja . . . Kanske skall man en gång icke så hårdt som nu döma vår kärlek . . . kanske skall en tid komma, då man förvånar sig öfver att icke ha respekterat en så djup och ömsesidig tillgifvenhet, som den, hvilken fäster oss vid hvarandra . . . då man skall betrakta vårt kärleksförbund som ett inför Gud sant ingånget äktenskap . . . men till dess, min prins, huru många qvinnor skola icke krossas under tyngden af dessa fördomar . . .»

Hon höjde mot honom sitt bleka, upprörda ansigte. »Jag hyste för kort tid sedan», fortfor hon halfhögt, »jag

hyste ett hopp, att en gång genom vårt barn kunna vinna deltagande . . . men detta hopp är för alltid tillintetgjordt . . . Det återstår mig blott att med undergifvenhet söka foga mig under den dom världen fäller öfver mig . . . en dom, mot hvilken mitt sinne emellanåt är rebelliskt, jag erkänner det, ty om jag egt börd och en förnäm tok till man som förklåde, hade mitt förhållande till Ers höghet icke varit stötande mot konvensansen . . . Med låtsade dygder, full af svek och förräderi skulle jag kunnat täfla med dessa så kallade ärbara qvinnor . . . spelat andäktig, verldsförsakande och uttalat min förkastelse öfver stackars förlorade varelser, som utan antagligt skydd hänge sig åt den de älska. Åh, min prins, undra inte på, om mitt hjerta emellanåt uppreser sig mot denna skefhet i åsigt, mot dessa fördomar, ty jag är sjelf ett af dess offer!»

»Du har rätt i mycket hvad du sagt, min Sofie, men det är för oss båda ett smärtsamt ämne. Om, som sagdt, vårt hopp icke hade blifvit om intet, så skulle det varit lätt nog att ge dig en rang . . . en upprättelse, hvilken skulle ha tillfredsställt dig som mor åt vårt barn . . . nå ja, allt det der känner du ju nog samt till, men nu . . . nu kan jag endast visa inför världen all den kärlek och aktning jag egnar dig.»

»Förlåt och glöm mina bittra ord», ropade Sofie, i det hon häftigt slöt sig intill den älskade. »Jag visste ju på förhand, att en och annan förödmjukelse skulle drabba mig, men din kärlek motväger allt.»

»Och du lofvar att inte längre gräma dig öfver herr von Jacobssons afslående svar?»

»Jag har inte sjelf sökt ett närmande, må det därför icke förtänkas mig, det jag önskar att jag blifvit besparad ett afvisande. Hade jag på förhand haft kännedom om Ers höghets välmenade begär att åter föra mig tillsammans med Hedvig, så skulle jag dristat mig att afråda från verkställandet af denna plan.»

»Ja, hm . . . det var en förhastad inblandning, jag erkänner det villigt, Sofie», inföll prinsen, som oroligt betraktade sin älskarinnas bleka ansigte, der hon halft frånvänd önskade dölja de tårar af förödmjukelse, som hon oupphörligen sökte jaga bort, men som lika oupphörligt åter trängde

sig fram. »Och det är nu jag som kommer att gräma mig öfver att ha framkallat detta obehagliga intryck.»

»Detta intryck är nu förbi, men jag skulle skrymta, om jag ville påstå, att det utan smärta hade halkat undan.»

Tårarne hade upphört att rinna och då hon vände sig till prinsen sökte hon med ett leende besvara hans oroligt spörjande blickar. »Det lämpar sig bäst för mig att icke jägta efter något umgänge», fortfor Sofie, »och om Ers höghet icke har något emot, så . . .»

»Så skulle du kanske vilja tillbringa ditt lif i en klosterlik stillhet?»

»Jag skulle sannerligen icke ha något deremot . . .»

»Ja, i den första uppbrusningen, då den der bistra Emerentia Juringius genom sin fosterdotter tillfogat dig denna smärta, så är det ett naturligt begär . . . en omild beröring och sensitivan drager sig tillhopa. Men lifvet är långt och den behagligaste enformighet kan med tiden blifva tröttsam. Ditt glädtiga lynne skulle förbytas i tungsinthet och du skulle känna dig som en i bur fångad fogel, derest du inte toge mod till dig och försökte dina vingar. Nu är rätta stunden inne . . . för första gången här på orten kan du, genom att vara en smula tillmötesgående, säkert vinna en angenäm sällskapskrets.»

»Men . . .»

»Inga men, jag tillåter dig icke göra någon invändning», afbröt han smeksamt. »Jag bedyrar heligt, att du skall bli nöjd och tillfredsställd», fortfor han glädtigt. »Grefvinnan Märta Odalstjerna är tongifvande damen här på landsbygden . . . före sitt giftermål var hon anställd vid Sofia Magdalenas hof och hon räknade mig då bland sina beundrare och har sedan städse visat sig särdeles aimabel . . . kunna vi vinna henne på vår sida så . . . nå ja, härmed blir icke någon synnerlig svårighet . . . jag bjuder furst Likoffski till vår gäst . . .»

Sofie, ännu under inflytandet af den smärta hon nyss erfarit, upprepede tankspridd: »Likoffski? . . .»

»En polack, som svärmar för vår kung och som i någon hemlig beskickning har uppvaktat honom . . . en bildskön, ung man, hvilken dyrkas af det täcka könet och som grefvinnan Märta säkert skulle adorera . . . Hon skall

infinna sig hos oss och med henne den kringboende noblessen . . . vi komma att mottaga och besvara visiter, arrangerera festligheter, tillstålla slädpartier och skridskoutflykter. . . . Du kommer att ta väldet från den täcka grefvinnan, och du blir den sol, kring hvilken man vänder sig.»

Prinsen fortfor att beskrifva det muntra sällskapslif i hvilket Sofie skulle deltaga. Han skildrade hvarje enskildhet af dessa förströelser. Litigt och glädtigt gjorde han upp den ena planen efter den andra, och i akt och mening att skingra Sofies sorgbundenhet samt göra henne intresserad af de omvexlande nöjen, som stodo henne till buds, lät han sin fantasi sväfva vida omkring och i medvetandet om att kunna förverkliga hvarje nyck, som föll honom in och som särskildt skulle behaga henne, höjde han sitt hufvud, medan hans ögon glänste af sjelfkänsla. Huru förströdd Sofie än lyssnade och hvilka betänkligheter hon än hyste, öfvervann han dock småningom denna ovilja, medan han på det mest nöjaktiga sätt vederlade hennes invändningar.

»Du kan ju när som helst draga dig tillbaka, om du så tycker . . .»

Detta sista argument var något, som kom henne att känna en viss lättnad och med en blick af samtycke inföll hon: »Nå ja, eftersom Högheten så önskar . . .»

»Men utan motvilja, Sofie? . . .»

»Utan motvilja», upprepade hon, och tillade, i det hon besvarade hans leende: »och vill jag göra allt mitt till för att söka behaga . . .»

»Nå, så bege vi oss då ut på vårt eröfringståg. Det gäller inte mer och inte mindre än att söka vinna och intaga hela Södermanlands befolkning. Gör dina vapen i ordning, Sofie . . . vinnlägg dig om att arrangera de mest tjugusande toiletter, under det jag rustar mig värdigt en kungason.»

Han gaf henne en glädtig nick, som hon besvarade, men dörren var icke väl stängd bakom honom, förrän hennes ansigte återtog ett allvarligt, nästan svärmodigt uttryck. Medvetandet om, att man funnit hennes närhet som något besudlande och orent, föll åter centnerungt öfver hennes sinne. Hon hade nyss i häftigheten utfarit mot den mängd

af felaktiga och skenheliga qvinnor, som förstå att omgifva sig med en helgongloria. Men inför den förkastelse-dom, som hennes vänner uttalat, egde hon icke ett ord att använda till sitt försvar. I sin dygds oförvitliga sträng-het hade dessa bannlyst henne ur en krets, i hvilken hon säkert skulle blifvit omhuldad, derest man icke funnit hennes uppförande klandervärdt. Det var hon sjelf, som hade slitit det band, hvilket en gång förenat dem. Hon hade varit fullt kunnig om dess följder, och då hon vände sig till den älskade, visste hon, att Emerentia Juringii dörr för alltid var stängd bakom henne och hon hade aldrig betvivlat att icke Hedvig skulle följa fostermoderns föredöme.

»Endast de oförvitlige ha rätt att bryta stafven öfver mig», tänkte Sofie, i det hon sökte hålla fast vid en känsla af undergifvenhet. . . »Men huru fullt mitt lif än må vara af förödmjukelser, kan min lycka icke rubbas, så länge jag odelad eger hans kärlek.»

Hon hade höjt sitt hufvud, hennes smärta gestalt reste sig stolt och ur hennes skiftande ögon strålade ett leende.

TRETTIOFJERDE KAPITLET.

»Och ni har icke låtit skrämma er af de höga snödrifvorna och det svåra yrvädret», sade Märta Odalstjerna, i det hon välkomnade grefvinnan von Dehnen, som nyli-gen jemte sällskapsdam och kammarjungfru hade anländt till Hallsta, der fru Märta och hennes man residerade i all sin glans. Det var icke ovanligt der på orten, att den vackra grefvinnan uppträdde som gäst vid de tillfällen, då prins Fredrik uppehöll sig på Tullgarn, och hon hade städse synts trifvas särdeles väl på det ståtliga herresetet.

»Jag var endast rädd att Nini skulle frysa ihjäl», gen-mälde fru von Dehnen, i det hon smeksamt befridade en liten hvithårig hund från ett rosenrödt sidentäcke. »Men hon mår charmant», tillade hon, och med ett lätt skratt

betraktade hon det täcka djuret, som välbehagligt sträckte ut sina fina lemmar. »Jag har riktigt längtat hit.»

»Och ni kommer just lagom för att befria mig från en af mina båda efterhängsna tillbedjare...»

»Är ni säker på, Märta, att jag skall hålla till godo med den ni förkastar?»

»Jag öfverlemnar åt er fritt val, ty lyckligtvis föredrager jag icke någon. Mon dieu, om deras uppmärksamhet väckte min mans svartsjuka, så vore det en smula pikant att störta sig i ett äfventyr... men lifvet är så enahanda, att jag känner mig dåsig som en fluga i november. Reste jag ej emellanåt till Stockholm och deltog i en och annan hoffest, så visste jag knappast att jag lefde.»

»Och dina beundrare för närvarande äro?...»

»Ack, ma chère, icke tecken till omvexling... baron Gyllengranat och unge Sixten Silfverhjelms, desamma som uppvaktade mig förlidet år och året förut, tror jag... Ja, ni känner ju dem... men här är ondt om kavaljerer... bättre en fågel i hand än tio i skogen...»

»Och som vi inte ha embarras de richesse, så låt oss då dela systerligt... men tala om trollen... derborta i allén, om jag ser rätt...»

»Riktigt... de båda herrarne äro oskiljaktliga... inte för jag tror de äro synnerligt förtjusta i hvarandras sällskap, men vanligtvis infinna de sig samtidigt, eller kommer den ene högst fem minuter före den andre...»

»Dervidlag är det således icke brist på svartsjuka», sade grefvinnan von Dehnen skrattande. »Och så låta de använda sig till att hålla edra silkeshärfvor, följa er på promenader, fånga upp edra småleenden, medan de se snedt på hvarandra... Emellertid äro de eleganta ryttare och deras ridhästar oklanderliga... men här ha vi våra kavaljerer...»

»Ma comtesse, det är en evighet sedan jag hade den äran», sade baron Gyllengranat, i det han höjde sig på täspetsarna, hvarefter han för husets värdinna och hennes gäst utförde de sirligaste bugningar, medan unge Sixten Silfverhjelms lyckades förekomma herr Gyllengranat med att trycka en vördnadsfull kyss på grefvinnan Märta's hand.

Sixten gaf baronen en triumferande blick, hvarvid

denna vredgad vände sig bort, medan den hvithåriga hunden skällande flög omkring de båda damernas sammetssläp, så att de små silfverklockorna, som det täcka djuret bar kring sin hals, stämde in med ett muntert pinglande.

Det blef nu ett lockande på »Nini» och ett utbyte af artigheter, på hvilka följde ett frågande efter nyheter från hufvudstaden och de skilda hofven, hvarvid man hantydde på pikanta skandaler inom de aristokratiska kretsarne samt hade det nöjet att skratta åt sin nästas svagheter och missöden. Grefvinnan von Dehnen började emellertid med det smäktande behag, hvilket var henne egendomligt, att småningom föra samtalet på de tilldragelser, som timat der på orten. Den vackra grefvinnans och hertig Fredriks ömsesidiga svärmeri var nogsammt känt och det var kanske icke utan en viss förvåning man, under närvarande förhållanden, såg henne uppträda i hertigens omedelbara närhet, och var det icke utan förlägenhet man nämnde hans namn.

»Jag vet sannerligen ej», sade grefvinnan Odalstjerna, i det hon höjde de penslade ögonbrynen, »om man kan deltaga i de förstroelser han tänker arrangera.»

»Och hvarför icke?» inföll fru von Dehnen, i det hon antog sitt mest oskuldsfulla utseende.

»Mon dieu, har ni, Juliana, icke hört hvem som följt honom hit?»

»Det finnes vissa personer, dem man helt och hållet kan ignorera.»

Grefvinnan Märta höjde lätt sina rundade axlar. »Ma chère», sade hon leende, »som gäst kan man inte gerna förbise den, hvilken uppträder som värdinna. Det är denna rol, prinsen i sitt hem har låtit mamsell Hagman öfvertaga, och hon lär utföra den på det förbindligaste och mest intagande sätt i verlden.»

»Men hon saknar qvinliga gäster . . .»

»Au contraire», ropade den lille baronen, i det han betydande höjde sina händer. »Jag har sjelf varit ett ögonvittne och kan intyga sanningen af mitt påstående», tillade han, icke synnerligen missbelåten öfver att kunna uppvakta med nyheter, som skulle draga de båda damernas uppmärksamhet helt och hållet till honom.

»Jag kom hem i går . . . direkte från Nyköping, der jag tillbringat några dagar.»

»Eh bien», sade grefvinnan Märta en smula otålig öfver en tystnad, som baronen några sekunder iakttog, med afsigt att spänna deras nyfikenhet.

»Ni befaller och jag lyder, min nådigaste grefvinna!» ropade baronen hänryckt öfver att kunna väcka hennes intresse. »Det är oss ju nogsamnt bekant, att hertig Fredrik för omkring en fjorton dagar sedan helt à propos reste till Nyköping . . . han uppträder der med hela glansen af sin börd och hela älskvärdheten af sin personlighet. Han befaller till sin taffel; han hedrar med nådiga besök; han ger audienser och tar emot uppvaktningar . . . alla inrättningar och tillställningar tar han i ögonsigte samt uttalar myndiga omdömen . . . utdelar uppmuntringar, bifall och löften samt slösar med nådiga ord. Öfverallt låter han visa sig kunglig utmärkelse och vid alla tillfällen», härvid gaf han ett förstulet ögonkast åt grefvinnan von Dehnen, som leende sysselsatte sig med Nini, hvilken hvilade i hennes sköte, under det hon strök det lilla djurets silkeslena pels, »och vid alla tillfällen, då det passar att ett fruntimmer synes vid hans sida, innehar mamsell Hagman denna plats. Hon gör les honneurs på ett så förtjusande sätt, att hon formligen bländar.»

»Småstadsfolk måste lätt vara slagna med blindhet», gäckades grefvinnan, i det hon virade Ninis långa öron kring sina fingrar.

De båda herrarna skrattade. »När man lefver i sus och dus, förlorar man kanske något af sina sinnen», genmälde baronen. »Den ena festen aflöser den andra. På hertigens vink ger man offentliga dansnöjen, till dessa assembléer följer han mamsell Hagman och för henne vid sin arm in i samlingsrummen . . . han låter henne här iakttaga samma etikett som verkliga furstinnor, i det hans vakthafvande kavaljerer bjuder upp dem, med hvilka hon vill dansa . . . under hela dansen står han sjelf vid hennes sida och när den är slut sveper han hennes schal, som han bär, med mycken omsorg och artighet omkring henne.»*)

*) »Morianen» af Crusenstolpe, tredje delen, sid. 104, 5.

Nini utstötte ett gällt tjut. Kanske hade hennes her-skarinna alltför hårdhänt handskats med hennes öron. »Pauvre petite», ropade damen. »Hvad går åt dig, du lilla oting! . . . Denna etikett och denna artighet äro ju sub-lima», fortfor hon skrattande. »Nå, allt detta imponerar na-turellement på småfolket.»

»Pardon, ma comtesse, det är inte uteslutande småfolk, som bevisar dessa soirées, äfven provinsens adel har börjat infinna sig . . . förnäma damer ha dansat i samma kontra-dans som mamsell Hagman och behandlar man henne med all politesse.»

»Inte så illa för en flicka, som börjat med sopqva-sten i hand», inföll grefvinnan Märta. »Den furstliga etikett, hvarmed hon uppträder, synes mig emellertid väl djerf.»

»Så föreföll den också mig . . . i denna åsigt sympa-tisera vi fullkomligt», sade baronen, i det han sände det dyrkade föremålet en beundrande blick. »Jag låtsade också att icke märka den ceremoni, hvarmed hon sjelf bjöd upp, och lät vederbörligen presentera mig samt anhöll om en dans.»

»Nåväl! . . .»

»Jo, jag blef snöpligen affärdad med ett kallt: nej, jag tackar.»

De båda damerna skrattade bakom sina solfjädrar, hvári unga herr Sixten med en viss skadeglädje instämde.

»Hertigen väntas redan i morgon tillbaka till Tull-garn», sade han, och som också han ansåg sig ha intres-santa nyheter att förtälja, flyttade han sig något närmare den vackra värdinnan. »På slottet håller man på med storartade tillrustningar . . . prinsen lär vara betänkt på att ställa till en fest för sina grannar . . . en fest med bal . . . han lär komma att bjuda en del kavaljerer från hufvud-staden och en mängd gästrum hållas på att ordnas . . . särskildt lägger man an på att pryda de gemak, som skola upplåtas åt furst Likoffski och hans följeslagare.»

»En fest, en bal . . . är ni säker på att några gäster infinna sig?» frågade grefvinnan Märta kallt. »Jag me-nar qvinliga gäster . . . tänk hvilken malheur för prinsen, om balen till följd af brist på damer måste inställas.»

»Det hade kanske varit klokast, om hertigen require-

rat några dussin damer från hufvudstaden», tillade hennes väninna, »damer af samma skrot och korn som den firade mamsell Hagman.»

Herrarne skrattade pligtskyldigast åt dessa utfall. Baronen var i synnerhet glädtigt stämd, ty han ansåg, att de meddelanden han haft att anföra hade med större nåd blifvit upptagna, än dristigheten att förmoda, det den förnämsta damen der på orten och hennes gäst skulle vara hågade att komma i ringaste beröring med en qvinna ur folket, som visserligen lyckats svinga sig upp till den tve tydiga äran af att vara prinsens älskarinna, men hvars låga börd, i förening med begånget felsteg, upprest en oöfverstiglig skiljemur dem emellan.

Herr Silfverbjelm, som kände sig en smula förbryllad öfver den onda blod han väckt, förde hastigt samtalet på andra ämnen, men så snart de båda kavaljererna begifvit sig bort, började damerna afhandla det oerhördt djerfva i Sofie Hagmans uppträdande.

»Jag kommer att oförståldt visa prinsen mitt missbilligande», sade grefvinnan Märta, »och jag kommer att göra det enskildt», tänkte hennes väninna. »Nu som vanligt», fortfor Märta, »föreställer jag mig, han kommer att benåda mig med sitt besök . . . Då ni är här, Juliana, är jag säker på, han skall infinna sig», tillade hon leende, »han har städse visat sig särdeles intresserad af att få träffa er . . .»

»Han har varit, men han är det icke mera . . .»

»Bah, tror ni den der qvinnan i längden kan fångsla honom!»

»Det kan nog så vara, Märta», genmålde hon leende, i det hon i tankarna tillade: »men skall han väl återkomma till mig?»

Det var detta spörsmål, som drifvit Juliana von Dehnen bort från hufvudstaden, för att i prinsens närhet söka återkomma till den punkt af intim förtrolighet, som för icke så lång tid sedan existerat emellan dem. Hon hade ju mer än en gång lyckats åvägabringa ett närmande, när han just varit på väg att som bäst aflägsna sig och här på Hallsta, visste hon af erfarenhet, yppade sig det bästa

tillfälle i världen för arrangerandet af små samqväm, der hon utan vittnen kunde sammanträffa med honom.

Skulle han komma? Utan allt tvifvel försäkrade henne grefvinnan Märta, men det oaktadt erfor hennes gäst den mest nervösa oro, som dref henne från den ena sysselsättningen till den andra. Än skulle kammarjungfrun vara henne behjelpig med att gör stora toilette och än ville hon i en beqväm morgonrock ligga hvilande på en soffa. Derpå skulle sällskapsdamen läsa högt några sidor ur ett fransyskt skådespel, som hon det ena ögonblicket fann vara högst intressant, det andra var det återigen olidligt tråkigt, under det hon tyckte att denna dam än talade för högt, än att hon icke hörde ett ord af det som sades. Med få ord: intet var henne till lags, och då hon emellanåt, efter att grundligt hafva studerat sin bild framför en spegel, flög ned till sin värdinna för att blanda sig i det sällskapslif, som understundom erbjöds, så skakade kammarjungfrun sitt nätta hufvud, medan hennes sällskap, den värda Ernestine de Mirancourt, med en martyrs uttryck höjde sina ögon mot skyn.

Prinsen hade redan, utan att låta se sig, under trenne dagars tid vistats på Tullgarn, då det ändtligen for som en löpeld genom Hallsta herresäte: »Han är här!» Lyckligtvis hade grefvinnan von Dehnen, med biträde af såväl kammarjungfru som sällskapsdam, denna morgon anlagt en storartad paryr, så att hon omedelbart kunde gå honom till mötes.

Ernestine var ensam i toiletterummet, der hon lät, enligt vanan, sina händer fara öfver de dyrbara smycken, briljant- och perlgarnityrer, hvilka stodo uppradade på ett lågt spegelbord bland en mängd parfymflaskor, sminkburkar, pudervippor och bjäfs. Bullret af hastigt öppnade och stängda dörrar, fraset af släpande dräfter och sorlet af muntra röster trängde emellertid fram till henne och utöfvade en lockande verkan.

Hon hade aldrig sett grefvinnan von Dehnen tillsammans med prinsen.

Vid denna erinran flög ett spotskt leende öfver Ernestines läppar. »Hur hon skall vrida och vända på sig för att visa sin praktfulla dräkt och vackra figur . . . och hur

hon skall göra sig älskvärd sedan . . . Nej, jag måste smyga mig ned för att fånga upp en skymt af den komedi hon uppför!» Och sällskapsdamen lät handling följa på tanke.

Ljudlöst gled hon utför trapporna och in i ett kabinett, som stötte intill stora mottagningsrummet, från hvilket det var skiljdt genom tunga dörrdraperier, och förande undan en flik af den tunga, blommiga sidendamasten, kunde hon beqvämt öfverse det praktfulla gemaket.

Hon hade dock icke väl fästat sina blickar på de båda förnäma damerna, som voro omringade af en mängd kavaljerer i lysande drägter, innan hon spratt till, beredd att i hvilket ögonblick som helst skynda undan, ty prins Fredrik hade vändt sig till grefvinnan von Dehnen och båda närmade sig, med långsamma steg den plats, der hon stod dold.

»Nej, min docka, din rol är utspelad», tänkte Ernestine, som kände sig på en gång skadeglad öfver den högborna damens nederlag och harmsen öfver dennas misslyckade försök att intressera prinsen. »Vanans makt är visserligen stor . . . men du kan aldrig mera locka honom att återgå till det som varit . . . aldrig rycka honom bort från Sofie . . . Nej, det bör vara något nytt, något sprittande . . . sacre dieu, om jag egde ett tjugotal år tillbaka af mitt lif!»

Ernestines funderingar afstannade här plötsligt och alla hennes sinnen koncentrerade sig till att söka uppsnappa de ord grefvinnan von Dehnen halfhögt yttrade.

»Jag rättar mig naturligtvis efter min värdinna», sade hon lifligt, »och om hon, plågad af migrän, måste stanna hemma, håller jag henne sällskap.»

»Men hon syntes dock till slut en smula medgörlig . . .»

»Efter att ha blifvit presenterad för furst Likoffski», inföll grefvinnan med ett litet klockrent skratt, »så förekom det mig som vore hon mera benägen . . .»

»A propos fursten . . . huru finner ni honom?»

»Intagande . . . Det ligger en viss elasticitet i hans väsen . . . en liflighet i hans tal.»

»Om han vore ärelysten och dertill egde rikedom, så

hvem vet hvilken framstående rol han en gång kunde blifva i tillfälle att spela.»

Grefvinnan kastade en hastig, mönstrande blick bort till den unge fursten, hvars bleka, mörkhyade ansigte var till hälften frånväändt.

»Och nu eger han hvarken det ena eller det andra . . .» anmärkte hon likgiltigt, i det hon följde af prinsen fortfor att vandra fram och tillbaka.

»Jag tror, hon är frestad att när som helst ändra smak», tänkte Ernestine i sitt stilla sinne, medan det långsamt promenerande paret åter hunnit utom hörhåll.

»Ers höghet känner naturligtvis till, att hennes rykte icke var helt och hållet tadelfritt . . . men kärleken gör blind!» anmärkte grefvinnan von Dehnen, som åter hade närmat sig den plats der sällskapsdamen andlös lutade sig intill det tunga draperiet.

»Hvem talar hon nu om», undrade Ernestine. »Kan det vara Sofie?»

»Och sedan alla små snedsprång äro förlåtna, söker Ers höghet höja henne nästan i jembredd med sig sjelf.»

»De angrepp ni behagat göra, fru grefvinna, förväna mig på det högsta, men ni säger att edra ord dikterats af omsorg för mitt väl . . . eh bien, jag vill söka till att ursäktas er . . .»

»Åh, jag beklagar er, min prins, huru är ni icke förd bakom ljuset! . . . Min sagesman har sjelf varit tillsammans med henne, då hon vistades hos grefve Kaunitz och var på väg att rymma med honom till Spanien», inföll grefvinnan, hvars svartsjuka gjorde henne hänsynslös och kom henne att glömma den värdighet, hvarmed hon eljes förstod att uppträda och som hon gent emot prinsen vid alla kritiska tillfällen dittills iakttagit.

»Från säkert håll har jag hört det, jag nyss dristat mig till att säga», fortfor grefvinnan, i det hon nervöst fingrade på den gyllene rosett, som fasthöll hennes skärp, »en redlig, aktningvärd person, på hvars ord jag kan lita . . . det är nemligen min sällskapsdam . . . inför Ers höghet kan hon när som helst upprepa sina ord.»

Under grefvinnans häftiga tal hade en svag rodnad stigit upp på prinsens panna och tryckande tillsammans

sina läppar tycktes han endast med svårighet tränga tillbaka de vredgade ord, som i hvilket ögonblick som helst voro färdiga att bryta ut för att befalla tystnad och för alltid visa den förnäma damen ur sin åsyn.

Juliana von Dehnen var dock icke den, som i denna stund af upprörda känslor lät hejda eller skrämma sig, och angelägen om att styrka sina påståenden, fortfor hon: »Jag kan tillägga, att min sällskapsdam jemte en redlig karaktär innehar en aktningvärd samhällsställning . . . Af svensk börd, gift med en fransk adelsman, måste hon som enka till följd af iråkade bekymmer återvända hit . . . och då hon, stadd i knappa omständigheter, tillbjöds en anställning, så kände hon sig naturligtvis djupt kränkt, då hon, sjelf af en oförvitlig vandel, upptäckte, att den plats, hon nödgats antaga hos grefve Kaunitz, var . . .»

»Således träffar jag då ändtligen på denna Ernestine de Mirancourt!» inföll prinsen med ett på en gång vredgadt och ironiskt uttryck. En smula häpen stannade grefvinnan von Dehnen tätt framför honom, i det hon icke utan otålighet framstötte ett kort:

»Nåväl!»

»Nu undrar jag inte på, att man förgäfvades spanat efter henne . . . hvem kunde väl tänka sig, att hon var *ert sällskap*, fru grefvinna!»

Juliana kände sig en smula förvirrad vid den oförstälda förvåning och nästan ömkan, som hon varnade i prinsens ansigte.

»Ni beklagade mig nyss för att jag blifvit förd bakom ljuset, nu är det min tur att beklaga er, fru grefvinna . . . men jag förstår inte, huru denna äfventyrerska så har kunnat förblinda er . . .»

»Äfventyrerska», upprepade fru von Dehnen, i det hon lifligt skakade sitt hufvud.

»Åh, min grefvinna, hvilken tjänst har ni inte gjort mig, då ni förde samtalet på dessa ömtåliga ämnen! . . . Er sällskapsdam . . . en qvinna, som förtjenar tukthuset . . . en . . .»

Med de hårdt knutna händerna tryckta emot bröstet störtade Ernestine de Mirancourt bort från sitt gömställe, utan att ge sig tid till att lyssna på en detaljerad beskrif-

ning öfver sina egna lefnadsöden och äfventyr, dem prin-
sen, under Sofie Hagemans sjukdom, fått reda på genom
polisens efterspaning, utan att man dock lyckats spåra upp
Ernestines vistelseort.

»Att jag inte mörbultade den der Sofie», stönade säll-
skapsdamen, i det hon ryckte upp dörren till toilette-
rummet. »Ännu en gång för hennes skull blir jag jagad
bort . . . jag borde ha bitit tungan af mig, hellre än inför
grefvinnan nämna hennes namn . . .»

Hon slog de knutna händerna för sitt hufvud, medan
ett halfqväfdt skri banade sig väg öfver de torra, blåbleka
läpparne, och skälfvande, utmattad, sjönk hon andtruten ned
på en soffa. Endast en sekund dignade hon på detta sätt
besinningslös ned, i den andra rusade hon upp med nästan
blixstens hastighet.

»Äfventyrerska», upprepade hon i tankarna, »à la
bonheur, men jag har sökt hålla mig uppe med ett red-
ligt . . . åh, det ger jag tusan! . . . Tukthuset, sa' han . . .
nå, va la banque!»

Med en förvånansvärd fortfärdighet började hon nu
tömma dessa på spegelbordet framställda etuier, hvars blix-
rande innehåll försvann i hennes vida kjolficka. Försedd
med rikt byte, lemnade hon efter några minuter grefvinnans
toiletterum samt uppnådde förstugan, der hon från en kläd-
hängare ryckte till sig sin respels och en stoppad hufva.

TRETTIOFEMTE KAPITLET.

Genom Tullgarns slottsönster föll ett starkt ljussken,
som strömmade ut öfver den snöhöljda borggården, der den
ena öfvertäckta släden efter den andra körde fram under
liftig bjällerklang. Väl ombonade gäster fördes här af en
beställsam betjening till de för herrar och damer arrange-
rade toilettrummen och medan afpelsningen försiggick vex-
lades ett och annat infall samt mer eller mindre förtroliga
helsningar.

»Nädig grefvinna, vågar jag vara så djerf», hviskade baron Gyllengranat, i det han sirligt öfverlemnade en doftande blombukett åt sitt hjertas herskariinna, som med en böjning på hufvudet mottog denna gård af ridderlig uppmärksamhet, medan herr Sixten Silfverhjem kände sig lycksalig öfver att få hänga en schal af silfverskir öfver hennes djupt uringade klädningslif.

»Här är tvärdrag, Märta, skynda på», muttrade hennes herre och man, som rödbrusig och däst i allsköns lugn betraktade de båda kavaljerernas fjäsk.

Den vackra damen gjorde sig dock icke någon brådska. Med en graciös skakning på hufvudet gaf hon sitt misshag tillkänna samt syntes besluten att invänta Juliana von Dehnen, som i en spegel ifrigt betraktade sin hvita brokaddrägt, öfversållad af mattröda, konstnärligt broderade rosenknippor.

»Herr Silfverhjem, törs jag besvära», sade Juliana, i det hon räckte mot honom en fin rund handlofve. »Låset på detta armband öppnar sig oupphörligen . . . lyckligtvis har jag en uppsjö af briljanter, men anser mig sannernigen inte ha råd att vidare förlora ett enda smycke!»

Hon sade detta skrattande, hvarvid de hvita tänderna skälmskt lyste fram, liksom hade den stöld hennes sällskapsdam begått icke det ringaste bekommit henne, och som den uppståndelse med sina skrik och nervattacker, hvilka följde efter Ernestine de Mirancourts flykt, var en hemlighet för den unge mannen, beundrade han först och främst en rikedom, som kunde tåla vid ett så oerhördt stort afbräck i dyrbara lyxartiklar, och derpå den nobla likgiltighet, hvarmed den förnäma damen upptog den lidna förlusten, ty en förlust var och förblef dessa smycken. Oaktadt de mest ifriga efterspaningar hade man nemligen icke lyckats ertappa rymmerskan. Den sista skynt man sett af henne var, då hon i portalen hade mött grefvinnan Märta's kammarjungfru, för hvilken hon klagat öfver en olidlig hufvudvärk, hvarför hon behöfde frisk luft och tänkte göra en promenad, under hvilken hon kanske kunde uppfånga en skynt af prinsen, när han med sitt lysande följe skulle aflägsna sig. Man hade också hela allén framåt kunnat följa hennes spår och dertill ett godt stycke väg bort mot Tull-

garn, der omsider hennes fjät, på den uppkörda vägen, helt och hållet förlorade sig.

»Det var en oerhörd förlust, min nådiga grefvinna! Men . . .»

»Det enda som harmar mig», afbröt hon lifligt den unge mannens beklagande, »är att så gränslöst ha blifvit duperad!»

Huru hade hon icke inför prinsen försvarat denna äfventyrerskas utmärkta karaktär, för hvars redbarhet hon bedyrat sig vilja gå i borgen. Vid denna hågkomst kände den intagande grefvinnan sig när som helst färdig att få ett nytt nervöst anfall.

»Låt oss tala om ett behagligare ämne», tillade hon leende. »Hvilka charmanta blommor ni har, Märta.»

»De fördunklas fullkomligt af den som bär buketten», ropade baronen, som hela tiden gått och klämt på denna artighet och nu var förtjust öfver att äntligen finna ett tillfälle, då han kunde få komma fram med den.

Härvid kände sig herr Silfverhjälm plötsligen helt harmsen öfver att han å sin sida icke hade uppmärksammat grefvinnan von Dehnen med ännu skönare blommor — hennes smäktande grå ögon hade i hast blifvit för honom nästan mera tilltalande än grefvinnan Märta's nattsvarta blixtar.

Lifvet hade i denna stund fått ett något olik intresse mot det, hvilket förut kommit honom att svärma kring ortens förnämsta dam, som nu i jembredd med sin väninna nalkades de salonger, der hertigen jemte Sofie Hagman mottog sina gäster.*)

Hvilket rörligt hvimmel, hvilket frasande af siden, vaggande plymer och gnistrande briljanter!

Trots sin migrän och sin föresats att se något opas-

*) Dagsboksanteckningar förda vid Gustaf III:s hof af friherre *Gustaf Johan Ehrensward*, andra delen, sidan 27. »Straxt efter sin ankomst till Tullgarn sammankallade prins Fredrik sina grannar, gaf dem en liten fête jemte bal. Grannarna voro provinsens adel, som alla med nöje infunno sig och funno sig hedrade af denna nåd. Mamsell Hagman var alldelös som ett hoffruntimmer; damerna visade henne all aktning och kavaljererna ansågo sig lyckliga om hon bevärdigade dem med en kort minut, och den som fick dansa en kontradans var på höjden af all lycka.»

sande i Sofie Hagmans värdinneskap, trädde nu grefvinnan Märta genom de uppslagna deux-battanterna. Hon hade infunnit sig, därför att en oppositionsytring skulle varit af ringa verkan. De inbjudna gästerna hade, utan att fråga efter hvad hon sanktionerade eller ej, hvar för sig rustat sig i ordning för att bevista denna fest. Hon skulle för alltid förlorat sitt välde som tongifvande dam, derest hon nu dragit sig tillbaka, och, hållande god min i elakt spel, gaf hon sig sken af att liksom anföra hela denna samling.

»Bäst att tjuta med ulfvarna», hviskade hon skratande till grefvinnan von Dehnen, »och dessutom . . . hvad tyckte ni om furst Likoffski, min söta? . . . Det skall bli rätt intressant att fortsätta hans bekantskap.» Och med en darrande rörelse på sina högklackade skor fortsatte hon att majestätiskt skrida framåt.

Med skämt på leende läppar, doftet af smink på rundade kinder, moucher vid mysande gropar och svallet af lockar höljda af fjäderlätt puder, rörde man sig med en grace, som endast Gustafs tidevarf förstod att utveckla, och der, midt i denna samling stod Sofie Hagman, denna behagens dotter, öfvergjuten af det ljussken, som från kronan föll rakt ned öfver henne.

Det fanns icke en färgbrytning i den hvita dräkt hon bar och de äkta perlorna kring hals och armar liksom upphöjde den bländande mjukheten af hennes byst och framhöllo den mjälla skärheten af hennes barnsligt rundade kinder.

Till och med grefvinnan Märta, som föresatt sig att åtminstone i sitt stilla sinne finna ämnen till klander, kände sig helt häpen öfver den blick af beundran, hon mot sin vilja hade riktat på detta fina, ungdomligt sköna ansigte, hvars ögon, nästan med en engels uttryck, lugnt och liksom omedvetna af all skuld, huldrikt smålogo mot de gäster, som efter rang och värdighet föreställes henne.

Den enda, som i denna samling kände sig mindre behagligt stämd vid åsynen af all denna fägring, var kanske grefvinnan von Dehnen. Med stolt hållning gjorde hon sin reverens, under det en matt blekhet flög öfver Sofies ansigte, i det hågkomsten af den stund kom lifligt för

hennes minne, då hon, vid torneringsfesten på Drottningholm, med sin närvaro kommit en del damer att taga till flykten, under det grefvinnan med ett uttryck af oförställd skadeglädje betraktat henne.

En jemförelse mellan förr och nu trängde sig på Sofie, och qväfvande en suck, frågade hon sig, om icke dessa qvinliga gäster helst skulle vara hågade att vända henne ryggen? Men då hon, hvarhän hon än blickade, städse möttes af den största artighet och uppmärksamhet och der-till väl för hundrade gången sagt sig, att intet nödtvång bjudit grannarna till att infinna sig, återkom jemvigten i hennes sinne, i det hon fortfor att göra les honneurs med en god och enkel värdinnas okonstlade belevnhet.

Högt öfver sorlet af vexplade infall, då och då afbrutet af en täck qvinnas dämpade, harmoniska skratt eller en mans djupare tonfall, ljud den lockande, bullrande dans-musiken och under frasen af de rikaste dräkter rörde sig på yttersta tåspetsen de dansande paren, böjande och vändande sig efter den lifliga takten.

I denna lysande och glädtiga scen, med dess strömmar af ljus, dess doft af sällsynta blommor, rörde sig Sofie med oemotståndligt behag, under det hon med nöje betraktade alla dess glänsande detaljer. Den mörka skuggan af förödmjukande hågkomst från forna tider hade glidit förbi henne, utan att i hennes själ kvarlemnade ett dystert intryck. Hon hade ju sett Fredrik med likgiltighet vända sig bort, sedan han vexlat några flyktiga ord med grefvinnan von Dehnen, och i känslan af tillförsigt och tro på den älskade fann hon ett så rikt ämne till sällhet, att stundens oro skingrades, och med ungdomens sorglösa glädthet hängaf hon sig åt ögonblickets fröjd.

»Ah, nådig grefvinnan har beslutit sig för att icke dansa?»

»Oåterkalleligt beslutit», skrattade grefvinnan von Dehnen, och lifligt vändande sig till herr Sixten Silfverhjelms tillade hon höjande sitt hufvud: »Om jag också kommit hit, glömmar jag inte hvem jag är och hvem som dansar der borta.» Hon sände Sofie en liten spefull blick samt fortfor: »Jag tänker att till hufvudstaden föra med mig riktigt färska nyheter från Tullgarn . . . det behöfs mer än

hörsaga, det behöfs att ha varit ett ögonvittne för att man skall tro något så oerhördt som en viss dams uppträdande här på orten . . . ni mins, vi tviflade storligen på baron Gyllengranats berättelse härom, ända tills han sjelf erkände sig ha skådat hela härligheten. Jag har kommit hit med känslan af att få bevista ett skådespel och är jag öfver all förväntan road af hela denna *mise en scène*. Se, der nalkas tienstgörande kammarherrn den der flickan och bugar sig för henne, som om hon vore en furstinna . . . nu skall han å hennes vägnar bjuda upp den hon nådigast behagar utmärka . . . och kavaljererna, menlösa lam, låta föra bort sig och känna sig smickrade öfver att vara utsedda som offer för att tillfredsställa den der qvinnans fäfänga.»

På detta sätt, kritiserande allt och alla med bitande ord och skämtande tonfall i sin röst, fortfor hon att språka med den unge mannen, som hon med en liten vink af solfjädern bjudit att taga plats vid hennes sida.

»Nej, han skall inte återkomma till mig», tänkte hon härunder och betraktade prinsen, som med handen stödd mot den höga karmen på den stol, der Sofie tagit plats, leende och ifrigt språkande, böjde sig ned mot henne. »Om inte denna qvinna kommit emellan, så . . . hvem vet hvad som kunnat hända? . . . Egde hon icke förnämlig börd, hade hon icke höga släktförbindelser och en omätlig rikedom.»

Hon reste sig plötsligen upp och började vandra genom de höga gemaken, och midt bland detta vimmel af gäster kände hon sig olidligt ensam, och dock fördrog hon icke heller det sällskap, som unge herr Silfverhjelms, i egenkap af hennes lydige slaf, tyckte vilja hafva för afsigt att utgöra.

»Ni måste dansa», sade hon kort, och då han syntes vilja göra invändningar samt påstod sig vilja följa hennes exempel, tillade hon leende: »En man kan dansa i hvilket blandadt sällskap som helst . . . det skadar inte en ung kavaljer, om man finner honom vara en smula vildhjerna.»

»Så träffar jag er då ändtligen Juliana», ropade grefvinnan Märta, som vid furst Likoffskis arm lät föra sig ur balsalen. »Låt oss tillsammans förfriska oss med litet

seltersvatten och champagne . . . inte? Hvad har ni då smak för, Juliana? . . . Ingenting alls! . . . Jag är olidligt törstig», och nu förtrodde hon sin väninna, att hon icke det ringaste ångrade, det hon begifvit sig på balen . . . den var charmant . . . Under hela vintern hade hon icke upplefvat en angenämare afton, och härunder blickade hon bort till fursten, som hemtat sig en taburett för att slå sig ned bredvid de båda damerna, hvilka snart voro inbegripna i en liflig konversation med den ridderlige och elegante främlingen.

Det är nog sant att grefvinnan von Dehnen till en början svarade en smula fåordigt och förströdt på hans artiga anmärkningar och tilltal, men snart förstod han, genom beskrifningar om sitt hemland, så fångsla henne, att hon lånade honom ett villigt öra. I synnerhet ådrog han sig hennes intresse med att förtälja om gamla tilldragelser, i hvilka hans släkt för långa tider tillbaka uppträdde som ledande chefer för ett eller annat parti.

»Om ni inte anser mig alltför indiskret, så . . .» Här afbröt hon sig för att ge grefvinnan Märta en nick, då denna vid en kavaljers arm begaf sig in i danssalen.

»Alltför indiskret», upprepade han.

»Så kan jag upplysa er om, att man påstår, det ni för närvarande sjelf uppträder som tolk och förespråkare för dem, hvilka i ert fädernesland sätta sitt hopp till och adorera vår store konung.»

»Jag har gjort mig en ära af att uppvakta honom . . . men härutinnan ligger dock icke den ringaste politiska betydelse . . .»

»Ryktet är beställsamt, det känner ni nog af gammalt.»

»Men det gör mig allt för stor ära med att tilltro mig ega den ringaste diplomatiska talang», sade han leende.

»Är ni riktigt säker derom?»

»Fullkomligt . . .»

»Men om er pligt skulle bjuda? . . . O, mon dieu, ni har väl aldrig träffat på en mera frågvis varelse», ropade hon skrattande, i det hon skakade sitt hufvud. »I ert ställe fruktar jag, det jag skulle blanda mig i alla landets frågor . . . jag skulle på det mest nöjaktiga sätt

söka ordna ställningar och förhållanden . . . aldrig vädja till en främmande monarks mellankomst, vore han äfven ansedd som den snillrikaste regent i verlden . . . Nej, jag skulle sjelf gripa in i styrelsen och om så behöfdes», härvid gjorde hon med handen en, på sammagång kraftig och förtjusande rörelse, liksom vore hon i färd med att gripa fast i en tygel, »ja, om så behöfdes skulle jag sjelf förstå att styra!»

»Och ni skulle säkert bli enväldsherskarinna», sade han artigt.

»Ni skrattar åt mig, min furste», inföll hon glädtigt. »Ni har nu fått en liten inblick i mitt sjäslif . . . ni hör hur jag törstar efter makt! . . . Om jag derfor vore i ert ställe . . .»

»Så skulle ni kanske släcka den törsten med ett glas af kallt och sundt förnuft.»

»Hvilken tillrättavisning ni ger mig», sade hon med ett skälmskt leende. »Ni finner således att ärelystnaden icke är enlig med qvinnonaturen?»

»Om förlåtelse . . . ni sade ju: om ni vore i mitt ställe?»

»Således håller ni till godo med den drycken?»

Det låg kanske en anstrykning af förakt i den axelryckning, som åtföljde denna fråga, men utan att synas akta derpå, genmälde fursten med samma förbindliga ton, som han hittills talat. »Jag har aldrig varit i behof af den . . . öfverdrifven spekulation hör ej till mitt skaplynne . . .»

Grefvinnan von Dehnen skakade härvid muntert sitt hufvud, i det hon lifligt utbrast: »Här sitta vi och göra hvarandra bekännelser om våra politiska åsigter . . . ursäkta jag säger våra . . . ty ni hör förmodligen till de män, som finna, att qvinnans plats uteslutande är vid sländan . . .»

»Åh, jag är vand vid att finna dessa gerna taga säte och stämma vid rådsbordet», inföll han leende, »åtminstone mina landsmaninnor . . . Polens välfärd är en fråga, som ligger dem ömt om hjertat.»

»Jag gillar dessa qvinnors entusiasm!» Det strålande uttrycket i hennes ögon dog härvid bort i en smäktande

blick och, medan hon kokett hviftade sig med solfjädern, fortfor hon: »Somliga damer äro roade af att uteslutande språka om sin egen och nästas toilette . . . dag ut och dag in kunna de göra formliga studier framför spegeln . . . hålla ordentliga rådslag om hvilka färger, som bäst passa tillsammans . . . hvilken hårfrisyr gör dem mest förtrölande . . . nej, det är mig omöjligt att fatta huru en dylik lek kan vara roande! . . .»

»Är det så omöjligt?» frågade han och lät en menande blick halka från hennes högt upptornade hår, å la Marie Antoinette, ned öfver den dyrbara, glänsande dräkt hon bar, under hvars uppdraperade släp spetsen af en högklackad sidensko skymtade fram. »Jag tror få qvinnor försaka nöjet af denna lek . . . jag vet åtminstone att den farligaste bundsförvandten för damerna i mitt hemland just är deras grundliga studier framför spegeln.»

»Ni är en elak varelse, min furste, man kommer inte till rätta med er», sade hon skrattande. »Jag skall, efter detta, akta mig för att byta ord med er!»

Men oafsedt detta löfte fortforo de hela aftonen att samtala med hvarandra, och när grefvinna Märta snart tillkom, delade han på det ridderligaste sätt sin uppmärksamhet dem emellan.

»Detta är en bland de mest angenäma aftnar jag haft denna vinter», vidblef grefvinna Märta att upprepa. Hon hade samlat omkring sig ett litet hof af uppvaktande kavaljerer. Baron Gyllengranat, som der sökte intaga främsta rummet, lyckades eröfra en blomma ur den bukett han sjelf skänkt henne och med en rörelse mot venstra sidan af den broderade sidenväst han bar erkände han sig vara den mest lycklige bland dödlige. Men unge herr Silfvergranat stod stödd mot en dörrpost och undrade, hvarför han plötsligen ådragit sig grefvinna von Dehnens miss-hag, hon såg ju icke ens åt honom, medan hon oupphörligen vände sig till den der fursten, som hade den obehagligaste och mest inbiliska uppsyn i världen. Han började åter göra jemförelser mellan de båda grefvinnorna och måste plötsligen erkänna att Märta hade försteget. Vinkade hon honom icke till sig och hade han ej den nåden att få hålla hennes solfjäder?

»Hvad tycker ni om fursten, Juliana? Är han inte intressant och charmant?» frågade Märta.

»Som folket är mest . . .»

»Mon dieu, er likgiltighet är beundransvärd! Om jag vore lika fri som ni . . .» Härvid såg hon bort till sin högborne make, som stod i en krets af herrar och berättade jagthistorier. I händelse han dödat sig sjelf i stället för den hare han på ett så mirakulöst sätt skjutit träff, skulle hon kanske i sin enkesorg kunnat låta trösta sig, om det varit fursten, som åtagit sig denna kondolens.

Och musikens toner ljödo allt mera glädtigt och lockande, vinpokalerna höjdes allt ifrigare, ögonen strålade med allt eldigare glans, den naturliga rodnaden bröt fram under sminket och de sirliga rörelserna tilltogo i lätthet och grace.

»Nå, min Sofie, är du nöjd?» hviskade prinsen och fängade i förbigående upp ett glädtigt småleende från sin väninna, kring hvilken samtliga gästerna nu hade börjat tränga sig för att under tusen komplimenter uttrycka sin tillfredsställelse öfver en väl arrangerad fest.

»Om jag visste hvar jag hade honom», tänkte grefvinnan von Dehnen, som vid furstens arm sväfvade ned för trappan i afsigt att uppnå toalettrummen. »Med den andre är det slut . . . för alltid slut.»

Derpå flögo hennes tankar till den mesallians hon gjorde, då hon nedlät sig att äkta general von Dehnen och mottaga som gåfva hans hopade millioner. Denna mesallians kunde möjligtvis repareras genom ett någorlunda jembördigt äktenskap. Den stora rikedom hon egde vore kanske ett medel till vidare upphöjelse. Hvem vet? Och den högborna damen skänkte sin kavaljer ett huldrikt leende.

TRETTIOSJETTE KAPITLET.

Det var med ett småleende, framkalladt af nya beräkningar som grefvinnan von Dehnen begifvit sig från den fest hertigen föranstaltat. Härvid kände hon dock hela bitterheten af svikna förhoppningar, ty genom att angripa Sofie, hade hon ohjelpigen stött hertigen ifrån sig. Intill den stund, då hon på Hallsta sammanträffade med honom, hade hon ju städe förstått att genom sin älskvärdhet återvinna hans intresse. Till och med sedan han upptäckt att hon på Drottningholm intrigerat för att en del damer skulle undfly Sofies närhet, hade hon icke så misskrediterat sig, som då hon, glömmande all försigtighet, riktat sårande beskyllningar mot den qvinna, han oförtäckt visade sig älska.

Huru ofta hade hon icke tillföre, just genom ett ömt öfverseende och genom en viss blindhet för hans små extravaganser, kommit honom att finna ett ljuft lugn i hennes närhet, der han liksom tyckte sig kunna hvila ut. Detta hade han tusen gånger sagt henne och, stödjande sig på dessa försäkningar, hade hon genom sin rikedom, sin börd och sina furstliga släktförbindelser närt det hoppet att med fastare band än en tillfällig kärleksförbindelse få fängsla prinsen. Hans frieri till Sofie Fersen syntes henne vara ett bevis på, att en förening med honom icke hörde till det otänkbara. På den utrikes färd han företog, för att söka förströelse och glömska, sedan han blifvit försmädd, hade hon ju lärt känna honom och berättelsen om den unge prinsens kärlek hade väckt önsknningar om att kunna trösta honom och ersätta henne. Under årtal hade hon sökt närma sig detta mål, och hon hade tyckt det komma allt närmare, då han plötsligen vändt sig från henne, utan att visa tecken till att vilja återkomma.

Skulle då denna qvinna, denna ringa, obetydliga qvinna så afgjordt kunna fängsla honom?

Detta var en fråga, som hade aggat hennes sinne, som kommit henne att känna en oerhörd förödmjukelse,

hvilken förbittrat hennes lynne och slutligen drifvit henne att innan hon gaf hoppet helt och hållet förloradt ännu en gång söka vinna hans intresse.

Berättelsen om den aktningsfulla kärlek, hvarmed prinsen omfattade Sofie, och de ärebetygelser han tilldelade henne, göt liksom olja på den eld af svartsjuka, som flammade inom henne. Lidelsen kom henne att afkasta den rol af qvinlig mildhet, hvarmed hon nästan alltid lyckats uppträda inför hertigen, och hon hade talat ord, som, i stället att förena, rest en skiljemur emellan dem.

Om hon åtminstone i sin sällskapsdam hade haft en afledare för prinsens vrede. Men då hon nödgats anmäla hennes försvinnande, hade han oförbehållsamt låtit förstå, att detta troligtvis bäst öfverensstämde med grefvinns egna önsknigar, och till historien om juvelstölden hade han lyssnat med ett tvifvelaktigt småleende.

»Låt oss icke vidare tala härom, min grefvinna . . . allt hvad som står i samband med denna tvetydiga qvinna är mig förhatligt», hade han svarat henne, då hon under balaftonen närmat sig honom för att säga, det hennes oro drifvit henne till festen, att hon infunnit sig för att erkänna, det hon, sjelf förd bakom ljustet, djupt hade förgått sig och att hon för denna förseelse vågade anropa hans nådiga öfverseende. »Ja, det är mig förhatligt», hade han lifligt upprepat, »förhatligt sedan det blifvit mig omöjliggjordt att ställa denna äfventyrerska till ansvar för sitt skamliga beteende!»

Utän att vilja lyssna till det försvarstal hon på förhand tänkt ut och som skulle välta från henne en stor del af det obehag, hvori hon stält sig, förde hertigen samtalet på andra ämnen och lemnade henne få ögonblick derefter för att utbyta några artigheter med ett par nyss anlända gäster.

Öfver en vecka hade sedan förgått, utan att hon återsett prinsen, som tycktes hafva förlorat håg för att göra ett och annat sedvanligt besök hos sina grannar. Ingen bland dem, utom grefvinnan Märta Odalstjerna, kunde berömma sig af en dylik utmärkelse, och denna inskränkte sig till den korta visit han företog strax efter sin hemkomst från Nyköping. På detta sätt voro alla beräknade

sammanträffanden med hertigen omöjliggjorda och greffinnan von Dehnen måste foga sig efter omständigheterna. Det blef henne härunder fullt klart, att han för alltid dragit sig undan. Han skulle icke återkomma! Detta var svaret på den fråga, som fört henne till Hallsta och der hon vistades, utan att han tycktes erinra sig hennes närhet, medan de kavaljerer, som uppehölo sig på Tullgarn dagligen äflades om att uppvakta de båda greffinnorna. Denna uppmärksamhet behagade särdeles Märta, som ansåg sig liksom lefva upp igen och hade ett synnerligt nöje af att åt sina gäster bereda vexlande sällskapsnöjen. Hon var derunder icke njugg med älskvärda småleenden, och om baron Gyllengranat och herr Sixten Silfverhjälm med rynkade ögonbryn betraktade furst Likoffski, så hade de kanske skäl dertill, ty det var i synnerhet åt den unge främlingen, som hon egnade sina ljufvaste blickar och skämtsammaste infall, medan han lik en vacker fjärlil kretsade kring de båda damerna. Härunder gjorde sig Juliana von Dehnen allt mera förtrogen med tanken på att hon måste lemna sina ärelystna förhoppningar mot den betydligt underordnade spekulationen att i en förbindelse med furst Likoffski finna ett mera jembördigt äktenskap, än det hon måst ingå med den gamle generalen. Hon syntes under dessa dagar allt mera smäktande och intagande, och då den unge fursten började tala om sin återresa till hufvudstaden, var Juliana icke senfärdig med att å sin sida rusta till uppbrott.

»Om jag icke visste ert intresse vara fästadt på annat håll», hviskade Märta till henne vid afskedet, »så skulle jag draga vissa slutsatser.»

»Än sedan . . . jag har ju min frihet . . .»

»Och den har jag icke, menar ni, Juliana? . . . Icke förty känner jag likväl en viss svartsjuka . . .»

»Men jag har ju lemnat er i odelad besittning af edra gamla, trogna beundrare . . .»

»Medan ni snappat bort de nya . . .»

»Trösta er med edra egna ord: en fogel i hand är bättre än tio i skogen . . .»

»A la bonheur, så får jag väl ta' de värda kavaljererna till godo igen!»

Dessa ord vexlades skämtsamt och gladt, men det låg kanhända under dem en viss bitterhet, ty grefvinnan Märta började klåga öfver hufvudvärk och vapörer, ett säkert tecken till att hon var förtretad, medan det flög ett spotskt småleende öfver Julianas vackra läppar, då hon lutade sig ur den täckta släden för att tillvinka sin väninna ännu ett farväl.

Nästan samtidigt med grefvinnan von Dehnens afresa, beredde sig de af hertigen inbjudna gästerna att lemna Tullgarn, derifrån också Fredrik omedelbart tänkte begifva sig till Stockholm för att möta sin kusin, prinsens af Holstein, som ämnade göra ett besök.

»Jag kommer tillbaka så fort ske kan», sade han vid afskedstagandet till Sofie. »Efter alla fester och nattvak behöfver du hvila . . .»

Någon förströelse i grannskapet kunde han icke anbefalla åt henne. För att ej åsidosätta Sofie, hade han på slottet utöfvat en storartad gästfrihet, men icke begifvit sig utom dess område, ty ehuruval hon var värdinna i hans hem, förde han henne endast med sig på offentliga tillställningar, der hon under hans skydd åtnjöt en värdsam uppmärksamhet, som måhända i det enskilda lifvet icke så lätt skulle fallit henne till del.

Detta var ett ömtåligt ämne, som städse fylde prinsen med bekymmer, och då strax efter hans ankomst till hufvudstaden Badin gjorde sin uppvaktning, sade Fredrik förtroligt:

»Hör på, min bäste, kommer du i håg att jag en gång bad dig söka reda på en fattig adelsman, som kunde vara benägen? . . .»

»Att under vissa vilkor gifta sig med en ung, skön dam», inföll Badin. »Jag vågar berömma mig af att ha godt minne för de nådiga uppdrag Högheten värdigas anförtro mig, men då jag fick order om att ett dylikt sökande var obehöfligt så . . .»

»Det var obehöfligt, men är det icke längre . . . omständigheter ha inträffat som nödga mig att sätta denna plan i verket. Om jag rätt kommer i håg, så var det en baron Tilas? . . .»

»Hvilken jag ansåg vara klippt och skuren för att

med största beredvillighet gå Höghetens önskan till mötes . . . som helt ung har han förslösat en liten ärfd förmögenhet, utan att hans uppförande blifvit behäftadt med någon fläck . . . han är fattig som Job, och jag tror inte, att han på utrikes botten skulle ha något emot att förtära ett någorlunda anständigt underhåll. På mödernesidan är han emellertid befryndad med ett gammalt riksråd, som . . . som kanske inte skulle vara särdeles benäget för detta parti», tillade Badin en smula tveksamt. »Ers höghet skall dock måhända lyckas att så vinna baronen på sin sida, det han inte synnerligen frågar efter de anmärkningar gamle herrn kan anse sig befogad att göra . . .»

»Och du har ingen annan att föreslå än denne Tilas?»

»Fattiga odågor till adelsmän ha vanligtvis en hel rad med förnäma släktingar . . . lämpligast skulle naturligtvis vara att finna någon, som vore den siste af sin ätt», tillade Badin skrattande, »men i brist på en dylik kandidat, så tror jag, att Tilas icke skulle ha något emot att när som helst göra en tripp bort från sina björnar . . . han skulle säkert långt före detta gjort sig osynlig i sitt kära fädernesland, om han endast kunnat skaffa sig behöflig reskassa. Högheten tänker ju ställa till jagtpartier på Tullgarn . . . med en inbjudning till någon af dessa vore det att riktigt få honom under egen uppsigt och med höghetens personliga älskvärdhet . . .»

»Men jag vet ju inte», afbröt hertigen tveksamt, »jag vet ju inte, om han är road af jagt och . . .»

»Om menniskan också aldrig har lossat ett skott, så finner han sig smickrad!»

»Jag kan inte påminna mig, det jag ens någonsin har sett honom . . .»

»För ett åskådande finnes ju alltid råd . . .»

Till följd häraf blef baron Tilas högst angenämt öfverraskad af en befallning till hertigens af Östergötland bord och af prinsens artiga bemötande, och när han dertill mottog en inbjudning till Tullgarn, vågade han knappast tro sina egna öron.

»Det är till följd af dina relationer till mig», sade det gamla riksrådet. »Det är mig du har att tacka för, att du inte rent af svultit i hjäl . . . genom mig är det som

hertigen fäst sin uppmärksamhet vid din person . . . sök nu att göra dig prinsen bevågen, så att du kan lita på hans höga förord vid sökandet af någon lämplig plats . . . släpp honom inte utan ett bestämdt löfte, att han skall verka till din fromma . . . jag väntar dig tillbaka med goda nyheter . . . » Och det värda riksrådet gnuggade förnöjd sina magra händer vid utsigten att kanske bli befriad från den kära slägtingens mindre angenäma påhäng.

Tilas började emellertid fundera på, att han också för egen del måste ega några framstående egenskaper, ty hertigens artiga bemötande öfvergick småningom till förtrolighet och bland de gäster, hvilka nu vistades på Tullgarn, fanns icke någon, som kunde berömma sig af ett nådigare och vänligare bemötande, än det som kom den unge baronen till del.

För det glädtiga och något bullersamma jagtsällskapet visade Sofie sig icke som värdinna. Endast en gång presiderade hon i denna egenskap vid hertigens bord, då de närboende adliga damerna voro inviterade att åtfölja sina män, hvilka deltagit i jagten och som nu skulle afslutas. Vid detta tillfälle höll hon sig efter måltiden utslutande i damernas krets, som snart upplöste sig, då de uttröttade kavaljererna hvar för sig gerna sökte hemmet för att finna välbehöflig ro.

»Min bäste Tilas», sade hertigen, i det han förde baronen in i ett afsides liggande kabinet, »således beger ni er i morgon till hufvudstaden . . . men dessförinnan har jag likväl ett viktigt förslag att göra er. Sitt ned och låt oss språka förtroligt . . . att jag fäst ett visst intresse vid er, har ni nog märkt . . . En angelägenhet, som rör mig ganska nära, kommer jag nu att beröra, och jag önskar det jag måtte kunna framställa den så, att ni behjertar vissa ömtåliga förhållanden och derigenom finner orsak till att villfara min begäran.»

Hertigen tystnade några sekunder, medan baron Tilas, förvirrad af denna inledning, försökte utfundera den mening, som kunde ligga dold under dessa ord.

»Jag känner till ert förflutna lif, herr baron», återtog prinsen, »ty jag har varit angelägen om att noga underätta mig om er person . . . genom obetänksamhet har ni

råkat i en brydsam ekonomisk ställning, men i följd af ert i öfrigt alltid visade hederliga uppförande hyser jag stor ynnest för er, och om ni är beredvillig att foga er enligt min önskan, vill jag bidra till att sätta er i välstånd.»

»Ers höghet, ord kunna icke uttrycka min tacksamhet för denna visade nådiga bevågenhet, och jag önskar af hela mitt hjerta, att jag framgent skall göra mig förtjent af denna ynnest!» inföll baron Tilas, som kände sig helt upprörd.

»Ni har i dag sammanträffat med mamsell Hagman», fortfor hertigen efter en liten tveksam paus. »Min kärlek till henne är er säkerligen nogsam bekant . . . men huru djupt jag än älskar henne och huru högt värde jag än sätter på hennes ädla egenskaper, är det mig dock omöjligt att låta henne intaga en samhällsställning, hvarförutom sällskapslifvet . . . det angenäma sällskapslifvet med jemnåriga, bildade aktningsvärda qvinnor . . . är henne förvägradt . . . För att kunna införa henne i den krets, der jag sjelf kunde stå vid hennes sida, fordras rang och en hög samhällsställning . . . det är denna rang och denna samhällsställning jag önskar att ni, herr baron, måtte skänka henne!»

Prins Fredriks älskvärda personlighet, det tonfall af hjertlighet, hvarmed han gjorde sin framställan, det bryderi han tycktes känna, allt detta i förening hade den verkan att på en gång hänföra och förvirra baron Tilas.

»Ers höghet», stammade han, »om jag rätt skall förstå . . .»

»Ja, ni har rätt förstått mina ord», utbrast hertigen lifligt, »jag föreslår en förening med Sofie Hagman . . . Mot det ett ni skänker henne ert namn, vill jag helt och hållet betrygga er framtid . . . ni skall få ett årligt lifstidsunderhåll . . . rikedom . . . ni kommer att bli anställd vid någon beskickning, om ni så önskar, få titlar, ordnar . . . om sådant är i er smak. Men genast efter vigseln måste ni resa . . . lemna Sverige för att aldrig återkomma, utan att jag uttryckligen tillåter och äskar detta.»

Hertigen tystnade. Han var sjelf upprörd öfver det förslag han hade framställt, och medan hans mörka ögon lågade af ifver att bereda den älskade qvinnan tillfälle

att uppfylla konvensansens fordringar, tillade han lifligt:
»Och nu ert svar, herr baron!»

Detta var således resultatet af den nåd bertigen visat. Allt annat hade den unge ädlingen kunnat tänka sig, men icke detta, och ju längre han lyssnade till hertigens ord, desto mera bestört kände han sig.

Om han, under inflytandet såväl af prinsens löften som de förhållanden, under hvilka de blifvit framställda, ögonblickligen blifvit vigd vid Sofie Hagman, så skulle han icke haft några invändningar att göra. Han skulle känt sig som under inflytandet af en dröm, föregycklad af makt och rikedom, betagen af begäret att tjena prinsen.

Men då denne begärde ett svar och den sköna qvinnan icke i brudskrud väntade honom vid kullerstolen, så vaknade han liksom upp till medvetande om den kinkiga belägenhet, hvori han råkat. Verkligheten stod temligen naken framför honom och han stammade några ord om att han dittills varit så beroende af sin släkt, särskildt det gamla riksrådet, att han icke på eget bevåg kunde afgöra en så vigtig fråga.

»Nå, rådgör då med edra anförvandter», sade prinsen, »och om ert beslut utfaller gynsamt, kan ni som sagdt påräkna min högsta bevågenhet . . . Jag kommer sjelf om några veckor till Stöckholm och der kan ni då lemna ert svar.»

Härvid vinkade han nådigt mot baron Tilas, som vördsamt drog sig tillbaka, utan att ännu tillfyllest hafva återhemtat sig från detta intryck af förvirring, hvarmed han lyssnat till prinsens ord.

Äfven Fredrik kände i denna stund en oro, som nästan var i tilltagande under följande dagar och föranledde honom att oupphörligen falla i spekulationer, dels öfver utgången på det förslag han gjort, dels, i händelse det skulle villfaras, huruledes Sofie skulle upptaga detsamma.

Visserligen hade hon ofta framkastat, huru mången högborns dams samhällsställning kom verlden att benäget blunda för öfverträdelser, som, hvad henne sjelf vidkom, man icke heller skulle låtsas beakta, derest hon vore grefvedotter, sjelfskrifven att introduceras på hofvet, eller egde en ansedd make, bakom hvars rygg hon fritt kunde hänge

sig åt sitt tycke. Hon hade med förakt talat om detta sken af dygd, som dessa qvinnor förstodo att antaga, och hon skulle kanske därför icke sjelf vilja träda i deras fotspår.

»Mähända skulle hon känna sig uppbragt och förnärmad, då jag delgifver henne detta ifrågasatta giftermål», tänkte prinsen, och efter en smula tvekan ansåg han det vara klokast att iakttaga tystnad, lemnande åt slumpen att afgöra det sätt, hvarpå denna fråga borde framställas för henne. Han nämnde endast om, att han ämnade göra ett tillfälligt besök i hufvudstaden samt bad Sofie vara sig följaktig, en anmodan, som särdeles tycktes behaga henne.

»Ombyte förnöjer», sade hon leende. »Om högheten icke hade gjort denna propos, så skulle jag sjelf dristat framställa densamma . . . Jag trifs godt härute, men hela vintern har förgått, utan att jag träffat Ulrika . . . hennes bref tillfredsställa mig icke . . . hon är missmodig och hennes goda lynne tyckes vara på väg att fly bort . . . troligtvis är hon trött och nedslagen, hon får nog arbeta dubbelt mot förr, ty modern är sjuk . . .»

»Om du kunde taga mamsell Holgerson hit som ditt sällskap», föreslog prinsen. »Du skakar hufvudet, Sofie . . . ja, modern är naturligtvis ett hinder . . .»

»Men om man ändå kunde göra något för dem.»

»Hm . . . nåja, vi skola se till hvad som kan göras.»

Detta var ett halft löfte, och medan Sofie rustade sig i ordning för resan, gjorde hon upp planer om huru hon på bästa sätt kunde vara nyttig för sina vänner.

»Jag hade tänkt», sade prinsen några dagar härefter, då han en morgon hastigt inträdde till Sofie, »att vi inte förrän i medio af denna månad skulle begifva oss på färden . . . den myckna snö som hela vintern öfverhöljt landet börjar smälta och förorsakar sådana vattuflooder, att man aldrig sett dess like, men det oaktadt . . .»

»Hvad har händt? Ers höghet ser upprörd ut och . . .»

»Ack, min älskling, jag har i dag fått en verklig Jobspost . . . min kavaljer, baron Leijonhjelms, har häftigt insjuknat . . . det finns intet hopp om hans vederfående . . . kanske är han redan död . . . med honom gör jag en stor,

oersättlig förlust. Du vet, att han haft om händer min kassa, mina affärer och min hofhållning . . . med sin kredit har han hjälpt mig flera gånger och till och med af egna medel lemnat mig ett stort lån . . . det var för åtskilliga år tillbaka, strax efter den stund jag för första gången såg dig . . . detta lån har jag aldrig kunnat återgälda och du förstår . . .»

Hertigen hade sjunkit ned i ett soffhörn. Upprörd och begrundande stödde han hufvudet mot handen, medan Sofie tyst och försagd smög sig intill honom.

»Du förstår», återtog han, »att denna nödtvungna uraktlåtenhet å min sida nu måste godtgöras, men hvarifrån medlen skola tagas, är mig ännu en gåta.»

»Men om Ers höghet», inföll Sofie, i det hon ömt fattade hans hand, »om Ers höghet vänder sig till hans Majestät och delgifver honom sina bekymmer . . .»

»Dem har jag mer än en gång delgifvit honom», inföll prinsen, »och alldeles för ofta, fruktar jag», tillade han med ett svagt småleende, »alldeles för ofta för att äfven nu finna ett villigt öra och en öppen börs. Emellertid har jag länge underhandlat med Gustaf för att vinna utvägar till att afbetala en del af min skuld, som dagligen ökar sig . . . men du ser ju helt förskrämd ut, min älskling . . . det är inte värdt», fortfor han uppmuntrande, »att taga ställningar och förhållanden på ett alltför tragiskt sätt . . .»

»Deri har Ers höghet rätt, men — en smula seriöst . . .»

»Ja, parole d'honneur, härtill felas icke ämnen! . . . Det klokaste jag emellertid kan göra är att ögonblickligen skynda till Stockholm . . . Gör dig med första i ordning, såvida du inte fruktar för den oangenäma färden.»

»Det enda jag för närvarande fruktar är, att Högheten är utsatt för ledsamma omsorger . . .»

»Jag får vara betänkt på en del inskränkingar», återtog hertigen, som börjat en orolig vandring fram och tillbaka. »Någon representation är jag ju icke tvungen till . . . det är ett öfverflöd, att jag har nära trettio betjenter i livré och i mitt stall öfver femtio hästar . . . Jag har mer än en gång funderat på att göra en minskning . . . detta måste ske . . . och jag är villig till hvilket

offer som helst, endast jag kan godtgöra mina förbindelser till Leijonhjelm . . . men det fordras mer än uppoffringar och jag har icke någon ro, förrän jag vet, att min gäld är någorlunda betäckt.»

Alltjemt sysselsatt med ekonomiska bekymmer, anlände hertigen till Stockholm, der han möttes af under rättelsen om Leijonhjelm's död. Han lät ögonblickligen tillkalla öfverste Klingspor, som han uppdrog ordnandet af sina affärer och hade med honom en lång öfverläggning samt gaf en förteckning på sina skulder.

Under tiden satt Sofie framför brasan i sin sängkammare. Detta stora gemak var ännu ordnad på samma sätt som före flyttningen till Tullgarn, och Sofie, som var frusen, hade dragit en hvilstol fram till kakelugnen, medan kammarjungfrun sysslade omkring henne, packade upp koffertar samt sökte bereda hemtrefnad.

Sofie hade härunder ännu icke aftagit sin resdrägt och dess mörka sammet föll i mjuka veck omkring henne, der hon beqvämt satt uppkrupen, stödjande sitt hufvud mot det höga ryggstödet, tankspridt blickande på bränderna, som flammade till och sjönko samman i en glödhög.

För första gången hade hon fått en inblick i hertigens bekymmersamma ställning. Dittills hade hon känt sig lycklig öfver att taga allt från den älskade, och hon hade smålett, då hon sett honom tillfredsställa hvarje nyck, som fallit henne in, huru kostbar den än månede hafva varit. I dessa gåfvor, i detta omhuldande och i den kungliga prakt, han slösade omkring henne, hade hon sett bevis på hans kärlek, och hon gjorde sig nu förebräelser öfver att aldrig hafva afvärt dessa slösande utgifter. Att lefva på Tullgarn, att i stillhet tillbringa sina dagar tillsammans med den älskade, detta var allt hvad hon önskade, och för sin del ville hon visa, att detta var nog för att utgöra hennes sällhet. Hon hade med öppen hand delat ut almosor och understöd. Äfven härutinnan ville hon göra en inskränkning eller åtminstone för egen del vara så sparsam, att hon icke oupphörligen behöfde anlita hertigens kassa, då man vädjade till hennes deltagande och hjälpsamhet. Mest oroade hon sig öfver, att hon för tillfället icke skulle kunna göra något för Ulrika, åtmin-

stone icke ingripa på ett sätt, som helt och hållet kunde trygga hennes framtid. Och med en liten suck af ledsnad och trötthet började hon lyssna till kammarjungfruns pladder.

»Vi kunna då riktigt tacka Gud, att vi inte drunknade på vägen», sade hon, »visst plaskade hästarna ett par gånger i, så att vattnet stänkte högt öfver dem, och det forsade omkring oss som en sjö, men vi råkade ändå inte i någon lifsfara. Mer än en har omkommit under dessa dagar, det är då säkert, och det är rent af ett vågspel att ge sig ut. På många ställen ha qvarnar blifvit bortförda, fördämningar sönderbrutna . . . hvar man vänder sig, spörjer man nya olyckor. Betjeningen här på slottet är som uppskrämda harar och jag undrar inte derpå . . . Mälaren forsar ju öfver södra slussen med sådan styrka, att portarna ej kunna öppnas, och hvarvt ögonblick hotas slagtarbron att bortföras . . . källarne på Nygatorna äro fulla af vatten och åt Klarasidan äro många hus nere vid sjöstranden så kringflutna och uppfyllda af vatten, att folket har måst öfverge sina bostäder och . . .»*

»Åt Klarasidan», afbröt Sofie, i det hon hastigt reste sig. »Min vagn», befalde hon, »låt min vagn köra fram.»

Den oro hon kände för sina vänner hade jagat bort all trötthet, och medan tjenarinnan hjälpte henne på med ytterplaggen, bad hon henne låta anmäla för hertigen, det hon skyndat till Holgersons.

Det hade redan börjat skymma, men var dock tillräckligt ljust för att låta Sofie varsna, att gatan fram till det välbekanta boningshuset ännu var i ostördt skick. Visserligen låg trädgården, som sluttade nedåt sjökanten, fullkomligt under vatten, men hon fann sina vänner välbehållna placerade i salen, der Ulrika med ett glädjerop skyndade till mötes.

»Detta var en kär öfverraskning», sade fru Holgerson, »och här ser ni en gammal bekant, Sofie.»

»Jag vågar kanske inte smickra mig med att vara igenkänd . . .»

»Åh, herr brukspatron Hahr», inföll Sofie, i det en

* Dagboksanteckningar af Ehrensvärd, 2 del. sid. 125—26.

lätt rodnad flög öfver hennes ansigte. »Vårt sista sammanträffande var af den art, att det icke så lätt glömmes.»

»Jag förgäter det åtminstone aldrig», sade han halfhögt.

»Tala inte om den förfärliga tilldragelsen», bad fru Holgerson, »jag är färdig att svimma, bara jag tänker på den.»

»Ödet synes ha bestämt, att ni båda», inföll Ulrika och blickade bort från Sofie och till den unge mannen, »att ni båda i kritiska ögonblick skola sammanträffa med hvarandra . . . i denna stund stå vi på väg att taga till flykten . . . vi vänta endast på Jouffroi, som har skyndat bort för att hemta några bärare, på det vi må kunna transporterera i säkerhet en del af vårt bästa bohag . . . på baksidan om huset går redan vattnet öfver kökstrappan . . . källaren är öfverfull . . . Hör ni, hur det sakta sorlar under golfvet? Om ett par timmar äro vi kringflutna . . .»

»Jag förstår inte, hvarför man ej sönderhugger en af portarna, så att vattnet får fritt utlopp . . .»

»Det vore en alltför enkel utväg, bästa fru Holgerson», sade Hahr med ironiskt tonfall, i det han lätt skakade på sitt hufvud. »En alltför enkel utväg att tillgripa, då det gäller att befria folk från obehag. Riksrådet Sparre lär fundera på att inrätta en mekanisk uppfinning för att rädda slussarna . . . om dessa förstöras, så är det en förlust på många tunnor guld, då en ports värde han ersätas med några tusentals riksdaler . . . Medan man öfverlägger och funderar, så förstöras slussarna . . . boningshus skadas . . . en del folk bli husvilla . . . men styrelsen känner sig naturligtvis tillfredsstäld, att man på vanligt sätt, så långsamt och omständigt som möjligt, behandlar denna, liksom alla andra viktiga frågor . . .»

»Ni är elak, herr Hahr», sade Sofie leende.

»Sanningen har kanske ofta en liten bismåk af elakhet», inföll han skrattande, »men när jag säger att faran är stor för såväl slussar som broar, så ligger deri icke någon öfverdrift. Om man af de medel, som under senare tiden åtgått till fester, dertill lagt de penningar, hvilka årligen betalas för bryggornas reparationer, så hade man

kunnat haft en stenbro öfver Norrström och inte detta trä-ruckel, öfver hvilket det nu nästan är lifsfara att färdas.»

»Ni synes icke vara särdeles belåten med den närvarande ordningen, herr Hahr . . . till allas vår fromma, låt oss hoppas på en mängd nödiga förbättringar . . . men här ha vi Jouffroi», och Ulrika vände sig till sin trolofvade, hvars hand Sofie hjertligt tryckte.

»Ni har kommit i ett ögonblick af verklig uppståndelse, mamsell Hagman . . .»

»Men lyckligt, att ni ha tid på er, för att rädda er ur faran . . .»

»Vi bli tills vidare härbergerade hos Jouffrois värdinna . . . och ni, käre vän, har ju varit så omtänksam och beställt en portchaise åt oss? Godt . . . ja, jag skulle väl knappast orkat flytta mig ur stället . . . jag tycker, att hela golfvet gungar under mig», och fru Holgerson stödde sig på Ulrika, medan denna hängde en kappa öfver hennes axlar. »Ursäkta att vi inte göra några omständigheter med er, Sofie . . .»

»Låt inte mig vara ett hinder . . . min oro dref mig hit och jag är så nöjd öfver att se er välbehållna komma härifrån . . .» Härvid skyndade Sofie upp i den väntande vagnen. Den trånga, snöhöljda gatan hade fått ett utseende liksom i starkt töväder, vatten plaskade omkring hästarnas hofvar och stänkte från hjuldonen.

»Raska på», skrek Jouffroi till bärarne, »här är ingen tid att förlora!»

»Hon är värd ett bättre öde», sade Hahr, som jemte Ulrika stod i förstugudörren och blickade efter den försvinnande vagnen.

»Men det är ett öde, som gör henne lycklig», invände Ulrika.

»En dyrköpt lycka», mumlade den unge mannen, i det han hastigt svängde om på klacken samt skyndade till Jouffroi för att bispringa vid flyttningsarbetet.

TRETTIOSJUNDE KAPITLET.

»Hvart jag vände mig hörde jag hviskas, att de der frimurarne väl på ett eller annat sätt skulle vara framme igen och att något besynnerligt säkert skulle ske», sade Jouffrois värdinna, som nyligen afpelsat sig och frusen stampade med fötterna.

»Nå, kära du», inföll fru Holgerson synbart intresserad.

»Och något ha de haft för sig, det är säkert, för fyra herrar, insvepta i vida kappor med plymer på hattarna, trädde qvällen före begrafningen in i likrummet, der de öfver en timmas tid låste sig inne med den döde . . .»

»Det var kanske några intima vänner», menade Ulrika, »några vänner, som ännu en gång . . .»

»Om de bara velat se honom», afbröt den lilla enkefrun, »hade de väl kunnat komma bland annat folk, då han låg på sin lit de parade . . . Och ännu mera härtill, så har ju ett par personer i går natt märkt en karl, som de kunde svära på inte var någon kristen menniska . . . Nå, den ena stackaren, som såg det der åbäket luffa rundt omkring Riddarholmskyrkan, blef också till den grad förskräckt, att han fick blodspottning, medan den andra nära på mist sitt förstånd, och det undrar jag inte på, för det var naturligtvis en af frimurarnes hundturkar och han hade kanske flera i sitt följe . . . jo, det är ett snyggt sällskap, när man tar allt i betraktande!»

»Men de historier, som äro i svang, kunna vara upp-diktade . . . man vet ju egentligen icke något med visshet . . .»

»Ja ja, lilla Ulrika, måhända bäst så länge man inte har visshet», inföll den värda enkefrun med en hufvudskakning, »men det oakadt skulle det kanske inte vara oäfvat att ha reda på ett och annat . . . och eftersom det glunkats så mycket, hade jag också ögonen med mig . . . Det enda ovanliga jag emellertid varnade var en sporre, som man lagt på kistan, och som sådant endast brukas

då serafimerriddare begrafvas, så hade detta naturligtvis något att betyda . . . åh nej, frimurarna äro nog belåtnast med att dölja sina konster. Gud göre emellertid den stackars baronen salig, och måtte han inte på uppståndelsens dag för dyrt få plikta för sina uselheter! . . .»

»Bäst att hvar för sig bedja om en salig hädanfärd», mumlade fru Holgerson, i det hon knäppte tillsammans sina händer.

»Deri har du rätt . . . Men jag har då aldrig skådat en ståtligare begrafning . . . alla fönster voro fullsatta af folk . . . och man trängdes på gatorna för att komma fram. Öfver hundra vagnar följde tåget . . . framför processionen marscherade enkedrottningens regemente, som han i lifstiden kommenderat, och kring likvagnen, som drogs af hertigens lifspann, redo prinsens lakejer i galalivré och de som prestaverade åkte i hans vagnar.»

»Baron Leijonhjelm lär ju ha varit prinsens högra hand . . .»

»Det var i så fall också inte för mycket, att han ärat hans minne . . . i synnerhet som den stackars baronen, för att hjälpa sin herre, satt hela sin välfärd på spel . . . Och detta är dagsens sanning . . . kammarrådet Cederhjelmshushållerska har sjelf berättat alla omständigheterna för mig . . . prinsen skall nu vara riktigt i knipa . . . men kungligt folk reder sig nog, fast inte allt är guld, som glimmar.»

»De högt uppsatte och mäktige äro således icke heller skonade från bekymmer», sade fru Holgerson, och medan de båda fruarna afhandlade tingens vansklighet, begaf Ulrika sig på väg till Sofie, som hon denna förmidag lofvat besöka.

De båda unga kvinnorna hade mycket att språka om, ty månader voro förgångna, sedan de haft en förtrolig sammanvaro.

»Bref äro alldeles otillräckliga, för att man till fullo skall kunna ha reda på hvarandra», sade Sofie, der hon på en soffa i ett kabinett nyss dragit Ulrika ner till sig. »Nu vet du emellertid, huru min vinter förflutit . . . du synes för din del icke vara särdeles belåten med det för-

gångna . . . eller är du orolig för framtiden? . . . Bikta dig nu, jag är idel öra.»

»Åh nej, det är nog bra . . . men det är så, att när man har någon hjertligt kär . . .» Ulrika tystnade några sekunder, hvarpå hon lifligt tillade: »låt oss språka om något annat.»

»Åh nej, ämnet är bra», menade Sofie leende. »När man har någon hjertligt kär . . . så önskar man naturligtvis en förening . . .»

»Jag vill inte neka . . . men Jouffrois utsigter äro på intet sätt lysande . . . nå, detta känner du för resten till, men . . .»

»Men detta är något, som icke afskräcker dig . . . en koja och ett hjerta . . . var det ej så?»

»Och så är det fortfarande», inföll Ulrika lifligt, »den der kojans är likväl, som du vet, icke så lätt att ernå . . .»

»Åfven med ringa medel, Ulrika, kan du skapa trefnad och genom ditt arbete har du för egen del någon inkomst, så jag tycker, att tanken på en snar förening icke hör till det omöjliga . . .»

»Ack käraste, ännu får jag väl ett dussin år på nacken, innan jag bär krans och krona!»

»Ett dussin år?»

»Härmed har jag icke tagit för högt till . . . Ser du, när man blir närmare bekant, får man reda på en mängd förhållanden, som man i första ögonblickets hänryckning och lycka icke så noga tagit med i räkningen, och sedan kan mycket tillstöta, som i ännu högre grad förmörkar utsigterna . . .»

»Och dessa förhållanden? . . . Tveka icke, Ulrika, att förtro dem åt mig . . .»

»Under den tid Jouffroi studerade, ådrog han sig en del skulder, hvilka måste afbetalas . . . jag tror, det jag sagt dig detta förut, men innan han blir qvitt sin gäld, komma årtal att gå om . . .»

»Det var ju dock i förhoppning att vinna fortkomst, som han slog in på den praktiska banan . . .»

»Och snart nog kan han måhända erhålla större löneförmåner, men den skuld han iråkat hänger efter . . . och om han också med tiden får tillräckligt för oss att sätta

bo, så har mors sjuklighet tillstött . . . hon vill icke höra talas om att Jouffroi skall draga försorg om henne . . . och jag . . . det är min pligt att vårda och arbeta för henne . . . Dessutom», fortfor Ulrika, sedan hon några ögonblick iakttagit en liten tveksam tystnad, »dessutom får jag erkänna för dig, att det jag kan förvärfva är så ringa mot förr, att vi i vinter . . .» Hon afbröt sig här och vände sig hastigt bort.

Sofie tryckte deltagande hennes hand. »Om jag bara visste eller kunde uttänka någon utväg», hviskade hon.

»Om du inbillar dig att jag framdragit dessa tråkigheter i afsigt att anlita din hjälpsamhet, så irrar du dig», inföll Ulrika, som med ett uttryck af förskräckelse såg upp till Sofie. »Du bad mig uppriktigt förtro dig vår ställning och, till följd af denna uppmaning, skildrade jag den rent ut sådan den är . . . för öfrigt känner du ju till den . . . Men att du skulle fatta mina ord som ett indirekt sätt att anropa ditt medlidande för att kanske slutligen falla dig till last . . . detta är något som jag har svårt att ursäktas.» Härvid skakade Ulrika sitt mörka hufvud och såg en smula butter ut.

»Du behöfver inte taga så hett vid dig», sade Sofie leende. »Huru gerna jag än skulle vilja bisträcka nödiga medel såväl till bosättning som Jouffrois skulder, så . . . så hör detta till det omöjliga . . .»

»Dylika bidrag skulle icke mottagas, derpå kan du förlita dig», inföll Ulrika. »Och hvilken hjerteängest det än må vara ibland», tillade hon efter några ögonblicks tystnad, »när jag tänker på det hinderliga i en förening, så kan du vara öfvertygad om, att jag har tillräckligt förstånd för att foga mig efter omständigheterna. Jouffroi har skrivit, att han, lika högt och dåraktigt som nu, skall älska sin brud, äfven om hon är gammal och grå», tillade hon med ett uttryck af den forna glädtheten, »och jag vore oförnöjd, om detta icke lände mig till tröst.»

»Ja, håll modet uppe Ulrika, hvem vet om du behöfver sätta hans smaksinne på ett så hårdt prof.»

»Anser du mig icke på gamla dagar vara värd att älskas?» frågade Ulrika skämtande. »Det vore förfärligt, om kärleken skulle taga slut med åren!»

»Ja, det vore förfärligt!» Sofie kväfde en suck. Tanken på huru hennes eget öde i tidernas längd skulle gestalta sig hade aldrig så hjert som nu runnit henne i sinnet.

Om prinsen under årens lopp skulle vända sin håg ifrån henne? Detta var en fråga, som fylde henne med ångest och som hastigt trängde alla andra tankar och önskingar i bakgrunden.

»Jag skulle helst vilja dö ung . . .»

»Och jag skulle helst vilja blifva en qvinlig Metusalem.»

»Hvilken skilnad mellan våra önskingar . . . af dem kan man dra' sina slutsatser», sade Sofie med ett matt leende. »Oafsedt dina bekymmer och försakelser har du mycket att hoppas, medan jag i mitt öfverflöd kanske har allt att befara . . .»

»Hvad är detta för en kråksång?» frågade Ulrika leende.

»Det är . . .»

»Inte något mera i den tonarten . . . såvida du ej har skäl till oro.»

»Nej, nej, men framtiden kan medföra mången omkastning!»

»Framtiden kan medföra? . . . Du dåraktiga!»

Det låg på en gång ett djupt deltagande och tillika något lugnande i Ulrikas ansigtsuttryck.

»Du har rätt», hviskade Sofie. »Det är dumt att sörja den dag, som ännu inte är kommen . . .»

»Och som aldrig måtte randas!»

»Amen!» tillade Sofie med en känsla af andakt och hon forfor leende: »det är mig alldeles, som om en oerhörd börda blifvit vältrad från mitt bröst . . . Käresta, hvarifrån komma alla onödiga och plågsamma griller?»

»Från dålig mage», sade Ulrika med ett lika bestämdt och afgörande uttryck, som om hon varit sjelfva Emerentia Juringius.

De båda unga kvinnorna skrattade och snart voro de åter fördjupade i framtidsfrågor samt tycktes vara benägna för mera förhoppningsfulla åsigter, än dem de nyss gifvit tillkänna.

Ulrika hade emellertid icke väl aflägsnat sig, förrän Sofie åter sjönk i en känsla af nedslagenhet. Det var dock icke en återkommande tanke på möjligheten att en gång i en framtid se sig försummad och glömd . . . icke en obestämd oro, som kom henne att grubblande sjunka ned mot soffhörnet. Nej, det missmod hon kände härledde sig från dagens tryckande fråga — det trångmål hvarti hertigen råkat. Denna penningeförlägenhet stod i nära samband med de rykten, som kommit i omlopp, hvilka talade om, att baron Leijonhjelm efterlemnade enka och barn skulle vara ruinerade genom hertig Fredrik, och denne hade nyss sjelf sagt henne, att ställningen var förtviflad. Männe icke konungen? . . .

»Sire», ropade Sofie hastigt uppspringande, i det hon fann sig ansigte mot ansigte med Gustaf. »Jag tänkte . . . tänkte just på Ers majestät», stammade hon förvirrad.

»Att döma af ert ansigtsuttryck måtte jag emellertid icke väcka särdeles angenäma tankar», sade konungen leende.

»Ers majestäts inträde afbröt mig just i det ögonblick, då jag i min nöd tänkte trygga mig till en nåd, som säkert skulle kommit mig att småle.

»Och hvarti består då er nöd, ma belle?» inföll konungen, i det han tog plats på soffan och med den förbindliga förtrolighet, hvarmed han alltid behandlade Sofie, vinkade henne att sätta sig vid hans sida.

»Jag uttryckte mig oriktigt . . . det var icke för mig sjelf jag dristade höja mina tankar till Ers majestät . . . och dertill var det ej heller min afsigt att inför Ers majestät kläda mina böner i ord . . .»

»Således endast en tyst åkallan», sade konungen glädtigt. »För min egen fred borde jag kanske icke be er afvika från denna afsigt?

»Kanske», upprepade Sofie skalkaktigt.

»Icke för er sjelf, utan för en annan . . . var det icke så? . . . Äfven i ert stilla sinne är ni trogen er natur», fortfor konungen skämtande, »den att vilja uppträda som förespråkarska . . . Men huru var det . . . hade vi ej kommit öfverens att ni aldrig mera? . . .»

»Inför hertigen af Östergötland skulle höja mina för-

böner . . . ja!» Sofie tystnade. Det skalkaktiga leendet var försvunnet och med ett uttryck af vördnad tillade hon:

»Men af Ers majestät erhöj jag nådigt löfte att någon gång få vända mig med enskild önskan, då jag kunde räkna på beredvillighet, så snart statsnyttan och föregående löften ej hindra Ers majestät.»

»Foi de gentilhomme, ni har godt minne, mamsell Hagman, och jag likaledes . . . tala!»

»Sire», sade Sofie, »om jag talar, löper jag kanske fara att allvarligt förtörna . . .»

»Ni vill återigen i förväg förleda mig till att binda mig af ett löfte», inföll konungen skrattande. »Men», fortfor han allvarligt, »om en ursäkt är af nöden, vill jag erinra mig, att edra ord dikterats af ert goda hjerta . . .»

»Och min djupa oro», inföll Sofie, i det hon knäppte samman sina händer samt bönfallande blickade upp mot konungen. »En oro som allt sedan baron Leijonhjelm's död ständigt är i tilltagande . . .»

»Jag visste icke att han var er så dyrbar», afbröt Gustaf, i det han med ett skämt sökte afböja en början, som föreföll honom mindre behaglig.

»Sire, värdigas icke missförstå mina ord», fortfor Sofie med händerna nervöst tryckta mot sitt bröst och det fina, milda ansigtet betäckt af en dödlig blekhet, framkallad af den oro hon kände vid den mörka blick konungen, trots sitt skämt, riktade på henne. »Värdigas desslikes icke misstycka min inblandning i en affär, som, ehuru enskild och af en särdeles ömtålig art, likväl väcker hela mitt deltagande . . . baron Leijonhjelm's derangerade . . .»

Konungens ögonbryn voro lätt sammandragna. »Ni berör verkligen ett ämne, som jag tillstår icke eger nyhetens behag!» afbröt han lifigt. »Leijonhjelm's affärsförhållanden känner jag nogsamnt till . . . med dem är jag bestormad från mer än ett håll, och jag beklagar, att hans enka genom mannens tillgifvenhet för min bror . . .»

»Hertigen af Östergötland är bragt i den största förlägenhet . . .»

»En förlägenhet, som återfaller på mig . . .»

»Ers majestät af nåd . . .»

»Eftersom ni vidrört denna fråga, vill jag öppet diskutera den med er. Friherrinnan Leijonhjelm's far, kammarrådet Cederhjelm, lofvade i första ögonblicken efter svärsonens död att i hans namn honorera de skulder, för hvilka den bortgångne häftade som borgen. Detta i händelse Fredrik skulle ha svårighet att ögonblickligen infria sina förbindelser . . . men denna ömsintheit svalnade i samma stund som den uppstod. Man säger nu, att han med kallt blod skall kunna se sin dotter lagsökas och blifva tvungen göra cession. En skandal, som kommer att återfalla på den, som bringat henne till denna ruin.»

»Hertigen blir utom sig . . . förtviflad», hviskade Sofie, i det hon ångestfullt blickade upp till konungen.

»Det sluga kammarrådet baserar just sina beräkningar på denna förtviflan, han förutser att jag skall göra allt för att rädda min brors heder. Må så vara, men . . .»

En liten paus inträdde. Med en lång blick häftade konungen sina strålände ögon på Sofie, som midt emellan ångest och hopp knappt förmådde draga anden.

»Men antag att dessa beräkningar stranda mot det omöjliga . . . Om de medel jag har att disponera måste användas på annat håll . . . eller om mina kassor äro uttömda? . . . Det kan finnas tusen orsaker för en nödig vägran . . . Hvad då?»

»Det oaktadt är Ers majestät den ende, som kan befalla öfver det omöjliga eller, om så göres behof, uttänka ett sätt för att rädda hertigen!»

I den unga qvinnans tonfall märktes på en gång oinskränkt tillförsigt till konungens makt och den djupaste beundran för hans snille.

»Ni har en hög tanke om min förmåga», sade konungen leende. »Först och främst vill jag delgifva er den orsak, som fört mig att söka hertigen, hvilken emellertid var upptagen af Klingspor, antagligen för att öfverlägga om sina finanser. Eh bien, jag ville inte gerna störa och därför finner ni mig här. Under väntan ansåg jag mig icke ha förspilt min tid, då den användes i samspråk med er, mademoiselle. Genom att undvika Klingspor och hertigens finanser samt söka er, hade jag dock icke aning om, att jag derigenom skulle råka ur Scylla i Charybdis.»

Konungen fortfor att tala i en skämtsam ton, hvilken började att uteslutande fylla Sofie med förhoppning om en lycklig lösning på den kinkiga frågan, ett hopp, som framkallade en matt rodnad på hennes vackra ansigte.

»Man undgår icke sitt öde», återtog Gustaf. »Ehuru jag ansåg hertigens andragande fullkomligt afslutade inför mig, så synes det vara bestämdt, att jag ännu en gång skall taga desamma i öfvervägande. Men för att återkomma till mitt besök, så gälde detta ett delgifvande om, att fastän negociationerna med general Posse ännu fortgå för att förmå honom mottaga befälet i Finland, så kunna de likväl anses som afslutade. Han *måste* mottaga Tavastehus' regemente och cedera Vestmanlands åt hertig Fredrik . . . inkomsterna för detta sistnämnda regemente skola, som jag hoppas, underlätta min brors bekymmer.»

»Ers majestäts höga omtanke kommer att glädja och betydligt lugna hertigen . . . men då dessa inkomster endast kunna påräknas för betäckandet af framtida behof . . . och stundens kraf . . .»

»År tryckande», ifylde konungen, »så lofvade jag er att ännu en gång taga hertigens affärsställning i öfvervägande. Märk likväl, ma belle, att jag icke åtager mig lemna ens en enda daler kopparmynt i reda penningar. Men för att icke svika er lit till mig, vill jag, genom påtryckning å annat håll, söka bereda en önskad utgång.»

»Sire!» Sofies ögon skimrade af tårar, och hon böjde sig djupt öfver den hand, som konungen nådigt räckte henne.

»Men icke ett ord till Fredrik rörande detta mitt försök! . . . Ju mera han ängslas, ju säkrare hopp att lyckas . . . och för resten skadar honom icke denna djupa rörelse. Den kommer kanske för framtiden göra honom mera benägen för att låta utgifter och tillgångar någorlunda öfverensstämma. Han synes ifra för inskränkningar», fortfor konungen, i det han på en gång ridderligt och förtroligt lade sin hand på Sofies arm, hvars bildsköna form skymtade fram mellan en sky af spetsar. »A la bonheur, härutinnan må han göra som honom bäst synes . . . Jag vill dock råda honom att jemte Klingspor

antaga en klok man, som öfvervakar hans ekonomi . . . En man, som särskildt har den inre hushållningen om hand och som söker jemka och ändra. En redlig person, tillräckligt aflönad, för att icke frestas att på prinsens bekostnad tillgodose egna fördelar och som i grunden förstår, att sparsamhet är en dygd, på samma gång han eger nog urskilning att inse huru den bör användas . . . jag menar det sätt hvarmed en kunglig prins bör och är skyldig att uppträda . . .»

Under det konungen talade, fick Sofies ögon en allt högre glans.

»Ers majestät», sade hon, och med det tjusande behag, konungen var den förste att erkänna och som han sällan kunde motstå, fortfor hon: »om det icke anses för en alltför stor djerfhet att ännu en gång i dag framkomma med en anhållan, så tror jag mig veta en ung man, hvilken säkerligen vore särdeles lämplig att öfvertaga ett dylikt åliggande . . .»

»Jag kunde nästan förutse, det ni skulle ha en passande person att föreslå . . . jag börjar bli vand vid, att ni gerna framdrager eder protegéer . . .»

»Sire», stammade Sofie förvirrad, i det hon ihågkom den skrapa hon erhållit, då häradshöfding von Jacobsson, på hennes förord, blifvit tilldelad en domsaga.

»Denna plats är dock icke ett sådant ämne till tvistefrö som en viss annan. Låt höra ert förslag . . . jag litat på er klokhet.»

»Det är en ung man, som har måst lemna sina studier för att anlita mera praktiskt arbete», genmålde Sofie, i det hon fortfarande kände sig brydd, under det hon med en hastig blick såg upp till konungen, hvars allvarliga ansigtsuttryck icke gaf henne den ringaste ledning, huruvida hennes förslag var honom misshagligt eller ej. »En fattig ung man med god uppfostran och som sedan flera år tillbaka innehar plats på ett handelskontor. Genom egna motgångar känner han fullkomligt penningens värde, medan den bildning han eger, säkert kommer att gifva honom nog urskilning att med nödig takt sköta de åligganden, som komma honom att anförtros.»

»Det der låter ju högst exemplariskt», inföll konungen leende. »Och hvad heter då den förträfflige unge mannen?»

»Hans namn är Jouffroi, Ers majestät . . .»

»Och han är trolofvad samt kan inte gifta sig, förrän han erhåller ett passande brödstycke? . . .»

Sofies ögon vidgade sig en smula. »Ers majestät känner då till . . .»

»Jag känner till den gamla historien», sade konungen skrattande. »A la bonheur, ni har min tillåtelse att hos hertigen rekommendera herr Jouffroi som hans blifvande ekonomie-direktör. Au revoir!»

På en gång djupt rörd och glädjestrålade kysste Sofie konungens hand.

För endast en kort stund sedan, huru hade hon då ej grämt sig öfver att icke på ett hjälpande sätt kunna ingripa i Ulrikas öde och hvilken ändring i förhållandena hade icke oförmodadt skett.

Med ett uttryck, liksom hade konungen varit ett högre väsen, blickade Sofie efter honom, i det hon tänkte: »det gamla ordspråket har rätt» — 'lyckan kommer under det man sofver'.

TRETTIOÅTTONDE KAPITLET.

»Det var väl, Badin, att jag inte oroade Sofie med det der giftermålsförslaget», sade hertigen af Östergötland, som sittande framför sitt skrifbord var sysselsatt att summera sina inkomster, hvars totalsumma icke försatte honom i särdeles briljant humör. »Tilas' familj afråder honom. Det gamla riksrådet lär till och med ha blifvit högst pikerad», fortfor hertigen, »och man har låtit mig förstå, att man af min ynnest väntat en bemedling åt baronen för att han skulle ernå ett embete i statens tjänst och icke genom mig få sig tillskyndad en landsförvisning.»

Badin skrattade. »Men till följd af Höghetens förslag har dock baronen kommit i åtnjutande af någon för-

del, den att af sin slägt erhålla tillräckligt underhåll . . . Det gamla riksrådet lär vid Tilas' skildring, om det samtal han haft med Högheten, ropat: 'Du måste afstå från detta giftermål . . . jag vill ge dig dubbelt så högt understöd som det du uppbär och bekostar dertill gerna, när som helst, för dig den ståtligaste begrafning! . . .'

Ett litet småleende flög öfver hertigens läppar. »Är detta», sade han plötsligen misslynt, »är detta en historia, som nu är i hvar mans mun?»

»Jag har fått den i största förtroende af den unge baronen, som kände sig ytterst orolig öfver huru Ers höghet skulle upptaga hans vägran.»

»Som alla oundvikliga obehag, dem man sjelf framkallat . . . med önskan att icke ha ådragit sig dem», sade hertigen leende. »Men om jag minnes rätt, så var det du . . .»

»Om jag föregifvit mig kunna förutse allt som skall ske, då kunde Högheten med fog vara mig gramse. Jag tror mig emellertid icke ha dolt att slägten möjligtvis kunde vara en hållhake.»

»Ja, parbleu», mumlade hertigen mellan tänderna.

»Ungefärligen vid samma tid som jag vågade tala med Högheten om Tilas gjorde jag bekantskap med en ung man, en bekantskap, som möjligtvis kan intressera, eftersom han syntes vara ganska hågad att göra sin lycka medelst giftermål . . . men Högheten har kanske alldeles slagit ur hågen? . . .»

»På intet sätt», ropade hertigen, i det han ifrigt reste sig upp. »Jag önskar visa den högmodiga slägten, att det finnes andra personer, som med tacksamhet omfatta min propos.»

»Men den person jag särskildt menar är visserligen af god och välbergad familj, likväl . . .»

»Likväl», upprepade hertigen, då Badin tvekade.

»Endast af ofrälse börd . . .»

»Nej nej, det är för att skaffa Sofie en ställning, men icke en man . . .»

»Skulle det då vara omöjligt att upphöja en ung aktningssvärd man i adligt stånd . . . baronisera honom . . . göra honom till grefve?»

»God och välbergad familj», upprepade hertigen tankfull. »Det är således lystnaden efter ett klingande namn och titlar . . . af ärelystnad som . . .»

»I detta fall är han nog hvarken den förste eller siste, som anfäktas af högmodsandan. Genom en tillfällighet fick han del af Höghetens underhandling med Tilas.»

»En tillfällighet», upprepade hertigen, som riktade en misstrogen blick på den forne lekkamraten, hvilken, utan att synas varsna detta skärskådande, beqvämt lutade sig tillbaka mot hörnet på den soffa, der han tagit plats.

»Till följd deraf att jag sammanträffade med baron Tilas på Tre Remmare och händelsevis kom han då till att höra vårt samtal.»

»Eh bien?»

»Jo, vi hade tagit ett enskildt rum och vid att tömma en bågare mumma språkade vi förtroligt med hvarandra. Baronens visste, att jag hade reda på litet af hvarje, det ena ordet tog det andra och snart var hela historien färdig. I samma stund vi voro i begrepp att aflägsna oss, kom jag emellertid att kasta en blick in i en liten närstötande kammare, der jag fann Hahr, med hvilken jag kort förut sammanträffat ett par gånger. Han satt vid ett bord med ett vinglas framför sig, orörlig och liksom förstenad, samt stirrade i taket lik en sömngångare. 'Hvilken dåre att så stöta lyckan ifrån sig!'» mumlade han för sig sjelf, men tillräckligt tydligt för att höras. Baron Tilas, som druckit betydligt, ville börja ett resonement för att utröna hvem han betecknade med epitetet 'dåre'. Men jag afvärfade lyckligtvis en träta, tog min baron under armen och lunkade bort, sedan Hahr sagt honom, att hvem som kände sig träffad kunde anse sig vara den betecknade.»

»Har du sedan råkat Hahr?»

Badin skakade hufvudet. »Jag ansåg, det jag först borde inhämta Höghetens önskan.»

»Nå, du kan ju alltid en gång samspråka med honom och höra dig för . . . måhända är han lämplig person . . . I morgon måste jag resa till mitt regemente, men några dagar . . . titta då hit. Kom i håg, att jag uppfyller hans pretentioner, huru ärelystna

de än må vara . . . jag sparar icke hvarken i ett eller annat afseende . . .»

»Några penningmedel tror jag icke äro behöfliga . . . brukspatron Hahr är rik . . .»

»Så mycket bättre . . . för tillfället har jag hufvudet fullt af pekuniära bekymmer . . . Ingen hjälp hvar jag än må vända mig . . . för sin egen del har Gustaf stora utgifter . . . oss emellan sagdt funderar han i hemlighet på att göra en utrikes resa.»

»En hemlighet som redan allmänt diskuteras», inföll Badin, som muntert visade sina hvita tänder. »Statsskäl, påstå somliga personer, men flertalet hviska: jagt efter nöjen . . . man vill partout inte tro på konungens försvagade helsa . . .»

Hertigen rynkade lätt ögonbrynen och Badin, som icke ville falla misshaglig, fortfor nästan i samma andedrag:

»Gustaf är dock alltid, säga hvad man vill, den mest framstående af alla regenter. Nå, det erkännes också här i landet, om man också häcklar honom litet smått, och utrikes höjes han ju till skyarna. För min egen del vet jag ju så säkert som två gånger två är fyra, att helsoskäl är den drifvande orsaken till denna resa . . . han har ju på en månads tid tre dagar å rad haft migrån . . . för hvem som ville höra på mig har jag svurit derpå . . . När en kung skall ut och lufta på sig», fortfor Badin, i det han gaf hertigen en nick, »så behöfver han mera penningar än annat folk, och under sådana förhållanden har min Höghet förgäfves vädjat till den broderliga hjälpsamheten . . .»

»Icke förgäfves», inföll hertigen, som med nedslaget uttryck vandrade fram och tillbaka, »ty Gustaf har gått i borgen på en af mig utgifven revers . . .»

»Nå, hvad är det då för nöd, förutsatt att summan betäcker Höghetens skuld till Leijonhjelm's sterbhus.»

»Den skulle ha räckt, såvida . . . såvida man kunnat bortnegotiera vårt papper.»

»Jag är som fallen från skyarna . . . skulle man icke godkänna en så högt uppsatt låntagare och en dito borgen! . . .»

»Som du hör», inföll hertigen otåligt, »vi kunde icke finna någon som ville förskjuta oss summan . . . och sterbhuset ville ej heller godkänna denna förskrifning . . .»

»Derefore att den var så full af förbehåll och ämnen till uttydningar», inföll Badin skrattande. »Ja, jag har förut hört talas om denna revers, det måste jag nu erkänna . . . Högheten må också nådigst förlåta, att jag tillåtit mig skämta en smula . . . En annan gång med önskan att erhålla hjälp så . . . så gör icke några förskrifningar efter majestätets diktamen, ett råd, som jag i Höghetens intresse underdånigst vågar framställa . . .»

»Hvad är det för dumheter ni pratar, Badin! . . . Ingen kunde vara mera förtörnad än Gustaf, då han sporde resultatet af våra negotieringar.»

»Om förlåtelse, Högheten! . . . Men jag var närvarande, då baron Cederhjelm återlemnade hans Majestät det viktiga papperet», öfver negerläppen flög ett ironiskt leende och han fortfor lifligt: »och jag tror att han med god smak återtog sin namnteckning . . . visserligen visade han sig härvid ytterst alarmerad . . . men att visa är ett och känna ett annat.»

»För Högheten har jag alltid känt en oskrymtad tillgifvenhet», fortfor Badin, i samma ögonblick Fredrik stod i begrepp att ge honom en skarp tillrättavisning. »Allt ifrån den tid jag inte förstod att skilja mellan ondt och godt, var Högheten den af den stora Lovisa Ulrikas barn, som alltid visade mig den största vänligheten och ofta smög sig intill mig, medan jag bar Högheten på mina armar, under det jag vild och stormande sprang omkring bland hoffolket, utan att någon, i dessa första dagar af drottningens oförgätliga nåd och höga beskydd, dristade sig till att hejda vår ystra lek . . . Det är en tillgifvenhet, som inte daterar sig från i går och som gör, att då något bekymmersamt träffar Högheten så . . . så glömmar jag lätt det himmelsvida afståndet emellan oss och blir fritalig liksom i forna dagar.»

»Det är också vid minnet af det förflytna jag ofta ursäktar dig», sade Fredrik, hvars mulna uttryck lemnat rum för det älskvärda leende, som vanligtvis besjälade hans vackra ansigte.

»Och jag skulle gerna vilja säga ännu några ord, förutsatt att Högheten icke måtte förtörnas.»

»Jag slipper dig väl icke med mindre, mon cher!»

»Några minuter före baron Cederhjelms», återtog Badin efter ett litet betänkande, »var jag befald att infinna mig hos kungen. 'Min höga fru moder', sade han, 'har gjort anhållan om att i sommar flytta till Ulriksdal . . . Till följd af öfversvämningarna är samfärdseln ännu försvårad och hon anser att färden till Svartsjö skall bli särdeles besvärlig och oangenäm . . . men som detta lustslott en gång för alla blifvit henne anvisadt och hon har förklarar sig nöjd med denna anordning, har jag med bästa vilja i världen icke kunnat göra en ändring, i synnerhet som det redan länge varit beslutadt att min gemål och kronprinsen öfver sommaren skola bo på Ulriksdal. Till följd af dessa förhållanden har enkedrottningen fått mitt svar och jag hoppas, hon icke känner sig misslynt samt anser mitt utlåtande vara dikteradt af afvohet att gå hennes önskingar till mötes. Hon har ännu icke lemnat Fredrikshof, men flyttar väl derifrån en af dagarna . . . jag förmodar, du innan dess tänker uppvakta din höga gynnarinna?»

»Ers majestät redan i dag . . .»

»Nå godt, jag förestälde mig just detta», sade kungen leende, »och jag önskar, du må tolka den djupa ledsnad jag känner öfver att anordningar voro vidtagna, hofven redan stadda i utflyttning och således ingen ändring möjlig, då jag fick del af min höga fru moders önskan. Det är naturligtvis icke någon officiell ursäkt jag sänder med dig, men om talet faller på flyttning, kan du upprepa det du nu hört mig säga med förtigande om, att det är jag som animerat dig till denna oförbehållsamhet vis à vis de yttranden jag nyss fält' . . .»

»I detta ögonblick», Badin, som sänkt rösten, under det han talade med kungens ord, fortfor nu med höjd stämma: »I detta ögonblick anmälde man, att baron Cederhjelms, enligt befallning, hade infunnit sig, hvarvid jag ville draga mig tillbaka . . . Konungen vinkade mig emellertid att stanna och på så sätt blef jag vittne till det häftiga uppträde, som följde vid reversens återlemnande.»

»Jag förstår icke på hvad sätt hertigen af Östergöt-

land skall kunna draga sig ur sin förlägenhet', utbrast majestätet, så snart Cederhjelm stängt dörren bakom sig. 'Hittills har jag kunnat försträcka honom rätt stora summor, men sådant hör nu till det omöjliga . . . en borgen var det enda hvarmed jag kunde tjena honom . . . och här ser man dess värde!'

»Vid dessa ord ref konungen det fullskrifna pappersarket i tvenne hälfter, som han vredgad kastade ifrån sig.»

»Monsieur Badin', fortfor han med lågande blickar, 'jag förbehåller mig, att ni icke för någon berättar hvad som här tilldragit sig, från och med baron Cederhjelm's ankomst och tills nu . . . icke för någon', upprepade han, vinkande mig derpå att afträda, men ropade mig i samma sekund tillbaka.»

»Om talet hos enkedrottningen', sade han, 'händelsevis skulle falla på våra förhållanden, så vill jag dock icke afhålla dig från att säga, då hon ju vet hertigen af Östergötland vara stadd i betryck, att han naturligtvis derigenom är bragt au desespoir . . . Ja, foi de gentilhomme, hans affärsförhållanden äro så tillkrånglade, att en räddning synes höra till det omöjliga!'

»Härvid gaf han mig åter en vink att draga mig tillbaka och jag skyndade till Högheten för att säga 'hoppas'!»

Hertigen och Badin blickade några sekunder tigande på hvarandra.

»Det är i allmänhet ett angenämt ord», sade Fredrik leende. »Men jag förstår inte på hvad sätt du särskildt hvad mig beträffar kunnat draga ett behagligt resultat af detta ditt samtal med hans majestät?»

»Uppdraget att höra mig för angående enkedrottningens tänkesätt rörande nekandet af Ulriksdalsflyttningen var endast ett svepskäl, liksom frambärandet af uttrycken öfver konungens ledsnad häröfver . . . Rätta orsaken var, att jag skulle vara vittne till samtalet mellan majestätet och Cederhjelm.»

Ett slutg leende öppnade Badin's fylliga läppar och han fullföljde med en viss betänksamhet: »Nästan samtidigt med baronen hade jag blifvit kallad till företräde. Med konungens vilja åhörde jag den misslyckade utgången rörande försöket att å Höghetens vägnar erhålla nö-

digt penningelån, och ehuru jag blef förbjuden att för någon repetera hvad som förefallit, ansåg han kanske icke enkedrottningen innesluten i detta förbud . . . eller ville han genom åläggandet af tystnad framkalla ännu högre effekt åt det obehagliga förtroende, jag antagligen, vid påträngande frågor, skulle vara nödsakad att göra henne. Majestätet vet noggsamt, att enkedrottningen kommer att språka om ställningar och förhållanden . . . att gent emot drottning Lovisa Ulrikas skarpsynthet, det icke lönar sig att ge undvikande svar . . . jag kommer att tala och jag kommer icke att spara på hjerta färger, då jag målar Hög-
hetens nödställda belägenhet och djupa oro. Majestätet sänder genom mig ett vädjande till modershjertat . . . mera verksamt, då det framkommer under sken af ett ömtåligt förtroende, än genom en öppen uttalad bön . . . Lovisa Ulrika skall känna hela den förnärmelse, som till följd af en vägrad låneansökan fallit öfver hennes barn . . . kungligheten får icke lida någon förödmjukelse . . . penningarna måste anskaffas . . . den stora drottningens ädla sinnelag skall härvid icke förneka sig.»

»Ack, min käre Badin», genmålde hertigen, i det han med en sorgsen blick mötte den forne lekkamratens strålande ögon, »du målar bra och blandar icke illa dina färger . . . men du glömmar några svarta streck, som olyckligtvis måste korsa öfver den vackra taflan. Min höga fru moder har redan ofta bisträckt mig stora summor . . . hennes tillgångar äro helt och hållet kringskurna . . . äfven med bästa vilja kan hon icke hjälpa.»

»Majestätet har nog reda härpå, men icke förty måste han dock ha något i kikarn . . . Jag beger mig ögonblickligen till Fredrikshof och tror mig ännu ha skäl att säga: hoppas!»

TRETTIONIONDE KAPITLET.

Sofie hade nyss kommit hem från ett besök hos Ulrika, som var i full fart att rusta till sin brudutstyrel. De båda unga kvinnorna hade haft mycket att språka om

det stundande bröllopet och den sommar de skulle framlefvä i hvarandras sällskap, ty det var nödvändigt att Jouffroi större delen af året skulle uppehålla sig på Tullgarn, der ett par rum blifvit anordnade att mottaga de nygifta, medan fru Holgerson öfvertagit det rum Jouffroi bebodde hos de båda enkefruarna.

»Jag tycker ibland det inte är sannt, herr ekonomiedirektör», hade Ulrika skämtande sagt till sin fästman.

»Det låter ju storstatligt, min söta!» och härvid hade han ridderligt kysst hennes hand.

»Och är dertill en inbringande plats», hade fru Holgerson tillagt.

»Men det bästa af allt är, att jag till någorlunda högt pris kunnat afyttra mitt lilla bohag, så att jag har tillräckligt penningar för att de första åren bekosta mitt uppehälle . . . sedan . . .» härvid knäppte den gamla dammen tillsammans sina händer, under det hon vemodigt blickade utåt, i det hennes tankar sväfvade bort till en grön plats, der maken hvilade.

»Sedan», ifylde den lilla enkefrun, »kommer du till de nygifta för att vagga barnen.»

Fru Holgersons tankfullhet förbyttes till ett gladt skratt, medan de unga, som väluppfostrade menniskor, icke låtsade sig ha hört detta infall.

»Vi ha Sofie att tacka för vår lycka . . . för allt . . . både det som händt, händer och möjligtvis skall ske», sade fru Holgerson, som åter fann det vara lämpligt att knäppa tillsammans sina händer.

»Ja, vi ha Sofie att tacka för allt», jublade de förlofvade, och hafvande ännu i kärt minne deras förhoppningsfulla blickar, deras ömhetsbetygelser och den fröjd, som röjde sig i alla dessa tillrustningar, inträdde Sofie i sin sängkammare. Hon hade icke på mången god dag känt sig så glad till sinnes som i denna stund . . . hon hade knappast varit lättare om hjertat, då hon som barn sjungande dragit genom skogen.

Också hon sjelf hade tillrustningar för detta bröllop. En riktigt ståtlig present, en broderad eldskärm, som hon gjorde sig all möda för att den skulle falla Ulrika i sma-

ken, och hon hade just tagit plats vid bågen, då man anmälde en ung man, som önskade tala med henne.

»Brukspatron Hahr», sade Sofie, i det hon inträdde i det kabinet, dit man fört den besökande, och, anvisande honom en taburett, satte hon sig gent emot honom i en soffa. Det hörde icke till ovanligheten, att Sofie Hagman uppvaktades af personer, som önskade hennes rekommendation för att ernå ett eller annat gunstbevis af hertigen.

Den fina belevnhet, som utmärkte hennes sätt, kom henne att rikta ett uppmuntrande småleende mot den unge mannen, hvilken tycktes hafva förlorat den frimodighet, hvarmed han dittills uppträd inför henne, och, visande en synbar förvirring, framstammade han några otydliga ord.

»Då jag såg er, herr Hahr, tänkte jag på Ulrika», sade Sofie glädtigt, »och inbillade mig att ni kom med ett budskap från henne . . . men som timmen knappast är förliden sedan jag sammanträffat med Holgersons, så kanske någon annan angelägenhet . . .»

»Ni har rätt, mamsell Hagman, jag har kommit till följd af en angelägenhet som . . . som rör mig ganska nära.»

»Tala utan omsvep, herr Hahr . . .»

»Först och främst vill jag nämna, att det är med hertigens tillåtelse jag infunnit mig.»

Sofie gaf honom en nick och ett leende, men då han bibehöll en förlägen tystnad, sade hon lifligt: »Har något ledsamt händt? . . . Ni är icke riktigt lik er sjelf . . . Om något obehagligt träffat er och jag på ringaste sätt kan vara er till gagn, så haf fullt förtroende till min goda vilja. Ehuru vi icke ofta sammanträffat med hvarandra, så kunna vi ändå åberopa gammal bekantskap . . . åratal ha förgått, sedan jag första gången såg er på Drottningholm.» En halfqväfd suck höjde hennes bröst vid minnet af den ödesdigra stund, då hertigen för första gången talat till henne. »Således en lång tid sedan vi den dagen språkade med hvarandra», fortfor hon, och då han alltjemt dröjde att svara, tillade hon vänligt: »jag ber er påminna er detta och tala öppet . . .»

»Det är just denna första bekantskap jag aldrig kan

glömma», afbröt han lifligt, »det är just denna oförmåga att glömma, som fört mig hit.»

Det var nu Sofies tur att känna förvirring, och det var icke första gången, som den unge mannens blickar och tonfall kommit en svag rodnad att springa upp på hennes kinder.

»Ja, Sofie, ni har bedt mig tala . . . det är dock icke denna uppmaning, som kommer mig att öppna mitt hjerta, ty om det gälde mitt lif, kunde jag icke förtiga huru dyrbar ni är för mig . . . allt sedan första stund . . . ja, allt sedan jag då såg er . . . huru högt . . . huru innerligt har jag icke älskat er! . . . Huru har jag icke sökt er . . . sökt lyckan af ett återseende . . . och när denna lycka slutligen blef verklighet . . . då rycktes ni undan mig.»

»För Guds skull, herr Hahr, sluta då upp med ett språk . . .»

»I hvilket icke ligger den ringaste förolämpning mot er . . . ty då jag nu vågat nalkas er, sker detta i afsigt att utbedja er som min maka . . .»

»Men sluta då», ropade Sofie, i det hon reste sig från soffan.

»Ni måste först höra mig, mamsell Hagman. Kom i håg, att jag sagt er, att det är med hertigens af Östergötland tillåtelse som jag infunnit mig och det är han sjelf, som påyrkar detta giftermål . . .»

»Påyrkar detta giftermål», upprepade Sofie, i det en plötslig blekhet gaf hennes bildsköna ansigte något af en statys hvithet och orörlighet.

»Tag inte så hårdt vid er», ropade han, bestört öfver den förvandling hon på några sekunder hade undergått. »Hör mig först, så skall det bli klart för er, på hvad sätt hertigen önskar ni må tillhöra mig och det sätt hvarpå jag sjelf bjuder er min hand . . .»

»Och hvad påstår ni då att hertigen yttrat, eftersom ni kan antaga, att han hyser en dylik önskan?» sade Sofie, allt jemt blek och orörlig, nästan ur stånd att draga andan.

»Hertigen har icke sjelf talat med mig om denna angelägenhet . . .»

»Icke sjelf . . .» Det kom åter färg och rörelse öfver den unga qvinnans gestalt och sammanknäppande sina händer, som darrade nervöst, fortför hon ifrigt: »Det är något missförstånd . . . ja, helt säkert . . . eller någon, som roat sig med osanna uppgifter . . . någon, som kanske velat oroa och smärta mig . . . åh, sådant är icke ovanligt!» Och tryckande händerna mot sitt bröst, intog hon åter den plats hon nyss lemnat. »Jag ber er ännu en gång tala, herr Hahr, icke om er sjelf och edra känslor», återtog hon med värdighet höjande sitt hufvud, »utan om den anledning, som kommit er förmoda att hertigen . . .»

»Det är genom Badin, som . . .»

»Badin», inföll Sofie, »huru har han kunnat . . . han som ständigt visat sig vara tillgifven hertigen . . . och huru har han dertill vågat fara med en osanning! . . .»

»Jag tror icke, att han på eget bevåg kunnat vara nog dristigt att tala med mig i ett ämne af mer än vanlig ömtålig art, såvida ej hertigen . . .»

Sofie skakade misstroget sitt hufvud. »Fortsätt», bad hon, »låt mig få del af allt . . .»

»Hertigens mening är att låta adla mig, skänka mig klingande namn och lysande titlar mot det att jag gifter mig med er, Sofie . . . Jag måste dock för alltid försaka ert egande . . . lefva fjerran skild från er . . . ett äktenskap för sken skull . . . på det ni skulle ega ett namn, en ställning, hvarigenom det skulle möjliggöras för er att bli införd i de högsta kretsar.»

För hvart ord, som den unge mannen talade, smög sig öfver henne vissheten, att Badin icke af sig sjelf hade framställt detta förslag. Halfva häntydingar, med hvilka hertigen sökt lugna henne, då hon känt sig tveksam och orolig öfver att offentligt uppträda vid hans sida eller när hon uttalat sitt beslut att lefva afsöndrad från allt sällskapslif. Häntydingar, genom hvilka han låtit henne förstå, att hon kanske snart nog skulle kunna bära sitt hufvud lika högt som de förnäma qvinnor, hvilkas täckhet och behag kanske vore större och mera befastadt än deras rykte om ett exemplariskt lefnadssätt, men som tillåtit sig att utan skonsamhet döma Sofies felsteg. Öfver hertigens ord hade legat en viss dunkelhet, som nu plötsligen hade för-

vandlats till klarhet, men en klarhet, som förorsakade henne den djupaste smärta. För att få en jemkning i förhållandena skulle man så att säga låta »udda vara jemt» genom detta skenäktenskap. Nej och tusen gånger nej!

»Huruvida Badin på eget bevåg eller ej talat med er, herr Hahr», sade Sofie undvikande, »känner jag icke . . . jag vet endast, att öfver min person och min hand kan ingen besluta utan min vilja och samtycke.»

»Deri har ni rätt, Sofie . . . och just därför vänder jag mig direkt till er . . . Jag sade Badin, att jag måste tala med er, innan jag, på det framställda förslaget, kunde afgifva ett bestämdt svar . . . att jag först måste inhemta edert tänkesätt, innan jag kunde antaga någon af de fördelar hertigen låtit erbjuda . . . ni vägrar således att ingå på en vigsel med utsigt att . . .»

»Hvilka fördelar som helst, under dylika omständigheter, kan ingen menskelig makt tvinga mig att antaga», genmålde Sofie, blossande röd af en vrede, hvars utbrott hon sökte beherska, »och nu, herr Hahr, känner jag den angelägenhet, som fört er hit. Det smärtar mig mer än jag i ord kan uttrycka, att man å mina vägnar vågat inlåta sig med er i denna tvetydiga underhandling . . . jag hoppas emellertid, att ni icke tror den har gått ut från mig! . . .»

»Icke ett ögonblick . . . men nu några ord om det sätt hvarigenom jag sjelf tänkt möjliggöra en förbindelse . . . nej, hör mig ännu några minuter», ropade han, då Sofie stod i beredskap att lemna rummet, »jag har kommit hit för att utan adelskap och titlar erbjuda er att som min maka undandraga er en ställning, hvars tvetydighet förr eller senare skall blifva er en börda. Jag älskar er, Sofie, och min kärlek skall vara en enda sträfvan, den att komma er att glömma det förgångna . . . hela mitt lifs traktan skall gå ut på att bereda er lugna och angenäma dagar . . . jag är oberoende . . . att tillfredsställa edra önsknningar skall bli min högsta glädje . . . låt mig få rycka er undan ett lif, som på en sluttande plan bär allt mera utföre . . . afstå från en lysande kärlek utan framtid och trygga er till den anspråkslösa lott jag bjuder . . .»

»Mitt öde är afgjordt, herr Hahr», hviskade hon upp-
rörd och dolde ansigtet i sina händer.

»Gör slut på er förnedring, Sofie, och vet, att den
fattigaste torparens hustru är mera aktningvärd, *mera ak-
tad* än en furstes mest tillbedda *frilla*.»*

Sofie framstötte ett rop af ångest. »Gå . . . gå!» ropade hon.

Dörren till prinsens våning rycktes upp och i dess
ram visade sig Badins mörkhyade ansigte.

»Är ni förryckt, Hahr», hviskade Badin. »Var det
på detta sätt ni skulle föra prinsens talan!» Och dra-
gande den unge mannen med sig förmådde han honom
omsider med halft våld att aflägsna sig.

»Här i landet synes det icke vara någon lätt sak att
införa franska seder», tänkte Badin, i det han småskrat-
tande reglade dörren bakom den afvisade friaren.

»Hvad skrattar du åt!» röt hertig Fredrik, som oför-
modadt stod ansigte mot ansigte med Badin. »Hvilka dum-
heter har du ställt till? . . . Sofie är utom sig . . . Hvad
kan den gunstig herrn ha sagt, som så har kunnat upp-
röra henne! . . .»

»Han har friat på fullt allvar, Ers höghet», inföll
Badin, som fortfarande hade svårt att hejda sin mun-
terhet.

»Den förmätne! . . . Och huru kunde du? . . .»

»Bäst att förebrå vår Herre, som skapat en så hel-
gjuden skönhet . . . en skönhet, som blef den stackars gos-
sen öfvermäktig och steg honom åt hufvudet som ett rus.»

»Ett rus, för hvilket han dyrt skall få plikta, derest
han ännu en gång gör min 'af att vilja närma sig . . .»

»Mamsell Hagman skall nog förstå att hålla honom
på afstånd . . .»

»Ja, ja, men Sofie vill inte höra att detta propos-
egentligen kommit från Gustaf och att det har skett i
bästa afsigt . . . hon är otröstlig och svarar mig endast
med tårar . . .»

»Men när hon har gråtit en stund, så . . .»

»Nå . . . du tiger . . .»

* »Morianen» af Crusenstolpe, tredje delen, sid. 90.

»Så skall hon nog upphöra . . . hon älskar Högheten och vill säkerligen icke förstöra sina vackra ögon . . .»

»Du är oförbätterlig, Badin», sade prinsen mot sin vilja leende, »vid tillfälle vill jag vidare tala med dig», och med en känsla af tvekan begaf han sig åter till Sofie.

Precis hvad Fredrik fruktat hade inträffat. Skulle hon dock icke vid tanken på hans välmening slutligen låta blidka sig? Huru dåraktig hade han icke varit som låtit intala sig, att hans önskan lämpligast skulle framställas af Hahr.

Obeslutsam och upprörd stannade han framför Sofie, der hon med ansigtet tryckt mot soffans dynor emellanåt skakades af en häftig darrning.

De hårda ord, som Hahr uttalat, med brinnande önskan att beveka henne att inse det öde hon valt, mot det hvilket väntade henne som hustru åt en aktningstvård man — ord, som utan skonsamhet berört hennes tvetydiga ställning — hade väckt en stickande smärta, som då en sond ovarsamt sänktes i ett öppet sår, och för hennes öron återljöd nu oupphörligt det skarpa tonfall, hvarmed han skrikit ut hennes skam. Och dertill hertigens önskan att skaffa henne en make, hvars namn och titlar skulle vara en täckmantel åt ett felsteg, som hon längesedan sjelf hade upphört att betrakta som ett sådant, men hvars befogenhet i denna stund lifvigare ä någonsin trugade sig på henne.

Hon hade småningom trott på prinsens försäkringar, att en af lagen icke tolererad förbindelse — en förbindelse, som endast döden kunde bryta — skulle genom dess ömsesidiga, trofasta tillgifvenhet, i världens ögon efter hand utplåna dess hårda förkastelsedom. Men hade då hennes älskare icke sjelf trott på dessa förespeglingar, när han ansåg, hon behöfde knyta ett band, som skulle tillskynda henne ett slags skydd mot förolämpningar — ansåg, att en gift qvinnas ställning var enda utvägen för att tilltvinga henne ett aktningfullt bemötande?

En känsla af nedslagenhet kom henne att rysa och aftvingade henne en djup snyftning, som icke skänkte henne någon lindring i den kvalfulla ångest, hvarmed hennes tankar irrat omkring. Uppskakad, tröstlös, klappade

hennes hjerta allt häftigare, medan hon tryckte sig intill den fina ejderdunsdynan, från hvilken hertigen lyfte upp hennes hufvud, under det han kysste hennes tårdränkta, upphettade ansigte.

»Sofie . . . min Sofie!»

Den kära stämman utöfvade åter sin makt. Det blef en lisa i hennes qval att smyga sig intill honom, men den sällhet hon erfor var fortfarande blandad med oro.

»Det är hans välmening», erkände hon inom sig, »som drifvit honom att framställa ett för oss båda så förnedrande förslag». »Det är hans välmening», upprepade hon urskuldande. »Men hvarför tror han icke sjelf på allmakten af vår kärlek?»

Hon blickade ångestfullt i hans ögon. Beträktade han då henne på samma sätt som det, hvarmed världen skärskådade henne? Var hon då för honom icke en hälfvt af honom sjelf?

Med hvilken stolthet hade hon kallat sig hans *ovigda maka*. Den förnimmelse af renhet, hvarmed hon betraktat sitt kärleksförhållande — skulle hon väl någonsin mera återfinna denna känsla?

»Sofie . . . min Sofie!»

Ack, att hans stämma kunde vagga henne till ro, kunde söfva henne för att aldrig vakna till lifvets bittra erfarenheter!

FYRTIONDE KAPITLET.

»Hvad allt får jag icke upplefva?» sade enkedrottningen, der hon stödd mot Sofia Albertinas hand vandrade fram och tillbaka utmed en doftande jasmindhäck. »Idel tråkigheter och trakasserier . . . de följa mig, om jag också droge bort till världens ände.»

»Lifvet skänker sällan odelad fröjd», genmälde prinsessan med en suck, »men så länge jag eger er, min hulda mor, är jag skonad från att erfara en af dess svåraste sorger . . .»

»Ja, du och jag, Sofie . . . du och jag . . . men huru länge?» Enkedrottningen stirrade tankspridd i rymden. »Du är den enda af mina barn, som återstår mig . . . eller rättare sagdt, nästan den enda . . . ty Fredrik tillhör mig endast till hälften . . . hvad Carl beträffar, saknar jag honom icke synnerligen, men Gustaf . . . och han gör allt för att förkrossa mig. Nej, nej, tyst . . . jag är trött vid, att du ständigt tar hans försvar! . . . Eller tycker du till exempel, det var rätt, när han nu reste utrikes, att han icke infann sig hos mig för att säga ett farväl?»

»Men han skref ju det ömmaste bref . . .»

»Ja ja, han förstär freda sig sjelf, i händelse efterverlden skulle anklaga honom för bristande uppmärksamhet mot sin mor . . . Han har lemnat ett skriftligt erkännande om», tillade hon bittert, »att han varit en exemplarisk son . . . med detta lugnar han sitt samvete och vilseleder omdömet . . . men jag . . .»

Enkedrottningen tystnade. Efter en kort paus återtog hon lifligt: »Jag känner emellertid betydelsen af detta bref . . . på förhand visste jag ju det skulle komma, derom var jag nogsam underrättad . . . och huru glad och rörd var jag icke, att den stunden äntligen skulle randas, då allt gammalt groll kunde blifva glömdt . . . Ja, Sofie, du vet att de senaste åren ha uppmjukat mitt sinne . . . huru jag mången gång längtar efter att, liksom i min ungdomstid, se mina söner samlade omkring mig . . . Det var denna kära föreställning, som dref mig att ge befallning om, att mina ekipage skulle vara färdiga, så att jag, vid brefvets ankomst, kunde skynda till slottet, kasta mig i kungens armar, taga farväl af honom och söka försoning.»*

Sofie Albertina tryckte moderns arm sakta intill sig. »Du vet», fortfor denna, »hvad jag kände, då detta bref kom mig tillhanda ett par timmar efter konungens afresa. Han ville undvika att se mig . . . ty han hade fått spaning på att jag skulle komma . . . han delade icke min längtan, och han skyndade bort, liksom vore han stadd på flykt . . .»

* Ehrensvärds anteckningar, 2 del., sid. 255.

»Jag är säker på han icke hade någon aning om den vänliga sinnesstämning . . .»

»Du har rätt», inföll drottningen häftigt, »han egde icke en aning, utan en full visshet om mitt tänkesätt . . . men jag förlåter honom, ty jag älskar honom af ett uppriktigt och ömt hjerta. Detta kände jag bäst då han vid sin utresa insjuknade i Damgarten . . . jag tänkte på det tillfälle af försoning, som gått mig ur händerna och huru hans död skulle helt och hållet förkrossa mig . . .»

»Men han tillfrisknade lyckligtvis . . .»

»Ja lyckligtvis . . . ty fastän han så ofta djupt sårat mig, framhärdar jag i åstundan, att Gud måtte låta våra tvister så slutas som jag önskar och så många gånger gifvit anledning till.»*

»En önskan, som säkert får bönbörelse», sade prinsessan med ett uttryck af tillförsigt, som kom Lovisa Ulrika att småle.

»Det är ungdomen förbehållet att hoppas . . .»

»Min första vår ligger bakom mig», inföll Sofie, och glad öfver utsigten att möjligtvis kunna föra moderns tankar från ämnen, som städse upprörde henne, fortfor hon, »men ungdomsfriskheten att kunna hoppas släpper jag icke gerna ifrån mig . . . mina förhoppningar och planer äro likvisst himmelsvidt skilda från dem, som förr fylde mitt sinne med dåraktig glädje. I min ömma mors närhet finner jag så många ämnen till sällhet . . .»

»Du tror mig vara svag för smicker, och denna föreställning delas af Fredrik», afbröt Lovisa Ulrika leende, »och därför ha ni båda alltid täflat om att lofprisa mig. Nu får du emellertid för det mesta ensam ha detta besvär, sedan Fredrik den sista månaden helt och hållet varit osynlig.»

»Han har ju att sysselsätta sig med sitt regemente . . . mötet är ännu inte slut.»

»Nå, på god tro vill jag antaga du har rätt . . . Kom, låt oss sätta oss der borta på bänken i solskenet . . . jag tycker om sol och kärlek och saknar dem, när de äro borta.»

* Ehrensvärds anteckningar, 2 del., sid. 237.

»Men det är icke bristande kärlek, som afhåller Fredrik från att komma hit.»

»Kanske är det snarare ett öfvermått af kärlek, som afhåller honom från att infinna sig här.»

Sofie Albertina såg upp till sin mor, under det hon frågade sig, om det låg någon dold bitterhet under hennes ord? Men i Lovisa Ulrikas stora, uttrycksfulla ögon lästes endast en tankfull nedslagenhet.

»De tärande bekymmer, som plåga honom, skulle han icke kunna dölja . . . af fruktan att oroa oss håller han sig undan», genmälde drottningen, i det hon suckande tilllade: »Det är svårt och påkostande för en mor att ej kunna lemna sina kära behöflig hjälp. Från mer än ett håll . . . ja, jag talar inte med någon, som har ringaste beröring med Gustaf, utan att jag får den lifligaste skildring om den förtviflan som nedtynger Fredrik, men han sjelf dröjer att öppna sitt hjerta.»

»Min ömma mor har ju så ofta biträdt Fredrik . . .»

»Jag har gjort för honom hvad jag förmått . . . men mina vilkor neka nu hvad mitt hjerta önskar . . . ja, derest Gustaf hade dött, så hade det varit på mer än ett sätt illa stäldt för mig . . . men lefver jag ännu några år, så måste en ändring ske, ty till dato har han i sina dispositioner icke tänkt på mig på annat sätt, än att ännu mera eloignera mig från min familj.* Hvilka förhoppningar satte jag icke en gång till honom», fortfor Lovisa Ulrika efter några ögonblicks tystnad, »hans intagande uppmärksamhet, hans inställsamma fintlighet, hans förtrolande värtalighet . . . huru kunde jag motstå honom, då han bemödade sig om att fånga min välvilja. Och dertill hans brinnande själ och hans fruktsamma snille, som oupphörligt drefvo honom mot allt hvad som var nytt, stort och sällsynt** . . . Huru stolt var jag icke öfver honom! . . . Jag riktade hans tankar på allt hvad som var ädelt och upphöjdt, och när han då förtroligt satt vid min sida och vi utbytte våra åsigtter, huru kunde jag väl då föreställa mig, att han i en framtid skulle vedergälla de

* Ehrensvärds anteckningar, 2 del., sid. 251.

** Nordens hof af Brown, del 2.

upphöjda lärdomar jag gaf honom, med den bittra lärdom han gifvit mig i ett förbiseende, som på en gång fyllt mig med harm och smärta. Huru kunde jag tänka, att han, i stället för att omhulda och göra min ålderdom bekymmerfri och ärorik, skulle lemna mig åt ensamheten och glömskan? ... lemna mig i en belägenhet, som för tillfället omöjliggör för mig all tanke på att rädda Fredrik ur ett betryck, hvilket försätter honom i den obehagliga ställningen att störta en aktad familj i nöd och olycka.»

Under det Lovisa Ulrika uttalade de sista orden, kastade hon en förstulen blick på dotterns bleka ansigte, der hon med hufvudet framåtlutadt tycktes betrakta den krattade sandgången framför sina fötter. »Då Charlotte sist var här», genmälde Sofie Albertina, »nämnde hon om denna förlägenhet, på samma gång hon ålade mig att icke förråda den för vår höga fru moder ... Gustaf önskar uttryckligen att Ers majestät måtte bli skonad från ...»

»Ja, jag vet», inföll drottningen lifligt, »jag vet, att han önskar skona mig från en oro, hvilken jag naturligtvis som mor måste känna ... en omtanke som ...» Lovisa Ulrikas ögon glänste af tårar, »som är oväntad från det hållet och som kommit mig i ännu högre grad längta efter den stund, då jag får sluta min förstfödde till mitt hjerta ...»

»En sådan stund kommer kanske förr än vi föreställa oss», utbrast Sofie Albertina, och med denna känsla af deltagande, hvarmed hon alltid delade sin mors sorger, tillade hon: »jag önskar, att man följt Gustafs uppmaning och icke besvärat vår ömma mor med en klagan ...»

»Du tror, det är Fredrik ... åh nej, på månader har jag ju ej sett till honom ... visserligen har han många gånger tillskrifvit mig, men endast i allmänna ordalag för att efterhöra mitt befinnande ... angående sina affärer har han varit förbehållsammare än någonsin tillförne och detta bevisar, att han anser sig icke kunna räddas ...»

»Charlotte nämnde om att Gustaf väl icke med penningar, hvilket var honom omöjligt, men genom sin borgergen ...»

»Det är just något, som är förknippadt med den, hvilket mest graverar mig», utbrast drottningen, i det hon

förtroligt böjde sig fram mot prinsessan. »Redan innan jag flyttade hit, delgafs mig ett förhållande, som allt sedan legat tungt på mitt sinne. Jag har sedan hört det från flera håll, men det var först genom Badin, jag fick reda på förhållandet . . .»

»Hur oförsynt af honom . . .»

»Det var mina frågor», afbröt drottningen, »mina frågor som framkallade hans förtroende . . . sedan han skildrat Fredriks nöd, erkände jag, det jag ej disponerade egna medel för en behöflig hjälp, men gerna ville understödja honom med min borgen. Härvid visade Badin en så ytterlig bestörtning, att jag vid min onåd befallde honom förklara sitt beteende.»

»Ers majestäts kredit och kaution fruktar jag icke kunna rädda honom, genmålde han, och med en ytterlig förskräckelse att bryta mot kungens stränga förbud förtrodde han mig, att en revers, utfärdad af Fredrik och befast af Gustafs borgen, blifvit tillbakavisad och att således min namnteckning säkert skulle röna samma öde. Den bestörtning och vrede Gustaf lagt i dagen, då man återlemnade honom detta värdepapper, fattar jag fullväl . . . En protest mot en privat mans kaution är en svår stöt för hans kredit . . . men en konungs erkännande får icke vederfaras en dylik skymf!»

Drottningens ögon lågade, under det hon stolt höjde sitt hufvud. »Mätte denna obehagliga händelse kunna döljas för allmänheten! . . . På mera än ett sätt är det således en hederssak att sätta Fredrik i tillfälle att honorera sin skuld. Du Sofie», fortfor hon och lade sin hand smeksamt på dotterns arm, »du är den enda af familjen, hvars affärer äro i godt tillstånd . . . vill du hjälpa din bror . . . vill du biträda honom med din kredit eller med ett kontant lån, hvartill du ju disponerar tillräckligt kapital? . . . Du kan ju småningom, utan olägenhet för dig sjelf och hertigen, få ditt lån qvartalsvis genom statskontoret återbetaldt . . .»

Huru ofta under sistförflutna veckor hade icke denna fråga sväfvat på Lovisa Ulrikas läppar. Då den nu var uttalad, kände hon en centnertyngd fallen från sitt bröst, i det Sofie Albertina rörd slöt sig intill henne.

»Hvarföre gör mamma så många preambuler för en god gerning?» sade Sofia Albertina, och i det hennes ögon stodo fulla af tårar, fortför hon: »Jag räknar mig lycklig att kunna hjälpa min bror . . . att kunna gå min höga fru moders önskan till mötes . . . om jag icke egde ett runstycke kontanta penningar, så skulle jag ändå hitta på utvägar att hjälpa honom. Han skall få betala mig när och huru han kan . . . jag förstår mig icke på några penningnegociationer, men jag förstår att vara honom till tjänst, och jag är viss, att han betalar mig, när han kan . . . hans vänskap är för mig tillräcklig betalning. Jag supplicerar mamma, att Laurent får ordres att utbetala så mycket som hertigen behöfver, och att hvarken fru Leijonhjälm eller någon annan blir olycklig för min brors skull.»*

»Räddad . . . räddad genom dig, min älskling!» ropade drottningen på en gång jublande och gråtande, under det hennes hjerta svälde af modersstolthet. »Om också dessa sistförflutna åtta år varit för mig en bedröflig tid, så har jag dock stundom känt försmaken af en oförvansklig lycka.» Och högt snyftande dolde hon sitt bleka ansigte vid Sofia Albertinas bröst.

FYRTIONDEFÖRSTA KAPITLET.

»Utan hertigens åtgörande eller vetskap har han med stor générosité blifvit hulpen», sade Badin till Sofie Hagman, der hon följt med prinsen till borggården samt stod och blickade efter det ståtliga spannet, som dansade framför Fredriks vagn, då han vid slutadt regementsmöte från Tullgarn skyndade till Svartsjö, der enkedrottningen och prinsessan längtansfullt väntade för att tillbringa med honom några dagar i oblandad fröjd. »Det kan man kalla en syster, som heter duga», forfor negern. »Nå, jag förspådde honom, att hjälpen skulle komma genom enkedrottningen, men om inte kungen hade varit . . . inte så mycket

* Ehrensvärds anteckningar, 2 delen, sid. 256—57.

som så», och skrattande strök han härvid öfver sin flata hand, »utan Gustafs fintlighet — platt intet!»

»Det var kungen!»

Vid detta Sofies utrop spred sig ett leende öfver hennes ansigte. Utan att lemna ett enda klingande mynt, hade han således infriat sitt löfte och dragit Fredrik ur ett det mest påträngande bekymmer.

»Huru lyckligt, att jag kom i tillfälle att tala med majestätet», tänkte Sofie, under det Badin repeterade det samtal han haft med kungen och den rol han sjelf hade utfört. »Jag har aldrig förstått lägga mina ord bättre, än då jag inför enkedrottningen talade till fromma för hennes egen son!» bedyrade han slutligen, i det ett förnöjdt leende kom hans hvita tänder att glittra.

»Ja, ni är hertigen tillgifven», sade Sofie med en liten nick, och för denna tillgifvenhets skull hade hon också omsider ursäktat den del han haft i brukspatron Hahrs uppträdande.

»Och er också, sköna dam», han egnade henne en beundrande blick och en af sina sirligaste bugningar», »i mig finner ni städse en ödmjuk slaf.»

»Ni är aldeles för artig, herr Badin!» Med ett tankspriddt leende skyndade hon med lätta steg ifrån honom för att tillse och öfvervaka, det de rum, som hade blifvit upplättna åt Jouffroi och hans unga hustru, hade fått den komfortabla anordning, hvarom hon gifvit befallning.

I Sofies sjukorg låg en inbjudning till Ulrikas bröllop, som man förgäfvades hade manat henne att antaga.

Allt sedan det smärtsamma samtal hon haft med Hahr, hade hon känt en allt mera tilltagande skygghet för att sammanträffa med främmande personer.

»Jag vet huru man bedömer mig och vill icke att man till följd af medlidsamt öfverseende artigt skall komma mig till mötes eller kanske icke ens låtsa märka mig . . . det ena lika plågsamt som det andra», tänkte hon och svarade vänligt afböjande på de öfvertalningar, de båda förlofvade slösade på henne.

»Jag kan nog föreställa mig, huru förtjusande du kommer att bära krans och krona», sade hon leende till Ulrika,

»och huru frestande det än är att vara i din närhet denna högtidsdag, så har jag mina skäl hvarför . . .»

»Dumma skäl, som du kan sätta dig öfver!» utbrast Ulrika, men rodnade i samma ögonblick öfver att visat sig hafva förstått den drifvande orsaken till denna vägran — ett ömtåligt ämne, som hon gerna undvek att beröra.

Hertigen, hvilken vanligtvis gerna såg Sofie deltaga förströelser, var denna gång synnerligen belåten med, att hon icke sökte ett sällskap, i hvilket hon antagligen skulle sammanträffa med brukspatron Hahr, och var kanske denna förutsättning också den egentliga driffjädern till Sofies föresats att hålla sig hemma, ty Ulrika hade tillagt: »Efter som jag kom att vidröra det här enfaldiga ämnet, så vill jag upplysa dig om, att vi icke se några andra gäster, än de få personer du redan träffat i min mors hus . . . undantagandes Emerentia och fru von Jacobson . . .»

»Hvars umgänge ni genom mig förlorade . . .»

»Jag har aldrig sett en så konstig menniska som du, Sofie, sannerligen har du icke den mest besynnerliga smak för att oupphörligen söka upp tråkigheter, som plåga dig själf och andra.»

Och med denna smak för att plåga sig själf genomgick Sofie i tankarna, der hon nu vandrade framåt, det samtal hon haft med Hahr och den smärtsamma scen, som hade följt på hans kärleksförklaring.

Skulle hon någonsin kunna öfvervinna den känsla af tvifvel, hvarmed hon börjat betrakta sitt kärleksförhållande? Var en lagbunden förening nödvändig för att helga tvenne hjertans förbund?

Alla yppighetens nöjen stodo henne till buds och Fredrik, Europas skönaste furste, låg dyrkande för hennes fötter och själfva konungen kunde icke motstå hennes böner, när hon fordrade ett eller annat gunstbevis.

Men all denna yttre glans och dessa uppmärksamma kärleksbetygelser liksom tillintetgjordes i saken af att icke ega aktningen för sig själf.

Huru hon resonnerade, var det henne omöjligt i denna stund att återfinna den förnimmelse af trygghet, med hvilken hon från första ögonblicket och allt framgent dittills hade hängifvit sig åt prinsen.

Med en suck reste hon sig från den soffå, der hon drömmande tagit plats. Kanske skulle hon i Ulrikas sällskap liksom återfinna sig sjelf, och hon kastade en mönstrand blick öfver rummens enkla anordning, der de båda makarna skulle framlefvå ett lyckligt samlif och der hon sjelf skulle ega en vän, hvilken i mörka ögonblick kanske kunde skänka någon tröst.

Nej, hon ville icke längre på detta sätt framdraga förhållanden, som ju alltid varit till, fastän hon icke så noggrant skärskådat dem . . . hon ville skjuta dem undan i det dunkel, der hon förut knappast hade skymtat dess skuggsidor . . . hennes kärlek var fri, men rättmätig!

På detta sätt i strider irrade hennes tankar omkring, medan hon skyndade ut i lustparken, der luften var fylld af rosens doft, och vandrande mellan sköna boskéer och mångdubbelt planterade alléer och häckar, kände hon, liksom andades hon friare, der hon tog plats på en gräsbänk under ett hvalf af kaprifolium.

Hon hade fört lockarna ur sin panna, under det hon drömmande betraktade den nedgående solen. Det hade kommit en känsla af trötthet öfver henne och bekvämt tillbakalutad hvilade hon orörlig mot bänkens mjuka ryggstöd, då hon i närheten hörde annalkande steg och ljudet af samtalande röster.

»Ni vet, att jag är en medgörlig varelse, men denna gång måste jag säga nej!» sade en mjuk röst, hvarpå en mera skarp och befallande inföll:

»Om ni vägrar, så söker jag upp henne sjelf!»

En mörk rodnad flammade till öfver Sofies ansigte. Det var Badin, som först talat — och den andre? Hon såg sig spanande omkring. Huru skulle hon komma undan?

»Låt oss sätta oss här», sade Badin, »ni måste åtminstone höra några förnuftiga ord, innan ni blindt rusar åstad, herr Hahr . . . Hon kommer att göra alarm och visa er tillbaka . . . ni får hertigens lakejer i kragen och hälarne på er! Tycker ni, det skall bli angenämt att känna er genompryglad, utskrattad, kanske dragen inför rätta? Ja, hvad vet jag, men så mycket kan jag säga, att hertigen inte är den som låter leka med sig. För min egen del hade jag, min själ, så stort obehag till följd af ert

sista uppträdande, att det inte så lätt glömmes. Hertigen kallade mig till sig flera dagar å rad, och sedan jag först fått redogöra för hvart enda ord ni enskildt sagt mig, förbjöd han mig vid sin onåd att aldrig ha någon beröring med er . . . och här sitter jag och syndar på nåden.

»Och hon?» Detta var den enda tanke, som tycktes intressera den unge mannen, hvilken knappast hade lyssnat till Badins ord.

»Hon? . . . Jo, hon gick förbi precis, som om hon inte såg mig . . . som om jag varit luft . . . huj! Men det som grep mig värst var hennes stackars vackra, nedstämda ansigte . . . så der upprörd och blek vill jag inte se henne en gång till, åtminstone icke genom mitt förvållande.»

»Men denna gång, jag svär det, önskar jag endast träffa henne för att be henne förlåta mitt uppträdande . . . jag har ingen ro förrän hon skänker mig sin tillgift . . . medvetandet härom skall bli den käraste hågkomst jag för med mig, då jag nu lemnar landet . . . jag reser . . . mig qvittar det lika hvarthän det bär, men i hennes närhet är det mig omöjligt att stanna . . . jag skulle då ständigt frestas . . .»

»Att bli en dåre», inföll Badin. »Men ännu är ni klok, riktigt klok, som beslutat er för att ge er i väg . . . och ni måste göra det, utan att föra med er det der angenäma medvetandet ni nyss nämnde. Jag betviflar inte, att ni har henne kär, men genom er efterhängsenhet blottställer ni och drar obehag ned öfver henne . . . Det band, som fäster henne vid prinsen, sliter hon aldrig, gör detta riktigt klart för er, och sök med tålmod finna er i omständigheterna.»

»Omständigheterna», upprepade han bittert. »Hvarför blef det icke förbehållet mig att vinna henne . . . hvarför skulle hon blifva ett rof för en vällustig furstes utsväfningar? . . .»

»Sch, tyst herr Hahr . . . jag tycker det prasslar här i närheten.»

»Må hvem som helst höra mig, jag står vid mina ord . . . men huru felaktig man än kallar henne . . . min

högsta lycka skulle vara att rycka henne undan den skam, hvori hon störtat sig.»

»Ni är oförbätterlig, herr Hahr . . .»

»Måhända . . . om det är oförbätterligt att älska en qvinna och genom giftermål vilja ge henne en upprättelse, som skulle skänka henne lugna och lyckliga dagar.»

»Slå bort dessa tankar», bad Badin, »med god vilja och förströelser skall det lyckas er . . .»

»Ni tror, det går så lätt . . . att jag liksom en viss hertig skall genom att se andra föremål kunna skingra mina kärleksgriller . . . det var hans första kärlek . . . hans andra kärlek skall förlöas genom vanans makt . . . men detta är min första och min sista . . . och just för jag har henne så kär, vill jag beakta edra ord . . . vare det långt från mig att på något sätt önska blottställa henne . . . en gång skall jag kanske återkomma . . . må åratals förgå, men en gång skall jag vinna hennes tillgift!»

»Nu talar ni klokt, herr Hahr . . . och, ni vilseleder mig ju icke samt söker genom någon annan, under hertigens frånvaro, få tillträde till henne.»

»För hvem håller ni mig . . . tror ni inte, jag har aktning för mitt eget ord? . . . men innan jag går . . . visa mig hennes fönster, kanske jag der kan få se en skymt af henne.»

»Ni är en narr», sade Badin skrattande, »men icke förty, efter som jag slipper er för så godt pris . . . hitåt, låt oss gå den här vägen.»

Dödsblek, andlös, lyssnade Sofie till de aflägsnande stegen och det bortdöende sorlet af de samtalandes röster. Hon kände sig betagen af en namnlös mattighet och som om hon var alltför förkrossad för att kunna taga ett steg vidare.

Länge förblef hon i detta tillstånd af trötthet, nästan af oförmåga att tänka, men när hon slutligen reste sig upp, var solen redan nedgången och fastän qvällen var qvalmig skakades hennes kropp af en häftig rysning.

På slottstrappan mötte hon Badin, som hon med en böjning på hufvudet gick förbi, utan att svara på hans anmärkning om att det mulnade till och troligtvis skulle bli äska. Med ett uttryck af förvåning såg han efter henne.

»Hon kommer från det håll der labyrinten ligger», tänkte han. »Hon vände döförat till för mina ord . . . jag kan slå vad, att hon varit i närheten, medan Hahr och jag språkades vid . . . Nu skall hon väl åter börja gräma sig . . . anamma, jag önskar den karlen vore hängd!»

FYRTIONDEANDRA KAPITLET.

Brukspatron Hahrs uppträdande syntes dock denna gång, mot Badins förmodan, icke hos Sofie hafva väckt ett långvarigt intryck af smärta.

Redan följande morgon, då hon med en bok i handen begaf sig ut för att söka en skuggrik plats i en boské, kom hon negern till mötes med det lugna och ljufva uttryck, hvarmed hon vanligtvis brukade närma sig honom.

»Övädret drog förbi utan något utbrott i natt», sade hon. »Det har inte lemnat qvar så mycket som en molntapp en gång.»

»Jag trodde, mamsell Hagman hvarken hörde eller såg mig, då jag gjorde den spirituella anmärkningen öfver väderleken.»

»Jag orkade inte svara . . . hade kanske nyss förut fått lite för mycket af tal . . . men», tillade hon med en skälmsk blick, »jag behandlade er dock icke helt och hållet som 'luft'.»

Han hade således haft rätt i sin gissning om att hon hört ett visst samtal, och som hon häntydde härpå, fann han det vara lämpligast att framkomma med en ursäkt: »Om jag öfverdref en smula och diktade på er en ovänlighet, som ni aldrig visat», erkände han med en ovan känsla af förlägenhet, »så hoppas jag, att ni för ändamålet skull . . .»

»Ändamålet helgar medlen, är en gammal sats», inföll hon leende. »Ni höll den dåraktige junkern aflägsnad ifrån mig, hvarför jag är er stor tack skyldig, samt hoppas ni framgent skall hindra mig från att besväras . . .»

»Han hindrar sig sjelf . . . i plånboken har han sitt respass.»

»Eh bien, till gengäld för denna angenäma nyhet, vill jag tillstå något för er, herr Badin . . . Om jag ock efter herr Hahrs uppträdande hos mig icke *visade*, så *kände* jag mig ovänligt stämd mot er . . . den gjorda anmärkningen var således icke helt och hållet obefogad . . .»

»Detta lugnar mitt samvete!» inföll han glädtigt.

»Efter de yttranden, jag hörde er fälla i går qväll, kommer jag dock städse omfatta er som vän. Det är egentligen för att säga er detta, som jag började språka med er.»

»När slutet är godt, är allting godt», genmålde Badin, i det han tänkte: »Hon förstår i grund konsten att förvandla klokt folk till dårar» samt blickade med ett uttryck af beundran efter Sofie, som långsamt återtagit sin promenad och kanske också det tungsinta grubbel, hvilket hon vid anblicken af negern varit angelägen om att jaga bort, ty huru vekt hennes sinne än var, drog hon sig hellre undan för sig sjelf, än »bar till torgs» de känslor, som upprörde henne.

Der hon nu vandrade framåt, tycktes hon hafva glömt den intressanta bok, hon bar i handen, och den skuggrika plats hon tänkte söka.

Det var dock icke den omgifvande naturens skönhet, som väckte dessa distraktioner. Med ögonen sänkta mot marken fängslades icke hennes blickar af den underbara enförmigheten i grönt, som tillhör sommaren, eller af de gyllene strimmor af solljus, som glänste fram mellan träden. De omgifvande föremålen tycktes icke vara till för henne, och luften, som var full af jasminångor, kom henne icke att andas djupare.

På detta sätt, mera som en bildstod än en kännande varelse, skyndade hon fram genom labyrintens irrgångar, timme efter timme, tills hon uttröttad och nästan andlös åter befann sig i sin sängkammare.

Toillettespeglén, med dess svängda fötter, silfverinläggningar och prydnader, drog hennes blickar till sig och trädande fram till glaset, mönstrade hon granskande det

barnsligt rundade ansigtet, i hvars mörka ögon lågo ett uttryck af smärta.

»Vanans makt kommer att förslöa hans känslor». Med ett uttryck af oro upprepade hon i tankarna de ord, som Hahr föregående afton hade fält och som af allt hvad han sagt mest hade plågat henne. »Ja, så var det ock . . . om han skulle ha rätt?»

Det kvinligt ljufva uttrycket i hennes ansigte nästan förhöjdes af dess genomskinliga blekhet och den allvarligt sorgsna blicken gaf liksom ett svar på hennes fråga.

Med en suck drog hon sig tillbaka och ändå var hon icke blind för, att det smäktande i hennes skönhet kanske aldrig högre hade framstått och varit mera tilltalande och berusande än just i detta ögonblick.

»Ja, måtte jag få dö, innan jag förlorar hans kärlek», hviskade hon, i det hon tryckte händerna hårdt mot sitt bröst.

Det var icke första gången hon känt sig intagen af fruktan att förlora denna kärlek. En fruktan från hvilken hon icke ens var förskonad i ögonblick, då hon full af hänförelse satt vid den älskades sida och lyssnade till hans lidelsefulla bedyranden och löften om orygglig trohet.

Och nu hade en annan uttalat en tanke, som hemligt aggade hennes själ.

Dertill hade Hahrs uppträdande återfört i hennes hågkomst det länge sedan nedtystade medvetandet om begånget felsteg.

Nej, hon kunde aldrig mera betrakta sitt förhållande till Fredrik som något rättmätigt, något af Gud stiftadt, i hvilket endast några formaliteter saknades för att till fullo erkännas af verlden. Det var dock icke världens dom, som rubbat denna tillit . . . det var denna brist af tillit prinsen visat, denna brist att sjelf icke tilltro sig vara det enda skydd, som behöfdes för att utjemna förhållandena.

»För den renom är all ting rent», hade hon sagt sig sjelf med öfvertygelsens visshet, men denna visshet var liksom bortblåst och lemnade endast ett tomrum efter sig.

Hon var prins Fredriks förklarade älskarinna. Detta var allt.

Men fastän hon betraktade sitt förhållande i dess rätta dager, ville hon bära sitt hufvud högt, så länge prinsen med orubblig tillgifvenhet tillhörde henne samt söka hålla alla plågsamma tankar fjerran ifrån sig.

Hon hade ju lofvat taga dagen som den kom. Det var ett löftesbrott af henne att framdraga flera skuggsidor än dem verkligheten olyckligtvis bjöd. Att med hennes kärlek skulle följa månet obehag, det visste hon allt ifrån Fredriks första ömhetsbetygelser. Hon visste ju på förhand att hennes hjertas saga icke skulle kunna slutas med den gamla frasen: »och så lefde de alltid lyckliga och nöjda.»

Med en tankspridd blick tog hon plats vid ett öppet fönster. Den grönskande parken, öfvergjuten af solsen, var en tafla af så ljus färgton, att den skänkte en strålande klarhet åt hennes ögon. Och i det hon bländad såg sig omkring, fann hon småningom, att hon egentligen icke hade skäl till att låta fördystra sig af några löst fälda yttranden.

I denna Sofies sinnesstämning att lyckligt och väl hafva afskakat en mängd onödiga bekymmer anlände en aftonstund herr Jouffroi och Ulrika.

Medan den äkta mannen omhändertog sin befattning, framlefde Sofie och Ulrika några dagar, då ingen af de båda unga qvinnorna visste hvem som kände sig lyckligast, antingen hon, som förskaffat sin väninna ett angenämt hem, eller hon, som deri nyss hållit sitt inträde.

Allt sedan Sofie lemnat Holgersons, hade hennes dagar förflutit i den furstliga komfort, som omgaf hertigen, en bekvämlighet, som hon mottog i dess helhet, utan att besvära sig med detaljer, utan att deltaga i öfverläggningar om, huruledes man i husliga anordningar bäst och klokast borde ställa sig. Dagar i ett dolce far niente, hvars högsta tankeansträngning varit utfunderandet af någon intagande dräkt, som skulle höja hennes skönhet. Visserligen hade pekuniera bekymmer besvärat hertigen, och förorsakat såväl honom som Sofie ett gemensamt bryderi. Men kungens löfte att indirekt förskaffa hjälp hade varit ett talande skäl till hopp, hvilket betydligt underlättade den

gemensamma bördan. De furstliga vanorna hade för öf-
 rigt icke blifvit underkastade någon inskränkning eller för-
 orsakat ämnen till öfverläggningar. Affärerna hade blifvit
 omhändertagna af personer, som fått på sin del att göra
 indragningar, till exempel försäljandet af ett öfverdådigt
 antal hästar och en minskning af tjenstepersonalen, in-
 dragningar, som ökade prinsens inkomster och satte hon-
 nom i tillfälle att fortfarande uppträda enligt sin rang,
 Genom Jouffroi blef Sofie emellertid numera ofta tagen till
 råds och till följd af erhållen inblick i ställningar och för-
 hållanden gaf hon mången gång uppslaget till en nyttig
 ändring, liksom hon genom sin handkassa var behjelpig att
 trygga mången afskedad tjenares existens.

Häri genom fick Sofies tillvaro en anstrykning af hus-
 moderlighet och trefnad, hvilken dessutom genom de ny-
 giftera tillfördes något enkelt, flärdfritt, borgerligt samt ofta
 föranledde henne att slå sig ned i Ulrikas kökskammare.
 Der fördjupade sig de båda unga qvinnorna vanligtvis i
 öfverläggningar om utgifter och inkomster, om de anrätt-
 ningar, som bäst smakade ekonomie-direktören och huru
 dessa lämpligast borde tillagas. Man öfverlade med allt
 det allvar frågan kräfde om billigaste sättet för Ulrika
 att bestrida hushållsomkostnader och toilettefrågor och för
 att erhålla en öfversigt af det hela vandrade de tillsam-
 mans från visthus och källare till garderober och vinds-
 kontor.

»Vi kunna spara rätt betydligt», sade Ulrika, i det
 hon förnöjd såg sig omkring. »Du skall se, att vi om en
 del år sparat tillsammans ett riktigt kapital . . . då kunna
 vi börja lefva med en smula . . . samla en liten angenäm
 sällskapskrets. Kommer du i håg, huru ofta vi öfverlade
 om, att hvem af oss, som kom att göra ett briljant parti,
 skulle antaga sig den andra . . . Genom dig har jag nu
 lyckligt blifvit gift och vi äro oskiljaktiga . . . Det är
 emellertid en smula upp- och nedvändt, ty det är du, som
 fått på din lott att skydda mig . . .»

Ungefär så här fortfor Ulrika att språka, än görande
 upp framtidsplaner, än öfverläggande om det närvarande.
 Om hon också mången gång berörde ömtåliga ämnen, så
 gjorde hon detta på ett muntert, obetänksamt vis, att det

halkade förbi som en öfvergående störtskur, genom hvilken solen tittade fram.

Till de fester hertigen stundom arrangerade, der Sofie som värdinna utvecklade den värdighet och grace, som var henne medfödd, hade hon en och annan gång den lyckan, isynnerhet vid teatraliska tillställningar, att införa sin väninna och hennes man.

Många af de närboende högadliga damerna voro naturligtvis högst altererade öfver beröringen med den borgerliga ekonomie-direktören och hans unga, frispråkiga hustru. Men man tröstade sig med, att hvad etikettsfrågorna anginge, så fick man på landsbygden icke vara allt för nogräknad. Den, som ville komma till hertigens bord, fick ju nöja sig med ännu tvetydigare sällskap . . . och på detta sätt var man nog aimabel att blunda för ett och annat, som i en hufvudstad icke skulle hafva tolererats.

»Man behandlar mig ytterst charmant», sade Ulrika en gång skrattande till Sofie. »Jag förstår nog meningen och sannar det gamla ordspråket: »man klappar barnet för amman.»

»Du menar således? . . .»

»Jag menar man tar en liten omväg och krumbugtar för mig, när man har i sinnet att vinna din bevågenhet. Det är gunstlingskapet i sitt flor.»

»Och du eger också det högsta inflytande.»

»A la bonheur, då får jag anhålla att du föranstaltar det unge herr Silfverhjulm blir utnämnd till kammarherre hos hertigen. Han har försäkrat mig, att han är nöjd med blotta titeln . . . på de förmåner den medför reflekterar han inte . . . Det är rangen, endast rangen han åtrår för att stuka en viss baron, som jemte honom dyrkar grefvinnan Märta Odalstjerna.

»Eh bien, vi skola se till hvad som kan göras», genmälde Sofie glädtigt.

»Så har grefvinnan Odalstjerna proppat mina öron fulla med ditt pris . . . särskildt betonat din godhet och ditt inflytande . . . Det är en gammal släkting, enka efter en hög militär, hvars pension hon, genom hertigens förord hos kungen, önskar se fördubblad.»

»Aj, detta blir värre, min söta! . . .»

»Och så har . . .»

»Nej, håll, håll!» ropade Sofie skrattande. »Med böner och förböner ha vi nu fått nog.»

»Jag börjar känna mig vara en viktig personlighet», bedyrade Ulrika muntert. »En liten motvigt till min böjelse för högmod är, att de värda personerna, som den ena dagen äro »söta ni!», den andra dagen knappast låtsas känna igen mig.»

Sofies läppar krusades af ett bittert leende, under det hon stolt höjde sitt hufvud.

Vid denna tidpunkt hade det börjat göra henne ett nöje att inför sig se förnäma lycksökare buga sig i stoftet. Hvad hon förlorat i anseende tog hon igen i inflytande. Det var ju en känd sak att mångt nådevedermäle, som konungen nekat sina statsmän, sina förtrogna och anförvandter, beviljades på hennes förbön.* Denna gunst gaf liksom en lisa åt hennes sårade själfkänsla, det var ett slags upprättelse, som tilltvang henne uppmärksamhet och gaf en viss säkerhet åt vanskligheten i hennes ställning.

»Det är inte utan», sade hon efter en kort tystnad, »att man nog skulle vilja visa mig samma ojemnhet i bemötandet . . . men jag har lärt mig konsten att hålla gunstig herrskapet på afstånd . . . Låt oss emellertid tala om något annat, Ulrika, än en småsinthet, som inger mig vämjelse . . . Det kommer ibland öfver mig ett begär att inte ens sticka så mycket som nästippen ut i världsvimlet . . .»

»Hertigen», återtog hon efter ett litet betänkande, »hertigen envisas i att söka förströ mig . . . han tycker icke om allvarliga och sorgna ansigten . . . det muntra och sprittande är mera i hans smak . . . Jag bjuder därför till att icke hänga på hufvudet . . . att behaga honom, är allt för mig . . . Men hvad trefnaden beträffar, känner jag den störst de dagar han och jag äro i vår ensamhet samt de stunder jag tittar hit in och språkar med dig.»

* Crusenstolpe, Morianen, tredje delen, sid. 92.

Vid de fester Ulrika icke var närvarande, hände det efter detta ofta, att Sofie på en eller annan timme drog sig undan för att skynda till den unga frun. Med solfjädern i handen, hvarvid den klassiskt rundade armen skyntade fram mellan spetsar, och foten i dess högklackade sidensko till hälften dold under frasande falbolaner af glänsande brokad, hvars tjocklek kom tyget så att säga stå för sig sjelf, slog hon sig ned på en högkarmad stol och med uttrycket af en ung flicka, som sluppit ur en sträng pension ropade hon:

»Åh, jag är så trött att vara på parad . . . här kan man då ändtligen få andas ut!»

Kanske hade hon vid dessa tillfällen lemnat ett sällskap, der någon halfhögt uttalad anmärkning, någon tve tydlig blick ringaktande träffat henne och kommit det gamla såret att åter blöda, ty hon lemnade stundom Ulrika med en suck. Men i någon djup och långvarig nedslagenhet försjönk hon aldrig. Umgänget med Jouffrois, dessa henne så djupt tillgifna och deltagande vänner, drog hennes tankar bort från henne sjelf och återförde småningom jemvigten i hennes själ. Liksom i förstone af de båda unga qvinnornas bekantskap vandrade de ut tillsammans om aftonstunderna, eller slog sig ned vid klaveret i Ulrikas kabinett för att sjunga igenom gamla duetter eller försöka nya, eller läste högt för hvarandra något franskt skådespel samt en och annan svensk diktsamling.

Den unga, aktning svärda qvinnans närhet liksom he lade den känsla af grämelse, hvarmed Sofie sett sitt eget kön undvika all förtrolig beröring. Midt i den glans, som omgaf henne, kände hon sig icke längre isolerad, och om hon också icke hängaf sig åt forna dagars bekymmerslöshet och glädtighet, så var dock hennes sinne till stor del befriadt från senare månadernas tungsinta grubblerier.

FYRTIONDETREDJE KAPITLET.

Tiden hade i ett behagligt lugn försvunnit fort nog och öfver ett år hade förgått, sedan de nygifta flyttat till Tullgarn.

Augusti månad var öfver halfiden. Solen höll på att gå ned och aftonen var varm och qvalmig.

Vid ett öppet fönster blickade Ulrika ut öfver borggården. Det låg under detta ett uttryck af otålig väntan i hennes ansigte, som dock hastigt klarnade upp i ett leende vid åsynen af en vagn, som långsamt rullade framåt den breda körvägen. Den unga frun var kanske något blekare än då hon först gjorde sitt inträde i det nya hemmet, men det skönjdes en oförminskad lycka i hennes strålande ögon, när hon ilade sin mor till mötes. »Ändtligen här . . . jag trodde dagen aldrig skulle taga slut», ropade hon mot fru Holgersson, som omsider, efter någon vedermöda, lyckades arbeta sig ur den smala vagnsdörren och nu slöt dottern till sitt bröst. »Kom hitåt, här har jag henne», och härvid förde hon modern in i sängkammaren, hvars möblering var förökad med en vagga, i hvilken slumrade ett rödblommigt barn.

»Är hon inte söt . . . Sofie har aldrig sett något vackrare . . . Jouffroi är rysligt stolt öfver flickan, fast han låtsar ta saken kallt . . . och så snäll sedan . . . hon sofver som en liten stock.»

»Det är en engel», sade mormodern med full öfvertygelse, att i hela kristenheten icke fans maken till ett så utmärkt barn, som det, hvilket Ulrika nu lade i hennes armar.

»På din beskrifning kände jag ju till hur du fått allt anordnad åt dig, men jag kunde ändå inte föreställa mig höjden af denna trefnad», sade fru Holgersson, som nu vid vaggan intagit den plats, hennes värdinna, den gamla enkefrun, under Ulrikas brölloppstillredelser hade profeterat henne i en framtid. »Jag har haft allt på samma sätt som innan du lemnade mig . . . den ena da-

gen har varit lik den andra som ett par bär vuxna på samma stielk . . .»

»Men när enformigheten innebär allt hvad man kan önska, är en omvexling mindre eftersträfvansvärd», inföll Ulrika, »för min del vill jag åtminstone icke ha någon ändring . . .»

»Det tror jag nog», skrattade fru Holgerson. »För min del har jag visst inte varit missbelåten, fastän min längtan hit varit tung nog ibland.»

»Men härifrån får söta mor inte längta bort igen, om också tiden oupphörigen kommer att fortgå i en någorlunda jemn lunk . . . Mor kommer nu emellertid med färsk och välkomna nyheter från hufvudstaden.»

»Der talar man för närvarande nästan om intet annat än enkedrottningens död och begrafning.»

»Hertig Fredrik lär ha varit mycket nedstämd.»

»Han och prinsessan Albertina äro nog de enda, som riktigt varit fästade vid henne . . . ja, man känner fullväl till alla hennes trakasserier med konungen . . .»

»Han blef ju emellertid riktigt försonad med henne, innan hon gick bort . . . hertigen af Östergötland har med djup rörelse berättat för Sofie, att hon desslikes med den största ömhet omfattat kronprinsen . . .»

»Och ett sötare barn än han kan inte finnas . . .»

»Med ett undantag . . . var så aimabel och förglöm inte detta . . .»

»Jag gjorde det verkligen», inföll fru Holgerson med en skamsen och ursäktande blick mot vaggan. »Men i alla fall får jag erkänna, att det var med riktig häpnad jag såg den lille prinsen . . . så allvarlig och betänksam och med hvilken hållning sedan . . . en liten kung från tå till topp! . . . Helt och hållet klädd i svart med sin långa, tunga kappa, som uppbars af en kavaljer, skred han lugnt och majestätiskt framåt, fastän det obeqväma klädesplagget i hög grad måtte ha generat honom . . . dertill bar han liksom sin höge far ett stort sorgflorhängande öfver hufvudet . . . ja, kära Ulla, det var den mest rörande procession man kunde få se.»

»Att mor var så oförsigtig och begaf sig ut i trängseln . . .»

»Jag blandade mig inte i någon sådan . . . men du känner ju de båda enkefruarna . . . de lemnade mig ingen ro, förrän jag följde med dem till Drottningholm.»

»En vacker dag plikta de väl med lifvet för sin nyfikenhet . . .»

»Kära du, det var hardt nära, att en segelslup, under färden till lustslottet, hade kommit vår båt att kantra . . .»

Ulrika skrattade. När ingen fara var skedd, tog hon olyckstillbudet från den komiska sidan.

»Ja, det var både löjligt och ömkligt, der vi ramlade öfver hvarandra», fortfor fru Holgerson, smittad af Ulrikas munterhet. »Du skulle sett den tablå vi framstälde. . . . Förskräckelsen oafsedt ångrar jag dock inte färden. Vädret var charmant och stränderna vimlade af högtidsklädt folk . . . alla i sorgdrägt, förstås. Konungens procession var särdeles imponerande och ståtlig, då han från Drottningholm med ett stort följe i slupar skyndade att möta likfärden. Båtar och jakter, som nästan täckte sjön, voro i ständig rörelse . . . slupen, som förde Lovisa Ulrikas kvarlevor, var utsirad i likhet med ett tempel och den oöfverskådliga processionen hade något så högtidligt med sig, att man knappast vågade hviska en gång.»

»Det var svårt för en och annan talför person . . .»

»Du menar mig?» skrattade fru Holgerson. »Men så tog man snart sin skada igen på annat ställe, der det bort vara lika så högtidligt . . . Nå ja, genom herr Badin, som Sofie skickat bud, att den här lilla flickan var kommen och att jag borde göra mig beredd att med snaraste titta hit till dig . . . genom herr Badin, som sagdt, fick jag, dagen efter jordfästningen, på aftonen komma in i Riddarholmskyrkan . . . och der var det precis som på en assemblé . . . man gick gången upp och ned, helsade till höger och venster, konverserade glädtigt och möttes af leende ansigten . . . man hade icke sett hvarandra under sommarmånaderna och återseendet tycktes göra den högre societeten särdeles angenämt stämd.* Munterheten var emellertid en skärande kontrast mot den i svart dekorerade kyrkan och den väldiga sorgmusiken, som oupp-

* Engeströms anteckningar om enkedrottningens likfärd samt tilldragelsen efter begrafningen.

hörligt tonade. Ja, nu har jag skildrat allt som var anslående och allt som var taktlöst . . . Om jag kunde springa omkring och snappa upp nyheter och sedan berätta dem för dig, så behöfde du efter detta inte läsa avisorna.»

»Dem får jag nästan aldrig se här, utan någon gång när Sofie . . . men här ha vi henne . . . du skulle varit här lite förut för att höra mor förtälja om sin sjönöd.»

Skrattande och skämtande beskref fru Holgerson ännu en gång sin färd till Drottningholm, hvarunder Sofie tog barnet ur vaggan samt höll det så varligt intill sig, som om det varit af glas.

»Om jag varit hemma, skulle mor inte fått vara med om den der utflykten», menade Ulrika tvärsäkert. »Det är väl hon kommit hit, Sofie, så att jag kan hålla styr på henne.»

»Blir du för sträng, kära Ulrika, så står mitt rum i staden fortfarande kvar till min disposition.»

»Det är bäst man tar sina försigtighetsmått här i världen, man vet aldrig hvad som kan hända.»

Sofie lyssnade tankspridd till det samtal, som utspann sig mellan mor och dotter och i hvilket hon stundom blef indragen. Det var ett samtal om obetydligheter, men i hvilket framlyste en tillfredsställelse med tingens närvarande ordning, som fylde Sofie med en vemodig känsla af längtan.

De unga makarnas nätt ordnade hem, barnet i hennes fann, mormodern, som mysande gick omkring och tog i närmare ögonsigte de nygiftas bohag . . . Dessa små detaljer, hvilka bildade ett helt af en frid, full af okonstlade känslöytringar, kommo Sofie att känna en rörelse, som hon dittills aldrig erfarit.

För första gången i sitt lif fann hon sig föranlåten att tänka på, huru hennes öde skulle ha gestaltat sig, om hon aldrig hade sammanträffat med hertig Fredrik. Hon frågade sig, om det svärmeri hon från barndomen hade hyst för honom småningom skulle ha försvunnit som en dröm, eller om det skulle hindrat henne att, i likhet med Ulrika, finna sig lycklig vid sidan af en aktingsvärd make?

Hennes tankar föllo dock icke en enda sekund på den framtid, hon, i sin första ungdom, med en viss undergifven erkänksamhet hade antagit i det aktade Fogerlinska

huset. Unge herr Fagerlin hade aldrig varit det ideal, hon skapat sig, då hon drömt om en enkel, borgerlig lycka. Hon hade visserligen gjort ett försök att föreställa sig den afundsvärda lott, som var henne beskärd genom att som gift matrona få residera i det hus, der jungfru Lovisa förde ett enväldigt regemente, men den glädjekänsla denna idéförbindelse frambragte var temligen matt och hon hade återvändt till sina drömmar.

Det var detta likgiltiga sätt, hvarmed hon omfattade sitt förhållande till den trolofvade, hvilket till hennes förman så högt hade intagit gudmodern. Ett uppförande, som dock icke hade hindrat denna att önska Sofie aflägsnad från stadslivets frestelser, en önskan, som Emerentia Juringius hade förstått motarbete och detta just till följd af den lugna måtta, hvarmed hon ansåg Sofie hafva mottagit underrättelsen om herr Fagerlins försvinnande och den med honom brutna förbindelsen.

Der den unga qvinnan nu satt, tänkte hon dock icke på, att det ofta är små orsaker, som föranleda de största omkastningarna i vårt lif; hon reflekterade icke, hon kände endast obestämdt att hennes öde kanske hade kunnat vara annorlunda och att hon måhända med samma afundsvärda fåfänga som Ulrika skulle hafva förevisat hus och hem samt, med samma stolthet öfver att ega det yppersta på den, talat om make och barn.

Och hon sjelf? Ja, om ödet så fogat att hon varit jembördig med den älskade, skulle ingen bättre än hon förstått att uppbära purpur och hermelin, skulle hon vetat att uppfylla de stora förpligtelser, som den högsta börd ålägger, skulle hon varit ett mönster för ädla qvinnor — men nu? . . . Var hon väl värdig att trycka detta barn till sitt bröst?

Midt i denna förnimmelse af ett omätligt ve, som så plötsligt fylde hennes sinne med djup och aggande sorg, drogo sig tankarna bort från det som var till det som hade kunnat vara.

På sätt och vis var det ett förbudet område detta återvändande till ett förgånget och till följd deraf utöfvade det måhända större lockelse.

Det var ännu en gång hennes första dåraktiga drömmar om hertigen, som drogo hennes tankar till sig. Hon sade sig, att hennes svärmiska känslor måhända skulle hafva bortdunstat . . . skulle hafva förgätits, om hon träffat någon, för hvilken hon kunnat fatta sympati.

Männe han, som dragit långt bort i främmande land för att undvika den frestande lockelsen af hennes närhet . . . männe han skulle hafva kunnat väckt denna känsla?

Hon erinrade sig deras sammanträffande på Drottningholm och den barnsliga obetänksamhet, hvarmed hon förtrott honom sina lefnadsvilkor och obestämda förhoppningar. Hon genomgick åter igen den glada öfverraskning kon känt vid deras andra tillfälliga möte, ehuru andra intressen kommit henne att en smula tankspridd lyssna till de ord af underförstådd ömhet han riktat till henne. Och sedan, då den förfärliga olyckan inträffade, med hvilka lugnande blickar hade han icke betraktat henne och hvilka tröstande ord hade han ej hviskat och huru förtroendefullt hade hon icke själf slutit sig intill honom.

»Om det nu varit han, som räddat mig», frågade hon sig. »Hade då icke som en naturlig följd uppstått en erkänsla i mitt sinne, som småningom kunnat öfvergå till ömhet?»

Hon började vyssa barnet, som sakta qved, men småningom stillades af hennes sång, och, slutande det ömt intill sig, förestälde hon sig, att hon vid denna tid själf skulle hafva kunnat vara en hederlig mans hustru, och hustru till en man, som skulle uppburit och aktat henne, och vid egen härd skulle hon måhända känt denna ökyrnade tillfredsställelse, hvarmed Ulrika motsåg framtiden.

Var det icke som om Gabriel Hahr af ödet hade blifvit utsedd till det stöd, vid hvilket hon borde trygga sig? Hade han icke de båda oförgätliga dagarna i hennes lif, dagar af oförvansklig sällhet . . . hade han icke sammanträffat med henne strax före hertigens uppträdande. Hade hon då varit blind för sin egen lycka, i den stund, då hon trodde sig hafva uppnått all jordens fröjd?

Hennes hjerta klappade hårdt och hennes kinder flammade i purpur. Ljudet af Ulrikas och hennes mors röster hördes aflägsat, dess glada tonfall kommo henne att sucka.

Med rörelse af ångest lade hon barnet i vaggan, under det hon förnam ett begär att kunna fly undan sig själf.

Hade hon icke låtit förirra sig till en tankens otrohet? Midt i den själfvalda sällhet, hon fritt hade kårat, huru kunde hon drömma om dess förintelse . . . huru kunde hon tänka sig en möjlighet, der Fredrik icke skulle vara allt för henne?

Huru kunde hon låta beherska sig af en åtrå, som småningom uppstått till följd af den enkla, husliga lycka hon ständigt hade för ögonen? Huru kunde hon ens med en half tanke framkalla bilden af en make, då hon gjort till sitt lefnadsmål att med ständig dyrkan tillhöra Fredrik, äfven om verlden kallade denna kärlek otillbörlig?

Kanske var det just denna ringaktning, som förstulet träffade henne, men som derfor måhända djupast sårade . . . kanske var det dertill det öppna uttalandet af Hahr rörande halten af hennes ställning samt prinsens tvifvel om sin egen makt för ett behöfligt skydd, som försatt henne i en stämning att önska sig vara en ärbar, borgerlig matrona. Hon visste det icke och fördjupade sig ej heller i att efterforska hvad som var grunden till, att hon nyss ansett Ulrikas hem som en mönsterbild af lycka — hon visste blott att hon kände sig hafva felat och att hon öfverskridit den gräns hon själf utstakat för det kärleksförhållande, i hvilket hon inlåtit sig.

Hon skulle dock aldrig mera göra sig saker till en dylik öfverträdelse och hon skyndade ut i kökskammaren, der hon snart lifigare än någon annan språkade om de nygiftas nuvarande och framtida utsigter, medan fru Holgerson fann en särdeles angenäm sysselsättning i att inspektera linneskåpet.

Ett ifrigt jägtande att förevisa och bese hade uppstått mellan mor och dotter. Under detta blåste Sofies oro bort som om den aldrig existerat, och hon frågade sig leende: »Huru kunde jag nyss tänka så tokigt och dertill göra mig samvetsqual öfver en dårskap?»

FYRTIONDEFJERDE KAPITLET.

Med denna fråga ansåg sig Sofie för alltid hafva af-färdat detta kinkiga ämne.

Ulrikas hem, der uppväxande barn snart ett efter annat blefvo vaggade af mormodern, var för Sofie fortfarande en mönsterbild af borgerlig trefnad, men föranledde henne ej vidare till några jemförelser eller lockade till efterföljd.

I hennes själ hade blifvit liksom stiltje efter stormen. Det var ett lugn, måhända krusadt af några små efterdyningar af smärta öfver, att man bortryckt de öfverskyllande argument, hvarmed hertigen sökt kasta ett sken af rättmätighet öfver deras kärleksförbindelse. Men denna smärta föranledde henne icke vidare till några utbrott hvarken af sorg eller önsknings, dem hon i sitt förhållande ansåg otillättna. Medan hennes känslor med ett visst vemod söfdes till ro, var hennes dagliga lif fullt af vaken verksamhet, och aldrig hade hennes inflytande öfver prinsen varit mera märkbart än just dessa år, som föregingo utbrotten af de förvecklingar och strider, i hvilka kung Gustaf hejdlöst kastade sig för att slutligen duka under.

Invigd af Fredrik i de skilda hovvens kabaler med de förnäma familjernas småaktiga äflan efter utmärkelser, löjliga rangtvister och sträfvanden efter gunstlingsskap, då olika fördelar skulle enas till ett helt — erhöi Sofie förtroenden, ofta af en ganska ömtålig natur, som satte henne i tillfälle att uppfatta den allmänna situationen. Dessa meddelanden gäfvu de älskade mången gång ämnen till en rätt pikant konversation full af sprittande och glädtiga infall. Det låg en utpräglad, men tillika oförarglig humor i Sofies uppfattning af frågorna för dagen, som skänkte en viss munterhet åt deras meningsutbyten och skyddade deras sammanvaro att sjunka ned till en tröttande och seriös enformighet. Härigenom tyckte prinsen, att hemmet städe utöfvade ny lockelse. Han kunde aldrig nog prisa sin lyckliga stjärna, som låtit honom finna Sofie, denna hälft af honom sjelf, och såväl på Tullgarn som i Stockholm

ansåg han sig icke kunna andas, utan i hennes närhet. Då han emellanåt måste göra utflykter till ett och annat af lustslotten, kände han städse den djupaste smärta vid att vara nödsakad lemna henne, ty fastän man smickrade och krusade för henne i hans hem, lyckades det honom aldrig att få henne införd i den högre societé, som rörde sig utom den krets, der han icke sjelf omedelbart uppträdde som värd. Vid dessa tillfällen bemötte Sofie på det mest älskvärda och tjusande sätt de gäster hertigen samlade omkring sig, och med all konungens nogrannhet om iakttagen etikett, äfven under det friaste umgängeslif, fann han sig särdeles »à son aise» i hennes närhet.

Det låg en bländande glans öfver dessa dagar. Dess glädje urartade ofta till yrsel, men öfver dessa vexlande förströelser, denna uppslupna munterhet, som stundom blef sjelfsvåld, var bredd en täckmantel af förfining, en viss graciös sirlighet, som gjorde dess extravaganser mindre i ögonen fallande.

Ehuru man på tusen sätt förkortade tiden och konungen främst bland alla rastlöst hängaf sig än åt stortartade idéer, som skulle förverkligas, viktiga rådslag, som borde afgöras, gryende skaldeanlag, som det tillkom uppmuntran, fester, som arrangerades eller bevistades, så egde han under dessa värf af enskild och allmän natur dock tillräcklig god tid för att bearbeta hemliga planer.

Lockelsen att medelst krigiska bedrifter vinna odödlig ära samt för gudning af sitt folk, som med mera kritiska än beundrande blickar hade börjat skärskåda hans handlingar, voro bland skilda intressen det, som liffigast hägrade för hans inbillning och satte hans verksamhet i rörelse. Den högre adeln efterapade i seder sin herskare, skötte nöjen och egna angelägenheter, hade i godt minne sitt forna inflytande, som man i hemlighet arbetade på att återvinna.

Allt hvad konungen dittills hade uträttat för nationen var i allmänhet mera godt än ondt, och han gjorde sig derför förtjent af, att opinionen var gynnsamt stämd emot honom, men den entusiasm han en gång väckt fans icke mera. De förhoppningar man hyst hade icke blifvit så förverkligade som man drömt. Ett öppet klander hade

likväl ännu icke börjat, man liksom väntade på en vidare utveckling af sakernas gång och i sinnesstämningen låg något afvaktande.

Hofkretsen bar ännu prägeln af, att allt hvad som i börd och rang var framstående borde samlas kring majestätet. Ett uppenbart missnöje hade adeln icke visat, men med hemlig misstro kallade Gustaf denna kast »monarkiens stöd», och ur denna synpunkt beredde han dess medlemmar flera fördelar, medan han vaksamt följde deras göranden och låtanden. Denna vaksamhet var icke öfverflödig, då hans blifvande banemän, unga herrarne Ankarström, Horn, Ribbing och Liljehorn, voro ofta sedda gäster vid hofvet och deltagare i dess nöjen. En fyrväpling af mördare, som så att säga fostrades vid hans egen barm.*

Midt under brusande förströelser rörde sig som sagdt på djupet skilda intressen, hvilka emellanåt kommo i konflikt med hvarandra, och snart hade konungen klart för sig, att alla hans bemödanden att vinna adeln voro fåfänga.

Rådets makt hade konungen länge sedan krossat, men dess opposition fortfor, ehuru allt mattare och obetydligare, enär flera af dess sjelfständigaste medlemmar dragit sig tillbaka, men motståndarnas antal bland den högadel, som omgaf konungen, voro desto verksammare. Man började draga sig undan från hofvet, trefnaden i dess salar syntes vara på väg att försvinna, gästernas antal hade glesnat och Gustaf bemödade sig förgäfvets att åter framtrolla den glädtiga, spirituella och lysande hofkrets, han en gång förstått att samla omkring sig.

Med alla dessa förhållanden blef Sofie under årens lopp nogsamt bekant.

Sällskapstonen i hertigens omgifning började också småningom få intryck af det misshumör, som herskade på allerhögsta ort. Äfven på landsbygden hade man känning af den tryckta ställningen och att det liksom låg åska i luften. Skämtet antog mången gång ett bittert uttryck, och man berörde stundom olika uppfattningar om förhållanden, utan att iakttaga en hofsamhet i omdömen, som

* Schinkel-Bergmans minnen, 1 del, sid. 373.

förr i så hög grad utmärkt denna förfinade krets. De höga och mäktiga hofdignitärerna, som sökt och vunnit sitt entledigande, förde med sig en atmosfär af missnöje, när de drogo sig undan till sina gods; ett missnöje, som grep liksom en smitta omkring sig och förde till alla sinnen en obestämd oro.

Det lätta skämt, hvarmed hertigen och Sofie mellan fyra ögon så ofta afhandlat ställningar och förhållanden, blef nu understundom förvandladt till ett utbyte af farhågor. Med beklämdt sinne frågade de sig, om väl konungen skulle reda sig ur denna trassliga härfva af obehag, och med oro började man se framtiden till mötes.

»Folket i allmänhet, det vill säga flertalet af nationen, är ännu gynsamt stämmt emot Gustaf», sade Fredrik, som oafsedt alla farhågor gerna ville framdraga tröstegrunder. »Ett för våra vapen lyckligt krig kommer att återföra forna förhållanden och ännu en gång samla adeln under hans fana.»

»Ett krig», sade Sofie oroligt, »kan också medföra motsatsen af hvad man hoppas.»

»Du har alltid haft en mani att se framtiden i svart, min älskade. Ett krig hör emellertid ännu endast till Gustafs drömmar . . . det är för resten en fråga, som han afhandlar med högst få af sina förtrogna. Enda hindret för oss att gripa till vapen är att finna ett skäl att kunna gå försvarsvis till väga.»

»I detta fall finner hans majestät nog sättet för att följa sin önskan.»

»Kanske har han redan funnit det», genmälde hertigen leende och, i det han höjde sitt hufvud, tillade han eldigt: »Och blir det strid, kommer jag med lif och lust att egna mig åt fosterlandets tjänst!»

Sofie satt framför honom blek och med nedslagna ögon. »Om denna strid endast vore rättmätig», tänkte hon, »om den verkligen vore ett försvar, men nu . . .»

»I Finland har jag många vänner», fortfor hertigen, »och jag tror, det jag är tillräckligt populär för att vara Gustaf till verklig nytta . . .»

»Således kommer striden att dra sig åt detta håll . . . ett direkt angrepp mot Ryssland?»

»Sch, tyst, min älskling, väggarna kunna ha öron», och Fredrik slog upp kabinettsdörrarna på vid gafvel samt blickade misstroget omkring sig.

»Då vi förr samspråkade, behöfde högheten icke dylika försigtighetsmått», inföll Sofie, »och detta var bra mycket trefligare.»

Den tid följde emellertid snart, då man öppet språkade om ett förestående krig och Ryssland föregafs att vara den anfallande.

Hertigen rustade med lif och lust för att snarast möjligt inträffa i Helsingfors, der konungen uppdragit honom ett befäl.

»Jag önskar, du under min bortovaro uteslutande må vistas här på Tullgarn», sade hertigen, som stod framför spegeln och synade snitten på den uniform, hvilken han anlagt i och för färden. »Du skrifver ju ofta, inte sant», fortfor han och tog plats bredvid henne samt fattade hennes händer . . . »Ditt görande och låtande har alltid nyhetens behag . . . den minsta skiftning i dina känslor är mig dyrbar. Inga tårar, min Sofie, kom i håg du tillhör en krigare . . . skilsmessans smärta är svår nog ändå. Låt oss endast tala om vår kärlek och hoppas på ett återseende . . .»

»Intet är så ovisst som ett återseende», suckade Sofie, »åh detta krig . . . detta förfärliga krig! . . .»

»År ett événement, skall tillskynda oss de största fördelar . . .»

»Mätte denna höghetens föreställning låta förverkliga sig! . . . Jag har emellertid hört ett och annat, som fyller mig med en oro, hvilken icke låter bortresonnera sig. Min sagesman uppfattar sällan oriktigt hvad han snappar upp . . .»

»Jag kan förstå, det är Badin, som varit framme igen», inföll hertigen ovilligt, »och hvad har den gunstig herrn då haft att förtälja?»

»Han påstår att arméns tänkesätt äro ytterst betänkliga och har sökt varna konungen, som skrattande afbröt honom och med ett skämt slog bort de allvarliga ord han dristat säga . . . äfven Högheten har icke velat lemna honom öppet öra . . .»

»Och derföre tutar han för dig en hop olycksprofetior, i det han föreställer sig, att du icke ger mig någon pardon, innan du upprepat dem för mig . . . eh bien, jag underkastar mig mitt öde», och prinsen lutade sig leende fram emot henne, i det han djupt blickade in i hennes ögon.

»En del svenska officerare föra ett högst vanvördigt språk», genmälde hon och gaf honom en lång, sorgsen blick, »och lära hotande ha yttrat att på dem berodde, om det skulle blifva krig af eller ej. Man klagar högt öfver dåliga krigsanstalter och krigets orättmätighet.»

»Ett oförsynt språk, som kommer att öfvergå i en annan tonart, så snart en första fördel är vunnen . . .»

»Kan nog så vara . . . men till dessa tänkesätt här i landet råder ju stort missnöje i Finland . . . man påstår sig ha fått säkra underrättelser, att dess armé umgås med planer om att hindra kriget . . . och första steget är att neka konungen lydnad . . . man hoppas derigenom tvinga hans majestät att sammankalla ständerna, som skola inskränka hans makt och frälsa landet från alla de olyckor hvarmed kriget hotar . . .»

»Jag må säga», ropade hertigen, under det han i vredesmod sprungit upp, »att jag icke kan förstå, huru Badin vågar upprepa dylika nedrigheter . . . löst prat, som icke är att fästa minsta afseende vid . . . en hop historier gripna ur luften, hvilka någon gjort sig ett nöje att kring-sprida i den dåliga afsigten att väcka oro . . . men detta skall icke lyckas. Med den första seger, våra vapen tillkämpat sig, skall denna väfnad af osanningar bli afklippt . . . och förbjud du Badin ifrån mig, att någonsin inför andra upprepa ett dylikt pladder!»

»Jag önskar mig kunna dela denna tillförsigt om en god utgång», tänkte Sofie, der hon blek och ångestfull smög sig intill prinsen, och medan hon lyssnade till hans ömma försäkringar om en obrottslig trohet, gaf hon endast tårar till svar.

»Låt oss förtrösta på bättre tider och en glad återförening, min älskade», hviskade Fredrik, och nästan lika upprörd som hon, slet han sig slutligen ur hennes famn.

FYRTIONDEFEMTE KAPITLET.

De dagar på Tullgarn, som Sofie väntade postbudet, gick hon detsamma ofta till mötes. Att på detta sätt en eller annan kvarts timma tidigare få mottaga underrättelser från den älskade var ett nöje, som hon icke gerna försakade, men de erhållna nyheterna voro nästan alltid af det slag, att de framkallade nedslagenhet i stället för fröjd.

Segern vid Hogland hade visserligen varit en glädjeblyx, som hon mottagit med jubel. Ställningen i Finland var dock fullt ut så kritisk som Badin vid krigets utbrott hade skildrat och hertigen af Östergötland hade dertill mer än en gång öppet uttalat för henne den missräkning han kände öfver sin ställning.

Efter att som vanligt ur väskan hafva hemtat fram hertigens bref, hade hon skyndat taga plats på en mossvuxen trädstubbe. Stormvinden kom denna dag häftigt susande mellan de gulnade trädktopparna och ruskade omildt om med det tättskrifna pappersarket, som hon hårdt höll slutet mellan sina händer, under det hon ifrigt tog del af dess innehåll.

»Mina drömmar äro förbi om att kunna vara till nytta», skref han bland annat. »Gustaf hyser icke det förtroende till mig, som jag hade väntat . . . i allt måste jag taga råd och rätta mig efter de personer, som äro anställda närmast mig. Jag får ej ega någon egen vilja och på eget bevåg ej förändra en ställning eller förflytta en squadron. Mina förhoppningar om att kunna utmärka mig äro skingrade som agnar för vinden. Jag skall likväl med någorlunda lugn kunna bära egna missräkningar, om vår ställning vore mindre förtviflad. Under dessa mötgångar tycktes Gustaf vara hjälplös och hans fall oundvikligt.* Damoklessvärdet sväfvade öfver hans krona och lif. Han har sagt mig, att han börjat göra sig förtrogen

* Handlingar rörande Sveriges äldre, nyare och nyaste historia samt historiska personer. Första delen sid. 45.

med tanken på att nedlägga regeringen och flytta till Frankrike. För några dagar sedan trodde han sig blifva arresterad af sitt lifgarde och låg en hel förmiddag och väntade derpå. Omsider besökte han officerarne i en lada, der de togo några förfriskningar, och han var sjelf förundrad att de släppte detta tillfälle att försäkra sig om honom.* Med full kännedom om det vanskliga i sin belägenhet vandrar han, som om ingen fara vore å färde, obehållad omkring bland uppenbara fiender eller kända förrädare och det är nog detta, som verkar återhållande. En afgörande katastrof, som skiljer Gustaf från regementet, kan emellertid inträffa hvilket ögonblick som helst. Jag fasar för alla de förvecklingar, som då skola uppstå. Vid denna föreställning är det mig omöjligt att fatta en enda redig tanke, och jag önskar, liksom du, min Sofie, att detta olyckliga krig aldrig blifvit börjadt. 'Intet är så vanskligt som ett återseende', har du en gång sagt, men mitt enda hopp är att det 'ovissa' måtte förverkligas och att jag snart i din närhet må kunna återhemta mig från de strider, som sönderslita min själ, medan jag, dömd till overksamhet, sitter med armarna i kors och har undergången för ögonen, utan att ens vara ombetrodd så mycket som att sträcka ut ett finger för vår räddning.»

Hertigens skrifvelse hade endast besannat hennes dystra aningar och ändå kände hon en nedslagenhet, som nästan gränsade till förtviflan. Några stenkast från henne skönjde hon mellan träden en vik af Östersjön, som skar in i en halfeirkel och öfver hvilken den gulaktiga stranden höjde sig med skarpt afbrott från den i qvällsbelysningen blygråa vattenspegeln. Den glittrande, solljusa yta, som så ofta bländat henne, syntes spårlöst försvunnen, lik drömmen om utmärkelse och ära, hvilken nyss så lifligt hade gycklat för den älskade. Hon betäckte ögonen med sina händer för att utestänga en syn, hvilken hon tyckte stod i så grym harmoni med verkligheten. Grått, oklart liksom framtiden. En suck sprang upp ur hennes bröst, och i det hon häftigt spratt till blickade hon omkring sig — någon hade i närheten nämnt hennes namn.

* Bruzelius.

Sofie sprang upp obehagligt öfverraskad att finna ett vittne till en sinnesrörelse, hvilken hennes stolthet bjöd henne dölja. En smärta, som hon i ord endast utgöt för Ulrika, skulle nu måhända bli ett föremål till undran, och en för henne främmande person, hvilken varit nog dristig att tilltala henne, kunde ju få skäl till mindre behagliga utläggningar och hon var ju van att man häcklade och illa uttydde hennes minsta görande och låtande.

Hon hade höjt sitt hufvud och riktade en sträng blick på en ryttare, som med sin häst stannat några steg ifrån henne. Han hade uttalat hennes namn halft frågande, som om han icke vågade tro att han såg rätt. Men då hon plötsligt hade tagit händerna från sina ögon och blickade upp och han märkte, att han icke misstagit sig, strök han tillbaka med hästen ett steg och helsade vördnadsfullt.

Sofie stod som fastvuxen med hertigens bref hårdt tryckt mot sitt bröst.

»Jag fruktar, att jag skrämt er», sade han. »Åtskilliga år ha förgått, sedan jag hade äran sammanträffa med er . . . måhända är jag icke igenkänd?»

»Herr Hahr», sade Sofie, »jo, när ni helsade, så . . .»

Luften och motionen eller återseendet hade svagt färgat hans eljest bleka ansigte, medan ett leende kom hans ögon att glänsa. Hon måste erkänna inför sig, att han blifvit manligare, att hans utseende vunnit betydligt och att han förde sig med oklanderlig elegans.

»Det gläder mig att jag är igenkänd», inföll han lifligt, »huru jag har mer än ett skäl för att önska, det ni lätt kunde glömma.»

Hon hade nyss funnit sig obehagligt öfverraskad, att det i hennes närhet fans ett vittne till hennes smärta, men af alla var Gabriel Hahr den hon minst önskat skulle påträffa henne. Hon skulle helst aldrig velat återse honom, men om sådant varit oundvikligt, skulle hon velat framstått som den lyckligaste qvinna i världen.

»Jag förmodar, ni är på väg till slottet, och då jag varit så lycklig att hinna upp er», sade han med ett uttryck, som om han icke hade märkt hennes hastigt aftorkade tårar, utan funnit henne lugnt promenerande mot hemmet, »så tillåter ni måhända jag följer er. Det har

redan börjat skymma», fortfor han och steg af hästen, som följde honom, medan han med tyglarna öfver armen gick bredvid henne. »Jag har varit några dagar i Nyköping, och som jag var i närheten, ämnar jag göra ett besök hos Jouffroi . . . ni mins kanhända, att han och jag äro ungdomsvänner? . . . Jag har icke träffat honom, sedan han blef gift, men jag vet, att han har er, mamsell Hagman, att tacka för sin fortkomst och följaktligen den husliga lycka, som fallit honom till del.»

Sofies ansigte hade återvunnit ett lugnt uttryck, men den sinnesrörelse hon nödgats sluta inom sig gjorde hennes sätt stelt och tvunget. »Jag är troligtvis den som vunnit mest på denna fortkomst», genmälde hon, »ty härigenom har jag Ulrika i min närhet och således städse ett kärt sällskap.»

I stället för att inlåta sig i en konversation, skulle hon helst velat be honom fortsätta sin ridt. Men då han i sitt sätt mot henne inlade en vördnadsfull artighet och hans tillbud att följa henne endast var en uppmärksamhet, hvilken hvarje kavaljer skulle tillåtit sig, och för öfrigt hans beteende var så vidt skildt från det stormande och passionerade utbrott, hvarmed han för en del år sedan hade besvärat henne, kunde hon icke med fog visa en afvoghet, som denna gång var helt och hållet opåkallad.

»Ändtligen har han slagit ur hågen sina dumma griller», tänkte hon, och kännande sig mindre besvärad svarade hon vänligt på några frågor angående Jouffroiska familjen. Hennes sinnesstämning hade blifvit lugnare, men ehuru han icke berörde det upprörda tillstånd, hvori hon nyss befunnit sig, var hon dock säker på att han kanske länge observerat henne, innan hon märkt hans närvaro. Ange lägen att han icke skulle uttyda hennes smärta vara orsakad af ett förbiseende eller en förnärmelse å hertigens sida, utan veta att hennes förhållande till honom fortfarande var det bästa, sade hon hastigt:

»Ni blef säkerligen öfverraskad, herr Hahr, då ni nyss träffade mig och jag . . .»

»Säg särdeles angenämt öfverraskad, så kommer ni sanningen närmare», afbröt han lifligt.

»Jag hade emellertid nyss mottagit några underrättelser, hvilka voro på det högsta oroande . . . underrättelser om tillståndet i Finland», tillade hon med en suck, och med ett leende, som gjorde hennes vackra ansigte ännu mera förtjusande, fortfor hon: »De dagar jag väntar bref från hertigen af Östergötland är jag en smula otålig och går oftast budet till mötes . . . en kär väntan vill man gerna förkorta.»

Han svarade henne icke och blickade ej heller på henne, då hon efter en liten tystnad återtog: »Men huru kärt det enskilda tankeutbytet än må vara, kan det i allmänna lifvet, särskildt under ett pågående krig, finnas omständigheter och förvecklingar, som äro på det högsta uppörande och nedslående.»

»Ett olyckligt krig», anmärkte han tankspridd. »Jag kom just hem från min resa några dagar, innan konungen anträdde färden till Finland, och han for med samma ceremoni till krigsteatern, som denna färd gäلت ett gala-spektakel.»

Öfver hans ansigte flög ett gäckande småleende, som öfvergick till ett glädtigt skratt, då han fortfor: »Jag var ett åsyna vittne till hela härligheten och eskorterade Jouffrois gamla värdinnor, de båda enkefruarna, som voro särdeles uppbygda af den ståtliga föreställningen. Först trädde konungen ur slottet följd af sitt hof och rådet. Med högra handen ledde han drottningen, som på andra sidan fördes af hertigen af Östergötland, och efter dem kom hertiginnan af Södermanland, som ledsagades af den lille kronprinsen. På detta sätt vandrade det lysande följet ner till stranden, der den stora slupen väntade. Drottningen stannade på öfversta trappsteget af bryggan, der konungen omfamnade henne, sonen och hertiginnan. Derpå tog han sin bror vid handen och gick ned för trappan, under det han helsade folket, hvilket hurrade som om det varit förryckt. Riksrådena stälde sig på ömse sidor om honom och riksdrotset på öfversta trappsteget; der räckte han dem handen till kyssning, hvarefter han, följd af hertigen och en mängd officerare, begaf sig ombord på slupen under allmänna fröjderop, som han lät besvara med två 'hurra!' . . . Men kanske ni var sjelf närvaraude vid affärden . . . i så

fall måste min skildring förefalla er alltför matt i jämförelse med totalintrycket af den kungliga glans, som var bredd öfver denna brokiga tafla, och den rojalistiska känslöstämning, som öfverallt uttalade sig.»

Sofie gjorde en nekande åtbörd. »Affärdens enskildheter äro mig dock förut nogsamnt skildrade», sade hon leende.

»Således egde min beskrifning icke nyhetens behag», inföll han skrattande. »Och jag som trodde mig riktigt kunna intressera er. Det var emellertid ett uppträde, som särdeles slog an på kvinnorna . . . men till och med bland dem har förtjningsfebern lagt sig och man säger liksom med en mun, att det varit ett därhumässigt företag från och med konungens afresa och sedan allt framgent.»

»Det är lätt att döma», genmälde Sofie undvikande.

»Härmed vill ni hindra mig från vidare kommentarier», sade han leende. »Men så snart man kommer in på detta ämne, och hvem talar väl om annat, är det omöjligt att icke draga sitt strå till den stack af missnöje, som blifvit rest af sviken väntan och hopade farhågor vid att veta, det vårt försvarsverk på långt när icke är i fullgodt skick, och af dessutom många andra verkande orsaker till oro. Nej, jag förvånar mig sannerligen icke, att jag nyss fann er i tårar . . . hela landet, så att säga, delar er oro och är nedtyngdt af sorg!»

»Mycket hade kunnat vara annorlunda», återtog han efter några ögonblicks tankfull tystnad, »om kriget öppnats med eröfrandet, till sjös, af ryska eskadern under Dessen, som hertig Carl, obegripligt nog, lät undslippa sig . . . vi ha segern vid Hogland, menar ni, à la bonheur, den är visst icke att förakta och prinsen visade der hvad han duger till, men desto oförsvarligare att låta ett ypperligt tillfälle gå sig ur händerna, som från första stund satt skräck i fienden. Om man sedan till lands intagit Fredrikshamn och Viborg och hären, anförd och lifvad af ansedda befälhafvare, som vidmakthållit krigstukt och lydriad, hade med ansträngda och förenade krafter ryckt fram mot Petersburg, medan förskräckelsen der i början beherskade både sjelfherskarinnan och hennes lifegna hufvudstad, så hade Sverige kunnat föreskrifva hvilka freds-

vilkor som helst och Gustaf III i historien blifvit stäld vid Gustaf II Adolfs sida.»*

»Sådana voro nog också hans drömmar.»

»Beklagligt för såväl honom som landet, att han icke förstått realisera dem och han skulle ha gjort det, om han varit mindre misstrogen och mindre begärlig att vilja tillvälla sig hela äran af ett lyckligt fälttåg . . . Se så», tilllade han leende, »nu har jag sökt visa er, huru man borde hafva ledt de krigiska rörelserna. Jag har hemtat mina idéer från väl underrättade personer . . . och hvem anser sig icke i dessa tider vara väl underrättad . . . skada emellertid att visdomen kanske en smula för sent flugit på oss . . .»

Långsamt gående vid hvarandras sida, hade de hunnit fram till borggården. Sofie, som vid Gabriel Hahrs åsyn känt en obestämd fruktan för att ett eller annat obehag skulle träffa henne, höll honom räkning för ett val af samtalsämne, så vanligt vid denna tid och fjerran skildt från all tillstymmelse af egen känsloutgjutelse.

»Jag är er stor tack skyldig för er lilla föreläsning», sade hon leende. »Vik nu af till venster, första ingången der borta bär till ekonomie-direktör Jouffrois bostad.» Med en lätt böjning på sitt hufvud försvann hon inom stora uppgången till slottet.

»Han har glömt mig», tänkte hon ännu en gång, »han har slagit sina dumma griller ur hågen.»

Men en skönhet af första rangen känner måhända icke full tillfredsställelse vid att finna trollmakten af sina behag vara förminskad.

Ätminstone hvad Sofie beträffar, kände hon mot förmodan icke något synnerligt nöje vid denna föreställning, och en passant kunde hon icke underlåta att på ett spegelglas fästa en spörjande blick.

* Crusenstolpe, Morianen, tredje delen, sid. 137.

FYRTIONDEFEMTE KAPITLET.

Svaret på den blick Sofie fäst i spegelglaset hade måhända varit tillräckligt smickrande för hennes fåfänga. Egentligen qvittade det henne lika med hvilka känslor Gabriel Hahr betraktade henne, endast den älskade hade henne i troget minne, och det lilla misshumör hon nyss känt försvann lika hastigt som det uppstått.

Hon hade aldrig gifvit Ulrika förtroende af det anbud brukspatron Hahr gjort henne, ej heller hade hon fått del af hertigens planer att se henne gift. Den unge mannens frieri liksom hertigens giftermålsförslag hörde till ömtåliga ämnen, dem Sofie helst undvek att beröra, och då nu Ulrika kom gång efter annan för att be henne någon aftonstund hålla dem sällskap, men alltid fick afböjande svar, sade denna slutligen:

»Jag tror inte på din hufvudvärk . . . du ser frisk ut som ett vinterny och det måste vara något annat, som håller dig borta från oss. Jouffroi och jag fundera, om vi på något sätt ådragit oss ditt missnöje . . .»

»Åh, huru kan du tro», inföll Sofie, och i det hon skakade sitt hufvud, började hon finna, att det var en onödig försigtighet att undandraga sig sina vänner, under den tid den unge mannen ännu dröjde qvar som gäst. Han hade ju icke gjort den ringaste min af att vilja närma sig henne, och fastän han en gång fört ett språk, som så djupt hade sårat och upprört henne och med dess passionerade häftighet visat, hvad världen tänkte om hennes förhållande till hertigen, på samma gång han sjelf erbjudit henne en godtgörelse, så skulle han numera icke återkomma till detta ämne, derpå voro hans förändrade känslor henne en borgen.

»Huru kan du tro», upprepade Sofie, »men för att säga sanningen så vet du jag ibland har en viss aversion att sammanträffa med obekanta personligheter.»

»Håller du Hahr för en obekant personlighet», inföll Ulrika förvånad. »Jag tycker, du snarare har skäl att räkna honom till en gammal bekantskap, och vet du»,

tillade hon skrattande, »att jag i en förgången tid just tänkt mig honom som din man, och till och med mor, som inte är synnerligen skarpsynt, fann, att han, den der förfärliga aftonen, då vi samt och synnerligen höllo på att sätta lifvet till, visade dig en uppmärksamhet, hvilken verkligen gaf skäl för en dylik supposition. Men jag ser, du tycker jag för ett dumt snack . . . ack, min älskling, det är en ovana, som jag med bästa vilja inte kan lägga bort! . . . Så kommer du nu? . . . Det var väl», tillade hon skälmskt, »att jag kunde beveka dig till att bli qvitt ditt illamående . . .»

Få minuter härefter var Sofie införd i den unga fruns sängkammare och derpå i ett närbeläget rum, der de spåda telningarna af den Jouffroiska familjen, under fru Holgersons uppsigt, höllo på att intaga sin aftonmåltid.

»Här är du verkligen tvungen att först göra din upp-vaktning, Sofie . . . det är inte utan att småherrsskapet är pikeradt öfver att sistförflutna dagar icke ha blifvit uppmärksammat af dig. Torka munnen, innan ni ger tant en kyss . . . på det der sättet tycker hon inte om att smaka er välling . . . Och låt oss nu taga plats vid kake-lugnen . . . det är den första höstbrasan i år och jag tycker den alltid medför något gladt, hemtrefligt, nästan en fläkt af festlighet. Det har jag tyckt allt sedan jag var barn, förmodligen för att mor alltid trakterade med stekta äpplen . . . jag vill naturligtvis inte vara sämre», och härvid framräckte hon till Sofie ett fat af doftande frukt. »Herrarna komma nog snart och hjälpa oss med trakteringen . . . de göra alltid tillsammans en liten aftonpromenad . . . om de inte redan varit bortgångna, skulle vi gjort dem sällskap, Sofie . . .»

»Tant Si», sade Ulrikas äldsta flicka, i det hon sträckte upp armarna mot Sofie och blef mottagen i hennes armar.

»Hvad i all verden är det för ett skrik», återtog Ulrika, i det hon vände sig lyssnande mot barnkammaren. »Jag tror man opponerar sig mot att gå till sängs . . . det är väl bäst jag hjälper mor att få bugt på den halsstarriga ungdomen . . .»

Den lilla flickan läg halfsofvande i Sofies armar.

Ulrikas och hennes mors röster hördes på afstånd och hon sjelf satt ungefärligen på samma plats, der hon, med barnet i sin famn, en gång hade undrat huru hennes lif skulle ha gestaltat sig, derest hon den ödesdigra natten icke hade sammanträffat med hertigen. De länge sedan förvista tankarna kommo stormande öfver henne och gjorde frågor, som förvirrade henne och lemnade henne svarslös, medan den obekymrade tillfredsställelse, hvarmed Ulrika skötte de på en gång anspråkslösa och ansvarsfulla pligter, hvilka fallit henne till del, kom som en varm fläkt från något fullkomligt, något för henne outredt och från hvilket hon för alltid var utestängd.

Hvarför framträdde dessa länge sedan bannlysta föreställningar om, att också hon kunnat vara delaktig af en enkel, huslig lycka — föreställningar, som varit döda och begrafna under dessa mellanliggande år — huruledes hade de uppstått till nytt lif?

Nu, liksom en gång förr, förnam hon en känsla af begången trolöshet, och med samma önskan som då reste hon sig i ångest för att hos Ulrika och hennes mor söka en förskingring deraf.

»Hvarthän, mamsell Hagman», ropade Jouffroi, som jemte Gabriel Hahr inträdde från salen. »Tänker ni springa bort?»

»Flickan sofver, jag vill bära henne till Ulrika...»

»Inte skall ni bära den tunga tösen», sade Jouffroi och tog barnet från Sofies armar. »Det var en angenäm öfverraskning, att få se er här igen, mamsell Hagman.» Och i förbigående sköt han artigt en stol fram till brasan och nödgade Sofie och Hahr att taga plats.

»Jag har hört en allmän klagan öfver, att ni varit så osynlig här i huset, mamsell Hagman», sade Hahr, som på ett vördnadsfullt afstånd förblef stående. »Man har undrat och undrat öfver orsaken, men jag fruktar, att jag har den fullt klart för mig.»

Den flammande brasan belyste med sitt gulaktiga sken hennes undersköna hufvud, der hon till hälften hade vändt sig från honom, men då han slutade såg hon hastigt upp.

»Ni hänsyftar på en tilldragelse, som skedde för så lång tid tillbaka, att den är nästan glömd . . .»

»Nästan», upprepade han bittert. »I det ordet ligger en hågkomst, som har en stark anstrykning af oförsonlighet.»

»Låt oss icke åter föra till tals något . . .»

»Jag hade ej heller tänkt vidröra detta ämne», inföll han lifligt, »men då ni genom ert undvikande af edra vänner visat den ovilja, som min närvaro måste uppväcka hos er, så vill jag erkänna, det jag finner er oförsonlighet välförtjent . . . lika välförtjent som smärtsam. Men jag har dock drömt om, att ni med tiden skulle kunna låta nåd gå för rätt. Erfarenheten har lärt mig, att man icke kan gå bröstgänges till väga för att kämpa sig till lycka . . . må ni därför ursäktas en ungdomsdårskap!»

»Om ni verkligen är angelägen om min tillgift, herr Hahr», gemälde Sofie, »så låt oss som sagdt aldrig vidare afhandla en tilldragelse, som blef föranledd af underhandlingar, dem jag» . . . hon gjorde ett uppehåll och tillade med en undertryckt suck: »dem jag fann förolämpande.»

»Ni vet mer än väl att dessa underhandlingar icke på ringaste sätt förorsakade det anbud jag vågade göra er . . . från första stund jag såg er var ni mig så dyrbar, att jag med verklig fröjd omfattade en förevändning, då jag ostörd kunde få tala med er . . . det måste jag erkänna. Nej, afbryt mig ej . . . var öfvertygad, att min bikt sker utan ringaste hopp att kunna att vinna er. Men jag måste tillstå, att jag ångrade min djerfhet i samma ögonblick ni visade mig bort . . . ångrade mitt dristiga språk, mitt opåkallade intrång.»

Han tystnade några sekunder. Den undertryckta röst, hvarmed han talade, röjde en sinnesrörelse, som han hastigt bemästrade, och han fortfor ännu mera dämpadt, men lugnt: »Jag beslöt fly er, för att undvika frestelsen af er närhet . . . men först hade jag velat erhålla er tillgift . . . ett sammanträffande var dock icke tänkbart . . . en skrifvelse från mig skulle ni icke ha läst . . . jag reste i full förtviflan och med fast beslut att en gång återkomma för att nödgas er höra mig.»

Ännu en gång gjorde han en liten paus för att återfå

det lugn, hvarmed han föresatt sig att tilltala henne. »Då jag för några dagar sedan oförmodadt träffade er, ansåg jag det för en himlens skickelse att äntligen hafva blifvit beredd ett tillfälle att få göra de ursäkter, som ligga mig om hjertat . . . men då jag fann er så upptagen af sorg och bekymmer, hade jag hellre velat bita af mig tungan än yttra ett enda ord, som vore er misshagligt. Jag tillgrep första bästa ämne . . . ty jag såg er oro och hoppades lugna er. Troligtvis lyckades jag icke tillfyllest, eftersom ni skyr mig, och . . . jag må nu ha lyckats ursäkta mig eller ej . . . så tror jag det är bättre för såväl er som mig, att jag talat . . .»

»Ja visst, ja», sade hon tankspridd, i det hon reste sig upp. »Låt oss nu icke vidare återkomma till detta ämne . . . jag ber er hjertligt», tillade hon upprörd, »ni har min tillgift . . . är ni nu nöjd?»

Han fattade hennes hand, på hvilken han tryckte en flyktig kyss, i det hon hastigt skyndade att uppsöka Ulrika.

FYRTIONDESJETTE KAPITLET.

Medan Sofie skyndade bort från Gabriel Hahr och begaf sig in till Ulrika, började hon föreställa sig, att hon gjort klockast, derest hon konsekvent vidblifvit sin föresats och icke låtit öfvertala sig till ett sällskapande, hvilket hon efter detta icke kunde undandraga sig, utan att ge sig sken af en nyckfull ombytlighet, som säkert skulle såra hennes vänner.

Några dagar följde emellertid, under hvilka Sofie åter kände sig någorlunda lugnad. Hon ville hvarken utsätta sig för ett närmande eller förnärmande och med en oåtkomlig stelhet reste hon liksom ett skrank omkring sig och bakom denna inhägnad af stolthet och tystlåtenhet drog hon sig tryggad tillbaka.

»Midt upp i våra bekymmer öfver det allmänna var det väl vi fingo en liten enskild förströelse . . . Ja, skratta du, Sofie», afbröt Ulrika det loftal hon ärnat hålla öfver

Gabriel Hahr, som föreslagit en längre utflykt, från hvilken man nyss hemkommit. »Kanske du inte tror jag oroar mig öfver de svårigheter, som åtfölja kriget? Jo bevars, fastän jag är så upptagen, att jag inte har mycken tid öfrig för att i ord uttrycka min grämelse.»

»Åh, när det gäller att språka så . . .»

»Var inte elak, Sofie! . . . Nå, när det gäller att språka . . . hvad då?»

»Skulle du nog ge dig god ro, i händelse ämnet var af intresse . . .»

»Jag vill endast skona dig», inföll Ulrika leende. »När våra båda herrar politisera, ser du ut, som om dina tankar skyndade bort på sjumila stöflar. Men sommaren har varit så trist . . . endast några små promenader utmed husknuten . . . ursäkta! . . . slottsportalen eller något dylikt borde jag ha sagt . . . och därför så kan jag inte annat än jubla öfver, att man ändtligen varit ute och fått sig en näsa frisk luft.»

Och en munter färd, i all sin anspråkslöshet, hade det varit, det måste Sofie erkänna, ehuru hon sjelf icke synnerligen deltagit i samtalet.

»Vi ha ej tagit sommaren i akt», sade hon.

»Hösten får ge någon ersättning», menade Ulrika. »Jag har föresatt mig att inte låta mitt sinne alltför mycket nedtyngas af de stora yttre motgångar, öfver hvilka man nu med skäl grufvar sig . . . denna föresats är en pligt mot Jouffroi, mot mig sjelf och mina vänner . . . inte sant, säg? Vi skola här tillsammans söka bilda en liten koloni af treffiga varelser. Jag hoppas, att ingen har något att invända mot detta förslag.» Härvid vände hon sig till de båda inträdande herrarna, som lofvade att efter förmåga göra sitt bästa.

»Vi damer äro af naturen älskvärda och behöfva inte göra dylika löften», fortfor hon. »Till en början slår Sofie sig ned vid klayeret, der hon låter oss höra sina vackraste sånger, sedan skall jag servera några extra delikatesser, som . . .»

»Börja med delikatesserna», afbröt Sofie. »Oafsedt den älskvärdhet vi hvar för oss äro benägna att utveckla,

äro tiderna så tryckande, att man just inte kan vara hägad för att sjunga.»

»Tiderna voro inte bättre förliden vecka och ändå drillade du som en lärka.»

»Men då fans jag inte här . . .»

Dessa ord undsluppo helt oförhappandes Gabriel Hahr. En half hviskning, som han egentligen stälde till sig sjelf.

»För det ni rest jorden rundt och hört mycken musik, inbillar ni er kanske vara fruktad som en skarp kritiker», inföll Ulrika, som fångade hans ord i flykten, och skakande sitt hufvud öfver hans fåfånga, fortfor hon: »Det bevisar emellertid att ni inte hört Sofie sjunga . . .»

»Deri har ni rätt och jag menade endast, att mam-sell Hagman helst undviker att låta mig höra vare sig tal eller sång.»

Ulrika gjorde stora ögon. Hon drog sig hastigt till minnes den motvilja Sofie visat för att sammanträffa med Gabriel Hahr, att hon dertill varit ovanligt tyst och slutet dessa sistförflutna dagar, och läggande det ena till det andra föreföll det henne, att han måhända hade rätt i sitt påstående.

»Jag kan inte förstå orsaken», tänkte hon och lade band på sig för att icke se ut som ett frågetecken samt besvarade Gabriels anmärkning med ett skämt.

Sofie hade emellertid gått in i ett närbeläget rum, der hon med fru Holgerson börjat ett samspråk om en mängd hvardagligheter, men det dröjde ej länge förrän hon aflägsnade sig.

»Gabriel Hahr går kanske väl rakt på saken», tänkte Ulrika. »Detta är det enda man med skäl kan anmärka. Men jag är glad att Sofie inte hörde hans yttrande . . . är hon afvoigt stämd mot honom, skulle han ännu mera ha stött henne för hufvudet . . . Och jag, som trodde, att vi skulle utgöra en liten samling trefliga människor!»

Ulrika misstog sig dock i sin förmodan, att Gabriel Hahrs yttrande icke beaktats af Sofie. Hvad han tyckte eller icke tyckte, syntes henne likväl icke vara något, vid hvilket man synnerligen borde fästa afseende. Utan att känna sig förnärad hade hon det oaktadt känt sig träffad.

Den vanliga älskvärdhet, som hon eljest förstod att inlägga i sitt sätt, hade gent emot honom varit försvunnen. En outhärdad känsla af motvilja hade hållit henne tillbaka. Men hvad hade hon då egentligen att frukta? Den tve tydiga ställning, hon intog som prinsens älskarinna, gjorde henne mera granntyckt, än hon, i andra förhållanden, skulle hafva varit. Vid första häntydan på något otillbörligt kunde hon ju draga sig tillbaka . . . detta var allt som var af nöden. Till dess ville hon söka till att bannlysa alla känslor af obehag. En lugn vänlighet skulle lika säkert hålla Gabriel Hahr inom det tillbörligas gränser, lika säkert som en afsigtlig ovänlighet, hvilken nu efter hans anmärkning skulle observeras af Ulrika och kanske föranleda frågor, dem hon helst önskade undvika.

Öfvergången i Sofies sätt var icke synnerligen i ögonen fallande, den skedde mjukt, behagligt och naturligt. Hon hade icke en kvarts timme varit i sina vänners sällskap, förrän Ulrika var fullt öfvertygad, att Gabriel Hahr storligen måtte ha misstagit sig. För hvar sekund som gick försvann också alltmera den främmande stelhet med hvilken man börjat tilltala hvarandra och gaf rum för en naturlig munterhet. Gabriel började finna rätt intressanta samtalsämnen, dels reseskildringar, dels en hop nyheter om vänner och bekanta, damerna framtogo sina handarbeten, barnen började stimma omkring dem och Jouffroi tog fram en avisa, som han studerade i en lugn vrå.

»Just så här har jag tänkt mig, vi skulle tillbringa våra höstkvällar», sade Ulrika. »Vi ha hvardera en kavaljer för att hålla våra silkeshärfvor . . . det är ju charmant, precis som det bör vara, eller hur? Jouffroi, var så chevaleresk och hjälp Sofie att reda ut det här mattblåa garnet . . . Och kanske söta mor finner det lämpligt att ledsaga barnen till sängs? . . . deras stöj hindrar oss att uppfatta och besvara våra kavaljerers komplimenter.»

Den täcka värdinnans skämtsamhet, som endast berörde de mest oförargliga obetydligheter, aflägsnade alla störande ämnen och man skildes slutligen åt för att finna, det man tillbragt några rätt angenäma timmar.

Det enkla familjelifvet i Ulrikas hem hade alltid utöfvat ett välgörande inflytande på Sofie. Den lyx, de

ärebetygelser och den furstliga etikett, hvarmed prinsen gerna omgaf henne, funnos icke till i de ögonblick, då hon inträdde i detta kära hem, der man endast kom i håg henne från den tid, då hon och Ulrika med hvarandra stiftat ett oförgängligt vänskapsförbund. Hon var allt fortfarande för Ulrika den flärdfria, renhertade flicka, som hon först lärt känna, och sådan kände sig Sofie sjelf i denna atmosfer af arbetsamhet och ett gladt stim. »Här är som en bikupa», hade Sofie en gång sagt, och sedan kallade henne Ulrika ofta »min drottning», när hon med de högförnämna later, som voro henne medfödda, graciöst slog sig ned i den lilla kretsen och lät sig omhuldad och klemas med under en känsla af välbehag, som höjde det intagande uttrycket i hennes fagra ansigte, medan man förtroligt språkade om husmoderliga pligter och bestyr.

»Kommer du i håg, och kommer du i håg?» voro ofta frågor, som föranledde halfbleknade minnen att åter klart framträda. Genomledda tilldragelser glömdes således icke lätt, utan fortforo att vara liksom ett föreningsband dem emellan.

Det låg således ständigt en påminnelse om det förgångna i Sofies beröring med Ulrika. Med den liflighet som nu hade det förflutna dock aldrig framstått, men så hade också icke Sofie, så uteslutande som denna senare tid, egnat sig åt sina vänner.

Efter hertigens afresa stodo slottsgemaken öde, det förnämna sällskapslifvet hade afstannat och den dystra, enformiga tystnad, som rådde inom de höga murarna, afbröts endast af en och annan tjenare, som underdånigt tassade omkring, medan deras herskarinna, åtföljd af Ulrika och hennes tvenne kavaljerer, ströfvade ut genom skog och mark. När hon sedan med händerna fulla af ljungblommor och rönnbärsklasar prydde Ulrikas kostbara blomsterglas, trängde sig hågkomsten från barndomen in på henne och med vemod i sinnet tänkte hon på torparstugan, der hon vuxit upp, och på de massor af löfruskor och granris, hon dragit hem från skogen.

I dessa stunder föregycklades Sofie ofta af drömmar. Stundom såg hon då stugan full af skrikande barn och sin systers vackra ansigte tärtdt af försakelse; stundom såg

hon stugan ombygd och det låg välmåga öfver det hela. Så var det än detta armod, hon förestälde sig — detta armod, i hvilket hon en gång tyckt sig vara lefvande begrafven — än detta välstånd, i hvilket man kanske skulle vända sig bort ifrån henne, genom hvilken det var skänkt, vända sig bort, liksom skulle hon från sin glans endast medföra död och förderf.

»Jag nästan afundas edra resor», sade Sofie, i det hon med en suck vände sig till Gabriel Hahr. »För min del skulle jag kanske behöfva komma ut för att ruska bort en mängd griller.»

»Jag kan parera, att det är kriget igen, som du grubblar öfver.»

»Om du sade lifvets strid, så kom du ännu närmare sanningen, Ulla.»

»Mina resor», upprepade Hahr. »Jag har kommit till den erfarenheten, att man visserligen genom dessa kan skingra sina tankar, men en verklig hjertesorg botas icke genom att låta kroppen färdas ett visst antal mil . . . nej, resans enformighet och vistelsen bland obekanta scener och ansigten öka snarare smärtan med den bittra känslan af ytterlig ensamhet.»

»Ni vill göra er intressant för oss», skrattade Ulrika, men kom i detsamma i håg den varma beundran hon en gång sett honom egna Sofie och de planer hon derigenom själf hade gjort upp, för att omedelbarligen åter se dem förskingras. Men huru det än månde vara med dessa känslor, fann hon bäst att ignorera, det en allvarlig betydelse kunde ligga dold under hans ord, och fortfor att skämta öfver hans misslyckade försök att väcka deras deltagande.

»Ni gör mig otröstlig fru Jouffroi», sade han leende. »Men ni måste dock visa er så pass ömhjertad att icke öka mina qual med alltför bittert skämt.»

Han talade lätt och glädtigt, och Ulrika skakade muntert sitt hufvud samt ropade sin man till sig och vädjade till honom, om någon med fog kunde kalla henne hjertlös.

»Du lider af ett och annat raptus pratsjuka . . . det är det enda man kan säga om dig.»

»Jag önskar som tant Agneta i världen: må jag bli stum som en fisk!» inföll Ulrika, och snart var man åter inne på flydda tilldragelser samt genomlefde de första ungdomsdagarna ännu en gång.

FYRTIONDESJUNDE KAPITLET.

»Jag är vän med tant Si», sade med ett nådigt uttryck Ulrikas äldsta flicka, der hon, med händerna fulla af vindrufsklasas, stod jemte Sofie i det varma, soliga orangeriet. »Jag är vän med tant Si!»

»Jag önskar kunna säga detsamma», inföll Gabriel Hahr, som nyss trädt in genom dörren och med något dröjande steg begaf sig fram till barnet.

»Och hvarför skulle ni inte kunna det?»

Det låg en liten leende blyxt i Sofies ögon. Den vackra höstdagen, tillsägandet om och sedan en närmare uppgörelse med hofmästaren angående arrangementerna för en supé, som hon tänkte låta anordna för sina vänner, och ett ströftåg bland blomsterrabatter för att till en stor bukett plundra ännu prunkande höstblommor; denna företagsamhet i förening med friska vindfläktar hade kommit rosor att spira upp på hennes kinder och skänkt glädtighet åt hennes lynne.

»Hvarför», upprepade han, »skulle ni då tillåta det?»

»Om min tillåtelse är enda hindret så . . .» Hon afbröt sig leende. »Ha vi icke stiftat fred med hvarandra? På ett fredsfördrag följer vanligtvis vänskapsförbund . . . eller för det minsta ett sken deraf. Efter hvad jag tror, är det mindre diplomatiskt att å någondera sidan häntyda på gamla fiendtligheter . . .»

»Mon dieu, och när skulle jag ha dristat något sådant?»

»Er fråga nyss innebar ett tvifvel . . . ett sådant röjer man icke gerna utan man är hardt nära ett fredsbrott igen . . . det är en häntydan på ett förgånget, som är oklokt att vidröra.»

»Himlen förbjude mig då att återkomma till detta ämne», sade han skrattande. »Det är oklokt, säger ni, och deri har ni nog rätt, men det oaktadt måste jag erkänna, att det leker mig i hågen att oupphörligen språka om det förgångna . . . Nej, nej, ni kan vara lugn! . . . Jag har er varning i friskt minne och vågar jag således uttrycka min tacksamhet för tillåtelsen att under sken af vänskap närma mig till er.»

»Sken», upprepade hon.

»Jag tyckte ni gaf vårt närmande denna benämning.»

»Nå, hur ni behagar», sade hon likgiltigt.

»Ja, ett sken, härvid komma vi å ömse sidor närmare rätta förhållandet. Tror ni icke jag städse observerar er . . . tror ni icke, jag är skarpsynt nog för att märka, det ni under er tillmötesgående artighet fortfarande byser en antipati mot mig, som ni har svårt att beherska . . . medan jag . . .»

»Det är mina drufvor», sade barnet, som mumsade och åt. »Det är mina drufvor . . . det är min tant Si!»

»Medan jag», upprepade han, »å min sida har svårt att beherska min önskan att . . . att liksom barnet här kunna säga: det är min Sofie!»

»Åh, huru vill ni såra mig så djupt», ropade hon, i det hon med en känsla af skrämsel fattade flickans hand för att gå honom förbi. »Såra mig med att beröra en känsla, som jag trodde, som jag hoppades vara försvunnen . . .»

»Ni hoppades — ja . . . men ni trodde det icke! . . . Från första stund jag såg er, vet ni, att jag älskade er . . . denna känsla har fortlefvat allt sedan. Den kärlek jag hyste för er gjorde min högsta sällhet . . . jag har aldrig bemödat mig om att glömma er . . . ett sådant försök skulle endast kunna lyckas genom att tillintetgöra mig själf . . . Då jag begaf mig till Jouffrois, var det endast för att komma i er närhet . . . jag längtade efter er tillgift, och sedan jag vunnit den, ville jag för alltid draga mig tillbaka.»

»Ni har vunnit min tillgift, herr Hahr . . . sista tiden har jag mot er icke hyst ringaste antipati . . . deri har ni misstagit er . . . och låt oss icke vidare orda om en

känsla, som jag ej kan besvara . . . låt oss nu lemna hvarandra för alltid . . .»

Hon talade brådslande och med en böjning på hufvudet ville hon skynda förbi honom, men han lade sin hand bönfallande på hennes arm.

»Ja, jag vill gå», sade han, »lemna er för alltid, men hör mig först! . . . Jag hyser icke en tillstymmelse till hopp att kunna vinna er, men jag hyser ett brinnande begär att för sista gången», hans röst stockade sig och hemtande efter anden återtog han: »för sista gången tala med er om en känsla, som vi å ömse sidor ha skäl att kalla dåraktig. Efter vårt samtal, då jag för första gången berörde det förflutna, hade jag bort hålla min föresats och skyndat bort. Ni förbjöd mig att icke vidare orda om detta ämne», fortfor han efter några sekunders tystnad, »men att se er, att sammanträffa med er, förut-satt att jag icke bröt mot ert förbud, detta hade ni icke förvägrat . . . Att betrakta er, att vara i ert sällskap var för mig en stor och oväntad lycka . . . jag saknade kraft att fly ur er närhet och tänkte . . . detta är nog för min sällhet. Men det ena ordet tog nu i denna stund det andra . . . jag skulle ha förqväfts, om jag ej fått säga er, att ni varit . . . är . . . och alltid skall vara mig dyrbar. Jag känner mig nästan tillfredsstäld», fortfor han med ett leende, »tillfredsstäld öfver att få ha sagt er detta, fastän jag vet, att jag hädanefter aldrig mera får återse er . . .»

Hans hand, som med en lätt tryckning hvilat på Sofies arm, sjönk ned utmed hans sida, och hon skyndade med hastiga steg bort från honom.

»Ska vi springa kapp, tant Si?» frågade flickan, i det hon sökte rycka sig lös från Sofie och skrattande såg upp till henne.

»Spring du, ja . . . men spring nu direkte hem!»

Härvid skyndade Sofie in i slottet samt uppnådde nästan andlös sängkammaren.

Hon hade kastat sig i ett soffhörn och hon satt der i timmar liksom fastnaglad vid stället. Ett slags tanklös domning hade i förstone bemäktigat sig henne. Då hon började öfvertänka hvad som skett, kände hon icke vrede, liksom första gången, då han talat med henne om sin

kärlek, det var endast med en utesäglig ångest hon sade till sig sjelf, att hon aldrig mera ville se hans ansigte, aldrig mera höra hans röst.

»Fru Jouffroi har frågat efter mamsell Hagman», sade kammarjungfrun, som inträdde bärande en kartong dyrbara spetsar, som hon ödmjukt lemnade ifrån sig, »men då vi inte sett er inträda, så . . . Hofmästaren har emellertid sökt nådig mamsell öfverallt i parken . . . han frågar, huru dags ni befaller att supén skall serveras?»

»Supén? Hvilken supé?» sade Sofie med ett frånvarande uttryck . . . »Åh, det är sant . . . jag har alldeles glömt», tillade hon med en svag rodnad. »Jag har inte inviterat några gäster och . . . och jag bryr mig inte om att se några i dag.»

»Hon vill spela nyckfull och förnäm», tänkte den näpna kammarjungfrun och gjorde en sväng på sitt hufvud. »Och det hör naturligtvis till pjesen, att hon nu får en nervattack.»

»Huru är det, nådig mamsell», sade hon högt. »Är ni sjuk? Befaller ni något? . . . Det börjar skymma, skall jag måhända tända ljus?»

»Nej, låt vara . . . jag mår inte rätt väl. Kommer fru Jouffroi, så säg att jag sofver . . . jag ringer, om jag önskar något, men jag vill vara helt och hållet ostörd. Öppna fönstret här och dröj i rummet utanföre . . .»

»Åh, jag ämnar inte helt och hållet stå vakt», tänkte kammarjungfrun, som med ett förstulet leende gjorde en vördsam nigning samt skyndade bort, »jag kan nog passa på ändå . . .»

Den friska qvällsluften strömmade mot Sofie och kom henne att andas lättare och friare, men den oro som plågade henne var alltjemt i tilltagande, och med en klandrande känsla sade hon sig, att det var hon sjelf, som framkallat Gabriel Hahrs förklaring. Hon borde ha följt den röst, som bjöd henne att undvika honom.

Under dessa tankar och grubblerier hade Sofie gått fram till fönstret, der hon tankspridd blickade utåt. Några rosenbuskar utanför nådde halfvägs upp till fönsterkarmen, rosorna voro länge sedan utblommade och öfver bladmassorna, som fått en gulaktig färgton, lekte några svaga mån-

strålar. Det hade varit en klar, men något blåsig dag, och fastän vinden aftagit, kändes luften en smula skarp och Sofie vände sig rysande om för att åter intaga sin plats i soffhörnet.

Hvem der? . . . Hvem är det som träder emot henne?
»Sofie!»

Han, som hon hoppats aldrig mera få återse, hade ljudlöst öppnat dörren bakom henne och närmade sig hastigt. En nästan andlös tystnad hade uppstått.

»Af misskundsambet hör mig ännu en gång», hviskade han, i det han böfällande sträckte sina händer mot henne. »Jag är här därför, att . . .» han tystnade en sekund och fortfor häftigt: »Må ni förlåta, men jag vet inte huru det kommer till . . . alltnog, då ni lemnat mig, intogs jag af ett hopp . . . ett slags vansinnigt hopp om att ni slutligen skulle lyssna till mina böner . . . att ni omsider skulle betänka det vanskliga i er ställning.»

»Hågkomsten af er första ungdom», fortfor han lugnare, under det han skarpt betraktade henne, »männe den icke manar er till ett återvändande? Ärbarheten reser upp sina skrankor och den, som finner sig utom de rämärken samhällsordningen uppställt, måste förr eller senare känna sig ha råkat in på en afväg. Ett sällhetsrus är af kortare varaktighet än en tillkämpad aktning . . . värdes betänka detta! Låt mig ordna ert lif så, att ni i mig eger ett lagligt skydd . . . vill ni anförtro er åt mig?»

Gabriel tystnade, och Sofie gjorde en afvärande rörelse, utan att ett ord kom öfver hennes skälfvande läppar.

»Jag vet att hertigen älskar er . . . att ni älskar honom . . . men kanske . . . kanske skulle ni det oafsedt kunna egna mig en lugn tillgifvenhet . . . Vid allt hvad heligt är, ber jag er att allvarligt taga i betänkande det anbud jag ännu en gång dristat göra?»

»Jag fattar er kärlek till prinsen», återtog han, under det han satte sig bredvid henne samt lutade sig framåt i hopp att uppfånga en blick. »Jag drömmer icke om att ni skall vända ert hjerta från honom lika lätt som man vänder en hand . . . men om en tid kan komma, då han, vid hvilken ni fäst hela er själ . . .»

»Om en sådan tid kommer», afbröt Sofie, som vid

denna föreställning återfick den sinnesspäustighet, hon i vanliga kritiska fall icke saknade, men som genom Gabriel Hahrs oförmodade inträdande blifvit förvandlad i stum häpnad. »Om en sådan tid kommer som den på hvilken ni hänsyftar, skulle jag tänka: bättre att bedragas än bedraga.»

»Här är icke fråga om något bedrägeri, mamsell Hagman. Tvärtom önskar jag, att ni öppet inför prinsen måtte andraga mitt frieri . . . kanske skall han . . .»

»Åh, huru litet ni känner honom . . . huru litet ni känner mig!» ropade Sofie, i det hon full af sorg slog händerna för sitt ansigte.

»Låt inte mina ord sära er», bad han bevakande. »Men ni såväl som jag känner nog världen . . . de förbindelser som knyts äro icke alltid ouplösliga . . . Ni är ännu ung, men den första ungdomens dårskap ligger bakom er . . . det är tid på att ni börjar öfverväga . . . det är endast detta jag besvär er göra . . . måtte denna min bön icke väcka er vrede!»

»Jag har småningom lärt mig betrakta er som en vän», genmälde hon sakta, »en vän som menar mig väl . . .»

»Det vet Gud och . . . jag skulle icke talat till er, så som jag gjort, om jag icke varit fullt öfvertygad om, att ni funnit den sällhet ni drömt om . . . i verkligheten rätt tung att bära.»

»När förverkligas väl våra drömmar», sade hon sorgset, »icke för en ibland tusende.»

»Om ni härmed menar en fullkomlig lycka, så nog finnes en och annan som funnit en sådan . . . Jouffroi och Ulrika till exempel . . .»

»Ja», sade hon långdraget, i det hon med en känsla af vemod drog sig till minnes de önsknigar, som i de nygiftas närhet hade uppstått i hennes själ. Och der satt han nu vid hennes sida . . . han, som, om prinsen icke hade varit, kanske skulle ha fört henne till sin härd, och der hon, en aktad mans hustru, skulle ha förstått göra sitt hem angenämt och eftersökt . . . der hon skulle samlat en sällskapskrets af högsta bildning omkring sig och der man, sedan hennes ungdom flyktat, med vördnad skulle sett upp till henne.

Om hon skulle ge efter för denna tårande längtan att vinna aktning? . . . Om hon skulle ge efter, så hade hon dock nu förverkat rättigheten att anses oförvitlig . . . Äfven om hon stod under äktenskapets helgd, skulle man kanske vända sig ringaktande bort ifrån henne.

Hon önskade att hon aldrig hade skådat Gabriel Hahr . . . att dessa strider aldrig blifvit väckta i hennes själ . . . att hon aldrig stört det lugn, hvarmed hon i förstone vid prinsens sida hade framlevat sina dagar.

Hon satt tyst försjunken i tankar, utan att lyssna till hans vidare föreställningar, medan hon om och om igen lät passera för sin inre syn den ena bilden efter den andra af hvad som hade kunnat varit. Han hade manat fram för henne hågkomsten af hennes första ungdom och hon tyckte sig höra den stränga, sedesamma gudmodern mana henne att beträda den väg af ett ärbart lefverne, som nu kunde ligga utstakad för henne, och medan en djup snyftning steg upp ur hennes qvalda bröst, vände hon sig mot Gabriel.

»Jag vill betänka edra ord», sade hon. »Jag vill tala med prinsen . . . till dess, lät detta ämne vara nedlagdt oss emellan . . .»

Han fattade hennes händer och tryckte dem mot sin panna, sina läppar.

»Gå, gå», sade hon, »jag vill vara allena . . . jag behöfver vara allena.»

De hade båda rest sig upp och närmade sig dörren, genom hvilken i samma ögonblick förnams kammarjungfruns gälla röst. »Jaha, dörren har jag reglat . . . jag är befald att inte släppa in någon . . . mamsell Hagman vill vara ostörd . . . det var ett oförsynt bultande . . . min Gud, hans kunglig höghet sjelf!»

»Prinsen!»

Nästan vanmäktig uppfångades Sofie i Gabriels armar. Men midt i en bestörtning, som helt och hållet förvirrade hennes tankar, kände hon instinktligt, att de båda männen i detta ögonblick icke fingo sammanträffa med hvarandra.

»Fly!» hviskade hon.

»Här finnes ju endast en utväg . . .»

»Min Gud, min Gud», mumlade hon, »detta blir min död! . . .»

»Jag fruktar ej ett möte . . . men lika godt . . . ingen har sett mig . . . jag litar på ert löfte och för er skull då . . .» Han hade störtat fram till det ännu öppna fönstret och svingade sig ut genom detsamma, i samma stund prinsen inträdde.

»Ers höghet!»

»Min Sofie!»

Hon låg en stund vid hans bröst, hvarpå hon blek och darrande drog sig tillbaka. »Hvilken öfverraskning», hviskade hon.

»Hvilken kär öfverraskning väntade jag minst sagdt, att du skulle ropa . . . jag väntade höra ett jubel», tillade han leende, »och du suckar . . . Men jag hör, du inte mår rätt väl . . . är det då förståndigt att ställa till ett sådant tvärdrag . . . nå ja, dörren här var stängd, men nu», han slöt till fönstret och tog plats i soffan bredvid Sofie, medan kammarjungfrun beställsamt tände ljusen i de stora silfverstakarna.

»Nej, nej, inte så många ljus . . . det är bra», sade Sofie tankspridd.

»Ingenting är så ovisst som ett återseende», återtog prinsen, så snart de blifvit allena. »Dessa dina ord ha oupphörligen ljudit för mina öron . . . de ha liksom pådrifvit min hemkomst och fyllt mig med en oro . . . med en förkänsla, att något ledsamt kunde inträffa, som skulle kunna skilja oss åt . . . men nu är jag välbehållen här och tror efter detta icke på aningar . . .»

Sofie kände sig ytterst beklämd, der hon satt vid hans sida. Tyst och nedslagen lyssnade hon till de uttryck af längtan och kärlek, hvarmed han öfverhopade henne. Hon kunde härunder icke bli ense med sig sjelf, om hon borde vänta eller om hon genast skulle delgifva honom de tankar, som rörde sig i hennes själ och som kanske kunde komma att ge form åt den ovissa aning, hvarmed prinsen motsett deras återseende.

»Dina ord äro som sagdt till en del orsak till, att du ser mig här», återtog hertigen efter en liten tystnad, »till en del också min ställning i Finland . . . den var

rent af outhärdlig . . . som du vet tyckte jag mig vara i ett slags lysande fångenskap och efter ett par ordvexlingar med Gustaf, blef jag ändtligen qvitt mitt *befäl utan myndighet*. I och för sig sjelf är min höge broders ställning icke den angenämaste . . . nå, jag har i bref underrättat dig härom . . . kanske jag likväl öfverdref en smula, der-till föranledd af Gustafs uppjagade fantasi . . . lifgardet är honom trognare än han förestält sig. Ingen svensk officer — med undantag af en och annan vid finska hären anställd artilleriofficer — är deltagare i Anjala-förbundet.

Prinsens blickar hade ljusnat, det gjorde honom synbart nöje att erkänna detta. »Men du ser riktigt skräm-digt ut, min Sofie», fortfor han leende. »Du fruktar kanske, att jag med en lång afhandling skall fördjupa mig i dagens frågor . . . var lugn . . . efter detta får jag godt om tid, i händelse jag önskar uttala mina åsigtter . . . för det första tänker jag slå mig till ro härute . . . jag for direkt hit, utan att passera Stockholm. Men du ser hvar-ken kry eller munter ut . . . Hvad felas dig, Sofie? . . . Du svarar inte . . .»

»Jag har något, som ligger mig om hjertat . . .»

»Nå, tala ut, min älskling! . . .»

»Icke nu . . . men i morgon . . .»

»Och hvarför ej nu? . . . Är det din mening att göra mig en sömnlös natt?» frågade han leende, men då hon betraktade honom med en tårfylld blick, blef han i hast allvarlig. »Jag hade väntat mig ett hjertligare mot-tagande . . . du vänder dig bort . . . Vårt återseende tyckes icke göra dig glädje . . . och ändå . . . huru har jag ej längtat . . .»

»Och jag har delat denna längtan, men ändå . . .»

»Gråt inte . . . du vet att din sorg alltid smärtar mig . . . Haf förtroende, det skall lätta diitt sinne!»

»Fråga inte . . . i denna stund saknar jag styrka att tala . . .»

»Du behöfver måhända öfvertänka hvad du har att säga?»

»Ja, jag behöfver öfvertänka . . .»

»Och du betraktar kanske min oförmodade ankomst

som en öfverrumpling?» frågade prinsen, men han undertryckte den känsla af misstänksamhet, som kom honom att kasta en förstulen, spejande blick på Sofies bleka ansigte. »Jag vill emellertid icke falla dig besvärlig med mina frågor . . . och vill vänta, tills du sjelf finner för godt att tala . . . Och nu skola vi å ömse sidor söka till att glömma detta lilla, mindre behagliga intermezzo.»

Han bjöd Sofie armen, i det han förde henne in i matsalen.

»Bordet är ju festligt ordnad», sade han med ett leende, »jag skulle nästan kunna inbilla mig, att du väntat min ankomst . . .»

»Jag hade tänkt . . .»

»Se andra gäster», inföll hertigen lifligt.

»Jouffrois . . . men . . . men», stammade Sofie, »jag ändrade mig och . . .»

»Nå, inte ondt i att vilja se sina vänner.»

»Men i stället för att supéra allena fick jag ändå en kär gäst», sade Sofie med ett tvunget småleende och en märkbar darning i sin röst.

»Man kan emellertid inte säga om oss: l'appetit vient en mangeant . . .»

»Åh, jag har för min del inte känt den ringaste hunger», genmälde hon med knappt hörbar röst.

»Låt då inte mig på något sätt uppehålla . . . du behöfver hvila och är illamående . . . det är ju den naturligaste förklaringsgrund i verlden.»

Den missträkning och oro han erfarit under sitt samtal med Sofie hade alltjemt varit i tilltagande. Hans pulsar började slå med ökad takt, och görande en otålig rörelse, sköt han stolen häftigt tillbaka.

»En förklaringsgrund», upprepade han, »som jag antager och därför önskar dig godnatt!»

FYRTIONDEÅTTONDE KAPITLET.

»Är hon sjuk ... kan man ha förolämpat henne ... grämer hon sig öfver något», frågade sig prinsens, som i stället att gå till sitt sofrum, der han tyckte sig qväfvas, skyndade ut i trädgården för att svalka sitt brännande hufvud. »Sjuk? ... Men skulle hon väl då dröja att förtro mig sitt lidande? ... En förolämpning? ... Detta är troligare ... hon fruktar kanske att väcka min vrede ... men bär hon någon sorg, hvem är då närmare än jag att dela hennes smärta?»

På detta sätt frågade och svarade sig prinsens, der han rastlöst skyndade fram och tillbaka, medan han kände ett begär att återvända till slottet för att affordra Sofie en förklaring. Han såg bort till hennes sängkammarfönster ... det ljus, som nyss upplyst dem, var släckt ... troligtvis sof hon redan och hans oförmodade uppträdande skulle möjligen skrämma henne ... han skulle framkalla en scen, utan att kanske vinna det förtroende efter hvilket han längtade.

Det var en vacker höstnatt. Månstrålarne kommo de gulnade löfmassorna att glittra, palatset skimrade och Östersjöns vågor lyste mellan trädstammarne som ett bredt silfverband.

Nej, han ville icke återvända! Här var ju så skönt och fridfullt ... kanske fick han tids nog del af det hon tänkte säga ...

Han hade omsider skyndat in bland de tätaste alléerna, hvilkas skymning månskenet ej lyckats skingra, då han plötsligen möttes af ett dundrande: »Verda?» hvarvid en karl rusade fram väpnad med en bössa, hängande öfver axeln, sabel vid sidan och en lyftad knölpåk i handen.

»Halloh, är ni förryckt», ropade hertigen, hvars gestalt i detsamma belystes af månskenet. »Hvad skall detta betyda? Gå ur vägen!»

»Hans kunglig höghet!» ropade karlen förfärad, i det han stannade som förstenad.

»Hvem är ni? ... Hvad är det för ett upptåg?»

»Jag ber om nåd, Ers kunglig höghet . . . jag är trädgårdsmästare . . . för något öfver en timme sedan blef jag af en liten tjenstflicka underrättad om, att en herre, ur ett af slottets bottenfönster, hoppat ner i trädgården . . . hon sade, att han sprungit sin väg . . . men jag tänkte, att han kunde ha förstuckit sig någonstädes, och därför stälde jag mig på lur för att utröna, om han kunde ha något ondt i sinnet . . . Ers kunglig höghet må därför nådigt förlåta att jag . . .»

»Er uppmärksamhet och ert nit förtjenar allt beröm», afbröt hertigen vänligt. »Man kan aldrig vara nog försigtig . . . och det var från ett af slottsfnstren som vetter ut åt trädgården?»

»Från den här sidan.» Härvid visade trädgårdsmästaren åt det håll, der Sofie Hagmans kammarfönster voro belägna.

»Försigtighet skadar som sagdt aldrig», upprepade Fredrik, i det han, kanske mindre behagligt berörd, kastade en hastig blick mot slottet. »Men min öfvertygelse är, att flickan misstagit sig . . . låtit förleda sig af en eller annan skugga från träden, som i månskenet farit öfver något fönster.»

»Ja, Ers kunglig höghet», genmålde trädgårdsmästaren långdraget. »Men jag förhörde flickan så noga . . . om det varit en skugga så . . . hon påstår åtminstone, att hon hörde tydliga fotsteg och såg . . .»

»A la bonheur, ni kan ju alltid gå vakt . . . det skadar inte, äfven om ni väpnat er för att möta ett hjernspöke.»

»Från samma håll der Sofies sängkammare är belägen», upprepade prinsen i sina tankar, der han fortsatte sin promenad. »Åh nej, jag tror det inte! . . . Men om det skulle ha varit någon, som vid min ankomst? . . . Han skakade hufvudet och frågade sig, om han icke sjelf råkat ut för ett hjernspöke?»

Likvisst måste han tillstå, att Sofie i sitt sätt, om icke just varit ovänlig, likväl varit i högsta grad tillbakadragen. Huru olika hade deras möte icke gestaltat sig, mot det han drömt . . . mot det sätt hvarmed hon *borde*

hafva mottagit honom, äfven om hon blifvit hemsökt af den djupaste sorg i världen.

»Det är kanske likväl något, som är förknippadt med den der figuren, som hoppade ut genom fönstret. Jag vill taga reda derpå, om jag också skulle förhöra hela tjänstepersonalen . . . Hemligheter af ett visst slags beskaffenhet låta icke dölja sig i längden . . . alltid är det någon, som har tillräcklig skarpsynthet för att förstå hvad som är å färde. Sacre-dieu, jag låter mig inte föras bakom ljuset! Men ändå kan jag inte tro att Sofie . . .»

Han stannade några ögonblick, andedrägten liksom tröt honom.

Tanken på Sofie och det förflutna framstälde sig då för hertigen och hade en lugnande verkan. Deras första möte . . . huru han sedan sökte efter henne och slutligen återfann . . . återfann för att aldrig mera lemna henne. Han påminde sig den hängifna och trofasta tillgifvenhet, som hon dessa år hade egnat honom. Hans blod började flyta lättare och medan han långsamt begaf sig mot slottet, var han öfvertygad om, att hvad som än förorsakade henne denna oförklarliga förstämning, så tillhörde honom hennes hjerta oförändradt.

»Jag önskar att det vore morgon . . . att det ville dagas», sade han sig otåligt, der han slutligen gick till sängs, men utan att finna den ro han sökte och om och om igen oroad af de kvalfullaste föreställningar.

Ändtligen var tiden så långt framskriden, att han kunde antaga, det hon vaknat, och han skyndade söka henne med bevingade steg, men med tvifvel och oro i sinnet.

»Resklädd!» ropade han, der han ryckt upp dörren och med bestörtning såg bort till Sofies förgråtna ansigte.

»Ja, resklädd . . . i begrepp att lemna Ers kunglig höghet», hviskade hon utom sig af smärta samt sjönk knäfallande för hans fötter.

»Jag förstår inte detta sällsamma beteende . . . i begrepp att lemna mig», stammade prinsen och lyfte upp henne i sina armar. »Låt oss söka till att i lugn tala med hvarandra . . . Sofie, jag ber . . . jag besvär dig, ha

förtroende till mig!» Och med halft våld drog han henne ner till sig på soffan.

»Jag tänker också icke lemna Ers kunglig höghet, innan jag sagt allt . . . tillstått hvad som hänt . . . hvilket för alltid kommer att skilja oss åt.»

»Och hvad har då hänt?»

»Ers kunglig höghet, alltifrån den stund . . . för några år sedan, då det var fråga om att jag, för att erhålla fullt skydd, skulle ingå ett giftermål, har jag tidtals känt den djupaste oro öfver min ställning . . . Det gamla, utslitna talesättet, att jag inför Gud var Ers höghets maka, hade dittills fullkomligt tillfredsställt mig . . . jag trodde på en sann kärleks ofelbarhet.» Sofie, som under djupa snyftningar knappast förmådde hviska dessa ord, fortfor nu något lugnare:

»Den skam och hjertängslan, jag efter den tiden stundom känt, har kanske varit bittrare därför, att jag hade invaggat mig i dåraktiga föreställningar. Men jag har småningom vaknat till besinning. Jag längtar att undandraga mig den sorgliga uppmärksamhet, hvarmed man betraktar och bedömer mitt förhållande . . . ett förhållande i hvilket min kärlek, huru ren och obegränsad den än må vara, likväl betraktas som otillbörlig.»

»Du liksom sargar mig, Sofie!» ropade prinsen. »Tror du, att också icke jag plägats af att se dig tillbakasatt, der du bort vara den främsta, och har jag icke . . .»

»Jo, jo, Ers höghet har städse sökt att framhålla . . . städse visat mig en uppmärksamhet, hvaraf jag bjudit till att göra mig förtjent. Men har man det oakadt ansett mig ega något värde? . . . Då jag egnade mig åt Ers höghet, var jag beredd på att inte vara befriad från obehag, jag liksom väpnade mig och min tro på vår kärlek var som en sköld . . . det är mina tvifvel på det rättmätiga i vårt förhållande som gjort mig känslig . . . sårbar . . . trött.»

»Och hvarthän ha dina grubblerier nu fört dig? Nej, du får inte tänka på att lemna mig! . . . Det är ensamheten, ledsnaden, som väckt upp dessa griller . . .»

»Det är i stället jämförelser och bevis . . . det är i

Ulrikas hem, som jag kommit till erfarenhet, hur det hade kunnat vara . . . »

»Hade kunnat vara», upprepade prinsen som ett eko.

»Och som det skall bli», återtog Sofie, alltjemt gråtande, utan att känna någon lättnad af dessa tårar, »som det skall bli . . . i det jag som *vigd* hustru hädanefter kommer att framlefva mina dagar . . . »

»Jag förstår inte dina ord, Sofie!»

»Ers kunglig höghet, en aktningvärd man har anhällit om min hand . . . han vill bereda mig lugna och sorgfria dagar . . . under djupaste smärta lemnar jag Ers kunglig höghet . . . »

»Således tänker du . . . nej, Sofie, det får inte ske! . . . När och hur har du gjort hans bekantskap?»

»Vårt första sammanträffande skedde på Drottningholm . . . det är omkring ett tiotal år sedan. För resten är det endast ett gammalt anbud han förnyat . . . Ers kunglig höghet har sjelf en gång i tiden föreslagit vårt giftermål och genom Badin låtit föra honom till mig . . . det är brukspatron Hahr . . . »

»Och under min frånvaro har han dristat sig komma hit . . . göra dig besök och . . . »

»Han är en ungdomsvän till ekonomie-direktör Jouffroi, och det är i hans familj jag träffat honom . . . »

»Och der du gjort dina jemförelser och han bevisat dig, att vår kärlek är af noll och intet värde . . . » ropade hertigen, öfver hvars ansigte for en brännande rodnad.

»Han vet att vår kärlek är för mig af högsta värde . . . att jag endast för honom kan hysa en lugn tillgifvenhet och han fordrar ej mera . . . »

»Hvilken oförsynthet! Hvad rätt har han att fordra? Det är endast jag, som eger denna rättighet och jag fordrar, att du håller de löften du en gång gifvit mig . . . jag anser dem heliga och oupplösliga . . . »

Han hade fattat hennes händer och drog henne häftigt intill sig. »Du svarar inte . . . du endast gråter», fortfor Fredrik, som forskande betraktade sin älskarinnas ansigte, i det han tillade: »Men jag skulle vilja göra dig en fråga . . . bered dig emellertid på, att jag icke nöjer

mig med endast tårar till svar . . . Då jag kom i går afton, var du allena härinne?»

»Ers kunglig höghet!»

»Ja eller nej?»

»Nej . . .»

»Således var det Hahr, som hoppade ut genom fönstret . . . Den lömske, fege uslingen, han skall få veder-gälla . . .»

»Det var min bön, som bevekta honom att fly», ropade Sofie, i det hon, förfärad öfver hertigens vrede, bönfallande fasthöll hans hand. »Värdes höra mig, Ers kunglig höghet! . . . Han fruktade sig icke, ty han ansåg sig vara stadd i rätta ärenden och jag . . . jag lofvade att betänka hans anbud och underställa det Ers kunglig höghets beslut . . . men jag har nu sjelf, efter många strider, bestämt mig för att antaga detsamma . . .»

»Sofie!»

Prinsens vrede tycktes förintas vid föreställningen, att hon tänkte lemna honom. Det låg en förebrående ömhet i hans röst, då han nästan andlös tillade: »Och är jag då intet för dig?»

»Gör icke denna stund bittrare än den är», ropade hon lidelsefullt. »Mitt förnuft bjuder mig — gå, mitt hjerta: stanna! Så i strid med mig sjelf frågar jag mig oupphörligt: hvem vet, om jag finner lugn, dit jag går, och glömska att ha velat gå, om jag stannar?»

»Jag skall komma dig att glömma, Sofie . . . jag skall omhulda dig trognare och ömmare än någonsin . . . Och dina strider? . . . Huru glad är jag icke att du anförtrott dem åt mig, ännu en gång skall jag lära dig tro på ofelbarheten af vår kärlek . . . allt eller intet!»

»Allt eller intet», upprepade hon i sina tankar, då hon halft medvetslös besvarade hans kyss.

FYRTIONDENIONDE KAPITLET.

Kanske glömde dock Sofie icke helt och hållet, att hon velat gå — kanske lyckades hon icke till fullo nedtysta de betänkanden, som uppstått . . . lockande drömmar att tillkämpa sig en plats bland aktningsvärda qvinnor, men att hon och prins Fredrik skulle vara hvarandra trogna till lifvets slut, derpå tviflade hon icke mera.

Hädanefter drog hon sig helst undan allt offentligt uppträdande, men nödgades hon dertill någon gång, uppträdde hon med ännu lugnare värdighet än någonsin till förene. Om hennes kärlekslycka icke kom så direkte springande från hjertat som fordom, om hon måste resonnera sig till att kvarhålla sin sällhet, så började hon dock småningom åter tro på ofelbarheten af sin kärlek, men de tysta strider, hon utkämpade i sitt inre, gånge ett vemod åt hennes sinne och ökade hennes smak för ensamheten. Det var dock icke åt en sysslös ensamhet och ett sjukligt drömmeri som Sofie hängaf sig. Hon tyckte om handarbeten, hon var road af att läsa och hon spelade och sjöng förtjusande. De aftnar i veckan prinsen uteslutande egnade åt hennes sällskap fördrefvos på det angenämaste. En och annan af hans gunstlingar erhöi tillträde till månget förtroligt samqväm samt blef kallad till hans taffel, men större festligheter arrangerades sällan. Dertill var tiden icke särdeles lämplig. Fienden hotade landet från tvenne håll, man diskuterade med några få vänner politiska frågor hellre än man åsåg teatraliska föreställningar eller deltog i stormande gästabad. Hertig Fredrik hade för resten svårt att glömma de förödmjukelser han utstått i Finland och höll sig därför helt passiv på Tullgarn.

»Gustaf tycker bäst om att reda sig på egen hand, och han gör det förvånande väl», sade hertigen stundom till Sofie. »Har han ej, då man trodde allt förloradt, vid Mora hållit tal till folket, som 'likt en åska satt allt i brand', och nu har han en här, som hjälper honom att hindra alla fiendens försök att tränga djupare in i landet.»

Men huru högt hertigen än beundrade sin brors stortade sinnesnärvaro och skarpsynthet och det vördnadsbjudande sätt, hvarmed han vid försvarandet af Göteborg gjort sig förtjent af fäderneslandets tacksamhet, så gillade han dock på intet sätt statsbyggnadens störtande.

»Jag kan inte förlika mig med senatens störtande», sade han, »en senat hvars minnen sammanvuxit med konungadömet och under sekler gifvit glans och styrka åt tronen», och högt och öppet uttalade han sitt klander.

Men icke allenast Fredrik, äfven hans öfriga anhöriga, utom hertig Carl, klandrade säkerhetsakten och tilläto sig de friaste omdömen samt gäfvö ton åt det allmänna missnöjet. Konungens umgängeskrets, som vid krigets utbrott hade börjat glesna, blef nu helt och hållet sprängd. »Riksens råd, utan furstenamn, men med furstligt anseende, voro för stolta att kvarstanna som tomma prydnader i en konungs hof, hvilken förvisat dem från den politiska skådeplatsen. Med dem försvann glansen från Gustafs omgivning — tillika med glansen flyktade ock behagen, ty fruntimren upphörde att besöka hofvet, och slottet blef på en gång öde.»*

»Gustaf är stäld mellan tvenne eldar, han är invecklad i dubbelt krig: med Ryssland och med Stockholms sällskapskretsar», anmärkte hertig Fredrik, med hemlig tillfredsställelse, i det han qväfde ett småleende.

»På ena sidan strides för lif, krona och ära . . . på den andra för trefnad glädje och heder», genmålde Sofie och tillade med en suck: »Att möta smådelser, när angreppen göras af det täcka könet med alla dess tillbedjare, anhöriga och vänner,** som kolportera ut de infall och tillvitelser, hvilka de sköna finna för godt att utsprida, tror jag har lika stora svårigheter som att vinna den blodigaste drabning.»

»Alla skönheter äro dock icke oafgjordt fiendtliga mot

* Crusenstolpe, »Morianen», tredje delen, sid. 209.

** Konung Gustaf III:s skrifter, sjette delen. Från Kymenegård d. 4 Aug. 1789 skref konungen till Armfelt: »Jag är oändligen nöjd med regeringen. Deremot har djefvulen fått makt med fruntimren och behåller dem utan tvifvel, till dess deras älskare återkomma från krigshären att aflösa honom.»

Gustaf, sade hertigen, som gaf Sofie en leende blick, hvilken hon besvarade med en lätt böjning på sitt hufvud, utan att vidare inlåta sig på några anmärkningar öfver föränderligheter i åsigt, då hertigens omdömen om Gustaf nu för tiden gerna antogo en bitterhet, hvilken förut varit främmande för honom. Ingen förstod bättre än Sofie att uppfylla taktens fordringar, ingen förstod fullkomligare nödvändigheten för en qvinna att söka glädja och roa en man, derest det var hennes afsigt att bibehålla hans tillgifvenhet, och hon hade därför aldrig öppet opponerat sig hvarken mot hans åsigt eller hans handlingar. Då hon därför under årens lopp mer än förr blef lemnad åt sig sjelf, så visade hon icke något misshumör, när han återvände, ofta efter temligen lång bortovaro. Jouffroiska familjen hade nemligen en kort tid efter den stund, då Sofie för alltid velat lemna hertigen, flyttat från Tullgarn till Stockholm, der ekonomie-direktören visserligen fortfarande förvaltade Fredriks affärer, men genom dennes nåd desslikes fått en rätt inbringande syssla i staten. Den dagliga samvaron med Ulrika hade således upphört och därför, vid de besök hertigen gjorde hos anförvandter, vid jagtpartier i trakten eller andra sökta förströelser, befann sig Sofie helt och hållet ensam och isolerad, men hon förstod på ett älskvärdt vis låta sin älskare så att säga komma och gå, när det föll honom in, och helsade honom alltid med glada blickar och strålande leenden. Hon hade der-till varit nog klok att dölja sin ledsnad, när Jouffrois flyttade, fastän hon kanske visste, att denna ändring skedde under omständigheter, i hvilka den bevisade nåden snarare var liktydig med onåd, samt att oviljan härledde sig från Gabriel Hahrs besök. Hon förstod, att prinsen härigenom ville hindra henne från att sammanträffa med den unge mannen eller unga män i allmänhet samt att hennes umgänge med Ulrika, som förut syntes Fredrik önskvärdt, nu borde inskränkas till flyktiga besök, i hvilka icke några, för deras kärleksförhållande farliga jemförelser skulle hinna att slå rot. Hon uppskattade i sitt stilla sinne denna svartsjuka omtänksamhet, på samma gång hon saknade ett trefligt hemlif. Men hon hade nu allvarligt föresatt sig att lyda de råd prinsen gifvit henne, redan

från första stund hon vistades hos honom, nemligen »att taga dagen som den kom». Denna föresats förlånade åt hennes sinne en lugn förnöjsamhet, och hon föreställde sig, att hvilka vexlingar yttre omständigheter än kunde medföra, så fans för hennes enskilda förhållande icke någon ändring.

Dagens frågor hörde hon afhandlas utan någon synnerlig spänning. Tidens oro stormade förbi henne, och om hon icke blef helt och hållet oberörd, så hängaf hon sig icke hvarken åt någon obestämd oro eller en lika obestämd förhoppning. För henne var kung Gustaf alltid den höge beskyddaren, som en gång gunstbenäget gynnat henne, och liksom förr inlade hon ett godt ord, i händelse hon, för en eller annan individ, af prinsen kunde utverka en gagnande ynnest, samt utöfvade i tysthet en enskild och vidsträckt välgörenhet.

Utän att sjelf skapa sig några bekymmer, framlefde hon således sina dagar lugnt och stilla, och då Fredrik alltid var uppmärksam och kärleksfull, började hon småningom antaga för godt, att han icke kunde trifvas med ett helt och hållet tillbakadraget lefnadssätt. Hon fann helt naturligt, att prinsen gerna sökte någon förströelse samt att det var mindre lämpligt att arrangera fester, då hela landet fortfarande var försänkt liksom i ett slags orolig spänning, som icke minskades genom häntydningar på att Gustaf tänkte indraga det ruinerade landet i nya strider, för att understödja franska konungafamiljens olyckliga företag gent emot sitt folk. Man visste egentligen icke hvad man skulle tro; att konungens planer emellertid voro vidtsväfvande och af mången ansågs rent af riksfarliga, derpå hade man mer än en gång häntydt, liksom man hviskade om hemliga sammankomster, der man med bittra sarkasmer sönderslet på en gång det sedeslösa och det frihetsmördande konungadömet, predikande de läror, hvilka man börjat efterleva i Frankrike.

Midt i denna tid af revolutionära åsigtter, der man började känna, att oaktadt konungen med betvingande snillemakt grundlagt ett envælde, man likvisst gick till mötes gryningen af en ny sakernas ordning, en samhällenas förnygring och folkens politiska pånyttfödelse, midt i denna

sinnenas jäsning spred sig som en löpeld, att kung Gustaf fallit offer för en mördarhand.

I samma ögonblick den upprörande nyheten träffade prins Fredrik, tycktes han hafva glömt senare tiders afvohget samt mer eller mindre befogadt groll.

»Det är den störtade statsbyggnaden, det är under dess ruiner konungen nu finner sin egen graf», ropade prinsen under tårar och utom sig af ångest hastade han till Gustafs dödsläger.

FEMTIONDE KAPITLET.

»Hvar man vänder sig ser man endast svartklädda gestalter och surmulna ansigten», sade Ulrika, der hon under gåendet framåt Drottninggatan fattat Sofies arm.

»När man som jag inte har varit här på några månader, är det ett hjert afbrott mellan förr och nu», anmärkte Sofie. »Med kung Gustafs bortgång försvann glädjen och munterhet . . .»

»Den allmänna, ja . . . men af den enskilda glädjen är man lyckligtvis i oqvald besittning, såvida man inombords har någon fröjd till sin disposition», inföll Ulrika leende. »För min del trodde jag under flera veckors tid, att jag aldrig mera förmådde så mycket som dra på mun, men då du nyss oförmodadt tittade in till mig, var jag icke obenägen att bita mig i öronen . . .»

»Usch så oskönt . . .»

»Men sant. Nu vill jag emellertid inte i solhettan släpa dig öfver alla stadsgatorna och inte heller dra dig upp i ett qvaft sjukrum. Dit måste jag emellertid bege mig, för att se till, det mor inte öfveranstänger sig med nattvak. Hon har nemligen för tillfället engagerat sig som sjuksköterska hos våra båda enkefruar, hos hvilka hon och Jouffroi en gång i tiden varit hyresgäster.

»Båda insjuknat? . . .»

»De äro rätt illa deran, men skulle nog krya på sig igen, i ynnerhet om något frispektakel i den tragiska stilen kunde erbjudas dem. Uppträden af den ledsamma

arten äro inte sällsynta nu för tiden, därför har jag godt hopp om deras vederfående. Förr eller senare kommer deras nyfikenhet dem att sätta till lifvet, det har jag alltid spått, och jag har profetiska anlag. Nu ha de allertid hemtat sig en försvarlig förkylning med gikt, feber och hosta, men så voro de också ute i ur och skur, troget på sin post, under de dagar Anckarström utstod skamstraffet. Dag efter dag, under det han hudflängdes, följde de honom från det ena torget till det andra.

»Så förfärligt! . . . Huru kunde de ha kraft? . . .»

»Sjukdomen, söta du, plågar dem långt ifrån så mycket som ledsnaden öfver att ha varit sängliggande, så att de inte kunnat följa honom ut till afrättningsplatsen utanför Skanstull.»

»Inte för att ej Anckarström är värd sitt straff, men ändå . . .»

»Är det upprörande — brottet såväl som straffet . . . Men här ha vi Kungsträdgården . . . som sagdt, är det inte värdt jag släpar dig med mig . . . du är ju trött efter resan . . . jag hemtar dig, då jag kommer från Nygatan . . . dröj i någon af de små bersåerna framme vid marmorbysten.»

De båda damerna skildes åt med en liten nick och Sofie styrde kosan mot trädgården, som vid denna tid endast erbjöd vederqvickelse, men under Gustafs dagar äfven nöjen åt hufvudstadens fotgängare.

Skuggrika gångar, svala löfhvalf, doftande blomsterland upptogo då de båda Carlarnas torg, och på en grön gräsplan, framför ett smakfullt blomsterhus, glänste mellan lummiga träd en bröstbild i hvit marmor af konung Fredrik från Hessen-Cassel. Hvarje hörn af gångar och blomsterland pryddes med höga vaser, ömsom af gjutet jern, ömsom af blått och hvitt porslin, med Carl XII:s krönte namnchiffer på ena sidan och Sveriges samt Pfalz-Zweibrückska vapenskölden på den andra.

Enligt öfverenskommelse styrde Sofie sina steg mot marmorbysten, i hvars närhet funnos några löfrika bersåer, hvilka, afskilda, men ändå sammanhängande, erbjödo en behaglig hviloplats. Längst in på en mossbänk, der man af

förbigående promenerande kunde vara fullkomligt osedd, tog hon nu plats, under det hon tankfull lutade sig tillbaka.

Här i Gustafs tid, under det färgade lyktor kastade ett fantastiskt sken öfver lummiga alléer och öppna platser, medan instrumental- och vokalmusik uppfördes i någon af de talrika löfsalarna, hade personer af alla stånd och vilkor rört sig i brokig blandning. Det hade varit ett förlusteställe af gladaste slag och, dröjande vid hägkomsterna af det som varit, väcktes hon plötsligen upp ur sina drömmar af en hög och något gäll fruntimmersröst:

»Här kunna vi sitta fullkomligt ogenerade och tillika observera, när han kommer.»

»Det är väl inte så säkert att han kommer», genmälde en mjuk och nästan barnslig röst.

»Du lilla toka! Derpå är jag så viss som amen i kyrkan. Han var i går färdig att sluka dig med ögonen.»

I denna skrikande qvinnoröst låg något, som på det obehagligaste berörde Sofie. Dess skarpa tonfall var för henne icke helt och hållet obekant, och medan hon förnam fraset af de talandes drägter, utan att kunna se deras ansigten, frågade hon sig, hvar hon väl förut kunde hafva hört denna röst?

»Jag är säker på, att du skall kollra bort honom ... dertill är du just klippt och skuren ...»

»Men han har ju sin gamla flamma ...»

»Att peta bort henne blir just det intressantaste! Ja, jag erkänner, att jag har ett horn i sidan till henne! ... En oförskämd slinka, som icke allenast såg mig öfver axeln, utan för hvars skull jag äfven gick miste om hvarje-handa fördelar. Lyckligtvis förstod jag i grefvens tid att förse mig, så att jag inte drog det kortaste strået i denna affär ... Men huru länge det än har dröjt och huru stursk hon än är, skall hon bli varse, att jag kan nå henne. Du skall bara, ma petite, till en början ge dig sken af en rädd oskuld ... när han sedan fått dig i sina klor, må du gerna bli eld och lågor ... Han kan under dessa år ha tröttnat på sådana der enformiga fasoner, stackars karl, och behöfver nog bli uppiggad en smula.»

»Nå, i detta fall skall jag bjuda till att göra mitt

bästa», genmälde flickrösten med ett skratt. »Men det är inte så lätt att komma i beröring med honom . . .»

»Åh, jag vill ställa om, att du kommer in vid teatern och sedan . . . ja, ödet har riktigt varit mig gunstigt, då jag träffade på dig. Du är just den rätta att göra honom förryckt. För en del år sedan skulle jag gerna velat 'hjälpa på trafven' en viss grefvinna, men hon var rent af omöjlig och tråkade totalt ut honom. Den tokan hade allvarliga spekulationer att bli hans gemål . . . sedan for hon efter en polsk furste, som nog hade hållit tillgodo med hennes rikedom, om icke döden hals öfver hufvud ryckt honom bort . . . För närvarande lär hon färdas från det ena tyska hofvet till det andra, allt i afsigt att under äktenskapsoket fångsla en prins . . . Jo, jag känner till litet af hvarje och har sjelf varit med om rätt pikanta äfventyr, men det är oss emellan . . . inför verden är jag den ärbara fru von Holldén, enka efter en aktningstvård tysk kaptan och ett passande förkläde åt lofvande unga flickor . . . men under det vi vänta, tror jag, vi göra ett slag in i växthuset, derifrån kunna vi också ha vår utkik.»

De båda samtalande aflägsnade sig härvid från bersån åt motsatt håll der Sofie fortfarande satt helt och hållet orörlig, alltjemt undrande, hvar hon väl hört denna obehagliga kvinnoröst. Icke utan ett slags obestämd oro hade hon lyssnat till detta cyniska samtal, medan en nästan qvalfull nyfikenhet hade fjettrat henne på sin plats. Helt säkert skulle de tvenne kvinnorna återkomma, kanske till och med inträda i den berså, der Sofie fortfarande dröjde. Hon spratt till och reste sig häftigt. Nej, man skulle icke påträffa henne här! Utan att passera växt-huset, slog hon in på en af höga häckar skyld sandgång, der hon vid slutet af en allé varnade en smärt, manlig gestalt, som spanande såg sig omkring.

I samma stund Sofie fick sigte på den elegante kavaljeren spred sig ett leende öfver hennes ansigte och hon påskyndade sina steg.

»Observerade högheten måhända att jag begaf mig hit?» sade Sofie efter en vördnadsfull helsning.

»Observerade jag?» upprepade prins Fredrik, i det han kanske icke utan en viss öfverraskning åsett hennes

annalkande. »Naturligtvis . . . min vagn väntar utanföre och jag tyckte därför, det kunde vara lämpligt . . . kom låt oss gå . . .»

»Ers kunglig höghet, jag hade tänkt», sade Sofie en smula tveksamt, »tänkt tillbringa dagen hos fru Jouffroi och har stämt möte här med henne . . . men om Ers höghet . . .»

»Nej, nej, för all del, jag ämnar snart begifva mig till prinsessan . . . det var ju bra, att du får en liten förströelse . . . Således dröjer du här? Han hade vändt om mot ingången och stod just i begrepp att begifva sig från trädgården, då Ulrika syntes på afstånd. »Här har du ditt sällskap», fortfor han. »För min del har jag nästan lust att ännu en stund fortsätta promenaden . . . au revoir . . .»

De hade vändt sig från hvarandra med ett leende. Detta dröjde qvar på prinsens läppar, der han med lätta, hastiga steg skyndade bort, men Sofies ansigte hade plötsligen blifvit allvarligt, nästan nedslaget.

»Hvem var det, som väntades af dessa qvinnor?» frågade hon sig, under det hon lyssnade till Ulrikas anmärkningar än öfver någon mötande dams toilette, än öfver andra obetydligheter, som just icke tarfvade svar. »Men hvaröfver oroar jag mig egentligen? Om prinsen finner ett nöje i att promenera, behöfver han väl icke vara den kavaljer man väntade få se.»

FEMTIONDEFÖRSTA KAPITLET.

Sofie satt vid ett af slottsönstren, derifrån hon vinkat farväl åt hertigen, som begifvit sig bort i bästa lynne, under det hon med en sorgsen blick såg efter honom.

»Han är sig icke mera lik . . . en ändring har inträffat, men hvaruti består den?» Och hon fortfor i sina tankar: »För de sysselsättningar han förr intresserade sig synes han ha förlorat smak . . . åtminstone för målare-

konsten* . . . Hvad nöjen beträffar söker han dem mindre i sällskapslivet än förr, medan återigen teatern synes öfva en stor lockelse. Är detta uteslutande ett svärmeri för konsten eller är . . .»

»Ursäkta jag dristar störa», sade Badin, i det han helsade Sofie med en gammal väns aktningsfulla förtrohet och på hennes vink tog plats på en taburett i närheten. »Man är nu för tiden färdig att förgås af ledsnad och den angenämaste förströelse jag eger är att få utgjuta min klagan», fortfor negern, under det han skakade sitt hufvud. »Öfver år har visserligen förgått sedan majestätet gick till sina fäder, men det förefaller mig som ett sekel . . . man har haft tillfälle att göra sina jemförelser . . .»

»Ja, ett långt år», genmålde Sofie tankspridd.

»En viss behaglig villervalla råder i förhållandena», återtog Badin leende. »Ena dagen får fransyska teatern afsked på grått papper, naturligtvis för besparings skull, och den andra bekostas 60,000 riksdaler på gamla arsenalens inredning till teater. Ena dagen förenklas uniformer mer än hvad man tillförene någonsin sett, den andra blifva de åter granna och dyra. Ena dagen föres vid hofvet ett sparsamt och indraget lefnadssätt, den andra blir det dyrt, om icke just roligt, som i kung Gustafs tid. Hertigen-regenten vet rent icke hvad han vill . . . man börjar sakna det högtsaliga majestätet och många bland hans vedersakare ha börjat blåsa ur en annan pipa.»

»Tiderna förändras och vi med dem . . .»

»Kan nog så vara, men en och annan finnes dock, som icke låter påverka sig af tid eller omständigheter. Jag vet åtminstone ett undantag, och det är egentligen för att framföra en helsning, som jag vågat göra min uppaktning. Brukspatron Hahr har nemligen . . .»

»För länge sedan har han och jag skilts åt som vänner, och han gaf mig särskildt sitt löfte att aldrig . . .»

»Men det är hans *sista* helsning jag har att framföra . . .»

* »Denne prins förde sjelf penseln med behag, hvaraf ett bland bevisen ännu finnes i en tafla, som pryder Målare-akademiens salar.» Crusenstolpe, Morianen, femte delen, sid. 96.

»Sista helsning . . .»

»Han är död . . . död i Paris . . . kort före sitt yttersta tillskref han mig, på det att jag måtte framföra till er, att hans sista tanke här i lifvet dröjde vid föremålet för hans enda kärlek.»

Hon svarade icke och Badin, som fått i uppdrag att tillägga, det Gabriel Hahr såväl som Sofie Hagman hvar för sig gått till mötes ett förfeladt lif, teg visligen med denna anmärkning.

»Nå ja, det finnes undantag», sade hon slutligen med ett uttryck af trötthet. Kanske hade hon gjort några jämförelser, ty hon qväfde en suck.

»Den som dyrkar er vet icke af någon återvändo», sade Badin chevalereskt. »Jemte den helsning jag hade att framföra till er, mamsell Hagman», återtog han, och, rädd att falla misshaglig, ville han gerna föra talet på andra ämnen, hvarför han fortfor: »jemte denna helsning, så har jag ett budskap att öfverbringa från hertigen-regenten, som önskar att hertigen af Östergötland måtte, i och för en vigtig öfverläggning, infinna sig hos honom, så snart han slutat sin sittning hos Sergel.»

»Sittning hos Sergel? Låter han då förfärdiga sin byst?»

»Den skulle således vara en öfverraskning för er . . . åh, nu förstår jag hvarför han valt sin sittning i ateliern och icke här på slottet.»

»Ni ser bestört ut, herr Badin», sade Sofie leende. »Ni kan dock vara lugn, jag tänker låta öfverraska mig.»

Således var det måhända denna hemlighet, som föranledde hertigen att mot sin vana inlägga en viss förbehållsamhet i sitt sätt. Hon började känna sig lätt om hjertat.

»Sergel är en intressant personlighet.»

»Åh ja, i mer än ett fall», skrattade Badin. »Han låter tala om sig icke allenast som konstnär, utan också som hjälte i mångt äfventyr . . . ni har väl hört berättas om den retande hetär med hvilken han delar sin boning. Inte, jo flickan var anställd vid teatern, men han vann aldrig något insteg hos henne . . . slutligen enleverade han henne från hennes beskyddarinna, en fru von Holldén . . .

Denna umgås emellertid för närvarande ytterst intimt med Sergels älskarinna och det löjligaste af hela historien är, att beskyddarinnan, för att göra sin protegé riktigt begärlig, varit så noggrann med bevakningen, att hon derigenom nödgat den store mästaren att nästan röfva bort flickan . . . en ytterlighet, öfver hvilken den värda damen skulle rört upp himmel och jord, om icke tystnaden blifvit rätt inbringande för henne.

»Fru von Holldén . . . jag tycker mig förut ha hört det namnet? . . .»

»Hon bor i nummer 16 Stora nygatan.»

»Åh, nu kommer jag i håg!» ropade Sofie, som mer än en gång tänkt på det samtal, hon en gång i Kungsträdgården hade åhört. Således var det Sergel man väntat . . . men hvem var den dam man ämnade undantränga? Och hvar hade hon förut hört denna gälla, obehagliga kvinnoröst?

»Kunde det vara Ernestine de Mirancourt som talat?» Denna föreställning slog Sofie som en blix. Hon satt några sekunder blek, förstummad, skälfvande.

Hvad madame de Mirancourt beträffar, så generade det henne säkerligen icke att byta om namn, i händelse omständigheterna så påfordrade. Men var det Ernestine . . . mot hvem hyste hon då detta öppet uttalade agg? . . . och den väntade kavaljeren?

Hon måste öfvertyga sig . . . hon måste se fru Holldén!

»Den der damen», sade hon med flygande pulsar och feberrodnad i sitt ansigte, »den der damen, ni talade om, bor ju Stora nygatan 16 . . .»

»Ja visst . . . ja», sade Badin, en smula konsternerad öfver att den galanta historia han nyss berättat så djupt upprörde Sofie.

»Det var jag som ville undvika att språka om något, som kunde misshaga», tänkte han leende, »men jag tycks, min själ, ha råkat ur askan i elden! . . . Nå, jag skall väl en annan gång ta reda på hvar skon klämmer . . . Kan hon vara förälskad i Sergel? . . . Något kärleksotygt är med i spelet», och han spetsade läpparna som till en hvissling, i det han efter ett par utbytta artighetsfraser fann för godt att aflägsna sig.

»16 Stora nygatan», upprepade hon återigen i sina tankar. »Hvilken lyckträff . . . det är ju midt emot det hus, der den stackars lama enkefrun är boende . . . jag har ju en och annan gång i sällskap med Ulrika gjort henne ett besök . . . från hennes fönster skall jag kanske kunna få se en skymt af den der fru Holldén . . .»

Och med af brådska och oro darrande händer ringde hon på kammarjungfrun, som skyndsamt hjälpte till med ordnandet af toaletten, och få minuter härefter hade Sofie uppnått målet för sin promenad.

FEMTIONDEANDRA KAPITLET.

»Jag riktigt afundas att syster fick gå bort . . . att sitta så här fastlåst är minsann inte någon fröjd», sade den lilla enkefrun, i det hon välkomnande tryckte Sofies händer. »Visst har jag ett och annat kärt besök, hvilket förkortar tiden . . . också mina grannar . . .»

»Edra grannar», upprepade Sofie, som kände sig belåten att samtalen nästan omedelbart fördes till det ämne, som låg henne om hjertat . . . »edra grannar äro hyggliga, snälla människor, tror jag . . .»

»Riktigt trefliga . . .» Den sjuka höjde från kudden sitt hufvud och med ett uttryck af belåtenhet öfver att få språka fortfor hon: »Fru Smitt med sina döttrar bo vägg om vägg med mig . . . om qvällarna kan jag höra flickorna sjunga och spela guitarr . . . förmöget folk . . . godt om tillbedjare . . . och Emelie Hahne, som hushållar för kamrer Eneqvist . . . bara jag bultar i golvet, kommer Emelie genast upp, och alltid har hon något att språka om . . .»

Sofie gaf den talföra enkan en leende nick, som gjorde att hon skrattande återtog: »Jag kan gerna säga, att jag på mina fem fingrar känner till allt folket här i närheten . . .»

»Jag har hört talas om en fru von Holldén», inföll Sofie med en känsla af förlägenhet.

»Nå ja, henne har väl lite hvar hört talas om . . .»

stadens eleganta kavaljerer göra ju dagligen fönsterparader framför hennes bostad, man vill naturligtvis se en skymt af hennes släktingar . . . ett par vackra flickor, som hon tagit i sitt skydd, hvilket nog behöfs när ungdomarna äro anställda vid teatern. Fru von Holldén är för öfrigt en aktningvärd, religiös människa . . . står sig godt och skall till och med vara smått förmögen . . . hon har minsann ibland smycken på sig, som inte gå af för hackor. För en tid sedan hade hon stort bekymmer, då en af flickorna, trots det aktningvärda exemplet i hemmet . . . likväl . . . det oaktadt . . . ja, som sagdt . . . » stammade enkefrun, som fann att hon i Sofies närvaro kanske berörde ett ömtåligt ämne.

»Ni talar om henne, som nu vistas hos Sergel . . .»

»Mycket rätt», inföll den lilla enkan, som kände sig lättad att ha kommit öfver det slippriga ämnet. »Om ni går fram till fönstret, mamsell Hagman, så kan ni se rakt ned i fru von Holldéns våning . . . hon bor en trappa upp precis midt emot här.»

Sofie hade närmast sig fönstret. Den feberaktiga rod-naden på hennes kinder hade blifvit glödande flammor, hennes händer voro iskalla och hon skälfde af fruktan för hvad hon skulle få se. Efter första ögonkastet sansade hon sig dock något samt drog sig instinktmässigt bakom en jalusi.

Der midt öfver kunde hon noggrant observera den betecknade våningens fönster. Vid ett af dem syntes i detta ögonblick ett svartlockigt hufvud, som vände sig så att Sofie fritt kunde betrakta det vackra ansigtet med dess nattsvarta ögon och bländande hy. Det var på en gång en späd och rundad gestalt, något midt emellan barn och ungmö, och der hon muntert språkande lutade sig framåt, syntes hon observera något föremål nedanföre på gatan, hvilket tycktes ådraga sig ännu en persons uppmärksamhet, ty en stor hand lades på flickans axel, och — ja, det var Ernestine de Mirancourt! Dessa mörka, markerade anletsdrag stodo alltför lifligt inpräglade i Sofies hägkomst . . . den blonda, pudrade peruken kunde icke vilseleda henne.

Hon visste nu att samtalet i Kungsträdgården rört sig kring hennes egna förhållanden . . . hon visste nu hvem

man väntat. Hela det uppgjorda äfventyret stod klart för henne som om någon berättat det i dess minsta detaljer ... och hon visste att man lyckats i dess utförande.

Ansträngande sig för att lyssna på den gamla enkefruns tal, men utan att fatta något sammanhang, svarade hon ett och annat ord, under det hon hade en känsla, liksom hade det passerade äfventyret rört sig kring en annan qvinna, hvars hjerta var såradt till döds, och liksom vore hon sjelf en likgiltig person i de scener, som blifvit utförda.

De båda kvinnorna aflägsnade sig från fönstret och Sofie vände sig också bort. Det var en varm höstdag, men hon kände sig frusen och matt, och dragande det lätta öfverplagget tätare omkring sig, utbytte hon ännu några ord med den gamla samt aflägsnade sig skyndsamt.

Hon visste nu, hvarför *han* icke mera var sig lik.

I hans sätt hade icke varit bristande uppmärksamhet, snarare hade han varit artigare än någonsin, men i detta ridderliga bemötande hade hon dock spårat — bristande ömhet. Orden voro nu sagda. Dessa ord, som hon så länge skytt att uttala inför sig sjelf och som väckte till lif en smärta, hvars djup i första ögonblicken af dess oundviklighet nästan hade gjort henne förstenad.

Men derborta vid gathörnet återsåg hon ju den vackra mörkögda flickan. En kokett hatt höjde det tjusande i hennes utseende, medan en elegant promenaddrägt framhöll de fina proportionerna af hennes växt. Sofie kunde icke slita sina blickar från hennes lätta rörelser. Mekanismiskt följde hon efter dessa små, trippande steg, hon reflekterade icke, hon hade blott en åtrå, den — att icke släppa den framåtskyndande gestalten ur sigte. Först då flickan försvann vid ingången till det hus*, der Sergel hade sin verkstad, hejdade Sofie sina steg. Men liksom fattad af en hvirvel med makt att drifva henne framåt, trots medvetandet att om hon vände om så kunde hon

* Euphrosyne Löf, syster till Sergels älskarinna, var den magnet, som drog Fredrik till konstnärens atelier. Med lättsinniga seder, suddladt rykte, saknade hennes umgängessätt den förfining, som gjorde Sofie Hagman så tilldragande; icke desto mindre brann hertigen ganska häftigt för henne ... »Morianen», femte delen.

kanske undvika en stor, öfverhängande olycka, skyndade Sofie nästan andlös uppför de trappor, som förde till atelieren, samt öppnade sakta dörren.

Den store konstnärens mästerverk, som här och der voro grupperade, bredde för henne liksom en hvit dimma af ofattliga föremål, men bakom den under arbete varande bilden af »Ceres» såg hon prins Fredrik, som i sina armar fängade den smärta gestalt, som Sofie nyss sett sväfva framför sig.

»Jag har sökt, men jag kan icke slita mig lös», sade han leende.

Orden ljödo bort till Sofie, som vacklande drog sig tillbaka. Hon hade kommit nästan ljudlöst och osedd skyndade hon bort. Olyckan hade träffat henne, och smärta och sorg fylde hennes själ, under det hon långsamt och endast med möda uppnådde det hem, der han infört henne, men der hon ansåg sig icke längre kunna dröja, sedan han svikit de löften han en gång gifvit.

Hon hade sjunkit ned på en soffa, der hon, döljande sitt ansigte i sina händer, tänkte på de dagar, då ännu ingen hade undanträngt henne ur hans hjerta. Hans betydanden om orubblig trohet, hans varma blickar, det ömma tonfallet i hans röst, alla dessa ljufva bevis af hans kärlek framträdde för hennes minne — och från allt hvad som var henne dyrbart och kärt skulle hon nu slita sitt hjerta.

En gång hade hon sökt en brytning, då hennes tvifvel om rättmätigheten af hennes förhållande till prinsen, i förening med det förbiseende hon rönte af sitt eget kön, så länge sargat och oroad henne, tills hon önskade finna en obemärkt ställning, der hon omsider kanske skulle finna lugn. Men den älskades försäkringar jemte styrkan af hennes egen kärlek söfde åter till ro dessa tvifvel, och hoppet, att renheten af deras ömsesidiga tillgifvenhet gjorde henne berättigad till den ställning hon intog vid prinsens sida, hade visat sig endast vara en gyckelbild.

Alla dessa minnen om hvad som var och hvad som stunden innebar trängde sig på henne, der hon satt i det ensliga gemaket, hvars prakt kom henne att rysa. Här i dessa slottlika salar hade aldrig varit hennes plats. De

falska föreställningar, hon så gerna hyllat, omhuldat och hopat omkring sig som ett värn mot klandret, hade visat sin rätta halt . . . villan var skingrad. Saknande en makas rättigheter, kunde hon icke med en makas förlåtande öfverseende betrakta ett felsteg — höjden af ädelmod för den ena var höjden af lättsinnig svaghet för den andra.

Den gripande, förfärliga stunden var kommen, då hon måste förneka sitt hjertas röst, och liksom för att väcka sin kraft till handling, upprepade hon de ord Fredrik sjelf vid ett afsked hade sagt: »Allt eller intet!»

Hennes skönhet var i detta ögonblick bländande och dess qvinliga ljufhet hade kanske aldrig högre än nu framstått, der hon blek, allvarlig och tyst hade fattat Fredriks händer, som hon tryckte mot sitt bröst, medan han tillintetgjord af en uppbrusande smärta förstod, att hvarken öfvertalningar eller löften om bättring längre hade någon makt öfver henne.

*
*
*

År hade förgått sedan Sofie Hagman för alltid lemnat prins Fredrik. Men ehuru tiden mildrat den smärta hon vid skilsmessan hade erfarit, återupplefde hon i denna stund dess bittra hågkomst, nu då hon ännu en gång beredde sig till ett farväl.

Hon tänkte icke på det lugn, hon hade tillkämpat sig*, icke på den tillgifvenhet, som, sedan lidelsernas stormar hade upphört, städse varit ett föreningsband emellan henne och prins Fredrik. Hon tänkte icke på vänner, af hvilka hon var uppuren, eller på den yttre uppmärksamhet man egnat henne, då hon någon gång trädde utom kretsen af ett intimare umgänge. Den mellantid, som förgått sedan hon lemnat prinsen, hade i dessa ögonblick liksom upphört att finnas till.

Höljd i djup sorgdrägt, med tankarna dröjande vid det förgångna, vid den älskade, som nu icke mera räk-

* *Engeströms anteckningar, I delen, sid. 73.* »Mamsell Hagman hade sitt eget hus, rätt väl möbleradt; lefde mycket med Jouffrois hustru, som var rätt täck och såg godt sällskap . . . ännu 1807 såg Sofie Hagman väl ut.»

nades bland de lefvandes antal, trädde hon vid Badins sida in i Ridderholmskyrkan.

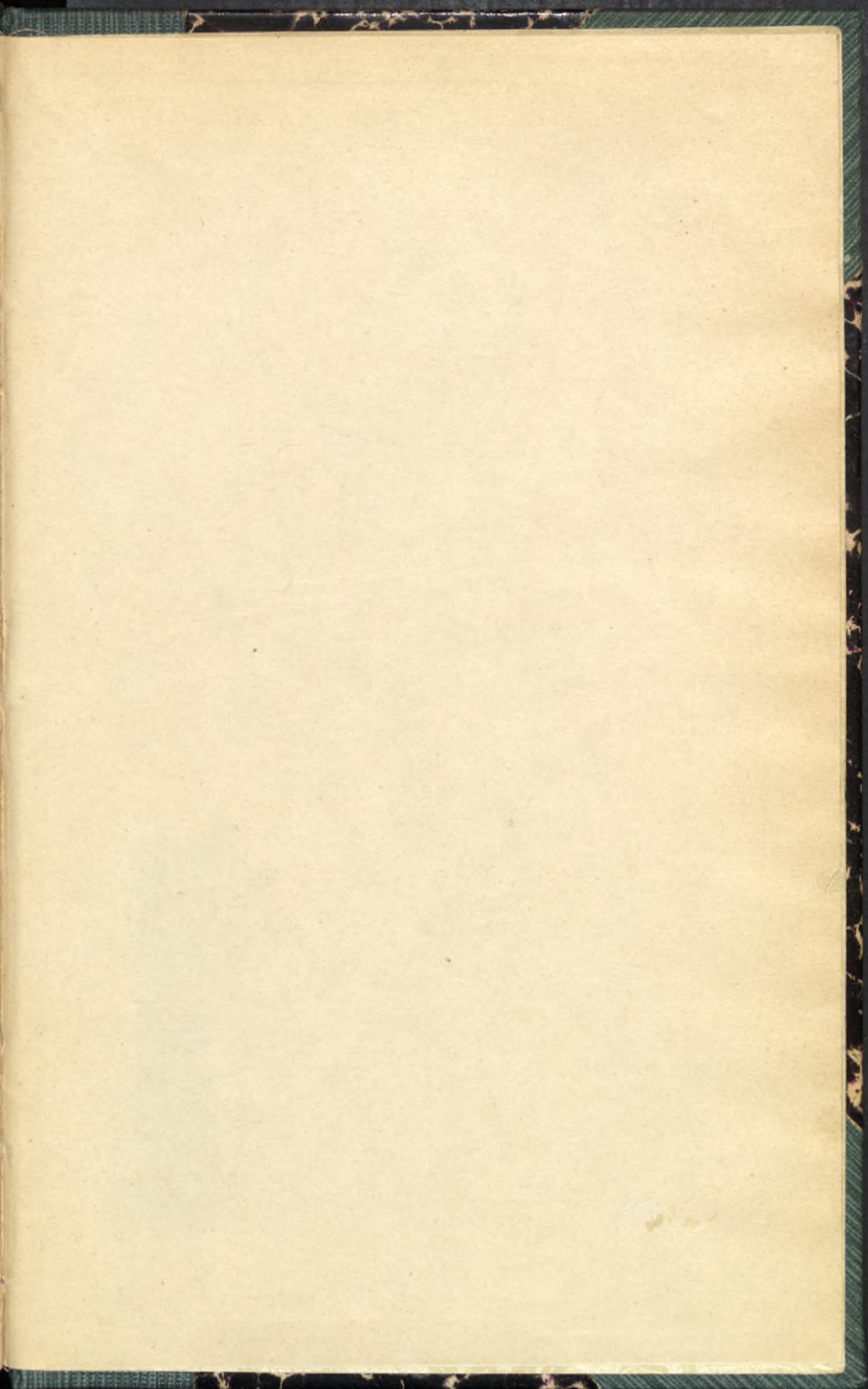
Med ett svagt leende och strålande ögon lyssnade hon till negern, som halfhögt förtrodde henne, att innan prins Fredrik reste utrikes, hade, under de sista dagar han vistades på Tullgarn, hans tankar återvänt till henne med en kärleksmakt, som hvarken tid eller andra omständigheter hade försvagat.

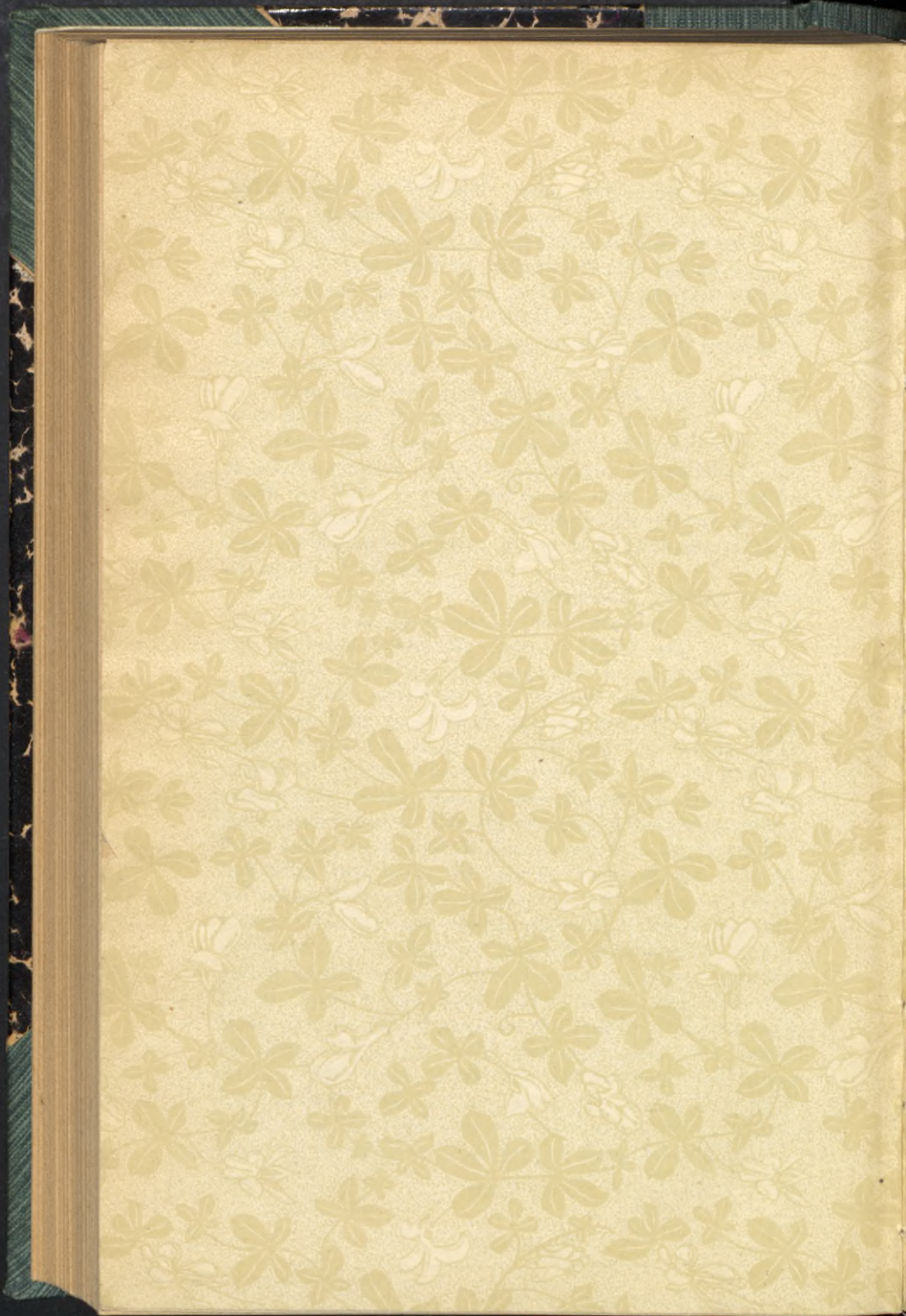
»Han fins icke mer, jag vet detta», hviskade Sofie, »men ändå kan jag ej riktigt fatta . . .»

Hon hade kastat den täta slöjan tillbaka. Ett drag af smärta darrade öfver hennes läppar, och då hon hastigt vände sig bort, förstod Badin, att hans närvaro kanske kändes besvärande, hvarför han skyndade till ett af kyrkans undangömdaste hörn, medan Sofie nalkades det Gustavianska grafkoret.

Der, i närheten af den älskades stoft, svigtade hennes styrka och hon sjönk maktlös ned, under det tankarna på det förgångna fortfarande dröjde i hennes själ.

Detta minne hon bekämpat och bannlyst intill denna dag . . . detta minne, som hon ibland trott vara dött och begrafvet, hade nu sprungit upp till nytt lif. Men hennes tankar dröjde icke längre vid den sorg hon erfarit, då de skildes åt — dess smärta var utplånad. Hon var åter den obekymrade varelse, som en viss oförgätlig morgon stannat invid springbrunnen. Hon såg solskenet glimma öfver vattenkaskaderna, detta solsken, som tycktes följa henne och hvilade öfver landskapet, då han för första gången helsande red henne förbi. Detta solsken, ur hvilket hennes kärlek liksom utvecklade sig, denna ungdomliga, dåraktiga dröm om lycka . . . så underbar som den saga, hvilken i barn-
domen hänfört henne. Och honom, konungasonen, hade hon funnit, hans kärlek hade tillhört henne, han hade fört henne in i de gyllene gemaken, han hade tillbedjande legat vid hennes fötter, aktat och ärat henne och kallat henne maka. Huru längtade hon icke att ännu en gång känna hans hufvud hvila mot sitt bröst, och, i öfverljuddt snyftande, slog hon händerna för sitt ansigte och hviskade: »Det var en gång en prins och en fattig bondflicka . . .»

6000191455

Göteborgs universitetsbibliotek

